

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

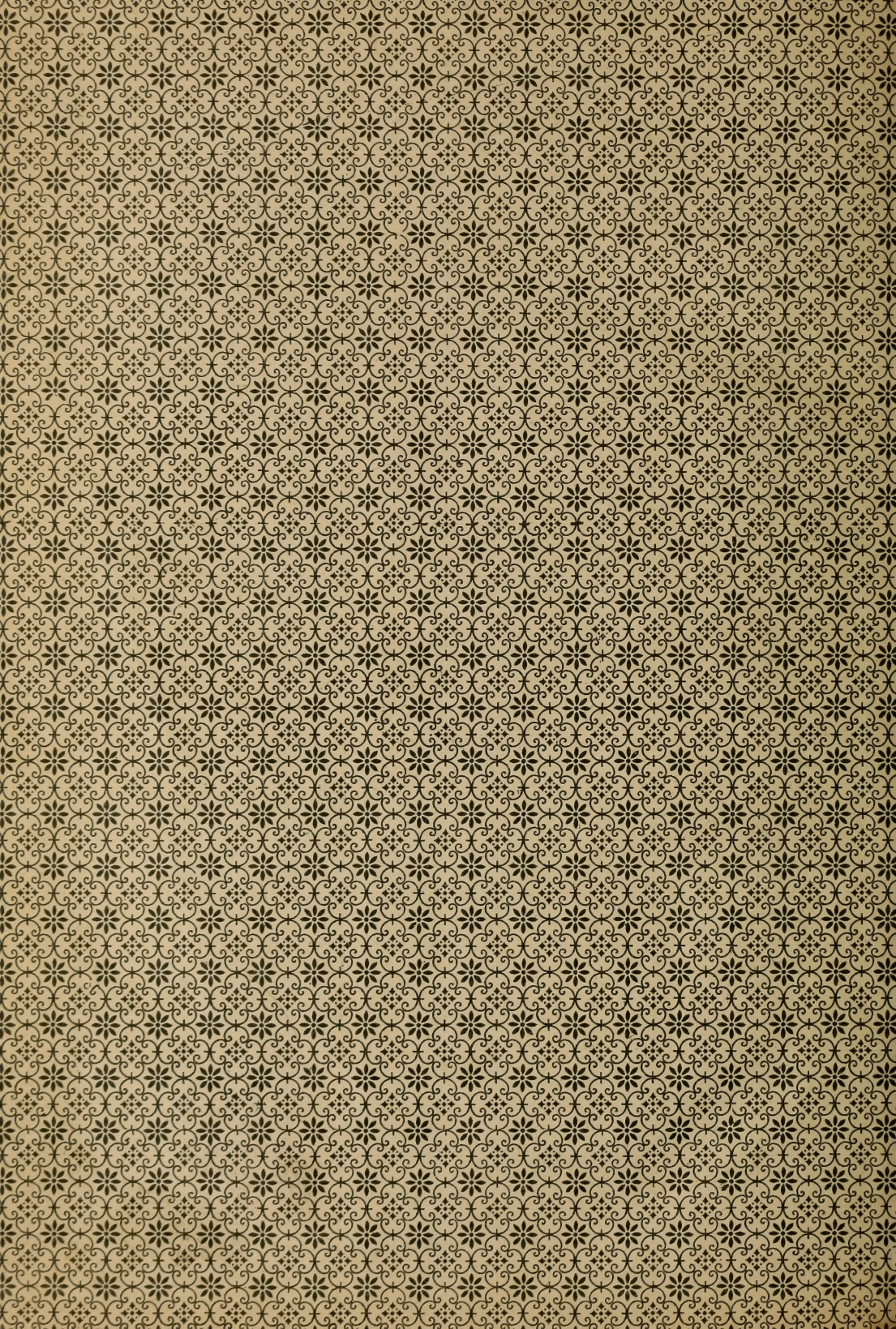
UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
248
N456H3
1868

Nergisi
Hamse-'i Nergisi

767

Vertrag.

18/557

Im Namen des Königs von Frankreich
Wir, Louis, durch Gottes Gnade König von Frankreich,
Auf Unserer Ratung, haben beschlossen,
dass alle unsere Untertanen,
die in den Ländern, die wir besitzen,
unseren Befehlen gehorchen,
sich an die Gesetze halten,
die wir ihnen gegeben haben,
und dass sie diese Gesetze
in allen Fällen befolgen,
ohne Ausnahme.

Wir haben daher beschlossen,
dass alle unsere Untertanen,
die in den Ländern, die wir besitzen,
unseren Befehlen gehorchen,
sich an die Gesetze halten,
die wir ihnen gegeben haben,
und dass sie diese Gesetze
in allen Fällen befolgen,
ohne Ausnahme.

PL
248
N456H3
1868

✽ نهالستان ✽

هر زمانکه خامهٔ جامهٔ موزون ترانهٔ دلکش آواز معرفت پرداز
 ساحهٔ مکتبای صحائف لطایفمنای فیروزهٔ فامهٔ بال کشای پرواز ✽
 و محرك جناحی حقیقت و مجاز اوله ✽ خیابان مصنع طرح
 اوراقی همچون طرف طرف قد کشیدهٔ رونق و شرف اولان
 موزون درختان صف بصف سطوز نهالستان ترا کیب هموار
 ترتیبیدن اسماع مجلسیان چمنصفهٔ قبولی چون سر آغاز ابتدایی
 استجماع بلغایسند مستحسن المدلولک

✽ نظم ✽

✽ ای جوش هزار زمزمهٔ تو ✽ ای بی همهٔ با همهٔ همهٔ تو ✽
 ✽ هر مرغ که دارد این گلستان ✽ دارد ز تو صد هزار دستان ✽
 (نثر) بعد ازین ببل خوشنواى عاشقانهٔ صدای ناطقهٔ زمزمهٔ ساز
 سوز و کداز که میان اغصان سروستان شاخ برشاخ الواح
 مرتبهٔ الرقوم حزینهٔ الرسومده اظهار صفت و صدای پراصول ✽

و ابداع صوت و نوای قرین القبول ایچون ترنمات نکات آمیز مدعا
 قیلغله شورا فکن بزمگاه دماغ و سوز بخش سینئه داغ زاع اولد قچه
 اتحاف سماخ اثر پر وهان منطوق و معقول ایندیکی نعمات
 عبارات محیر العقولک ابلغ و احسنی * صلوة و سلام فخر المرسلین *
 و منقبه و مدیح آل و اصحاب کزین * ایدوکی قراردادہ
 دانشوران دار الافادہ ختم و تعییندر

✽ نظم ✽

✽ بر مدحت اینچنین شهنشاه ✽   ✽ کی ره برداین کدای کمره ✽
 ✽ مداح توفاطر السموات ✽   ✽ ناطق بفضیلت تو آیات ✽

در زمین بوسی عبودیت * و بندگی حضرت صاحبقران جعظمت
 و سجدہ شکر و نعمت سلامت ذات ظل خدا که * سایه عداالتش
 مایه راحت و رحمتست * مضمون معنی دار ذات مطلوب الدوامی
 بیت القصیده جهانده متصنن نکتہ انتظام اولان شهر یار عداالتکیش
 بنده پرور کردون غلامک * سجع مسامع نواز مدیح جان پسندی ایلہ
 دو مصراع یکپاره حمد خدا و نعمت رسول مسترآد اولوق قدیمی
 قاعده مطرده دیباجه بندان صحیف آثار ایدوکی معلوم دل
 دانشپذیر کامل خردان روز کاردر * خصوصاً آفتاب عالمناب
 طلعت پاک تابناکی نور پاش قبه افلاک اولوب برج حل تخت
 مرصع نردبانه شرف اجلال اولهلی هر روز فیروزده بختی عالمه
 همدم عید و نوروز ایدن * و تأثیر تاب آفتاب احسانی نهالستان

هفت اقلیمه نشو و نما فرای امن وامان بتخصیص حسیض دل یاران
معرفته ضمیر برجیس^۱ خاصیتلرینک تعلق وانجذاب فیض رسان شوکت
وشان اولان عظمی پادشاهمن

✽ نظم ✽

✽ جناب حضرت سلطان مراد اعظم کیم ✽

✽ وجودیدر اثر خاص خالق الاشیاء ✽

✽ شناسی لازمه نطق لازم الاشعار ✽

✽ دعاسی واجبه کک راقم الانشا ✽

✽ او پادشاه فضائل پناه عادلکم ✽

✽ دکل مکارم اوصافی قابل احصا ✽

✽ یتردی هربری برشهریاره مایه فخر ✽

✽ هزار خاصه که ویرمش جنبه مولا ✽

✽ فضیلت ایچره علم هم مسخر آ که قلم ✽

✽ کمان کشیده مسلم دلیر و مستثنا ✽

✽ نهانخانه فکرنده دائما موجود ✽

✽ مخدرات نکاه و عرائس معنا ✽

✽ عماد و میرعلی رشک ایدردی بی شبهه ✽

✽ کوریدی ایتدیکی مشق جلی بی بی پروا ✽

✽ جنبیت ره اجلالی ابلق کردون ✽

✽ شکار کتری شهباز تیرینک عنقا ✽

✽ سورنجه اسبنی مشوار گاه معرکه به ✽

✽ توزینه ایرمکه قادرمی باد پای صبا ✽

✽ نظام دولت عظماده خود وزیر خرد ✽

✽ وکیل مطلق فرمانگزاری صبح و مسا ✽

* مشیر رأینہ منقاد سر بسر عالم *
 * وزیر عزمنہ وابستہ جملہ دنیا *
 * نہ ابتدای ابتدکی تدبیر و ضبطی اسکندر *
 * نہ کوردی کوردیکی دارات و شوکتی دارا *
 * زمان دولتی بازار عدلہ وقت رواج *
 * نکاح رغبتی کالای فضلہ نقد بہا *
 * خدا وجودینی حفظ ایلیہ خطا لردن *
 * درونی شاد اولہ دولتلہ تابروز جزا *
 (نثر) بر شہنشاہ عالمجہ فضائل پناہ صاحب تیقظ و انتباہ در کہ * فلک الافلاک
 ذات سنجیدہ صفاتی جمیع عوالم حیثیاتی محیطا ولوب برمدلول (وزینا السماء الدنیا
 بمصایح) سماء معجز سیمای طبیعت انور لری هزاران ہزار تابندہ اختر معرفت
 خداداد ایلہ منور اولدیغندن قطع نظر اشعۃ اجرام نیر حواسی تربیۃ نباتات
 قابلیاتندہ درکار اولغله * دائما مراکز قلوب کائناتہ فیض بخش سرور بلکہ
 تحقیقا افراد ارباب ہرزہ پیر پی افاضۃ عنایات نوبنو ایتمکملہ حجرات مشاعل
 جہورہ شعلہ فکن (نور علی نور) اولوب اول ظل خدای مستعانک سایۃ
 سعادت نامہ سندنہ ملائکہ الامر عالم عرفان اولان عالی ہمتان دیار اذعان شمار یخ
 دماغ لرنده شکفته و رونما اولان شقایق حقایق ترتیب دستہ تعبیر و پیشکش
 بزمنکامہ تحریر ایتمشمل * یعنی کوهکن نهادان کیتی بیستون استعداد احیای
 موات کالاندہ اعمال ادوات اجتہاد ایدوب اول طائفہک بعضی رواج متاع
 فضیلت ایچون ربع مسکون فنونہ محل محل وضع شہرستان تصانیف
 مقبولہ ایلہ نامدار * و بعضی آخری فریقۃ رنگ و بوی معارف اولمغین ترتیب
 شکوفہ ستان حسن ادایہ میلان ایدوب دامن کوهسار سخنوریدہ جابجا
 طرح کلستان نظم * و ترتیب باغ و بوستان نثر * ایتمکملہ صاحب اشعار
 اولمشلردر و کمی پای تخت نظم بدیع النظامدہ نوبترن ملک الشعرا پی اولغله
 تکمیل عنوان * و ترتیب دیوان ایدوب (ع) غلغلہ صالیدی عالمہ ولولہ

نقاره‌من (نثر) وزنی اوزره ططراق سخنه قبه چرخ معلایی بر صدا قیلش
 * و کیمی رتق و فقق مضمون و معنا ده صاحب ید بیضا ولد یغندن حسن
 تدبیر خامه حاضر جوابی ایله اتمام مصالح مهمه مدعا پردازیده مسلم جناب اولوب
 منشی چاپک قلم دیوانخانه معلطاسرم یعنی عطار د فرخنده رقم کبی رفعت
 مقام * و خدم و حشم الفاظ و عباراتله نام و کام بولمشلردر * ازان جمله
 بوفقیه خام دست کوته فلم دخی اول خاقان محتشم جشم سیاره خشم
 حضرتلرینک زمان دولت علیه لرنده فیض نظر التفات و مساعدۀ همایون
 اثر عیم البرکات شهر یار سبیلله هر مرتبه قطع مراتب و پایه پایه ارتقاء سلم مسلم
 طرح مناصب مناسب ایدوب نیچه قصبات مداین مثاله نیل عز و قضا *
 و احراز ختم و امضا تیسرندن قطع نظر حالا محکمه انشای بلاغت آشیانه ده
 صاحب نقض و ابرام ممضی سخن مسلم کلام اولوب (ع) المنة لله تعالی
 و تقدس (نثر) مسوده برهمزده خاطر دن منقول مسطر مستقیم تکریر اولان
 مترجم و مخترع نیچه مجلدات اهالی پسند خوش طبعانه * و آثار بی مانند خاطر
 زاد فقیرانه * پیشگاه نگاه کا برصدور * و حضور مشکل پسندان صاحب
 نظر دورادوره عرض اولند قجه کیمی تشریف قلم امضای ایله
 تاجدار افتخار * و کیمی خلعت آفرین تحسین اقتضا ایله شرفیاب اعتبار
 اولوب هریری هزاران هزار احسانه بهانه * و باعث لطف مخصوص
 شهر یار زمانه اولمشلردر (واما بنعمت ربک فحدث) امر جلیل الشانۀ امثالا
 تکریر مقدمۀ مباهاتده بی اختیار اولمق لازمه قصه خوان زبان حکایه پرداز
 اولدیغی کبی دور چپ اندازدن انتهاز فرصت میسر اولد قجه اول عالی
 حضرتک نام با احترامی تعویذ کله کوشۀ دیبا جه سی اولمغه مستلزم بقاء ذکر
 جلیل اوله حق خیر الخائف صحیف آثار پریشان اوراقه رابطه بند جمع و تلفیق
 * و شیرازه کش تحقیق و تنقیق * اولمق خدمته صرف مقدور عاجزانه واجبه
 ذمت همت اولوب همیشه بونعمت عظیمه ک سجده شکرین ادا ایچون کلاک
 نژاد جابد لقا سجادۀ ضعیفه روی نیاز فرسوده قیلوب کریان کریان

جبهه ساي خاك نياز اولق فریضه خانه عباسی عمامه اخلاص طراز در

نظم

حضرت پادشاه دورانك * بسكادائم دعا سیدر اوراد *
یا الهی بحق جاه نبی * عمر و دولت همیشه افزون باد *

آغاز نامه عندلیب قلم * درین باغ و راغ صحایف متضمن الحکم * و منفهم
شدن داعیه شوق رقم * از ترانه عاشقانه آن بلبل دلکش نوای دلکشانغم

بولائی مشوره بی کشیده رشته سطور ایدوب جده مغوره مجله مسطوره ده
دسته دسته آویخته دکان صحایف و غوده جوهر طبیان چارسوی معارف
ایدن کهر فروش کمپایه * نر کسی * اندک مایه * هیولای مدعائک بوهیت
مخصوصه ده صور تپذیر ظهور اولسی باینده بو وجهله معذر خواه *
و کر مجوی منصف نظران مکار میناه اولور که جانب استاد استعداد دن
سر بازار هنر وریده رخصت یافته تک و پو اولوب سمساران تحف و تقاریق
معارف کونا کون ایله کسب آشنایی ایدرک کتاب شا کرد دستکاه سخن
سنجی و نکته پیمایی اولهلی بو آرزوی نهان * سودا کر جانه سرمایه خلیجان
اولمشیدیکه رسوخ داد و ستد افاده و استفاده ایچون خواجکیان بسیار
مایه بندرگاه علوم ادله جزئیات منشور و منظوم ایله آزمایش بصیرت
نوهوسان تجارت رابطه منطوق و مفهوم ایدوب * ابتدا کتاب سنجیده
خطاب گلستان عارف شیرازی * واول قابله مسبوک اولان نسخ برکریده
ملایان حقایق پرداز ایله استفتاح صباح الخیر شباب ایده کلمش لردر *
فی نفس الامر اول معتبر معیار نظر اولان درج الجواهر اکابر معجز سیر * مالامال

کهر * و بارهای نصاب و عبر اولغله آغاز موسم نوجوانیلرند سرمایه
کسب و کار نکته دانی * بلکه رأس المال کامرانی و جاودانی اولوب
پیران کهنسال خانه خراب دخی آرزوی غنیمت عود الشبابی * اول کتاباره
امرار نظرا له دفع ایدوب صحبت و انجملرده و کلکشت و چنلرده همواره
دستخوش پیرو جوان اولغله زوایای عالمدن بر کوشه یوقدر که بازار قبوللرینه
کساد * و خیر مایه رغبتلرینه فساد طریان ایلیه * حقا که مأثر نفسان
خطه فارس بوتقریب ایلده دست روزکاره بر تحفه یادکار هر دم بهار اهدا ایدوب
مدی الدهور باعث بقای ذکر جیل * و سبب کرما کرمی بازار سعی
و تحصیل اولمشلردر * کاش کاش یاران سخن پروران قلمرو رومدن بری
زبان ترکی اوزره اعمال قاعده (حذاخذوه و تحاحوه) قیابو سمت انشای
دلاراده بر نوع مخترع خاص تازه و طری دهره ارمغان * و هدیه بهیه هنر
پروران آخر زمان ایلده که لسان خوش بیان ترکی اطراف چنستان السنه
مختلفه دن اقتطاف ازهار عبارات بر کزیده بلغا پسند ایلده مستش و اجتناء ثمرات
(خذ ما صفا) ایلده مستحسن طباع سلیمه راست معیاران مذاق آشنا اولوب
بو مرتبه ده مساعدت حسن اداسازکار ایکن * و روامیدر که تهمت بی اختیار ایلده
سخنوران ملک عثمانی شرمسار * و حیت بحالتقزای عجز و توانیدن روی
غیر تکش یاران روم شکسته رنگ انکسار اوله ازیں سبب

* نظم *

* دلم چورنک زلیخا شکسته در خاوت *

* غم چو تهمت یوسف دویده در بازار *

(نثر) دست اندیشه هیزم پاره ملاحظه ایلده تحریک آتشدان افکار ایتدیکه
حجره فیحای واسع دماغ پر شرار * و سراپای اندام تحمل داغدار اولورایدی
تا اول زمانکه

* نظم *

* منم چو کوی بمیدان فسحت مه و سال *

* بصولجان قضا منقلب ز حال بحال *

(نثر) تقریب دور مناصب ایله مبتلای کشمکش * و بو حال بعض قصبات خوش
آب و هواده صحبت یکدمه سی بالضروره جان بیکسه محض غنیمت اولان
معقول فهمان اقساق طبیعت ایله قهوهه پیمای مصاحبت ایکن

✽ نظم ✽

✽ درین قفس یچه دل خوش کند گرفتاری ✽

✽ نه نکهتی زکلی نه پیامی ازخاری ✽

(نثر) شراره سی منقل پراخگر جکردن چمیده دهن شکوای طراز اولوب
لبان تکلم * هجوم عزمای هموم عبوس الوجه ملازم الصخبه دن تبخاله دار
شکایت اولدوقده ساده لوحان هوس آموز حضاردن بر آلفته حریف *
معتدل ترکیب میانه ظریف * سوز درون فقیر محتکشه تاب آور تحمل
اولمد یغندن بی اختیار زخم جانیه مرهمسای ترحم و علاج سودای جنون
افزای تهایی باینده رقیه خوان تکلم * اولوب بو حالده محنت آلود غمه کنج
خانه ده آرام حرام * بلکه اقطاف اعشاب انشراح کدر زدا چون لازم اولان
جانب کلزار زهت کده عزم خرام در دیو تأیید مدعا سیاقنده

✽ نظم ✽

✽ اوتورمه گوشه تاریک حجره ده یحیی ✽

✽ کنار کشته چق شعر دلکشا دیهرک ✽

(نثر) فتوا سی جزدان دهن عنبر پاشدن ابراز ایدوب دلالت طرف چنزار ایله
در دکلوی کیر درونه چاره ساز اولدی تمام کیفیت رحیق تفرجیه نشو و دار سرور
اولوب (ع) کنار کشت و لب جو بغم زیان دارد (نثر) مسئله سن تصویر و تحقیق
ایچون بر مفرح و دلکشا مسیره جنت آساده سجاده بی سایه بید اوزره لب جوی
دلجوی کدرشوی روح افزاده طرح افکن بزم حریفانه و حلقة بند جمعیت
مستندانه اولوب (کل اناء یترشح بمافیه) دوات و قلم میانه و مجموعه سرگذشت
همه کس میدانده کلدی

✽ نظم ✽

✽ هر سر که داشت در ته دل کنج ازوا ✽

✽ خود را بجلوه گاه سحر یقین کرد ✽

✽ هر دل که بود بسته دم از سردی ملال ✽

✽ با صد سرود زمزمه شکر هزار کرد ✽

(نثر) مجلسیان معقول آشنا مراجعت انبان حافظه قیلوب هر بری نقل
حکایات خوشمزه خاطر نشانترین طبق زبان ایله سرخوان میانه کتور دیلر
بوغر بترده کم تحمل دخی گوشه کیر سفری سفره خاطر اولان خانگی حلوائی
سر گذشت بلا کشان عشق و محبتی فقیرانه در میان و منظور و مسموع اولان
نفایس وقایع صحیح المال اهل ابتلا دن بعضی بر آورده زبان ایتمکله ✽
دعوا به معنی عاشقه نشان یونلندن ضیافت همصحبته بذر همت
عاجزانه قیلدم

✽ نظم ✽

✽ سوز کیم زبانه کله کویا زبانه در ✽

✽ بن عاشقم سوز مده بنم عاشقانه در ✽

(نثر) حریفان مجلس آرایکسره دامنوس ثنا اولوب ✽ بارک الله تحسینی
هم نفس شیء الله رجا ✽ ایتدیله که ذائقه ادعا نمز لذایذ حکایات مجنون صفتان
دشت عشق و محبت و سرانجام فرهاد طیتان بیستون درد و محنت ایله
اگر چه شهد کام اولدی

✽ نظم ✽

✽ ذوق نمایده بود زخونا بهای تلخ ✽

✽ اینک حلاوت همه در کام تازه شد ✽

(نثر) لکن نیاز مند خدمتگذاران خامه چابک خرامکه حصه غائب اولق ایچون
بر مقدارین تعبیه ظروف صحایف ایتمکله حلوائی مذاق ساز ناشایان خوان کلام
اولق باینده تشمیر ساقی اهتمام ایده لر دیو بالاتفاق بحث التماسه نتیجه پرداز ابرام

اولد یلر نه حال ایسه واجبه انجاش مرام احبایه کر بند اقدام اولوب
از منه قریب العهد ایچره شهادت رأی العین ایله ثابت الوقوع و یا مناوله ایدی
تواتر ایله نهاده سر سباط شیوع اولان نوادر حکایات سدید المضمون یك بیک
ثبت دفتر آثار متشعبة الشجون قلمشیدی لکن آثار نظره حقا هنوز اصلا حذیر
قلم تنقیح ❖ و تربیه تکریر نظر ایله شرفیاب آداب تصحیح اولمدين بو آواره
آرام دشمنه فرخ پی قضا رهنمای مسافرت اولوب

❖ نظم ❖

❖ فلک دل چشمه دین کناره دخی ❖ روز کار آتدی یز دیاره دخی ❖
(نثر) رفقات و فوق توفیق ایله ره بیمای سیر و سفر و تماشا کری اشکال
و صور ایله کامرانی بخش سیاح نظر اوله رق قطع منازل امانی ❖ و طی
مراحل شادمانی ایدوب

❖ نظم ❖

❖ شهر خوش آب و هوا یعنی ستانبولکه اگر ❖ طرحی کور سه بهشتی اونو دردی آدم ❖
(نثر) محط رحال قرار ❖ و بهانه ملازمتله چند روزه منز لکه کار و بار من
اولد قدده علی شیر دوران ❖ یعنی سرایی پناه اهالی علی رضایی جناب عانیلریکه
حضرت یکانه استاد عالی نژاد ❖ و مشکل کشای دولت عایه شامخ العباد

❖ نظم ❖

❖ بلند مرتبه مفتی الانام عالیجاه ❖ جناب حضرت یحیی افندی طال بقاه ❖
(نثر) خواهر زاده سی ❖ و شاگرد خاص دار الافاده سی اولمق تقریبه چین
جبین ذات سعادت رهین زمین دانش و ادراکی سجده گاه ایدملی همواره
خورشید باهر اللمعان فضیلتلرندن استفاضه انوار فضائل و کمالات ایتکله
خورشید فلک کبی یکانه دور روز کار ❖ و مابه الاقتحار سپهر دوار اولوب
عاقبت کار مصر قاهره ده قهرمان شیر صولت غابه مولویت ایکن مقهور
بنجه ضرغام حالم اولوب حالا اول بقعه ده آسوده ❖ و دیده حیاتی خواب
نوشین رحمت ایله غنوده در ❖ اول اثناسده بهجت آباد استانبولده مرجع
و ملاذ فحول ❖ و مسند آرای دیوانخانه رد و قبول اولوب دار الضیافه

کتبخانه لری مزد حگاه اهالی ❖ و بوریا پاره صف النعال آستانه لری
ملتشم شفاء موالی ایدی حقا که ذات معرفته غلبه عشق مفرطی بر درجه ده
ایدیکه هند و بمن بلکه اقصای خطا و ختنده بر سخن فهم و نکته شناس
یاران مشرب بدن خبردار اولسه ارسال رسائل التفات ایله تحصیلی متعذر اولیجق
تعین عساکر ❖ و سپاه الطاف ایله احضار بارگاه اهالی پناه ایدوب
مستغرق نوازش و احسانی پیشهاد اتمک مشرب عنایت سانی ❖ و لازمه دائمه
شان سماختنشانی اولغله کل یوم کنار شادروان بزمکه اجلالی اردوی
دانشوران و قصر شمن طرح التفاتی سخن ثمانیه کبی مستعدان عنایت منزل
و مکان ایدی

❖ نظم ❖

❖ نه مجاسر قورلمشدر نه ساغر لر سورلمشدر ❖ محبت باده سینه بکر اولمزه ب کورلمشدر ❖
(نثر) میعة الشباب دولتی نو بهار عمر یاران اولوب کلشنسرای عز تفرای
مهر بانیلرنده زندان معرفتک سوردیکی عیش و ذملر ❖ و برا مکه اخلاق
دلپسند کرامیلرنده اهل دلک کوردیکی رعایت و کرملر ❖ ند کری مهیج
دریای خون ❖ و طغیان انکیز جیحون سر شک لعلکوندر

❖ نظم ❖

❖ ییلن ییلورنه وجود اولدیک اوخندومک ❖ جهان به بر دخی کلر نظیری مر حومک ❖
(نثر) یوما من الایام سدنه باغ بلاغت طبق حسن تعبیر ایله پیشکش محفل
اهالی جلیلاری قیلدیغی نوباه و معارف کونا کون ایله تفکر اثناسنده اول
محصول شکسته نهال خامه بند کی اولان میوه خام ❖ یعنی مسودات وقایع
نوظهور تازه رس نامهای تمام بین اقدام و احجام ❖ پیشخوان نظر پاک راست
بیتلرنده در میان اید یجک کمال مر تبده چاشنیکیر قبول لرینه خوشنما کلوب تاب
آفتاب فیض ایله پرورده ❖ و تمام رسیده و پخته ثمر مایع ❖ و انکور کثیر
المنافع منزله سنده اقبال کو ستر دیلر و دست خزینه دار اعتبار ایله اولقدر باغبان
طبیعت فرومایه نهادی وایه دار عطیه تحسین و کامکار جواثر سنیه آفرین
قیلدیلر که حدیقه سینه دن سرزده اولان هرتازه نهال بالا کشیده اوج کمالی

تربیت * وتوده توده میوه خوشکوار بلا غنله پیش کاه دکا کین صحابینی
 پرزب و زینت اتمک بالضروره لازمه ذمت همت اولدی * واول کرمکار
 هنر پرورک تازیانه تحریض رغبت انگیزی باد پای قلمی مشوار کاه مدعا پردازیده
 باد صبا کبی چالاک خرام ایدوب سرمزل اختتام مضرب خیام کلام اولوق
 لازم کلدی * ومقدم موضوع اوعیه اوراق اولان نفایس حکایات غریبه
 حصه دار چاشنی عشق اولوب یکسر سرگذشت بلا وارزان محنته
 مخصوص ایکن اول فضا ئله آب صواب اندیشک الفاء خاطر سداد انتاری
 ایله هر طوره موافق وقایع شتی * وهر وادی به مناسب آثار مختلف فحوی ایله
 بر مجموعه دلپذیر پسندیده املا * واختلاف مشارب عالمیانه بناء هر کسه
 خواهش دانش آموز استعدادی اوزره صور تنمائی معنی اوله جق بر تحفه
 نوپیدا اولسی انطباق واولی کور لکله کف دست همتله دهن راویان
 صحیح الکلامدن ربوده عیار فهم تیز دست اولان غرائب آثار حیرت افزا *
 صحن بوستان معاینه ده چیده مین نظر درست بین اولان قضایای تعجب
 فرمایه ضم والحاق اولوب * وقتا که منظور وسموع بر نیچه اخبار
 صحیح الوقوع * بو وجهله صور تیاب التصاق اولندی * رشحه آرزوی
 سابق البیان یعنی لسان ترکیده نظیره گلستان و بهارستان * ابداعی ناودان
 خامه پریشان کار فقیر خاکساردن ریزان چمن بیان * وطری ساز حرم
 سبزه زار عرفان اولدیغه شکر فراوان ایدوب افتان تعبیرات پسندیده سی
 خیابان سایقه هموار اثر دن سرزده * وصف صف سر راه سطورده
 جنبشهای ظهور اولمغه سایه فکن چمنزار مسوده اولدیغی جهندن (نهالستان)
 ایله تسمیه مناسب کورلدی * و بو حقیقه ذات البهجه پر حکم و عبره که ساحه
 خاطر کشاشنه بر نیچه سر سبز و خوشنما درخت بار آور حکمت ثمر * فیض
 حق ایله سایه کسرتدز * اقسام فوا که حکایات کونا کونی یکدیگر دن ممتاز
 اولوق ایچون هر نوع مناسب بری برندن جدا قیلمیوب تقسیم فهرس کتاب *
 خصوصنده تعبیر فصل و باب محلنده لفظ معنی دار نهال اختیاری قاعده
 براعته چسبان اولوق ملاحظه سیله استصواب کرده خسه دانش نصاب
 اولدی (نهال اول) رشحات حکایات استخیا کرمکار ایله تازه وتر (نهال ثانی)

عنادل سرانجام عشاق زاره لانه ومقر (نهال ثالث) رنگ وبوی وقایع
 شتای مختلفه الاثاریله بهار آور (نهال رابع) مسافر پیام آور مضامین
 کما تدین تدان اوزره سایه کستر (نهال خامس) میوه آبدار شیرین کوار اشمار
 صلاح وتوبه کاری ایله بار آور ونیچه زمان آلوده دامان شرور ایکن ماء طهور
 اهتدا ایله طیب و طاهر اولان نتیجه پذیران حسن خاتمه نک ثمار اثاری ایله
 پرزیب وفرور

نظم

این پرده نو که کرده ام ساز * انجام زبخت واز من آغاز *
 سو کند بپاده کاندین جوش * ته جرعه کس نه کرده ام نوش *
 (نثر) مرتب سباط خوان برخوان معنایه خاییده دندان استعمال اولان فواکه
 مضامین تلوث پذیر ایرادی علوه همت پاک طینته نسبت ناروای مشرب
 غیر تکش اولمغله استعاره کهن جامه پاره پاره ایله غرالمک * یعنی دوش دلال
 ابتدالده چاکچاک اولان خفتان تعبیرات فرسوده دامان و کربان ایله عید کاه
 انسجامده خرامان اولمق شاهد شیرین شمائل سخن سینه زاده مایه عار
 اولدیغی کبی * بوزار خور آثار تازه ترینک مقوی فواکه تربی غبار آلوده اوله
 مرتب بزم انس نادره سنجی اولان ناطقه صاف مشرب عالی کوکبه ناموافق
 ناموس حیت شعار اولوب

نظم

سخن غیریدن ایتمه هله استمدادی * کرچه کیم روح لرندن ایدرم استمداد *
 (نثر) نیک و بد میان مجلس تعیره کلان کندی محصول بوستان جان *
 وتریتکرده باغبان زبانتزد * حلاوتبخش ذائقه قبول هنرمندان اولمرسه
 باری مایه تفکه یاران مزاح آشنا * ویا کاغد حلوائی تمسخر اولوب وایه
 مخلب و متقارز اغان طعنه سزا اوله

بیت

باهمه کج نغمه کی خندند ز اغان چمن * عند لپی کر زندها کاه الحان درست *
 (نثر) هر چند آلوده اوساخ سهو و خطا * و ممشوق کلک ترزیق طراز یاهو

پیا اولدیعی تقدیرجه دامن مشکسای تغافل کر مکاران زمانه اولقدرمالامال
عبر عفو جیلدر که نسیم عنبر شمیم انصاف بر کنارنی تحریک ایلسه تقصیرات
قاطبه کائناتی پرنفحه اصلاح ایدوب رعاف قلم کرم روی سیاه مسوده خرافاتی
کلرنک الطاف ❦ وبوی مشک قبول ایله معطر الاطراف ایتک دیرینه رسم
وراه سخن فہمان سینہ صافدر ❦ باشد کہ عایکهران حق کوی حقیقت
شناس کار سبابہ اعتراض پی موقع ایلہ تلون صحیفہ آثار ایدن ناقص
نظران ستم طریقہ سیلی قفا شکن از دراء حوالہ ایتک ایلہ حدلین بیلد یروب
حبابہ عرض مخدوم ادیب استعداد نسخہ قریحه زاد بایندہ بذل ہمت ایلہ
عبداللہ والناس شایان اجور پی قیاس اولہ

❦ نظم ❦

❦ ہر محنت وجورہ صبر ایدردل ❦ الا غم طعنہ ارازل ❦
❦ ہر دردہ تحمل ایدر آدم ❦ الا غم طعن نامسلم ❦
❦ کاوان وخران ہرزہ کاری ❦ سوزنید وکنی بلیدی باری ❦
❦ فریادی قوای دل غم اندیش ❦ مرہمی قبول ایدر دل ریش ❦
❦ ہب چکدی بودردی اہل عرفان ❦ بو زخملہ خستہ جملہ یاران ❦
❦ اشخاصلہ ایلہ جدالی ❦ سدر سکا رغبت اہالی ❦
❦ قدر سخنی یلن اکابر ❦ عرض ایتدہ التفات وافر ❦
❦ سن جوہرنی کتور میانہ ❦ ایتز کھری تلف زمانہ ❦
❦ سن طور مدہ اول ہمان کھر پاش ❦ دامثلہ صاحبہ نقد شاباش ❦
❦ قفل در فضلہ ویرکشایش ❦ سیرایت نیچہ اولور فلکدہ بخشش ❦
❦ بازار کھر دہ اول کھر سنج ❦ تحسین ثمین ایلہ در سنج ❦
❦ موسمیدر قیل ای سخن ساز ❦ داد و ستد مقالہ آغاز ❦

نہال اول کہ رشحات حکایات اسخیاء کر مکار ایلہ تازہ وتر و دیدہ تماشا بیان
غیر تمایان اولان احسان و کرمہ دائر صور وقایع حکمت اثر در

حکایت لطف پادشاهی ❦ لازال مؤبد ابالعون الالهی ❦ در ضمن مقدمه
 اعتذار لایق ❦ از تکرار وقایع زمان سابق ❦ منبع النیل سماحت و ایشار اولان
 کهن اسخیای پیشینه روزگار که جبل القمر خبشه زمین درم نثاری
 والبرزهفت ماهه راهودشت قفقاق کر مکاریدرلر ❦ مانندقله هفت آسمان
 هربری کندی زمانلرنده بلندمرتبه برزطودشامخ عاشبان متواتر الاحسان
 اولوب دامن کوهسار همتلرندن سرزده وینایع کف کفاینکار لرندن منشعب
 هزاران هزار خارج خط لاستواء عدوشمار ❦ جداول انهار و آثار نشیکاه
 مصر عزیز الاعتبار ❦ خواطر ابراره منسکب اولدیغی بطون کتب
 نوارینخده مسطور و هربری بادره نادره کرمده حاتم طی کبی ضرب المثل
 عالم اولدقلری تعاور السنه منسجم تعبیر قصه کذارن راسخ کلامه بین الانام شایع
 ومشهور در ❦ اول مقوله مابه الافتخار مؤلفات اسلاف افاضل ❦ که شهرت یاب
 عالمیان اولمغه تکریریانی مقوله تحصیل حاصلدر ❦ بو مختصر محقرده ملترنم
 تقویم نویس قلم اولیوب عزیمت مشاطه کلك صورت آرای راقم الحروف
 بووجه اوزره قرار داده در که اعصار قریبه ده هویدا اولوب هنوز مخطوبه عربان
 عذب البیان تحریر و املا اولمیان مخدرات ابکار آثار نوپیدایی جمله آرای تنق
 والاطر از انشایه چکوب مشاهده دید اروقوعی نوربخش انسان العین جان
 ویا استماع وصف عالم آرای شیوعی شوق افزای کوهکن اذعان اولان تازه نیکاراسماری
 بیت الزفاف تعبیر و بیان ایچره جلوه نمای تحقیق و تبیان ایلیوب خصوصاً
 سینه خزینه الطاف پادشاهان عالمدن سر داده جلوه گاه اشتهار اولان
 عرایس نفایس حکایات عواطف و عنایات ممتنع الاحصاء بعضی جلوه کر
 منصفه دفتر ❦ وساعد افکن آغوش مسطر اولق خصوص صنده جهینه
 الاخبار بلاغت اولان خادمان عنبر سیمای اقلام ❦ کوهر نثار جانب خواجه
 سرای طبیعتدن رخصت یافته جواز تذکار اولسه ❦ یعنی مناقب سخاکاری
 شهریاران جلیل القدری لوح بیانه ثبت ایتک لازم کلسه اوراق دولت آبادی
 رنگ هفت آسمان ❦ انجیق داستان احسان وشهنامه کرملرندن برجز مختصری
 اولمغه امکان اولوردی

❖ نظم ❖

❖ لوح چرخ اوزره حساب اولسه الوف کرمی ❖

❖ نقطه انجم تابان اوله من صفر جل ❖

(نثر) پادشاهلر که وجود بهودلری جود مصورده همیشه کار و کردار لری بذل زروسیم و ایثار تحف و کهدر ❖ عند التحقیق سکان هفت اقلیمک جمیع اعمار صد ساله لرنده یذل و نثار ایتد کلری مجموع اموال ❖ تخت نشینان سلطنتک بر لحظه ده کمتر فقیره ایثار ایتد کلری اندک عطیه لرینه بر ایزر اولیوب فی نفس الامر آثار حساب احسان اول سعادتنیها لک لازمۀ شان سماحت نشانلری اولدیغندن غیر ی هران و هر زمان ابداع کرم کونا کونه معاد اولد قلرندن چندان تحریک کر شمه زار تحجب ایتیموب شعله خورشید کف مکرمت پاشلری دیده کائناته بارقه نمای استغراب اولمز ❖ و روزمره هزار کونه کرملری معاین باصرۀ ادراک اولمغله اذهان عجائب سنجان دهره اخطار نکتۀ (ان هذا الشئ عجاب) الیز فلماذا بزم در عهدۀ جانیء جنایت کار خامۀ پریشان اطوار من انجیق میانه حال و یاتنک دست عدیم النوال ایکن بذل ماملک ایدن سخنی مشربان فر خنده فال احوالیدر که فی الجملة حیرت انداز عقول وافهام اوله ❖ لکن مع هذا حضرت جهانبان اعدل و اکرم ❖ پادشاه سر پای عالم

❖ نظم ❖

❖ شاه شاهان دهر خان مراد ❖ تا ابد در سر یر دولت باد ❖
(نثر) حضرتلرینک بوبندۀ جامع الاثار حقنده بر قاعدۀ (ارباب الدول ملهمون) بر کرم کرامت ثمونلری ظهور ایدوب هزار بار کلاب آداب ایله شست و شوی دهن کلک مدعا پر داز دنصکره اول نادرۀ احسان شاهانه بیانی ایله سر لوحۀ نکار دیباجۀ صحائف لطائف شعار اولمقده نقاش خرده کار خرد بی اختیار اولمشدر القصه (سنۀ اثین واربعین والف هجریه ده که هنکام تنقیح مسوده برهمزده در ❖ رائق و فائق مهمات امور اولان اجله صدور ❖ بالای اسحقاقی خلعت بهجت طراز منصب ایله نازندۀ خرام دیوانخانۀ امتیاز ایتد کده انقضاء ایام توقیت ایله زمان ترقب و انتظار انجامیتوب ❖ بعد الوقت نه توقف و آرامه زمان مساعد ونه اقتضای غیرت

اقران ایلہ ابروی تحمل حسود کش ترتبہ سرمایہ استدانہ موافق اولوب
 نہ حال ایسہ مدد کاری نسامح ایلہ بسیج حرکت * وغرہ غرای مولدالتبیدہ
 سحر کہان روزہ مقصد کاه اولوق اوزرہ رأی ممتنع التحویل عزیمت *
 قرار داده ایدی * لکن مقدما طول مدت ملازمت سببیلہ پربشان حالی
 ضرورتہ بر مضنہ کرمدن مجلایفا ایتک اوزرہ اون یک اچہ مقداری استقراض
 اولوب اول محملہ نہ انجامز وعده مجال * ونہ تدارک مبلغ معہودہ امکان اولوب
 میان دو آتش جگر سوز طاقتکداز دہ کباب ایدم * بو اندیشہ واضطراب
 اثناسندہ صاحب مال صاحب الادیال استعجال اوزرہ اولوب دین لازم الادایی
 حاضر و مہیا اعتقادیلہ تہیہ ساز کیسہ استیفا * واحتمال مطل و تعالی
 اخطار تفکر کاه ایتیوب بی پروا * منتظر تسلیم وایفا * زانو زانو مصاحبت
 اندیشہ کشا اولدی * هنوز طرفیندن قتح باب سؤال وجواب اولمندن
 حسب المرائکہ دہشت و حجاب * مزرعہ جانہ صاعقہ بار اضطراب اولوب
 آیانہ مقولہ بن دزخت تعالہ التجا ایدوب نوجہلہ بہانہ پرداز دفع اولوق ایچون
 رہیاب کریز گاہ تسامح اولسم دیو جاسوس نکاہ تحیر نکران چار جہت درودیورا
 تضجیر ایدی معذور اولسون اچہ کزی تدارک ایدمدک جوابی اچہ ایتدیکندن
 غیری نہ یوزلہ اول مقولہ مقالہ بی اثری اسماعہ توجیہ ناطقہ مناسب او اور کہ
 بو بایدہ یک مقدمہ مسکتہ بسط اولنسه خیالات فلاسفہ کی فسانہ فاسد الاستدلال
 اولوب مبلغ معہود موجود در جوابی ایسہ مقالات ملاحظہ کی بین البطلان بر کذاف
 ہرزہ مأل ایدو کی ظاہر حال ایدی * عاقبہ الامر منصبدن ارسالہ رجای
 مساعدہ دن غیری در مان اولمز دیو بو مضمون اوزرہ ترجائی و سائط ایلہ عرض
 تمنا فکرینہ دوشدم اما سابقہ وعدہ بی خلاف اقتضائی عقد اللسان تعمیر اولوب
 ہر بن موجشمہ سار عرق اضطراب آنکیر اولمشیدی یارب نہ چارہ ونہ تدبیر ممکن کہ
 شرمسار خلف وعد اولوب پیش ہم محبتان منافق روشدہ مہان تلاشی
 ابتذال اولیم دیو افکار حیرت آمیز ایلہ پریشانی عقلمدن اوضاع شتر کریہ بدیدر ایدوب
 دادخواہ تقاضا پیشہ بی ثقلت طابدن اشغال امیدیلہ ترتیب ساز سلب و تذکیر
 مہمات سفر یوزندن اغلو طہ فرمازوایی خدمتکارانی روپوش چہرہ سرخفام
 نجات اوزرہ ایکن (مصرع) آمد بہار دفتر کل شد ورق ورق

❦ بیت ❦

❦ مرده ای دل که مسیحا نفسی می آید ❦ که زانفاس خوشش بوی کسی می آید ❦
(نثر) جانب دروازه دن دبدبه اقدام ظاهر اولوب کوردک که بستانیان حقیقه
خاصه سلطانیه دن ایکی سرو زیننده خرامکه پیرایه سر مستعد السعاده لری
اولان کلاه زرد قام سر سرو اوزره خورشید ثریا مقام منزله سنده
بریق افکن سراپای اندام اولوب جلوه کنان قدم نه پیشگاه اکرام اولدیلر
و بالبداهه محتوما بردستال مالا مال ایچره ممسک و مغیر مهر عالم ارادن نشان
آور زانور شعله کسرتی سعادتلی و عظمتلی پادشاه کرامتناه (سلطان مراد)
ظل الله حضر تلیک عطیه بهیه سینه لیدر دیو ایصال یمین میامن قرین چاکر
مکترین ایدوب سر کوجه دن هدیه سر بستانی سلطانی ❦
و فرستاده همنام دربان روضه رضوانیدر دیو بر اشهب عربی نژاد همحال
صافنات جیادی زیرین فقیر سفر کزین ایتدیلر الله اکبر اول محله بوفتوحات
غیبه ظموری برهمن کار بار عقل و شعور اولوب اول عطای برجای بی رجای
سلطانی هزار خیم خسروانی طلوسی کنج شایکان غناسن و یردی بر طرف
شرف التفات صاحبقران اسکندر نهاد بر طرفدن خجالت اعتذاردن مقدم
ادای دین شین افزایه حصول استعداد بر طرفدن تدارک برک ساز سپاهیان
اعداء دیه سرمایه امداد تیسری بروجله خاطر غمگینی شاد ایتمشدر که

❦ بیت ❦

❦ بروجله هیچ یانه صغیر ❦ در یاد راونا و دانه صغیر ❦
(نثر) فی الحال ثقلت بار دیندن خلاص ❦ و ریش آبروی رجای شرم
آود ایله احیای قواعد عرقویه اولمندن نعمت ادا ایله فرحناک ابتهاج
اولوب بقیه کنج بیرنجی جوهر جان کبی در بغل همیان کتمان ایدوب
شرذمه توابع و خدمتکاران ایله فرح و فخور و کامران هر خطوده هزاران
بار تکرار دعای دولت سلطان دور زمان ایدرک جانب منصبه عطف عنان
اولندی (والحمد لله العزیز المستعان) حقا که سعادتلی و عظمتلی خاقان عالی
تبار هزاران هزار کس و ناکسه کیسه کیسه درهم و دینار ایشار و نثار ایتکده
بی اختیار اولوب افراد عالمیانک سبب نشو و نمای درخت آسایشلری

حوض فسیح الاکناف الطافدن مترشح ایدوکی امری مقرر در اما بوکینه
صاف سینۀ اخلاص خزینۀ (مصرع) من خود چه کسم کیم کدام
(نثر) بویله کینام سرکوی یکسی ایکن خصوصاً هم تصادف زمان سفر ❦
هم تقاضای وام خواهان ایله پهن دشت جهان کوزیمۀ تنکنای مقر اولدیغی
حالدۀ حاضر همتری بووجه اوزره مدد رس جان منقطع النفس اولدیغی
کرامت شان سعادت نشانلرینۀ اعظم براهین ایدوکی قراردادۀ همه کسدر

❦ نظم ❦

❦ کرمدن اوز که سعادت اولوری آدمدۀ ❦

❦ علی الخصوص اوله وقتندۀ رونمای ظهور ❦

❦ سخا ایلۀ آکیلور هب اکا براسلاف ❦

❦ عطا در ایلین ارباب دولتی مشهور ❦

❦ ننه که دور ایدۀ بونۀ جریدۀ افلاک ❦

❦ کرملۀ نام شهنشاه دهر اولوب مسطور ❦

❦ هزار کونۀ عطاسی یاد اولندجۀ ❦

❦ بودر امید اوله بولطفی ابتداء مذکور ❦

وزرای کامکاران دولت علیه دن قلیج علی پاشانک قرق بیک الجفیه بر غلام
اشترا ایدوب بعدۀ احساس تعلق ایتمکله غلامی و بهاسنی صاحبۀ بخشش
واعطا و مستغرق عطا قلد یغیدر

کشتیبان دریای سخا ❦ دربند کشای خاق الوداد بذل و عطا ❦ می حوم
و مغفورله قبودان علی پاشا که وزیران کامکاران دولت علیه عثمانیه بینندۀ
جود و سماحتدۀ علم و مانند برامکۀ و حاتم بیانک عطای مبذول الکرم ❦
برسعادتمند عالیشان مسلم همدر ترتیب تجمل و کامرانی یه صرف کنجینۀ

نقید اثنا سنده آشنای دوات و قلم بر غلام مطبوع القیافه آرزو مند تملک اولوب
 کوش بند کان مأدون للمعامله بی بومنکوش تنبیه اکید ایله تشنیف ایلدیکه بازار اسیر
 فروشانه حواله جاسوس نظر قیلوب قابل علم وصنعت کتابت بر نو جوان
 تربیت کرده عزاد اولدوقده وساطت مصلحتکار دزهم و دینار ایله بر آورده آغوش
 استصحاب ایدهلر * آنلردخی حسب الاشاره کار گزار اهتمامی مسلط اتمام خدمت
 ایتد کلرنده براهم زاهد سیمیا * کندی مکتب تربیه سنده نشو و نما بولمش
 طفل زر خریده سنه بالا کشیده * او جگه علم بلوغ اولتجه بذل وظائف
 همتله الباس خلعت معرفت و یمین استعداد دین زینت پذیر خاتیم کتابت *
 و بالغ فصل الربیع شباب اولدوقده بعض محذورات ناموس شکن صدور ینه سن
 وساتک استعدادی زمانیدر * مبدا اول مقوله همت غیر تفرسا ایله دامن پاک
 خاندان عفتی آلوده افتضاح اولوق لازم کله باری (ع) علاج واقعه پیش
 از وقوع باید کرد (نثر) لازمدر که تدبیر دفعه حلاله خرام شفاخانه تدارک اولوب
 جمال حالی پیرایه هزاره عالم فریب ایکن ممکنکه آستانه دولتمندان عالمده خاکروب
 عبودیت اوله رق کندی واصل دولت * و بکا سرمایه منفعت اوله دیوب
 کربند علاقه سن تسلیم پنجه دلال اتمشیدی * اول حالده وکیلان مصلحت
 پرداز پاشای سرافراز * تصادف ایدوب اثر سجود آداب یله شرفیاب اولان سیمای
 معرفتماسی منظور چشم تجربه سخ کار گزاران صدا قشعار اولدوقده

❖ نظم ❖

❖ بارک الله زهی قامت فرخنده خرام ❖
 ❖ لوحش الله خوشا بنده خورشید غلام ❖
 ❖ یراشور لوح قر اولسه اکا بازوبند ❖
 ❖ یاقشور قصر فلک اولسه او خورشیده مقام ❖
 ❖ مشتری اولسه رواد اکا برجیس فلک ❖
 ❖ اولسه لالای نکهبانی سزادر بهرام ❖
 ❖ بویه بر یوسفی وزن ایتدی میزان سپهر ❖
 ❖ مستحق آنی عزیز ایلسه مصر ایام ❖

(نثر) تمام دلپسند و خاطر خواهاری اولمغه بعد الزایده عهده و کیلان پاشاده
 قرق یک اقمه ده قرار ایدوب علی سوم الشرا حضور قپودان پاشایه کتوردیلر
 اولدخی انامل خامه سایی اقلام آسانی گرفته کف دست تجربه آموز ایدوب
 صحیفه جان اوزره تعلیق سطور تعلق * و عشق کشیده انجذابه استعدادین
 کوروب بی تردد ثمن مذکوری عدو ادایه کیسه کشای ایفا اولدی * لکن
 بومقوله پرورده کنار محبت یهوده آغوش تملکده سر داده سمت اصاعت اولق
 خلاف عادت * البته بوضع مستبعد العقولک بر حکمتی * و دائره فهم ظاهر
 بیندن بیرون علی وارد دیوا احتمال نداشتکاری امام ایله برادره یانه کلامد نصکره
 مولانا بوحلقه بکوش اطاعنی فرزند جان پسند کمزله سنده عالم صغردن پیش زانوی
 تعلقه شیر و شکر مهر و محبت ایله پرورده نعمت * و پیرایه پذیریت قلمش سن *
 حالا سبب بیع و ازاله سن نهاده پیشخته بیان ایتک لازمدر * شاید حاسد
 فاسد لقای وسوسه * لوح ضمیر ساده نقشکده مشق حروف پیشانی قیلوب
 (حالة الخطب) واهمه کذر که عزمکه القاء خس و خارقیل و قال نقاق
 انکیر ایتکله دامن مضلحت چاک اور خصومت اوله

* بیت *

* قالمسه کراول کوشه دامن الیزده *

* الدن نه کلور چاک کریان الیزده *

(نثر) حالا سرمایه اختیار در دست ایکن ندیم صواب اندیش ملاحظه
 دورین ایله استشاره عاقبت کار ایتک مناسبدر دیوار خای عنان تخمیر ایلدی
 * امام بی پروا کلام * نابقدم بازار غلام اولوب کر مکار المده فکن مرآت
 صور نمای خاطر لری اولان شعله جواله احتمالات بمیده مانند برق خلب
 عديم المفاددر * نهایه الامر خاندان عصمت پناهنده بر نور سیده دختر ناز نیم
 قد کشیده طاق زینده جفت حسن و جمال اولوب * پیش ازین بومر دمک
 چشم جان طفل ناشسته لب ایکن تردد اندرون بیت الاحزان ایدر ایدی
 رفته رفته زانورده مکتب ادب * و حالا بحسب الشباب مستعد شور و شغب
 لهو و طرب اولمغین بویکی آتشفاره عالم افروز بیننده محتمل که تلاحق
 زند و زنده تعلق و انجذاب ایله آتش انداز خاندان سامان والدین اوله جق

نارۀ فضاحت شرور انکیزه مؤدی شرارۀ فجور ظهور ایله دیولامحاله
 ایکیسندن برینک ازاله نقشی کتابۀ محراب استحاب اولدی * دوشیزۀ پاکیزه
 دردانه صدف صلب آفت زایم اولغله زیب حقۀ خاندان اولمسی مختم
 ولی فقرای اهل جهانک مستقل بیوت و حجرات خارجیه تدارکی وظیفه لری
 اولمديغندن غیري ترتيب آخور و عز بنخانه * و بنای قصر و کاشانه یه عدم
 قدر تبری ظاهر اولغله بوفزند مجازیکه ییکانه زاده در * کاه و ییکاه بریق
 انداز بنخانه * و شعله فکن بیت الخاوة ویرانه اولتی نه لازمدر بوجهتدن
 استخدام شباندن یأس کلی نتیجۀ احدی الراحین اولغین سبیکۀ سیم خام
 اندامی تقدینۀ محصل المرامه تبدیل * و بهاسی ایله مهمات جهاز دختری
 ترتیب و تکمیل * مناسب حال تشوش مال اولوب بورای صواب انما فیصل
 عزیمت اولمشدر * خصوصاً بزم کبی ضعفا خدمتده آفتاب جمالی
 متواری * محاب التحا اولیحق طالع تیره بختی ابد شعله کیر نور سرور اولوب
 نتیجۀ کاری مثال زاغ وزغن جیفه خوار کورستان * بحد و جهد برایی آقچه
 وظیفه ایله قیم و صلا خوان اولمقدر * سلطانم کبی وزیر عالیشان درگاهنده
 جار و بکش میدان * و کفش کردان خادم و دربان اولور سه سایۀ دو لتکرده
 مصره سلطان اولور * حالا بو ترتیب بیع و شرا تدقیق اولنسه * بلکه ثواب
 عتق رقبه مرتبه سنده امر نافع * وایکیز حقنۀ دخی عام المنافعدر *
 بو تقدیرجه احتمال ندامت ندن خاطرۀ کلور دیوب روی دلدن تمشیت
 بیعه قرار ویردی پاشای کاردان دخی (ع) جان جاهل بسختی ارزانی
 (نثر) مضمونی اوزره معارضۀ نصیحت کونه دن فراغ * و تمامای
 غلامی تقد و تعداد * و قبض مشترایله اکمال نظام بیت الخزانۀ مراد ایلدی *
 امام افلاس پناه اولمرتیه تقدینۀ بحسابی عالم خوابده کور سه غلبه نشاطدن یناب
 بلکه شادمرک اولوب ترلندفینۀ حیات ایتیمی بی ارباب ایدی * ظاهر افرح
 و فتخور و کامیاب * حضور وزیر عالیمخاندن قاقوب طرف قرارگاه اصحاب
 و احبابه شتاب ایلدی پاشای عارف نهاد اذکیای مقریندن بعضن حواله
 تعقیب ایدوب امام نه حال اوزره سمت محتکده سنه روانه اولور کورک اگر
 صحیفۀ برهمزده ریش درازینۀ حواله کز لک بنان ایدوب تار موی

ژولیده سن مقراض انامل حیرت انکیر ایلہ تحریریکه بشایوب رفتارنده تغیر *
 و سیماسنده رنگ تأثر نمایان اولورسنه * نیم راهدن عودت ایتدیروب
 حضوره کتورک دیوامر ایلدی * شاطران چاپکپادن برقاچی دنباله رو
 امام اولوب کوردیلرکه براییکی خطوه خرام ایتدین بابای بایع البشر اوضاع
 مثلا شیانه پیدا ایدوب سرا سیمکی غبار حیرتدن پرکار اقدامی
 چپ اندازانه رفتار ایلہ تمایل مین ویسار ایلر * پس فرستادکان عودت های
 وهوی مغلطه آمیز ایلہ عنانکیر اقدام وحضور کامکار مذکورہ یاب ایچون
 محرک دوال اجمال اولدیلر رجوع اضطراری ایلہ پیش وساده اجلالده
 زانوزده امتثال اولیجق حضرت پاشای عالیشان کندی بالذات سبابه
 حکمت آشناسی ایلہ نبضکیر شریان امتحان اولوب کف دست تجربه بی
 نهاده سینہ بیناب امام خانه خراب ایتدکده بیچاره بی مضطرب حال
 و طپیده دل * بلکه مکمرده هوش و لایعقل بولوب مولانا انکار ندامت *
 و ستر علاقه محبت بعد ازین مفید اولرکه سخنه پر ملال شاهد الحادر
 (عدو الرجل حقه و صدیقه عقله) چونکه بی ملا حظہ عواقب مخالفت
 صدیق خرده مرتکب اولدک مقررکه بازارنده خائب اولوب ناخن پشیمانی ایلہ
 تیزیش روی غزیمت نامناسبه مواظب سن اما بزم کرم طینت و علوه تمز
 خصوصاً پیرا منکر د انجمن اخلاق اولان ندیم مر و تمزستی بو حقیقان محنتده
 مضطرب الحال ندامت قومن * امدی معلوم خاطر اندیشاکک اولسونکه
 غلامی بعینه و بهاسی اولان قرق یک ایچہ بی اتمامه سکا هبه صحیحہ ایلہ اعطا *
 و بی مداخله ریب و ریابخشش و عطا قیلدم * بعد ازین فراغ بال ایلہ
 رواه سمت بیت الصلاح اولوب جماعت حواسی پریشان سر محله هموم
 اولدن منع و محراب دماغکده تکبیر افتتاحی حضوره جمع ایتک کرکسین
 دیدی * سبحان الله بیچاره امامه برحالت الور دیکه مصروع و بیجان
 سینہ طپان واشک فشان ساحه زمینه دوشوب نیچه زمان دمعه السروری
 سبجه مر جان ایدوب سجدہ سهو حیرتدن رفع سربس سامانه امکان اولوب
 نقش قالیچه دیوان اولدی رشخه التفات ایلہ دیده یسدار صحو اولیجق
 حضرت پاشای کامران بوا حسانی دخی علاوه باب شاهانه قیلوب روی

شرم آلودینه کلاب افشان خطاب اولدیکه ایامولانای مکرم * و جاروبکش
میدان امام اعظم * پیغمبرده چون بومقوله معامله* مسرتخایدا * و مناوله
صهباى مهر و وفا هویدا اولدی * و جناب اخلاصا بلری بولطف مختصریدن
بومرتبه ده منتدار اولوق کورلدی بندخی لطف طبع امامانه کردن
رجا ایدرمکه بوغلامی آزاد و حجله نشین عفت اولان کریمه خیرالاولادی
مز بوره ناهزداز دواج ایتمکله کند و کره داماد ایدوب پرده مخدور
سابق البیانی برداشته دست اجتهاد ایده سزا کردختر فرخنده احترام افراده در
کندی عبد مشتری اعتاق کرده مزه انکاح مستوجب ملامت
ناقصات العقل رزاعی خاطر کذار * وصاحبه البیت خایع العذار ایله ماده
کفتکوی کشاکش و آزار اولورسه بوباده محل ثابت قدم بی پروا کلام اولوب
پرداخته شورانگیر واهمه اولان خیال خام و حیت جاهلیه عوامه اعتبار
ایتمه سزکه اول مقدمه فاسد المعنی دانشور عقل سدید الحركات حضورنده
وارد الفحوی اولدیغی تقدیرجه حالیا محاط علیک اولسونکه بولخطه ده
زمره کتاب دیوانی سلطانی به التحاقی پایه سریر عالم مصیره عرض و تلخیص
ویکرمی یک آفچه برزعامت محاول ایدی اکا توجیه و تخصیص ایندم * ماده
عتق رقبه سنده نوع سبیت سبق ایتمکله کندی عتقاء مخصوصم کی صف
امکداران در دولتیناهه التصاتی کفایت ایدرایکن مقتضای همت
اول مرتبه ایله اکتفای تیموب مز بوری و سمه دارتینی ایدوب مده الحیاة تمشیت
ابوتی الزام ذمت قیادم سندخی برادر موبعوله ملوله خواهرم اولوب مخدومه
باکبره کهر کندی صلبدن سرزده دخترم منزله سنده در مقدا جهاز اعدادینه
قرق یک آفچه امداد و بعدالایوم ممکن اولدقچه تعیین راتبه و ایراد * فریضه
نهادسماحت اعتیاد کدر دیوب علی الفور انجامز مواعید ایله امام صاحب بخت
سعیدی برشکله قودیلرکه غلبه سرور و وجدانکبر ایله حضار مجلسدن تاب
و تحمل کیدوب درودیوار و بلکه هرستک رهگذار نعره صدارک الهی آسمانه
پیوندایتدیلر و شرفه دماغ امامدن مؤذن عقل ایسه ابتدا الله اکبر تعجب
اثردن ترک منظره شعور ایدوب دم بسته حیرت لطف بدیهی الصدور اولدی
(القصة) فرموده پاشای ستوده رأی اوزره مصلحت عتق بنده و تزویج

دختر تابنده * فی الحال صورتیاب ظهور اولوب ثمن غلام اولان مبلغ ایله بالتام
مال موهوری در کیسه انضمام ایتد کدنصکره جمعا سکسان یک آقچه نقد
کامل عیار ایله شکر الطاف کرد کار ایدرک جانب دولتمانه به امام و غلام ناز کخرام
کامران و مسرور و شادمان * بیله جه روان اولدیار قدم نه دهلیز الباب
اولوب مادر دوشیزه خبرداری ماجری اولیحق که مخانه ویرانه بی غریو و غفله
سور و سرور ایله کر مایه زنانه دوندروب خواتین محله و ابکار غایت قوم و قبیله
جوانیدن شتابان و دست افشان هجوم ایدوب سقف خرابه زاری سطح زمینه
برابر ایتک مقامنه و اردیلر بو ائشاده دق باب اولوب تراحم تهینه گذاران و تفاقم
متعجبان و فور احسان مغلطه سندن نیچه زمان احساس صدای حلقه باب
ممکن ایلدی بعد التوقف ظاهر اولدیکه طریف ولی النعمدن آدم کلوب بعض
خبر عرض و ابلاغنه منتظر ملاقات پدر در تحقیق بو مر تبه احسانه ندامت
کملک اولمز آیا سرور بیهمه دهن خواب و خیاله دوزخی دیواندیشناک دروازه
چقدی اما و همدن جانی دروازه دهندن چقیه یازدی مکر پر آغای نامدار
جانب پاشای مکر متکاردن فرستاده پرسش حال اولوب نبلیغ پیام و ایصال
سلام و کلام سیاقنده والده و دختره اوندن زیاده قماش فاخر و بر مقدار
حلی و جواهر ارسال بیوردیلر و مشروط امام اولان منزل مختصریده آرام
بار و پیشگاه اصحابنه بعد ازین مخالف مکاندر محله فلانیه ده بر مکلف
مسکن دخی هبه و تملیک و حجت ارسال ایتدیله دیوب تسلیم امانت ایلدی *
بو کره اهالی محله بیننده قیامت قویوب یاد و آشناییکانه و احبا حریفی زیارت
واخیا کرده علی پاشا بودر دیو بر برینه اشارت * و احبابنه حکایت ایدرک
مواظب دمای دولت اولمشلردر

قپودان بحر محیط احسان * قلیچ علی پاشای عالیشانک * کامی افتدی مرحوم
حقنده ظهوره کلان کرم بیکران * و بخشش بیایانیدر

کر مکار سماحت کیش و مکارم اندیش مآر البیانک بر اثر جان پروری * دخی
عننه راویان صحیح الخبرایله معرض تحقده جلوهر اولمشدرکه * مشاهیر
سجاده روبان شریعت شریفه دن کامی زاده افندی مرحوم حکایت ایلر
والدعالی کمرکه زماننده اقسام فضل وهنر تخصص فن الهی پسند انشاده
یکانه دور قدیم ایدوکی مقرردر * برمدت امتداد فصل الشتاء عزل هموم آور
مر حوهك تخایه کیلار و انبار * و تخزيب سقف و جدار صبر و قرارنده درکار
اولوب شدت سرمای عجزو کدر بخنوبن شجره انتظامی زیروز برقیلش ایدی *
پوا شده هنکام عید قریب اولوب قریب و بعید احرار و عبید آرزوی لبس جدید
مهیا سازی اسباب سروره ترتیب ادوات سعی اکید اوزره ایکن

✽ نظم ✽

✽ عیدست و خاقی هر طرف دامانکشان بایار خود ✽

✽ مسکین مزبی صبر و دل حیران شده درکار خود ✽

(نثر) اول ایام مبارکه ده بزه نسبت ایام مصیبت * و مکرکه عید فرح لقاشام
شتاکی ظلمت پاش قساوت اولوب * قائم وقاعد توابع واجب الرعایه دن
یکمی قدر تهی کیسه * و کهن جائه پیرا من کرد بزازستان تدارکمز اولوب
جمله سنک آبودانه * و پوشش و آشپزخانه لری عهده کفالت پدر و وابسته اولمغله
هربری امید پاپوش و جامه و رجای قبا و عمامه ایله خیمه کش آرزو * بلکه
میانلرندن بعض نیچه تکلیف عنیف ایله بر طرف ساز سامان آبرو اولدقلرندن *
پدر پیرخیره سر محنت عجزایله کدرناک * و بنده فقیردر پدر ملاحظه آزار توابع
واکدار پدرله هلاک ایدم (ع) اوز محنت پایمال و من زغربت پر ملال (نثر)
یوم عرفه ده که وقت قدوم مقدمه الجیش سرور ایدی زنجور بیخضور
مکرده راه شعور * حریم جامع حضرت سلطان محمد خان جهانبگیره
دوشوب خبر باد قافله حیات * و مر حبای قائدات ایچون سنک مصلایه قریب
برکوشیه غریب نشستہ مظالموانه ایله سایه افکن آرام متلاشیانه اولوب دولاب
حرکات کائنات نمایان ایتدیکی صور و اشکال رنگارنگ تماشا سیه نواز شکر
تسلی اولمق ایچون نکه حیرت آلودی لالای طفل آرزومند پر هواقملشیدم *
اجناس مختلفه برر طریق ایله نیل آمال ایدوب کیمک جیب و دستمالی سکر

و بادام ایله مالامال * و کیمی دامن و پشتمالک پرتخف و تفاریق ایدوب متوجه
تلطیف اهل و عیال * کیمی بدن بتر محتاج نیم حبه فقیر عیدم النوال *
کیمی خدم و حشم و مال و منال کثرتدن آررومند فراغ بال اولوب وارد و صادرک
بعضی خاکسار عجز و پایمال ابتذال * و بعضی آخری شاهوار اشهب زرین
رخت اولوب توفرا سباب احتشام خرام جاه و جلال

❦ نظم ❦

❦ هر کس صفاده دامن مقصوده ال اوروب ❦

❦ دامنگشان روانه سمت قرارگاه ❦

❦ بن زار و مستمند سرر آه غصه دن ❦

❦ محروم عیش سیر حزن همربان آه ❦

(نثر) بوهای وهوی تک و بوی عالمیانی کوروب آتش جگر علوکش چرخ
اثیر * و سوز سینه علم آه کبی آفاق کیر و بلند تأثیر اولوب کندی نفسمله مقدمه
پرداز بخت معقول * و الزام طبیعت لجوج طینته مر تب ساز اجوبه قرین القبول
اولدم که سکان محنت خانه اجمالا احوال مضایقه کلو کبر خاطر شکندن
آگاهلردر * ولی کلیت ضروره کیده مر قرین وضوح اولیوب جزئیات صلاتک
ظهوره کلمک مرتبه لری هنوز خاطر کذار لری دکلدرد * اقل مرتبه نقد
عیدیه و مختصری پاپوش و عرقیه مقوله سین امر مقرر یلورلر * فردا که
بحکم الضروره مر ات حالده صورت یأس کلی نمایان اولوب نقد کاسد رواج
سرشک ایله پیدای رطوبته محتاج اولدقلرین کوروب دامن تصور لری
مالامال اشک حسرت اوله عیاذا بالله غوغای فلا کتدن صحن خانه صحرای
قیامت * و عرق خجالتدن میدان سینه دریای ملامت اولور * خصوصاً
پابسته قید رقیق اولمیان خدمتکاران قناعت کش که مجموع مر دیکساله لرین
رأس سنه ده بیر املق ایله استیغایه قرار ویرنلردر یکسره بیزار خدمت * و طرف
طرف سر نهاده بیابان نفرت اولملری تحقیق بولور * پس نه حال ایسه رسن تدبیر
امر و زی حواله کردن فردای اهمال ایتیموب البته چاره پردازی تسلیه کاریده
تهیه نقد استعجال مناسبدر دیدم * و متانت انسداد ابواب استدانه تک رصانت
سد اسکندرله دعوی تساویسی قدیمی خاطر نشام اولمغله اول سمته صرف نظر

و بیهوده میلان ایتیموب اول زمان اشتهار کرم قپودان پاشای عالیشان شهرت
معن زاندهیه آفت جان ❖ وجود خاتم والطاف برامکه به طعنه زنان ایدی ❖
وفی الجملة والد مر حومه میانلرنده علاقه آشنایی اولوب اهالی پرستلکی
جهنندن برایکی دفعه دعوت وینی دخی طقیل خوان سعادت اولمق تقریبه ملتفت
تجاه رعایت ابتدیی باریقه خلجان انکیز طبیعت اولدی فکر ایتد مکه حالا
بر بهانه ایله دروازه قصر انعامندن حلقه جنبان احسان ❖ و پنجه خورشید
کف شرف بخشندن فیضیاب انعام اولدیغ پرتو لطفله چهره جان توا بعده
رسان درمان اولام هماندم عطر فروشان مأنوس المعامله دن برینه کلفشان
نیاز اولوب سحر که عید مبارک اثر در اکرام تنیه گزاران ایچون بر مقدار کلابه
محتاج زدیم فی الحال دومینای دیده کبی ایکی شیشه فی مالا مال ماء الورد بیثال ایدیجک
ایفای ثمن ایچون دست بحیب ادا اولدیغمه استغفر الله کیسه مصارف
صندوق امانت حامده فراموش کرده تلاشی استعجال اولمش انیجق برهه
من الزمان خدمتکار ایله ایصال اولنور مقدمه سنه تثبت ایدوب وثوق
حریفه اعتماد ایدوب بیباکانه خرامانه ایله توجه دولتسرای سردار اسخیا ایتدم
دالت رفیق توفیق ایله بارگاه اکابر نشینه کیردم کوردم کندی معزز و مکرم
وساده کامجشیده مر بعنشین استقلال اولوب پیشگاهنده خرمن کل کبی
برتوده زر ❖ و جابجا اجناس بقود مختلفه ایله مواضع متعدده زیب و فرو پر مشلر
وضع متمدانه ایله اداء خدمت بساطبوسی قیلوب جانب پدردن اشکاف کلدسته
دعا سیاقنده تختگاه ادرنه ایله علاقه مز معلومی المی اوزره مکار میناها طرف
ادرنه دن بعض احباب پدر داعیلرینه بر مقدار کلاب کوندر مشلر ایدی تقسیم
محافل اولیاء النعم قیلنوب سلطام حصه سنه بو محقر مرتبه بی هزار شرم
و حجاب ایله ارسال ایدوب کندولر مشغول دعای دولت ❖ و خست هدیه دن
خونچکان نجات اولدق لرنده اشتباه بیورلمیه دیوب نازکانه دستگاه نظر لرینه
نهاده و گوشه چشم رجایی تجسس وضع پاشایه آماده قیلوب نیم رفتار ایله
صورتمای ایاب ❖ اما کنار خاطر دن مترقب لطف خطاب ایکن اول نظام
الملك آصف نظیرک بشیری حسن تعبیری اشارت فرمای تقرب اولوب پیشگاهنده
زانورده آداب اولدیغمه میان بندمده اولان دستمال پاره چرک آلودی آلوب

مکرر ابر نیچه مشت زرایله مالامال ایدوب بوالتونی پدر پیره ایصال خدمت *
 وجا نیز دن یوم نانی عید ده سیر و صفای طوبیخانه یه دعوت ایله دیو تنبیه ایدوب
 عنف و عظمتله بنی کوشه بعض اسرار پوشیده اسماع ایتک صورتده تکلیف
 تقدم ایدرل تا حضورینه کوردی آیانه کار بر العجب پیدا اوله دیو بوملا حظه ده ایکن
 کورد مکه ایکی دست کر میو سنیله دوجیب پر عیبه ادخال زرنابه مشغول اولوب
 طورر دامن زبانی پر کل آل ثنا قیلوب دنیا دنیا کامیاب و دریا دریا صهبا
 کش مسرت اولوب

❧ نظم ❧

❧ بی شرب مست اولور دل مستانه مز کورن ❧

❧ هب شعله سز طو تشمه ویرانه مز بزم ❧
 (نثر) آزا لیدیکه غلبه کیفیت سرور اضاعه بضاعه حیاته باعث اولوب
 سر کران مرک نا کهانی اولم تعداد حسنات ایچون تابانه جوایای جای تها اولوب
 کیدر کن رهگذارده برخرا به مسجد محله یه کلد مکه اشتیاق کف پای
 جماعت ایله کهنه بوریای سوراخ سری چشم و کوش وحسرت جمال
 عبادت ایله باشند ایاغه داغ داغ اولمش ❧ و جماعت ضعیف الحال
 عناکب ❧ فرش حصیرک عمل مانده و دهن آلود اولدیغن کوروب باشد که
 زمانیه صاف دلان خلاف سمتدن مسلمانلر پی غلط کرده قدم نه دخول
 اولدقده فرش صفوف ایچون لازم کله دیوز وایای مشرف الانهدامنی
 کارخانه نسج هوا کیر ایدوب اهل محله مکتوبه صلاته چار تکیر الوداع ایتکله
 درونته ارواح مجرده دنغیری کیرمدن قالمش نه حالده ایسه کتابه دروننده
 (ومن دخله کان آمنا) آنا زندن شمه احساس اولمغله قحطاب ایچون جناح
 تنزل نماسنی تحریک ایدیم دیدم مکر که زمان قدیمده دو مصراع دری ابنیه
 بنی امید ایچون مرفوع دیرینه برایکی پوسیده نعلش و تابوت موضوع اولمش
 حرکت پای شتابدن برهمزده انهدام اولوب صدساله استخوان دیر مرده کبی
 ریخته فرش خاک اولدی بحله حرص آمیر ایله اندیشه پس و پیش ❧
 و پروای وسوسه و تشویش ایتوب ثبات مجنونانه برله صحن مسجدی جایگاه
 و کندیمنی جن کبی اول کنجه نکهبان و اغوش حرصی توده زره مار پاسبان

ایلدیم و دست اهتمام ایله نصاب احسانی حساب ایتدیکمه جناب والد
فضیلتاً به تعیین ایتدیکی بشیرز آتوندن زیاده و مخصوصاً بکالطف و تخصیص
ایتدیکی او چیوزه قریب زرتاب عاقل نایب ایدوکی ظاهر اولوب سجده
شکر ایچون جین تضرعی اولقدر سوده زمین ایتدیکمه سرلوحه جین نقش
زمین وزمانه و روی بور یاد مده السور و ایله سلسال روانه دوندی اول محمدان
شهبان سمت فرمان آراسنه میدان اولوب فرداسی ذکور و انات توابع صغار
و کبار خدمه یه حسب ان اولان مقامات البسه و پوشیدنی بی سرپایی سراپا
کندی حصه مدن تقد ثمن ایله داخل آغوش اشتراک و تحمیل جانان بارکش
چا بکیا قیلوب شادمان امانه شادمان رقص کنان و دست افشان و پای
کوپان ذهلیر الباب عزتکده یه کلوب نردبان بالاخانه دیده جانه سطح مستوی
کورینوب التونلر جناح دولت اولغله طلوس زرین دم و بال کی جولانه بشلدم
و کتبخانه پدر پیرومشوش ضمیره کیردم بیچاره بی کراند یشه ده سر بزانی
حیرت بولدیم تقبیل کف پای ایله شرف بخش لب عبودیت اولدم *
و نظر کاهنده اقدام ادب اوزره قیام و مشرق زمین دهانندن ترقب
هبوب نسیم کلام ایتدم * زیرشخت ابروان غم انکیزدن کشاده ناولنگاه
و در عقب کانون درون شعله ریزدن بروجهله طوب انداز آه سیننه کاه
اولدیکه سقف خانه سطح جهنم کی سیاه * و اما جگانه سویدان تاثیر نظرله تباه اولق
مقامنه واردی * یعنی بنی مقابله سنده کوروب تدارک احوال تیره بختان توابعه
مجال اولد یغندن تمنی مرک و کار و بار ثقلت فزای حیاتی ترک صدنده
اولد یغنی کوستردی

بیت *

* چو یاقتم محل کفتنی با و کفتم * کدا بعرضه میدان فضل رانده فرس *
بوکینه بوالهوس و نقبرن دینه لطف و کرم مدد رس علاج درد مضایقه
باینده بر تدبیر هجنت پذیره مناسق اولوب خاطر شریفه کران کمرسه و نقیصه
کستاخی مستور دامن عفو شقفت طرازی اولور سه حقه سر بهر سری
کشاده دست تقریر و اذیال حواس ناجیه المشک تعبیر ایله تعطیر ایدین دیوب
تکریر الشام دامن رجا ایدرک احساس توجه قبول آمیز رغبت انکیزدن نصره

تفصیل ماجرای حکایت و کندویه مخصوصاً امانت اولان بشیوز دیناری
 زیب پیشخته خدمت قیلم سبحان الله پیر یچاره نك قامت خکشته سی
 فی الحال دال دولت و صحیفه روی شکسته رنکی نسخه فال سعادت اولدی
 ونشئه سرور بدیهی الظهور ایله پیکر جان هر مدیده سی جوان تازه طلعت
 وچن حال پثر مرده سی نیشان احسان ایله شکوفه ستان جنت اولوب
 دامن دامن کلغچه دعایی نثار بالای حال ❖ و شراب دیناری ایله دفع
 حققان ملال ایتدکد نصرکه بنی دخی حصه دار نعمت و نوال غنیمت مال
 ایتک آرزوسایله نقدینه پاش مقال اولدیکه ای مر دمک دیده جان چون
 بو یعقوب کنعان زمین محنتی یوسفستان کامرانی یه ایصال ایله قریر العین
 احسان ایلدک ❖ یعنی اتمام کرم ایچون بو سرمایه سعادتدن مقدار کفایه
 داخل جیب استحباب ایدوب اولا کندی مهمات نفس نفیسی برهمزن
 شماتت حساد اوله حق مر تبه ده وفق مراد اوزره تکمیل ❖ و کوجه کرد
 بیت السرور اولان محزون دلان مشمئز القیافه نك بالبداهه لوازم عیدیه لرین
 تحصیل ایله صورت پرچین نفرین باد لرین شکفتی انشراح تبسم ریزه
 تبدیل خصوصصنده هندسه قوت مر دم نهادانه اوزره بذل سعی جیل
 ایدوب کروه دردندان توابعه بو شب شب یلدای فلاکت ❖ و بوسحر که
 عید صباح روز قیامت ایکن

❖ بیت ❖

❖ آن شب قدریکه کونیند اهل خلوت امشب است ❖
 ❖ یارب این تأثیر دولت از کدامین کوکب است ❖
 (نثر) بر لحظه ده شام وصال ولیله القدر اجلال اولد یغن بلدرمک
 کر کسن دیو کل قند التفات ایله دماغ جانی حلو المذاق ایلد کده کندی
 وایه مخصوصم اولان اوچیوزه قریب زرفرخنده نصیب ایله اول مصلحتلر
 جله صورتیاب احضار اولد یغن تحقیق و اشعار ایتدم عیش بر عیش
 و فرح بفرح و دم بردم تعاقب لمعان سرور ایله طور سینای سینه سی تجلیگاه
 (نور علی نور) و بیت المقدس دماغ قدسی چراغی سماخانه وجد انکیزان
 شوق وجود اولوب سبحان الله القادر القیوم خرابه مسکن نمونه بیت الحزن

ایکن آن غیر منقسمده عشرت آباد واول عبوس المنظر اشخاص نادان
نژادك هر بری بر پری پیکر آدم زاد فرشته نهاد اولدی وغلغلۀ سرور ایلہ
طاق رواق خانہ بی بر باد ایتك مقامه وارد یلر

(بیت)

❧ زلزله صالدى عالمه حیرته صالدى آدمى ❧

❧ زمر مہ سرود من طنطنہ زود من ❧
(نثر) یوم ثانی عید میسرالامانیده اجابت دعوت وشکر کناری
موهبت ایچون جبہ سایی خاکپای کامبخش وزارتینہ اولوب شرف
بزم عالی ❧ وداخل مجلس العیش محروس الحوالی اولدیغمزده نماز عصردهك
مستغرق نعمای التفات ایدوب اثنای توادر جام کلماتده مستوره جملہ عفت
مستعدۀ خطبہ رغبت همشیره من اولدیغن مکر دهن بی پروا سخن پیردن
عیارمدر که سی بر طریقله ربوده جنکال استدلال ایتش ❧ ومهمه ترتیب
جهاز لازمه حال ایدوکن یلش ❧ اما بزم چشم امید من سرمه ناک غفول
اولوب سیر و تماشای میدان عیده مشغول ایدك اتفاقا خوانسار زمان ❧
طی سمات جمعیت قیلوب بوی حلوائی معنای (فانتشرو) رسیده مشام اذعان
اولیجق کوشه چشم بیم انکیز ایلہ ازدحام خلق بر طرف اولنجہ جلسہ
خفیفه اشارت علیه لری صدور ایلدی بو حالده یکریمی طونلق قاش فاخر ❧
وبرمقدار حلی وبرکیسه نقدینه جیل الماثر میدانہ کلوب بواقشه کونا کونی
پرده نشین حرمسرای عصمت اولان مخدومه پاکیزه نهاد ایلہ والدہ لری اولان
مختکش مریمہ اولاد بیننده حسب المراد قسمت وجواهر قود ایلہ پیرایه
بخش روی جهاز اولغہ همت رجا اولثور دیوب بر مختصری کیسه دخی
حرم روبان خدمت اولان جواری و غلمان شکور العبودیتہ علی مراتب الاستعداد
منزد اطاعت اولسون دیوب هنکامہ کاه عیدده جمال قیدی مورث ملال
اولماق ایچون کندی بارکاه اجلالرنده بارکش انتقال اولان پایزن اسیرلرین
برینه تمکیل ❧ وجانب قرار کاهمزه ایصال بیوردیلر سخن خانہ بو قدر متاع
فاخر ایلہ مالامال اولدیغن توابع فرخنده فال مشاهده ایتد کلرنده بر زمان
حیران احسان و تعجب کریشان اولوب کلبانك دعایی پیوسته طاق آسمان

ایتد یلر حال دتاع و مال اولان پایزن زجت کشیده ره رسم و راه اکرام
ورزان اوزره برقاچ اچه بخشش ایتک لازم کایچک پایزن دامنبوسی پدیه
متوجه اولوب کندی بنده کرله بومعاده یه حاجت یوقدر دیوب قبولده نازیدرزغم
ایلدک مکر بزی قضیه دن آگاه قیاس ایدر ایتمش متانت عقل زمی کور ییچک خداوند بنی
مأمور حل اشیاء موهوبه ایتد کلرنده خاندان حضرتده جاروبکش خدمت اولوب
علی طریق الهیه تمایک ایتشدر در دیدی بوضیمه احسان دخی تته الطاف
کیران اولدیغی باعث تزاید حیرانی وتابد ورقیا مت سبب ثناخوانی قاصی
دورانی اولمشدر

❖ بیت ❖

❖ بارک الله زهی سخا و عطا ❖ ❖ روح الله روحه ابداء ❖

دولت سلطان سلیمان خان ختم کائنده بدون بکر بکیسی اولوب نیچه زمان
دیار انکر وسده ایام کامرانسی متمد اولان مصطفی پاشا نك بعض آثار
سخا وجود عطا سیدر

مسند جلیل التدر سخایه شوکت و شان و یرنلرک بری دخی نغر سدید الحجره
بدونده مرابط سرحد اسلام ایکن ❖ بعض وشاة فتنه انکیرک کمندسور
کند حاسد پسندی ایله کردن بسته کرند ❖ وربقه انقادی رسن غضب
ناکاه کیر پادشاهی یه تسلیم ایدوب مخنوق دوال قهر سخت پیوند اولان ❖
میرمران بدون مرحوم مصطفی پاشا در که اول قطرک احوال دیدکان کهن
سالی ❖ جواهر مناقب جلیله مکارمک زیب قلاده تقریر ایتد بکجه ❖ باصره
فهم دور بین مستعینی شعشعه تحیر سبلناک تعبیر ایدوب ❖ الان دیار انکر وسک
پیرصد ساله ری یاد داشت کرمن تذکر ایله ناله سنج و او یلا پرداز تفجع وانکسار ❖
ومادر شکلی زمانه جنین و الاسفا ایله نوحه طرازان اضطرار اولدیغنده
شبهه یوقدر ❖ صاحب سماحت مومی الیهک ثببان سورنای بلند آوازه
اشتهاری ❖ صیت و صدای کرمله دم چکوب ❖ چار جهت عالم دن افراد
بنی آدم و خوش طبعان عرب و عجمی نجذب سمت بارگاه مکارمپناه ایتد کده

♦ بیت ♦

♦ قیو کده خسته کوکل مجذب همیشه مکر ♦

♦ او کهر بادر ایشیک طشی که کاه قیاس ♦

(نثر) صاحب نفسان موسیقی دان استانبولده * بحورچی زاده نام موثوق به صاحب کلام * میرمیران عام الاحسان مارا ایلیک مقتون طور وانعامی اولغله * سالهادر دولتمدارنده تقسیم دو بیت مدیح ایله محفل آرای بزم انتساب اولوب بعد وفاته سرگردان ممالک فسیحه الارجا ومصاحب اولدیغی احبایه ترنات روایت جود و سخاسیله زمزمه سنج ثنا اولمش ایدی * بر مجلسده متعاقبا صدور ایدن داستان فضل واحسان بووجه اوزره توفیق اصول روایت ایلر که برکون گروه مقربان واکا برله دیوانخانه اجلاننده حاضر ایدک * اسیران کافرستاندن بر ناتوان بشیوز آلتون بها ایله رهیاب خلاص اولوب در یوزه اعیان ایچون دأره نیاز ترتیب * و بالای صحیفه ده نام پاشایی تسطیر * و پیشگاه عالیحضرتده اول ورقه التماس آمیزی ابراز ایله عرض مرامه مقدمه پرداز تقریر اولدی * ابتداء کلامده بو مقوله حسناتده آخرک مشارکتی نه لازم دیوب تماما یهاسنی تسایم ایادی * در عقب بر محتاج آخر ظمور ایدوب صاحب وقعه و خسران دیده یم دیو * نصاب مذکوره قریب احسانه آرزو مند اولدیغی * بر سمت ایله کوش مصاحبان مسموع الکلامه افاده * و امید وار استشفاع اولمق صورتلرین کوستردی * آنلردخی صرفی ایله تقیید ایدوب پیش ازیں بر نامه راده خاطر خواهک مرتبه سنی بدل آیتش اولدیلر حالا سنک ایچون ثقلت و یرمک مخالف ایددر حصول املک مجلس آخره موقوف اولسون دیو فردایه تعاقب ایتدیلر * حریفان بزم آرانک معامله معهودانه لردن استدلال حال ایدوب * علی الغور آتیدخی ابجاح مرام ایله مسرور البال ایادی * اول مجلسده غازیان پر خاش پرستدن برینسه دشمن در کین علی طریق المفاوضات هجوم ایدوب کندونک وهر کابی اولان شهبازان معر کزار غزاتک اسب واسباب واسلحه واثوابک بالکلیه تاراج ایدوب برقابی دارلقراره * و بعضیسی موئل نجات اولان قله کهساره القاء وجود ایشکله * بقیه السیف و زخزخ دکان ساطور غدر و حیف اولانلر سروپا برهنه مجلس پاشایه کلدیلر

ارکان دیوان سرشک افشان ترجم اولوب تلافی خسران جمله مزه لازمه
 شاندر دیوهر بری میزان استطاعتلری مساعد اولدیغی مر تبه ده امداده
 کربند میثاق اولدیله * جمال بسیم پاشا اشیراز کدرنمادن * نقش چین چین
 هویدا قیلوب کمان سخت عتابدن حواله * تیر خطاب ایدوب مسند میر میرانیده
 نشانده * حکم سلطانی اولنلر یا لکن محافظه * تغور دکل بلکه بومقدار امور ایچون
 قولمشدر * عرض جایل الشان پادشاهییک تحلی یوقدر که حریفانه ایله
 ترتیب مهمات برهنه تنان * و تکمیل لازمه * دردندان اولنه * هر بریکردولت
 پادشاهییده مستقل بزر منصب صاحبی اولوب * بومقام عزیز المناب صوب
 سلطنتدن بوعبد معلوم الحاله مفوضدر سزک بومقوله احوالده لازمه
 شانکر اول زمانده صورتپذیر اولور که کندو خانه کرده کار فرمای استقلال
 ایکن بر حاجتند ناتوان * عرض منظومه بریشانی قیله و یامسند نشین کامکاری
 اولان وکلای شهر یاری کندی خزانه استعدادلرندن بذل وایه امداد
 ایتدکارنده بنی سونلر ونان و نعمتم ینلر بومحتشکش اضطرابه چاره ساز
 اولسونلر دیو اشار تفرمای عنایت اوله * والاحضور ولایه عالیقدارده ادبدن
 طشره حرکت و دادوددهش بوالفضولانه وضع کستخی فزادر دیوب روی
 حضاری نیلی فام طیانچه * توبیخ ایتد کد نصرکه اول جمله نک سزا پالوانم
 شتا سین مهیا * واول مر ده دلان مجری فیض کرمله احیا یوردیلر اوصدوده
 ورای سرا پرده اجلاندن دربان دامن درمیان بر فقیر آلقته نهادک عرضحالک
 صونوب آرزومند جزئی عطیه و امید وار مختصری صدقه اولدیغن
 بیلدردی ملحوظندن زیاده آنکدخی دامن تصوری مالا مال نقدینه آمال
 اولوب کتد کد نصرکه کوشمال عتاب خشم آلود ایله نیچون بومقوله
 امید واران مر حته واسطه طلب و احسان اولور سز لازمدر که هرا مینه
 خواه بینوا کندی بالذات حضورنده بی پروا عرض مرام ایلیه * دیوحواله
 دور باش خطاب ایلدی * بعد زمان کثرت محاسن مندفع * وخواص
 ندما ایله باب ملاطفندن پرده * تکلیف مر تفع اولیحق بعضی شاطر مشربان
 بیساک سخن مجر افزوز تحسین اولوب (ع) مکارم بناها هزار آفرین
 (نثر) بوکون ظهوره کلان کرم بیکران ایله جمله مز شادمان اولمشوزدر دیوب

سپند پسند ایل به بزم اجلالی عنبر آلود مداهنه و جناب میرمیران سخاوت
تحریر مر وحه اندیشه استهزا قیلوب خالصا لوجه الله ظهوره کلیان عطائک
نه فائده سی وار در بزم ابتدایکمز کرملر جمله غرض آلودوبی نفع و سود در دیچک
دماغ فقیر و سوسه اشتباه رهیاب اولوب اکتناه سر جواب ایچون دامنبوس
استفسار اولدم بیوردیلر که ابتدا اسیر زندان مشرکینک بهاسنی ایفاده
بندغیری آدمک مشارک ثواب اولمسنده بخل ایتشیدیم اول حسنه آلوده
چرک ضنندرون نیاز مند ثانیکنک اسعاف دلخواهی سیاق شفاعت همصحبانه
دوشمکه حسبی اولیوب نوعما صحیفه خاطر لرینه انکشت اعتراض طوقنوب
تعلیق فردا ایدک لرینه بمحضورلق یوزندن صدور ایتشیدی اول سروپا
برهنه غازیان مصاحب وقعه خصوصی خود مناقشه احباب ایل به ظهوره کلوب
نخوت حکومت ورعونت جاه و دولت ایل به آلوده اولمشیدی شخص رابعده
تر جانی بواب و صدور خشم و عتاب منضم اولدیغندن غیری جمله سی
میان جمعیت و میدان تراحم آمده ویریلوب آینه عطاسر ایازک آلود
ریادر دیوتا تر تام ایل به ملامتکر نفس خود کام اولدیلر * ناقل سدیدالروایه
زمنه پرواز حکایه اولدقدنصکره * بو ترانه تحقیق فروداشت قانون
ذکر جیل ایل به که مسرت مال موسیقی اول کرملرک عالیقدرک مقتون طرز عنایت
شعارلری اولغله * بقیه مدت حیاتنده در دولتدارندن انقطاعه مجال اولیوب
یالکز برسنه کاملهده کندی کف کرم نثارندن پاشیده سریتیم حال تشویش
مالم اولان تقوده رقص حساب اولدم * ایکی یوک اچمه دن تجاوز ایلدی *
یالکز بنم کی نیم انتساب مشکوک التقربه اولان احسانی بونصابه واصل
اولیجق * سائر پیرامن کردان خرمن التفاتنه همواره بیدریغ و مبذول اولان
عطیه بی حسابی داخل جمعایکون دفتر تعداد اولق نیجه قابلدر * رحمت آلود
مر قومک راویان اخبار آثاری متفق الکلمه در که خلع فاخره ارباب
استحقاقدن غیری جامه و قبای فقرا * ولوازم بوشیدنی سروپای محتاجان
ینوا هر سال مبارکه ده الوف الوف مبذول هر گونه صنوف ایدی بوندن ماعدا
هر رأس سنه ده متعین و مقرر اون یک آلتون خورشید اثری جداگانه ظروف
قرطاسیه و کرباسیه و وضع و ورای بالین مزرکه شنده بردولایه ترتیب

واعداد ایدوب نهانی فقرای مستحقینه ایشار ایتک عادت لازمه سی اولوب
حتی زمان بذل کنجینه روح روانی رأس سنه یه تصادف اتمکله مختلفاتی
مضبوط قلم حساب اولدوقده دولاب معهود ایچره امداده بذل ونشار ایچون
اون یلک دیناره هنوز وضع ید ایشار اولنماش بولنوب کاغد پارملر ایچره بعینه
عقیده منسی مثال پیچیده اوراق کونا کون * وکندی وضع وترتبی اوزره
دست تعرض ییکانه دن مصون ایکن وایه کف سرف تاراج کران زمان *
ونفس تصور حرمانی داغ درون آرزومندان اولمشدر

❖ بیت ❖

❖ زماننده هزاران کنج قارونه فنا ویردی * دوکندی نقد عمری لیک نام نیکی باقیدر *
(نثر) بوغریبه ذنابه التحقیق تذیل خلعت زیبا طراز حکایت سخا کاری *
مشار الیهده ممشوق زردوز خامه دلکشا تعلیق اولوق ایجا بکرده * مناسبت
مقامدر وقتا که قدم قلم خوش رقم میدان مدحت کری * خاتم عصرده خلیده *
رخنه فتور اولوب قصه کز ارناطقه مفاد سرمایه * مدعی الیهله بو محمله بسته دم
وابکم اولوق مقامنه واردی * پیران کهنسالدن عبد المؤمن اغانام روزگار
دیده ایام وعلفوف فارغ بال بیرار از نام وکام مجلس فقرا جلوس منشی * سطور
بی انسجامده کوشه نشین گهنه کلیم مصاحبت اولوب کلک مدعا نویس
فقیرک مشغول پرداخت نسیم مدیح * کرمکار مذکور اولدیغندن بیخبر *
ووظیفه نوک خامه * مساحه * سماحه * اکابر جلیل المآثر اولمندن غغولی مقرر ایکن
بی پرده سر آغاز نوادر * سالف ایام ایدوب زمانزده اکابر ووزرادن نیچه سی
کنار سرحد رومه سایه افکن ریایات اجلال اولمشدر اما رسم وراه داد
ودهش * وقانون شناسی * عطا و بخششده مصطفی پاشا امر حومه مدانی
برامیر الامرء ایالت کاهرانی کورلما مشدر دیوب اندام رعشه ناکی کیفیت
طرفه * همچون تذکار آثاری ایله اهتراز نشاط انکیز بیدار ایلدی جله * مضامین
حسناتندن خاطر نشانی مرتبه سن اتحاف مشتاق سامعه قیلساک امتنان
دل و جان مقرر ایدی بو توجیه حواله * کوش قبول ایله مفردات آثاری
محسوب قلم بیان اولوق امر عسیردر * غایت مافی البال یونجه الاطواری
محاکی * حال (القطرة تبی عن الغدير) دیر که ایالت بدونده * کار فرمای

بی پروا ایکن کندی قلمرو حکومتده بذل ارا مل و ایتم ایتدیکی خزانہ
 بی نہایہ دن قطع نظر ہر سنہ اطراف و جوانبہ تجسس محتاجین ایدوب
 حتی ایالت بوسنہ یہ متعلق اولان الویہنک قصبات و قرا سندنہ رتبہ دولتدن
 ساقط عزیز القوم ذلت کشی ہر سنہ آدمیری کلوب دفتر ایدر لر ایدی
 و حسب الامری معروض خرد خردہ بین عنایت رھینی اولد قده مراتب
 واستعداد و ماندگان حرمانہ موافق عطیہ واحسان صدور ایدوب یالکن
 خطہ بوسنہ دہ جہازین ترتیب و کندی اعداد وامدادی ایلہ ایصال یت
 الزفاف نصیب ایتدیکی مخدرات ابکار و ایتم بی مر بی ومددکاری بعد وفاتہ
 محسوب رقم عد و شمار ایتدیلر یدینوز یکر می عدد در یتیم شاہوار * کر مکار
 مذکورک زرباب احسانی ایلہ پیراہ یاب ترصیع نظام ودخول حقہ
 ازدواج ایلہ زینت پذیر حصول مرام اولدیغی متبیین اولمشدر * دیو پیر
 روشن ضمیر سدید المقال صحیح التقرير بوجوہر کرانبہای خبر عبرت پذیری فص
 خاتم سطور زبندہ تحریر اولوق ایچون ہدیہ حاسہ ازعان فقیر کثیرالتقصیر
 ایلدی * و ہر چند تصدیع مجلسیان فتور آلودہ موجب دراما بومفید
 مختصر منقبہ سن دخی تعلیق ککوش عبرت شنوان روزگار ایتکدہ
 بی اختیارم دیدی و ضمیمہ ایراد آثاری سابق الذکر ایتدیکہ زمرہ علمای
 فضل آشنایہ محبت * و جزئی بہانہ ایلہ کلی رعایت و عنایت مسلوک رھرو
 ہمتی اولمغین فقراء طائفہ قضائدن پانچوہ نام خراب آبادک قاضیسنہ
 راست کلدن عزل بی ہنکام ایلہ مصیتکش آلام اولوب ممنوع الادا قرق بیک
 اچہ دین واجب الایفاسی قالب خيال تہی کیسہ تصور مانند افاعی
 ہلاہل ریز * و اراقہ فلاکت انکیز کردن عقل و سوسہ یافتہ پیچ بر پیچ و خم
 بنخم اولمش * و عقرب صفتان غرمانیش الحاح طلبیلہ سینہ سامانی زخم
 آلود یأس ممتنع الدوا قیلش برطرفدن کلاب عواقر خدمہ ناب زھر آلود
 ہوسلری خلیدہ استخوان پارہ آرزوی محال اولمدیغدن ہر بری نباح آزار ایلہ
 کریبان و دامنہ صارلش * و بو تراحم اسباب اضطراب ایلہ طاقی
 طاق اولوب بیچارہ قاضینک کشاکش محن کونا کون عقل و فکرین آلمش *
 و مر تبہ احساس حیاتدن قالمش ایدی (بوائتادہ حدام درد لتمدنار پاشادن بری

خضر فرخ قدم وار مصادف هنگامه جدال * و نظر انداز قیل و قال اولوب
 کل کوش قاضی بی نسیم تبشیر ایله شکفته قیلدیکه بوخس و خار اضطرابک
 رفع و ازالهی موقوف نیم خبر صاحب الدوله در فی الحال تیریک دامن همتی
 شعله فروز عنایت اولدوقده خاشاک مضایقه دن اثر ناپیدا و بحره تاریک درونک
 بر لحظه ده پر نور وضیا اولق مقرر در برهفته صبره مجال اولورسه دامن اجلالی
 نیم بوسگاه شفا عبودیتیم اولسه **ک**ر کدر وره کذرده سنک کی مضطرب
 حالک تشویش بال پرملانه کسب اطلاع ایدن عامه توابع ابلاغ سمع جایله
 مأورلدر * و هر زمان بکا بوندن زیاده ارمغان اولز که کشت و کذار اوزره
 اولدیغکز دیارلدر بر مختکش اضطرا ره راست کله سز البته کلوب پیشگاهمده
 نهاده بساط کوشه افاده قیله سز دیو تنبیه اکید بیور شلدر (همانکه
 بیان واقع حال ایتدم انجراح مر امکده لحظه توقیفی خزینه دار کرفته حرام
 ایدوب سخی و خراش اندازان دماغ حضورک اولان سو قیان عوعوزنی
 بر لحظه ده محصل المرام و شاد کام ایتک تحقیق عهده کفالتده در دیوب
 اسب صباخرمه تازیانه اقدام حواله قیلدی * قاضی فقیر جزر و مد خوف و رجاده
 لکدزده کشاکش امواج تحیر اولوب نه حال ایسه درت بش کون قدر
 زمان زبانه آزار اشخاص آتشین نهادن آسوده قالدی تمامی اسبوعده
 حریف صداقت ردیف معهود * طرف عیم الشرف پاشادن نوازشنامه
 التفات ایله حیات بخش جان قاضی فلاکت نقش اولدی * و بالتمام بر کیسه ده
 قرق یک آغه دین معود ایچون معدود و بر کیسه ده خرجه و دفع مضایقه
 خدام ایچون نهاده و موجود اوتوزیک درهم پاکیزه نقود تسلیم ییانا توان
 غم فرسود ایدوب زمره ثنای عالمیان پیوسته طباق فاک وطنطنه انداز چرخ
 کبود اولدی * دیو منظومه کلامه ثبت مقطع اختتام ایلدی * تحریک چن
 خنده زار تعجب راقم الحروفده نسیم روایت پیر صادق لهجه * بوجه تمدن
 درکار * و هیچ لجه استغراب ایتکله باعث تلاطم امواج افکار اولشدر که
 میزاب خامه غدیر مسوده دن ریاض صحایف تنقیح و تبیینه اساله آب حیات
 حکایات منایع و عطایا قیلدینی اول کهنه ندیم بوسیده عقلک معلومی اولیوب
 عته پیریدن قطع نظر مقضای خلقت بلاهت پروردی ایله بومقوله یه بی پرده

اطلاع اولی و امتداد کتابت منقبت هر خوم مذکورده فتور اطناب ایله عارض
اولان رعاف بینی قلم بو محله انقطا عذیر اختتام اولوب صدد کلام ایله
بوخی مناسبت و آشنایی اول خیره سریدماغه نسبت خیال باطل ایکن اول محله
بی تقریب احضار و تذکیر احوال سخا پیشه مرو نکیش مذ کوری
زبانزده تقریر ایتدیکی قضیه اتفاقیه محض روحانیت و اخلاص نیت
کر مکار منفرتاً بدن نشئت ایتک فہم اولور بلکہ بومر تبه ده مصدر
آثار کرامته حل اولسه اولور

✽ بیت ✽

✽ نوله مخصوص اولور سہ بی منت ✽   ✽ کرم اصحابہ کرامت شان ✽
✽ نیجه دلر ده بی ایدر احیا ✽   ✽ بودر الحق کرامت انسان ✽

مشاہیر کرماء دور قدیم دن مخترع طرز خاص دیوانی کتابت ✽ یعنی تاج
زاده صاحب سماحت آثار ندن بر مقدار در

دیباچہ کتاب تذکرۃ الاسخفاء پیشینہ ایام اولان رئیس الکتاب عالی مقام تاج
بک زاده مر حومکہ کف جواهر نثاری نظم جواهر حروف ایله صحایف بیضاء
اکوانہ نقش انداز اعجاز اولدیغی کبی نثر کرم ونشر آثار ہمہ بابندہ یکانہ
سرافراز و سخن مشربان بیباک عطا یینندہ ندمای دائم العکوف الطافی
متہم عیب اصراف ایتمکله شهر تیاب امتیاز اولمشر حتی زمانہ سنک شاعر
سجده مقالی (ع) استاد پسندیدہ سخن یعنی مقالی (نثر) بو وجهلہ
مدیح میخندہ قصیدہ پرداز بلاغت ✽ و بو حسن مطلع بدیع النظام ایله
تاج بخش منظومہ مدحت اولدیغی زبانزد یاران معرفتدر

✽ نظم ✽

✽ ویرن کمال شرف شبوہ خدا داده ✽

✽ عطارد فلک جود تاج بک زاده ✽

(نثر) اختراع طرز کتابت دیوانیده برکنزد فین لطافته ظفر بولوب تازه وادی
 اعجاب انکیز فتح ایتمکله منشور شرف دیوانه رونق خاص ضمیمه ایدوب
 حال طرز معارف اوزره تکریر پروات عثمانیه قانونی نشانی کلک مر اسیم شناسندن
 قالمشدر * کندینک سالها خدمت تعلیم خدمه ادب آموزبار کاهی ایله
 شرفیاب عزت اولان خواجه باب صداقتاً بنندن تصحیح روایت ایله اثبات
 کرده منشی تحفیه طراز حکایتدر که برشب هنگام دارالضیافه عشرت آباد جنت
 مقامنده زمزمه زندان معقول فهم و پر اصول * واکثر کزیده یاران
 سداد آشنای استانبول حلقه بند جمعیت اولوب رحیق تحقیق بحث شوق
 ونشاط ایله سرگرم ونشوه دار * وکندی کیمیا نکه مکرمتیله سبیکه دل احبابی
 قراضه زره همعیار ایدوب احیاء موات غمده سازکار اولدیغی اوزره سییاء خنده
 مزاح خاطر کشا ایله اماته قلب آکدارده همکنان مجلسیان درکار اولمشرایدی

✽ نظم ✽

- ✽ شویله بر مجلس ایدی بزم صفاپوری کیم ✽
- ✽ صقلوب آتش اولوردی غم شرمیله شراب ✽
- ✽ یولنه اولمشدی کرچه که پاره پاره ✽
- ✽ لیک یول بولدی تا اولمچق پخته کباب ✽
- ✽ فصله بر قاعده مأذون ایدی کاهی طنبور ✽
- ✽ لیک اصول اوزره ایدردی حرکاتن مضراب ✽
- ✽ دامن چنکه تشبثله دخول ایتشیدی ✽
- ✽ سایه سنده هله معفوایدی فریادرباب ✽
- ✽ شیخ و صوفی نوله حظ ایتسه اول مجلسدن ✽
- ✽ فرض ایدی ترک ریائنده و واجب آداب ✽
- ✽ برک کل کیمی نثار اولد یغنه اطرافه ✽
- ✽ درهم وزردو پریشان ایدی دایم زرناب ✽

(نثر) ممالك معتبره دن برينك منشور ضبط ايلانن نكاشته كلك سحر آفرين
 * پيش ازين ايصال جانب ناعز دبرات همايون ايتشيدى اول مجلسنده
 مز دكتابت بيك عدد حسنه كامل عيار برمطلى دستمال فاخر كرانبها اچره
 طرف امير الامراء صاحب يرليغ بايغ موجب الاستعلا دن ارسال اولتوب
 منظر ياران صفاييماده نظر صاحب خانه شخارست زردشمنه نهاده دست اكرام
 ايتديلر شخص هديه اورك دامن پرزر التفات وافر قلد قدنصره دستمال
 مالا مال دن فص ختم امسالك ايدوب روى احبابه كهر پاش خطاب اولديكه
 بوموهبه الهيه نهاده سر صندوقه رسیده وضبط اولتسه يالكر ككندى
 وابه مخصوص مز اولوب اما بومقوله انجمن احباب و مجلس ياران صداقتمايده
 ورودينك حكمت خفيه سى بر قاعده (الهد اياتشترك) جله مز بونصاب
 هديه غنيه ده مشترك اولمقدر ديوب مجموع حضاره كيف ما اتفاق ذكر اولان
 هزار دينارى بذل و ايشار ايدوب كندودن غيرى هيچكى باد بدست حرمان
 ايتدى * بعده خواجه مذكور صحيح المقال تذييل بحث و روايت ايلر كه
 بنم رثايت هيئت و كثافت خلقيم اول رندان سبك روح ايله زانو بزانوشست
 مصاحبته نامساعد اولمغله ميانه خدام مأذون الدخول رنكنده پروانه
 وارگاه فانوس مجلسدن طشره ترد دوگاه پيرامن شمع جمع افروزه آمد
 شد اوزره ايلم اول حالده كنار نيم صغه اجلالده بولندم تخمينا اوتوز قرق
 آتون قدر ميان دستمالده ككندى حصه سى اوزره قالمش طور رايدى
 اول دستمال فاخره آنى دخى پيچيده قياوب بكا خطابا خواجه افندى آبدست
 آلدقه بود دستمال رفع رشحه وضوء مصالحنه ساز كار اولور ديوب جانب
 آغوش قبوله انداخته قيادى * فى الحقيقه اوتوزه قريب التون اولوب
 دستمال زر كشيده دى ايكينيك آچه به نقد ايلدم بونك امشالى رشحات
 احسانى اكثر ايامده مائه رطوبت سرور انكيز ياران اولوردى ديوزر معتبر
 خبر مكارم شعارى ايله كمر بند حكاييت قيادى بونخبه الاسمار كوشنر دقير
 جامع الاثار اولدقدنصره الله اعلم اوتوز ييل مرور ايتشيديكه بقيه ياران
 قربان هاشمى چلبى مر حوم ايله مكالمه احوال كذشتكان عالم خلانده
 مر قوم مر حومك جودت كتابت و آثار جود و مكرمتى تذكر اولتوب

مجلس مرقومی وفق روایت: اجماع اوزره تحقیق وسـ وزنی دده وعذاری
 مرحوم وسائر نکته سنجان روم ایله اول بزم پر نشاطده پیرامن نشین سباط
 انبساط ایدک نصاب الف کاملده بندی حصه دار مقدار خمسین اوایوب
 مددایله دستمال مالامال پیشگاه نظرده وقوع بواشدردیوراوی سدیدالعالی
 تصدیقده مظهر ثانی مستزاد ایدوب مرحوم ذلک الحسب
 عطای محسوب قلم کرام الکاتین اولدن غیر طریقه یاض تـ نداده
 کلک امر مشکدر وفردات کرمی زنجیره حساب جزر اعمده داخل ایدی
 کاهی صورت ظاهرده بخشش درهم ودیناره مجلسک تحملی اولایقه
 کاغد پاره لاله عتیده تقسیم ایدوب احسان مراد ایتدیکی یارانه کلغند مسکندر
 تنهاده ترطیب دماغ ایدرسزدیوناز کانه تسلیم زرناب وبووجهله احبابی
 کامیاب ایلرایدی دیوب زرنار دامن بیان وغنا بخش سودا کرجان
 اوادی

❖ بیت ❖

❖ سخاندن اوز که اولورمی جهانده آب حیات ❖

❖ یتربو دعوی اثبات ایچون بویکی دلیل ❖

❖ بری بوزنده ایدر نیچه مرده فتمری ❖

❖ بریده زنده قا اور تابخش سر ذکر جیل ❖

سرمایه داران تجارتدن بری گشتی شکسته وفلاکت زده ایکن برخواجه
 کامکاره دوچار اولوب بعدالایس اتام قرق بیک آلتون بخشش ایله شاد
 کام اولدیفیدر

سوداگران سودپیمای حلب شهپادن حاجی ابراهیم نام تاجر صاحب کاروبار ❖
 درت یولک افیمه سرمایه ایله عزم سفر دریابار ایدوب ناکهان صرصر قضا

وقدر سوار اولدیغی سفینه سن شعب فایتمکله هر تحت پاره سی دستخوش
 اواج قهرانگیر اوله رق برعت مخالفه دوشوب کندی سروپا برهنه صندل
 کشتی یه القاء وجود ایتمکله قدم نهاده ساحل تجات اولوب روزی چندقطع
 بادیه ابلا ایدرک (ع) بلا و محنته یاهو و مر حبادیه رک (نثر) بندر محلیه کلوب
 بدش ازین سرمایه داراقدار ایکن حالا جیب تصرفنده دفع دغدغه جوع
 ایده جک نیم حبه سی بولاق ذاتی شرب حیت پرسته آفت جان *
 و سبکباری افلاس و تهی دستی وجود محنت کشنه غایتله کران کلوب
 * نظم *

* میگذارد و جملتم هرگاه میخواهم مراد * در نهاده بدلان عرض تمنا آتشست *
 (نثر) دمبستی عجز ایله هیچ کسه کشف راز ایده میوب کنار بحر اندیشه ده
 صید ماهی اوهام ایدرک بوخیال خام فتاده شست و فکریه سی اولدی *
 یعنی بوته ییری تا تیری تدارک وجهه معاشده مفید و کارکر صاندی * و محط رحال
 سفر کرینان عالم اولان کاربان سرای موئل القبال نکهباننه تقدیم دست آوین
 مر حبا ایدوب روی تجلدن مقدمه پردازد روع مصلحت آمیز اولدی
 * و دیدیکه سفینه انتظاریم ایلیم ناموافق ایله لکر انداز عمان اولوب کدیزه
 تهنیه مسکن و مهمام لازم آرزوسی داعیه تقدیم یک دوروزه اولمشدر *
 امروز یافرد ابارخانه من کلنجه برکوشه ده چاکاه مختصری تدارکی مر جودر
 ان شاء الله تعالی بضاعه من و رودنده مناوله اقدام دادوستده یسراولجیق
 امیددرکه * سیر بزم اختلاطمزدن نواله ربای اتقاع اوله سر دیدی *
 شخص رباطی مهمان نواز و مسافر محب اولغله خرافات حریفی قالب جد صرفه
 منسب کورمکله توجیه سمع قبول ایدوب مر حبا سنج اهلا و سهلا اولدی *
 لکن بورباط مال مالده تراجم وارد بندن مسکن مخصوص تدارکنه
 امکان یوقدر هست ایتدرکه خواجکیان نامدار عجمدن بری سابقا برکوشه
 جمره یه تعلیق قفل تصرف قیلوب بداء محتاج قرار اواباق احتمالیله بر قاج
 سنه نك اجاره بطایه سن پشین تسلیم ایدوب کتد کده * کلید علاقه سن
 برداشته دست فراغ ایتما مشدی * درون جمره انمان جملا کی خالی و تنها
 و اسباب علایقندن مبرا ایدوکی معلومدر * جائز او اوردسه اول جمره یه نقل

ادوات قرار ایده سز که صاحبی یقینارده کلك احتمال بعید در ولوسلم کله
 دامن تدبیر آخره تشبث اولنه دیوب بی پروا قفلنی شکسته کلپتین چسارت
 قیلوب حاجی ابراهیم فلاکت ندیمه اول کوشه ده رخصتمای آرام اولدی
 اما حقیقه سرانجامنه کسب شعور ایتوب گیاه دسته دروغنی اعشاب
 وعقاقیر خاصیت دارنفس الامر اعتقاد یله نهاده مطموره اعتماد ایلدی *
 اول کون در بزازستان کونک جناح صندل فامی کشیده ومصرع اخوس
 رنکی کشاده اولجه * حاجی ابراهیم فلاکت زده نک سمسار تخمیه سی
 سر بازار افکار فاسده بی کوشه کوشه جست وجو قیلدیکه نه طریقه
 پیدای ابروی کاره ترتیب فسانه تدبیر ایلله جر وسؤال مغفور الطباعه ندیم
 جیتدن عار ایدوب * باب استدانیه ایسه عناکب تعسر اولقدر پرده کش
 امتناع اولمشیدیکه عنقا مشربان قاف اقدام * هتک معجز تعذرینه
 هر نه مرتبه ده اعمال مخالب اهتمام ایتسفلر کار کر اولیوب خرمکس ناچیز کی
 پابسته دام اضطرار * وطنین خیت آمیز ایله خراش انداز دماغ روزگار
 اولوق کورینوردی (القصه) کشمکش اضطراب تردد ایله بیتاب ملال
 تضجیر * وخون آلود جره تاریک تحیر ایکن دروازۀ تابخانه جهانه پرده
 نیلی فام ظلام آویخته اولوب * اذان مغربده صدای هیبت الله اکبردن
 عامه کوچه کردان سر محله کسب وکار * پریشان جانب دارا لقرار
 اولوب شهری وغریب کیم وار ایسه جانب آرامگاهنه تحریک پای رفتار
 ایتدکده

❖ بیت ❖

❖ هر کس بوقت شام چو یئند عیال خویش ❖

❖ مسکین غریب جفت شود باملال خویش ❖

(نثر) حریف رباطی تفقد حال مهمان ایچون نواله ما حضری ایله قدم
 نهاده سخن مسافر خانه اولوب بانک عشایه دک پیشخان یاریده ترتیب
 نقل نمکساری قیلدی * بعده چراغ دستنده اولان شمع فروزانی آرایش
 مبهار کانون ایدوب امشب نه حال ایسه غمخواری دل و زار ایله آرام *
 ودفع توحش تنهایی ایچون تجرع خونابه آلام ایدرسز * علی السحر که

سفینه باد آورک تکر تاخری برداشت همت نوتیان چالاک دست اولوب
اعانه شرطه توفیق ایله رسیده ساحلگاه سلامت اوله بارو پنجاهی جدا کانه
بر جای مناسبه وضع واسکان مصلحتی علی الراس والعین دیوب ترانه دعای
شب بخیری دمساز فرو داشت خیر بادیدرک سمت آرا مکانه توجیه قیلدی *
مهمان خانه خراب همصحبان قلق واضطرا بله قلوب * برخشت پاره
ناهمواری بالین محقر و بور یالخت چاکماکی بستر ایدندی * وجعلی تجلد
ایله تقلید کامرانی خوابنوشین ایلدی

(بیت)

* از توشه عقل و جان تهی دست * بر کوشه نطع خاک بنشست *
(نثر) لکن تقاطر باران اشک خسرتدن حجره دیدلنده مسافر خواب راحت
قرار ایده میوب * طوارق دهشتغزای هموم کونا کون فتح روزه نه چشم
سیاله فشانه رخصت و یرمیوب

* بیت *

* نه بالو خواب میسر نه بالو یدارم * نه بالو عافیت اورزه نه بالو یمارم *
(نثر) اول فسونکنده وحشت آباد ایچره تراحم اشباح هائله او هام *
قوای متصرفه سن عمل تدبیر راحت بدنن عاطله قیلوب سبحان الله فلک دلی
صرصر بخت سیاهم نه طرفه کرداب اضطرابه دوشوردیکه دست و پاشکسته
جلاد فلک اولدیغم یتر کندی دست سوء صنیعمله جبال حالی سیهروی
فضاحت و اوز اختیارمله کنیدی بازار ملامتده سیاست ایتدم نه بلا ایدیکه
بی سبب ادعای کامرانی ایله طبل تهی دماغ دروغه حواله چوماق لاف ایدوب
بومقوله صیت و صدای شرم افزا ایله شهره شهر پشیمانی اولدم *
علی الصباح که دیر صبح صادق نهاد سرلوحه تکر جریده آفاق اولوب
* مضبوط کیسه چرخ اولان نقود نجومی کندی سرمایه مباهاتی اولمق
اوزره دعوای تزویره سالک اولان تیره بخت شب سیه کاسه نك مسوده
حیله آمیزک بیاضه چقار مغله صورتحال آشکار و سفینه و مال ادعاسی برق
خلب اوج کزاف ایدوکی پرتواند ازدل صادق نفسان روز کار اوله *
نه یوز ایله انجمن سرمایه دران صداقتابه روبراه * ونه کوز ایله صحیفه روی

رباطی به بی منفعتله نگاه کن اولور دیوب سرببی سامان حالنی پاره پاره
 ساطور ملامت وسینه چاک آمالنی شرحه زارندامت ایدرکن نا کههان
 جاسوس نظری سطح مربع طرح حجرهک احد اضلاع اربعه سنده
 برخشت ناهمسواره دوش اولدی * پای تردد مسافران قدیم اول قطری
 زمانیه رخنه دار ایدوب هنوز امره سویه سنده معمار تقیید اعمار ادوات
 تشیید اتمامش و یا مال پرستان قارون صفتدن برآز مال بریسی مدخر
 دفینه ایدوب * آمد و رفت قطار حشرات الارض ایله سربوش خم کتمان
 متائل سمت ظهور اولش اوله فی الحال بلا توقف واهمال

* بیت *

* بیتاب دل دوشرسه نوله کنج عشقنه *

* مفلس خزینه بولسه ایچون ایتیه شتاب *

(نثر) موضع مذکوره ثبات بی اختیارانه ایله القاء وجود غم اندیش ایدوب *
 نبش محل مزبور ایچون تحریک تیشة اهتمام ایتدکده برسبوچه خاکی
 نهاد ایچره بیک عدد مشعشع ومنور و ممسک و معتبر زراب معتبر خالص عیاره
 ظفر بولوب * آزالدیکه مهمان مبارک قدم فرخنده قدوم شادمانی
 ضیافتی ایچون کبش جانی قربان و (ع) شکر نعمت مزید جمعیت (نثر)
 مضموننده نقد حیاتی فدا ی شکرانه احسان ایده

* نظم *

* شکرانه نقد عمری ویرسم عجب دکل *

* چون نعمت زیاده ایدر شکر بر مزید *

* فضل خدایی کور که بوتفصیر شکر ایله *

* هر لحظه حاصل اولده بیک نعمت جدید *

(نثر) نتیجه سخن اول حجره چار گوشه تسخیر دولته وفق چار اندر چار اولوب
 بردمده ابودرداء فقرا یکن مالک دینار فخر اولدی وقوت مالیه ایله کسب
 زور بازوی ابتهاج واول زر خاصیتدار ایله علاج خفقان احتیاج ایدوب
 مزاحه انکیز حجره جان اولان بیکانه اشخاص کریه القاء احزانی قوت قلب ایله
 طرح و اخراج ایلدی واول کیجه شوق ترتیب مهمات سپاهیانه ایله عظمه پناه

مسند کامکاری اولوب اتمام خدمت فردایه تعیین خدمتکاران فکر و تخمین
وز غنجه نوآیین طرازی دولت ایله فریب روز اول ایچون مشق مسوده
چنان و چنین ایله آرام بخش دل اندوهکین اولدی و تادریچه زرینه جناح
سحر کشاده اولجه منظره دیده سنه تعلیق ابرده خواب ایتوب دولاب
ملاحظه دن ابراز تحف و تفاریق افکار کونا کونه مشغول اولوب سپیده
دمکه صیرفی بسیار مایه روز کار نقره نجومی اسراف * وزیر ناب آقایی
جیب مشرق دن اخراج ایله میان بازار فلکده عرض ابتهاج ایتدی *
حاجی ابراهیم کامران سر بازاره خرامان اولوب کنج باد آورک بر مقدارنی
اثاث بیت و بساط مسکنه صرف ایدوب بقیه سنی محفوظ کر بند کتانی
قیلیدی و براننده کین اخفا ایله (استرذمک) نقش فص حکمت پذیر یدر مختوم
ساز چاک هیان اولدی * و شخص رباطی ایله تجدید معامله دوشینه ایچون
استشاره وجوه کسب و کار ایدوب اگر چه سفینه پر خزینه مزک سرعت
ورده نده روز کار مخالف روش چپ اندازانه حرکت قیلیدی * و بار خانه
و خزانه کرداب تأخر بی اعتداله دوشدی * لکن بحال الوقت براز مختصری
سرمایه ما حاضر یکه در بغل استحضابدر مناسب حال اجناس فاخره دن
صواب دیدر ای پسندیده کزه مصروف اولاق خاطر خواهی در که انسان العین
تعلق بر ابتدای آشناییده محنت روی صداقه اکر دن تفأل کار اتحاد ایتدکله
صحت کرده یمن و برکت * و طرفه معجون الفتکرده کیفیت خیر و منفعت
ملفوظدر

❖ بیت ❖

❖ نیچه نیچه کرم و سردیله کورشدک عالم ❖

❖ کرچه غربت چکدک اما آشنا کسب ایلدک ❖

(نثر) امیدر که دلال صاف نهاد مرو و تکر باز رکان شاگرد نو کیسه طبیعت
دلال داد و ستد نفع و سود اوله دیوروی دریاه مشرف بر جمعیتگاه قومده
بی پروا لاف کامرانی ایله تعذیب همصحبان ایدر کن * نا کهان مزد حکاه
معارف اولان لب دریاده آثار هنکامه کثرت پیدا ولدی * کوردیلر که بر کشتی
کشاده باده بان اکر انداز ساحل بحر اولوب * سواران سفینه یک یک ساحه

سلامته وضع قدم فلاح ايتديلر ❖ احيان بندر عادت معروفه اوزره پرسش
چونكي واردين ايچون اسكله يه هجوم ايدوب حاجي ابراهيم پريشان ميانه
در ياده قالدیغی سفینه اولق احتماليه تهنيه دیده روشن ايله مرده رسان
اولغه يوز طوتديلر

❖ قطعه ❖

❖ كل كبي التونلك سوزنده اخكر چقمسون ❖
❖ الحذر همياندن پيچيده ائرز چقمسون ❖
❖ منتظر كن ياره اغيار ايتسون نا كه ظهور ❖

❖ صيد آهو فكرين ايلر كن صفق خر چقمسون ❖
(نثر) اول ينوای كم سرمايه نوغچه مقالنك رنك وبوی سداددن يووايه
ايدوكن يابوب ❖ جواب تردد امير ايله عین ويساره نظره تحير آتهرق
بزم كشتيز اولمقده محتمل اما بعض علامات مغايرت هويداد رديو پيش
وپسه نكه انداز روبه فريانه ايله تجسس كر پزگاه (اين المفرد) ايدر كن
ميان مسافران كشتي سواردن بروجه ومشكل خواجه نامدار متشخص
اولوب حريف رباطي يه توجه نظر التفات ايدوب اولديغی توجه دامبوسى
خوش آمدی صددنده كوهر نثار تحف نحيات اولوب خلال پرسش
احوال واثاء فتح الباب جواب وسؤالده آياجره دترو كه مز خس وخاشاك
علاقه بيكانه دن مظف الساحه ميدرديو محض قرارگاه معهودى زبانه كتوردى
❖ رباطي نعم الجواب نعم ايله مقابله ايدوب خدا وندا سعادته بو خطه
دن نقل احوال علايق ايله لي هيج كسك پای تعرضي درون حجره ده تشريعبار آلايش
ايتيوب ديروز بوتاجر قرن داش سفينه سن عماده ترك ❖ وصندل سوار تقدم ايتمشيدى
❖ خالی مسكن بولمالمغه بر كوشه سنده بسط كلم پاره قراره ❖ كستاخى
رخصت يك دوروزه صدورى قابل انكار دكلدر ❖ بوكيجه لك ثقلت مزاجه سى
تكدير طبيعت ايترسه صبحكاهان اكا آخر جاى قرار تدارك اولسه ديدى
حاجي ابراهيم بيستاره اول محله اناهل حيرت انگيزى شانه ريش تشويش ايدر ك
ايستاده اقدام لر زه ناك تردد بولمالمغه اول تاجر توطهور حجره نشين بونلر ميدر
ديوهدف نبال اشارت قلیدی ❖ هماندم بچاره نك بقيه هوش حيرت آلودى

تاراج امواج باس اولوب (ع) نه جای قرارونه راه کریز (نثر) شخنه بی امان قضایه
 تسلیم کریبان رضادن غیری چاره بولدی * خواجه کامران بوجوابی که
 طرف صاحب کار بانسردان تلقی ایتدی * وضع معقول اولمش یولندن
 زهر خند قبول ایله تبسم ریز استصواب اولدی وروی ملاطفندن الین الینه
 آلوب معیت اوزره خرامان سمت حجره دوزخ مثال اولدی * اول کیجه
 استدانه صحبت ایله صورت اکرآمده حاجی ابراهیم فلاکتاً بی کوز حبسنه
 چکوب رفیع نگاه مسلسلی کردن جانته بند * ودو شاخه تعید اهتمامی
 سخت پیوند ایلدی * هر چند که تطیب خاطر بهانه پرداز نشست و قیام
 اولمش ایسه دست التفاتی دامکیر عزم ایدوب زمان خواب نوشینه دک
 پاسبان محافظه اهتمامی حواله اطوار حرکاتی قیلوب * برایکی دفعه کاه
 بهانه دفع ثقلت * وکاه تجدید وضوء استراحت ایچون پیشگاه حجره
 چقد قه خدمتکاران قلاش طینندن بر قاجن مؤکل دستیاری خدمت
 ایتک طریقی ایله بکلدوب روی رعایتدن عین ویسارنده پروانه وار دامن
 درمیان عبودیت اولق اوزره نیم خطوه حرکت فرست ویرمدیلر * تمام
 حجره دیده لرینه طلیعه خواب وضع قدم هجوم ایدوب هر کس پریشانی
 تاتار نوم ایله رونهاده کریز کاه حضور ایتک زمانی کاد کده * خواجه
 مکرم جناب * حاجی ابراهیم فلاکتاً به توجیه خطاب ایدوب نقدر
 زحمت ایسه خوابگاه کریز برکناره چکوب مستریح کاشانه بال اولک *
 بن خدمتکاران ایله محاسبه ایراد و مصارف یومیه ایده یم دیدی اول محبوس
 آزاده صورت تحریک زنجیر اطاعت ایدرک کنار لحاف تجلدی برقع روی
 واهمه قیلوب آیامدفن ماله مراجعت اولتورسه حال حرام نیه منجر اوله
 دیو جولاح خلیجان وسوسه باف اندیشه پردازک نسج دفعه وهم انکیزی
 دستمالچه روی شرم آلود ملاحظه ایدوب رشحه چین سر شک اضطراب
 اوله رق ساعد اندیشه بی ستون زنجیر واضطیجاع بالین ملال ایلدی *
 در این حال جناب خواجه مزبوری پوشیده پرده خواب ظن ایدوب محرمان
 رازدن برینه فرمان ایتدیکه زوایای حجره بی نبش * و مال مکنوزی پیرایه
 تحته ابراز ایده * حسب اشاره اولدخی مباشر خدمت اولوب * لکن

حاجی ابراهیم ظفریاب میرنج اولدیغی کنج معهوده توجه ایتوب سمت
آخردن برار ازاله کثافت خاك ایتد کد نصرکه ❖ خشت سرپوشنی
برداشته دست همت قلوب ❖ برانا محتوم ایجره مقدار هزار زر ناب
محیرالابصاری اخراج ❖ و آرایش نظرگاه ابتهاج ایتدی ❖ بعده
برکوشیده دخی حواله میتین تقید قلوب بیک دیناری دخی ضمیمه هزار ❖
وقطر نالیدن کذلک الف کامل عیاری اخراج ❖ ونهاده پشخته خواجه
کامکار ایلدی ❖ مره رابعه ده کنج معهوده کلوب موضع مالی مانند دماغ
تاجر مفلس ککرده عقل و ادراک تهی بولوب ❖ خواجه بی واقف حال
ایتد کده کیسه دهانه مهر بند سکوت اوزمق اوزره تنبیه اکید دنصرکه
نقود موجوده بی که تمام اوج بیک التوندن عبارتدر بر پشماله پچپیده ❖
وورای بالینه نهاده قلوب برطریق

❖ قطعه ❖

❖ حضور ایله او یور اول خواجه غنا پرور ❖
❖ که ایله کیسه پر مالی زیرباین سر ❖
❖ فقیری کور که اگر دوشده کور سه همیانی ❖
❖ بولور او یاندیغی دم زیر سرده بر اژدر ❖
(نثر) وقتا که پچپیده دستمال شب اولان زریحساب نجوم ❖ اقسا کرده
قارباز صبح اواق زمان قریب اولوب ❖ اسراف کنجینه اوقات ایدن
محموران سراسیمه سرخرابات غفلت محاسبه نقود اشک ایدرلرمی دیو
پیشقدم زاویه دهر اولان صوفی صاف نهاده صبا ❖ جاسوس وار آهسته
آهسته شکاف روزندن استکشاف حال حجره نشینان راحت وصفا ❖ ونزکانه
تحریک چارشب هوا قیلدی ❖ ومه دمه الجیش سحر قدومن ❖ بلبل نفسان
مناره پیرا ❖ بانک صفا بخش مولا ایله اسیر زنجیر زکی شام اولان بیطاقان
عذاب خوابه تبشیر واز ایلدی ❖ جناب خواجه ❖ آهسته خرام خوابگاه
حاجی ابراهیم فلا کتپناه اولوب نسیم تعبیر صاحب الخیر ایله تحریک کلبن سامعه سنه
عزیمت قیلدی ❖ وشنم الفاظ کرم آشنا ایله طراوت بخش کلکوش اولوب

❧ بیت ❧

❧ نوقت خفتن و هنگام فرش و بالینست ❧

❧ بیابین که بدستم چه جام رنگینست ❧
 (نثر) ای یار کمکرده صدیق ❧ و رفیق ❧ حالدم صبحگاه توفیققدر ❧
 سرکران حارغم اولمق ناروا ❧ و ساق تقدیر الهی میانه مرز طر ح افکن
 آشنای اولمش ایکن مناوله ایمانه القنده تابع و سوسه تقصیر اولمق ترزیق
 و ناسزادر دیوب تکلیف قرب و صحبت ایلدی
 (منوی)

❧ فرصتکه هوای تیز پردر ❧	❧ ایرمک اکا بردخی هنردر ❧
❧ فرصت دیدیکدم سحر در ❧	❧ گویا که صبای خوش اثر در ❧
❧ افسوس اولور اول نسیم نافع ❧	❧ بر غفات یکدم ایله ضایع ❧
❧ خورشید سحر دن یتدین جوش ❧	❧ بز بر ایکی سانر ایدلم نوش ❧
❧ خورشید هوای قلبدین نرم ❧	❧ بز بزم صفای ایدلم کرم ❧
❧ جام سحر اولدین طر بریز ❧	❧ بز نشو و مز ایدلم سحر خیز ❧

(نثر) حاجی ابراهیم خواب آلود بیدار بخت استماع فسون التفات ایله
 ناچار بیدار اولوب مالش چشم خوابناک ایدرک حمام ایجاب ایتمش دیوب
 پر تاب خارج باب ایله تخلص کریبانه شتاب اوزره ایکن ❧ خواجه
 عالیجناب بزه دخی ضرورت کر مابه سر کرانی نتیجه خواب اولمشدر
 برایکی قبحان قهوه ایله ازاله اوساخ دماغ ایدلم ❧ پس آنکه معاروانه
 سمت حمام اولوز دیوب ❧ بوجبه دخی خلاصه فرجه امکان بولویوب بی اختیار
 حضور خواجده نشست نومیدانه به قرار و پردی ❧ بومحاده خواجه
 کامکار توابع و خدمتکارانی کوشه بروی پرچین اشارت ایله خارج حجره
 دفع و آرایش کثرتی بالکلیه رفع ایتد کد نصکره تقدیم ایمان غلاظ ایله
 مقدمه پرداز استفسار اولدیکه تمام کنه احوالندن کندویی خبردار ❧ و مال
 مدفوندن اثربای اولدیعی مرتبه بی تقریر و اقرار ایده ❧ حاجی ابراهیم سالک
 صراط مستقیم اولمخی حصول جنة عدن فلاحه قریب و انطب کوروب
 جمیع سرانجام حالک ثبت صحیفه (النجاة فی الصدق) اتمکله پیشگاه

ذهن خواجهیه عرض ایلدی ❧ و کشتی شکسته و فلاکت زده لکک ❧
 و دامن دروغه تشبث ایله سمع رباطی یی انباجه حقّه بازه دوندروب ❧
 بعده ندامت واضطراله متوجه عالم خواب اولدقده ❧ نظری جای کنزه
 مصادف اولوب کفایت نبش و اخراجن کا وقع حق تعیر اوزره
 ادا و تقریر ایلدی ❧ و مالک بر مقدارنی لوازم خانهیه مصروف ❧ و سائر
 موجود در دیوب اندامی ایله پیش نظر خواجهیه نهاده قیلدی ❧ تمام
 حکایه یی خواجه عبرتکرن کنجیده سمع یقین ایدوب حاجی ابراهیمک
 ظفر بولمدیغی آتونلری و راء بالیندن قبض ایله حاجی ابراهیمه بخشش و اعطا
 قیلدی ❧ و دیدیکه ای برادر صداقتقرین معلوم خاطر پاک صفوترهینک
 اوله که ❧ بود کرایتدیک آفت دور روزگار بنمسخی سرمایۀ اقتدارمی
 تارمار و تلاطم امواج قهر کردگار ❧ کشتی رفاهیم شکسته سنک بوار ایتک
 توهمی ایله اکثر کذر کا هم اولان دیار ❧ و بنادر صاحب اشهارده ❧
 بو وجه اوزره بر مقدار مال مدیخر مستور و محفوز ایتک دیرینه عادت طبع
 صاحب نظر دور آدور مدر حالا بفضلّه تعالی سفینه وجودم واصل کنار
 سلامت ❧ و سرمایۀ سعادت اولان مال موفورم در دست و کیلان عافیتدر ❧
 بونعمت عظیمه شکرانه سیچون لازمدر که سنک کبی خسران دیده لره مددرس
 و چاره ساز و سرمایۀ بخش اعانت اولغله سرفراز اولم ❧ الحاله هذّه بو مقدار
 معلومی معذور طو توب جائز اولور سه بر سفر بنمله مرافقتی مقرر ایدیه سنکه
 تجربه بصیرت آموزم مباشر کار تجارتک اولیجق امیدر که میان دشمن
 و دوستانه برهمن کار و بار شمات اوله حق آبروی انتفاع ایله حسن ایاب ❧
 و حصول کامرانی بحساب میسر اوله دیوب ❧ جواهر نصایح مفیده یی
 علاوه بار منت قیلدی ❧ امثال اول سالده معازیم هندوستان ایدوب
 دستیاری اعانتی ایله برسنة کامله ده تمام اون بیک آتون عزت مشحونه
 دسترس اولوب کامران و شاد کام جانب وطنه عطف زمام خرام ایدوب
 بعون الله تعالی العزیز العلام ❧ واصل کنجینه مرام اولمشدر

❧ قطه ❧

❧ هزار آفرین اول کر مکاره کیم ❧   ❧ کور نجه رفیقک رهین ملال ❧
❧ دریغ ایتیه کیم مقدوری هب ❧   ❧ ایده بذل سرمایه جان و مال ❧

صورت احتیاجده مضطرب حال ضرورت ایکن مقتضای سماحت
جبلی اوزره بر فقیره شی یسیر بذل ایتمله سحر کهان خزانه غنیدن مال
کثره واصل اولدیغیدر

آفته دلان مستندانه اطواردن بر کدا سیمای امیرانه همت ❧ فقیر اندام
مستغنی طبیعت که لطف طبع و سماحت فطرتدن صاحب وایه اما ❧
نصاب جاه و مالدن کمایه ❧ واندک مایه ایدی

❧ بیت ❧

❧ کیسه و هیان تبیی از سیم وزر ❧
❧ سینّه و جان معدن در و کهر ❧
(نثر) بعض آرزوی مأمول الحصول ایلّه دار السلطنه استنبوله کلوب امتداد
ازمنه قراری بر همرن کار و بار اقتداری اولوب ❧ وخافت هوای غربت
پچاره بی تفسیده لب کربت ❧ ولر زانک تب تابفرسای ضرورت قتلش

❧ نظم ❧

❧ ایکی کون بر منزی آرامگاه ایتز هلال ❧
❧ ضعف غربتدرایدن محنت کشی رق و هزال ❧
(نثر) اتقا قاجاه لازمه افلاس او مستسقی حرمانی ❧ اورام آلام ایلّه
پر آماس ایدوب کنار شادروان جا عتده آب زلال عبادتله تسکین آتش
جگر کداز ویرر ظل السجده ده ❧ کسب راحت الشراح ایچون اقامت
نماز نیتی ایلّه جامع مؤسس بنیان فاتحیه ده قبل صلاة المغرب کوشه کیر صف

نیاز * و ترقب آواز (حی علی الفلاح) ایله سبحانه کردان ذکر جلیل
 حمد بی انباز * و صوفی صلحاء مختلف الطباعه دیده عبرتله نکه انداز
 ایکن کندویه قریب و همزانو بر محتاج نامراد سیرته روبرو اولوب *
 جاسوس فراستی سخنه وله آمیز حریفدن استدلال ایتدیکه اول پریشان
 اوضاع مضمحل شمائل (ع) پراکنده روزی پراکنده دل (نثر) عارضه اضطراب
 ایله کندودن بترخیره سرولایعقل * بلکه طاعون فقر ایله دم بسته نکی مرتبه
 هلا که موصلدر مقرر که ایامی چند شهره قصبه حلقومندن قوافل اغدیة
 سادر المق کذران ایتمکاه طاس معده سنه نیم حبه صدقه قوت ایشار ایدر
 بوائامش * و سامان حیثه مانع ذل طاب اولمغه کندی دخی تدار کدن قالبوب
 سودای احتیاجی علاجیند یرتد بیر اولمق ممکن اولامش * پس مقتضای مروتی
 اجزاء قاعده جوانمردی یه دقتاضی اولوب کیسه مقدوری مساعد اولدیغی
 مرتبه ده حصه بخش امداد اولمق ایچون جیب رخنه داراقتد ارینه
 مراجعت قیلدی * کور دیکه مجموع نقوده موجوده عدد هفتاده منحصر
 اولوب یتش اقبه دن برجه زیاده سی یوق که تدبیر دفع مضایقه سنه
 کولکجه چاره پرداز احسان اوله و کندینک عوائد کفافی عقارات
 عنایات غنیه دن معین * و تدبیر بدن معیشت خصوص سنه منشور جاه
 مباحاتی توقیع رفیع (الرزق علی الله) ایله معنون ایدی * بالانزه نفس قناعت
 پرستی ایشار ماملکه ارضا ایدوب رواید ر که بن فوز نصاب سبعین
 ایله کامران * و بونا مراد کیسه تهی * غم احتیاج ایله نالان اوله

* بیت *

* خدا کریمدر البته ایلز محروم *

* مرادینه ایریشور هر کشی خدا دیه رک *
 (نثر) هر چه باد آبا دیو مو جود ناچیزی ایشار ایدوب کندی امر مده
 قناعت کرین فیض کرد کار اولمق کر کدر دیوب دراهم معدوده معهوده نک
 التمشنی فقیر مذکور بروض حکیمانه ایله ایصال و کندی حوائج لازمه سیه
 اون اقبه ترکی ایله لکتفا قیلدی (سبحان الله) سیمای کدای ینواده
 غلبه نور سر وردن بر شعله عالم افروز هوید اولدیکه دور خسار زعفران رنگی

جهره دیومرده کبی دهشت انگیز ایکن بر لحظه ده زیب طرفی محراب اولان ایکی
 شمع شب آراشاندده بریق افکن قبه معلولوب اهتر از نشاط ایله گاه اوتوردی
 گاه طور دی * قیام و قعود و رکوع و سجودی بر برینه قاتوب الله اعلم غلبه
 جنون شوقله ارکان صلاتی برهمزده اختلال ایادی واول صدقه بخش
 بیغرض نقشی خضر فرخ پی اعتقاد ایله دامننه پیچدن المدد اولاق صورتلرین
 کو ستر دی شویله ایتدی که لطیفه ندامت کلوب هزار حیلله ایله پنجه
 هجومندن تخایص کریبان ایادی * سحر کهانکه پنجه خورشید فلک جیب
 مشرقدن ظهور * و بذل تقود اضوا ایله دامن دهری پر نور ایدوب
 کامرانی فیض ایله روی بسیم زمانه پر خنده ظهور اوادی * اول کرم
 بپشه جوانمر دبدل اندیشه * روانه سمت قرامان * و متوجه جمعیت گاه
 امثال و اقرا ن اولوب آغوش بنانی هنوز معاتده قنجان قهوه ایتشیدی * شکل
 ارازلده بروح مصور قالیونجی اوندی * کندی کاره همی ایچون
 ره نورد استعجال اولوب کیدر کن عیار نظری بالبداهه جال جوانمر دمذ کوره
 خلیده اولدی * مکر زمانیه یینلرنده سابقه آشای رابطة اختلاط اولوب
 یکد یکردن جداییلری امتد ادب و لطفه * مقراض دوری * پریان القلرین
 چاک ایدوب رفو کر قضا حالا بنیه زن تلاقی اولدیخی ایکسینک دخی
 قباحه محبتلرینه صور بخش زیب اتحاد اولدی جاسه خفیه اوزره تداور
 پیانه مصاحبت یکدمه خلانده اولوند بیاندنوجوان مر حبابی احسان ایله
 دوستکائی بخش رنق شفیق اولوب * خیلی دمدر دماغ باصره نشوه دار
 کیفیت صهبای ملاقات اولماش الحاله هذه بر مصلحت به تفرقه انداز
 حواس اولوب دورودراز شرفیاب مصاحبت اولمغه زمان مساعد دکلدر
 بحاله الوقت کیفیت احوال معاش کردن ذایقه ادراکی چاشنیکر و قوف
 ایتسه کز که سائر اوقات جدایی بیانی موقوف زمان آخر اوله * زیرا بنم
 شمدیکی حالده بهارستان حالم پر کل صدبرک سیم وزر * و سنک سیمای ملال انکیرک
 نیلوفرستان حزن و کدر * و مجرای سیول سرشککده سبزه طراوت ناپیدا
 و محملنده خس و خاشاک انفعال جلوه کردر * سد ثله ضرورت هرنه مرتبه
 کفایت ایدرسه بیدریغ ایدوکنده اشتباه اوایمه دیوب جانب مخاطبدن

جواب لا ونعم هتک پردہ تجلد ایتدین بلا توقف عین کرم رهن حواله
 جیب همت ❦ وانا مل مشکل کشاسن مأمور حل عقدہ کیسه مروت ایدوب
 یتردد و قبول ❦ جفت جفت، تعداد زر شریفی نهاده باشلدی ❦
 ونه مصلحت ایچون مشغول شمار اولدیغن اظهار ایتوب کندی کار مخصوصنه
 اعداد ایدر شکنده بیجا با ❦ عددینار مخیر الایصار ایدرک ❦ نصاب ستینه
 کلد کده حالا بومر تبه کفایت ایدرمی دیو تکلفانه اسخبار کیت ایشار سیاقنده ❦
 حریف قرض واجب الادا زعمی ایله غنسالک اولسون دیو ❦ استغفر الله
 بونا چیزی تکرار طلب خاطر هسی نه دن خاطره کلور تنفط هبه شاید دامن
 ناموس همت پرستکه ایراث غبار عار ایامه دیو بو طریق اوزره لب جنبانی
 استفسار اقتضا ایتدی ❦ مر جودر که حسن قبولی ایله تحمیل امتنان واسترقاق
 بندی ایچون نقد رضایی ثمن درمیان قیله سر مضمونی نهائی تقریر ❦
 ونازاکانه افاده سامعه بشارت پیری قیلدی ❦ وازین طرف حیرت سروردن
 تدارک مکافات تشکر ❦ ومضمون (اعزک الله) اوزره ایفای عوض تذکر اولمیدن
 اول جواهر داذل الکریم مانند خضر فرخ قدم چیزار مجلسدن غائب اولوب
 برمر حله یردن دست یاهونمایی بالای سرالوداعه قیوب اوزاقدن اشارت ❦
 واسماع صوت آفرینه مجال اولیه جق محلدن تبسمیز معذور باد اوله رق ثبات
 شهبازانه ایله سمت مقصد کاهنه وضع قدم عزیمت قیلدی ❦ ازان مغربده التمش نقره
 سیم بذل ایدن فقیر یتقداره صلاة فجر عقبنده هر درهمه بر دینار عوض
 ویرن جواد کریم پرور دکارک سرعت ظهور احسانی حیرت انداز عقل
 انسانی اولمق نه ممکندر حضار مجلسه حکایت حال ماضی و حال ایدوب
 توکل پیشکان صادقتهاده باعث تأکد حبل المنین اعتقاد ❦ وهوس
 آموزان مکر متکاری یه سبب منانت ملکه بذل وامداد اولمشدر

❦ قطعه ❦

❦ مدح اهل سنخایه ناطقدرد ❦

❦ معنی پاک حضرت قرآن ❦

❦ قورمی ارباب جودی هیچ محروم ❦

❦ کرم و فضل ایزد منان ❦

بر عزیز مقدس جنابه احبا بندن بر بدل شیء قلیل ایدوب بمن توجه درویشی
بر کا تله نیل آمال جلیله ایله مظهر اجر جزیل اولد یغیر

صدق مقالی مجمع علیه اجله فحول * وقرار داده حقیقت سنجان دستکار
وقبول اولان یاران موثوق بهمدن بر صدیق سدید الادا کندی حسبجالی
اولوق اوزره تحقیق حکایت صحیح الفحوی ایدر که * بر مصلحت مهم الحصوله
صرف مال ایله وضع ید وصول متین الانحصار اولدیغی سبیدن
مالک اولدیغی اشیاء نفیسه یی بازار نقد ایچره مبدل زر ناب محیر العقول اولوب
تمام در تیز آل تونه مهر بند تحصیل * و آماده شروع مقدمات نیل
ما مول اولمشیدم

﴿قطعه﴾

﴿زرله حاصل اولور جهانده مراد﴾

﴿نیل آماله زر در اصل اصول﴾

﴿زر خورشیده اولسه مالک﴾

﴿چرک اولزدی کر دشی معقول﴾

(نثر) مصلحت مذکوره کتیم لزومی بر هر تبه ده ایدیکه آبروی
کار و کردار * بلکه تیجه اوقات و اعمار اولوب * ترک و مسامحه سی
مرک هنکام جوانی کبی سبب تأسف صد ساله * و صورت فوتنده صرف
سرمانه حیات ایله تلاقیسی بین الاستحاله ایدی بوباعثدن ذکر اولتان
چار صد زری مانند داغهای درون صندوق محافظه بر وجهله مکتوم
و مخزون ایتک لازم کلمش ایدیکه * فرضا کیسه وجودم مقراض پنجه
ملک الموت ایله چاک اولسه ممکنیدر که بردانه سی سر داده سمت پیرون اوله *
اتفاق اعزه کر امتیاهدن بر مظنه سر غیبی * و مخزن کزن العلوم لارینی

عارف بالله مستور الحال ایله یتمزده علاقه انجذاب محکم * وقصر عشق پاکنه
 سلم تعلقم خلیاب زوال اولق مرتبه زندن عالی اولوب * بنیان رصانتپناه کاخ
 محبت عاشقانه مز خورنق وذات العما ددن متین و مستحکم ایدی
 بعض مهمات متعذر الاندفاع حسابله الی آتونه محتاج اولوب * لکن ظهیرید
 توکل ایله ستر تئوب امید واری ایدوب حضور سرمایه داران کامرانیده
 خیمازه کش آرزوی استمداد اولق منافی مشرب آداب درون همت
 قرینی اولد یقندن مجلسه آروغ زنان غناده روکر دانی استغنا ایله
 معامله ایدر ایدی * بوکینه خاکپای عزیزان صاف سینه اگرچه اول مرتبه ده
 مظنه مال ویدل و عطایه مستعد الحال دکل ایدی * لکن عزیز باهر التمیزک
 محرم راز معاملاتی اولق ملا بسه سیله بکانبست روی مقصود مهم الوجودندن
 رفع برقع تستر ایتک مناسب ایکن * نظر اطلاع فقیردن دخی دوشیره
 خاطر خواهی پوشیده پرده کتمان ایدردی * و لکن آثار تلاشی ممتع
 الحفادن استدلال پریشانی طبع پر صفاسی محسوس عین الیقین اولدوقده *
 بهر حال پنجه زرمعتبر ایله جمعیت خاطر عزیز میسر اولد یغن یللوب
 بر شبانکاه اول جان بدن همیان بلکه همیان بدنده جایگیر مشابیه جان
 اولان نصاب چارصددن الی عدد شریفی خاقانی نهادی افزاز *
 وموضوع دستمالجه تیاز ایدوب * میانه مرزده کثافت منت * واکاهی پروانکان
 شمع خدمت پرده کش نجالت اولمق ایچون بعد صلاة العشاء سینه خانه بی نقش
 ماسوادن مبرا * وزرینه تاج پرلمعان شمع شب افروزی ربوده مقراض اطفایلوب
 التونلری بروضع نازکانه یله نهاده پیشگاه اهدا * ورجای لطف و قبول ایله تقبیل
 زانوی تمنا قیادم * بووضع نامر آینه فقیر * دل آگاه عزیز عرفا نپناهده
 جایگیر تأثیر اولوب اگرچه نسیم نفسی ظاهرا انجمن تحسین ایتدی اما باطننا *
 ریحانزار سنینه سی برنجات الانس آفرین اولوب نافحه المسک سرورک حقه
 سویداده محبوس اولسی تأثیر شمیم توجه عالم کیرک فزون قوتنه باعث اولمق
 ملاحظه سیله بوی مشکین همتی روزگار تعبیر الدریجق کم تأثیر اولوردیو صمیم
 دلدن ذوقه دائر طریق بیرون از تعبیر ایله عطر سایی دعا اولدیکه دامن
 مشاهده پرعبیر تأثیر اولوب * شامه یقینم احساس نفخه سرعت قبول ایتدی *

ایکیز دخی معطر دماغ شادمانی اولوب بعد زمان کلچین شکوفه زار آمال اولق
 عزیمتیه * صوب کلشن سرای استانبوله دامن بر زده نهضت اولوب
 شمه بوی کرم مظنه سی اولان حدائق درگاه دولتیله ارباب جاهه یوز سوردم *
 اول عصرده مقتضای بشارت مختلفه ناطوران باغ کا بخشی اوزره کلدسته
 مراده ناخن ظفر خلیده قتیاق بشیور التون حق القهوه تقدیمه موقوف اولوب
 بن دکل قنده رستم توان اولان یکنه پهلوانان تهنیت دبارگاه استعداد
 اولرته مفروض البدلی پریشان زمین ایشار ایتدیکه * صندلی نشین مراد
 اولق امر محال کور نمکه * ناچار موجود ومعهودیکه اللی عددی
 جناب عزیزه نصیب اولمظه اوچیوز اللی التون باقی قالمشیدی وسیله
 حصول آمال اتخاذ ایدوب فلک آرزوده هر برینی برنجم رخشنده فرض
 ایتمکله شب امل دراری دینار ایله تابنده واق فکرنده ایدم

✽ شعر ✽

✽ اذاما کان فی القنديل زيت ✽ ✽ اضاع البيت وانتفع بالمقنديل ✽
 ✽ فبرطل ان اردت الحال تمشی ✽ ✽ وما تمشی سوی حال المبرطل ✽
 (نثر) فیمن توجه عزیز خورشید ضمیر ایله صخره صمدان سخت اولان
 دل آهنین اشعب طینتان عالم ملایمت مکر متله بکا نسبت موم اولوب مال
 معهودی دست طمعکاران زمانه تسلیم ایچون خانه بنا دور ابواب ایدوب
 نیاز مندی قبولنده دامن اقدام ایله بذل کنجینه رجا ایتدیکه نیم جبهه
 سرفرو ایدن ناقص خلقتان کرسنه چشمه بر مرتبه ده کامرانی استغنا
 عارض اولدیکه نیم همیانچه ایله عرض ایتدیکم زرناب حیرت افزایه
 قطعانکه انداز التفات اولیوب بی منت التماس و تمنا مقصودم اولان مصلحتی
 مفت و مجانا پیوسته حصول ایتمکله فقیری کامران ایتدیلر الحمد لله
 العزیز العلام حالمه نسبت اللی التون ایشاری خنده انکیز شامت کراران
 ایکن بکاسرمایه تجارت رابحه اولوب بقیه مال دست ضبطمه قالمظه
 خیرمایه انتظام اولدیغدن غیری بر اولقدر تقدیمه بذلی ایله نیچه ایامده حصولی
 مستبعد عقلا اولان مراد خاطره مدت قایله ده مجانا ظفر بولوب محصل المرام
 ومسرور شاد کام اولدییم غبطه انکیز حسد پیشکان لثام اولدی

❦ شعر ❦

❦ انفق فان الله كافل عبده ❦   ❦ والرزق في اليوم الجديد جديد ❦
❦ المال يكثر كلما انفقته ❦   ❦ كالبرزخ يزح ماؤه فيزبد ❦

(نهال ثانی که) عتدلیان حکایات عشاق زاره مقر ❦ و میان افنان سطورند
زمنه سرانجام اهل ابتلا کوش زد جاوه کر خیابان خبردر ❦ اقسام نعمات وقایع
بر اصولی بوجه اوزره ابلاغ سمع قبول قیلنور

برخواجه نامدار سرمایه صبر و قرار باخته تردبازی عشق یار ایتمکله رأس المال
حقانی اسراف پیمانه ابتلا ابواب ادناس جنون یله سمسار بازار فلاکت ❦ وبعد
زمان واصل دینه کرامت اولدیفیدر

خلال سال عشرین والف هجریه ده مشاهدراقم السطور اولان امور متحقق
الصدورند که سرحد مرز بوم رومده کثرت محایب واله قریب ایل رشک آوراغ
ارم ❦ بر سواد اعظم دلکش فضای دلکشا حرم که

❦ بیت ❦

❦ قور قرم جسته ده عشاق راحت بولیه ❦

❦ او کر نوره شیوه خوبان استانبولی حور ❦
(نثر) مصر اعلری در بیان پری پیکر فرشته منظر لینه آبروی روی شیوه ریز ❦
ونقش چین جبین عشوه تکیر ایدی ❦ بنادر نکه فریب اولمق تقریب یله خواجکیان
ربع مسکونه محط رحال تجات اولمغین برخواجه صوف فروش صوفی خروش
مرانی لقا که شیوه شاهد بازی ایله مناسبتی نمودار کفایت پشه و عتق ایدی ❦

عدد بیجا هه قریب استران تحمل کش مرتب قطاریله ضرب طویله نزول ایدوب
رباط عالی بنارینک برنده حل حجره الحبال اجمال ❦ و ترتیب مهمام حط و ترحال ایچون
یکدوسه روز آرام بر استیجا لدن صکره در و دیوار مسافر خانه زمانه (ع)
زلنا ههنا ثم ارتحلنا (نثر) نفشی نکاشته قلم لسان الحال ایدوب طریقه معتاد
اوزره بارو پنکاه یله برایکی ساعت مقدم گروه خدم و حشمه رو براه مقصد گاه ایتدی
و کندی بعض حوایح فرا مو شکر ده ایچون روی تأخر ککو ستر و ب
اول کون یربوع حفره انزوا ❦ بلکه زیر زمین اختفاده یوزنا پیدا اولدی ❦ شبانگاه
توایع و خدمه که اولین منزله ایصال قطار بیکاه ایدوب خداوند کار
بانس الارک قوناغه کلسی امل بعید المری ایدو کندن آگاه اولدیلر و رود قافله
صبحه دک سیاره شمار چرخ انتظار اولوب

❦ بیت ❦

❦ کیجه لر انجم صیارین صبحه دک ❦

❦ ای شب هجرک بکا روز حساب ❦

(نثر) تفقد جوهر وجود خواجه ککشته ایچون ترکان چشم ترقی غریبال
امید بیزایتار عافیتکار مواضع خطر ناکک بر نداعل بدخشان شریان اولان قطرات
خون بدیع السیلانی که هم ترازی جوهر یاندر پیرایه دشنه تیغ حرامیان اولدیغن
مقرر یلوب بارخانه یه امنای بیت المال اولان یغما کران تیز دستک ناخن
تعرض خنیده قیلسی و همی ایله باز کونه یولندن تدبیر سترحاله منساق اولوب
خواجه نامنی میانلرندن برینه تخصیص ایدوب رهنمایی احدی الراحتین ایله
روانه راه بندرگاه اولدیلر (ازین طرف خواجه فقیرک آدم لری کندن ترصد ایچون
جانب شهره حواله دور بین تجسس احتمالی بر طرف اولنجه منخسف کوکب
احتراق یافته وجودی تحت الارض اختفادن پرتوانداز جو ظهور اولوب

❦ بیت ❦

❦ من بکلخن ساختم تکلیف کلزارم مکن ❦

❦ مرغ آتش خاره راباغ گلستان دیگر است ❦

(نثر) مرتاض هزال زده عقل پادرعقال پیغوله زار محله خاموشانی ترخیم مصطفیه
میفروشان ایدب (ع) بزه صحن صفادن کنج تاریک بلا یکردر (نثر) دیوب تا اول

زمانه دك خفاش غارناپیدایی * وسمندر گلخنزار ناشکیبایی ایدیکه بارخانه ایله
روانه اولان توابع وخدمتکارانک تخمینا بندردن گذار * و حوزه حکومت فرنگه
ایصال مهار قطار ایتد کلری معلومی اولدی * بس خواجه ینوا
زوایای تهایدن بیدار اولوب بعض گذرگاهلرده حیران حیران جولان محزونانه *
ونظر حسرت آلود کریه پاش ایله اوضاع مجنونانه یه بشدی * اطوار تلاشی
نمائی شبنم کلکوش احباب اولیحق بعضیلر آثار سحر وفسون وبعضیلر
امارات عشق وجنونه نسبت ایدوب بی قیدان شهر * اندازة ادراکلری
مساعد اولدیغی مرتبه ده بالای حائنه خلعتطراز تخمین اولدیله *
یوما من الایام کرسی نشینان وعظ ونصیحتک ختام مجلس تذکیرننده دامن
همت آلود توجه ارشاد انکیرلرینه پنجه زن استمداد * وناله برانداز داد
وفریاد اولوب

✽ مثنوی ✽

✽ دریغا که کم شد سراپای من * من از خویش کمگشته ام وای من ✽
✽ بن جور دوران زحد می رود * سپهر سراسیمه بد می رود ✽
✽ دلم را بیفشرد دور انچنان * که خون جگر کشت از وی روان ✽
(نثر) لله تعالی وتقدس بن محزون منقطع نفسه * وغریزده بیکسه مددرس
اولمق کرکسز که دیار یکرده براوز که درد بیدوای تحمل گذاره دوش *
وبرطرفه داروی طاقتربای مدهوش ساز ایله محروم عقل وهوش اولدم
کندی وطمند سیرنگی صاحب سروسامان * وهزار دلخسته غمه
شفابخش دوار سان ایکن روامیدر که شهر یکرده برفتنه آخر زمان سببیه
بوشکله کبروب مظلوم دهر بی امان ومشوش دماغ سودای
احزان اولم

✽ نظم ✽

✽ خدا روای کورور آستین شفقت ایله ✽

✽ بنم کوزمدن اقان قانلی یاشی سلیمه سین ✽

(نثر) مضموننده بعض خرافات نادر برابر ایله مایه درد سر صادق نفسان
اولدیغی خبر کوی چوکان اشتهار اولیحق برکه صرصر شیوع نشر غبار

گفتگو ایدوب آیا بو غریب غریب اطوارك پریشانی احوالی نه علتدن حادث
و بو یوزدن تغیر سیمای ملال انکیزی نه بلادن منبعث اولمشدر

❖ بیت ❖

❖ بو آشوبه می لعلکمیدر صهبامیدر باعث ❖

❖ قیامت می قو بر اول قامت بالا میدر باعث ❖

(نثر) قیافت کثافت پیماسنك همت خوش طبعانه مساسی یو فكه شور
عشق واله آزارالم کشیده سیدر دینه بارخانه سی ایسه منظور باج ستان عیون
اولفله نصاب کامرا نیسی شهر تیاب تواتردر نه کونه طریان افلا سدن
مغیلا نزار جنونه دوشمش معناسی ویریه دیو بر بخت طویل الذیله دانش
آموزن سداد آشنای شهر ❖ منتهای ادراکری اوزره تعلیق خاطره احتمالات
ایتدیلر ❖ بر سحر که مقتنون لیلی مانند نیلی خرگاه اولان قیس آواره
نهاد آسمان ❖ جامه زربفت مطلادن جسمی عریان ❖ و چاك کریبان
لفقدن داغ فروزان سینهن سن دیده دهره عیان ایلدی

❖ بیت ❖

❖ مجنون عشق تهت محض است زانکه او ❖

❖ قاب ستم نداشت جنون را وسیله ساخت ❖

(نثر) جامه وقبا و سراویل و پیرهن قیدندن مبراغول اندام و برهنه تن سر
بازارده اعلان سفاهته باشلیوب بانك واویلا و فریاد های های ایله

❖ نظم ❖

❖ وجود زاریمه قیدم غم نهان ایدرك ❖

❖ بولامی چاره عجب دردیمی بیان ایدرك ❖

❖ اون تدیرم کی دنیا به قصه نوحی ❖

❖ بو خالتیله کوزم یاشینی روان ایدرك ❖

(نثر) مضمونی دمساز نفیر آه سورنای کلوی ناله ریزی ❖ نأره دشنام بخت

سیاه ایدوب

❦ بیت ❦

❦ شرح ابن آتش جانسوز نکفتن تاکی ❦

❦ سوختم سوختم این سوز نهفتن تاکی ❦

(نثر) بحران حرارت عشق ایله بیتابان خلط کلام اثناسنده تصریح نام
دلدارى تسبیح زبان تکرارو (ع) عاشقم عاشقم بیاتک بلند (نثر) نعره آسمان
پیوندین افاق کبیر ایتمکله فی الحال سرمکتومی روغن دیبای روز کارو پلاسپاره
فضاحتی آرایش دوش دلال اشتهار اولدی

❦ بیت ❦

❦ لاله داغ سیهک صقلیه من برهفته ❦

❦ عاشق البته ایدر سوز درون اظهار ❦

(نثر) بیچاره خانه خرابک آتش نیستان سامانی اولان آتشپارمک نام و نشانی
معلوم همکنان عالم اولیجق تیره سحاف واقعه هجنت نصاب خاندان ❦
عار و ناموس دلبر خورشید عذاره آتش نثار حیت ❦ و خرمن عرض عریض
پدر و مادر و لالایان بد کهره صاعقه پاش غیرت اولوب ❦ شراره شرور اولان
خدمه پرغرور ❦ درد مند مسلوب الاختیارک برک کاه وجود ناچیزتی
شعله تیغ آتشتاب ایله سوزان نار بیداد ایتمکه تحریک قداحه فساد ایتدیلر ❦
لیکن بورسمه بیکانه رسم و راه الفتک دفعه حله پوش شهادت اولمسی بالای
استعدادینه نامناسب ❦ و دامن پاک (من عشق وعف کتم) ایله سترعیب
ابتلایه قادر اولیان یتیم برهنه تن بی ادبه بویوزدن کورنمک واجبدر که
ساعت عمری انواع شکنجه اضطرابله گذار ❦ و اسباب حیاتی کرو متاعب
نوبتو اولوب هر لحظه معاینه صد کونه آزار ایلیه دیوب بالاتفاق زنا را ضمراره
کره بند میثاق اصرار اولدیلر بیخبر لر که (ع) هرگز غیر دانکه دلش زنده
شد بعشق (نثر) اول ناهر ادشا کر زیداد ❦ آب حیات عشقی بر جام
مطلسمدن نوش ایلمشکه

❦ بیت ❦

❦ هر که می عشق ازین جام خورد ❦

❦ زنده کی یافت که هرگز نمرد ❦

(نثر) بنابرین درگاه شاه عشاق سپاهدن اول درد مندسیه بخت تیره
روز کاره * راتبه ضربات پیدری * ووظیفه صدمات قهر واستهزاء
هی هی تعینی سرمایه حیات وآبروی کار مباحات اولمشیدی * سبحان الله
عقاریت رقبا بیچاره محنت آشنایی راست کلدیکه اولقدر سنکسار قهر
ایدرلایدیکه چاک آوراطاس افلاک اولان سررخنه دار فلا کتمدارینه متعاقب
النزول اولان سنکپاره سرپای چمنزار دهره تکرک آفرسان ایکن
اول پینوای سنکین دلاک شوره زارحانه قطرات نیسان کی همواره طراوتبخش
احسان اولورایدی

* بیت *

* سنک کلسه یاردن عاشق او پر باشینه قور *

* کویا احسان ایدر خوان کرمدن نان اتر *

(نثر) بوعبد فقیر برکون دیوانه هرزه کرده بداء مصادف اولوب برق افق
استعجال اولدیغن کوردم ابلهانه اغاز خطاب وداعیه سرعت شتابک
استخبار یوزندن معامله مکمله آمیزایله استدعای حسن جواب ایتدم *
هنوز وظیفه یومیه من واصل اولدی * هر بن موموجع الکلب آرزوایله
بردهن اشتها اسیر اولمشدر الله تعالی مصاحبت یفانده ایله اشغال ایتمه
دردولتمابه واروب نفایس رایکان حجر و مدر * وکوپال تیغ وتبرله حوصله
امید ناشتا وکرسنه چشمی سیرایدن بعده صفای خاطرله کلوب ترتیب بزم
تقریر اولنه دیوب ضرب وآزاره بروجهله اشتیاقن کوردمکه تعبیری
درد سر تحریر اولور برلخطه دنصکره چهره فکار وخون آلود زخماک که
فقیره القاء ظل ثقلت قیلوب زعجنجه انجامزوعد مصاحبت ایتک صورتلرین
کوستردی ناچار توجیه سمع تسامح ایتدم معاذالله اندام خون آلودی کوه پاره
شقایق زار اولمش اما بروجهله زخم جفادن شادمان ومنتدار احسان که
قصه حلقوم فواره شربت شهد امتان * ودهان ترزریق پاش شکسته
دندان عصاره شکرستان سپاس جانان ایدوب آرزوی تکرر نعمت جفا
کاری ایله هر زخم خونپاشی خنیازه کشان ایدی

❦ نظم ❦

❦ دلم سوخت بر حال دیوانه ❦   ❦ که می کشت برخاک درد دانه ❦
 ❦ سری پر ز سودا دلی پر زیار ❦   ❦ بر آورد فریاد شوریده وار ❦
 ❦ ز بهر پر ستیدن آن صنم ❦   ❦ بملک عدو آمدم از عدم ❦
 ❦ و کر نه مراد من هستی نبود ❦   ❦ سرو برک زردان پرستی نبود ❦

(نثر) نتیجه سخن تمامی ببالده اول مجنون وقتیکه چهره عاتقه ضرب دست
 توابع دلبردن اصابت ایلین طیانجه قهر و مقت و لکدومشت جور و جفا
 و کوبال و عصای اهانت و ازدرا که عند التحقیق دیوانه زنجیر کشک
 جانیه صفا ایدی قلم قدر تدن غیری ادوات تعبیر ایله تحت الحساب احصایه
 کلک متین الامتاعدر

❦ نظم ❦

❦ بدین نوع آن غریب درد بردرد ❦   ❦ ز کردون دور باش فتنه میخورد ❦
 ❦ بدل جز عشق بازاری نبودش ❦   ❦ بجز دیوانگی کاری نبودش ❦

(نثر) بوا شاده بعض نیک سکالان عالم داعیه ساده لوحی ایله اصلاح مزاج
 مشد الاختلا لئه ساعی اولوب (ع) مرض عشقه دوا ایلید من افلاطون
 (نثر) ضابطه سندن بیخبر اولد قلرندن درد مندی گاه بندپند مشایخ ارشاد
 پناهه ادخال ❦ و گاه مضیق حبس شکنجه پردازان عرف ایچره کردن بسته ❦
 سلاسل و اغلال ایتدی لر لیکن (ع) هیاهات تضرب فی حدید بارد

❦ بیت ❦

❦ سویلک طیبیه یوق یزه عرض دوا ایدر ❦

❦ بیمار درد عشق قبول الیز علاج ❦

(نثر) جاء ابتلاء محرقه نك داروی دوا بخشی جناب حکیم مطلقک شفاخانه
 لطفندن غیری محله نایاب ❦ و تسکین تف و تاب بحرانی تحریک مروحه جناح
 عزرائیل علیه السلام ایله صور تیاب ایدوکی بی اریاب اولغین

❦ بیت ❦

❦ ای جان طیبیه خسته عشق روا میدر ❦

❦ درمان امیدین ایلر لیکن درد ناک اولور ❦

(نثر) اشربه نصیح و بند ❧ و تریاق فاروق قید بند ❧ تحلیل مواد سوداویه سنده
 سودمند اولیوب کتد یکجه جنونی مز داد ❧ و ماده اختلال دماغی تسکین
 پذیر اشتد اد اولدی ❧ بالاخره اوضاع نا هموارد یوانه عشقه تاب و تحمل ❧
 وجودناز پرورد جاتانه منافی سامان حیت اولوب ❧ اضطرار لحوق عارایله
 ناچار ترك دیار اولی کورندی ❧ و اول خورشید پاره مهر فلک کی برج وطندن
 آواره دوشوب دفع بلای ثقلت مجنون فرهاد طینت ایچون بهانه تجارتله توجه
 راه عزیمت قیلدی ❧ عاشق زار حاکی نهادر وی حالی روزان و شبان
 فرش قدم پیدا دایدوب ❧ آخر کار جست و جوی آثار قافله یار ایچون
 اول آواره بیقراره دخی طی فیافی اکد ار لازم کلوب

❧ بیت ❧

❧ کورد مکه چاره یوق بکاصبر و قرار ایله ❧

❧ دوشدم جرس کی یوله فریاد وزار ایله ❧

(نثر) برشب ترك ماوا ی جانان و خیباد کرده رقیان ایلدی ❧ لکن محبوب نازنین
 سفر کزینک نه محله عنائکش پای آرام اولدیغندن خبردار اوله میوب
 پای تخت ادرنه مقیم طرق و مجمع قبائلدر ❧ هرزیه عزم ایدرسه سخن دلاراسی
 کذر که قافله عزیمتی اولغله هنکام هر ورنده بریق مهر دیداری
 پر توفکن مرآت جان اولق قابلدردیوب

❧ نظم ❧

❧ شاید ترجم ایده کوروب خاکسارنی ❧

❧ عمرم کینجه بکلیه ین رهگذارنی ❧

(نثر) اول دیار جنت نشاتک بعض خرابه زارنده نیجه زعمان پنهان اولوب بخت سیاه
 چپ اندازی آنده دخی مساعد وصول مرام اولیجق (ع) سن حرام ایتدک
 بکاد پنده عثمان ایلرک (نثر) دیه رک و طالع شوم و نا هموارینه شتوم ایدرک
 خطه پاک ادرنه بی کشفندن منطف الساحه قیلوب

✽ نظم ✽

✽ مـفـت و سـخـن زیـاد مـیـکـرد ✽   ✽ و ز دلبر خویش یاد میـکـرد ✽
 ✽ نـالـان ز غـمـش بـرا ه مـیـسـوخت ✽   ✽ و ز ناله او گیاه میسـوخت ✽
 ✽ مـیـکـرد خـروش بـخـود دانه ✽   ✽ مـیـر یخت سرشک دانه دانه ✽
 ✽ زینسان بدرونه شغبناک ✽   ✽ بر خاسته و فتاده چون خاک ✽

(نثر) دهیده شهر بشهر سرشک دیده ایله طرف رهگذارنی جیمون زار
 حسرت ایدرک وطنکاه قدیمی اولان دیار انا طولی یه دوشوب سیاح بسیار آشنای
 نظر بردخی سیر جمال جانان ایله قریالین و آتجال خاکپایی ایله کامین اولق
 نیجه میسر در دیو الوداع احتمالات ملاقات جسمانی ✽ و مر حبابی
 لقای روحانی قیلوب

✽ بیت ✽

✽ جان و دل را در ره جانانه خود باختیم ✽
 ✽ هر چه غیر او بود کردیم دیگر الوداع ✽

(نثر) مضمونی اوزره عالم عالمیاندن بیزار ✽ و دهانه مهر سکوت اوروب
 برکوشده ساکت وصامت عازم قرار اولوب آینه دلده مشاهده دیدار یله
 قناعت اختیار ایدی

✽ بیت ✽

✽ گرفتار محبت را نشانهاست ✽ کلب خاموش و حرفش بر زبانهاست ✽

(نثر) حریفک اختیار صمت بردوام ایندیکی تلاشی جنوندناشیدر دیو اقرای
 عقارب سیما سی تأثیر جذبات رحمانیه احتمالی جاننه عطف زمام
 ملا حظه ایتمد یلر لکن

✽ بیت ✽

✽ کرد کار مقدس الاثار ✽ هست خود پالتوپا که خواهد کار ✽

(نثر) آلایش بشریتدن صابون و اشنان وجد و حال ایله تنظیف استار سر
 و تطهیر دامن ظاهر قیلوب سرمایه قیل و قالی دخی مقدما اتلاف ایندیکی مال
 و مناله ضمیمه اتمکله لوٹ کثرتدن طیب و طاهر قیلوب ✽ و بو قدر ماه
 و سال سبیکه وجودی آتش سوزان محبتده قال اولد یغندن قالی حاله

و نقصانی کماله مبدل اولوب ❖ جسر متضعع الاساس میلان صوریدن
قنطرة مجازه مرور ❖ آندن جنت الانوار حقیقته عبور ایتکله بر مقامه
وار مشیدیکه بیان ذوقی دانش اهل حاله مخصوص و منحصر در

❖ بیت ❖

❖ نیازه مانع اولور صمنه نیز بانی عشق ❖

❖ لسان حال کبی چونکه تر جان بولنور ❖

(نثر) راوی صحیح الخبر تحقیق نتیجه احوال ایدر که نیجه زمان بو وجه
اوزره دمبسته و کوفته لب خوش نشین کنج جول ایکن بر کون
بالداهه حقه سر بمهر دهندن سر پوش سکوتی برداشته دست تقریر ایدوب
مجامع ناس اولان مواضع مز دجکاهده رفع عقیده تشویق ایله سر آغاز
هنکامه کیری قیلوب ایها الناس شهر مرزه شهر یار و دیار مرزه خنکار کلیور
اقامت مراسم تعظیم واجلال ایچون دامن در میان اقدام اوله لم دیوب
مهمان مشکوک القدومه غائبانه تحریر استقبال و ترتیب مهمات میربانی به
اشغال کو ستر دی بیقیدان سبکسردن بعض هوا پرستن باد پیا حریفک
بو قدر ماه و سالد نبرو صوم وصال صمنه مداوم ایکن حالا بو عقیده پاره کلام ایله
افطار صیام سکوت ایتدیکی حکمتدن خالی دکلدن آیا بو طرفه دعوائک معنایی
نه یوز دن نتیجه نما اوله دیوب اوضاع شتر کر به سن تماش کنان پاینه دوشوب
فنا ی قصبه دن برایکی فرسخ گذار ایتد کلرنده

❖ بیت ❖

❖ ان سوخته خراب سینه ❖ اورنک نشین بی خزینه ❖

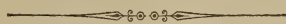
(نثر) ترتیب صفوف مستقباله ❖ و تماش کنان هرزه کردک کین یمین و کین یساره
تعین ایدوب قاعده ملوک اوزره صف آرای اجلال اولدوقده کور لر که
(ع) اذا اطاعت فلا شمس ولا قمر (نثر) مقالنه ماصدق بر ماه عالم آرای
ستاره وار ❖ بر نیجه توابع و خد متکاری احاطه قیلوب طور مسافران راه پیاده
کیمی پیاده و کیمی سوار رفتار صبا کر دار ایله نور پاش روز کار اولوب
کلور لر قریب اولدوقچه ظاهر اولور که میانلرنده آفتاب فلک کبی آفاق
دهری پر ضیا قیلان دلبر تابنده اختر مکر خواجه واقق نهاده سرماییه

عقلنی تاراج ایدن یارپری رخسار ایش (ع) قوت جاذبه عاشق ایدر کاری همان
(نثر) قلاب جذبه عشق ایله راه سه ماهه دن شد رحال ایدوب هرگز وطن
در بادن قرار گاه عاشق اولان دیاره سفر تیار مسبوق الوقوع دکل ایکن
حیات بخش عاشق خسته حال اولمق ایچون اودیاره سایه انداز اجلال اولمش
وتلا فی تقصیرات سالفه ایچون راهه دوشوب کلش

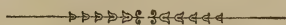
❖ نظم ❖

❖ چه خوش باشد که بعد از روز کاری ❖

❖ بامیدش رسد امید واری ❖
(نثر) باریک الله نه وقت سعید وزمان عز جاوید اولور که سالها محنت کش
فراق اولان مهجور و مشتاقه حصول سعادت لقا ایله نشئه حیات
جدید پیدا اوله ❖ روزی چند سفره نازونیاز در میان ❖ ورطل کران
مهر و وفار ایکن اولوب ❖ بوقدر زماندن بروطی ظلمات سلطات ایله سرکردان اولان
سکندر جان عاشق رهنمایی خضر توفیق ایله عین الحیات جالی ایاغنه
کتوروب زلال مشاهده دیدار ایله ریان و بوآثار تعجب فرمای مشاهده ایدن لر ظهور
سرخدایه حیران اولوب هوا جس هوای بشریتدن بری ایدوکی معلوم اولغله
بو حالت عبرتمونی کرامته جل ایدوب الان بعض مضطربان کشمکش خوف
ورجا باد صبا ی نفسندن التماس نفخه دعا نیردل پاک فیض بخشندن
استفاضه انوار هدا ایتکله مرجع کائنات و مد حصول مرادات اولدیغن
حکایه ایدر (ع) خدا قادر در ایلرسنک خارا دن کهر پیدا

بر عاشق زار و مستمند سینه فکار محبوبنک سفر استانبوله تو جهندن خبردار
اولد یغنده بهانه تشیع ایله تادر شهر استانبوله کلوب تماشا ی عجایب شهر ایتدین
عودت ایتدو کیدر

الان کلاکشت پهن دشت حیات ایله نازنده میدان مباحات اولان یاران صحیح
الکلمات روایتی ایله حجت صحت وقوعی مقید سبب اثبات اولمشد رکه
بلادرومک برنده قاضی زاده لکله شهرت یافته یرمخدوم صاحب جلالک حسن
باکالنه بعضی آشفته دلان آوارکان عاشق زار مفتون و یقینار اولوب مناسبت
طلب علم ومذاکره ایله اکثر ازمنه ده مطالعه طاعتندن بهره مند اولمشلر ایدی
اما اشقیای مریخ جنبش زحل کردشدن بر دیو سیرت نکتماب بد طینت
خرمکس شهد جمال اولوب سائر پروانسان شمع محبت ذباب اساکنار طاس
حلوائی سکرین آشناییده پرواز ایدوب شمع بوی التفات ایله خرسندایکن بو حریص
خیث الخلقه دائماً ظنین نجیز ایله یارو یارانی بیخسور ازارونیش جفای
قهر امیر ایله محبوب احبابی جا نلرندن بیر ارایتمشیدی

✽ شعر ✽

✽ اذا کان الثقیل جلیس دار ✽

✽ فاللساکنین سوی الرحیل ✽

(نثر) اول ژارخای بی ادبک ثقلت راحت کدازی صحن سرای عالمی تنکنای
حجیمه دوندیروب عاقب هجوم شوم راز لانه سندن رهرو اضطرار و ترک دیارده
ناچار اولدبار و ارزوی طریق دانشمند ایله که طلبه علومه نتیجه کاردر بسج راه
استانبول و تنهیه اسباب ورود و نزوله مباشر اولوب بر فصل زمهر یرده که
تأثیر هوای شتادن کلخن دوزخده آتش سوزان قیحمده اولوب زبانه لر
شوشه میخ کی افسرده و سنک خارادن زمان تلا حق زند و زنده دن
شراره یرینه یخپاره جهان اولغله حجر قد احه سنک بده ایدی

✽ بیت ✽

✽ دزدی نکرده و کسی رانکشته ی ✽

✽ ای قلیبان چرا بزمستان سفر کنی ✽

(نثر) نصیحتی ایله عمله روزکار چب انداز رخصت و یر ممکله محضاً
دفع ثقلت شخص کرانجان قباحت نافهم ایچون مستعجلاً عزم راه ایتدیلر
ومر بور منفور الطباعی آگاه سمت مقصد کاه ایتوب درون شب تیره دن

قافله آه مظلومان ستم دیده کبی او جکیر استان سعاد تنه اولوب کتدیلر
 تقاطیر برف و باران کدر و یرد کچه ❧ حمد الله اول همرنگ شام شتا اولان
 عبوس الوجه کریه القلک یخپاره مقالات بارده نادر برابردن مبرد دکلدردیو
 کستاخ روسیاهک پیکر ثقلت بارندن شکر ایدرک بر مهر حله کذار ایدوب
 (ع) نه عدودن حذر نه بیم رقیب (شر) ازاده از غم اغیار همر کاب
 یار اولد قلرندن منتدار مساعده روز کار اولوب کیدر کن کور دیلر که
 سر راهده بر شمع ناهوار سد کذر که ره روان اولوب طورر آینه مقوله پیکر عجیب
 و صورت مهیب اوله دیو دوردن توجیه نگاه تقیید قیلدیلر قریب اولد قفه ظاهر
 اولدیکه فرسخ کریزان اولد قلری بد شکل و بد قیافت رقیب بد طینت اخبار
 شیا طبن ایله آگاه راز مسافرت اولوب سمت آخر دن تقدیم ایدوب
 برجای مضیقده یوللرین آلمش اما بر هیئته که حسن لباس پوشید نیدن
 ظاهر و باطن سترعوب وجود و دفع ضرر سرمای قهر آلودایه جک بر شیء
 ناچیزی نمایان اولوب کندویه و سوار اولدیغی بار کیر نحیف خر پیکره
 لازم اولان جل و افسار و پای بند و شکل و غیره جمله بارخانه عدمده مهیا اولمغله
 اسافل نکبات هوا پرستان هرزه کاره مخصوص بر میشین طولامه دن غیره
 برود و شونده لباس پلاس اطلا قنه سز انمده و عباناییدا اولدی اگر چه
 اول امر دن نظربد بین یاران حریفه دوش اولد قده خوف التزام مر افقی
 تهییج لجه حفقان ایتشدی لکن بو وجهله عور و برهنه و بی مهمات
 سفر اولدیغی کور دکلرنده بو طور بیسا مان ایله بو موسمه امتداد حرکت
 امر محال ایدوکی مقرر در نهایت الامر ضمن تشنعه براز هرزه خواریء
 تشنوع ایله تصدیع یاران ایده اول تقدیر چه یا لکن بر شخصک بو قدر
 کروه انبوهه جویری کار کرو نتیجه بخش اثر اولمز دیوب بر برینه تسلیه
 فرما و مع الکراهه مقدمه پرداز مر حبا اولدیلر و برایکی خطوه تشنوع
 ره روان و وداع قافله جانان ایتد کدنصر که عودت وایا بن مقرر بلدیلر
 حریف خر ظریف بی محبا همعنان یار اولوب اندام ثقلت باری ایله تعذیب
 رفقا ایدرک تا منزله و ارنجه یلجه رفتار ایلدی سحر کهانینه طور پیشین اوزره

عریان و نالان شهنکام منزل ثانی به القاء راحله بی زاد و نان ایدوب یوم نالانده
ینه بو طرز بخرد ان ایله هم کاب جانان اولیجی شیریک سمت سفرله دلداری
نچد تعجیز رقیبدن تخلیص و بویهانه ایله کنیمیزه تنصیص ایتدله اعتقادنده اولان
ساده دلرک سمند فکر تلی سنکلاخ حیدرته نعل ریزتدیر اولوب سبحان الله دامن
حضوری بو خار بلادن خلاصه چاره یوق ایشیق مقدا بودیوب نهاده مکر
و فساد ایله شهر میزی باشمره زندان ایش ایدی حال دزدندن طاغره دوشوب
یویان یابان اولدق ینه غول چنگکستان کبی یانمزدن جدا اولدیغی نه ملادر
صخره صمائی وجودینه تیغ سه اوصوب سمدان نازل اولان طوفان قضا اثر ایتدیجک
بوما هیتمده اولان وجود خیمه تیراه ضعیفا نچد کار کر اولق متصور در دیوب
و تیغ خونابه سمدان غیری تدیردن مایوس اولوب نیرنجبات و مناع مضحکه سن
رقیه زهر خند تعجب ایله ابطاله مشغول اولدیلر (القصه) اول پیاش معرکه
جای عشق و محبت و رسم همقخوان درد و فلاکت نه کان سخت فلکدن
نزول ایدن تیر بلای سمدان متأثرونه تیره سحاب روی زشت رقبان پریشان
اولان انکرک طعن و برق و باران شستم و اهن ایله مقدر زره متکدر اولوب لنکان
لنکان پای دندارده افت و خیز درد مندانه ایله تادر وازه حصن حصین
ستان بوله وار نیمه پویان و دوان اولدی تمامی شهر کاملده مدت سفر لری
نهایت بولوب

❖ بیت ❖

❖ کل حد بقد دنیارخ جمال جهان ❖

❖ که یعنی شهر ستانبول شاخ البیان ❖

(نثر) مقابله نظر رنده بدیدار و برج و باروی قسطنطنیه که دار الحجاب طرفه آنارد
کنکره دروازه دهله فلک کبی اشکار اولیجی ادرنه قیوسی دینکله معروف
اولان باب معلا طاقه متصل خارج دروازه ده واقع خندق حصار اوزره
بنا اولن جسر معهود و زرنده شخصی مذکور عه نکش سمند رفتار اولوب
مهیای یا هو و صورتی الی الوداع اولدی یاران سبب توقف بی مناسبتدن
برسان اولدق لرده سمدنکرو سز صاغ بر سلامت صله طرف رنده بر خدمت
وار ایشه موقوف اشارت در دیوب

❀ بیت ❀

❀ غریبگردانی خوش طوط افندی آشته بن کتدم ❀

❀ کوکل دیرلر سر کویکده بردیوانه مز قالدی ❀

(نثر) وصیتنامه سن دست فراقله کف سمع جانانه تسلیم و درون پای تخت
حسره لامصاره توجیه کوشه چشم التفات ایتیموب کذر که جانان اولان نشیب
وفراز کوه وهامونی چاروب مژگان ایله رفت وروب ایدرک وموطی اقدام سمند
صباخرام دلبردن التقاط کحل الجواهر واستشمام نفحات الانس آشتانی ایله
جان زار فرقتگشته تسلی بخش اواره رقی جانب وطنکاهه عطف زمام عودت قیلدی
شرزمه رفقادر خصه دار نصاب انصاف اولان کرم پیشکان صاف ❀
بی اختیار زخم درونته حقه ترچدن مرهمسای اولوب ❀ روامیدر که بومقوله
موسم هجوم عسکر سرآمده دغدغه غوغای وفور برف و باران ایله صحن جهان
معرکه جای بلا ایکن تحمل مشاق وآلم وراه یکماهه دن شد رحل اقدام
ایدوب کله سن و عرب وعجمده اشتهار عجائب مصنوعات ایله یکنانه دهر اولان
شهر عظیم المثاله کلشیکن سیر و تماشای نفایس آثاری ایله ضیافت باصره ایتدین
محرومأ رجوع ایدوب کیده سن ❀ محض جنون بی مزه دنناشی پریشانی تلاشی به
وجود و برمیوب البته بر ایکی هفته آرام بعده جانب صله به اماله لجام اجسام
ایتمک کر کسن دیوب حواله شفعا اقدام و ابرام ایتدیار قطعاً بر مفید و لیبوب
مراد خاطر زارم مخدوم محبوب القلوبی تشییع ایله مقام خدمته بولتمق ایدی
المنة لله تعالی اول خدمتی ادایه روزگار مساعد اولوب آرام جان باخجنا نم اولان
جناب جانانی سلامت سر منزل ایصال ❀ و میدان وصالی یار و اغیاره
طایشیروب دل زار نامرادی سرگردان بیابان ملال ایتمک میسر اولدی

❀ شعر ❀

❀ هنیئا لار باب النعم نعيمهم ❀

❀ وللعاشق المسكين ما يجزع ❀

(نثر) دیوب تازیانه رجعتی حواله سمند عزیمت قیلوب کریان کریان طی منازل
ایدرک وطن قدیمه کلدی ❀ حقا که مجنون روشن بیابان ابتلا دن طور
عقله ناچسبان نیچه وضع غریب خنده ریز تعجب آنکیز صدوری جایگیر

سا معاً یاران اولمشدر اما صاحب نصاب عقل واذعان ایکن راه یکماهه دن
بتخصیص ایام شتا وهنگام استیلای عسکر سرما ده بر آیلق یولدن
تشیع جانان ایدوب * مقدم سیر و تماشای استانبول ایتیش دکل ایکن محضا
مقصود جانی اولان مصلحت تشیيع دلبردن غیری غرض آخر اولمق ایچون
دروازه شهر عدییم المثلله کلوب درون عجائب مشحونه توجیه نظر التفات
ایتمدن رجوعی امر نامسموع * و بومقوله سهل ممتنع مسبوق
النظیر ایدوکی عدییم الشیوعدر

* قطعه *

* مجنون عشقك عقله اولمز علاقه سی *

* یوق آنلرك مداخله سی اختیار ده *

* هامون نور داو لوب کیسی کیی کوهکن *

* هریری بر اثر قودی بوروز کار ده *

* دیوانه صمه رند جهاندر اوینوا *

* نامینی اكدیره فلك بیدار ده *

سراسیمه سران ابتلادن بری معشوقنی اغیار ایله سیر و صحبتده کوروب
استیلای حرارت عشق ایله برجسر معلادن کندوبی جانب آبه بی محابا
پرتاب ایتدیکیدر

پرکار کلك راست کرد ارجامع الاثر دائره قضیه سابقه ده پیرا منکر دمر کز نامیسی
اولان دلبر تابنده عذارک ایام بهار جوانیسنده عندلیبان نواساز عشاقدن بری
خبردار اولور که برمسیره جنت آساده نیچه زاغ و کلاغه اسراف نعمت دیدار
ایدوب اغیار ایله سیر و صحبتده وسکان رفبایه بذل نزل و صلته در * هماندم
دوش تحمیلدن بار کران صبر و سامانی انداخته یقاراری قیلوب جلوه گاه

دلداره شتاب ایلدی * دخول نشستگاه نامرخص اولمئه نزهتکده مشرف
برجسر معلا ده زیب وزینت کار از جنت بالای صراطدن تماشا ایدوب مترددان
اعراف خوف ورجا کی زیروب بالا خرام متلاشیانه قرار و یروب بالای طاق کهکشان
آسادن نشیکه مسیره قامت مزین خرام جاناک سروچن کی قیام قیامت *
ورفتار ششون ریزهوشر باسنی دیده بلا این ایله سیر تماشا شه مشغول ایکن *
اتفاقا اشیان بیکانه خودن بری اول محل محل الراحة دن کدار ایدوب آواره پریج
وتاب آثار حیرت واضطرابک کور بچک پرسش دائره ملال واستکشاف مواد
احتلاک زبانه کتوردی * دردمند بیصبر و سکون عمود آهی سینه دن سقف
سرای سرنکون ایدوب

* قطعه *

* بن المده مجلس اغیارده جانان ایسه *

* دل گرفتار بلا زندانه دوشدی جان ایسه *

* هیچ قطار شوق بجز شاهراه سینه دن *

* طور مزین شارکار بان محنت و احزان ایسه *

(نثر) المدد المدد نیجه دلخسته رنج حسد او ایکه جو بیار اشک حیون
مثلمی خاک پاینه روان ایدر که کشیده اوج حسن و جمال اولان سرو سرافراز *
حالا سایه فکن سراغیار * و بن مستمند ز زمین قهر و جفا ده پامال عجز و انکسار *
و برک خزان کی خوار و خاکسارم * بوییداد فلکدن داد و فریاد *

* بیت *

* بر سروی بسلم نیجه بیل باغبان اولوب *

* سرکشک ایتدی اولدخی دامکشان اولوب *

(نثر) وزنی اوزره زبانه پاش جواب * و حریفدن امیدوار رشحه لطف خطاب
اولدقده اول معتوه غفات پیشه خیره سر * بی کر عاقبت حال * زعم فاسدی
اوزره لطیفه باردماه تیریک لب مقال ایدوب بچاره سکا دکه علاج و تدبیر ایله
شفای صدر و تسلیه خاطر میسر دکدر * همان وقتیه کندنی بو جو بیار
قهرینه القایله که بوندن اوز که دردینه دوا * و تب تاب فرسای بجزرانه و حرارت
جای لازمه عشق جانانه بوندن غیری براء الساعه شفاء مامتصور دکدر دیوب

هنوز اول بیابان کرد که صخره پاره کلام خامی رخنه غار دهانند غلطان حسیض
افصاح اولدن عاشق بیتاب فی الحال کندوبی جسرمعلادن پرتاب ایدوب

✽ بیت ✽

✽ رفت از عالم ریاضی برد داغ مهر او ✽

✽ حمد لله که جهان مقصود حاصل کرد و رفت ✽

(نثر) قعر کرداده سنک لخت و جودی غرق اب اولق حالتی عیان اولیجق
مسیره ده کلکشت چنزاره مشغول اولان آزاده روان تفرجکاهک (اعجبنی طریقه)
صداسندن لجّه درونلری تلاطمپذیرا کدار ✽ وغدیر حنینلری موجخیز اشیمز
اولوب محل حادثیه تحریک پای شتاب ایتدیلر دلبرمه پیکردخی مسارعت ایدوب
اعمال چنکال تقید ایله اول غوطه خوار اضطراری قعر آبدن اخراج واول واجب
الصلب سیاستگاه محنتی عکس قضیه اوزره بای کج خرام نابرجار وندن بردرخته
آویخته قیدیلر منایندو مداخل کالبد بدنامسندن برانقطرات مطفی الحیات ریزان
وچکان اولغله شعله رمق باقی ینه شمع نیم مرده وجودندن فروزان اولغله
یوز طوبوب براینکی ساعت بیتاب و طاقت سر نهاده زنوی ناتوانی اولدقدن صکره
حجره جسمنده نور زندگی باهر المعان وآهسته آهسته اقتدار حس و حرکت نمایان
اولوب یار مسیحادم حضر قدیم دخی بی اختیار روی حالته امرار کف ترجم
وایثار نثار کلاب تکلم ایتد کده بورشحات التفاتله اول سرگردان رنده
بوار سبات غشی و دمبستکیدن بیدار اولوب یار پری سیمایی سر بالیننده
مروحه جنبان نوازش کور مکه فی الحال جنبش و اهترانه کلوب حرارت
حسرتی قرین تسکین و سوزلوعه فرقتدن برزامین اولدی دلبر ناز
پرور که حریف جگر در لبومر تبه سر باز لغز و استیلای آتش عشق ایله شراره
وجودین مهلکه کردابه القا ایله اختیار مرک و قتاده بیبا کلغن مشاهده
قیددی ✽ شایان خنجر غمزه ناز اولان عاشق زار دلفکار کشته تیغ تعافل اولسن
روا کور میوب

✽ بیت ✽

✽ انرا که بزوا الفقار باید کشتن ✽

✽ انصاف نه باشد که بساطور کشی ✽

(نثر) بعد لیوم زنجیر جود مسلسلہ بدل کردن حالی آغوش التفاتہ داخل اولمق
مناسبدردیوب ❖ حریف کنند مهربانی ایلہ بند ❖ ورسن لطف مستدامی جائنہ
پیوند ایدوب بعد ازین شیرازہ اختلاط کوشہ کرلک تفرقہ انفصامنہ اختلاف
اولمق اوزرہ تا کید عقد میثاق ❖ و تجدید عهد اتفاق ایتدیلو بوسیلہ نفرت الفتہ
و محنت محبتہ منقلب اولوب پیرامن کارزار جمالی استیعاب خس و خوار الحمالہ
تغیر پذیر اولنجہ اول بابل شیدای بینوانہال تقربدہ اشیان ساز وصال اولوب فصل
الربیع شباب وجوانیلری بو حال اوزرہ گذران ایلدی

❖ بیت ❖

❖ محبتدن غرض ضمنکہ قیس و وامق اولمقدر ❖

❖ ہنر بحالت ایلہ وصل یارہ لایق اولمقدر ❖

صوفیان ریاکاران دہری مذمت یاران عشق عادت ایدینوب قضا ایلہ کنندی دخی
مبتلا و فضاحت غلام پرستی ایلہ رسوای عالم اولوب ایام جدایدہ استرداد
ہدیہ ایلہ روسیاهیء اقتضاح اولدیغندر

ظاهر پرستان صورت آرا ❖ و بادبدستان ریا پیما دہن

❖ بیت ❖

❖ زاهد اود کلو ثقلت تاج و قبا ایلہ ❖ اوچق امیدک ایتزایدی ایلہ اولمسہ ❖
(نثر) مضمونہ ماصدق معنوب بدبخت و احق مطلق بر صوفی تراشیدہ سبیل
سکہ صورتکہ

❖ نظم ❖

❖ نہ قبولش خوش ونہ کردن رد ❖ ❖ همچو اعراب ہمزہ بر ابجد ❖

(نثر) درون سیاه پریشان اطواری مجموعه فلسفه خرافات و سیاهی رسوای
 با انجاری انموزج نقوش اوهام و خیالات کردن ظاهر الاعوجاجی بالان
 بار کران فظاظت ❖ چهره بی بهره سی شلم شتا کی مسوده اندوه و مساوت ❖
 اندام ناموزونی بعینه غول و دیو ❖ اوصاف ناهمواری همیشه مکر و فضول
 و ریوا و لوب

❖ نظم ❖

❖ بتر از کوه پاره بلخی ❖ ❖ سخنش در خوشی نه در تلخی ❖
 ❖ شده سردی نصیب درازش ❖ ❖ نوحه بسیار خوشتر از غزلش ❖
 (نثر) تأثیر زمهر پرورع باردیدن جویبار دماغی بروجهله افسرده ایدیکه رهرو
 اخلاق حمیده شهر بند وجودینه رهیاب کذار اولیوب برد العجوز مثالی کلخن
 دوزخه مایه انجماد و تکرک الفاظ و عبارات نادر برابری درد سر دانش
 واستعداد اولمشیدی

❖ بیت ❖

❖ ستم بر غول باشد غول اگر گوید کسی اورا ❖
 ❖ چرا از غول گاهی سرزند افعال انسانی ❖
 (نثر) اول فظ غلیظ القلب رساله پریشان ارتام وجودندن مقدمه لطف طبیعی
 بالکلیه سلب و مسائل شتای نخوت و رعوتی جمع و درج ایدوب ترخان روح
 حیوانیسی ضبط سوق درونته شکنه جلد و صرفی مأمورایه کلدندیم خوش صحبت
 تبسمی سواد نهادندن نفی بلد و مزاح براعتدالی اماته قلب ایدر ساعی بالفساد در
 دبوسر محله طبعیتندن اجلاورد ایتدیرمش ایدی مسائل فقهیه دن کتاب نکاحی
 از بر قیلوب قواعد نخویه دن مررت بنسوة اربع ترکیندن غیر یسندن یخبر
 تنافر حروف خلقتی خاطر خراش اهل هنر برهنقع هبنقه سیر صورت آدمیده
 خرابتر ناهمواری پیکر ایدی

قدم ایلمر ایدیکه (ع) لوبست الجبال اذا انشقت السما * (نثر) جبل المتین عشق
و محبت لری کشمکش روز کار ایله انفصا میپذیر زوال وفنا اولیه * یوما من الایام
رسنبا زین مدت قرار لری پیوسته انجام اولوب آخر دیاره نقل ادوات آرام
لازم کایچک عزیز افسرده دماغ آتش جگر سوز فراقیله داغ داغ اولوب

❖ رباعی ❖

❖ می‌گفتم عشق و می‌ندانم چیست ❖ ❖ می‌گفتم یار و می‌ندانم کیست ❖
❖ کریار اینست کی توان بی او بود ❖ ❖ و رعشق اینست چون توان اوزیست ❖
(نثر) و لولحظه فراق یاره اقتدرم یوقدر بود درده بن دویه مم کندیمی هلاک ایدرین
دیه رل سودای جنون عشقه عزم یابان ایدر نکنده یا نلرینه دوشوب فنای شهر دن
بر فرسخ گذار و موضع تشییع و استقبال ره روان اولان محل معهوده ایصال
پای رفتار ایند کارنده بر اع وداعه فیصل و بر مک ایچون مصلحون توسط ایدوب
شمدن کرو و لازم اولان صبر و تحمل و انین و فریادی دفعه ایدوب دامن تسلی به
توسلدر بومر تبده عشق و محبت مقرر اولیچق یار جانه نیاز ایدلم که خاطر دن
مبجور ایتیموب انتهاز فرصت ایند کده ینه بود یاره عودت و حیای بخش جان
سمکشیده اولق ایچون آب زلال جامی مجرای قدیمی اولان حوالی کشتزار
سینه بی کینه کرده تکریر اساله به همت قیله تمام جانب معشوقدن انبجاز وعده
تا کید میثاق و طرف عاشقدن بحث فراقه تعلیق خاطر اشتیاق اولدقدن صکره
محل یاهوی وداع انماده بر برینک کردن رسنپذیرین اغوش عناقه آلوب سبوی
دیده لرنده اولان قطرات اشکی زفرات سینه لرینی محو ایتمک مقاضه واروب
الحاصل شمشیر سرتیز فراق ایله دعوای تلافی فصل اولنوب آنلر طرف
شهر اهه و عاشق جانب شهره عطف لجام ایدیمچک عقب لرندن آواز موخش
و صدای مهیب و مدد هس ایله فریاد پیدا ایدوب های های

❖ نظم ❖

❖ ای یار عزیزم مهربانم ❖ ❖ آرام دل وصفای جاتم ❖
❖ آسایش خاطر خزنیم ❖ ❖ راحتده قلب ناتوانم ❖
(نثر) لله تعالی بر ایکی آدم جق عودت بیور که بر مصلحت مهم الحصول خاطر دن
ذهول ایتش ایدی دیوب رجوع جا نانه اقدام ایلدی اول یاد کار ایلنه نهاد جها نکر د

قلاش نژاد ایکن فصاحت خلقت حریفه دوش نفس فصاحت ایدوکن
 فهم ایتوب سبق ایدن حقوق محبته بناءدم آخردن ظاهر بودر که بریاد کارفاخر
 اهدا ایتک استراوله ملا خطه سیله تصورات اشعبانه و محتملات کدا چشمانیه
 وجود و پروب دست شتاب ایله تحریک دوال ایاب ایتدی رفقاء طرفین مترقب آثار
 و سرره کذا رده دیده کشای انتظار اولدیلر هماندمکه یکدیگره قریب اولوب
 آسماع کلامه مجال اولدی عاشق ناصادق نخبو تمأب جانب معشوق خانه
 خرابه توجیه خطاب ایدوب فلان زمانده پوشش جسم نازنینک اولق ایچون
 بر احرار لطیف اندامکه هبه و اعطا ایتشیدم حالاینه ملکمه رد اولنق
 مر جودر که مسئله هبه ده ومع حرقه شرائطی مرغی اولیجق رجوع عن الهبه
 امر شرعیدر دیوا قدمه بشلیدی حضار بحالت کش غرق عرق شرم اولوب
 هر چند که منع و الزام ایچون هزار مقدمه مسکته ایراد ایتدیلر قطعا مفید اولیوب
 بنی طلب حق شرعیدن نیچون منع ایدر سزد یواهنک شتوم ایلدی بالاخره
 خواه و ناخواه زور بازوی اخذ ایله احرامی تحصیل و چهره یارانی طبانجه
 کستخی ایله نبلی رنگ تحجیل ایدوب زعم فاسدی اوزره اصول محبت خلیپذیر
 زوال اولماشدر اعتقادی ایله خانه خراب دوزخ مثالنه کلوب بوصورت ایله
 بنه ادعای مهر و محبت قیلوب مباهات سرگذشتی ایله اثبات قباحت ایدوب

✽ نظم ✽

✽ قباحت نه شاشیدن وریدنست ✽   ✽ قباحت قباحت نفهمیدنست ✽
 (نثر) بومقوله نادان خر شما لک ثبت نقش فصاحتی ایله تلویت دامن صحیفه محض
 قباحت اولوب دهن پالک مشک آلود براعه بی منبع چشمه سار مدیحه
 پردازی ایکن ✽ بورسمه کستاخ روسیاهل ادناس نفر تماسی اوصافن القا ایله
 یالوعه مذمت قلیق ماده فصاحتده اول رسوای مادر زاد ایله مشترک اولق
 لزومک مشعر ایدوکی محققدر ✽ هست اینقدر بوجمعه العبر بر حقیقه ذات البهجة
 حکمت اثر اولدیغی جهتدن لازمدر که یالکر شکوفه خوشبوی ثنا کاری
 و یامیوه آبدار مدحتکن اری یه مقصور اولیوب بر کوشه سنده خار و خس
 یتقدار دخی کوشه کیر قرار و عبرت آنکیز صاحب نظران صحایف اعتبار اوله
 بعض محله خشیش وافیون ایله صورت پذیر نفع و سودا و لیان مصلحتک

زخمتی ارتکاب ایادی یاران قهوه شیخ مقدس جنابک اختیار قید عظیم
ایتدیکندن بنان تعجبی مسوالت دهن استغراب ایدوب زندان دور اندیش
عواقب متناسدن بعضی اگرچه مبادی حالدن استدلال احکام نتایج و خواتیم
ایتمشلا ایدی لیکن ایله نظران ساده لوحک اکثری اقتضای حکم نظره اولایله
دامن (حل المؤمن علی الصلاح) مضمونی نقاب روی فساد ایدوب خصوصاً
عزیز صاحب قیصرک عمرناز بنی مشارفه سببین ایتمکله

❀ بیت ❀

❀ نوبت پیری چروند کوس درد ❀

❀ دل شود ازخوش دلی وعیش فرد ❀

(نثر) بوسن وسال وغلبه وجد حال خلانده احتمال کار آخری امر محال
عد ایتمشلا ایدی نتیجه سخن رفته رفته اوقات غلامی تعلیم عاوم استیعاب
ایدوب فاتحه صباحدن خاتمه نهاره دك شیخ تقوی شعارک کنار پیشخانه افاده سندن
بیمچاره غلام انفکا که رخصت بوله میوب کندبکه اول طالب العلم فروزنده
رخسارک مطلوب سیخ سوخته جان اولسی زبانزد عالمیان اولدی

❀ بیت ❀

❀ حکایه کشت کاش اندر زمانه ❀

❀ بکوش آدمی رفت این فسانه ❀

(نثر) بوسرخفی کیدرک کوش قهوه فروش خیره سره واصل
اولوب سر تعلق تحقیق علاقه رهبرده یقین اولدقده اول معتوه اکبری بنی
قهوه فروش آسیه سر * لیاالیده روانه کتبخانه سی اولدقده غلامی دکاننده
محبوس مضیق ودر حجره غلامه تعایق قفل شدید عسیرالفتح ایله سد مدخل
وطریق ایتمک تدبیرینه مباشرت ایله زعمجه تدارک اسباب محافظه قیلشیدی
خاطر شیخه قهوه فروشک بعضی اوضاع خامی خصوصاً محافظه غلام ایله
اهتمامی کران کلوب بالضروره رنجش خاطر اظهاری ایله دکان محبوبی
ترک ومقابله سنده براخر دارالقهویه نقل بوریای ارام ایتدی امابرکوشه سنده
اتخاذ قرارگاه ایلدیکه شکاف منظره سندن کارخانه جوانه امدشده واصحابک
نشست وبرخاستلری کندونک منظوری ومعشوق ایله رقبالتک اوضاع ومعاملاتی

معاین و محسوس اولق ممکن اوله * روزی چند بو وجهله نازگانه سیر جمال ایدوب
 راز نهانی آشکار اولن اعتدایله پیغوله کزین صبر و سکون و تسایه فرمای
 درد درون اولدی * آمایم سنکساری ثنات طعنه کزاران ایله بر مر تبده
 ستر حاله سعی ایدر دیکه بحث عشق و محبتیه متعلق شق شفه کلامه ادوات
 ناطقه سی مرخص اولوب * کویا که هر دندانی پارچه شمع کافوری ایدیکه انکله
 اوتوز ایکی پردن سر کیسه معتبره سن محتوم ایدوب جانی چقسه عشق جانانه دایر
 حرف محبت غاصدوری امر محال ایدی * زیر ایدش ازین هنکامه کیری و عطف
 و تذکره اختلاط امر د و ملاح و اشنائی جوانان ذی خدور صبا حدن منع
 و تحذیری دایما ملقزم زبان هلاهل فشان قیاب نهایتده مغوری اولدیغدن
 صمصامه لسان تهدید ایله همیشه صد پاره سازی جگریاران محبت اسناده بازوی
 ملامت انکیزی در کار ایدی

❖ بیت ❖

❖ زاهد طو نه لم ستر ایدر ارباب محبت ❖

❖ عشق انلری رسوای جهان ایلیزمی ❖
 (نثر) اتفاقا صادق خبران اهل حرفدن بری احباب رصین الاعتقاد عزیزدن
 بعضیه تصادف ایدوب بداء دهنکشای مذمت و حرف انداز طعن و ملامت
 اولور که معاذ الله شب دوشینه تسایمی ممکن دکل بروضع غریب تعجب فرمایه
 کسب اطلاع ایتمکله فرقه زهادریا کاردن قطع رابطه اعتقاد ایدوب
 سر رشته حسن ظنه انفصام تام طریان ایلدی * اصل قضیه بو که بعض دواعی
 داد و ستد ایله دکانه بیتوت لازم کلوب نیشبان طشره چقدم کوردم جانب
 شهر اهدن روزنه قهوه خانه یه بر زربان طیش بالاسنده خطیب منبر ای ردپوش
 طلیسان بردوش رنگده بر مکلف آدم سر سلمه چار چویه پنجریه ملاصق
 طور در زدش کرد اعتقادی ایله خدمتکار لیمه رفع عقیسه المدد قیلدم مکر خدومه
 کنه ماده دن خبر دار ایمش لر بنی فریادی محلدن منع ایدوب مقید اولمک
 خرسز دکدر شیخ افندی حضر تلریدر دیدیلر تفتیش غور قضیه ده
 اهتمام ایلدی کشف رازنده براناز ایدیلر بعد کل الکلام عزیز معهود لیا لیده
 بالذات کوی خرابا تدن دست سمجه کردانی ایله دستی شراب احضار ایدوب

در جیب خرقه و شکاف روزنه دن جوانه تسلیم ایدر و بر مقدار زمان مشاهده.
 انوار دیدار ایدوب جامع و خانقاهه کیدر عمر را بز دوچار اولد قبحه آتقان
 اسرار ایچون نیاز یاشقار ایدوب ایقه جک باغشار دیدیلر صرف نکه دقت ایتدم.
 صحت مقاله خدمه تحقیق اولوب بعد از ان صوفیان صورت آرادن ازله
 اعتقاد ایلدم دیو تفصیل ایدوب راوی حکایه نذیل بحث تحقیق ایلر که
 هر چند بوضع و العجب عزیزی نقل ایدن شیخ صک سیمای ساده لوخانه سی
 مظنه دروغ اولق زنکندن عاری و بری اولمه نکذیه بحال اولوب پاسخ غرابت
 آمیزنه اعتماد لازمه حال ایدی * لیکن خبر واحد عقل الطرفین اولد یقندن خبری
 اول بابای عالمک بوسن و سال و آثار فضل و کمال و انوار وجد و حاله نسبت بومقوله
 کردار بواله و سانه ارتکابی بینونت ارض و سما قیامتندردیو لاول زنان
 انکار و دامن استغفر الله ایله مستور ساز چهره شرمساز ایدم اول اثناده عامه
 مشایخه اولان حب صمیمی قدیمی داعیه سیله نشسته عزیزه و ارمق
 لازم کلوب کلمات حکمت آمیزندن حصه ربای عبرت اولق ایچون دخول انجمن
 مصاحبته شرفیاب و حضور فائض النورنده چشم و کوش اولدم اگر چه اول
 امر ده معتاد دیرینه اوزره ستر حاله اهتمام ایدوب اطوار حقیقی روپوش
 مجاز اتمک ملاحظه سیله آه و آبی اختیارانه سن خوف خدا و بیم روز جزایه صرف
 ایلدی بعد زمان کثرت مجلس برهمزده پریشانی اولوب کج تهایده همین
 ایکنز قالوب مناوله پیمای قهوه مصاحبت عاشقانه ایکن سرپر مرتعش
 اندامک لرزه خفقان عشقه قبحان اختیار دست قرارندن دوشوب دامن
 تقریریه جرعه سرجانی ریزان و بساط اذعانه احوال مشترک به سندن استدلال
 میل هوا ایتدیکله هم زبان عشق و محبت و محرم راز در دو محنت بولدم اعتقادیه

✽ بیت ✽

✽ غافل منشین همدم ارباب صفا باش ✽

✽ می نوش و طرب جوی و هوا خواه و هوا باش ✽

(نثر) مضمونی اوزره بعض لطائف شور انگیزه انجمن بخشش تقریر اولوب کاش
 کردی و گذشته یولندن خلاف عادت اشعار مطایبات هزل آمیزه دهنگشای
 تعبیر اولدی یعنی مقتضیات شور و هوا اول بهار شبایده اجرا اولنق کر کدر

والافصل ربع جوانی که هنگام کلکشت کوه و دشت شادمانیدر آلام زهدور یا
وبلای مستتبع العنا ایله کذارایده بوسن و سالده (ع) صقالم آغ یوزم قاره
سوزم عین خطا (نثر) بوریش سفید و روی سیاه ایله هرزه کردخرابات *
و در بدر اسواق و محلات اولوب بالذات میکشی افتضاح انکیزه ابتلا
اقتضا ایدر

✽ بیت ✽

✽ ذکر شب وورد سحرنی حال بخشدنی اثر ✽

✽ خواهم بزاری دهم تسبیح دست آویزا ✽

(نثر) اول تقدیرجه یوم الحساب عندالرسول والاصحاب (ع) خسته فضولی
نه ویرسن جواب (نثر) دیوب ارتکاب ایتدیکی سوءصنعی اقرار و فوق الغایه
ملا مت نفس شوم فضاحت شعار ایدوب

✽ بیت ✽

✽ فریاد که بقرار ایتدی بنی ✽ ✽ رسوای هلاکوزار ایتدی بنی ✽

(نثر) زاروزار کریان و نالان ✽ و دست ندامتله مشغول چاک کریان اولدی ✽
و کمال مرتبه تأثر پیشیائیدن انفعال کوستردی ✽ اول مجلس ندامتده فیض
انکسار ایله بر اوز که حالت حیرتفرزا بیدار اولدیکه هنوز منظومه کلامی
مقطع اختتامه یتوب ✽ سبحة مرجان سرشکنه انفصام تام طرق ایتدین ✽
جانب نردبان قهوه دن دپدبه اقدام پیدا اولوب آنی کور دک که دلبری
پیکر آرامگاهنده بقرار اضطراریدن برق شتاب اولوب میان انجمنه شهاب
ناقب کی نزول ایتدی ✽ و بی پروا دامن پالکیره صارلدی

✽ بیت ✽

✽ زحیرانی زمانی بخبرماند ✽ دلش درون و خونس در جگرماند ✽

(نثر) براز زمان غلبه حیرت دهشت فروندن بری برینه عرض مرام ✽ و قبح
دریچه کلامه امکان اولیوب نه تقریب ایله کلیدی ونه مقوله مصلحت مراد
ایتدیکی بیاضه چقمیوب عاقبت محبوب شیرین کلام فرخنده پیام حقه دواء المسک
اولان دهان عطر پاشندن سرپوش سکوتی برداشته دست جرأت ایدوب

مباح لسان مشک ریزایله بنوشداروی خاسیتکار التفاتی دست ساعده عزیزه
صنوب اصلاح مزاج پرائزعا جندن اظهار چاره سازی عاشق نوازی قیاب

بیت

من و خال درت زین پس زمانی * کرم خوانی کرم رانی تو دانی *
(نثر) مدعاسنی عقیده خالصه دن پیشکش حضور شیخ یدوب

نظم

سر کو بندن آیرلم فلک بریانه صالز سه *

یولنده اولمه در قصدم اکر حق جانم المرسد *

(نثر) من بعد عصا کبی خدمتده قائم * و سجاده وار خا کپا یکد یوز سور مکه
مد اوم ملاحظه پور یله دیوب نیاز مندی قبول بندکی خصوصه منده بسط مقدمات
التفاتیه اشاری * لکن عزیز آشفته دماغ و سوخته مغز و عبا پوش و درویش
طرز اولمه نراثت هیئت * و انخاف کو کبی اول مقوله مرتب و مزین خدمتکار لر
استخدمند ناچسبان اولدیغی جهتدن عدم قبولی متضمن اعذار وار بسط
ایدوب بالآخره فی حد الحاح غلامدن تمایض کریبان خلاصه مجال اولیوب انباج
مرامله مراد بخش جنان اولق ایچون خواه و ناخواه تجدید عبودیت قیادی
وجوان موزون شمائل تقبیل دست عزیز یله بیتمای عبودیت اولدی * و اولدی
کف دست قبول یله کلچین باغ جمال * و نوز شکر رخسار آل دلبر صاحب جمال
اولوب پیر و جوان * تماشا کنان بو العجب کویان ایکن اول قطب الواصلین
شیخ نور بخش دیدارین حضر نلری شاب صاحب ادایی استصحاب ایدرک
روئت کابه احزان اولوب یعقوب کلبه نشین حزنک عینان متقیة عن الحزن
لقای فرزند یوسف و یله قریر نور و ضیای سرور اولدی (القصة) نیچه ایام
ار تازله دنیای فانی بو مرادجه وصول یله نائل عز و اودانی * و پرتو دیدار
یار یله حجره تنک و تازی مہبط لانوار شادمانی اولدی * مکر بعض ایایلمه
جناب پیر تابنده خمیر به انداء تجمید یله توجه صومعه چله خانه دره نور سرعت *
و شیار حرکت قیاب (ع) سعادت انکسی دارد که وقت صبح بیدار ست
(نثر) مدلولنی اجراء سائر اوقات معتاده دن زیاده التزام بذل همت ایتدیکندن

العیاذ بالله علاقه زواجی حلقه لغت کی کردن حضورینه غل فلاکت *
 ودو شاخت درد و محنت اولان حلیه دشمن سرشتیکه کنیدی کی هفتاده رسیده
 برسلطه کسو بریده ایدی * اگر چه عزیزا آرایش بشریتدن بری ایدو کن
 بیاب ستمون قبه شرور اولان آلت فجورک میورد دور ایله بوسیده فقر
 اولدیفنه کسب شعور ایتشیدی * لکن بوآنه دل احیاء لیل ایله تاوهر تبه تمید
 ایتوب سحر خیر لکده بویوزدن استعجال ایتز ایدی * و کله نچه نوحیز
 وجدانکیزک قدومدنبرو عندلیب جان شخت فنان شانه * و ناله غربانه سی
 افزون اولوب کریمه سحری * و تین نیش و گاه یسگاه فریادیارب یاربی * مانع خواب
 همسایکان * بلکه دغدغه انداز خاطر کرو بیان و لانه یوزطوقدی * ایت اوضاع
 نویدانک سبب خفیی مقرر در دیوب بر کیمه رهائی غول و سوسه ایله اول
 پیرو معامله جادو تعقیب شیخ ایدوب آهسته آهسته روزنه خونگاه کلوب
 جن کی فرجه دخول جدار حجره نکه انداز اولوب کورر که پیریماره خوانگاه
 دلداره کلوب سبازرکا کادن استعجاب فحاشات الانس دلداره مشغول اولوب *
 درمینه شکسته رنگ دیده سیله سر بالین محبوبده کلاب افشان سرشک اولوب
 ریش سفیدی جوان خواب آلوده میروحه راحت رسان * و چهره ضعیف
 آلود زعفران رنگی دلبر ایله امتحان ایچون بر برینه سوده قیاب کو یامهر وسها
 اقتران ایتشیدی * هم اندم مکاره همه باره آتشدان غضب دوزخ شراره اولوب
 هزار آفرین ای شیخ عزیز صلاح آیین زهی زهد و پر هیز خوش کار قریبت نکیز دیه رک
 کلوی هلاهلر یزنی نفیر نفرین ایتد کده تریاق جواب الاحق ایله علاج زخم
 افاعی شستوم ایدوب فردا کدزن زنی لقاء ظلامی شاب نورنی رداء صبح
 صبح الجمال بستر زمیندن رانده دور باش استنکاف و مرد میدان جهان
 اولان مهر منیر تابناک خانه تحت الارضدن گرفته خاطر اولوب کار بانسرای
 طارم پاره نقل اسباب اشراق ایاندی کوردک که زاهد صفان صوفیانه
 سیدان بر نجه حرقه بوش مسوا کداری نوایمک انده پر کاله ولخت بوریا کیمک
 دستنده کهنه خرقه و پاره عبایمسی صندوق شکسته آتش کیمی پیشخته
 طاس و تابه طاشور کیمی سفال شکسته های های ایدوب کلورلر مکر احباء
 شیخ صنعتی نهاد ثاک بیت عزیزی کنج کار بانسرایه نقل ایدر لر ایش

محصل سخن اول ایله عقبه ده روزنامه بهم برزده ریش بیاض دست
چب انداز غداره هزارگونه تلیسدن ازاد وتخایص ایتدیکی ساعت
جاه تجرد و فراغی کندویه تخصیص و (ع) سرمایه سعادت روی تراندیدن
(نثر) مضمونی نقش فص مبارک اولان نکین ترک ازادی بخش ایله سرکیسه
علاقه زنی مسکی مختوم ایدوب رباط مسافرینده برچره ویرانی وجود و وحدت
پرست کثرت دشمنه مقر ایلدی و قید علایق دار الفسادن تبری کوستروب
وطنده غربت اختیار و نفس واحد حکمنده اولان یار جانی ایله اول کوشه ده
قرار ایتدی

✽ قطعه ✽

✽ مر داودر کیم ویره بو پیره زن دهره طلاق ✽

✽ ایتدین اول آنی خاك سیه ایچره مدفون ✽

✽ رندبایه اودریه لیلای جهانیه هرگز ✽

✽ استر عاقل دیسون عالم اکا استر مجنون ✽

(نثر) قدرت بالغه صمدانی اقتضاسیله اول نقل و حرکت جناب عزیزه
نتیجه بخش یمن و برکت اولوب مرتاض ماه لاغر اندام منحنی قد فراق
بانوی مهربان مهربانیه سیه پوش محاق اولوب صومعه تحت الارضه نقل کلیم
انزوا ایدنجه یعنی سیاح صحرانورد افاق اولان درویش هزال زده قر
یکرمی طقوز کونده تمام سیر منازل افلاک ایدوب اوتوزنجی کون پنهان حجره
کوشه کون اولنجه الفرض جناب شیخ اختیار حجره نشینی رباط ایتدیکندن
برآی مرور ایدوب چله مردان غریبکشی تمام اولغه اون کون قالدجه
برچاوش سروش پیغام عجله تام ایله در حکامه نزول ایدوب عزیزک پرشش
قرارگاه و تقحص صومعه و خانقاهی ایله تقید ایتدکده استفسار سبب استخبار
خلالنده ظاهر اولدیکه وزراء سعادت پناهدن بعض بلاد سرحد معوره نك
برنده طرح اساس زوایه فقرا ایدوب سجاده نشین ارشاد اولمق ایچون
عزیز مارالذکره تعیین راتبه و ایراد ایتمشله و تعجیل تشریفی مصلحتیه حکم
همایونی سلطانی ایله مزبوری مباشر تعیین ایدوب خرج راه و تدبیر مهمام
حرکت ایچون ایکوز آلتون کوندر مشله فی الحال اول دنیای و مافیایه

پشت پای استنکاف ایله لکدزن استغنا اولان عزیز بسطامی لقانخدوم فرخنده
سیما ایله تعظیم و اکرام برله برسمنده هموار خرامه سوار و زرمعدود معهودی
ید مؤید محبوب قر رخسار خدمتکار شکل و خداوند اطواره تسلیم ایتدیلر
ایکی سنکدخی مرآت سینهلری رنک غرضدن مجلا اولمائه عاقبه الامر
بو وجهله روی صفاتمایان اولوب عنان بر عنان فرحان و شادان صوب
مقصد کاهه روان اولدیلر حالا اول خطه ده مشغول ارشاد صادق نفسان
و مواظب عبادات خدای روزی رسان ایدوکی روایت کرده نقله آثار
دور زماندر

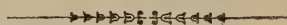
✽ قطعه ✽

✽ عاشق که سینه صاف اوله اکدار غیردن ✽

✽ غیری نه کورینور اکالا که روی یار ✽

✽ زنکار ما سوا بی کیدر صکره قیل نظر ✽

✽ سیرایت نه کوستر رسکا اول لوح تابدار ✽

درون دلدن توجه بارگاه مسبب الاسباب ایتدکده بی اختیار محبوبی آورده بزم
شراب ایدوب عاشق کداسیرت آشفته حاله میل و محبتی وفاسی کبی قایل ایکن
زیء خدمتکارانه ماتحق و نیچه ماه و سال عبد زرخیده سی کبی بنده فرمان
عاشق اولدینیدر

کنند چین در چین توجه بدیع التأثير استعمالنده زور بازوی صلاحی سدید
و راسخ اولان مؤثر نفسان مشایخ معشوق دلخواه لرین کشیده آغوش
اتقیاد ایتمک خاصه سن ارباب رشد و سداد استبعاد ایتمزل

نظم

بر سر میکده رندان قلندر باشند

که ستانند و دهند افسر شاهنشاهی

(نثر) تماشا بونده در که شوریده دلان سر در هودان بعضی شیدا روشن
آفته مشرب غلبه شور و مستیده طناب خم بخت نیاز درونی ایله محبوب سرکش
نهادن کشان بر کشان سینه تسخیره چکوب مقدمات مراض پیام یاس
قطعی ایله سر رشته احتمال الفت برد و امه انفصام و یرمش ایکن بی مداخه
نیرنجات و فسون بی اختیارانه شتاب ایله حضور عاشق زاره کلوب کر بسته
پا کر و بنده فرمانبری اولق آرزو سیله تقدیم هدیه التماس ایتدیکی قرین
مشاهده عین الیقین اولمشدر بوقانون محبت نمونک تارسطوری قرین
زخمه مضراب خامه اولدچقه نفحات روح افزای تحقیق قطعیه ایله
نشاط بخش حواس مستعین اولق آرام کرده مطرب طبع خوشنوی
صقار هیندر

نظم

شهنامه نویس درد و محنت

راوی حکایت محبت

(نثر) یعنی مداح سخن پرداز براعه بو و جهله صندلی پیرای براعه و یاران
پیشخوان خسته خنکده عشق و جنون بر لایالی رند همیشه مست جام
محبت کندی سرانجام خاصی اولق اوزره حکایت ایتدیکی قضیه بوالعجبی
تقریری ایله معرکه آرای هنکامه گاه روایت اولور

بیت

عبارت سنج دستان محبت

چنین کرد از غم اندوزی روایت

(نثر) اول ظهور فصل بهار شب ابده که موسم هبوب شرطه امانی و ایام
موجریزی دریای شادمانی ایدی طروات اخضرارده چیز رثوت
ویسار حسب الاراده و بندرگاه تملکده تحف و تفاریق ترفه و تجمیل نصاب
عد و احصادن زیاده اولوب طراز خلعت مباهات اولان مناصب رفعتقرنی

عثمانیه دن نیل رتبه تدریس ایله کامروا * وچنصفه کامرانیده سفره کشای
عیش و صفا ایدم

* بیت *

* چنین فصل بدین خاطر نوازی *

* خطا باشد خطابی عشق بازی *

(نثر) بووجهله کردش پرکار روزگار * مرکز دل امنیه خواه اوزره دوار *
ورائض بخت موافق شهره امید و آرزوده سیار * ایدیکه اشکال وقایع
کونیه رسم خاطر خواهد نیم نقطه مغایر * وسایه وار ملازم رکاب اراده اولان
طالع نجسته بی خلاف مشرب حرکاته قادر اولیوب * مقالء امانی
مستبعد الحصول خاطر الواح تنیلده هنوز نکاشته کلك تصور اولدین *
اوراق دولت آبادی رنگ ظهورده قلم وقوع ایله مسطر مستقیم الطرح
دلخواه اوزره بیاض اولش کوریلور ایدی

* نظم *

* همه سرمایه عشرت مهیا *

* ز موج شادمانی دل چودریا *

* مراد و خوشدلی و کامرانی *

* نشاط عیش و آغاز جوانی *

(نثر) القصه فیض توفیق منیرالامال ایله خوش نشین خیابان دلشادی
و بووجهله بیدار خرام چنستان آزادی ایدمکه نه گردنمه قید کاکل سمنبویان
نه جان و تنده علاقه مهر مهرویان * ونه باشنده سودای زلف پیچ در پیچ
نه سینه مده غوغای دهر هیچ در هیچ * نه سبوی دیده مده آب اشک حسرت *
نه کانون درونده لعله سوز فرقت و ارایدی

* نظم *

* ازین بیش از فراغ بخت ناشاد *

* دلم آسوده بود و جانم آزاد *

* جوانی عشق بازیرا صلا داد *

* شکیم رابستاراج بلا داد *

(نثر) ناکهانی پهن دشت کامرانیده نیمه و میسره جولانهای مباحات اولوب *
 دامن کوهسار شادمانیده مترصد صید امانی ایکن نخبیر دل و جان مستند *
 بیشه حسن و آن جوانیده برآهونگاه شیردل و شتر کیندنک کند زلف
 هوشرباسنه بند اولوب

✽ بیت ✽

✽ پی صید آمدم باخاطر شاد ✽

✽ شدم آخر اسیر دام صیاد ✽

(نثر) نیجه صیاد بر پری چهره چشمه ساریداد آفت جان آزاده دلان آدمی
 زاد ایدیکه نه هفتخوان آشنایسند رستم صفقان شیردله طی منازل و می احل
 قابل ✽ و نه تاب رخسارینه سیاوشان آتشکده صبر و طاقت تحمل
 ایدی

✽ نظم ✽

✽ جوانی با تغافل دوش بردوش ✽

✽ وفاداری باستغناهم آغوش ✽

✽ رخی خالی ز خط آینه کردار ✽

✽ قدی جا کرده در جانها الف وار ✽

✽ بلا و فتنه چاوشان راهش ✽

✽ اجل فرمانبر چشم سیاهش ✽

(نثر) اول پری روی ملک نهاد حوری قیافه مکر فرومایگان تجارتدن برینک
 صدف صلب آفت زانیدن سرزده بردریکتای کرانها ایدیکه ✽ صراف
 روزگار قدر و قیمتده آزمایش بصیرت ناقد نظران سنجیده عیار ایچون
 برکوشه دکانی جوهر وجودینه مقرایدوب چار سوی کون و فساده پیکر
 نور افشانیله زینت و فرو برمشیدی یعنی ارباب فهم و دانش ایله مناسبت
 طبعیه سی حسبیه مجلدلک صنعتن تحصیل ایچون بر پرچسته حاله شاگرد اولوب
 (نعم الادوات القلم والدوات) معناسندن بهره وراولان یاران سخن پروردن
 نیجه سوخته جان بی پاورسک مجموعه کسته شیرازه صبر و قرارین شفره
 غره سیمه پریشان اجزا قیلوب هزاران آشفته حال در بدرک دفتر وجودین

چندره محنته قومش وزور مهره مهر ايله ورق تاب و طاقتلرين محترق
ایتمش ایدی ازجمله بوصاحب وقعه یادکار نابسا مانکار اول چارسوی پرزیب
و مجمع محایب واله فریانه آمد شد سببيله شیفته قلب صنوبر یسن اول خادم
دست پیشه ستمکاری به تسلیم ایتکله اوراق بر باد داده حواسنه رابطه بخش
انجذاب اولوب شیرازه تعلقه هزار وجهله کره بند استحکام اولدی * لکن
اول باده پرست میکنده شوریدی اولان دوستکافی نظره اولی ايله سرکرم
نشوه * و بعده پیمانه لبریز دیده ايله شرب المدام سیرالجماله ادمان ايله خارا آلودوله
اولدیغدن زنجیر کسل عقل و صد پاره ساز سیننه شکیب اولوب غوغای جنونی
سلاسل و اغلال حزن و ملاله باعث اولوردیو بقرار ورهیمای بیابان اضطرار
اولق لازم کلور

* بیت *

* خصمش خدای باد که مار از کوی دوست *

* آواره کردو گفت سفر عشق راه ماست *

(نثر) اطراف عالمی کشت و کذار ايله اسباب تسلی آرزوسی سرمایه کار *
و کل لای راه غربت تریاق زخکاری مار سیاه زلف یار اولوردیو کردن هوشنه
آویخته اولان طناب پر بیج و تاب تعلق کشاکش تباعد ايله انقصام پذیر
زوال اولق امیديله بسیج غربت * و مهمه پردازی ترلوطنه عزیمت * قیلوب
نیچه ایام بادیه پیمای آلام اولدق دقنصکره پویه گاه سمنده عزمی اولان
دشت و هامونده مهر کیه جنوندن غیری دوی درد طاقت سوزی اوله جق
عقاقر و اعشاب راحت بخشه تعلق ناخن ظفر میسر * و خار خار چنکستان
حسرتیه کهنه کفش عبرت تاب آور اولدیغی باعثدن پای عزیمتی پر شکاف
حیرت وزار و محزون و زحمدار و برخون قرارگاه دلبر چادونگاهه عودت
قیلیدی

* بیت *

* جانم بلب رسید زیداد همچنان * دل در قفای یار جفا کیش می رود *

(نثر) روزی چند عارضه سودای عشق یار ايله ترک دیار و سرگردانی فیافی
اضطرارده فائده مند فلاح اولیوب حتی چنین آه و زار ايله واصل وطن قدیم

و مشرف دیدار نفیس ندیم اولدقده همصحبان خیراندیش و نیک سکا لان
 مرونگیش تقریب زیارت قدوم ایله پیرامن عاشقده حلقه بند اجتماع اولوب
 ازین سوا هدا عتف تحیات مرحبا و ازان طرف تقدیم پیشکش
 اهلا و سهلا قیامد قلرنده بار و پنکاهنه مصاحبت سرانجامدن
 حل حبال فحوص و سؤال اثنا سنده عاشق مضطرب حال چه کونکی وقایع بعاددن
 استخبار طریقہ سی اوزره میان مجلسده مجمر افروز مقال اولیحق آشنایان قدیمیدن
 بری نقل حوادث ایلم ایله شکر پاش خطاب اولوب آواره محنتکشک محبوب
 معهوده اولان سر تعاقب پوشیده سندن یخنبرانه دلبر عالم آرائک توصیف حسن
 باکمال و تعریف ترقی هلال جالنده رعایت قاعده اطرا بلکه منظومه مدیحه
 صنعت اغراقی اجرا قلدیغندن بر مرتبه مداح مسلسل کلماتک نفس مشکبوی
 صبا تأثیری اشعال نائرة ابتلا ایتدیکه بیچاره نک خرمکاه سرو سامانی بالکلیه
 سوزان * و خراب آباد خاطر ویرانی اسباب تحمل و تحملدن مصداق
 (کل من علیها فان) اولوب

نظم *

* نه تسکینی که خود را باز جویم *   * نه دل سوزیکه با وراز کویم *

* برانم زین دل دیوانه خویش *   * که آتش در زخم برخانه خویش *

* دهم بر باد حسرت جان و تن را *   * بر سویی بسوزم خویشتن را *

(نثر) نه حال ایسه اول روز بر سوزر سنجیز آساده بهانه تهنیه قدوم ایله ترضیع
 وقته باعث اولان گروه زیارنکرانک خدمت استقبال و تشییع ایله سپر نشیب
 و زخمة آرام ایدوب شبانکاه سونکده جهان جان بلا کشته زندان اولوب
 آدم صبح سعادت ماله بر آن اول ایروب مشرق خورشید جمالی اولان دکان
 عیت مثال جاتانه روی مال ایتسم دیو اول سیه دیبای شب تاره تمغای زرین مهر ایله
 نشان اورنجیه و بز زستان آسمانک در یچیه زانیدوده طاقن دست پاسبان
 زمان کشاده قیلنج طاق دعاغی نقش پذیر استراحت و جناح منظره چشم
 بلالین اولان اجفائی بر بسته خواب راحت اولیوب

نظم *

* شیم بایادان آرامش جان *   * نکرد آشنامرکان بمرکان *

(نثر) نه روزنه دیده سینه مشبك پرده غفلت آویخته اولمغه مجال ونه جره تنك
وتار سینه سنده مسافران صبر و طاقت تعلیق ساز و سلب سرو سامانه امکان اولدی

✽ نظم ✽

✽ بر من غم روزگار سختست ✽ ✽ سختست مرا که کار سختست ✽
✽ سختست سیاهی شب من ✽ ✽ سختی ز شب است کو کب من ✽
✽ هم کو کب و هم شب سیاهست ✽ ✽ میگویم و آسمان کوا هست ✽
✽ زین شب بدر آر کو کیم را ✽ ✽ پیشانی روزده شبم را ✽

(نثر) مضمونیه شب تا سحر ناله پرداز فریاد و غریواند از فلک سخت بنیاد اولوب

✽ بیت ✽

✽ آن شب بترانه جگر سوز ✽ ✽ از جوش جنون نخت تاروز ✽
(نثر) عاقبت اول شب یلدای حسرت که تار زلف دلبر کی دراز و طره جانانه
صفت سیاه ایدی (ع) شام فراق آخری صبح وصال در (نثر) وزنی اوزره
ختمه یتوب شانه روز کار کاکل مشکفام شب تاری رخ تابدار صبح صادق دن
جد اقیلوب طره عدم اوزره تار و مار و اقم سیه چرده لیل الیل آرزوی روی
عذرای نهار ایله بقرار اولدی

✽ نظم ✽

✽ چه خوش باشد هوای صبحگاهی ✽ ✽ کرودر جنبش آید مرغ و ماهی ✽
(نثر) علی الصباح عاشق زار حسرت آلودک برلنا چیر خزانده وجودی ربهده
نسیم سحری اولوب دکان جانانه شتاب بی اختیار ایله یوز سوردی و برکوشده
ترقب طالع مهر دیدار ایله نشست مظلومانه یه قرار و یردیکی ساعت کوردیکه
مقابله دن اول مقابله آفتاب نیروز تحمل کداز طاقت سوز عرض عذار عالم
افروز ایدوب تاب جهانی چار جهت عالمه نور افشان اما جان و جگر عاشقه آتش
سوزان اوله رق کلور

✽ بیت ✽

✽ میان نازک و بر نازک و دهن نازک ✽

✽ مثال برک سمن یعنی جمله نازک ✽

(نثر) باشند کی دستار بیج در بیج مطلا کناری سر سر و اوزره ماه تابانه ✽

دوشنده کی پر نیان ولا طراز دلکش استاری دوش حوراده استبرق جناح اول میان
 حسرت العشاقی اغوشه الان کر بند زر نشانی پاسبان کج نهان اولمش از درهای
 پیمانه * میان بند ندن آویخته اولان یک آویز خوزیری کنار که کشاندن نجم
 کیسو دارفته نشانه * کیسوان عاقل بند هوشرباسی گلستان حسن ایچره بلبل
 جان زاره افغی هلاهل فشانه * مژگانلری کیش پر ناول تانار بی امانه * ابروانی
 دشنه جانستانه * غیب موزونی سیب جناح * دهانی جوهر جان بلبری چشمه
 آب حیوانه بکرر (الحاصل) براوز که طور مجنون و بر طرفه شوکت و شکوه دلبری
 و خوبی ایله نازان نازان خرامان اولوب جست و چالاک کوشه دکانه پرتاب ایدوب
 جای مألوفنده انواع شیوه و اله کداز ایله هر بعشین دستکاه ناز اولدی

✽ نظم ✽

✽ برابر چشم بر چشم ایستادند ✽ نظر در دیده رو بر رو نهادند ✽
 ✽ بکرمی بسکه جانفش ما تل افتاد ✽ نظر شد کرم و آتش درد ل افتاد ✽
 (نثر) عاشق آشفته دل که یار پری شما نلک بو هیئات شهنشاه ایله جنبش ترحم
 فرمائی کوردی بر کره شاهباز عقل هوا پروازی ساعدت محمدن رم کرده بالکشی
 اوج جنون اولوب کنار دوال مجال تصرف سر نیچه اقتدار دن دوشدی

✽ نظم ✽

✽ جهانی دید از حسن آفریده ✽ جوانی پرده عاشق دریده ✽
 ✽ ازین سوا بنزدیدن کشت یهوش ✽ وزان سوا و حیرت ماند مد هوش ✽
 (نثر) اول دلبر خونخواری مرحت ابتدائی قضا تأثیر نکاهنه بر کشاد و پر دیکه
 هدف سویدای عاشقه ناسوفار بنده دلخلیده اولوب! گرفتیه زخم درون اولق
 اعتقادی ایله اول تیر زهر آلوده پیکانی

✽ بیت ✽

✽ اولیچه دمرنی قالسون چیه مکر دلدن ✽

✽ تحمل ایلیه م اولده بر جراحت اولور ✽
 (نثر) و قتیچه عاشق سینه چاک خانه جانده امساک ایتمیه دل زار پر شکافندن
 کذار و هزار افته حال بی جرم و کناهک جسم زارینی سوراخ سوراخ ایدر ایدی

✽ بیت ✽

✽ نگاه کرم ترا عالمی دگر باید ✽

✽ ممکن که خوصلهٔ اخرا زمان تنگست ✽

(نثر) نگاه دزدیده که علامت سیلان خاطر در امواج بحر بلا کی ساحل دل عاشقه
پیدر پی استیلای آب ایدوب جز رومد تلاحق اجفان ایله متاع سر و سامانی
بالکلیه ر بوده دریای حیرت اولدی

✽ بیت ✽

✽ دزدیده نگاهت زمن دلشده جان برد ✽

✽ آه این چه نگاهست که روجان نتوان برد ✽

(نثر) (القصة) عاشق زار که نوکیسه بازار صبر و قرار ایدی اول خوجه کامکار
حسن ایله عقد بازار محبت قیلوب سائر وجوه کسب و کارندن آواره دوشوب
نه احبابی ایله طرح برم الفتنه یارانی ایله عزم سیر و صحبت به مجال قالب

✽ بیت ✽

✽ هر دم از سوز سینه میراید ✽ ناله میکرد و اشک میبارید ✽

(نثر) روزان و شبان مشغول مهمه عشق جانان و بر طر فسا ز فکر سودوزیان
اولوب سپیده دمکه دلبر نازنین صبح دکانچه افقدن عرض دیدار ایدردی
عاشق زار سینه فکار دیده خونبار ایله عزم دکان یار ایدردی تادروازه شامه
کلید سیمین ماه آویخته اونجه مقابله محبوب شهر اشوبده طور والهانه ایله
قرار ایدردی

✽ نظم ✽

✽ بولمزدی ولی براهه رخصت ✽ نه ایه کی بر نگاهه رخصت ✽

✽ واقف اوله دیو چشم غدار ✽ اولوردی چو آینه نکهدار ✽

✽ بر کمره جمال یاری سیره ✽ یوز کمره نگاه ایدردی غیره ✽

✽ افسوس که مستمند دیدار ✽ ایده نظری وقف اغیار ✽

✽ بر کمره جلال و یرردی فرصت ✽ انده دخی لال ایدردی حیرت ✽

(نثر) شهنشام خاص و عام لحافه (وجعلنا الليل لباسا) ده غنوده خواب آرام

اولق ایچون منزل ومقامارینه کیدرل ایدی اول مجنون ککرده عقل مصیبت
خانه کلخن مثالنه جامه دران وسینه کویان و کریمه کتان روان اولوب

✽ نظم ✽

✽ کهمی باشد که این شب روز کرد ✽ دل پرسوزمن بی سوز کرد ✽
✽ ازین ظلمات غم یابم رهایی ✽ بچشم خویش بینم روشنائی ✽
(نثر) ترغی ایله جان بلا کشته تسلی و یروب درودیوار بیت الحزن جانانه بلکه
بلند طاق اسمانه مداد اشک ایله

✽ نظم ✽

✽ فریاد زد دستت فلک افریادا ✽ کارم بیکی طرفه غزال افتادا ✽
✽ تا چند قدح شکسته دادا دادا ✽ درنه می وعشق هر چه بادا بادا ✽
(نثر) نقشی مشق ایدوب رمق حیاتله صبحه چقد قدقه کافی الاول فیض
آفتاب جلال ایله زندگی یاب واز سحر تابشب دکان یارده قرار ایله مشغول
مشق اضطراب اولور ایدی واما یار نازک مزاجه شیوع داستان مهر و محبت ✽
کدر رسان ثقلت اولق خوفندن

✽ بیت ✽

✽ درمناشی توبی تا بم که چشم کنده باد ✽

✽ تا ازین کستاخ دید نهانیارایم ترا ✽
(نثر) بو وجهله ستر حاله اهتمام ایدوب عزیمت خاطری بو هیچ اوزره قرار داده
ایدیکه سر پنجه قابض الارواح ایله کیسه وجودی چاکناک اولنسه بو کوهر
سر نهانی دست دلال اشتهاره دوشیمه یهنی جمعیتگاه اشنا و ییکانه ده بو کوچه
راز نهانی غلطان زمین اشتهار اولیه ولی نه چاره

✽ مثنوی ✽

✽ آثار محبت اولیمز کم ✽ هیچ لجه اولور می بی تلاطم ✽
✽ پنهانی راز مشکل اولدی ✽ هر می تشنه بردل اولدی ✽
✽ اولد ججه تستره مقید ✽ داخی بتر اولدیلر زبانزد ✽
✽ اولنسه لسان قال الزام ✽ اولمزدی زبان حال الزام ✽
✽ کون کی طوبو جهان آخر ✽ آثار محبت اولدی ظاهر ✽

❖ بوقصه اولوب فسانه خاق ❖ ❖ برصورت ایدی ترانه خلق ❖
❖ کلسه ایکی کیمسه برارایه ❖ ❖ بوایدی اراده کی حکایه ❖
❖ بوندن بولوب صلا کلامه ❖ ❖ بونکله ایردی سوز تمامه ❖
(نثر) ستم ظریفان عالم ❖ یادکار هرزه کارک اوضاع کونا کونا کوروب
کیمی علایم سودا و جنون کیمی آثار سحر و فسوندردیوب زعمربجه هرکس
برر طریقه تهیئه اسباب ازله آلامنده اعمال شرائط اهتام ایدر لرایدی
بخرلکه (ع) دردیست درد عشق که درمان پذیر نیست (نثر) الحاصل
اویچ شهر کامل بو حال اوزره اوقات عزیزی کذران ایدوب همیان رازنهانی
پوشیده سرپوش اخفا ایکن برکون بوقضیه اتفاقیه باعث عمر شیوع
اسرار اولدیکه قلاشان ستیره ریز پرخاش انکیزدن بر جسور و جری
قالیونجی لوندینک سابقه آشنایی حسبله دارالعدل استابولده عاشق زار ❖
زندان قهر کار فرمایان دولتدن تخلص و جودینه باعث اولمغله اولدخی
صله لرندن ملاقات ایتدکده مقابله تشکر نعمت حایه ده طرح ضیافت و عاشق
زاری شرذمه احبابی ایله برکیجه دعوت قیلوب بی عیب خداشوریده دلان
سرد رهوادن برقاج آلفته رند باده بیما ایله ترتیب بزم انس ایتدکلرنده ساقیان
مه سیماخلور شید فاک کبی جام زر پر صهبایی خسته مخیره سماء راحه اولان پنج انامل
یاران ملک شمائله صونوب منطقه البروج دائره مجلس اوزره تداور ایدن
مهر تابدار قدح شعله جهانگیر فرح ایله عالم جان مجلسیانه بریق افکن نور
وضیا و مزارع حواس رندانه فیض بخش نشو و نما اولوب دماغ همصحبستان
بی غم نشوئه عیش رومله طعنه زن جام جم و شیر کیری صهبایله هربری بر شیر
اجم ایکن عاشقزار پرالم غلبه حیرت حسرت ایله پریشان و درم و برکوشه ده
ملول و درهم مشغول تجرع زهرابه ستم اولوب

❖ بیت ❖

❖ دختر زرکه صفا بخش دل عالمدر ❖

❖ بونه سردر که بکا کلسه اولور مایه غم ❖

(نثر) مدلولی اوزره علت پریشانی مزاج و تمارض موجب الانزعاج ایله نوبت
هجوم ساقیده عرض چین جبین امتناع ایدوب کاهی پیوند کسل انبساط

یاران اولماق ایچون مع الکراهة صورت قبول کو ستردیکه نیم پیاله سنی حوصله
تحملی قبول ایتمک بایکی قطره سن هزار زورایله سوراخ کلویه ادخال ایتدیکی
تقدیر جه قطرات باقی چاک کریاندن اوراق کل کی سینئه زخم آلودینه
ریزان ایدوب

❖ بیت ❖

❖ همه شادند و جانم در عذابست ❖

❖ که می بیروی دلبر زهر نایبست ❖

(نثر) نقلی ایله دفع مرارت حلقوم ایدردی و تلحمائی میدان اشمه از صورتنده
کریه نهانین مستور پرده کتم ایدوب دستما لچه تجلد ایله ازاله رشاشه
سرشک ایدرایدی

❖ بیت ❖

❖ دلبر سزاولان بزم میک عاشق زاره ❖

❖ ته جرعه سی لخت جگر و قطره سی قاندر ❖

(نثر) القصه ضیافتدن مقصود اولان میر مجلسک بو وضع حزن انگیزی
تکدیر مشارب مجموع همصحبان اولوب بزم باده کسارانی تلخ اتمک مقامنه
واریجق صاحب دعوت اولان رزیل طور عالی همت اوضاع کدر فزای
عاشقدن آثار پنجش طبیعت نمایان اولوب

❖ بیت ❖

❖ بست همسایه من بار اقامت آخر ❖

❖ چند طاق بنشستن که دلم تاب نداشت ❖

(نثر) ضیافتدن مراد اکرام یاران و تلطیف قلوب مجلسیان ایکن نشوهداری
سروردن مقدم المزدۀ جارغم بکاو صاحب خانه یه جفا بلکه دلخستکی یاران
صغادر دیوب کنار نشینان سفره الفتدن استکشاف سبب ایتدیکه میان
یارانده اسرار مضمردن خبردار بولنما مغله هر بری صمت و سکوت اوزره
عاشق دلخسته دمبسته یه مراجعت لازم کلوب میزبان مهمانواز
نابه المقصود ضیافت اولان مجلس آرازانوزده نیاز اولوب مقدا جناب
کریم لیکه بن ناتوان مضطرب حاله خطر هلاکدن رهان بخش

نجات اولوب علم الله سبب بقاء حیات مدر حالا مکافات ذمت عاجزانه ده
واجب الادا اولغله نیازمند لطفمکه بورازنهائی بو مخلص بی ریادن اخفای تیموب
علی کل حال بو بایده محرم اسرار و مافی الضمیر حضرتدن فقیر کتری خبردار
بیوره سز باشد که تدبیر علاجی وابسته عهده اخلاص العباد اوله دیو اولقدیر
حواله شفعا الحاح ابتدیکه تعاقب هجوم آواران اقدامنه تاب کتور میوب
سوخته جان آتش عشق اولدیفن زبانه کتوردی اما ضمیر محنتپذیری جله
محایب شهردن کیمه عائد و راجع ایدوکن کشف و بیانه امکان اولدی
بو مر تبده سر رشته مدعایه ناخن شعور خلیده ایدیجک بو کره خدمه ثقلت
پیشه اقدام و ابرام قمع باب مر امده زور بازوی تقیدلرین درکار ایدوب البته
بوسوز و کدازه بادی اولان آتشپاره نك نام و نشاندن بو خاکساره خبر و یرمک
کر کسز که اوج سمداده مصاحب ماه و قعر ثراده ککوشه کیرچاه ایسه البته
قلاّب تدبیر ایله میانه و مکند همت ایله کشان کشان انجمن یارانه احضاری
عهده کفالتده در دیو معرکه اقدام و استخبار لری نتیجه بخش غوغا اولوق
مر تبه لری کوردی

❖ بیت ❖

❖ بیچاره زار محنت اندیش ❖ ❖ دلخسته سحر حزن و تشویش ❖
(نثر) رشته تدبیر مدعان ککره کشای اخفا و حل عقده تعلل ایله همواره
ساز تار بریشیم برهمزده مدعا اولوب شول شرطله بیان رازنهان ایدرمکه کافه
احضاری ایله تقید ایتیموب بنی کندی حامله و بو حزن ملالنه ترک ایده سز زبرا
غایبه محبت مخالف رضای محبوب حرکته نامساعد در

❖ بیت ❖

❖ زشوق مر دم و شرم ازویم جدا دارد ❖
❖ ادب مضایقه در اختلاط مادارد ❖
(نثر) دیوب تدبیر احضارینی مطروح مسامحه کاه تأخیر ایتک باینده روی دلدن نیاز
پاشلقلرایادی صاحب خانه و مجلسیان موافقت کوستروب مراد بخشی عاشقی
قانون مر و ته موافق کوردیلر اول کیجه بو حالت اوزره مر و رایدوب لکن
بوسبیلله سر محبت عیان و زبازد عالمیان اولوب سحر که نور صبح صادق

جبهه آسمانده لمعان ایدوب بیاض افق غره جبین توسن چرخ ایدوکی نمایان
اولدی پیام عشق و غرام * السنه خواص و عوامده تمام اشتهار پیدا قیلدی
عاشق سوخته جگر حال شیوع سرندن بخبر * رسم دوشینه و طور دیرینه اوزره
ینه دکان جوانه شتابان روان اولوب هیچکس راز نهاندن خبردار دکل
اعتقاد یله کافی الاول جایگاه معهودنده نشست مظلومانه یه قرار و یروب

✽ نظم ✽

✽ نظر مستغرق دیدار مانده ✽

✽ وکیلان خرد یسکار مانده ✽

(نثر) وزنی اوزره حیران حیران جمال جاثانه نکران و مشغول نظر بازی
پنهان اولدی لکن میان عاشق و معشوقده رفع برقع حجاب و هتک پرده تردد
ایده جک یار همرازی یوقکه جلباب سکوتی برداشته دست جرأت ایدوب
بهانه پرداز عرض مرام اوله

✽ بیت ✽

✽ نه نامه برلک ایدر بر ندیم جان بولنور ✽

✽ نه عرض حال ایده جک یاره بر زمان بولنور ✽

(نثر) اتفاقاً دوستان حقیقتاً بدن بری خبردار ماجرا اولمغه و قالیونجی لوندی
مجلسنده فاش اولان حکایه ابتلا سمعنه وصول بولمغه بداء محل مز بوردن
مرور ایدوب نامرادی مقابله شهر آشوبده اول طور بیپوشانه ایله دمبسته وله
نومیدی کور یچک جانان ایله بهانه مصاحبت و آشنایی اولقی ملا حظله سیله
طنز کنان عاشق بیتابه خطاب ایتدی که بوساده رخ مجلد مهجینه بعض
اوراق و صحایف مکتوبه نك مصلحت وصل و ایصالی سپارش ایتمشیدیم
شایدوق ملخوظ اوزره ربط اجزاده قاعده مناسبتده غفلت ایلیه زحمت
اولمرسه بر مقدار یاننده اختیار قرار ایدوب وجه لایق اوزره طریق وصل اوراقک
یولن کوسترمک رجا اولنور دیور همای سبیل آشنایی اولدی عاشق کامیاب بو اشرت
رخصت آنکیز ایله فی الحال نکار دستگاه جوانه پرتاب ایدوب صورت اول مصلحتک
اتمامنده درکار و معنی کندی مدعاسنی عرض و اظهاره فرصتیاب اقتدار اولدی
کر اول صحایف پر لطائفک بری برینه ایصالی دولت و صاله فال و سعادت اتصاله

دال ایش اما غلبه شوق مقارنت ایله برایکی ساعت دمبسته حیرت اولوب
 ندیم عقلی ترک نشینکه دماغ ایتکله تدارک ترتیب مقدمات نیازه تلشیم حرص
 مصاحبیدن چاره یاب افصاح اوله میوب بالاخره نیچه یوزدن بحث دورادوره
 انسجا بخش تقریر اوله رق صدر کلامی سمت مرآمده سوق ایدوب

﴿قطعه﴾

﴿مطاعت را که قیمت هست بسیار﴾

﴿زمن پرماه تر نبود خریدار﴾

﴿فروغ شمع روی شعله زن را﴾

﴿منور ساز کن بیتا الحزن را﴾

(نثر) یواندن برکوشده تکلیف جلسه یک لحظه نهائی وعیائی مئاوله دوسه
 رطل دوستکائی یه جسارت قیلدی (ع) مر حبا ان سریکه سرکش نیست
 (نثر) هماندم اول شیرین کلام سکردهائی بیخوابا اسعاف دلخواه رضا
 کوستروب خانه عاشقی مقدم همایونیه رشکین ساز یاز ارم قلیاق اوزره بند عهد
 وميثاق سخت پیوند ایلدی واهسته آهسته سن جانب عشرت آباده روان
 اول که بندخی تعقیبکده رو براه استعجال و برطرف از قید اهمال اولوق
 مقرر دیدی

﴿بیت﴾

﴿خوش آن تواضع کرمی میان ناز و محبت﴾

﴿که دود آتش رشک از دل نیاز برآرد﴾

(نثر) عاشق بوئار موافقت بخت ایله پادشاه وقت اولوب فی الحال برق
 خاطف کبی جهان میدان شوق اولدقدن صکره برخطوده کند وی صحن
 عشر تکدهده تهیئه اسباب عیشه مقید بولدی فقیرانه بذل ماملک ایله چارسوی
 وسعته ظفر یاب اولدیغی مرتهده نقل و کباب و شراب ناب اعداد ایدوب
 در حال برملوکی مجلس انس ترتیب ایلدیکه تماشا سیله ضیافت باصره ایدنلر
 کنار سبابه حیرتی نقل دهان تعجب قیلدیلر ایام فرقتده پر خون اولان ایکی شیشه
 دیده سته غونه اولوق ایچون ایکی صراحی بلالورینی صهبای لعل فام ایله پر قیلوب
 سر سفره صفیه نهاده و کندی انتظار قدوم یار ایله

❖ بیت ❖

❖ جانه كچدى ستمك اى كل خندانم كل ❖

❖ ياقدى هجر ك بنى اى شمع شبستانم كل ❖

(نثر) دهر ك صراخى مثال پاى ترقب اوزره ايستاده ولوازم شوق و طرب كايته بنى
آماده ايكن (ع) برايكى غنچه سر قو پمزيرندن ورد خندانم (نثر) يار فرشته
خصال سر افرازان حسن وجه لدن برايكى تازه نهال همسن و سالنى سايه وار
يانه آلوب نور محض ايكن بوصورت ايله ظهور و اول ماه تابان برايكى انجم
رخشان ايله اظهار اسرار نور على نور ايلدى حقا كه اول غيرت غلمان و حور كابه
احزان عاشق رشكين ساز بيت معمور استديلرو بيم ثقلت اغيار كران سايه دن
آسوده مناوله جام باده يه دست اورديلر (القصة) كيدر ك و جام نشاط انكيز ايله
لبالب نوش ايدر ك (ع) حيارا اندك اندك پرده برخواست (نثر) افتضاي
نشوات نشاط و انبساط ايله كه (لذت العيش اطيب النشوات) بحث ناز و نیاز
كرما كرم اوليحق ❖ عاشق راز غم اندوز زند زبان پر سوز ايله نيستان تكلف دشعله
پاش جرات اولدى وساحه رجاى حس و خاثر تردد دن مير قيايدى و ديديكه

❖ بیت ❖

❖ اى كلبن نور سسيده من ❖ ❖ پرورده باب ديده من ❖

(نثر) نه واراى شاه كرمكار و اله نواز ❖ بونا توان بر ك ساز بازار نيازى كنجينه يقياس
حسن كدن خصه دار نصاب وصال ايتكله خواجه كامكار بندرگاه مراد ايلسك
يعنى اميد خاطر امنيه خوه اوزره ترك اعتبار ناموس و عار ايدوب ازاله قيد و بند
نصح و پند ناسودمند و الدين و خویشاوند يابنده مر دانه حركت ايله بر ايوآد
ايلسك ❖ و چون و چراى اقارب عقارب سيمايى شنواته بنه تصام ايله سد سامعه
قيلوب ❖ يك جهان رضاي والد معتوه مكر و الهقا ❖ و مقتضاي مادر عبادوى
هرزه دراي ملامت زاي پر جور و ازابر لحظه كام دل عاشق اوزره حركته
فدا در ديسك ده هر چه باد آباد (ع) سر كويندن آيرلم فل ك بريناصالمرسه ❖
(نثر) مضمونه قرار و يروب سر و سر كش نهايكى هواى مهر و وفاده منقاد
ايتسك ايمدى بنم شاه عاليشانم و ماه آفتاب نشانم ملك درونه خان خانانم ❖
باشدن اياغمه مه تابانم ❖ ديه دن طرفه دك سلطانم ❖ فرضا دست همى تيغ

جور نكله يك پاره ايلسك مراد آور كاشات اولان خدای فردواحد يك برآدی
حق يك پرده دامان احساننه پنجه زن اقدام اولق لامحاله امر محققدر
زیرا بویه زندگانی نسبت اجل نا كهانی رطل کران دوستکانیدن الذویك یل
کوشه کیر مضموره زمین عدم اولق سنسر کذران ایدن لحظه حیات مستعاردن
اعزدر لطف ايله احسان ايله درد طاقت کدازیمه ترتیب درمان ايله

✽ نظم ✽

✽ به پچاك آهكمه بر موی تست ✽ ✽ بحق نگاهم که بر روی تست ✽
✽ باهیکه خلت جگر آورد ✽ ✽ بد اغیکه اشك نظر آورد ✽

(نثر) بن نامرادی کرین کرین اغلته جسم پر زخم و شکاف سوراخ سوراخی
نی کبی نالان ایدوب اگلتمه غرضك طبله داغ سینیه یی هدف تیر جفا قتلعه ولای
سویدایی زار زار ناقوس وار بر صدای واویلا ایسه احسنت و هزار آفرین
قولکه قوت استاد که رحمت بوندن زیاده زخم جگر دوز اولور بتردکل
و شمد نصکره جفای فراقه تحمل امر مشکدر بنم سلطانم و آسایش جان
پر خلیج نام تکلف بر طرف مراد خاطر ناشادم بودر که جله جهانندن بلکه
پدر و مادر نامهر بانکدن ✽ شیرازه علاقه یی کسسته قیلوب مدت عمر غریزیمز
بر پرده برادرانه کذار ایچون وجوه کسب و کار مده رعایت شرط مشاطره اوزره
صورتا سن بکا خد متکار معنابن سلطانه بنده وجنا بکه خدمتکار اوله دیوب
بروجهله کوره نفس آتش انکیزی ايله تهییج ناره نیاز ایتدیکه کترین تأثیرینه
صخره صماتاب آور اوله میوب درحال وجود عاشق ناتوان کبی نابود زوبان
اولور ایدی امانه چاره بود کلوکلات آتشین دل سنکین فولاد تمکین یاره مقدار
ذره اثر قلیوب اول درد مند پیمپاره کردن بیج نیاز اولدخه دلبر مپاره کردن
فراز ناز اولوب (ع) ای سوخته این دیک تمنا خامست (نثر) مقامنده اغماض
اعراضی لازمه شیوه تغافل قیلدی هر چند عاشقزار ناهو شمد اعمال قاعده
(الاقدام یحصل المرام) ده اختیار ثقلت بر ثقلت ايله کریم مقدمات الحاح و ابرام
و چنین جین عتاب و نفریندن غیری نقش تسلیه بخش ایلدی ✽ روی دلبر بسیم
اولیوب (ع) هیاهات تضرع فی حدید بارد ✽ مضمونله سداب رجای قیلدی و بن
بووجهله شهر یارد یار حسن و جمال اولوب قاطبه ازاد کان عالم بنده فرمان

لطاقتم وروی دلدن هوا خواه خدمتم اولوب خصوصاً پدر و مادر بر اژدر
ایکن نوجهله رسم عبید و خدام اوزره اقدام خدمتکده قیام تکلیفی *
نه بیزه وضع نام و سودای خام اولور بو کار ناهنجار ک خصوصاً موقوف ملاقات
عرض و سما و معلق زنان امتزاج آتش و مادر زنهار و زنهار بواندیشه ناصوابی
هرگز اخطار تفکر گاه ایله که ظهور آثار فراق سرمدی به باعث و بادی اولور
دیو پیام یأس قطعی ایله بحث نیازه فیصله الزام اولوب حسب المرام مواصلت
احتمالی داخل دأره محالات عقلیه ایدوکی تحقق تام پیداقلدی * تماشا بونده که
عاشق دیوانه مشرب یاد کار مشوش دماغ دست شوی حیات اولغله * آیین جفا
کاری به تحمل ایده میوب و لولخطه صحبت یار پری پیکردن انفکاکه تحمل
دکل ایدی و لوح خمیرنده بوامل بعید المرمی (کالتنقش علی الهواء) هر سوم ایدیکه
یار رسم خدمتکاری اوزره محبوبی بر آورده قید و بند تسخیر ایدوب فلکدن
کام الورین و یا قافله سالار مجانین دهر اولوب سر سودا زده می کوی چوکان
فتا ایدرین مقامنده (ع) یامن زجان برایم یا کام من بر آید (نثر) مضمون صعوبت
آثارینی اظهاره اصرار ایتشیدی اول بزم فاخر آخر اولوب چاشنیکر ز مائه سفره
صفایی برداشته قیلوب کهن طشت (وای نعیم لایکدره الدهر) دست امید
و آرزو شسته آب یأس قنوط اولدقدن صکره بر نیجه کون حلوا ی تخیل ذوق
مصاحبتله حلو المذاق اولوب کرچه لیالیده جرعه چش هجران ایدی اما
ایامده ساغر نکه دورا دور ایله دفع حار ناصبوری قیلوب گاه و بیکاه نشو و دار
سلافه مشاهده جمال ایدی بوروز فیروز مقارنه دن برایکی هفته مرور ایدوب
رسم قدیم اوزره هر کون روی مال دکان ایدوب معامله نظر بازی ایله
خرسندایکن * بر کون جوان فتنه انگیر کینه رسان زمان معتادده تشریف
کوشه دکانده صورت نمای تخلف اولوب * برایکی ساعت قدر زمان عاشق
یتاب و توان رهگذار جا نانه نگاه انتظار دیده بان

✽ شعر ✽

✽ مابال میة لانا نئی لعادتها ✽   ✽ هل هاجها طرب او صد هاشغل ✽
✽ روحی فدأول قد احدثت بی حرقا ✽   ✽ تکاد من حرها الاحشاء تنفصل ✽

(نثر) مضمونی اوزره آتش اضطراب و صد گونه بیچتاب ایله کباب اولوب طرف طرف ارسال جواسیس تقید ایدوب چارسوی شهری پویه پیک جبریل جناح تخلص قیلدی برطرف دن نشان جانان عیان اولوب

❖ بیت ❖

❖ کندی کوینه جان جان لیک خبر بلورمدی ❖

❖ اولده مثال مرغ دل قالدی اثر بلورمدی ❖

(نثر) اول نیم کشته اشتیاق آرزوی انتظار یله طاقی اولوب جناب جانانک همای همایون بال وجودی سایه انداز مغارق اغیار اولق توهمی ایله عاشق طائر ادراکی آشیانه دماغدن پران بیابان پریشانی اولوب بودرد تابرسا ایله اهلاک وجود ناز پروردینه عزیمت ایلدی بو طریقه که حوصله طاقی ناکمل اولدیغی مرتبه ده عرق محرق العروق استعمالیه دم بسته مرک ضروری اولوب درکات بنس المصیره خرامان اوله هماندم بونیتی امضاملاحظه سیله سم خراباتدن گذار ایدوب باده فروشاندن برینه اول مایه فسادک احضارینه اشعار وتنیه ایدرک محتمکه سنه روان اولدی بواندیشه ناصواب ایله که اغیاردن سدباب دخول ایدوب ومواردندیرمذکور ایله نهانی اتمام کار حیاته مباشر اوله ❖ لکن اول دیار لباده فروشانی هر کسه اندازه ارادتی قدر عرق ویرمکده بهاته پرد از تعل اولورلایدی ❖ اول باعثدنگه بووجهله بر آدم هلاک اولسه فروشنده شراب ❖ جنایت فرمایان حکومتن مظهر عتاب بلکه آزرده شکنجه عذاب اولورلایدی میخانه جی فقیر بووهم ویم ایله امتثال امر عاشقده اندیشه ناک تردد اولوب مصطبه میکده ده همقدحان عاشقدن برایکی ظریفه مصادف اولدی وحالا یارانکزدن فلانکسکه مبتلای فلاندرمجنونه شتاب ایله سرکوی مغندن گذار ایدوب خلاف عاده عرق احضارین اعلان قیلدی مبادا غلبه جنون عشقه مر تکب اهلاک وجود اولوب بعده سبوی ندامت و کدوی ملامت بزم سربى دولتمزده شکست اوله دیو افهام مراد ایتدکه یاران ساغر آشام پیام باده فروشدن تأثر پذیر تحیر اولوب حقابو کون لقاء دلبردن محروم اولغله نهایتده بی سروسامان فلاکتدر بو حالده استعمال عرق ایدرایسه محتمکه هلاک مفضی اوله روا بودر که یانسه واروب طریقه عکساریدن

چاره پرداز تساییت اوله وز دیوب برایکی سبوی پرمی ایله یداء حضور عاشق
مهمجوره کلدیلرو بالمله مطایبات فرحفرای طرح زدا ایله طبع شورانگیرنه
تسایه بخش صبر و سکون اولدیلرو بر مقتضای نشیده غرای

❀ قطعه ❀

❀ کنجی و رفیق و کتابی دوسه یکدل ❀ باشد که بجز بیشتر از چارنه باشد ❀
❀ رودی و سرودی و شرابی و کبابی ❀ شرطست که ساقی بجز از یارنه باشد ❀
(نثر) آهسته آهسته جام و کباب مناوله و مداومه عیش و طربه مشغول اولدیلر
مکر معضای مصراع رابع قطعه نك ظهور مفهومى بوقته مرهون امش
همانکه بونلر اداره کاسه ر حیق کسل زدایه مشغول اولدیلر
هجوم هموم دوری و استیلای بلای ناصبوری درد مندی سراسیمه و بیدماغ
ایدوب یار ایله ملاقات بابی منسد اولدیخی کبی بواشخناک قدومی سبیله
عزیمت ایتدیکی اهلاک نفس مصلحتی دخی فوت اونوب نه کونه دامن تدبیره
تشبث ایده جکی تدار کدن قالب بالآخره جناب جهان آفرین پروردگار
عرض نیاز درویندن غیرى چاره بوله میوب

❀ بیت ❀

❀ بزخدادن غیریه هیچ عرض حاجات ایترز ❀

❀ قاضی الحاجاتدن غیره مناجات ایترز ❀
(نثر) دیوب مراد آور حقیق جل شانہ درگاهنه عرض فریاد جانکدازه
باشادی ❀ اول حالده جانب مددرس ملهم الغیب ❀ و طرف چاره ساز
بیشبهه و ربیدن ❀ دل اکاه عاشق روسیاه آلوده بصد نگاهه بوسانحه غنیه
عکس انداز خطور اولدیکه ❀ صدق نیت ایله بوامینه حصولیچون کمند
سخت آویزتمنای درونی بی آویخته کنکره عرش برین ایدوب نیروی بازوی
توجه ایله کسان کسان دلبر نامهربانی میان مجلسه احضار ایده بشرط آنکه
ژنک فکر ناصواب و کرد اندیشه مستوجب العقابی مصقله توبه نصوح ایله
ازاله ایدوب سجاده (من عشق و عفو) اوزره مداوم عبادات اخلاص اوله
هماندم بو عزم همایون آثاره خرام ایدوب

❖ بیت ❖

❖ مادام اوله بازوی تمسیده بوقوت ❖

❖ حکم المی دامن معشوق املدن ❖

(نثر) دیوب النده جام کل کون ❖ دیده لری سیاه فشان خون ❖ بر طرفه
طرز عبرت آمیز ایله توجه بارگاه باری قیلوب بروجهله اعمال جان خراش
ایتدیکه اول جذبه پر زوره دل و جان آدمی دکل بلکه دیو و پری وغول
سیرتان بحری وبری نامتحمل ایدی

❖ بیت ❖

❖ عاشق که زور همتی ایده در میان ❖

❖ ایتز تحمل اکه درون کرویوان ❖

(نثر) مغایطه آمد شد مترددان مجلس رشته توجهنه رخنه پریشانی ایرات
ایتامک ایچون دروازه دیدلرین پرده مشبک مژگان ایله بند ایدای یعنی
سیر نقوش عالمدن کوزیوموب درون دلدن بر طرفه توجه مشایخانه
صرف ایتدی وهر آت تخیله سنده خیال متوقع الوقوع تمنی بونقش دلخواه
اوزره صورت بغلدی که کویا سر پنجه چیره دست ایله قلب سخت جانانی محکم
فشرده قیلوب کشان کشان احضار بزم ایتکده در ربع ساعت قدر بو حالت
متمد اولوب انتظار اوزره ایکن خیره سران خدمه بری شتابان سر بزم صفایه
کلوب عاشق زاره که خدوند خدمتکار ایدی بیرون خانه ده ملاقاته راغب آدم
وارد محل تردد دکل وقت محله در دیوب اشارت نمای برخیز ویا اولدی ❖ عاشق
ینوا اگرچه دلبر سرکش نهادی زور توجهله احضار ایتدم همان سرکویه
قریب اولدی کلدی ملاحظه سنده ایدی لکن ندیم محال اندیش واهمه
احتماله وجود ویریموب سودای خام وخیال محال اولق مضمونه قرار
ویرمیدی

❖ بیت ❖

❖ وقت آن آمد که بی تدبیر و نازنج و فسون ❖

❖ آن پری آید در آغوشم انبسی میکند ❖

(نثر) عاشق دیوانه صفت راغب ملاقات اولانی آخر مصلحت ایچون کلش

اشخاص بیکانه دن صانوب حیفا صفای توجه تفرقه انداز خلل اولدی
 زعمیه شمعز اولوب سرعت ایجابته مانع تاب وتوانی ایکن * خدمتکار
 معهود تکریر الحاح ایدوب * ساره قیاس اولور اموردن دکل خطه توقف نتیجه
 بخش تأسف اولور مضمونه حددن زیاده استعجال ایدیجک عاشق پریشان حال
 انکای عصای ملال ایله آهسته خرام بیرون دهلیز الباب اولدقه کوردیکه *
 طالب تشرف اولان جناب جانان واول دیرینه مطلوب دل و جان ایش *
 امتداد زمان انتظاردن کدرناک عجز اولغله بیرون باب خانهیه وضع قدم ایدوب
 روی بحضوریدن عزیمتای رجعت اولمش همامدم عاشق زار بی اختیار
 قدمه قدمه نرباندن نزول تکلف مشغله تأخیر انکیز در دیوترک ایدوب
 دیوانه وار کندوبی بالای طاقدن انداخته نشیکاه ایدوب دست نیاز ایله
 دامن پاک جانانه صارلدی

✽ بیت ✽

✽ الویرسه دلبرک محکم صارل دامانته ✽

✽ چون یلورسن فرصت وصل نکارالدن کیدر ✽
 (نثر) بومر تبه ده ستمکش آتش هجر اولان بی سروسامان عشقه بورسمه
 دولت صعب المنال وقت غیر مأموله بدیهه روغای تیسر اولیجق ممر تبه
 فیضیاب اولوب نه کونه معاملهیه آهنک ایتسی جلوه کر مرآت ضمیر اهل
 دانشدر نتیجه خبر * عاشق محزون وخیره سر * بوموهبه عظمایه مظهر اولدی
 ودلخواهی اوزره عرض شکوه فراق * وبسط بحث اشتیاقه فرصت بولدی *
 مناسب مقام اندازه اقتداری مقداری اقبشه رنکارک ملاقات نیاز امیرنی
 پای انداز شاه عالیجاه ملکات جان ایدوب * تحیه القدوم حقه دیده سندن
 نیچه لعل پاره دمعه السرور ایشا وشار ایتدی * وپرش داعیه تشریف
 بی تقریه آغاز ایدوب ایاحضر نجستنی نه مقوله شرطه توفیق الهی کنج
 باد آورد وجودناز پروردکی ساحل بحیره لقایه کتوردی ونهرسمه نسیم
 تأیید ربانی کلبرک عنبر بوی اندام طرفه خرامکی گوشه حریم بیت الاحزانه
 یترودی * وبوجهله حیاتبخش فقیر دیر مرده اولغله باعث وبادی نه
 وبوساکن طلمت سرای اندوهک طرف عزتکده سینه رهنا وهادی ندر دیوب

فحص کیفیت حاله دهنکشیای سؤال اولدقدہ یارملک خصال بلبل باغ نعیم
 کبی نعمات سرور افزایه آغاز و هزار کونه شیوه و نازایله زمزمه پرداز جواب
 ایدوب و هراداسنده نماینده اسرار فصل الخطاب اوله رق خلال جواب
 و سؤالده فرصت دوشوب علی الفغله ضرورتواضعانه ایله دامن عاشقی تقبیل
 و خلاف عاده مباشرت مر اسم تعظیم و تجلیل ایدوب خداوند ابا بوساعتده
 بر غریب حال عارض اولدی * خانه پدیده بعض مصلحتہ مشغول ایکن شعله
 محبت منظر کنزدن در ونه آتش دوشوب فراقله مضطرب الحال اولدیفک
 عکس انداز جان اولدی و کویا قلبی پنجه تسخیر ایله فشرده قیلوب کندلی
 جانبکه کشان کشان جذب ایلدک قطعاً کندمدن خبردار اولوب و نیچه
 کادیکم بایوب بی اختیار وجودیمی بو حال اوزره بولدم حال رجا و تمنا ایدرمکه
 بنی قولغله قبول ایده سن که مدت العمر بنده کی کمر بسته رقیق و حلقه
 بکوش عبودیت ببله سن دیوب مکررا دستبوس نیازمندانه به بشلدی * عاشق
 مستهام مبادی کلامن هزل مزاح آلوده حمل ایدوب کتدیکه مضمون
 تعبیری اناء جد صرفدن ترشح ایلدیکی تحقیقپذیر اولیجق عاشق بیدل غلبه
 سرور ایله مغشی علیه و لایعقل اولوب تأثیر سردی وله و دمبستکیده
 جویبار حواس و قوای منجمد اولغله * براز زمان حرکتدن قالب ماند
 قالب مذبوح بی روح زمینه دوشدی * کلک راست نویسکه صاحب وقعه دن
 بلا واسطه ناقل حکایه در * بووجه اوزره تصحیح نقل و اثبات روایت ایلرکه
 علم الله اولدم خرمدہ کندی قید عالم صوردن بری صانوب برزخ تحیرده
 براوزکه حالت الویرمش ایدیکه قطعاً رسوم عالم کون و فساد و قیود لوازم
 جان و جهان و جسم و فوآددن بیخبر ایدم * بعد زمان عالم صحوه رجوع
 بوندن محسوس اولدیکه مسیحا نفس روی ادراکه رشحه پاش التفات اولوب
 کف دست بالورین ایله پنجه بیتامی فشرده قیلوب * بالاخانه ده یاران صفات
 جنبش سرور انکیزلی مشاهد * آنجق الم ترقیدن آنلری تخلیص ایده لیم *
 بیورک سز بزم کامر ائیده نشست صفابخش ایله یاران عیشک اکرام و توقیر لری
 قیدک کورک * بند کز دخی استفتاح مر اسم خدمته مباشرت قیله بن *
 بعد ازین فلکدن کام آلوب صفار سورک دیوب بالاخانه به تکلیف خرام ایلدی *

فی الجماله وجود نزارمده مقالات جانانی خیالات منامیه رنگنده استعداد
وحس ایدوب (ع) این که می بینم به بیداریست یارب یا بخواب (نثر) و زننده
غلبه حیرت استغراب ایله ظاهر و باطنه رعشه اضطراب استیلا ایدوب *
مضمون (سبحان القادر القیوم) ایله تعجب کُن پش جاناندن روان ودوان *
دلبردخی رفتار شیوه ریزایله پیرو عاشق ناتوان * سر سماغ عشرته کدک *
مجلسیان پیمانه کسار بدیهه قدومی امور اتفاقدن صانوب مجرد شرف بخش
بزم یاران اولق آرزو سیه کلمش قیاس ایدوب تفصیل واقع حالدن آگاه
اولد قلرنده * بو تأثیر غریبه حیران قالب هم صحبتان زلیخا کی دهشت
نخیردن کف ادرا کلرین کارد سر تیز حیرت ایله بریده و ریزه ریزه ایتک
مقامنه واردی

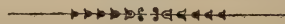
✽ نظم ✽

✽ حسن یوسف اگر از غزه چنین تیغ کشد ✽

✽ نوبت دست بریدن بزلیخا نرسد ✽

(نثر) زهی قادر پر کمال که بپچاره عاشق آشفته حالی حزن و ملال دوری
خرسند مرک ضروری ایتش واستمرار موافقتی محال عدل ایلوب بلکه احیانا
لحظه ملاقاتی غنیمت یلوب ایامده برنگاه دور ادوره قناعت ایتش ایکن *
بی رنج سعی و تعب و بی مصرف کجینه و نقود و هدایا بداء ظهور و تشریف
بزم سرور ایدوب یا لکن غرض جمال ایتمی نزد عاشقده سعادت عظمی ایکن *
بی سبق نیاز و رجای قبول اثر * اختیار ذل خدمتکاری قیلدیغی عندا تحقیق
محض توفیق و سابقانیت صلاح و توبه کاری ایله بسط ایتدیکی عزیمت
و ایمان اوزره ظهور ایدن نتایج عهود و مواتیق ایدوکی امر مقرر * و ضمیمه
فذلکه حکم و عبرت محیر البشر در

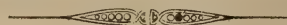
❖ نظم ❖
 ❖ چه فرخ ساعتی باشد بتقدیر ❖
 ❖ دوعاشق را کند باهم بتدیر ❖
 ❖ کهی خوش خوش بشادی جام گیرند ❖
 ❖ کهی یکجا بوصل آرام گیرند ❖
 ❖ غنیمت داشت باید روزکاری ❖
 ❖ که پیوند وفایابی زیاری ❖
 ❖ قران سعد چرخ انرا قریبست ❖
 ❖ که یار در بایش همنشین است ❖

(نهای ثالث) کدرنگ و بوی وقایع شتای مختلفه الاثر ایله بهار آور و متضمن صنوف حکم و عه در ❖ حکمت خلاق جهان آفرینه وسیله اطلاع اولمق ملا حظده سیاه پیرایه صحایف و ورق هفت آسمان و قرط کوش هوش وقایع شنیدگان جهان اولمشدر ❖ حقا که بویابده نیچه کتاب بلکه اطباق هفت آسمان مسوده کتاب اولسه دریادن قطره و سخن غبرادن ذریه بیان و عیان اولنق امر محال ایدوکی بی ارتبابدر

برایالتک دفتر دار و متصرف کارگاه تحصیل اموالی معزول و مضیق حبس و تفتیشده مؤخذایکن متولی اولان میرمیران ولی بداء منصب میرمیرانیدن عزل اولنوب جاه استقلالی مظلوم مر قومه توجیه اولندیخی خبر ورزیده قضیه برعکس اولوب بر لحظه ده قضا و قدر زمام اقتدار ی دست معزوله تفویض ایتکله نتیجه کار صورت آخردہ جلوه کر اولدینمدر

بوقضیه اتفاقیه * ولطیفه غیبیه رسیده کوش یقین اولدیغی وجه اوزره
 اهداء بزمکه خبر بر وهان عبرت بین اولور که فلان پاشا نامنده برکار گزار
 خرد آشنا مقدا اقطار رومک برنده نیچه ماه وسال دفتر دار جامع الاموال اولوب
 سمتنه قریب بر ولایتک امر امارتی دخی ضمیمه منصب اجلالی ایکن * اتفاقا
 بر مقتضای (ع) بومثل مشهور در کیم دست بر بالای دست (نثر) اول یالنده
 میر میران مستقل حکم بی پروا و مستوفیان و عمال اوزرینه نافذ الامر صاحب
 استعلا اولان والی ملک ارایله ینلرنده مخصوصه شدیده پیدا اولغله * مزبوری
 منصب امارت و دفتر داریدن معزول ایتدر کدنصکره علت سابقه تناکره بناء
 مضیق عزل و تفتیشه القا و آماده شکنجه جفا قیلوب دفتر دار مشار الیه اولقدرد که
 دفع کید میر میرانیده چاره پرداز تدبیر اولدی نتیجه بخش تأثیر اولوب
 بالاخره سفر انکروسه مأمور اولان عساکر نصرت مأثره سردار لشکر کش
 اولان دستور خاقان وشه التجان غیری چاره بوله میوب کتخدای کار داتک
 اولطرفه ارسال ایدوب * میان اهتمامنه بوجه اوزره کربند تنبیه اولدیکه *
 دیوان ~~کار~~ فرمایان دولته وصول * و صفوف حاجتمندان بی علتیه
 رخصت مشول میسر اولدقده * جل همتن اصل الاصول ابقاء کائن
 علی ماکان مصروف ایدوب * وتیره سابقه اوزره جاه رفیع المنال استیفایه
 منصب امارت قدیمه ضمیمه واحده ایله تحصیلی تعبیر دلپذیر استحاله
 کوریلور ایسه * احدهما ایله قناعت اولته که اول ایکی منصبدن بری میسر
 دست ستارهیه مسخر اولیق * میر میران عداوت طرازه بهانه جواب و علت
 مدافعه تفتیش و حساب اولور * شویله که نه لوانه منصب استیفا حصوله
 امکان اولیه باری میر میران غرض پیشه مصلحت تفتیش و تضییقندن
 منع اولنوب محاسبه حضور سرداریده کورلک اوزره بر حکم همایون قطعی المغاد
 ایراد ایلیه و بوتقریب ایله نیچه شکنجه سندن رهایاب اراداتی اوله (القصه)
 کتخداسوار عجله عجله اولوب تقبیل بساط کوشه اجلال صدارتپناهی ایله
 شرفیاب ابتهاج اولدقده اول امر ده منصب دفتر داری بی ابقا و مقرر و منشور
 سعادت نشانی محفوظ محفظه جان ایتد کده خبردار اولور که منصب جلیل
 میر میرانی حصولی دخی موقوف تقید یسر در همان اول رندکار گزار پیشخوان

اصیل * صرف تقدینہ مساعی جہلہ ایلہ یرلیغ یالتی دخی تحصیل و بومالہ
 غیر مأمولہ ہی برآورده پنچہ تسخیر ایتکله عرض خداوندی نی تکمیل ایلدی
 ازین جانب نیل رتبہ مبر میرانی خداوندینک پیرانکرد ملا حظہ سی اولیوب
 بو طریقہ خصم جانی اولان پاشای اساتکاردن اخذ انتقامی هرکز اخطار تفکر کا
 ایتش دکل ایدی * بلکه یالکز منصب لواء و یا جاہ استیفا ایلہ قناعت ایدوب
 آنردخی بوموسمده احتمال بعید درباری تفتیش و تضييق احوالی دیوان صدر
 اعظمہ تعلیق اولوق حکمی کفایت ایلر ایدی * اول بهانه ایلہ حضرت پاشای
 ملک آرایہ ترتیب جواب ایدوب کندی مکرندن اولو جہلہ رهایاب اولور دق
 دیوشب و روزانیشہ ناک تحیر و اضطراب اولوب اوقات و ساعات ذهاب و ایاب
 کتخدای حسابه مشغول ایدی برشب جمعہ دفتر دار مومی الیہ احبای موثوق
 بھندن بعضی خانہ سنہ دعوت و عقد صحبت مشاورہ اوزرہ ایکن مقرر بان
 امیر الامر ادن خبر کلدیکہ بعد صلوۃ الجمعہ پیشکاه جامعہ عقد مجلس تفتیش
 قراردادہ اولوب زوایای حجرات غرضدن هزار افزای جورانگیر ابرازی ایلہ
 حال پر ملائکی پریشان اختلال و تشویش ایتک مصمدر اقل مرتبہ قید حبس
 دوشاخہ تزویر * و کوشہ تکنای زندانہ زنجیر کش تدبیر اولوق مقرر در دینلد کده
 سبحان الله تعجب درد تحمل کدازہ مبتلا اولوق کتخداندنہ بر خبر یوقکہ
 فی الجمعہ چارہ ساز خلاص اوله دیو مضطرب و یقرار اولوب حضار مجلسدن
 استعانہ تدبیر کار ایدرکن دروازہ دن دببہ تراحم اقدام ظہور ایدوب آیاطرف
 امیر الامر ادن اخذ و حبس ایچون ارازل عرض شکندن بعض او باشان
 خانہ خراب ارسال اولوب عل الفقلہ اختطاف وجود واستیصال اموال
 و نقود ایچونئی کلورل دیوورای پردہ اخفایہ کریز فکرینہ دوشوب برلید
 آسارزان خوف و بیم ایکن کتخدابندہ کن کلدی خبرین کتوردیلر دامنبوس
 خداوند ایلہ تسرفد نصرکہ صف خدمت کزارانده قرار ایتد کده ستر حال
 ملاحظہ سیلہ سیما سنده چندان آثار سرور نمایان ایتکله مراد اوزرہ اتمام
 مصلحتہ ناموافق کبی حالامیان دلقدہ برسش احوال ایدرسم آیاب خیت آمیزین
 اظهار ایدوب جانب خصمہ زیادہ قوت * بو طرفہ مایہ فزونی محنت اولور دیو
 نتیجہ کارینہ فخر اولدیفن ظاہر استفسارہ جرأت ایدہ میوب اشارت مترددانہ ایلہ

استکشاف نتیجه حال ایلدی * کتخداکار دان عواقب شناس * بدیهه تقدیم بشارت
 امر غیر مأمول ایله القاء سرورا یدر سم جائز که اناه شرونی کنجایشپذیر اولیان
 مرتبه ده دیک طبیعت حرارت شوق مفرط ایله غلیان ایدوب اطفاء آتشدان
 وجودینه سبب اولام دیر بده اظهار پیام حصول مرآمده توقف ایدوب *
 بحمد الله تعالی سفر من خفی جنسته محصر اولیوب اراده اولان امورک بعضی
 حاصل و بعضی مأمول الحصول در دیو بین الخوف والرجا جواب محتمل الطرفین ایله
 پیام آورین بین اولیجق دفتر دار حریق الانتظار کتخداک مناصب
 معهوده دن برینه فائز اولیوب انبجی دعوی مطالبه نک برداشته پیشگاه سرداری
 اولسنه ایراد مثال واجب الامتسال ایتدیکین ظاهر حالدن استدلال ایتکله امانی
 زانده دن حرمانه توطین نفس ایدوب آیا اول مقوله حکم ایله دفع مکیدت
 خصمه امکان اولور می و علی الصباح سیاستگاه دیوانده خصماء کینور و غرض
 آلودگان خدعه کر ایله برابر طور لدقده پاشای رعونت پیا اوضاع خشونت
 رأی ایله هتک پرده ناموسمه اهمال انامل حرص و آز و نه مال و منال مد چنگال
 نکالی خایده دامن حال تشویش طراز ایتد کده * الزام و اسکاکی صورت
 پیدا قیله می دیو اصابع فکر و اندیشه یی بر برینه مالیده * و مفصل انامل احتمالاتی
 شبریک و هم انکیر ایله شکسته قیاب * ریش پر یج و تاب تشویشی بن افکار ایله
 تحایل ایدوب ساعد غم دائمی ستون زنجیر قیادی * کتخدای صاحب رأی
 خداوند محنت پیمانی بو حالد کوروب شکسته رنگ تب تعجب اولمی بیرون
 از اعتدال در من بعد جین حاله صندل سای تشیر اولوب از له خفقان
 اضطرابی لازمدر دیوب انشاد ایتدیکی منشور مشعر السعادتنی جیب اخفادن
 اجرا ایله اول کدر زده انتظار عروق و اعصاب ترددینه قوبخش تحقیق اولق
 طریق له چاره پرداز علاج * و سرمایه بخش ابتهاج اولدی * اما خلیان
 اشتباه ایله حواس مدرکه حریف پراکنده دل * زیاده پریشان بولمغله *
 کشاده ساز طومار و نکه انداز سطور مفرح الاثار اولدقده ابتداء نظردفه فهم
 و ادراک مأل ایده میوب خصوصاً مقدماتی کتخدان استدلال بشارت
 ایتدیکی باعثدن مفهوم مرقومک کندویه منتج امان ایدوکل یله میوب
 بعد زمان تکریر امرار نظر ایتد کده کوردیکه جاه رفیع دفتر داریه منصب

جلیل میرمیرانی ضمیمه قیلنوب توجیه و عنایت اولنش * اما ینه کندویه متوجه
 اولدینک استیلای حیرت و اندیشه دن اذعان ایتیوب * هنبشه مقال ايله بومضربار
 کیمه نامزدومنشورده مسطوراولان اسمک مسماسی کیمدر دیو سؤاله باشادی *
 کتخدا بالبداهه دامنبوس تهنت اولوب جواب مراد بخش مبارک باد ايله
 اشعار حصول مراد ایدیجک * تیسرامانی غیرمتصوره برارزمان حیران اولوب
 طائر سبک جناح عقلی اوج بریشانیده پرواز و طیران ابتدا کدنصکره ینه لانه
 دماغنده قرار ایتد کده * مجلسیان اخلاص آشام و سائر توابع و خدام تقبیل
 دامن اکرام ایدوب * کلبانک المنه لله ايله طاق رواق بیت القرائی پرطنطنه
 سرور اولوب * فی الحال سر بدیوار غم و اندوه ایکن مر بعنشین مسند کاه
 فرو شکوه اولدی * وضبط انبار و ذخیره خانه و کیلار ایچون تعیین وارسال
 مباشران ایدوب عواید میری بی مزبورک فرستادکانی حفظ و قبض و برآورده
 زیر قفل ضبط ایتد کلمری خبر بر محملده رسیده سمع معزول مخزول اولدیکه
 دردمند وارونه بخت نهانخانه عیش آبادنده ندما و مقربین ايله طرح بزم استشاره
 قیلوب صبحدم دفتر دار معهود الاطواری مجلسنه تغیشنه احضار ایتد کده
 طریقه اهانتدن مظهر فلاکت ایتک باینده شویله ایده لیم بویله ایدلیم دیونماوله
 کاسات فکر و تخمین اوزره لر ایدی * فرضا ظهوره کلان قضیه غیر مأموله
 بوصورته کرمسی هرگز نهانخانه خاطرینه دخول ایتیوب آسمان وزمینک
 لمحۃ البصرده زیروز بر اولسی ملحوظ اولمق جائز ایدی بومصلحتک بو طریقله
 عکس مراد اوزره جلوهر کور اولسی خاطره کلز ایدی بووجه اوزره
 بی وهم و باک مسنددارای خیلا ایکن بالبداهه کاشتکان سر کار متلهانه
 پیشگاهه کلوب پیغام رسان واقع الحال اولدقده دمبسته ومددهوش اولوب
 تجسس و تحقیق ایدیجک تحقق قضیه متمضح و بیچاره شرمناک و مقضضح
 اولوب ایرتسی آینه عالمدهنه صورت نمایان اولور منتظر و نگران اولان یاران
 امر بر عکس اولدینک کوروب دفتر دار معزولی هزار شوکت و شان ايله ایکی
 منصب جایی بر بردن متصرف اولدینگی حالدیه مسرور و کامران هم دفتر دار
 هم میرمیران و قصد مکروعدوان ایدن والی مظلمه کاری سیلی عزل چهره
 خراش ايله ترش و مکدر حال و بی سر و سامان کور دیلر * حکایت ایدرلر که

میر میران معزول بحالت و شر مساریدن فردایه توقف ایده میوب کیجه غلبه
 عازندن ترك دیار و سمت آخره نقل ادوات قرار ایلدی * سبحان الله القادر القيوم
 نه لطف بدیهی الورود و نه فیض خدای عیم الجود در که خصم النذن خلاصه
 چاره جوی ایکن جناب خدای عیم الجود و النعماهم کید بد اندیشدن خلاص
 هم منصب اجلانی اکائنات ایله سرافراز عوام و خواص ایده

برایالنده قائم مقام حکم السیف اولان خود کام بیباک خرام تابش جگر سوزنده
 سایه سقف محکم شرع پا که التجا ایدنله اجرای آتش غدر ایدوب قاضی
 وقت و رغما بر نیچه بیکناهی فرستاده سیاه استکاه ایتدیکی آنده جانب کار فرمایان
 سلطنتدن مباشر لر کوب هم اول نامرادلرین درد اهلا کنه علاج * هم اول
 نامر داول دمه اعانت حکم الشرعه محتاج اولدیغی غریبه در

ثقة صحیح الکلماتدن بر منحنی قد راست ضمیر * بو حکایه صحیح الفحواپی
 ابلاغ سمع تعبیر ایتدیکه * مشاهیر قضاتدن بهمن مصلیسی دینکله معروف
 اولان قاضی بقسمت راضی امر بالمعروف سبحانه پیرای شرع مصطفی ایکن *
 میر میران ایالت طرفندن کار فرمای ولایت اولان قائم مقام حجاج سیرت دست
 تجاوزی کربان رعایایه دراز و ورای پرده تعدیدن هزار گونه جور و ستم
 تمتع التحمل ابراز ایتشیدی اتفاقا بعض خدمات لازم الحصول اتمامی ایچون
 قاضی و قائم مقام پای تخت اولان بلده معهوده دن اطراف نواحی یه عزم خرام
 ایدوب برقریه ده ایکسی دخی وضع خیام آرام ایتدیلر اما شخص مخالف الشرع
 آسیب مظالمی سرحد نهایته ایصال ایدوب خار خار ستمندن قاضی بیچاره نک
 بطانته جامه وجودی اکسندگی غسلی صوف صدپاره کبی چاپک اولمشیدی *
 زبردستان حکومت ایسه آتش قهر عالمسوزی ایله کباب و خاتمان برایا بالکلیه
 سوزان و خراب اولوب * تدبیر دفع ضررندن فلاطون مشربان حکمتشناس
 عاجز و یتاب قالمشیدی (عبدی المرحوم)

✽ بیت ✽

✽ ظالم لک سویندیرمن جوری آتشن ✽

✽ قاضی لک بودرد ایله بغری کباب اولور ✽

(نثر) بو ائشاده براق بیکناهلری زنجیر و حبسه ادخال و پیرایه سلاسل و اغلال ایدوب جانب قاضی یه التجا ایتد کلرنجه ظالم حجاج روشن آتشن خشم و غضبی ملتهب اولوب برنیچه سیخ چوپین تهیئه قیلدیکه مراجعت شریعتی بهانه خلاص اتخاذایدن بیجرم و کناهی اولطریقله سیاست و اهلاک ایده (هر چند جانب قاضیدن سفیران مصلحت پرداز توسل ایدوب طریقه حکومت شرعیه دن دفع کید و کزنده امکان احتمالی برطرف اولدیغنه بناء بران نصاب معقول فریب جرایم ناملایم تکلیف اولندی و قبولته رجاء قاضی انضمامی تأثیر بخش حصول اولوق احتمالیله هدیه کش نیاز اولدیله ✽ قلب سیاه بی مرحتی اماله یه مجال اولوب اول غشوم مذموم الحالك عناد طبع نابرسدادی از دیادنن غیری نتیجه ظهور ایتدی ✽ وائشای نقل مدعای رجای متواضعانه قاضی ده وسائط چرب زبان خوش محاوره ✽ تلین دل سخت صخره تمکینی ایچون افندی مخلصلری برسکروح طارح التکلف برطرف ساخته قید تعظم و تعسف محکمردر ✽ زمانه ده اوضاع روز کاری هندسه و پرکاره تطبیق و کلفه سی تکلیف محال ایدوکن یلوب ✽ رجای خام ایله تصدیق و تعجیز ایتیموب شرط جزا جله التماس اولوق اوزره کروه محبوسینک کره قید کیدلری فحل اولسنه توجیه ناطقه ایتشلردر ✽ خصوصاً حصه دار نصاب علم و عمل برپیرما ترنفس ایدوکی قراردادئه همه کس در ✽ زمام شریعت شریفه یه مخالفت در دست ایکن مجرد اکابر عصره تکالیف شرعیه یه مخالف طباع و خواطر بلکه عدم نفوذ حکم دینی امر ظاهر ایدیکنه یقینی اولغله اضاعه جوهر خیر شرعی بی روا کور میوب ✽ خرط قتاد ناملایم طورسد ادا اولدیغنه عرفانی سببیه اول طائفه نك مطالبه مالیه یه علاقه سی یوغیکن ینه مجنا خلاص لرن مراد ایتدیکی جانب استیلا پناهه محض نيك سکالیدن ناشی اولوب مغلوبیت منصب غائله سیله کندوی عتاب قهاری یه سزا کوروب سزک طرفکره رجای بی نتیجه روا کورمدی بو برآلی بیکناهلر برطریقله یعنی جریمه دکل

هدیه نامنه بر مقدار شیء یسیر لری المغله رهایاب آزادی او لیحق خزانه
تصور یکره چندان زیان اولیوب خلاص دردمندان ایله کندولر دخی مایه کیر
امتنان اولورلر * انجاح مرآمده تردد بیوریلورایسه * اول عاجز منطقی غضب
لابالی و یاران مشرب اولغله بودیر مکافانده محتاج امداد و اعانتکز اولدیغی حالده
انتقام ایله مقید اولدیغی صورته انکسار خاطری تفریق اجزای سامانکرده
درکار اولق لامحال رسم قدیم روزکاردر (ها) آنکه سرکار امارانده ملابسۀ
ضبط وربط ایله حلقه بند تقش اولان اصحاب سیف مظلمه اندیشک ارباب
قلعه خاصه قضاة عیسی دمه اکثر ایامده احتیاجلری مقرر اولوب مقتضای
کار نبوبت ایله مر اجتهکز و آضح و آشکاردر دیوب بعض مقدمات وارده
ابلاغنه مبالغه ایندیلر (حریف عنیف اصلا توجیه سمع قبول ایتوب بلکه
انواع نفرین و اهانته مشعر هذیان مخالف المروءه ایله آهنگ جواب نادر برابر دنصرکه
مقدما اعداد ایتدیکی سیخ چوپینی بر مظلوم اندوه کینک دوش بلا کشنه
تحمل والقا و محضا قاضی طرفته التجاری مقابله سنده رغاله بیچار کان
ستمدیدی سیاستکه محنت زایه ارساله اجتر ایلدی (راوی حکایه بووجهله
تصحیح نقل ایدر که پاسخ لجاج قائم مقام ظاهر الاعوجاج عکس انداز قاضی
منکسر مزاج باهر الاتزاج اولدقده حضار مجلسی حیرت واضطراب استیلا
ایدوب بالجمله اول سفال بی باک ناخدا ترسک سریعا درد طاقتکدازه مبتلا
اولسی رجاسنه دوشدک که بالضروره علاجنده مداوای قاضی به محتاج اوله
امر قاضی حاجات ایله اول آن حکمت مشانده یاران محکمه نشین ایله کلام مذکوره
هنوز فصیل و ختام ویرنا مشیدیکه مقابله دن بر عرابه سوار دولتمند صاحب
اقدار آشکار اولوب تعییرات عنف آمیز ایله پرسش جایگاه قائم مقام میرمیران
ایدک جانب قرارگاهنه شتابان نزول اولوب طرف سردار عساکردن کلور
چاوش ایدوکی هیئت خدمه توابعدن ظاهر اولدی آیانه خدمته فرستاده
ونه مقوله اموره مأمور اولق کرکدر دیوب بعضن دهلیز باب محکمه به وضع قدم
تفحص ایتدک هنوز پانهادۀ خارج دروازه اولما مشیکن کوردک مقربان قائم مقام
جور اندوزدن بری تلهب تام واضطراب مالا کلام ایله سراغاز فریاد و چاره
جوی امداد اوله رق لله تعالی بکافاضی شرع شریف صاحب الفضائل

اولان افندی حضر تیرینک خاکپاینه جبهه سای نیاز اولغله دلالت عنایت ایلک که دم قوت و زمان مرؤتدر دیوب کمال استعجالدن خلط کلام ایدوب افصاح مرام ایده مدی پرسش سبب تهالک واستعجال اولندقدده الحاله هنده مأمور امو جمهور اولان سردار لشکر کش وزیر خاقان وشه اغامزک بعض کسانى دادخواه اولغله جانب عالییرندن قید و بند ايله تخمیکاه سپاه واردوی عساکر انجم اشتباه اولان محله احضار یچون برمتعین اغای نامدار کلوب نیم لحظه توقف و ارامه رخصت و مساعده سی یوقدر باری میان اعدادن قید و بند حبس ايله روانه اولسون بو مرتبه یه امکان اولورسه احسان قاضی وقت ايله جلوه کرو نمایان اولور والا بو قدر زماندنبرو ستمکش استیلا مز اولان گروه ناس بیننده مقتضیح و رسوا و مظهر شماتت جان فرسا اولوق لازم کلور دیو نیاز پاشلقلر ایدوب خدمه محکمه دن جواب لاو نم صادر اولدین مباشر قید و بند اولان چاوش ذی سطوت قائم مقام ظالم سیرتی کشان کشان حضور قاضی یه کتوردی اولدم جور و تعدیده فرعون وهامان و حجاج بی امانی فتراک اعتباره صالیمان سفاک بی باک جای خوف و خشیت ايله رعشه ناک اولوب سابقا نام قاضی و سمت محکمه یاد اولند قجه تحریک سبب استهزا قیلین کردنکش غرور و خیلا حالا رجای عنایت قاضی ايله تقبیل دامنکوشه و بوس کنار سجاده یه سرفروده (اسجد من هدهد) مثلی مصداق حالی اولدی بو وجهله مدد سلطانم مقدماتی تکریرده جرى اللسان وایتد کلریمه قاله یولندن رجا کشان و دیده شرا ره پاش خون افشانکه عالم حیران قالوردی (و مقتل جای سیاسته ارسال اولنان خانه خرابلر ایسه مضض قهر ناگاه کیر ايله بیچاره لک اتمام کارینه مباشرت صد دنده پیدرپی سفیران زهار کری تنبیه فارغ باش ايله بیامرس الحذر اولدیلر (مظلوم لک تخلیص کریبان جانلری ایچون نیچه اجهلر ویرزلر ایکن لطف خدا ايله مجانا خلاص بولدیلر ازیں جانب چاوش مباشر الیه ابراز حکم سلطانی قیلوب مضمونده فرمان حبس و قید و مقید و مصرح اولغله اجرای امر پادشاهی یه مباشرتی مقرر اولیحق قاضی فقیر غلبه عته مطلق ايله زبونگیر لک مخالف دستور مرؤتدر دیوب ترجا دهنکشای استعفا اولوب نه حال ایسه

مسند نشین ضبط و ربط اولمش آدمدر بوطریقله میان انامدن بی سرو سامان
منهدم العرض کتسون دیورجالر ایلدی مفید و موقر اولیوب خواه و ناخواه
ایکی پای معوج خرامنی بند آهینه چکوب محبوبا عربله یه قیوب محل مأوره
سسر عتروان و کروه بر ایا آسیب ظلمدن تخلص ایله جدله خوان امتشان
اولدیلر قاضی و سائر مترددان محکمه سرعت قبول دعا و سسر حکمت خدایه
حیران قالب حریفک بویله بی پروای عالم استیلا ایکن مقتضای سوء فعالی ایله
بر لحظه ده مهان و مقتضی و رسوا و بالضروره محتاج قاضی سجاده پیرا اولسی
تعجب فرمای عقلا اولمشدر

بولطیفه غریبه خنده فرما ایکی مختلف مشرب دانشمند اتفاقله یارندن
برینی ضیافتده دعوت قیلوب مصارف مهمه یه کفایت مرتبه سن لثیم
طبع اولان حریف یار سخنی مشربه اقراض وعد ایشیکین و پره چکی بر عدد
التونی ایکی ایلده زیاده یه تبدیل هوسیه کیدوب مسافر دعوت کرده دعوتیه
اجابت ایدوب مایه تدارک و لوازم نابود اولغله یار تهی کف شر مساریدن
عرضه تلف اوله جنی محملده حزانه فیض الهیدن نیجه سیم خالص ایله
بعض اشیا دخی ظهور ایتکله پادشاه وقت اولدیغیدر

شکر پاشان بزمکاه لطائف اولان خوش طبعان سبکروح مطبوع المحاوره دن بری
ندیم وادیده بو طرز ناخوایده ایله خوان مصاحبتی آراییده قیلوب کندی
سرگذشتی اولق اوزره تحقیق حکایه ایلر که ایلم دانشمندیده که روز بازار افلاس
وهنگام گرمی جمعیتکاه خسران و یأسدر

❀ بیت ❀

❀ آنکه هست نقد معارف بچنگ من ❀

❀ افلاس من چو بهزان نیست ننگ من ❀

(نثر) یولندن دست مز د کتابت ایله سدرمق معیشت قیلوب (ع) ال تهی کیسه
تهی کوشه کاشانه تهی (نثر) مضمونیه نوحه کرفر یادایدی امازوایای صندوقه
سینه مالامال کنجینه همت اولمغله معنی سوداگر سویداخواجه کامران بندرگاه
مرادایدی بن بویه افلاس پناه شیدا سیمای رسوادرستگاه اولوب (ع) دارم دلی
اما چه دل صددرد پنهان دربغل (نثر) مصداقچه برآخردان شمنندپوشیده
حال ایله هم حجره ایدمکه صورتا اولدخی رثا شت هیئت وفقر وفلا کتده بکا همربک
اولوب معنیده وایه دارمایه نهایه اولقده (ع) داردزری اماچه زرصد کنج
وهیمیان دربغل (نثر) مفهومی کندویه حسب حال ایدوکی مقررایدی الحاصل
امر تدارک روزمره بی قانون حریفانه تطبیق ایدوب (فیوم علینا ویوم لنا)
قاعدہ سی یوماً فیوماً دستورالعمل جان بلا آشنا قلنمش ایدی اتفاقا جوانمردان
حاتم کفدن بر مخدوم سماحت پیشه ایله الفت اولوب انکدخی طریقه
دانشمندی به التحافی علت جامعه قضیه اخلاصی کاهویکاه طرح مجلس اختلاطه
سائقه کورنگکه مراراً فقیر غنی قلبی هم حجره اولان توانکر فرومایه کدا
چشم ایله ضیافت ایدوب سکر مکررا کرامی حوصله حاله امتلا فزای بحالت
اولمغله مره ذمت همتره آتی دخی دعوت وبرکره دانشمندان صحت ایله اولمخدوم
خوش خصلتی ضیافت لازمه مفهوم کارنبوبت کورندی لکن بنم جیب اقتدارم
کیسه دلاکدن تهی اولمغله مقتضای همت جسارت دعوته متقاضی اولدیغی کبی
داعیه قلت اول امر مبادرت ناراضی اولوب بر شبانگاه تیره سحاب اضطراب
مانند شام غریبان سربی سامانی استیجاب ایدوب ساعد بی درد وتام ستون
زنج اولمغله قدخکشته دست روزکارده کباد شکسته یه دوشمشیدی اول
همخانم اولان کوته آستین خانه خراب طاس شورابه سؤال وجوابی درمیان
ایتمکله اذاقه زهراب عذاب آهنگ ایدوب تفحص اسباب اندوهناک دل بیتاب
ایدیجک مخدوم مزقوم پیدرپی اکرام و ضیافتدن عرق ناک بحالت اولدق
برحالت ال ویررسه زیر بار شرمساریده قالمیوب باری بر کره زدخی اول یارستوده
کرداری ضیافته امکان اولسه دیوبسط خطاب ایلدم حریم اولان نابکار
خرظریکه

وارین کتوره بن جوایله قالقوب بنی کوشه نشین انتظار و داغ داغ آتش
اضطرار اولدیغم حالده ترک ایلدی اول کون تا اذان عصره دك عین و یساره
حواله جاسوس نظر قیلدم * بر طرفدن اثرینه ظفر بوله میوب تمام وقت
قدوم مخدوم قریب اولوب نه کاره متشبث اوله جغمده حیران و مضطرب
قالوب ناچار جانب دار الحزنه رفتار محزونانه و اوضاع غریبانه ایله عزیمتمای
خرام * و کار ییشخنه حیرته زانورده آرام اولدم * اما بر حالده و استغراق
ملالده یکه نصیب دشمن دیمکه مقتضای مروت مساعد اولردی (ع) دشمن
رفیق یخت زبون کسی مباد (نثر) پیرامن مسکن پر مخنه اجاله نگاه نومیدانه
قید حقه شایسته رهن اولور بر شینه چنکال نظر خلیده اولمدیکه چاره پرداز
تدارک لوازم ضیافت اوله * اول کشتی لئیم ندیم ایسه سپیده دم صباحدن
اول شام مصیبه همرنک اولان هنگام فلاکت دك نابود ناپیدا اولدیکه باری
پیام احدى الراحتین ایله بر حالت الویره یارب آه نه اوزکه درد طاقتکدازه
دوش اولدم

نظم

نه دستی داشتم بر سر نه پای داشتم در کل

بدست خویشتم کردم چنین بی دست و پا خود را

(نثر) بو محنتک علاجی شفاخانه لطفکه منحصر در اکر خاطر مخدومه خلف
و عد القا * و یاقدومه بر مانع پیدا اولر سسه باری ضیافت مرک ناگاه کبر ایله
بن دردنا که حیات ابدی اعطا ایله دیو جان و دلدن تشریف جناب حضرت
عزرائیل علیه السلامی تمنایه باشلدم و بو تحسیر جانفرسا ایله نه ایده حکمی
بیله میوب تلاشی اضطرابه ادوات کتایبه دست اوردم اما بروز ایدن خفقان
و خدشه خلیجان ایله (ع) جمعیت خاطر می قور افکار پریشان (نثر) وزنی
اوزره انامل خامه سای حقه دواتی قیوب کوشه فم بسته دمدنه جوایلی لیه
مداد اولوب فرضا راه غلط کاریدن اصابت سمت مجبره قیسه کلک زار خای
شکسته پای همانا دهن دواته بنان حیرت اولوردی

✽ بیت ✽

✽ من بادل غم کشیده خویش ✽

✽ راق کُن خون دیده خویش ✽

(نثر) بن بولاده دندان اضطرابه جگر خای و هجوم طوارق اندوه و اکدار ایل
مشغول های های ایکن دروازه دبدبه اقدام ظهور ایدوب تا کهانی اولدمده
بلای آسمانی لمحۃ البصرده حیات جاودائی اولان مخدوم معهود مر حبا کوی
تشریف اولدی و بی محاباهای یاران نیچون بودمده بویله مزوی کنج
خول اولوب طور رسن ✽ یعنی مسافر قدومنی بیلر میسن نه اوتور رسن برخیز
و یا بر فصل بازار قرامانی تماشا ایدلم بعده کلوب بی تکلفانه مهمساز عیش
و صحبت اولدم دیوب بنم درد دلدن بخبر طرح تکلف یوزندن اظهار سبک و حیل
تلطیف خاطر اندوه کینه آه نک ایلدی ✽ بن نامراد ایسه کشاده
تیر آه اولغده فرصت بوله میوب کما نکش نفس نهانی حجره سینه ده مد بکاده
جگر ایدوب شواله واردیکه بازوی حیات آمد شد حرکاتدن منقطع اوله
(ع) ومن وراء ظلام الليل اسفار (نثر) تمام مهمان جان دروازه حلقومه وضع
قدم خروج ایده جک محله پایین جایگاهدن بر یکسو اواره جوامر دک صدای
آشنایانه سی کوشزد اولوب فقیره اشارت فرمای تقدم اولدی آیا بو تراحم
حشر اکدار خلانده نه حادثه پیدا اولوب علاوه بار اضطرار اوله دیو
(اقدام رجلا و اوخر اخی) اوزره خطوه نه سلم اقدام و احجام اولدیغمده مکر
سابقا روزی چند خدمت نیابتیله کسب روزی ایتدیکم بر قاضینک کتخداسی
ایمش بعض خدماتله خداوندی آستانه سعادت ارسال ایش ✽ و ما مور اولدیغی
مهماتی اتمام ✽ وینه جانب منصبه عطف زمام خرام ایدوب پیغمده حبیل المتین
مواخات قدیمی و موالات صمیمی عقد ریب وریادن سالم اولغله بنم ایل
وداعه کلش حضورینه مثول ایدوب مترقب کشف داعیه تشریف اولدم
اما وله سامان ربا ایله افصاح کلام ایده میوب تلغم و هبشه یولندن پریشانکوی
و آشفته سخن منتظر خطاب اولق شکن کوسه ترم بالبداهه شهید ریز
طبقه تصویر اولوب فردا جانب منصبه عزیمت کورندی بزی کونکلدن
دور ایتیموب اثاث یت قبیلندن بوساط معهودی آلوب فرش مسکن ایدرسن

دیوب بر فاخر قالیچه بی بخشش ایادی سبحان الله نجب محمده لطف
نامتصور ظهور ایتدی * علی الفور بقال زخائر فروشه کرو ایدوب غریبانه
دوسه الوان طعام احضارینه سرمایۀ ماحضری دیو از قالدیکه هجوم
سرور دن حجره نشین روح * نایب دای کوشۀ عدم اوله * وجودم
بومسرتدن اهتر از ظاهر و باطن پیدا قیلوب ادای شکرینه غلبۀ شوق
مفرط مزاج اولمغله درون سینده جان طپانله براوز که معامله بیرون از تعبیره
مشغول ایکن

* نظم *

* دولت کلنجه آدمه قالر حساب حد *

* یعنی عطای حق اولور اول دمده لایعد *

(نثر) در عقب برسوی پرشهد مصفا بی دخی که ماصدق (فیه شفاء) در ایله
صونوب بعض مواضعه ارسال اولسان هدایای معهوددن انجق بومر تبه
فاضل اولدی آغوش طالک زیاده کنجایش پذیر دلکش معذور اولسون دیوب
ذائقۀ حاله بووجهله حلا و بخش سعادت اولدی * بونعمت متعاقب الورود
ایله جان زارم مظهر صنوف مسرات پیدر پی وغواص دل شناور دریای
موج در موج نشاط دمدم اولدی * بومر تبه ایله اکنتا ایتوب مصافحه
وداع ایچون اشارت تحریک ید اید یچک بندخی نفس الامر اعتقاد یله دست
برداشته مر حبا اولق صد دنده بروضع نازکانه ایله اون عدد سیم غروش پرخروش
مکمل ببیدلی کف مالوف السرفه نهاده قیلدی * بوکره غلبۀ شادمانیدن عظم
کیدوب حریف مکر متکار عطا الیف نصاب احسانی تمام ایدوب نمرۀ یاهویله روانه
مقصدگاه اولدی * و بن ظهور غیبیۀ بی نهانۀ الهیه دن بر حالده قالدیمکه
افراط نشاطله عروق واعصاب حر کتدن قالب دمیستۀ حیرت اولدم برمدت
بو حال اوزره لال و بی مجال * و متفکر سرزدی الجلال اولوب طور دم رفته رفته
خشک نهال شاخ شاخ وجوده طراوت شعور سریان ایدوب مغلس بر چیده
دکان ایکن برانده کنسیمی خواجه کامران صاحب کنج شایکان بولدم *
دوشمده بساط ببیدل دسّمده سبوی پر عسل جیمده سیم مستدیر مکمل نازان
نازان درون حجره به خرامان اولوب سرمستی رطل سرشار دمساز ایله شاطران

شیرین کار کبی قطر زنی و بالا روی ایدرک حضور مہمان نجستہ قدومہ وضع
 قدم ایدوب های سلطانم صفا کدیکر خوش کلدیکر صدر حباویک جہان
 اہلا و سہلا کہ پیش ازین دم تشریف کردہ ندیم ہر جایی نہاد عقل پریشانکارم
 کشت بازار نچیرہ کیدوب خدمتکاران حواس و قوی دخی تفقد عقل مکشستہ
 ایچون طرف طرف پریشان اولغلہ رعایت شرائط اکر آمدہ قصور اولمشیدی *
 الحالہ ہذہ جہلہ سی سالما و غاما جایکاہ قدیم لرینہ عودت ایدوب پرلور بندہ صف
 بستہ خدمت اولمشردر * شمدنکرو سیر بازار * بعدہ نشست و قرار جائز ایسہ
 (ع) بیور فرمائک اولسون جہلہ خدمت جائہ منتدر * (نر) دیوب تلافی ما فاتہ
 بسط مقدمات ایلدم دیدہ جانہ اول بیت الاحزان کورینن محقر حرا بہ بیت معمور
 وباغ رضوان اولدی * فی الحال غروشلرین برقاچک یاران مدرسہ دن بعض
 زندان چالاک دستہ طابشیروب برنخدو ملہ سیر قہوہ و کشت قرمان ایدنجہ
 سیرلر امکان مر تبہ سندنہ پلاو و حلوا اقسامندن احضار مر تبہ مقدور ایلاک
 دیو خدمت طبخ طعامی یارانہ حوالہ قیلدم * وصفای خاطر و نشاط باطن
 و ظاہر ایلہ خرامان کشت کوی و بازار اولوب بداء پادشاہ وقت * و شہر یار
 صاحب تاج و تخت اولمش قدر صفار ایدوب اذان شامدہ کنار سفرہ مہیا
 کشتہ دہ صنوف ابتہاجلہ نشست و قرار ایلدک تمام بسم اللہ کوی تناول اولمق
 صد دندہ اول عرقوب وقت شایان طبانجہ لعن و مقت یعنی ندیم لئیم کشتنی
 و حبل المتین سیاست آویختنی کابوس ناکاہ کیر کبی ظہور ایدوب خوان درمیانی
 آراستہ نعم پیکران کوروب تبصص روبہانہ ایلہ گوشہ سفرہ دہ مر بغشین
 ثقلت اولدی * مقدا مخدوم مسافر دم تشریف دہ مزبوری غائب کور مکملہ
 پرسش احوالہ تقید ایدوب اصل اقدام دعوتدہ آنلر سزدن زیادہ مقدم
 ابرام ایدی حالا موجود صف استقبال اولمیدیغک حکمتی و سبب علتی ندر دیو
 تکریر سؤال ابتدکجہ بعض ہمشہر یلریمزک پابستہ تعویق واشغالی اولمشدر
 یولندن ترک جواب اولمشیدی * حالا طور پریشانلہ تحریک دامن قدومی
 تثیر غبار تعجب ایدوب هنوز طرفیندن مر اسم خوش آمدی رعایت اولمندن
 حریف خرمنش اسماع عذر برترز کماہہ آغاز ایدوب بندخی یادکار بوایتدیکک
 وضع ناہموا رندزدیو مشت چہرہ فرسای تو ییخ ایلہ دندان سامانی شکست

ایتمدین ملعون بی دین عاید لعنة الله والناس اجمعین بوسم هلاهل تعبیر
مستلزم التعمیری پاشیده نمکدان تقریر ایتدی * ومعذور اولسون بوقدر اکلندیکه
باعث بومعنی اولدیکه آیاصوفیه سمندره التوفی ایکی اچدن یادهیه تبدیل ایدر
بر بوزه فروش آرنبود کافری دوستم وار حشره الله مع الکفرة والفجرة حکمة
بوکون دکائن آچیبوب درطالع کشاده بولندی * اول سبیدن بوانه و بوزمانه دک
منتظار اولدم عاقبت نماز شام ایروب نومید دونوب کلدیم دیدی های قضا و قدر
وجودینی بلا و کدردن امین ائیمه بوقدر احبایی ایکی اچمه یه صا توب
بر بخدومی دعوت ایتیشیکن و بنم نیم حبه یه اقدارم اولد یغن ییلور ایکن
بنی کشته ساطور بحالت ایتدیکن قو کتسون سکا نسبت امر سهل اولدیغی
صورته باری مهمانمز اولان وجود پر جود ایله بومعامله روسیاهی بی
روا کور دیک نه اوز که خبائث ونه طرفه قبا حدر بو مقوله
ملعونیت و خبائث طینت جائز اولیحق یه کجه جک التونکی ایکی اچمه
زیادهیه دکل یوز اچمه دخی زیادهیه قبولده عاجز می ایدک دیهرک رشاشه عتاب
ریزان ایتکله براز تسکین نوران اضطراب ایتدم مکر مخدوم مبارک قدوم
معامله دن احساس حال * واجلا خبائث حریفی مخاطبات نامعقوله دن
استدلال ایدوب * بلکه بعضی مقالاتی بعینه استماع ایله واصل مال احوال
اولمش ایش صورتنا تغافل و تصامم یولندن یتر بحث ایتدیکز تکلیفمز یوق
صفاده اولهلم مقامک کوستردی یاران مجلس وندمای مونس هر طرفدن تناول
نعمای خدایه مباشرت ایتدیلر بو کره اول ملعون تیره درون براوز که حدث
و خبائث ایتدیکه جنایت سابقه بی منسی ایتدی اولدی

✽ بیت ✽

✽ قباح نه شاشیدن ورید نیست ✽

✽ قباح قباح نه فهمید نیست ✽

(نثر) القصه مجلسیان صفا پیداست برداشته لقمه مهیا اولدقده خنزیر
مستحق التعزیر طعامه ال صومندین جیب صدچا کنه ال صونوب بردانه نقره
عثمان خاقانی مباحاته پیشکاهمه کنار سفره یه نهاده قلدی * مقصودنه
ایدیکن بلدم اما حجامدن غرق دریای عرق اولوب اچمه سن کوزینه صوقوب

و یا بر جانبہ انداختہ قیلورسم جائز کہ فروئی غوغایہ مؤدی او اوب مد عای
 حجاتفرمای حریف پیاضہ چہمغلہ باعث زیادہ کی اقتضاح اولہ نہ حال ایسہ
 زیر پیشگیر تغافلہ پنهان و پوشیدہ قالمسی مصلحتدر دیدم * و ظرافتہ بومقوله
 وضعک محلی دکادر دیوخفیہ تنبیہ ایدہ بن صاندم * بنی کندی کبی خرقیاس
 ایتکله داغ رشک حسرت اولہ حق * و مردم دیدہ سی کبی انداختہ مزبلہ
 عدم قیلنہ حق اچہ سنہ باصرہ دوش اولدی اعتقادیلہ علناہای برادر اچہ کی
 ال دیمکہ باشلدی اولقدرد کہ لب تنبہی کریدہ قیلدم مفید اولیوب مخدوم
 معمودک نظری دوش اولوب سر سفرہ دہ نقرہ غوغا سنک سبی ندر دیچک
 خداوند برادر ایلہ حریفانہ اوزرہ کنورز کیچہ دہ ہر بریمز بر اچہ حق اخراج
 ایدوب بری ادامہ و بری نانہ صرف اولتیق عادت مألوفہ مز دربو کیچہ دخی
 عہدہ منہ لازم اولانی ادا ایتدم کسہ نک حق اورزمدہ قالمسون دیوب اول محلدہ
 بزہرزہ تناول ایتدیکہ الان یاد ایتدیکہ مر مذاق زہرابہ نداۃ تکہ میان خواندہ
 اولان طباقلری برر بر چہرہ عبوس مر دارندہ پارہ پارہ ایتدم ہلہ یاران صفا
 واخوان بقاھر طرفدن سنک انداز قہقہۃ استہزا اولمغلہ ایکیز دخی افکار
 اقتضاح جگر فرسا ایتدیلریوزی قارہ اولسون

پیری پاشا زادہ میر لوا ارتکاب مظلم یحید ایلہ غضب سلطان احمد علیہ
 غفرانہ الرحیم الصمد اولدقدہ مأمور اخذ اولاندن فرار ایتمشیکن بداء آخر
 مباشر کار پنچہ سنہ گرفتار اولدیغیدر

جبارہ امراء ظالم طینتدن قلم و آرنیو ددہ سالہا رایت افراز استیلا اولان
 رائض الخلی خیلای پیری پاشا زادہ نام میر لواۃ صاحب استیلا مر تکب اولدیخی
 مکارہ یحساب حجاج پسندک بعضی رسیدہ سمع ہمایون ظل الہی اولدقدہ
 جلدن دلونہ اہالیسنی کافہ و تیرہ قتل عام اوزرہ کشتہ شمشیر قہر ایدوب

اصحاب سیف و قلندن ایکی بیک مقداری نامدار صاحب خاندان مهماندوست
و مسافر نوازی عرصه تیغ خسارت و نسوان نخله نشین عصمتسرای عفتک
هنگ پرده ناموسلرک فراغت سکبانانه حواله طریقه اهائنه جسارت ایتدیکی
محاط علم شهنشاهی ییورلد قده تلاطم امواج لجئه حکم یزدانی * بادبان
صبر و سکون سکینه جهانبانی بی دریده قیلوب مزبورک احکام استدر جیه سی
عاقبت منسوخ قلم صاحبقرانی قلمسی لازمه غیرت حق اولغله بونقش پریچینابک
فحل بنان تقدیر اولسنه قهار شدید البطش انتقام تهیه اسباب ایدوب

* قطعه *

* بلند مرتبه یعنی نصوح پاشا کیم *

* کینه همتی اظهار صد فتوح ایتدی *

* کورنجه حدشر یتمده سعی موفورین *

* شقایه اهل هوا توبه نصوح ایتدی *

(نثر) مضمونی عنوان منشور عظیم اولان دستور عظیم الشانک باهر اقبالی
بالانشین مسندگاه داد آوری قیلد قده ستمکر مارالذکرک زخمرده نیرده تعدی
و پامال اقبال تسلطی اولان بیداد کشان بیکنه رکاب وزیر عدالتناهه
داد خواه اولوب تفصیل ماجری مقدمات کوشزد پادشاهی اولغله اخذ
و ایصالته فرمان بدیهی النفاذ مدبر الامور شرفیافته صدور اولوب کارکراران
مصلحت پرداز آستان صدر الصدور دن بری خصوص مزبوره مأمور اولدی
حسب الاشارة یخ افکن تمکن اولدیغی دیاری کوشه بکوشه جست و جو کرده
جاسوس تفحص قیلد قده اول خیانتکار خائف القلب شیر غابه شرور ایکن
مانند روباه تلاشی پناه پیشه اختفای کریزگاه ایدینوب صیادان کوه و دشت
تجسسدن تخلص ایچون کندوبی جزائر فرنگستاندن ذا کلیسه نام موضعه
برحیله ایله القا و تبدیل هیئت ایله اول محلدن رهایاب اولوب جزیره ساقزده
اختیار حفره اختفا ایلدی * مأمور اخذ اولان اغانک تک و پوی بیهوده سی
همبا اولوب خائبه دارالاجاله تحریک دوال رجوع ایدوب لکن نهمت غفلت
و مسامحه ایله مظهر عتاب وزیر قهرمان جناب اولوب پیشگاهنه رخصت
یافته تقریر جواب اوله میوب بیم قهر صدارت ناهیدن مزوی کج خول

و فکر ترتیب مقدمات دفع سؤال ایله مخزون و ملول اولدیغندن صف النعال
 ملازمته دخول * و میان دست بستگان دیوانخانه خدمته مشول ایدی *
 ازین جانب مقربان پیشطاق جاه و جلال وزیردن بر آخر اغای نامدار دیار ساقره
 بر غیری خدمته مباشر کار گزار اولوب روزی چند اولطر فلرده خمیدزن قرار
 اولق لازم کلشیدی * بی عیب خدا ذکر اولنان اغاسر ناسه بلای عجم *
 و سحاب ظلماتی کبی ساحه حال جهانیه نمونه دار عذاب عجم * اولان دخان
 بلای سیاهه مبتلا اولوب کاه و یکاه مص دود کبود ایله جلا بنش آینه طبع
 زلک آلود غم فرسود اولور ایدی * یوما من الایام انکلین میراغنه آرزو مند اولوب
 عادت مقلدان اکابر سیما اوزره بردر ویش دلریش هوا پیمایی ندیم و غمکسار
 ایدینوب سایه وارد ناله رواغای کامکار ایدی * همیشه دخان پر قسوت
 اول درویشه لازمه ذمت اولوب بود فعه دخی تحریک کوشه ابروی اشارت
 ایتکله جزا ر سمنه متوجه اولور برسفینه رئیسند بولنق اوزره قرار ویریلوب *
 لکن ساحل بحردن لنگر کسل آرام اولوب برایکی میل مقداری کذار ایتشیکن
 باد موافق مخالف یولندن موج انکیز چپ اندازی اولغله نیر نظر رسیده
 اوله جق قدر موضعده کشتیسی لنگر انداز توقدر مسارعت اولنور سه حصولی
 محتملدر دیو خبر ویریدلر درویش بی سرو باصنل کشتیه سوار اولوب سفینه
 معهوده رئیسند مزحبا کوی ملاقات اولیحق مراد اولنان ورق دخان
 بر باد فنادر * اما سلم سعا دندن قتاده زمین فلاکت بر ابدال مزدمزاده
 جوائمر سیرت کوشه کشتیده اون التونه بر جایگاه استیجار ایدوب یا نجه
 بر نونیا زیده وار صورتا قلندر کدا هیئتدن معدود معنیده اکا بر مشربان عالی
 همتدن عد اولغله لایق بر وجود انحق قنطار اراده لری نصابنده بیدریغ
 ساز ماهو الموجود اولسی محق قدر دیوب دلالت قرار کاه ابدال ایلدی *
 درویش دخانجوی پریشان کوی نظر ابدال برابر اولیحق کوردیکه بر چار
 ضرب تراش ابروی ناظر اشدیده موی اما سیما سنده آثار مر دی هویدا * پس اول
 اصطلاح قلندران اوزره دست برسینه ادای مراسم عشق باد و مر حباد نصکره
 صور مق عیب اولیه نظریکزه باغک میوه سی * ونه کلشن شکوفه سیدر جمال
 کوردلک دیدار سیر ایتدک شوقکز ذوقکز دائم اوله وارنلر عاشق لرا سنده نه اسمله

بیلنورنه صفتله بولنور سز بوخا که نفسکز دن و نفحه نور یکر دن برلعه بخشش
 قیلسکز یوفتاده سیرارنلرک نامن و کامن یلوب کوکل عالندن کل جالکز
 یادایتکه برنشانکز قالسه دیوب ادیده نام و نشانک سؤال و پرسش احواله بشلدی
 اول فتاده کرداب فلاکت دخی قلندران جهانکرد ایله کثرت اختلاط
 داعیه سیله زبان ابدالاتی خوب تکمیل اینلش رند چرب اللسان ایدی جواننده
 ایوالله ایمانم عشقک نظرک زیاده اولسون بوصورت عالنده بر قاج کون سیرانه
 کوندر دیلر امانت یرین بولجکه دیدار سیر یله جلوه لنوب ارنلر همتیله هر آنده بر جولان
 کوستوب جمال کوروب حال بولوب جان و یروب عشق آلوب تولادن تسلی
 بولجکه ایکی منزل اراسنده بر عاریتی لباس حال یوزارنلر شمدیلک بونقطه مرز
 بود آرمیه دوشوردی کوکل صفحه سنه مصر عاشقنری آرزوسن نقش ایتدیلر
 وجود پروانه سی اول شبنستان شمعنه طوغری یاغنه کیدر انلر نظر نده دیدار
 کوردیکه ایاقلر ترابی اولوب سیرارنلرک عشق و نیازک تیوره و ز صورت مادری
 بوزده بی ظهور طیراغنه صاندقده ارنلر سروری علی نامن باشزه تاج اینلش *
 اول اسمک سری عاشقنر خدمته چکوب حاجی بکتاش ولی یاننده خا کراه اولوب
 عارف جانلر پوستنک توزین سیله رنک صفا نظر لینه مظهر دوشوب قنبر علی
 صفتک بزخا که ارمغان ایتدیلر * ارنلر نظری دائم اولسون ظاهر و باطن سیرک
 وارنلرکزدن بزخا کپایه دخی نشان استر ز محبتکز جامنی نه نامه ونه عشقه نوش ایدلم
 نطقکز عیسی دملک ایتک نیاز ایدم زارنلر دمنه هودیلم هودیوب یعنی بومالا
 یعنی ایله بر برینک نام و نشانی خبرین سؤال وارکان طریق اوزره استشمام احوال
 ایتدیلر اول بی نوای خر کد ادخی تقریر مافی الضمیر و اغا خدمتده دخان رجاسنده
 اولدیغک نهاده کف تعبیر ایدیجک مرز بوردخی امکان مرتبه سنده اولانی
 درمیان ایدوب (ع) اشته کتدم صاغ سن قال ایمدی قربان اولدیغم (نثر)
 مضمونله مطلع مر حبایی مقطع یاهویه ایصال ایتدیلر ردرویش معهود
 حضور اغایه کلوب کر مکارا شمدنصره (ع) بوروز کارک دکنک بزیریشل
 پیراغنه (نثر) دیمیه سزوارین و یرن یاد اولماش دیوب کتوردیکی برک سبر ناچیزی
 نهاده میدان (السنخی ماملک) قیلدی اما پیری پاشا زاده نک روم ایلنده فتاده
 مضیق تحسوس وره بیمای صحرای فرار اولدیغندن خبردار اولماقده اول معنوه

بخت غافل مطلق بحث ظفریابی مرام اثناستنده بویوزدن نسق پرداز ژاژخایی
 اولدیکه خدا وندا بوکون بر عجیب و غریب سرخدايه دوش اولدم جویای برك
 انکلیز اوله رق فلان کشتی رئیسنه وارمشم کئندنده موجود اولماغله آرزوی
 دیار مصر ایله سفینه سوار بردرویشه سوق ایلدی صورتانمدو عباده فنا سکه سن
 اختیار ایلش ولی معنیده بر صاحب همت دولته ن دوشمش مردم زاده یه بکرز
 جوانر دلکدر ایدوب مقدوری مرتبه سن در میان ایلدی اون التون و یروب کوشه
 کشتی بی کندویه تخصیص ایلش بر صاحب جلال پسریده وار قلندارانه اطوار ایله
 غمخور لغن اختیار ایدوب بر آرزمان نطق عیسی وشيله جان باغشلدی لکن
 روم ایلنده پیری پاشا زاده دیر لر بر میز نامدار کامکار واردر اوجاغنده بر نیچه دم قرار
 ایتشیدم بوابدالك اول صاحب اجلاله بر مرتبه مشابعت وار که سبحان الله
 عرب و عجم سیاحی یم دخی بورسمه بر برینه بکرز ایکی آدمه راست کلمدم هزار
 آفرین نقاش جهان آفرینه که بر پیکرده بویله ایکی مظهر صورته کتوروب
 سرمو فرق و تغایر اولماق جای حیرتدر دیومدعای ترز یقه فیصل و پردی
 (اغاک بوتفصیل رهیاب صماخ ادعائی اولیجق های دده سلطان نجب
 احسان ایتدک اول سیه کاسه خانه خرابی اخذه مأمور اولان بنم فلان اغا
 بوماده آزرده صد کونه عذاب و تهمت مسامحه ایله تحت تحت ساطور عتاب
 اولدی (جانب جلالتماب سلطنته اول ستمکار کشور سوزی احضار مصلحتی
 آبروی کاردر مدد سمت سفینه یه دلالت ایله که دین و دولته بوئدن اوز که
 خدمت اولمز بیچاره دوریشی تازیانه اقدام ایله اوکنه قاتوب کندی براق
 زهر قاتل اژدر صفتان هلاهل ریزایله زو براه اخذ مجرم خانه سیاه اولدی
 درویش هرزه خای پریشان سخن واویلا سنج ندامت اولوب نه غریب قباح
 ایتدم مظهر هزار احسانی اولدیغم درد منده فلا کما بلغی حالنده دستگیر
 خلاصی اوله جق محله زهمای طریقه اخذ وقصاصی اولمق اثر آسپه سری
 نتیجه نابخت یآوری دکلیدر مقذف مزابل ترز یق اولان زبان هرزه پاشم
 بلکه حقه فساد اولان باشم کاشکی بریده خنجر سیاست اولوب بندن بومایه
 فضاحت صادر اولسه دیوب گاه کریبان پشیمانی بی دریده و گاه عارض
 نجاتنا کنی خراشیده قلمغه سر نیچه ملامت حواله قیلوب صد کونه اوضاع

تعلل آمیز ایلہ سر راہدن آہنک کریزایتدیکہ مفید اولدی * عاقبۃ الامر
محلندہ سر بحیب نمداختفا اولدیغی حالده کریبان برآورده دست اخذ ایتدیلر *
اقتضای حکومت عدل قہاری اول خونخوار بینکاه آزاری پی برده راه نجات
اولدین منع ایتدیکہ عاقبت افتادہ مضیق حبس اولوب شول محلدہ حضور
وزیرہ احضار اولدیکہ سابقاً سور اخذ اولان حوالہ مظہر غضب اولوب
سنک سوء تدبیرک اکاھادی راه کریزرها اولشددر ایمدی سنی زجرا اکابل
میرسریر زندان وصدر مصطفیٰ خذلان ایتک لازمدر دیو حبسی فرمان
اولمشیدی بو حال اوزرہ بداء اغای معهود پیشکاهہ مز بوری احضار ایدیچک
عامہ حضار بنان تعجبی کزیدہ قیلوب کاشتکان کارک الندن خلاص اولمشیکن
آخردن رھایاب اولیوب سبجلہ پیرایہ زبان احبای صغار و بکار اولدی ودر حال
ستمکار مز بورک مقضای حکم ہمایون (ولکم فی القصاص حیات) ایلہ سر بی
سامائی بریدہ تیغ مجازات و دعوات تصدیسی فیصلیاب حجت قاطعہ آیات
اولوب قضیہ اتفاقیہ احضار حیران ساز عقول کائنات اولشددر

نہال رابع کہ مسافران کما تدين وتدان اوزرہ سایہ کسترونہال تر درخت بالا
کشیدہ حدیقہ ہنزدر محتوی اولدیغی اوزرہ فواکہ معانی عبرت انگیز ایلہ
بعض قضیہ اتفاقیہ بی متضمن ووجوہ قدرت رب العزتی متین بعض نوادر
حکمت اثر درحقا کہ منظوقہ (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) و مصدوقہ
(وجزاء سيئة سيئة مثلها) صحایف ایامدہ قلم قدرت ایلہ می سومہ وصحت
وقوعی تجربہ کاران امور دھورہ معلومہ در

✽ بیت ✽

✽ هر که او نیک میکند یابد ✽   ✽ نیک و بد هر چه میکند یابد ✽
(نثر) فلہذا بودمدہ منساق اولان وقایع نوپیدای عبرت احتواء متضمن احوال
پاداش و جزا و بویادہ ظہور ایدن اسرار خدا جل و علا در

اخصاء روزگار دن برینک انامل حرص و آزایله جمع و درج ایتدیکی نفود و اموال
خباثت مال کندی لاشه و جودی غدا ی مور و مار اولدقدنصره پسمانده
ورثه هرزه خرج اولوب بالاخره باعث جنك و جدال و مؤدی حرب و قتال
اولدیغیدر

لئیمان خست شعار تجاردن بردنی کشتنی که کف دست نقره شماری جمع
درهم و دیناردن بر لحظه آسوده اولیوب

✽ بیت ✽

✽ لئیمه ربیبش خاطر ویرر کرم ایتک ✽

✽ مقید اولسون ارباب دله زحمت اولور ✽

(نثر) تمامی عمر نده بر قلب منکسره جیره بند نوازش اولمق زحمتی ار تکاب
ایتمیوب نه مز رعه خیراته کندم دانه عطا القایتمش و نه صیدم مرغان مثنوبات
ایچون زیر دام حيله شرعیه دانه پاش حسنات و حبه نثار صدقه و زکات
اولمش ایدی

✽ بیت ✽

✽ زخست روغن از ریزک بیابان عدم کیرد ✽

✽ باین امسال وضنت کس ندیدش جفت و یثانی ✽

(نثر) ناشتایان تهی دست کرسنه چشمک حواصل املرین وایه کیراغدی
صلات مستتبع البرکات ایتک دکل فرط بخلی کندی معده طمع پرورین
دخی بدل ما بتخلل ایله ضیافته مساعد اولیوب تناول کتر لقمه پنیر و پیازی
اسراف عظیم عد ایتمکله رهگذار مواشیده مصادف اولدیغی زو ث بهایمدن
التقاط دانه ای شعر ایله کلوی طمع سنجی مملو و سیر ایتک مقامده ایدی

✽ شعر ✽

✽ ابصرته قاعدانی مر بط الهم ✽

✽ خوفاً علی الروث سن لقط العصافیر ✽

(نثر) محصل سخن زاع جیفه خوارجان خیتی لانه مهرداد بالکشیای شاخسار وجود اولوب کانکره فلکدن زخزده مرک و فساد خندق لحد اولنجه نه هیچکسک خرمناکه ضیافتدن النقاط حبات التقام ایلش ونه دلالت آشیانه نکتخانه سی ایچون تحریک جناح دعوت قیلوب سر بنجه تصرفنه خایده اولان خوشه نعمدن نیم حبه اسقاط وایه بخش حواصل کائنات اولمش حتی بویاتکرده مبتلای عذاب اختلاطیدرکه پسندیده طبع دنائت مداری اولان وصف ذمیم خست ایله ابتهاجنده کرار ازبان یاهو پاشندن مسعودرکه نه مدت عمرده میربانان مهمانواز عالمدن برینک کوشه سمط نعمتده نشست وقرار ایله التقام نفایس درمیانه مباشرت ایتدم ونه مسافران غربت کشیده امدن بری زیرسقف سرنکو نمده تعلیق ساز و سلب نزول ایتدیکنه تحمل ایدوب کارکانون بی خاکستر ودخانده پوست نشینی مسافرتنه رخصت واجازت روا کوردم (ع) آب حیات در نظر ومهر بردهان (نثر) نه برسنه کامله ده ایکی کره تبدیل کفش وپاپوش ایله مالی اضاعت ونه هرگز اشتراء دجاجة سفاهته جرات وجسارت صادر اولدی دیومباهات ایلریدی (ع) پس لایق توسنک بودسنک بخور (نثر) حقا که عیب پوش اندام دوزخ مقامی اولان پلاسپاره پشه ریزی بر صورتده ایدیکه شبیکه صید ماهی اولغه تحملی اولیوب نسج عبا اکانسته سر پرده سلیمانی و دیبای زیبای بیدانی ایدی حتی خیاط قضاء جامه حیاتی مقراض مرک ایله چاکچاک ایتدکده ذکر اولتان قبای موجود الاسم دوش دلال زوائد فرو شده قرار ایده میوب سمساران بازار اعتبار اول کهن دلق مذموم الخلق مخیل نقشک اثبات ماهیت وتعیین شکل و صورتده عاجز قالب طرار مفلس اولشی ناچیز موهومی وعده فردای قیامت علی طریق النسته ثمن هیچه اشیراده تردید اولوب ربوده عیار روزگار اولغه استعدادی اولیوب بالآخره ساخته سیمکران کبی نابود وبی نشان شقه رایات سلطان جنیان اولمشدر نعوذ بالله من امثاله ونلوذ بکماله وجماله من اطوار اللئیم واحواله حفظنا الله من منافع ارزاقه وامواله

✽ شعر ✽

✽ تغانیت عن مال البخیل لانی ✽

✽ رأیت الغنی بالذل ضرباً من الفقر ✽

(نثر) یوماً من الایام حضرت عزرائیل علیہ السلام پنجه زن کلوی حیاتی اولوب
یغما کراجل متاع ناچیر عمرینی تاراج ایتد کده مخلفات کثیره سی ظهور ایدوب برکنده
بغل زوجه متروک سی وبرمایه خلل دختر مفلوکه سی بینده قسام قاضی تقسیم
اشیاء موروثیه وضع قلم حساب ایتد کده همین تصوره کنجایشدیر اولیان
مرتبه ده محصول رسم قسمت ایله مملوساز دولاب کتبخانه سی اولوب بقیه مال
بیکرانه بی قید منازع و مخاصم و بی زحمت مشارک و مساهم واضع الید تصرف
اولق اوزره علاقه مالکانه پیداسی متناسنه دوشمکله قسام قاضی عدالت
پیشه صغیره مذکور بی بطریق الولایه تزویج و انکاح ایتک آرزوسیه اعمال
شفعاء تقید و الحاح ایدوب اولدخی مقابله سعی بلغننده اسعاف و انجاح ایله
معامله و اطف نکاح موقوف ایله محامله روا کوردی ✽ بوکره قسام دنائت
پناه رثا ثت دستکاهک دندان طمع ناخن نسر طارو و پنجه شیر نردن تیر اولوب
تا که یتیمه کیسو نادمیده آغوش زفافه کلیه مرده دوزخ آرانک بوقدر ماه
و سالدیه سر پنجه ابتذال ایله جمع ایتدیکی اموال مستتب الوزرو الوبالک بی باکانه
تصرفی محالدر دیوب والدۀ صغیره یه تقدیم هدایای فاخره خرافات
و ارسال جواز سنیه ترهاته متشبث اولوب ای مادر فرشته سیر حالاً حال
زمانه نقش دیکرد ✽ بوقدر اموال کثیره که سکا و اول صغیره فقیره یه انتقال
ایلدی مایه فساد و علت هجوم حساد اولوب جوانده شبابک حیل و تزویر
نهاده و اموال اخلا لکنه ارباب مکر و ضلال آماده در ✽ نه مساعد تقید حاجانه کز
مساعد جلب منافع ✽ ونه کف دست تدبیر یکن لطمات از دراء طمعکاران
دهری مدافع اولغه چاره وار ✽ همان وارک شکر مسبب الاسبابه اشغال ایتک که
بنم کی فرید فاضل مقتضی علم ایله عامل بردامادروشن نهاد خوش دله نائل
اولدیکز بن طوررکن آخر سیزه اضرا ره قادر و بن وار ایکن غیری جابر و جائز
تعدی و تجاوزه متجاسر اولق نه احتمالدر البته کریمه مکره می بکا و قتله
تسلیم ایله تا که علاقه صهریت تحقق بولوب بنسختی فراغ بال ایله اتمام

کاریکرده روی دادن اقدام و تمشیت امور پریشانکرده اعمال سر پنجه
 اهتمام ایلم * دیوب حصول مأوله صرف نقدینه تدبیر ایلدی بیچاره
 ناقص العقل کیسو بریده فریفته فسون دامادهرزه دریده اولوب ثمره شجره
 وجودنی نهانخانه شوهر خر لقای خوگ اندامه تسلیم و بر شرط ابلهانه
 تقدیم ایتدیکه نوباوه باغ عمر هنوز نارسیده برمیوه خامدر کزیده دندان
 تعرض اولغنه تاب و طاقی وزور دست مر دانه استطاعتی یو قدر اول شرط
 اوزره کار ملاقاته رضا ویرلشدر که بش الی سنه یه دک وضع معهود فحول ايله
 اذا روا کورلمیه شویله که عکس قضیه مساع تجویز و مساس مسامحه
 پیدا قیله پیکر اتفاقز خالپذیر اختلاف و صورت اشتلافز رخنه یاب استنکاف
 اولق محققدر دیوب زعمجه تمهید مقدمات تنبیها کیدایله تشید مبانی تهدید
 ایلدی روزی چند بومعامله یه خلل و برمیوب والده سی دخی صناید خلمه دن
 بر سپاهی یه تزوج و استیفای حقوقنه توکیل ایدوب و داماد اشعی التامعه
 جانب دختر دن مباشر اصیل رنکنده حصه موروثه سنه وضع الید تحصیل
 ایلدی اول ایکی ثعبان هلاهل فشان کنج نهان میراث اوزره بیچدر بیچ
 و خم بخم اولوب مقتضای حرص و طمع ايله رفته رفته مقدمات قیل و قاللری
 منتج جنک وجدال اولدی و مادر حقیق و پدر مجازی داماد مادر نهادی
 اشتغال و میدان محبتدن اول ککران جان ثقیل الظلی طرد و اخراج
 اعمال فسونه احتیال ایتدیلر بوسددده داماد حبث اعتیادک غلبه
 توفان ايله اثر دردمان نفسی آتش افشان و توسن حرون هوسی مطلق
 العنان اولوب بی پروا مضمار وصاله خرامان اولدی و اول تازه نهال
 حسن و جمالک میوه وصلته درخت پاره شوق انکیز هوس انداخته قیلوب
 فرط طمعندن میان دوشاخ موزوئنده کی میوه خامه بنان تعرض القا تمکله
 شفتالوی خامی دوحلت و سرخاب خون ايله نخل اقدام بردوشی نهال ارغوان کبی
 کلکون اولیحق شریان غیرت اقارب عقارب سیماده خون حیت غلیان ایدوب
 شجره مصاهرتی اره تیر دندان تطایق ايله تفریق همت قیلدیلر و اول سفته
 کهری داماد قدر ناشناسک حقه ازدواجندن تخلص ایچون بو تدبیر دروغ
 آمیزه انتظام بخش نزویر اولدیلر که مذکوره حالا رسیده سن باوغ اولمشدر

دیوب حکم فسخ نکاح ایله رهایاب ازادی ورهایاب اسواق شوق وشادی
اوله (القصة) قضیه اولطریقه غیر مر ضیه اوزره جلوه کر حصول اولوب
دختری آخر سپاهییک قلاده نکاحیله کردن بسته قید دیگر ایتدیلر (ع)
وارهید از رسن و بسته زنجیر بشد (نثر) داماد پریشان مأثر خائب وخاسر قالوب
مادر و دختر وایکی سپاهی که بری زوج مرأة و آخری زوج ثانی صغیره در
بیجا بامال موروثه واضع الید افتا اولدیلر نیچه ایام ولیالی بو طرز اوزره
کیسه تصرفی نفود مراد ایله مالا مال اولوب بونلرک دخی نظام اتحادلرینه
نوع اختلال طاری اولدی و زوج جدیدک طمع شدیدی حرص قسام بدنامه
عالب کلمکله (رحم الله النبأش الاول) مضمونیه نوحه کری پیشانییه
آغاز ایتدیلر کیدرک داماد جدید عنیددن رو کر دانیلری مشدت اولوب سابقا
ابداع ایتدکلری اجتهاد مخالف السواد لرنده خطایه معترف وجل همتلرین
ینه بر نقش دیگر حیله انکیره صارف اولدیلر و دیدیلر که نظم حاملزه انسب
و اوفق بودر که ینه منشبت دامن تزویر اولوب دختر سیه بخت تیره روزی
اغوش سپاهیدن اخراج و زوج سابق اولان قسام مستهامه عقد جدید اوزره
تزوین و تسلیم ایله درد بیدر مانزه ترتیب علاج اولنه شویله که منتظر قلب
احوال و تجرع زهرابه ملال اولوب امر استعجالده متوقف موقف اهمال
اوله و ضروری تمکن بولوب مهمل سهل ایجره نفود باقیه درهم بهاری کی
برباد اولور پس بورای نابرجایی رقم قبول احبا ایله امضا ایدوب سمع قسامه
مدعا لرین اسماع و بعد ایوم احتمال عقوقی بر طرف قیلق اوزره تأکید مباحث
طور وفاق و تشیید مبائی ترک نزاع و شقاق ایتدیلر اول خیره سر پریشان
اطوار دخی سالک تدبیر تزویر و دعوی شرت آمین ینه وجهه دیگر دن آب و تالده
تخمین و تضمین اولوب دختر منازع فیها بنم نهانخانه ازدواجده ایکن بالغه
رتبه باوغ اولمشیدی و عقد موقوف قاضی بی تجویز و قبول و بالاختر ایجره
وفاقه دخول ایدوب دست رضا ایله رفع برقع امتناع و ائامل حسن قبول ایله
حل عقد شلوار بند نزاع ایتشیدی دیوب مدعای فاسدی شهود زور ایله
اثباتد نصکره بر نیچه هواداران شقا پیا ایله سپاهییک اوین باصوب زور بازو ایله
دختری اخذ و اخراج و زوج ثانی اولمکده موجود اولماغله * خبر هجوم

واخذ دختر دن آگاه اولیچق فریاد کنان مجامع ناسه کلوب آمر معروف و ناهی منکر
اولان اعیان حق کویه فریاد و دفع بیداد باندۀ عونه و حکامدن استمداد ایلدی
قاطبۀ انام بر پای اقدام اولوب مزبور لری کوشه بکوشه جست و جوده اعمال
خدمۀ اہتمام ایلدیلر حتی یوم واحده اون بشہ قریب مساکن مساکن
مسلمین کشف و تفتیش اولنوب ظفر یاب تحصیل اولیادیلر حکمت خدا ایلہ
دخترک بر صاحب چال خال خال داری وار ایدی اگر چه خاتون خسیس مر قومک
قرنداشی ایدی لکن زوج ثانیہ جانبدار اولوب مر قوملرک بو وضعنه انکار
ودختری گاہ قسامہ و گاہ سپاہی یہ و بر مکملہ فضاحت و رسوا ییلر دن متأثر
اولقلہ فرصت بولنسه بر طریقلہ اضراہ اصرار اوزرہ ایدی بر کیچہ بعد العشا
اسواق شہرک برندن گذار ایدر کن برخانہ دن صیت و صدا استماع ایدوب
برسورا خدن استطلاع حال ایتد کده ہمشیرہ و ہمشیرہ زادہ سنی ازواجی ایلہ
سرسفرہ اتحاددہ حلقہ بند جمعیت کوروب غلبہ حیت ایلہ تفنک حوالہ ایدوب
زوج مادر اولان سپاہی مستحب الملاہینک ساعد نکبت مساعدینی دانہ
بندق ایلہ شکست ایلدی

✽ بیت ✽

✽ اغیاری دو کوب و یرمہ بازولرینہ زجت ✽

✽ اولدر ملک ایسہ قصدک شہام قولنہ قوت ✽

(نثر) بومر تہہ دن صکرہ مزبور لہ اما کنندہ اولان امکان قرار دشوار اولوب
بر آخر قصبہ دارالامنہ شدہ حل ارتحالہ بی اختیار اولدیلر و ذم ناسدہ اولان
مال مر یو خدن بر مقدارینی جمع و تحصیل ایدوب جملہ سی بالاتفاق مہاجر
و آخر خطہ دہ طرح افکن اقامت اولدیلر و دخترک زوج ثانیسی اولان سپاہی
دخی تحریک زنجیر نظم نیتیلہ بارگاہ سلطنتہ کندی قسام خائب وطن نقلیلری
اولان قصبہ دہ بر صبحدم سمت بازاردن جانب مسکنہ توجہ ایدوب بیوت
داخیہ یہ غافلانہ وضع قدم ایتد کده زوج مادر اولان سپاہی مباحی بی
کند و منکوحہ سی اولان مرأہ حیثہ و نطفہ خسیسہ ایلہ کہ متوفای بخیل
تارک الاموالک دختری و شقی مر قومک ربیبہ سی ایدی حاشا براوز کہ
کار حیرت افزادہ بولوب مباشرت فاحشہ قرین رأی العین اولدقلہ امید وار

وراثت ایکن حصه دار دیات اولدیغندن ایکی دیده عجبائب بینی خونابه
 نثار غیرت اولوب بو کستانخی روسیاهی فزای سپاهی یه تحمل ایتیموب سرو پا
 برهنه روبراه بیابان اولمدن غیری درمان بوله میوب فی الحال اختیار ترک خاتمان ایله
 شرو شور قبيله ناعقیله دن تخایص کریبان ایلدی بو کره مادر و دختر بی منازع
 وبی مخاصم زیر تسخیر سپاهی ظالمده قالبوب ایکیسندخی نفسلرینی و ماللرینی
 بلا مزاحجه تصرفه باشلیدی برقاچکوندنصکره اشقیاء امثال لندن یکر می قدر
 شرر ناره شور و شرا شراء مستحل الضرری استحباب ایدوب مقر قدیم لری
 اولان دیارده ذم ناسده باقی قیلان اموالی استیفا ایچون کیمی شاهد و کیمی وکیل
 اولوب روانه اولدیلر و وطن قدیمه کلدیله وزور و تزویر ایله حسب الامکان
 اموال وارزاقدن بر مقدارینی برداشته دست تغلب قیلوب جانب وطن نقلی یه
 عودت ایدوب کیدر ایکن بر کوهسارده خال صاحب جمال دختره که سابقا
 دانه تفنگ ایله ساعد شخصی شکست ایلشیدی بداء دوچار اولوب ملعون
 بیدین بیچاره غلامه عازم اهانت اولدی و یاننده هم رکاب فساد اولان
 شرذمه خباثت نهاده اشارت ایلدیکه علی وجه التناوب بازوی محنتی ایله
 اول جوان شیرین شمائک هتک پرده عرض و ناموسنده درکار اوله لری بوضاحت
 رسوایی فزا ایله حظ نفس شوملری صورت پذیر رخصت حصول اولدقدنصکره
 امر ایلدیکه نهال طوبی قیام اندامنی بر تیغ ایله چارخت ایدوب بر پر کاله چار جهت
 کذر کاهه آویخته قیله لر بواخذ انتقام ایله شاد کام اولوب فرخ و فخور مسرور
 و محبوب قرار کاهلرینه وصول بولدیله لکن غیرت حق بو اوضاع استدراجیه یه
 تحمل ایتیموب تلاطم قضا و قدر اشقیاء مارالذکرک سفاین وجود خبت
 آلودلرین شعب قهر خدایه القا ایتک ایله شکست ایتک علامتی نمایان اولوب
 اتفاقا فرقه باغیه مذکور مک ارتکاب ایتدکلری مظالم بی حساب آستانه ده
 داد خواه اولان زوج ثانیک سبيله رسیده سمع کارفرمایان دولت اولدقده
 پاداش کارلر ایچون مباحشران امور سیاستدن بعضی دلیران توانایی فرستاده
 و مأمور عقوبت ایتدیله بر کیجه پستر استراحت و جامه خواب غفلتده جمله سی
 مستریح ایکن شراره شرور افزای وجودلرین آب تیغ ایله منطقی و معدوم
 و رفقای راه ضلال اولدقلری باعثدن یکدیگر دن تفریق ایتیموب بر پردن روانه

مضیق حریق ایتدیلر * زوج الامام اولان سپاهی اول مهملکه دن فرار ایله
تخلیص وجود ایلدوب خاتونی وریده سیله ینه وطن اصلی به نقل ادوات
رحلت ایتدیلر یوز یو کدن زیاده مال موروثی کف سرف ایله برایکی سینه ده
اضاعت وتلف ایدوب مال موروثدن ناطق وصامت او چیوز التونه منحصر
اولدقده آتی دخی سغبه یداسراف ایتک ایچون هر کون مادر ودختری انواع
شکنجه وعذاب واصناف ازار مستوجب الاضطراب ایله جانلرندن یرنار
ایتد کده بیچاره لر بودردک ازاله سی ینه دست اشقیایله میسر ودفع بلا سی
ینه کندی جنس خسیسی یوزندن جلوه کردر دیوب بوتدیر ضروری به
مهتدی اولدیلر که بقیه مالک بر مقدارینی بعض سراندازان خوثر یزه دفع ایله
سربی سامانلرندن مضرت ظلم وعدواننی دفع ایدلر (ع) برای کار سیذ خوشترست
سنگ سیه (نثر) فی الواقع بوکاره مباشر اولوب اوج نفر شقی سپاهی به طقسان
التون دسترد واون حسنه بهای مجلس تسلیم ایدوب انلردخی تعهد اتمام کار
ایدرلر پرکون برتنها جایگاهه ترتیب بزم شراب ایدوب

✽ بیت ✽

✽ برخیز که پرکنیم پیمانه زمی ✽ زان پیشکه پرکنند پیمانه ما ✽
(نثر) وزنی اوزره شقی مزبور منبع الشروری مر بعشین مسندگاه آزادی ایکن
بی تکلفانه برایکی پیاله صهبایله دفع خنار ایللم دیوعشر تکه لرینه دعوت قیلدیلر
اول اوچ یار ظریف هنوز ثلاثه غساله ایله بطانئه درونلرندن لوٹ ترددی ازاله
ایتمدین میانلرندن بری مجلسدن قالقوب علی الغفله سر بی سامانته بر تبر خصم
افکن حواله قیلوب بالا کشیده اوج شقاکاری اولان شاخسار وجودی مظهر
مضمون (کشیجه خبیثه اجشت من فوق الارض مالها من قرار) اولدی خاتون
ودختر اول ظالم بی امانک آثار آزارندن آزاد اولوب بقیه مالی برایکی سال ایچره
افنا ایدوب آخر معیشته اقتدارلری قالمیوب بالضروره کوچه کرد فجور اولدیلر
همسایکان تقوی پرست اولمغین اولقوله اوضاع متکرمه تحمل ایده میوب
برایکی دفعه نفی بلد ایتدردیلر اما هر قنغی جایگاهه وضع قدم ایتدیلر ایا سه
نتیجه سوء فعاللری مستلزم ترک دیار اولوب ایکی کون بریده آرام وقراره امکان
اولیوب حالا کندی قصبه لرنده مبتلای ذل سؤال وآوده کل ولای اسوه حال

اولوب دورابواب ايله مشغول تدارك نصاب اكتساب * وتحصيل نانپاره
ايچون مرتكب صنوف عذاب اولوب كرزلر برهيئت حيرت افزا ايله سرسرى
ودر بدر مختترده و پر كدر عبرتفرماي نوع بشر اولمشلردر كه حصه داران
ادرا كه مایه نصيحت وخست شعاران دهره موجب عبرت اولمشدر (يا محمول الحول
والاحوال * نعوذك من الم فقر وذل السؤال

جباره جوراندیش بدكيشدن برى فقرای رعایادن بر ناتوانی تعدا قهر و سیاست
قيلديغنىك بعينه مجازاتك كوروب زمان قيلمده پاداش جور و شرورى
ظهور ايديكيدر

نتاييج عبرتفرماي كاتدين تدانندن خاطر نشان راقم الحروف بي نام ونشان اولان
حالات غريبه تعجب فرمادندر كه والدين جنت مكين اريكه نشين حكومت وقصبات
روملك بعضنده سجاد پيراي شريعت ايكن طرف مستوفيان اموالدين حسن
صوباشي ناهنده بر حريف جسور خدمت جمع وتحصيله مأمور اولوب خلال
بسط مقالده زمانى بعض اما كننده زنجير كش ضبط ومباشر شكنه كى ايكن
بر ممتول پاپاسي تهمت وشاة ساعى بالفساد ايله حبس ايدوب قنطار اراده سى قدر
اعطاء جريمه ده تعلل ساز و بهانه پرداز اولغله عيادا بالله تعالى رسم سياست
قطع طريقى اوزره اول بيكناهي قازيغه اوروب سر نيچه ظلم وتاراج پيشه ايله
جمله مامله كنى ادخال هميان غصب ايتدم ديو ابتهاج ايتمشيدى پدر پير سالخورده نك
مقتضاي طينت معتدل سر شتى بو مقوله اوضاع منكزه مخالف السداده
انكارى اولمغين استماع پيام ستم آلودندن اشمئزاز خاطر وار تعاش باطن و ظاهر
قيلوب معاذ الله نه حجب وضع مستهجن وظلم نامستحسن اختيار اولنمش باشد كه
حضرت قهار كار ساز و منتقم بيكس نواز سنى دخی سيخ قهر وجفاده كباب
واتش زجر و عتاب ايله سبيكه خام وجودينى مذاق ايتمكله اظهار حكم

قهاری و طور سیاست پاپاسیه اوزره اجرای حکومت عدل و قصاص حیات
افزاده فرمان مطاوعتی جاری اوله دیو تعریک اذن داعیه سنده واعیه حقانیت ایله
اعمال انامل اعتراض و چین جبین انقباضله حریف عنیفک استماع پاسخ
مشعر المظالمندن اعراض ایلدی اول بی امان مطرح و کینه ستان مسامح پند پدیره
توجیه سمع قبول ایتیموب (ع) پند پدیر نافع نشدر سوای مادر زادرا (نثر) شویله که
حضرت عادل حقیقی جل شانه مقاله مجازات اعمال سیئه ده رعایت قاعده
جناس و مشاکله روا کوره یعنی هر صدور ایدن مظلمه من مقابله سنده قصاص
مطابق معامله سن اجر اقله وضع مذکور دن بد تهراران شور و شر
موجب الکدره مر تکب اولدیغیز مقرر اولوب وقفی برینک تلافی سنده رعایت
شرط مناسبت و وجود ناچیز من کفایت ایلر خصوصاً اول طور اوزره سیاست
مخصوص اهل شرک و ضلالتدر سلاک موحدینه منسلک اولنلرک اولو جهله
اهلای منافی رسم و عادتدر دیو تحریک سببت استهزا قیادی بومعامله دند صکره
ایکی سنه مرور ایتدین امر عادل حقیقی ایله اول قلمروک امر اماراتی سالها
ممالک اناطولیده آتش افروز بیغی و استعلا اولان جلالی حسین پاشایه تفویض
اولنوب اهلای دیار ایله امتزاجی همربک آب و آتش اولغله ینلرنده وقوع و بولان
محاربات عظیمه نک برنده مظلومینک انهرامی وقوع بولغله زبردست زبردستان
ظلم اندوز اولان عجزه مسلمینک بعضی متغلبه مذکورین ایله آرایش سلاسل
واغلل اولوب والد پیرکه اول ائشاده قاضی پای تحت اولق تقریبیله ظالم
جبار بیکناه آزار مر قومک دست بیدانده گرفتار و مضیق استیلا سنده اسیر ایدی
تحقیق روایت ایلرکه ملاعین بی دینک اول زمره بلاورزان ملهوفیه مباشرت
قهر و کینلرین تماشا ایدرکن کوردیمکه قتل پاپاس بی جرم و گناه ایله سابقا
مباهات ایلان حسن صوباشی نطع سیاسته احضار اولنش دوشدره برناپرداخته
سیخ چوپین سرتیز و قفا سنده برجلاد جکر شکاف خونریز مباشرت قتل و سیاست
و مترقب زجر و اهانت اولوب طورر یاننده بر دردمند ناتوان دخی مظلوم مر قومه
همعنان قنوب ایکسی بریدن نکران فرمان قهر اولوب طوررلر حریف مذکور
کلامی نافذ و شفاعتی کارکر صانوب بندن استمداد ایلدیکه تیغ سرتیز ایله
قتل ایدرلر ایه حیات ابدی قدر ممنون اولورم عادت کفره اوزره قازیغه اولوق

عذاب عظیم در اوله که کیفیت اهلاکم اوزره بومر تبه بر مصلحت کور یله دیو
نیاز ایلدی اما اول ظالم بی امان و خونخواری ایمانک کوکب مریخ اثری
اول مر تبه دن برتر ایدیکه نوع آفریده حضور بی نورنده لب جنبان رجاو یا مقصدی
شفاعت واستعفا اولغه امکان اوله مع هذا سابقه آشنایی حسبله بیچاره نک
اول صورتله قتل مستلزم فرونی عذاب اولغین باری کشته تیغ سرتیز اولیجق
تخفیف اضطراب اولنور و طریقه آهون اوزره اهلاکی فی الجمله روح راحت یله
هم نصاب اولوردیو خاطرله کلدیکه بویاده جسارت شفاعت ایله کسب ثواب ایدم
(القصة) ظالم راغب المظالمه بسط نیاز ایدوب طشرده آماده قتل اولان ایکی
دردمندک بری ایله فی الجمله مناسب آشنایی سبق ایتشد رله تعالی بر قطره قاننی
یعنی بلایه اوغرامش جاننی بن پیر وزار اسیره احسان وعفو جرایمی ایله فقیره
تکمیل امتنان پیور لسه متدردیدم بو تضرع درونی نتیجه بخش اولمدیفک
کور یجک باری سیاست غلبه یه روا کور لیوب اتمام مصلحت حیاتی سیخ
چوپینه بدل تیغ خونینه سپارش اولنسه اولدخی نوعا مر و تدر دیدم هزار خشم
و کین و چین جبین ایله تجویزی مشتمل تحریک لب خشم انکیز ایدوب قاضی
معتوهک آشناسنک بوین اورسونلر نهایت اول یاننده اولان حرینی قازیغه اورلر
دیوکار کز ارلرینه فرمان ایلدی جلاد لر دخی یانه کلوب ای قاضی سنک آشناک
قتغیسیدر دیدیلر دهشت قهر و تسلط لرندن نامن احضار ایده میوب بکزی
صاروجه ضعیف الخلقه نامراد دردمش اولدم مکر اول حینده استیلای خوف
ایله دردمندک رفیق اولان آخر گرفتاری همی اخذ ایدوب تب گرفته لکدن
سیمای غم فرسودی زیاده زرد کون وضعف آلود اولمش جلادان بی امان غلط
ایدوب عارضه بدن شکسته رنگ اولانی مقصود بالشفاعه دیو حسام خون
آشام ایله آتی ایصال رتبه شهادت ایدرلر و بیچاره حسن صوباشی بی سابقا
ابتهاج ایتدیکی طور ترجم فرسای سیاست اوزره سیخ میخ تأثیره خلیده و اندام
بلا نشاننی ضرب کویال نکال ایله دریده قیلوب درد مندی نشانده
میدان فلاکت ایدرلر زهی قدرت عادل حقیق که حقنده بومر تبه ده
سعی بایغ اولمشیکن دفع قضاده مفید اولیوب عاقبه الامر اثر سوء صنیعی
بعینه ظهور ایتمکله انموزج نقش حکمت و صائب نظران صاحب بصیرته

موجب عبرت اولدی فسبحان القادر القيوم الذی لادافع لما قضاه *
ولامانع لما اعطاه * ولاراد لما حکمه وامضاه * اللهم احفظ عبادک الفقراء *
من سوء الجزاء * قبل الموت وبعد الفناء

نهال خامس که میوه آبدار شیرین کوار اسمار صلاح و توبه کاری ایله بارور و نیچه
زمان آلوده دامن شرور ایکن ماء طهور اهتدا ایله طیب و طاهر اولان نتیجه
پذیران حسن خاتمه ک آثاری ایله پرزب و فردر

صادق نفسان مقدس جنابدن بر عزیز معلم الکل بو غنچه خبر صحیحی نهاده دستار
کوشه تعبیر * و بوی حکمت آمیزی ایله دماغ جان احبابی تعطیر ایتدیکه
فصل الربیع شباب جوانی و همعنان میدان طوب و چوکان اولدیغم یاران
لوندانه اطواردن فلان نام یار غارم (ع) بس طور عجب لازم ایلم شبابست
(نثر) حلیه هوا پرستیده دور و دراز جولان ایدوب سائر همسن و سال اولئرلی
برده سرحدار بعین اولدقچه تقصیر ماسلنه نادم و سلوک طریقه توبه کاری به
عازم اولوب قطعا مزبورک سیمای تلاشی پیماسنده احتمال صلاح و قرینه ظهور
نور فوز و فلاح نمایان اولیب کتدکچه ارتکاب شروره اصراری مزداد
اولغله هیچ آفریده مزبورک زمانله تهذیب اخلاق ایتسنه احتمال ویرمز لایدی
(ع) از دلبر بی وفا جدایی بهتر (نثر) مضمونی اوزره نصاب فکر عاقبتدن حصه دار
لطف سیرت اولئر (ع) و حسبک عار انی عنک زاهد (نثر) تعبیری حریفه
حجت رق آزادی قیلوب صحبتدن تنفر و اعراض * و لغت و آشنایلسندن
انغاض مناسب کوردیلر تک و تنها امثال و اقراندن جدا قالمغله ترک دیار ایدوب
برآز زمان ناپیدای صحرای ظهور اولدی حتی قوافل تجاردن کاهی استماع اولتور
ایدیکه بعض اهل شقایه رفاقت ایله رهن نلک سوداسنه دوشوب رؤس جمال
شواهدده بی باک روان مسافرینه ضرر رسان تاراج اولوب کاهی قتل وارد

و صادر لیکنه دخی تهت آلود اولدیغی مقرر اولدی برنیچه ماه و سال
 بوحال اوزره کذارایدوب برمدندنصکره مزبوری هیئت صوفیان خرقة پوش
 و سبک تراش و سبجه دردست و مسواک برسر ملازم صف نماز و ماتحق اهل
 نیاز کوردم بوضو رته دخولی حقیق اولمسنده و سوسه تردد خدشه زن روی
 تفکر اولیجق امتحان خلوص نیتی امرنده اعمال ادوات تقید قیلدم مرد
 پاکباز و مذهب ساخته اخلاق طور سابقه مذمت طرازایدوکی ظاهر اولوب
 پرسش داعیه انا بنده اقدام بیان واقعه مبالغه کوستردم ایمان غلاظ ایله
 اثبات مدعا قیلدیکه رفقاء صاحب شقا ایله ره پیمای قطع ایکن برکوه سارده
 رمة کوسفنده مصادف اولوب برره ناتوانی بریان ایلدک بعد ایام اول
 جایگاهدن ینهرمة میش کذارایداریکن اول مذبوح مطبوخک مادری آتش کباب
 تفسیده ایتدیکی چمن خاکستری شدت ایله استشمام ایدوب مست بوی جگر
 کوشه اولمغه کندویی بر کره بالای هوایه پران ایدوب زمینه بیچاره بیجان دوشدی
 بوحالی دیده ظاهر بین ایله عیانا مشاهده ایتدیکمه قلبه رقت و درونه مرحت
 طریان ایدوب نصاب و عقل مایه فهم و دانشدن محروم برچار پای محقر بو قدر
 ترجم صاحبی اولوب فراق فرزند ایله کندویی اهلاک و کباب اولدیغی محله
 نیچه زماندنصکره زهره چاک اولوق جائز اوله یالوقدر بیگانه لکه آرزوی اتمام
 کار ایله آزاده خرام شاهراه مر ام ایکن کیسکاهدن مار زهر آلود وار هجوم هوش
 فرسایله تیغ زهره شکاف حواله ایدوب کردن بدندن دورایدن بی مر حتان
 خونریزک مال حاللری ینه فخر اولوق کر کدر دیو عبرتگیر و نصیحت پذیر اولدم
 دران لحظه بارقه فیض خد ادر و غه برتاب تحمل کدازالقا ایتدیکه وجود
 سخت آهینیم مذاب اولوق مر تبه سنه واروب کانون سینه ده مجتمع اولان خس و خار
 افکاریده سوزان شعله ندامت اولدی و بو آتش ایله زرسیکه قلب صنوبری
 قال اولوب بحمد الله تعالی صفوت و نقایدا قیلدی الحاله هذه مستعد مغای
 مغفرت و منتظر نظر صراف عنایت رب العزتم دیو تحقیق سرگذشت ایدوب
 آخر عمر ینه دک ملازم محراب عبادت و پا برچای سجاده هدایت اولمغه
 بهره یاب حسن خاتمه ایدوکی قرار داده اخبار امتدر

بردزد شکار بازگشتواری کنج خانه ایکن طعامه دخول واردن اصحاب خانه بی خبردار ایتکله مأمولنه وصول بولوب باعث ندامت اولدیغیدر

صعالتکه چالاک پاو عیاران چاپکدست بی پروان بر صاحب الشهره بردهقان عقیده القبله نک باری بارکشنه تعلیق فطر حرص و آزایدوب لکن باب محافظه سنده افعال تقید درکار اولوب مجموع توابعی روزروشنده نکهبان ولیالی مظلومه اهتماما خوابگاهری باری به مکان اولمغله اول شکار بازناخن دراز فرصت یافته دسترس اولمغله نیچه زمان بوارزو ایله بی سروسامان * واشتیاق باری ایله پویان ودوان * جویای دم فرصت و مترصد کینکاه امکان اولدی * عاقبة الامر بوتدیر ضروری به منساق اولدیکه برکون خانه دهقانی عیال پریشان حالدن خالی اولیجق خفیه قدمنه دخول اولوب حجره پر نور جهان انطفاع مشعل کیتی فروز خورشید سبيله تاریک اولمجه یعنی هنگام شام ایروب تابخانه مجصص جدار زمانه خر که نیلی رنگ سیه فامه دونجه برکوشه سنده متواری پرده اختفا اولوب زمانی که سکان خانه کار و کسبدن کلوب کسالت و فتور آلوده بر طرفه سر نهاده خشت پاره استراحت اولمغله عیار باصره لری تماشای اشباح عالم مثال ایچون روبراه مخیمکاه خواب اولدقده بارکیدن نازکانه حل شکل ایدوب زمام اخذنی تازیانه کف آرزو قیله * بو عزیمت اوزره برکون فکر خروجدن استغنا کرده مکن حریفه پانهاده و لوج اولدی و برکنج تاریک ناپی سپرده بر مقدار توده خاشاکه نظری دوش * و میان خس و خارده خفیه خواب خرکوش اولوب اشخاص خانه کردک مسافران حواسی فتور اشغال یومدن توجه غمی آسایشکده نوم اولملرینه مترقب اولدی * دیده بان نظری نگران آمدشد سنه غفلت و مشغول دست و کربان سیات عطلت ایکن نیچه زن زمام مرام و آهوی دام جسته

جست خرام کبی کرم و چراگاه نیل کام اوله * بواشاده خانه خدام و توابعدن
تهی قالدقده سر کانونده بزدیک درغلیان ترک ایتش لر ایدی و دزد ید سترد
پنهان میان خس و خاریکن برافعی * پیچان مهیب المنظرک بوی شیرجس ایتکله
پیرامکر دآتشدان اوله رق فتاده دیک اولدیفک تماشا ایتشیدی * شب هنکامکه
صاحب خانه خدمات کشتاوری و برز کریدن فارغ و فکر خورد و خواب
آسوده کی ایله لئک ولوک خرامان بیت القراز اولوب توابعندن کیلروار ایسه
یکان یکان پیرامنده حلقه بند اجتماع اولدیلر خدمت کاوان و خران ایله بیتاب
و مبتلای جوع البقر اولدق قری جهندن دیک اشتها لری تنور دوزخدن کرم اولمغله
دیده شره لری سرپوش دیکه نهائی نکاهبائی یولندن نظر بازی * عاشقانه دن
منفک اولمدیغنه کتخدای خانه اولان کنسیده عجوز کیس و بریده نک نظری
دوش اولوب پیشکیر و خوانی درمیان ایدوب دیک معهودی کناره * کانوندن
برداشته و مطبوخی افراغ کاسه احضار ایده جک محمله خاطر دزد راست
کرداره بومعنی لایح اولدیکه * حال بو طائفه قضیه دخول ماردن خبر دارد کلر در
جائز که ندانسته ولوع و شره اظهاری ایله زهره چالزهر مار اوله لروا کر قضیه دن
آگاه ایدرسم مقرر در که ای بیکانه فساد آشنا بو محله کارک ندر دیو لکدزن
هجوم اولوب آرزوی اسبله کلش ایکن عنان سمنجائی فرو گذاشته دست
تدمیر ایدوب پیاده رفتار سمت بئس المصیر اقتضایدر دیو نیچه زمان اندیشه ناک
تردد اولدق دمنصره مذهب مذهب مرؤده بن بواشخصا صکد کیدنده هلاک
اولق بومر تبه جمع کثیره اصابت ضرر ویرائی خاندانلرندن اولی کورینوردیدی
و بالبداهه میان توده خاشاکدن جن کبی آواز محزونانه ایله ایها القوم زینهار
مطبوخ مذکوره ادخال ملعقه تناول ایتماک که جرعه مرک ناکهائی ایله
سر کران خسار بوار اولمکن مقرر و محققدر یش ازین دم برافعی * خم بخم
دزون دیک جوشانده بخته حرارت عدم اولشدردیدی * کنج تاریک خانه دن
برصدای هولناک رسیده طرف سامعه لری اولیحق زهره لی چاک اولق مر تبه سته
واروب ججه برپای استغراب و رعشه ناک اضطراب اولدیلر میانلرندن مجرب
امور اولان ساخوردلری شمع فرو زانه دست اوروب آهسته روست صدا
اولوب بحق خالق انس و جان درست و راست بیان ایله نه طائفه دنسن

و میکسار اولوب بر حاله وار دیکه خانه ویرانده سنکراه موش و خلیده پای
 کر به اوله جق نه بر کنسدم وارونه بر حصیر پاره درویشانه قالوب عاقبت
 مسکن و تیارک دخی ثمن یسیره نقد ایدوب ادخال خم خسروانی قیلدی
 (الحاصل) عمر برباد داده سی حد و دستینه مشارفه ایدوب هرگز ایام
 صیامدن غیری زمانده بارکش علایق ادراک اولمیوب کل آن مست
 بی باک * و اله دختررز و مقتون فرزند تالک ایدی * افراط شوریده کی
 می پرستیدن بر طبقه و وارمشیدیکی عاقل و لایعقل اولدیغی زمانلر فرق اولمیوب
 تمام زروه اعلائی ادمانه عروج ایتکله می نوش ایتسه ده ینه سر خوش قیاس
 اولتور ایدی امدست وز باندن عالم سالم اولوب هیچکسه اضرار و آزار ایتیب
 جمعیتکا هلرده از پرده بیرون آهنگ ژار خایی قلسه دماغ یارانه خراش انکیز
 تکدیر اولمیوب خنده بخش مجلسیان اولمقدن غیری اثر ضرری مشاهده
 اولمزدی * شاه فلاکتناه افلاس طرفندن شولقدن مظهر نظر التفات اولمشیدیکه
 منصب قدح جراری کندویه مختص اولوب بعض اکابر عسکریه حال قدیمه
 ترجا کاهی پیمانه بهادن محروم ایتلر ایدی * دوشنده لباس پوشیده نی جنسندن
 صیف و شتاده برعبایه منحصر اولوب فرضا احبابدن بری اولقوله اشیا
 احسان ایتسدر لحظه توقف مذهبده حرام اولوب لمحۃ البصرده کرو باده
 فروشان ایتمیجیه دل پر خفقانی راحتیب سکون اولمز ایدی لیکن نه حال ایسه
 دستیاری نیاز ایله بر بارکی پیداسندن خالی اولمیوب اطرافده قدمای احبابی
 دور داتم اوزره زیارت * هم بو طریقله سرمایه اوقاتن اضاعت ایدر ایدی *
 یوما من الایام طریق دیرینه سی اوزره نواحیده اوجاغ و مهمانواز اولان قومی
 خانه بخانه کزوب سرسریلکله تکمیل لوازم در بدرییه مشغول ایکن بر صاحب خاندان
 دولتمند کریم الشانک روزی چند مهمانی اولوب تمام وفق مراد اوزره لوازم عیش
 و نوش اعداد ایدرلر مجلس قراری آخر اولوب آخر جایگاهه توجه ایچون
 پانهاده رکاب اوله جق محلهده صاحب خانهک تشکر اکرامنه نسق سازشکاری
 اولوب اغا حاضر تلری مجلسکز داتم اولسون بز کدایه حددن بیرون رعایتلر
 ایتدیکر نیلیم تنکند ستمک عالمنده خاکپایه لایق ارمغاتم یوق بوفنا دبنده بر غیره
 بکره من نام وارشدنکرو اول نامی سکا عشق ایتدم * بعد الیوم جنابکره

دلی مستانه دیسونلر دیوب یا هوکوی وداع اولور * حضار بو کلامی حریفک
سائر مزخرفات بیهو شیسنه قیاس ایدوب معنی ویریمکله مقید اولورلر لکن
میان یارانده بعض دور اندیشلر دلی سرخوش نه عجب سوز سویلدی مقامده
اولورلر * باهر خدا مذکور مست بیهوش اول محمدن کیدوب برغیری
دولتمده مسافر اولوب عادتق معلوم غالمیان اولمغله فی الحال اعداد می ارغوانی
ایدرلر * حریف ال ساغره صوندیغی کبی قلبنه ساغر باده هدایت تاب افکن
لمعأر شاد اولوب بداء پیمانه بی جرعه وارر یزان خاک فراغ ایدوب شمدنکرو
بو مقوله مسکرات بکا حرام اندر حرام اولدی * دیو استغفر الله کوی توبه
وندامت اولور * بهی یادکار دیوانه می اولدک * سنک عمرک بو حاله کچوب
مشرک دنیا به معلوم ایکن خاندانمده استغادن مراد میرانه محض جفا میدر *
بوخسه رعایتکده تقصیر احتمالنمی ویررسن دیو درد مندی تطیب خاطر ایله
تقید ایدرلر * استغفار قطعیده اصرار ایدوب صباح فلان کسک خاندانده
ادوات قراری بوجانبه نقل صدنده تشکر نعمتلی مقابله سنده مناسب برهدیه به
قدرتم اولماغله ناممی صاحب خانه به هبه ایتدم اول نام بندن کتمکله میل شراب
مدام دخی خاطر مدن بالتمام زائل اولدی * استکراه وتنفر جایکبر اولمش دیو
تحقیق ماجرا ایدر مکر بیچاره نک ایام عمریدخی هنکام عیشی کبی منقضی اولمغه
قریب ایمش بو توبه دنصکره برآی مقداری حیاته اولیوب فارغا و تأبسا تسلیم
ودیعه روح ایلشدر (ستر الله عیبه) حکایت اولنور که اهداء لقب ایتدیکی
دولتمند اول ساعتده آلوده شرب مدام اولوب ختام عمرینه دک کل ولای باده
نوشیدن پا کشیده * انابت اولماشدر

صلحاء امتدنبری برکلب خسیسک اهلاکنه باعث اولوب عالم رؤ باده مظهر عتاب
قهاری اولمغه تأید توبه کاری اولدینغیدر

شیر صولتان غایب صلاحکاریدن بر سر شکن سک اماره بو خبر صحیح المأل عبرت
 انکیز ایله بیشه گاه مسامره دن غران اولدیکه براز زمان بر کلب ناتوان کوشه
 اصطبل ویرانده مکان توطوتوب ایامده رمه اغنام ایله صحرانوردو لیا لیده عوعو پاش
 اطراف اوله رق جوانب خانانه پیرا منکر د ایدی بر کون داعیه کلبیت ایله
 میوه باغ محروس الجوانبه دندان حرص خلق خلیده قیلوب آثار دندان کزیسی
 معاینه اولمغله کلب نفس خسیسم بو حاله غضبان اولوب بر خد متکزاره
 اشارت ایندمکه بر کنارده حیاتی اتمام ایده اولدخی بیچاره بی تعبیر مألوف ایله
 یاننه دعوت و بر سمت خالی یه عزیمت ایلدی کلب ناتوان اگر چه امره اطاعت
 و دنباله رو خد متکزار اولوق اوزره اشارته تبعیت کوستردی لکن بروضع حزن
 انکیز ایله کیدردیکه کویا معرض تلف نفسه کتدیکن بیلوردی اوچ دفعه
 بنم جائمه صرف نکه محزونانه ایله توجیه نظر ایدوب کویا لسان حال ایله چاره جوی
 نجات و امید واری عفو ایله عذر خواه هفوات اولدی * حتی مره ثالثه ده
 بر پاین درخته خلی دم توقف متردانه * ونکه حسرت یوزندن اظهار
 وضع نومیدانه قیلدی سیمای حشمکینه نمده تمکن اخذ کین و صورت غضبناکده
 بیچتاب چین چین کورمکه احتمال ترجدن نا امید اولوب مدعای استعفای
 فردای محشره تعلیق ایدوب ننگ ولول پیرو کاشته کار دمار اوله رق محل معهوده
 وار دیلر حسب الاشارة خد متکذار خونخوار بلا توقف بر سنک عظیمی
 اول دردمندک حواله سر بلا مداری قیلوب فی الحال اثر حیاتی مغزی ثباتی
 کبی پریشان زمین عدم اولدی شبانکه بووضع ناقبوله ننگ عندالله تعالی حکمی
 و عتابی و لزوم سؤال و جوابی احتمالن بدن بی پروا سر نهاده بالین راحت اولوب
 خد متکزاران حواس سیر بازار خوابه پریشان اولدقده عالم رؤیاده کنیدی
 براوز که جای حیرت افزاده بولدم عرصه عرصانه قاضی حاجات و مددرس
 اهل مناجات جل جلاله دیوان محشر و میزان مکافات خیر و شر طرح ایلش
 صنوف مخلوقات اول میدان قهر و احسانده کرا کرد قیام ایدوب وزمره
 داد خواهان و پیداد کشان کروه طلب گذشته ایچون دامان یکدیگره
 پنجه زن تعرض اولمشلر هم اندم سک مظلوم ستم کشیده میان کائناتدن کردن افراز
 فریاد اولوب لسان فصاحت اثر آدمی ایله خداوندان فقیر نامرادی بیلور میسنکه

نیچه ایام خانمانکده علاقہ درونی اوزره بسط ذرائع سکون و آرام ایدوب بزم
 طاقه نك وسعی مرتبه سنده خدماتکه قیام کو سترمشیدم و مراعات حقوق نان
 و نمکده تقصیرات ایتیموب شرائط حقیقت و نیک سکا لیده مقدورم در میان ایتیمیدم
 ایام شبان و لیالیده پاسبان اولوب طریقه خدمتکده روزان و شبان راحت و آرامی
 وجودیعه حرام قتلشیدم بر کره سهواً و لوسلم قصداً لطف مسامحه انکیز که
 و ثوق ایله بوستانکه کیروب نعم بیکران رایکان خدادان بر مقدارین ایصال حوصله
 حرص ایتدیکمه تحمل ایده میوب * نهاد بغی آدمده مر کوز اولان بخل
 مادرزاد ایله اولقدرشی قلیل و حقیری سرمایه اقتدارینه تأثیر بخش نقصان
 اولور زعمیله کناهمدن تغافل کر من طراز خلعت مردمی قلیوب و حقوق
 خدمتی یاده آلیوب بن نامر ادک قتل و اهلاکک سزا و هنوز نعمت حیاه سیر
 اولمدن سیر دار الضیافه عالمدن حرمانی روا کوردک حالا حضور عادل
 حقیقیده که شاهو کد! برابر و آدمی و حیوان یکساندر ترفع بی غرضانه لازم کلدی
 کورلم مقتضای حکم دادار کردکارینه نه یوزدن صورت بولور دیوب بنی کشان
 کشان پیشگاه قهاریه احضار ایلدی * واسلوب مذکور اوزره تقریر
 مدعا قلیوب خدایا بن دنیاده بو شخصک لوازم خدمت اداده ایکن
 بر جزوی زله صدور ایتیکله خدمتکارینه اهلاکم فرمان ایدوب بندخی کردن
 بیج عناد اولوب عقبنجه طرف مقتلکاهه خرام محزونانه ایله روان اولوب
 ایکی اوچ کره استغفار جرم ایالدم حتی فلان درخته کلد کده خیلی توقف ایدوب
 آرزو مند اشارت عفو اولدم اصلاً ترحم ایتیموب سرمایه عمر عزیزیمی تلف قیلدی
 دیدی بالذات مباشرت ایتیموب بعد التنبیه وساطت خدمتکار ایله جلوه کر
 اولدیغک تحقیق ایدیجک امر ممتنع الاندفاع الهی بو یوزدن صدور بولدیکه
 چون بو کار منکره کندی نفسی ایله قیام ایتیموب خادمه اقدام ایلش نصف
 مایه حسنائی اخذ اولوب کیسه اعمالی نیمه اوله هماندم کندیمی بردرخت
 بالا کشیده شکلنده بولدم طور مهیب ایله زبانیان پر لهیب علی الفوراره تیرزدن
 حواله قلیوب وجودیمی دونیم و دوخت ایتدیلر خفقان اضطراب ایله
 بیدار اولدیغمده کندیمی برکشدکی لرزان و دیده لریمی سیاله فشان و نالان
 و کریان بولدم الآن اول خشیت سینه کداز ایله زار زار اولوب استغفر الله بعد ایوم

برمور ناتوانه اضراردن جناب غفار مدد کاره التجاده بی اختیارم عالم منامده
بوپوزدن رزه نالیم غضب قهار اولیحق صورت ظاهرده حقیقه حضور حقه
نه زهره ایله واریلور دیو تحقیق سز گذشت منامه یه قیلدی (تجاوز الله
عن هفواته بحرمة الفرقان وآياته)

بلده مناسترده محموداغانام کامکار محمود العاقبه نك آخر عمرنده ترك علایق دنیویه
قیلوب فراغ بال ایله آزاده خرام جنات عدن اولدیغی حکایه غریبه سیدر

تمامی عمری فراغ بال و میانه عیشی مل ارغوان ایله مالامال کذران ایدن
سعادتمندان کامکار میاننده نسیم روزنامه حیاتی تمغا پذیر حسن خاتمه اولمش
بر آدم مسموع خبر پروهان تجربه کار اولمشدر که آبروی بلادروم اولان

❀ قطعه ❀

❀ شهر خوش آب و هوا یعنی مناستر که آنک ❀

❀ رشک ایدر طرح دلاراسنه کلزار نعیم ❀

❀ یک یاشارسه نوله بر کون ایدن آنده آرام ❀

❀ بادی انفاس مسیحا صوبی عین تسنیم ❀

(نثر) جامع سطور پریشان احوالک اثناء حط و ترحالده رهگذر مطیة مسافرتی
اولوب صحن زیبا سنده سمات آرای مکارم اخلاق اولان احباب مسلم جنابدن
نزول یکشبه ایچون بر کوشه تدار کشته تقدیم قاصد نیاز اولند قدده برجایگاه لطیف
ومفرح بناده تعیین منزلگاه ایتمش ایدیکه بادی نظرده بیت معمور فلک زمینه
ایتمش اعتقاد بیه برمدت حیرت آلود اولوب شست و شوی کرد راه ایچون آرام
یکروزه مهمم ایکن اول جای بهشت آساک لطافت طرح دلاراور صانت طرز خوشنمایی
واله ساز طبع پریشان دماغ اولمغله بی اختیار اوج آی مقداری بی بهانه و بی کار
بسط کامپاره قرار اولمشیدی حقا که اول قطعه جنشده زمان مکث و آرامز

نوبهار عمر زود گذار اولوب اشراف اهلینک مرتبه اکرام و رعایتی
قابل تعبیر اولدیغی کی اولقام عدیم النظیرک تعریف دقایق لطافتی دخی
ممتنع التقرير والتحریر در اجمال حال بوموال اوزره در که حاق
وسط شهرده برکشن سرای بیهمتا اولوب مطبخ وکیلار واصطبل
وسائر بیوت و حجرات داخلیه وخارجیه دن قطع نظریشکاهی بر عظیم
حدیقه ذات بهجه و روضه جنت لهجه اولوب اقطار ربع مسکونده اقسام شکوفه
وبهار و انواع میوه های خوشکوازدن بر جنس دیده و شنیده یوقدر که سخن
زیبا سنده نشانه اولیه جایجا شاخسار ملتفت الساق بالساق و اشجار بالا کشیده
دلکش اوراق ایله پیرامن طاق و رواقی بر مرتبه پرداخته وزینت یافته و پریر
بید سرنکون و در ختان سبر کون و چشمهای سلسبیل نمون و چمنصفهای
لطافت مشکون و چمنستان ذی رنگ بو قلمون ایله زینت یافته و رونق داده که

✽ بیت ✽

✽ فضای دلکشی دارا اقرار ایکن جانه ✽

✽ قومن هوای تماشای دلدۀ صبر و سکون ✽

(نثر) وزنی اوزره تماشای طرز ناظر فریبی حیران ساز هزار بوعلی و افلاطون
ایدوکی قرار داده طبع ذی فنون در باین جمله اول قطعه جنتک طرف شمال سنده
بر مکلف حمام رخای مفرش و جانب جنوب سنده زیر سقف واحدده بر قفل
ایله مسدود بر کلید ایله مفتوح اولور اون درت باب بیوت و حجرات منقش
و فوقنده صافی بلورین مصفادن پرداخته بر قصر متین دلکش طرح و ابداع
و سخن حدیقه ده بر لطیف جامع مکلف بنا و طرف جامعده ایکی چله خانه
و مقابله سنده بر کاشی کتابخانه و بر جامه و اندن جدا آرامکده صاحب مقام
اولان تر به فردوس نشانه اختراع اولوب باین جمله کلشن سرای فردوس
نمایشنده ایکی نهر سلسبیل آسمانهای حال (عینان تیریان) اولوب اول ایکی نهر
جاری پیشگاه جامعده مجتمع اولدقدن صکره میان ساحه کلزاردن جانان سیم
اندام وار گذار و سخن باغده واقع قصر بی قصور خورنق نشانی (جنت بحری
من تحت الانهار) مصداق پاکندن حصه دار ایدوب پایین قصرده بر حوض
مصنع پاکیزه کرداره ریزان و طرف حوضده واقع چمنصفه ره برابر لبریز

اولدقدنصره پیرامنی درختان کوهی ایله مزین ایکی صفت مدور سفره مشال
 آراسندن جانب نشیکاهه روان اولور (القصة) زیروبلا چار دیوار ایله محدود
 واستوار اولان ساحه جنت مساحتک داخلنده مجموع بیوت نشیمکه عددی
 چهل چاره منتهی اولور * بومنوال اوزره برطرفه مقام دلارا وجایکاه جنت
 اسایدوکی دیده عبرت بینه تماشا ایتدیر یلوب کیفیت طرح و وضع بناسی یاران
 سداد آشنادن استقصا اولندقدنه سر رشته مقالی بومنوال صحیح المأله تسبیح
 ایتدیلر که بومقام عالینک مخترع و بانیسی محموداگاه زمان دولت سلطان مراد
 ابن سلیم خانده میر آخور ندیم سلطان اولان احمد اغلک برادری اولوب ایکسی
 دخی زمان طفولیتلرنده یتیم و ناچار بی برک و نوا کدازاده خا کسار اولمغله بهانه
 کسب معاش ایچون براو ستاده شا کرد اولوق آرزو سیله مراراً دور چار سوی
 بازار ایدوب رثات هیئت و حقارت صورتلرینه هیچکس تعلیم صنعته قبول
 ایتیموب بالاخره محزون و ملول رو براه دارالمرام استانبول اولور لر که رزق
 جفته عنایات مبذول فیوضات الهیه دن بر طبقه ده وایه کیر امانی و آمال
 اولور که برادر مہتری حر مکه سلطانیده سالها نازل تقرب اولوب مز بور دخی
 سایه اتفات برادریده مستریچ چنصفه ثروت و یسار اولمغله * بوجایکاه بهشت
 اشتباهه طرح انداز * ولوازم دولت دنیویہ سی کابینغی مهیا ساز اولوب
 زمان صحتده حالا منظور دیده عبرت بین قرق درت موضع بهشت آیینی
 سراپا قالیمهای ابریشمین و وساده و بالین زربفت پنبه آکین ایله ترین ایدوب
 کامل اوتوز بش سنه بو حال اوزره مسترا یاران محبت ایله مهمه پرداز عیش
 و عشرت و صبح و شام خواننده و مطربانه سخن لئکری و بالاسنه براولقد رطبکهای
 فغفوری ایله انواع نعمای ملوکانه نهاده قیلوب حریفان بزمنی مستغرق نزل
 نعمت ایلدی بوسرای سینچ روز کاردن کام آلوب بیدرد ورنج عمرندن ستین سی
 وینچ تمام اولدقدنه برکون برچشن عظیم و برضیافت پر نوال عیم ترتیب ایدوب
 عامه اشراف شهری ضیافت نصره چاشنیکی وقت * پیام فانشروا ایله
 رخصتده پریشانی اوله جق محله صاحب خانه مضاف ستوده اوصاف
 پایین مجلسده پیشگاهنه برتوده زرناب نهاده قیلوب و حضار مجلسه کلفشان
 تعبیر اولوب یاران صفا اوتوز بش سنه در که احباب مسلم جنباله نان و پنیر و پیاز

و سپردن ممکن مرتبه سی کور بلوب شدت و رخاده بر بالینه سر نهاده اولدق عالم
 صغره محتاج نیم جبهه ایکن جناب خدای مفیض النعمای بومر تبه ده کامروا
 قیلدی (ع) نه ممکن ائیلک حق اوزره شکر لطف مولای (نثر) حالایم ممالیکم
 تحریر و اعتناق ایدوب بومسکن محدودی دخی جمیع اثاث بیتله و سائر مالک
 اولدیغ ابریشیم قالیچه لروزربفت بالین و فرش متعده متعده و لوازم خوان
 و سمات اولان کاسهای چینی و مرطباتی و ایکیز دن تجاوز کتب نفیسه
 و بر اولقدردخی خطوط اساتیددن قطعهای مقبوله (والحاصل) تمامی عمر مه
 کسب و اعداد ایتدیکم اشیاء نفیسه موجوده بی و اشبوطقوزیک آلتونی و بالجله
 قایل و کثیر کسبه تملکه داخل اولان مجموع اموال و اثوابی حسب الله
 وقف مؤیدایله وقف ایتدم دیوب نهج معهود اوزره تفصیل شروط و عهود
 و تسلیم الی التولی قیلوب قاضی شهر حجت تقریرینه عنوان طراز احسنت
 و امضایس حکمت اولدقدنصرکه صاحب الخیر محمود العاقبه و رای پرده به
 متوجه اولوب مکر جل اسبدن کندویه لباس و پوشیدنی اعداد الیش دوشندن
 اطلس و سموری اخراج و یرینه اول ژنده موینه بی دز بر قیلوب اول هیئت
 حیرت انکیز و قیافه کریمه ریزایله مجلسه کلدی و حضارایله مصافحه استحلال
 و استغفار اسمی اجرا قیلدی و قید علایقندن بالکلیه مبرا اولوب جدا لله تعالی
 بوقدر نعمای جلایله بی جناب جهان آفرین بیچون و چرا ایچون ایتشیدی *
 حالا کوش هوش شتوا و دیده بصیرت بینا ایکن راه خدایه صرف و تسلیم
 و توفیقنه عنایت ازلیه سی راهما اولدی * الحاله هده بو جل ناچیزدن ماعدا
 عالمده سرمو علاقه و پابندیم قالدی دیوب نگاره نشین * و بزماک علایقندن
 دامن چین و فراغ بال ایله مواظب شکر جهان آفرین اولدی * حضار مجلسه
 کرمیه عبرت انکیز مستولی اولوب بویوزدن مستغرق آلایش دینا ایکن
 بر لحظه بی بالک و بی پروا ترک ماسوی ایتدیکی حیرت افزای عقلا اولوب
 سکرین حلوائی شکر و ثنایله اول مجلس فاخری آخره ایتدیلر بووضع
 محمود دنصرکه اوچ سنه کامله پشیمنه پوش و منقطع العالیق و مجرد بالک آزاده
 خرام باغ و راغ و خوش نشین زوایه فراغ اولوب * یوما من الایام جانب قدسه
 دعوت اولمغله شمدنکرو بالک الرحیل کوشکذار جان اولدی * جازه وجود

بیتاب حدیگر موت اولوب بندر حیات زود زوالی خواجگان سرمایه دار دنیا
پرسته سپارش لازم کلدی دیوب یوم ارتحالندن اون سکن کون مقدم جمعیت
خاطر ایله مترقب (اجیبو داعی الله) اولوب کلبک زبانی عطر سالی معنای
(لا اله الا الله محمد رسول الله) اوله رق عازم بارگاه قدس اولدی * دیو نفحه ریز
کلسن تحقیق اولدیلر * حقا که مر حوم مر قومک موفق اولدیغی حال بو العجبه
هیچ آفریده مظهر اولدیغی مقرر اولوب ذکر اولنان اوقاف حسنائی الان
زیب چار سوی امکان * و باعث ذکر جمیل دعای خیر یاراند * الهی عاقبت
محمود کردان

* بیت *

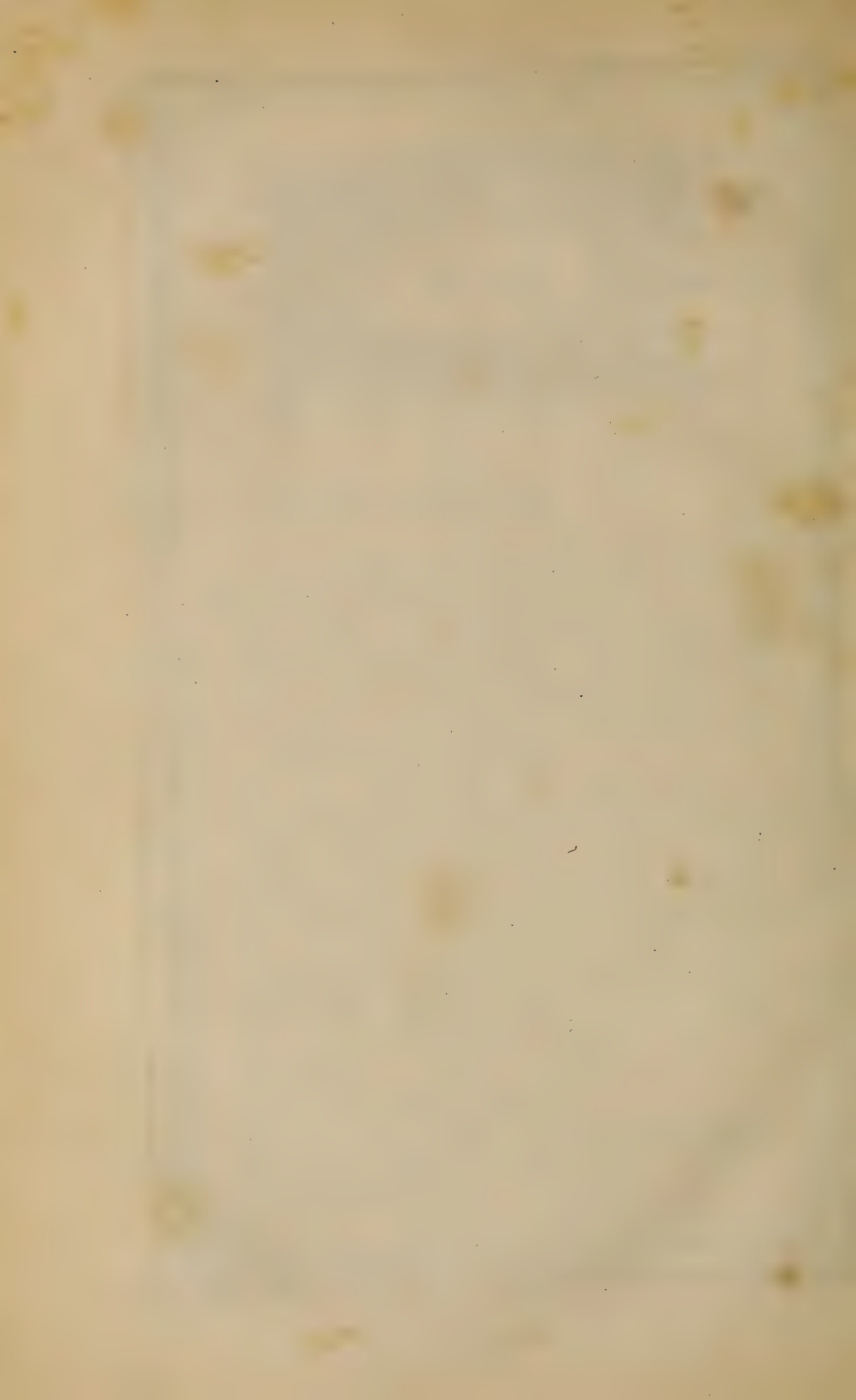
* بوندن زیاده دولت اولور می آدمه *

* صد بارک الله انجق اولور حسن خاتمه *

تمت بها استان بعونه تعالی جل شانہ

م م

م

بسم الله الرحمن الرحيم

بوته تاب داده مخپله ده کداخته تابش فیض ربانی اولان اجزای
 کیمیای معانی انبیک خامه کهر ریزدن قالب صکایفه تقطیر اولند قچه
 (اولا) اکسیر حمد و ثنای مولی کلچیه ابریز مدعایه طرح و القا اولمغله
 سبایک سخن مستحسن المدلول شایسته تمغای قبول اولور

✽ شعر ✽

✽ ای هر چه رمیده وارمیده ✽

✽ در کن فیکون تو آفریده ✽

✽ یک ذره ز کیمیای اخلاص ✽

✽ کر برمس من نهی شود خاص ✽

(ثانیا) صیقل نعت رسول معلا جناب و قلمکاری مدیح آل و اصحاب ایله
 پرداخته و جلا داده قلمغله بازار صیرفیان اعتبارده رتبه رواجه
 وصول بولور

✽ قطعه ✽

✽ پررز تو کنج آفریش ✽

✽ ای خالتو کیمیای ینش ✽

✽ وز مهر تو آفریده شد کون ✽

✽ اکسیر تو داده خاکرا لون ✽

❖ نظم ❖

❖ نیچه زمان ایدی سرمای غم ایدب تأثیر ❖

❖ فسرده ایدی دوات وشکسته کلک نزار ❖

❖ شکفته اولمز ایدی تازه غنچه امید ❖

❖ هزار خامه ده نابود ایدی دم کفتار ❖

❖ ولیک پرتو مهر عدالت شاهی ❖

❖ جهانی ایدی صورتی فصل بهار ❖

❖ جناب حضرت سلطان مراد اعظم کیم ❖

❖ بو گونه کلدی هرگز آنک کبی خنکار ❖

❖ هنر و علما پرور و سخن پرداز ❖

❖ دلیر و شاعر و خطاط و ناظم الاشعار ❖

❖ مدیر چرخ سعادت مدار فروشکوه ❖

❖ ملاذ اهل رجا ملتجای هر ناچار ❖

❖ زمان دولتی جنس علومه وقت رواج ❖

❖ نگاه رغبتی هر دم ظهور فضله مدار ❖

❖ ایدوب اراده نظم امور دولت و دین ❖

❖ کمال مکرمتن نا که ایلوب اظهار ❖

❖ کتوردی مسند افتایه فاضل الدهری ❖

❖ که اولدر اعلم عالم کزیده اختیار ❖

❖ جمالی مطلع انوار فیض ربانی ❖

❖ درونی مصدر اسرار ایزد دادار ❖

❖ بلند مرتبه عادل حسین افندی کاودر ❖

❖ فرید دور زمان و یکانه اعصار ❖

❖ عیال خیل اهالی مشایخ احبابی ❖

❖ کینه چاکر در کاهی جمله احرار ❖

❖ پیام جاہنی تبشیر ایدنبجه پیک امید ❖

❖ نسیم مزده ایله دهره کلدی فیض بهار ❖
 ❖ چوزلدی شوقله فوری دوات بخ بسته ❖
 ❖ آچلدی کلبن افضالده کل آثار ❖
 ❖ ترانه سنج معانی اولوب خروش ابتدی ❖
 ❖ عنادل سخن آرای نادره کفتار ❖
 ❖ نوید جاهنه شکرانه کج مقدرین ❖
 ❖ حضور مرده رساله ایدنجه خلق ایشار ❖
 ❖ آتوب کلاهی افلا که شوقله ایتدم ❖
 ❖ جواهر سخن دلپذیری بنده نثار ❖
 ❖ شکسته بسته بران جوهر معارفدر ❖
 ❖ جهاننده ما ملک نر کسی بمقدار ❖
 (نثر) حبذا طالع فرخنده فال خاتم صاحب کمال که پیش ازین انقطاع فیضان
 والتفادن دمبسته ولال اولوب نی کی داغ داغ ❖ و آرایش پیشگاه فراغ
 ایکن اول بلبل نازک ادانک سراغاز زمزمه معرفتی برنوبهار معرفته راست
 کلدیکه اثر طرازان سوانف ایلم هرگز بوقوله نوروز نجسته نسیم اعتباره
 دوش اولیوب ناله عندلیب کلک سخن سرای نادره پیرالری موسم هبوب
 قبول قبوله تصادف اتمکله (ع) یاضیعة الورد زار فی رمضان (نثر)
 مدلولی اوزره ترانه بی هنکام عاشقانه لری تحسیر کل کوش نکته شنوله مبدل
 واویلا ی فغان اولمشیدی

❖ شعر ❖

❖ صفحا لهذا الدهر عن هفواته ❖

❖ ان كان هذا اليوم من حسناته ❖

(نثر) بویله نوروز نجسته بروز معدلتده که مصادف دم خرم عید مسرت اوله
 سبوی خاطر صهبای نشاط افزای حیثیت ایله لبریز اولان رندان مذاق
 آشنای صاحب معرفت و تمیز مناسیمدر که بویله دملرده ساکت و خاموش
 وغبارا کدار ایله حیران و مدهوش اوله

❖ بیت ❖

❖ بهارست ای خلوتی مژده باد ❖

❖ چسان میشینی جاد جاد ❖

❖ شعر ❖

❖ دمیدر مست می شوق اولوب ارباب سخن ❖

❖ ایده لر داده کی سرهزی دهره عیان ❖

❖ دمیدر معجز عیسی سرور ایدهینه ❖

❖ خشک چوب قلمی نخل تر باغ بیان ❖

(نثر) بنا برین بو مقوله تراحم دوائی شادمانی وتوافر اسباب بهجت
وکامر ایده که

❖ بیت ❖

❖ دم نوروز و صفا بخش کر مدر نوله کر ❖

❖ دینوب اشعار و قصیده اوقته مدح و غزل ❖

(نثر) وزنی اوزره نسیم خوشنمای منظومهای اهالی پسندایله اداء مر اسم
نهانی معتاد اولوب اورنگ نشین پای تحت کاه بخشی اولان فریدالدهر افضال
پناهک فیض و تقید اهل پروریلری دخی ارباب دانشه تازیانه همت ❖ و مدمایه
قوت اولغله بو کینه حاکمای بی بالخرامان چیزار معرفت ذمنه لازم کادیکه
اثبات ملکه قدرت عاجزانه ایچون کتاب مدیح عالی حضرتیه دیباجه طراز
محمّد اولوب و اخطار معنای عبودیت ملاحظه سیله بر بنفشه دسته
خاشاک آلود باغ بلاغتی رشته پر پیچ و تاب سطورایله بسته قیلوب رجای
دریوزه التفاتله اول ناچیز برک سبز مستندانیه برداشته پیشگاه فتوا پناه معلا
جناب عالیجاه ایدم (ع) زهی سعادت اولورسه قبوله ارزانی (نثر) خصوصاً
بوندن مقدم دخی اول عالی حضرتک مراراً شرف بخش صدارت روم
اولد قلرنده نوازش ارباب حیثیاتی پیش نهاد مشرب داد اعتیاد ایتد کلری
مشاهده اولدقچه بعضی نسیم ناچیز خرف پاره های نجلت انکیزی خاکراه
ندیم نکاهلرینه نثار ایده کلوب (ع) آنان که خاکرا بنظر کیما کنند (نثر)
مدلولنه ماصدق اولان لحظه عنایت سهیل خاصیتلریله بر مقتضای

❖ بیت ❖

❖ کرخو بچکان آن لب شکر برشوره خالك آرد كذر ❖

❖ آن خال را دريك نظر سر چشمه حيوان كند ❖

(نثر) اول خرمهره را هم رنگ لؤلوی شهوار و خزف ریزه را همقدر جواهر آبدار اولدیغندن قطع نظر زمین سینه جوهر عرفانه کان و لعل هیزه بدخشان اولوب ترصیع مجوهر تقصار کلام بدیع النظامه لازم کلان جواهر فواخر بلاغت مأثری چارسوی آثار اغیاردن کف دست مضمون تراش التقاطه تدارك و تحصيل تکلفاته احتیاج زحمتی برطرف اولمیشدی

❖ بیت ❖

❖ منت نکشم ز ساغر غیر ❖ ❖ هم ساقی خود شوم درین دیر ❖

(نثر) بومر تبه ده فیوضات بدیهی الظهوره وصول اول مقدس جناب کرامتیناهک فیض نفس تحسین اثر لایله جلوه کر حصول اولغله سخن سنج ذهن دراکه نقدینه اوقات نازنینی قمار بازی مالایعنی به اسرافدن حذر لازم کلوب اول یکنانه دور زمان و خداوند مشفق نهاد اهل عرفانک ذکر جمیلی مدی الایام پیرایه صحایف اعصار و دهور اولمق ایچون نام نامیلری تعویذ کله کوشه دیباجه سی اولمش آثار نوبتازه ظهور ابرازینه سرمایه عمر عزیزی صرف ایتک واجب و مختتم کورغش ایدی ❖ لکن سیایک تعییرات سنجیده ادانک نه مقوله مدعای نوید اوزره افراغ قالب املا اولمنسی مناسبدر دیو جزر ومد اقدام ❖ و احجام مسافر کشتی نشین متفکره بی ساحل جسمه لنگر انداز قرار اولمدن شاغل اولغله کوشه کیر کوئل دماغ اولان نوقی خرد خرده بین ایله استشاره سمت صواب اوزره ایکن ناکهان اول مدیر چرخ مراد و قطب فلک الافلاک عدل و داد اولان جانشین مجتهدین و جان بدن دنیا و دین حضر تلرینک کوکب طبیعت انور خورشید اثر لرنده نوع و بال تغیر بدید ارا اولوب حادی مرکز روح ❖ و متم دائرة وجود عیم الفتوحی اولان منطقه البروج مزاج سعادت امتزاج لرینک انحرافی بردرجه ده کورندیکه معاذ الله دیدنه جهانیهانه آثار طامه کبری و علایم تضعیع بنیان دین و دنیا نمایان اولوب بای کدای یکنانه و آشنا مجنون و عاقل مجذوب و کامل هر کس و ناکس دم بسته و منقطع نفس اولمق مقامنه واروب ❖ نیکدل

فرزندان بلکه کندی کشیدن اول محبوب القلوب عالمیانه قربان وفدا ایتمک
مر تبهری مقرر اولوب جمله کائنات بذل نذور و صدقات ایتد کده بواقل
عبدان حضرتک جیب اقتدارنده نقود معارفدن غیری شایسته نذر
عافیتلری بولتمغله عامه انامه عیم النفع اولان کتب مشایخ عظام مفهوم
احیاء العلوم اولوق اوزره رغبت یافته کبار هرمر زوبوم اولان کتاب کیما ی
سعادتن بر فصلک * یعنی رکن معاملات اصولندن بشنجی اصلک میانه
تعبیرات رومیانه ایله برآورده مسطر ترجمه اولمستندن مناسب شکرانه
نعمت عافیتلرینه قدرتم اولیوب هماندمکه دعای جهانیان * وتوجه نیاز
آمین منکسر دلان اخلاص ورزان حضور قاضی حاجات * و درگاه مراد بخش
اهل مناجاتده قرین قبول اولوب اول روح مجسم عالمک وجود مکرملرنده
عارضه انحراف مبدل بر تمام اولدیغی کورلندی

❦ شعر ❦

❦ الحمد لو اهب العطايا ❦ ❦ والشکر لدافع البلايا ❦

(نثر) مضمونیه دیباجه بندجد خداوند اولوب مدعای مذکورک صورتپذیر
ظهور اولمستنه حسب القدره بذل مقدور قیلندی * سبحان الله نوقت سعید
عید آساده ابتدا اولمش که هنوز انتهای آرایش باب جف القلم تم الکتاب
اولمدین * و پریشانی نظره اولی جولان طبع قلم اعاده و تکریر ایله پرداخت
اتمام و رونق انتظام پیدا قیلدین * روح بدن عرفان و ممدوح عالم و عالمیان اولان
ذات برکزیده صفات * خورشید جلی شعشعه اوج مکررات * مهربان
پدر اهل دانش و آنباه * مر بی شفقت پناه عباد الله * بی خاتم سلیمان صاحب
تصرف * خداوند عالیشان طارح التکلف * مجدد مایه عاشره * جامع
فضائل کامله و ظاهره * بالغ اقصی الغایات کلمات باهره * فرید الاواخر
والاوائل * الفاضل ابن الفاضل * الذی لاتی جواهر الحروف لترصیع
تيجان اوصافه الجمیله * ولا یکتفی نصاب الالوف لاحصاء الطافه الجمیله *
ادام الله تعالی ایام دولته فی سماط عزته * ما اتمج الدهر بدکائه و غرته *
جناب عالیلری شرف بخش مسندکاه فتوی * و مهر عنایت عالمشوملری

ضیاء پاش چار جهت دین و دنیا * و بالجملة شخص عالمه پرتواند از نور احیا و لد قبری
مشاهد اولندی (ع) هزار شکر خدا صدهزار شکر خدا

✽ شعر ✽

✽ البوم ردت علی الدنيا بشاشتها ✽

✽ وارضی الملك والاسلام واللّه ✽

غلبه کیفیت ر حقیق سروردن بوجاله الوقت بی انسجامک حسب المرام
تقیح واصلاته توهت تام اوزره امر ارخامه نظر مکرره اقدام ممکن اولیوب
سرمستی نشاط کامرانی شتاب بی اختیارانه به التجا ایتکله مثلها عزیمت
بساط بوسی خداوند موصل الامانی به جسارت اولندی غی امید در که داعیه
تموج لجه جبین عتاب اولیوب بو غرق عرق شرمساری پُرشانی به طرف ردای
تسامح عالیحضرت مروحه راحت و مترقب نگاه مریحت تحریک کوشه ابروی
قبول لری اشارت بشارت اوله

✽ قطعه ✽

✽ همیشه نابود آثار منشیان کلام ✽

✽ بنام نامی ارباب مکرمت منشور ✽

✽ ماثر همگی منتشر بنام توباد ✽

✽ چه در اما کن غیبت چه در مقام حضور ✽

بومسوده برهمزه ذنک اصل بر اصول و مأخذ رهین القبولی تألیف لطیف
(امام حجة الاسلام) شیخ الشیوخ باهر الاصاله والرسوخ (حضرت امام محمد غزالی)
وصل الله الروح الی روحه علی التوالی یعنی (کیمیای سعادت) نام نسخه پر حکمت
و کنجینه مالامال جواهر نصیحت اولمغین بوانمودج الصناعة فقیر قلیل البضاعة
(نام اکثر سعادت ایله) معنون و مسمی و مفهوم اداء حضرت شیخه خلل کلامک
اوزره حسب الاقتضا جمال دوشیزه معنی زینت باب حلیه خوشنمای انشاقیلنوب
ونقل حدیث بالمعنی باینده وارد اولان اختلاف اسلافه بناء عدم تجویز طرفنده
اولان کلام کباری رعایه هر چند که جناب مؤلف الاصل قدس سره نقل بالمعنی
پیور دقلری مواضع شریفه ده سمع مخاطبه القاء تشویق و اغرا و یا افاده ایضاح
فحوا ایچون بعض الفاظ متناسبه بایله تزیین سخن لازم کلوب فی الجملة ادای

معنای حدیثه تفصیل اولش اول مجرد اول کلمات زائده بعینه دهن مشکبار
 حضرتدن صادر اولماغله احتراز عن الافتراء حضرت صلی الله علیه وسلم
 بویه بیور مشر تعبیرندن لسان خامه مصروف سمت آخر قیلتوب مأل مقال اراده
 اولدیغ افاده ایچون کلدسته کلاملرندن بومقوله بوی معنی استشمام اولمش
 ویاسلک اللال مقاللرندن بورسمه بریق ولمعان مضمون استدلال قیلنشددر طریقه سی
 مسلوک قدم قلم اولمشدر یعنی بعینه معنای حدیث نبوی نقل اولندیغی محالارده
 کلام درر بار حضرتدن منقهم اولان مدلول مقبول بروجه وجیه قرین القبول ایله
 منقول اولدیغی معلوم اولمغیچون خبرسید البشر دن بومعنی استدلال اولنوردیو
 بوکاشیه بر تعبیر ایله افاده مر ام اولنمشدر (ثانیاً) حضرت امام شافعی المذهب
 اولدیغی جهتمدن لازمه عظه وتذکیر اولان ترغیب وترهیب امرنده تسطیر
 بیوردقلری مرتبه ده مهمما امکن زمام خامه مطلق العنان مضبودست تیقط
 اولمسندن تعید اولنوب افراط وتفریط ایله واهمه پرستان سست ادعائی مغلطه
 قیل وقاله دوشریمک اوزره بر تعبیر مانع التغیر ایله اداء مر ام باینده اهتمام اولنمشدر
 زیرا سخن فهمان معنی آشنایه واضح وهویدادر که (مطلقاً ترجمه ایکی قسم
 اولوب بر قسمی الفاظ مترجمه بی بعینه ترکیبی ایله تعبیر درامابوطر ز اوزره ترجمه
 قلیل المفاد اولدیغندن غیری شاهد شیرین جمال شیوه لطافت وخطوخال
 فصاحت و بلاغندن بی نصیب اولور وقسم ثانی مأل کلامی اخذ
 ایدوب مضمون سخن مصنف الاصلی قالب حسن ادایه افراغ ایچون
 مناسب مقام بعض الفاظ وعبارات و تراکیب واستعارات ایله پرداخت
 وزینت ویروب مر ادمصنفی صورت خوب وطرظ مر غوبده تحقیق وتصویر درحالا
 اختیار کرده راقم الحروف قسم ثانی اولوب اقتضای محله ملایم نفس
 درازی منشیانه ایله بزمکاه بلاغنده سخن پردازی معرفت ونکته سنجی براعت
 یوزندن یارانه خدمتدر مر جودر که اصل نسخه دن زیاده ونقصان اوزره
 مصادف اولدقلری تعبیراتک سببی معلوملری اولدقده حرف اندازی طعن
 وتشنیتی روا کور میوب زلفه پای ناهموار خرام اقدامه نظرلری دوش اولدقده
 دستگیری عفو و اغماض ایله تکریم دریغ ایتیمه لکه (التغافل من اخلاق الکرام)
 شفیع وعذر خواه مناسب للمقام واصل کتاب بردریای اسرار و دنیای آثار اولوب

جمله دن بو فصلك اختيار اولمسی خلقله آداب معاشرت واختلاطی مبین
و حقوق والدین و اخوان و خدمه و دوستانی متضمن اولمغله عامه انامه نفع
وفائده سی شامل و عام اولق ملاحظه سندن نشأت ایدوب روحانیت عزیز
مقدس جناب ممداختتام و اصلاح نشیخه وجود خطا آلوده مفیض ملکه تقید
و اهتمام اولق ملتسدر و السلام

(جیش عمرزم) کثیر الزحام ارواح آدمیان ساز و سلب صورت و جسماندن
عریان اولد قلری حالدیه دیوان مقدس الارکان پادشاه جهان آفریننده جل شانیه
تنبیه سه سالار مشیت کرد کاری ایله مرتبه الصفوف و کردا کرد مجتمع و مألوف
ایکن جانب فرمان فرمای یچون و چرادن رخصت یافته اشارت (فاهبطوا)
اولوب هر بری سر میدان اوج علیندن منتهای منازل خلق و تکیون اولان
قرارگاه (ثمرددناه اسفل سافین) سمتیه توجیه لازم کلد کده کشت ساحه
ملسای غیب و طی صحرای بیضای امر ایدنجه هزاران هزار مقامات اطوار
سیرا تمشلردر

❀ بیت ❀

❀ بدین که چند نشیب و فراز دز راهست ❀

❀ ز آستان عدم تابه پیشگاه شعور ❀

ورکاب مطایای اشباحه پناهده ظهور اولوب طی عراض فسیحه الار جای
تعین یچون تحریک زمام عزیمت قیلد قلرنده صد چندین مسالک
پر مهالکدن عبور ایدوب رسیده دارلقرار آخرت اولنجه سفر دورا دورلی
نهایت بولما غله من طورالی طور و من حال الی حال تحول و انتقالری امر مقرر دز

❀ نظم ❀

❀ حوان ایلر فلک طفلی جوانی پیر زال اینر ❀

❀ نه حالتدر هلالی بدرایدر بدری هلال اینر ❀

پس تقدیر مذکور حسببیله شارع پهنای وجود اول و فود متعاقب الوردیه
رهگذر و قلمر و تابخانه سقف زمانه اول قوافل متتابع النزوله بر مدت نشینکه
و مقر و اول رباط فانی غیر جاو دانیده نزول ایدن گروه مسافرینک منزل آخره
شتابان روان اولسی دخی نور ذکادن اظهردر

✽ نظم ✽

✽ چه کند کز پی دوران زود چون پرکار ✽

✽ هر که در دائرۀ گردش ایام افتاد ✽
 (علی هذا التقدير) مجموع بنی آدم بر بردن عزم سفر ایلمش بر نیچه یار و همدم
 منزله سنده در که عثمان در عثمان قطع راه چند روزه ایچون معیت اوزره پویان
 و دوان اولمش در روظاهر ابرقاج یاران بلکه بعض پریشان مشرب رهط نادان
 بربری ایله رفیق اولوب عزم سفر حجاز و یا قصد راه هندوستان ایتسه لر البتده
 میانلرنده حقوق اخوته مضاهی برحق واجب الرعايه پیدا اولوب سفر فلانیده
 همراه اولمش زردیو مده العمر تمشیت هر اسم دوستی به اهتمام و بری برینک
 تطیب خاطر و انجام هر امرین ذمت همتلرینه الزام ایدر لر پس وطن اصلی
 اولان شهرستان از لدن بندرگاه ابده بر بردن عزم خرام ایدن ره روان عالم کون
 و فساد (ابوهم آدم والام خواه) مضمونى امضای حجت اخو تلریدر ابداع
 شرائط هر افقنده نه هر تبده بذل سعی جمیل ایتک کر کدر که صحیفه تحقیق
 حقیقتلری نقطه شک تقصیر دن مصون و حصول حوائج خلتلری غائله هائله
 عقوقدن مأمون اوله

✽ بیت ✽

✽ زان همه کاداب نکو کار است ✽ پایه اول ادب یار است ✽
 بناء علیه بومقدمه خاطر نشان دانش آموزان مدرسه فهم و ادعان اوله که
 محض رضای خدا ایچون دوستی والفت و لالغرض و عوض محبت و مودت
 دیباجه رسائل عبادات و عنوان مناشیر مثنویات (القصة) بهترین هر اتب معاملات در
 (حضرت فخر عالم صل الله تعالی علیه وسلم) کوش هوش عالمیانی تشنیف
 ایچون ثار دامن روزگار ایتدیکی جواهر الفاظ تابدار دن بوشعشه هدی لمعان
 پرتو انداز دل و جان جهانیات در که (جناب) مفیض البر عالم الغیب والسر
 هر کسه که اراده خیر و نیکویی قیلوب پیرامن اسمنه دفتر لوح محفوظده (السعيد
 سعید فی الازل) رسمنی کشیده قلمش اوله البته اکابر یار غار موافق ارزانی ایدر که
 یاد خدادن سرفرو پرده غفول و اختفا کرده برده ذهول اولور سه منبه و سائق
 اولوب بحکم الموافقة ملتحق حلقه ذاکرین اولد قده ترانه پردازی بر اصول همدمی ایله

ملازمه ذکر خدایه مشوق اوله بو مضمون مسلم دخی اول مخدوم (برگزیده عالم صلی الله علیه وسلم) حضر تلرینک نثاره مفارق افهام ام قیلد قلری لالی کران بهای مشعر الحکمدن مستفاددر که هرگز ایکی مؤمن اخلاص آیینک مرآت جلاداده جمالری تقابل ایتمز (یعنی) ایکی مسلم سینئه صاف خلوص اتصاف یکدیگره عرض آیینئه رخسار ایلمز که لابد احد همایه طلعت حسناء حسنئه دینیه رونما اولیه البتده ایکیسندن بری مشاهد منفعت اخرویه قیلیه (بنه اول جان عالم صلی علیه وسلم) حضر تلرینک نفس مشکینلرندن بونکمت حکمت آمیز دخی عطر سایی مشام جان ارباب تمیز اولشدر که هر کس که طریق حقه بر آدمی کندویه یار و یاور ولله برادر اتخاذا یندوب بنیان قصر مواخا تلری زحزحه یاب زلزله مفارقه و مارات اولیه بحبوحه فرادیس علیاده بر مقام رعنایه نائل اوله که اول حسرة العباد اولان نزهتگاه دلکشایه سائر عباد محصول مز رعه عمر صد ساله لری اولان حبات حسنات و مایه بی نهایت ثنوبات نثار ایتمکله وضع قدم وصول ایتیه لر

❀ بیت ❀

❀ راز درون پرده زربدان مست پرس ❀

❀ کین حال نیست زاهد عالمقام را ❀

(ابوادریس حوالاتی رحمه الله علیه) (جناب معاذه) خطاب ایدوب یامعادم معلوم خاطر صواب اندیشک اوله که (حالا) سنی محض رضای خدا ایچون کنیدی یارواخ فی الله وصدیق وفادار اتخاذا یتدم وذات کرم شعاریکی قلاب انجذاب حسیله آغوش اخوته الدم من بعد ساحه اتحاد مخلصانه مزدن خس و خار بیکانکی رفته و برداشته و انبان جائز زاد و زاده خلوص و یکانکی برله انباشته کر کدر دید کده (معادرضی الله عنه) دخی بو جواب مرده آمین ایله اشعار قبول یاروفادار ایلدی و دیدیکه انفاس مقدسه رسالت پناهیدن بو تفصیل آتیه نک ملخصی کوشرد مخلصیدر که روز پر هول رستخیزده اصطکاک صفوف صنوف آفریدگانن قبه صماخ کائنات پرتین وقععه اسلحه آتشین زبانان مؤکل قهر و کین دهشت انداز نفوس ضایعه مشرکین اولیجق اول یوم الفرع الاکبرده غوغای و اوایلای نفسی نفسی دن آرزوی آسوده کی نیم لحظه ایله هر کس

سربی سامانی حفره لحدہ صوقق ملا حظہ سنہ دوشوب (ع) نہ جای قرار و نہ سمت
 کرین تذبذبیدن سر کردن فلوات اضطراب ایکن پیرامن عرش اعلاده
 برزینده کرسی عجبوهر یعنی بر تخت مرصع زراند زرینها ده قیلنور بر طائفه
 ایچونکه پرتومهر جمالری مانند ماه چهارده شبه تابان و متلالی و بریق نور طاعتلری
 شعشعه پاش اطراف و حوالی اولوب کافه معشر بشر ازدحام اهل محشر دن
 زبون و بیتاب ایکن آنرا آسوده و آزاده و قاطبه ناس محاسبه مکاسب ایدیلری
 اراسنده دهشت سطوت قهر ایدن اضطراب خفقان آنکیزه دوشوب و سخن
 مدرسه جهاند هاجویه مسکنه ایله الزام ائام ایدن میر کلاملر حرارت سخنه بخت
 کاهکاریدن دماغ بیوست گرفته لری اسباب بی آبه دونوب جواب (لن الماک)
 ده تدارک تعبیر منیر (لله الواحد القهار) ایدینجه بیچاره کرک هر بن مسامی
 برزنده رود عرق شرمساری اولغله صحرای قیامت دریای بی نهایت اولدقده اول
 طائفه به ذکر اولان کرسیار جودی نجات اولوب کافه کائنات بلاکش جزر
 و مدامید ویم ایکن بونلر شرفات غرفات راحت و صفاده مکین اوله لر بروجهله که
 رسوم (ورضوان من الله اکبر) ایله منقش چتر سرور فرق پرنورلری اوزره
 افرشته ورقوم (لاخوف علیهم ولا هم یحزنون) ناصیه حالرینه قلم کرم
 ربانی ایله نکاشته اوله

✽ بیت ✽

✽ برآستان فنادل منه که جای ذکر ✽

✽ برای عشرت تو بر کشیده اند قصور ✽

اصحاب کریم اول مخبر صادق دن بونعمت عظمای فائز لری کیملر در دیو استفسار
 ایدینک (التحابون فی الله) دیو جواب فرمای احباب اولدیلر (یعنی)
 اول طائفه که مطلقا رضای مولی ایچون بری برینه محبت قیلوب میا بندتو ددرلنده
 عقدۀ نفاق و قبای و لارنده بخیه شقاق ناپیدا اوله ینه اول حیاتبخش خسته
 دلال عالم (صل الله علیه و سلم) حضرتلری ظمان بادیۀ حیرت اولان تفسیده
 لبان امتی بوزلال احسان ایله ریان ایتشلر در که (جناب) منعم بیچون و چرا جل
 و علا بو مضمون نجسته فرجامی حرز الامان جان ضعیفا ایدوب بیورر که بنم
 محبت اول مسلمین خلوص آیینک حقیدر که لاجلی بری برین زیارت و بری برینه

رعایت و مهر و محبت قیلولوب بنم ایچون امور مایه ده مسامحه روا کوردر
ویکدیگره نصرت و اعانته بذل همت ایدرلر (کذلک) مفادالسنه اهل السنه در که
(حضرت) خدای ذی العظمه و الکبریا فردای قیامتده سراپرده (سترون
ربکم کاترون القمر لیلہ البدر) دن جملہ مشتاقان جماله عرض دیدار ایدوب
نعمت رؤیتہ بارعام و یرد کده و دیده قریر بصیرتی (ومن کان فی هذه اعمی
فهو فی الآخرة اعمی) غبارندن مبتلای سبل علل اولیان صائب نظران
اولی الابصار (جانی یشال پادشاه) ممتنع الزوالی عین الیقین مشاهد ایدوب
کورده کده خطاب صمدانی وارد اوله که اول طائفه قتده در که دینه بری بریله
عقد مواخات ایدوب حسبہ لله شرائط صصافاتی مراعات ایدرلر ایدی
حالا که حرجکر سوز قیامتدن التجا ایده جک سایه حایه نایمادر کلوب ظل
رجنده راحت بولسونلر وزیر اغصان سروستان مغفرتده آرام ایتسونلر

❀ بیت ❀

❀ زهی بسایه لطف تو خلق را آرام ❀

❀ زهی برجت عام تو قلب را تسکین ❀

بوتفصیل آتی البیانک ملخصی دخی (اول پادشاه) صورت ومعنی صل الله
تعالی وسلم جناب عالی لرندن مرویدر که یوم قیامتده احتدام ضرام قهر
جباریدن عرصه عرصات تابه پرسوزه دنوب کنه کارلر ماهی دام آفتاده
وش پیمش اضطرابدن کندویی یردن یره اوروب و دود آه ندامت عاصیان
هرملت اول روز روشنی که (مقداره خمسين الف سنه) درشام دیچوره
دوندروب بارو پینکاهنه فسحتسرای عالمی استحقاق ایدن جباره نشوت
پیشه در بدر و سرسری کزوب هتکام تنعمده بالین زیرکش آفتاب و بسترز
بفت کنه کشانه سرفروایتیان ناز پروران ذی بال و بال مضیق کوره تحسیر
چکوب و بالجله اجناس خلائق موی زنی واری برینه کیروب (یوم یفرالمء
من اخیه) اهوالی نمایان اولدقده و هر فردک خفایای احوالی عیان اولدقده
بواز دحام عامده هیچکسه راحت و آرام نایمسر ایکن طوائف مختلفه
بنی آدمدن یدی صنف سایه عرش رجانه مستنزل و مستریح اولورلر (اولا)
امام عادل که کهر پاره مضمون (عدل ساعة خیر من عبادة ستین سنه)

درة التاج متفكره سی و نتیجه قانون (فاستقم كما امرت) دستور العمل قوت
متصرفه سی اولوب امور زیردستان ضعفاده سر موفر و گذاشته مساعده
قیلله و کریبان صد چاک مظالمینی پنجه خصم قوی بخت ظلمه دن خلاص ایچون
ساعد پرزور همتن در کار ایدوب رهگذر عجزه بریادن خس و خار اشرازی
ازاله و کردن رعونت مدار خون مظلمه کارده صفیحه بی نبوه سیاست حواله
قیلغله صحینه روزکاری نقوش بی مزه مکاره و اکداردن پالک ایدوب میدان
غبار آلود حکومته رشحات لطف معدلت اساله و پهن دشت حکومتده که
جای تسابق فرسان عز و شاندر همیشه احراز قصب السبق (ان الله یأمر
بالعدل والاحسان) نیتیه کرنک پلنک آهنگ همتن اجاله قیلله (ثانیاً) اول جوان
تازه رس نوسن و ساله که آتش کرم التهاب عنفوانی باد هوا و هوسله تیز
و سبوی قلب صنوبریسی می ناب جنون الشباب ایله سرشار و لبریز اولوب
شدت غلیان دیک شریهی سرپوش انداز صبر و طاقت و نهایت فوران تنور
و شغی بر طرف ساز مایه سکون و راحت اولمق مقامنده ایکن القای آب سرد
عبادت ایله تسکینه همت قیابو آفتاب طلعتی متواری التجاء سحاب اولنجه
و پیرامن ماه عارضن هاله محاسن احاطه قیلنجه بلکه مورچه خطی تحصیل
پر و بال مشیت ایدنجه نقاب عفت ایله مستور اولوب شیمه شیوخ صاحب
رسوخ اولان عادت عبادتی وجود مستعد السرورینه مهترین امور بیلله
(ثالثاً) اول مرد صلاح اندیش و عبادتکار بی وسوسه و تشویش که ادای
فرائض و نوافل دنصکره مساجد و جوامع دن روانه سمت قرار کاهی اولیحق
قابنی استخلاف ایدوب وجود ضعیفی تمشیت حوایج عالم و اقامت کار اهمه
اشتغال ایتد که دل آگاه و جان با تنباهی متکف زوایای مسجد شریف ایده
یعنی کندی مصلحتنه توجه کلجک کوکلی مسجدده قالبوب جسدی اتمام
کاره کیده (رابعاً) اول ایکی یار وفادار که حسب الله بری برینه انیس و غمخوار
اولوب آیین و داد حقانی به بوجهله قرار و بره که نه حالت افتراقده جبل الامین
اتحادری کشاکش تباعد ایله انفصام پذیر زوال اوله و نه هنکام وصل
و تلاقده سر رشته الفتلری برهمزده دست اختلاف اولوب بیج و تاب مکاره
و عناد ایله عقدۀ تقصیر پیدا قیلله (خامساً) اول فحل پرهیز کار که سمنده حرون

تندر و نفسی میدان تک و تاز خود کاسیده عنان کشیده طوتوب هواره شکسته
 منع وز جزایله ضبط و تسخیرده بی تقصیر اوله و ثعبان پیکان هلاهل ریزه هوسنی
 زبون فسون صبر ناتوان تریاق تحمل قیله یعنی مکر خوف خدایی میان جانته
 بر طریقه مر دانه بند ایده که دست فتنه تیر خدعه کران زمانه که مدلول
 (ان کیده هن عظیم) سواد عبرت نال یدر حل عقد پالهنک قوتنده عاجز قالب
 ناخن مخنای تشویش لاری افراط کوشش بیهوده دن سترده ور بزه ریزه اوله
 یعنی محایب صاحب جالیدن بری صورت زیبای سامان ربای معامله سندن
 رفع نقاب امتناع ایدوب کنجینه مر دم فریب عنقا قندن قفل مخافتی برداشته
 قلمغه نقد وصالن در میان ایتد کده پیچمه مشیت غضب قهاری اول جوامر دك
 کلوی شعبن فشرده قیلوب مابینه تصور قهر خدا پرده کش یم روز جزا
 اولمغه مباشرت فاحشه دن کف نفس ایدوب دست تعدیمی هتک حجاب
 عصمت ذلتدن مصون و حجرة الازار عفت جاتین وصمه انزالادن مأمون اوله
 (سادسا) اول صاحب رقت قلب که صومعه تهایده یاد جناب مولای
 فرد بیهمتایی همدم ذکر خوان زبان ایتد کجه ایکی شیشه چشم سیاله فشانی
 پر کلاب عبرات اولوب کرمی نار عشق الهی ائبق دعا غندن تقطیر ایتد یکی
 رشحات ماء الورد سرشک روان ولوله دیده سندن پیرامن سینه سینه ریزان
 بلکه تادامن جانته پریشان اوله (سابعا) اول سخی نفس مسیحی نفس وحاتم
 طبع بر مکی هوس که پزنیان احساننی کلف ریا اصابندن صاقتوب اخفای
 عطایای نامحضورده بر مر تبه بذل مقدور ایده که منبع کف یمینندن جریان
 قطرات سیاله درهم و دینار صداسی رسیده سامعه دست یساری اولیه *
 بوسلک اللال مضمون نصیحت نمون اول ما حصل جنبش امواج کاف و تون
 (صل الله تعالی علیه وسلم) حضرت تیرینک کماره دریای کهر پاش اخبارندن
 التقاط اولنمشدر که هیچکس لله زیارت اخ مسئله رو براه اولمز که در عقب
 فرشتگان مرده رساندن بری شتابان روان اولوب در حال تدشیر روضه رضوان
 و تهیه جاه (وما تشتهی الانفس) ایله حریفی شادمان اتمیه

❦ حکایت ❦

بوصیحة الروایات ثمار شجرة اخبار سید کائناتند که یکہ سوار میدان السعاده دن
بر صادق نفس مر دآزاده اجانب دن برین زیارت ایچون یکسواره راه عزیمت
اولوب کیدر کن صوب درگاه سجانیدن بر ملک اول شخصک پرسش سمت
تو جهی ایچون فرستاده اولوب حسب الاشارة جانب مقصد کاهندن متفحص
اولیچق فلان برادرک زیارتی نیتله عزیمت ایلدم دیو جواب ویرکده اول ملک
تکر بر خطاب ایدوب امید حصول حاجت ویا علاقه قرابت ویا سابقه لطف
وعنایمتی داعیه ملازمت اولدی دیدی حریف عازم الزیارة مقدمات مذکوره بی
بالکلیه سلب ایدوب اسباب مر قومه دن قطعاً بری ملحوظ ومتصور اولوب
مناسبت اخوت حقانیه دن غیری علت زیارت ومحبت خلوص انکیز بغرضانه دن
اوزکه باعث عزیمت یوقدر محض رضای خدا ایچون کنسیدیه یار وغمکسار
وفادار اتخاذ ایتکله حالا (حسبة لله تعالی) زیارته دامن برزده عزیمت
اولدم دیچک ملک صدای روح افزای (طوبی الیک) ایله تقدیم بشارت وتهنیه
منصب مغفرت قیابوب ای مردم بختیار وای نیکخوی ستوده کار مکافات
حسناتده عشر امثال ایله محازات ایلین عادل پروردکار بنی جناب شریفه
مرثده رسان اولغله ارسال ایلدی قلب آگاهکه ظاهر وعیان اوله که
(حضرت ملک متعال وکریم ذوالجلال سنی بووضع پسندیده مقابله سنده
کندی ذات جلیله دوست قیلدی وآرامش وجود مسعودیکز ایچون حریم
باغ نعیمده ایکیکزه دخی بر منزل شریف وجایگاه لطیف اعداد ایلدی دیدی

❦ نظم ❦

❦ بر در میخانه رفتن کاریکر نکان بود ❦

❦ خود فروشان بکوی میفروشان راه نیست ❦

روایت کرده ثقاتی که بعضی اندیایه وحی خدا نازل اولوب شیعه زهد و تقوی که همیشه پیشه کردند مشاق طاقت شکن دنیادین رهایی بخش نبیات اولیایه مایه راحت کردند و حالت عبادت که همواره عادت کردند مدار تحصیل شرف دارین اولدیغی جهتدن سبب رفعت کردند بوجه نیک نتایج و آثاری کندی نفس کره عائد در * (اما) کورک بنم رضام ایچون دوستلرمدن بری کند و کره دوست قیادیکریمی دشمنلرمدن دشمن بیلدیکریمی دیو بیورلشدن ینه (اول سختسرای معجز کو) صلی الله تعالی علیه وسلم استوار ترین بازوایله که (الحب لله بغض لله) مفهومندن عبارتدر کردن ایمانه آویخته اولوق لزوم تنصیص ابتداکاری مضامین تنبیهاش شریفه لرندن متخلص اولمشدر (کذلك) مفاد یراعه تحقیق نمای اولی انهمادر که نفسی درمانرس برء الساعه آنکه و ابرص اولان (جناب مسیح) عایه السلامه یوما من الایام وحی ملاک علام نازل اولوب یابن مریم عبادات قاطبه قطان ارضین و سمواتی مؤدی قیلسک و خلائنده بنم رضای پاکم ایچون دوستی و دشمنی معناسی بولنسه هر کس اول طاعتلرک بارگاه عزتمده مقبول اولز یعنی الحب لله و البغض لله قاعده سنی رعایت ایتین عبده و زهادک تکلیفات و ریاضاتی رتبه قبوله وصول بولز دیو خطاب صمدانی ورود ایتدی (و حضرت) زنده سازدین مردکان علیه السلام حضار مجاس و حواریون مونس جناب لرینه خطاب ایدوب عصاة خدایه بغضله سلاک دوستان الهی یه منسلک اولدم و اول زمره باریب و مرادن که (وسیق الذین کفروا الی جهنم زمرا) حسب حاللریدر تباعد و تنافی اختیار ایتکله قرب خدایه استعداد بولدم و رضای مولایی آنلره خشم و کین و بغض و نفرین ایله اله کتوردم دیو فخر و مباهات ابتداکده جلسای حضرت عیسی ادای زمین بوسی تصدیق نصره دهنگشای سؤال اولوب یابی مرسل و مبعوث بالحق ستوده عمل بزه نه مقوله اقوام ایله صحبت و الفت مناسبدر که سطور احوالز سر انکشت لوم لایمندن مصون و بضاعه مزجات اعمالز قبول رسول و رضای خدایه مقرون اوله دید کلرنده روح اللهده بوجواب شافی حیات بخش قلوب اصحاب اولدی که اول رجال نجسته فال ایله همیزم

و همحال اولمق کر کدر که تذکیر جمال ذی الجلال ایده و کلاملری موجب
زیادتی فضل و کمال و باعث تهذیب اخلاق و خصال سکن اولوب طور
و حرکتلری بهر حال منهج هدایه دال اوله * کره بند درغ قول سدید
مظاهر (و انساله الحدید) حضرت (داود) عایه السلامه وحی ربانی
ورود ایدوب نیچون کثرت خلا بقدن رمیده و کعب فراع انزواده آرمیده سن
دیو خطاب اولند قدده اول بابل خوشنوی هدی و زمزمه پیرای عشق پالک
خدا بوجواب صواب اتما ایله نغمه پیرا اولدی که ای بار خداسنک آتش محبت
ذات مقدس صفاتک صحرای درونمه شعله پاش تعاق اولهلی خس و خار
ماسوایی بالکلیه سوزان ایدوب چشم حق بینمه که مکحول توتیای
عین الیقیندر جمال عدیم المنال هویتدن غیری تماشا ایده جک شیء آخر
نمایان اولز که اکادلبسته و نکران و آلفته و حیران اولهم

* نظم *

* ای غیر ترا بسوی تو سیری نه *

* خالی ز تو مسجدی نه دری نه *

* دیدم همه طالبان و مطلوبانرا *

* آن جله تویی و در میان غیری نه *

پس انکاه جناب داود خایفة اللهه تکرار خطاب سبحانی وارد اولدی که
ای داود غافل اوله سببات غفلتدن بیدار اول کنیدیکی و اخوانیکی اله کتور
وجهیت خاطر له تطیب قلوب مؤمنینه همت قیل هر کیم سکاراه دینده
رفیق اولیه آندن بعید اول و اولمقوله سمت حقانیتدن شاغل اولان قرین
سپهکار دن اختیار دوری قبل که انلرک آمد شدی منهل عذب درونکی
تیره و اول صنفک کرد ترددی حجره دماغکی تاریک ایدوب تقر بلری
حضور عزتمدن باعث جدایدنر

* بیت *

* زینهار از قرین بد زنه ار * وقتا ربنا عذاب النار *

مسند آرای قصر متین دین وصفه نشین کلشنسرای یقین (حضرت
سید الاولین و الاخرین) صلوات الله علیه و علی آله و صحبه اجمعین

نشر شمیم کلفجه فیض عیم صد دنده بوفجه جان بخش ایله تعطیر مشام سکان
 هفت اقلیم ایدوب (خلاق عجایب عالم جل شانہ نیمه وجودی آتشدن
 ونصف آخری برفدن برفرشته سرشته ایتشیدی ای قادر بی رب
 وخلاف میان نیچ وناره ایثلاف ارزنی ایتدیکک کی نعمت عبودیتکه
 لایق اولان بندکان حضرت الفت ویتلرینه مهر و محبت القاسم
 رجا ایدرم دیو عرض تمنی پیور مشالردر (ینہ اول) عالیحضرت باعزتدن
 بومضمون پر عبرت کوش زد حکم پروهان امدرکه طائفه ناجیه (المتحابون فی الله)
 ایچون میدان آخرتده یاقوت صافدن برعود شفاف مهیا موضوع وبالای
 عمودده یدی بیک قصر مشید مکلف مصنوعدرکه هر قصر بیقصوردن
 اول فرقه مستوحب السرور تماشای کلزار جنان ومشاهده دیدار حور و غلمان
 ایدلر ومهر منیر عالم آرا قرار گاه دوازده کنکره آسماندن ضیا کستراوج
 علین وشعشعه پاش زمان وزمین اولدیغی کی انلر دخی دریچه قصر معل
 شرفه جناندن عرض عذار ایدوب * انوار باهره دیدار لری ایله تاب افکن
 خلد برین اوللر واهل نعیم بری برین اول مسند آرایان بالاخانه رحمتک
 مشاهده طلعت بهجت افزالرینه تشویق ایدوب کلک وارلم تحاب حقانلری
 مببیلہ حالا سرافراز اهل بهشت اولان خلوص اندیشان پاکیزه سرشتک
 تفرج حالات کامرانلری ایله تفریح قلوب وسیر وضع مرغوب ایدلر لم دیوب
 خرامان جانب قرار کاهلری اولیجق کورلرکه برمعزز ومکرم طائفه که شان
 سعادت نشانلری حد تعبیر وتقریردن برتر لباس فاخر سندسی طرز عبقری
 طرازدر بروساده رنگارنگ استبرق کسترانیده ونهاده ولوازم (متکئین عملی
 فرش بطانتها من استبرق) کما ینبغی آماده غلمان وحور دهالیز قصورده
 (باکواب وباریق یطوفون بینها و بین حیم آن) وقفجه مقام خدمتده
 جلوه گان مضمون صفا مشحون (المتحابون فی الله) قلم نورایله ناصیه لرنده
 مسطور ونشیمکه دلکشاری طاق زبرجدی وآبادین پرکار زمردی ایله
 نمودار بیت معمور (ابن سماء رحمه الله علیه) حالت وداع دارفانی وصدد
 ارتحال ریاض رضوانیده عذر تقصیر ماسلف خلانده بوکلمات حیاتبخش
 ایله سدر مق ناطقه ایدوب بومضمون شهد آمیزی حلوای آخرین بزم دم

وایسین ایادی (یارجم از احین) علم شریفک محیطدر که هنگام ارتکاب
معاصیده ارباب طاعته فرط محبت و انجذاب و ارایدی و هر چند بدن بحکم
بشریه برهفوه نفسیه صدور آتش ایسه لابد نسخه مهر و وفای اهل هدی
در پیش * و سجه ذکر اصحاب تقی در دست ایدی الهی بوحالتی کفارت
ذنوب و جیره کسر عیوب ایله دیو عرض تمنی مغفرت قیادی (مجاهد
رحمة الله علیه) پیور مشلر دوستان الهی نک آینه قلب یکدیگره پرتو انداز
انبساط و ابتسام اولدقلری ماحی ظلام آتام اولوب هر برینک مهبد هاندن
طرف شجره وجود آخره وزان اولان نسیم لطف و نکوی برک و باروزد
و وبالرین فصل مهر جاننده باد شدید الهبوب خزان اوراق اشجاری
تار و مار ابتدیکی کبی ریزان و پریشان ایدر
* نظم *
* نسیم راحت ایزد جوی و زدیکبار *
* نماد از شجر سخت معصیت بن و بار *

* طایفه محبت حقانیه نک کیفیت وقوعی پیاننده در *

(اولاً) بومعنای صواب اتنا معلوم طباع درست عیاران سداد آشنا اوله که
آثار لمعان نار محبت حقانیه اصطکاک زند سبب دوزنده علت ایله مقتدر
اولیوب شهاب ثاقب کبی صوب عالم بالادن میان آدمیانه صائب و نازل
و مستعد قبول شراره محبت اولان حراقة سینئه دو کس اول شعله نور پاش
ازلی برله مشتعل اولور و بو حالت محبت دیر ستانده مناسبت مدرسه
و یاسفرلده مرافقت و مؤنسه و یاسرمحله و مجامع ناسده مصاحبت و مجالسه
ایله ظهور ایدن مراتب آشنایی قبیلندن دکل و برآدمه لاجل ماله و جاله
او فضله و کاله محبت ایتک دخی تعریف مانحن فیه غیر داخل کر چه بر قسمی

نوع مداخله و سببیت ایله صورتها اولمق کورینور فاما تدقیق اولنسه ینسه
حقانیتنه راجع اولمغله اول علاقه باعشیه حکم ویرایوب ینه صده ملا یمدر
فلذلک محبت حقانیه ایکی درجه یه منقسمدر (درجه اولی) اول محبت
خالصه در که ظاهر آثارنده شمه غرض دینیه فایمدر لکن رضای مولادن
خارج اولیوب اول عرض غرض نماینده جوهر حقانیت اولمغله معنی قبیل
محبت بیغرضانه دن معدود در مثلاً تلامذه و اساتیده یننده جاری اولان
محبت تحصیل علومدن شا کرده جاه و مال و تجمل و اقبال متصور اولیوب
نیل درجات آخرت مراد اولیحق افاده فزوندن استاده جلب منافع مالیه
ملفوظ اولیوب تلذذک کسب اخلاق حمیده و جمع نعوت پسندیده ایله نائل
خوشنودی خدا اولسی منوی اولیحق کما ذکر محبت حقانیه تعریفنه داخل
اولور اصحاب احتیاجه مراتب استحقاقدرینه مناسب اموال و مناصب
احسان ایدن و گروه فقرایه نزل و نفقه و جامه و صدقه و یرن کرمای محسنینه
محبت ایتدکاری مال و جاه و وسیله نظام حال زیردستان و رعیت اولدیغندن
غیری نهاده استقامت و اجرای حکمه لیاقت اولنلره رعایت مستقیم ائامت
حدودنده تنفیذ قوانین عدالت اولوب عطیه مالیه نک دخی دفع دغدغه
جوع و کسب طهارته سببیت اولدیغندن معین عبادت و یا حوائج درویشان
و مسافرینه صرف اولمغله جالب رضای رب العزت و باعث نیل سعادت
آخرت اولیحق احسان ایتدکاری لباس و قبا زینت ناظر فریب ملاحظه سندن
مبرا اولوب مجرود دفع درد و پر دوائج ضرر کرم و سر داولمغله ادای خدمات
مفروضه یه مؤدی اولمق تصویری ایله وقوع بوالیحق حال منوال سابقه مطابق
و محبت حقانیه قسمته التحاقی تحقیق اولور زیرا علما و عباد سلفدن نیجه بره
کرام معاصر لری اولان حاتم منشان کر مکاره متبله بذل و انعام لرندن نماینده محبت
و اکرام و کشاینده سرکیسه شوق و غرام اولدق لرنده کلام یوقدر اولمقوله
بزرگان طریقه تقوی که خنجر سینه خراش جوع ایله صدپاره جکر اولدق لرنده
یک جهان کان زوسیمه رایکان مصادف اولسه لمقتضای هم تلمی مرهم بهای
خدا اولمق ایچون بردانه سن برداشته قلمدن عار ایدر ایکن و دبای زیبای چرخ
اطلس پیشکش هر کس و نا کس قیلنق ایچون تقطیع و توزیع اولنق ممکن اولدیغی

صورتده بهترين قطعہ سی وایہ لرینہ تخصیص وتعیین اولنسه لازمه جودت
طبیعتلری جل استران هیر مکش قیلقدن استکلف ایدوب خران تن پروردهره
ایشارایدرایکن وجه وجیه مذکورک حقانینه شمه مانعین احساس اینسه ل حاشا که
اغنیای روزکاره روی دل کوسرتوب مقابله لطف ناچیرزنده اول مردان
مستغنی دلدنکه (ع) میستاند ودهندافسر شاهنشاهی مضمونی دره التاج
همتریدرزه میلان والتفات نمایان اوله فحولک بعوله لرینہ محبتی دخی اول
عاجزه لرعشار موجب الدمار بشریتدن عاجز اولوب مهمه تطهیر و تنظیف و اول
کوتہ آستینلرک دستیری دست تلوت کدازلری ایله مهمیا اولغله معین تقوی و مانع
طغوی اولوق ملاحظه سیله وقوع بواجب تفصیل سابقه لاحق اولور (درجه ثانیه)
مرتبه سابقه دن مرجع ومعتبر طبقه تفصیل مارالبیاندن بالاتر بر محبت اکیده
خالصه درکه اوصاف ناروای غرض محتملات مجازات وعوضدن خالی برطور
عالیدر ودرجه اولایی تحقیق سیاقنده مذکور اولان داعیه تعلیم وتعلم وفائده
فراغ بال وتالیج اعانت عبادت ومنافع دنیا وآخرت قطعاً ملحوظ ومتصور
اولیه مثلاً برآدمه محضاً فرمان بر احکام الهیه اولوب کلیتی جانب مالک الملک
بیمتایه مصروف اولدیغی حیثیت ایله ویاجرد مخلوق خدا اولوب بر فحوای
(خجرت طینه آدم پیدی اربعین صباحا) خیر مایه وجودی حضرت فیاض
مطلق کارخانه قدرت ازلیه سنده دودست مکارم نشانی ایله که جلال وجالندن
عبارتدر مخروپر داخته اولمش ارمغان عالم غیب اولدیغی جهته محبت ایلیه بواجبی
مرتبه عین محبت الهیه درکه رفته رفته وسیله حقیقی اولور مثلاً صورت ظاهرده
بر محبوب نازنینک دلبسته فترالک زلف غیر تعطیری اولان عاشق زار فقیر یالکن
فریفته نقش جان تابداری اولوق دکل محله سنک سنک درودیوارینہ وخس
وخاشاک رهگذارینہ میلان درونیده مجبور اولوب کتر غبار آستاک توتیای
دیدۀ جان ومحققر کیه راه بوسستاک کلبرک مطرای روضه رضوان ییلور بلکه
سرکوبنده آرزوی استخوان پاره ایله سرکردان اولان سکان جرنبالک دم بریدی
لیوث آهنین بنجه مردم شکار عدایدوب شیر پرستان بیدین کبی تعظیم عبادت
آمین ایله نشان قدم لرین سجده کاه جبین ایتک ولالایان درگاهنک اوضاع شوم
آمیننی مر حبا و آفرین وهجوم نفرین لرین اشارت ییاو بنشین یلک عادت دیرین

اهل درد در پس آینه ایان دور ادورینک فرمانبر مفتونی اولمغه جان ویرن و له امرخص
 بزم خاص اولان یار خواص در کاهک کور بیج نه مرتبه ده انبذاب و تمام
 کوستروب (خصوصا) آثار مخصوصه سندن بر یادگار و یناکشته انامل موزونی
 اولان نامه مشکباریا ره ظفر بولیحق نیجه تقبیل و الثام و تعظیم و اکرام ایدوب
 نسخه جان عزیزندن مکرم طو تدیخی ظواهر امور دندر احوال عشق مجازی
 بومنوال اوزره اولیحق نصاب محبت اللمدن وایه کیروجد و حال اولان عشاق
 بیو جود حقیقیه مصنوع دست قدرت صمدانی اولان نسخه وجود آدمی به
 صدچندان محبت و رغبت لازمه همت اولور بوجهت دندر که (حضرت فخر عالم
 صل الله تعالی علیه وسلم) حضورینه اقسام شکوفه و میوه دن برنویاؤه باغ
 ظهور اهدا اولنسه تعظیم و اجلانده مبالغه ایدوب دو چشم پر نور لرینه دیکول
 توتیای (مازاغ البصر و ما طغی) در سوده قیالور لرو هدیئه پادشاه (عالم الغیب
 و الشهاده) در قرب خدادن یقینده جدا اولمشدر دیو صنف اکرام ایله الثام
 ایدر لر ایدی (الغرض) بو طریق اوزره آثار حقّه (من حیث هو اوره) تر اید محبت
 ظهوری نشان فرونی محبت مؤثر جل جلاله در تقریر مذکور اوزره محبت حقانیه
 قسمینه منقسم اولوب بری محض جوهر ذات و بری آثار و صفتیه مترتب اولور
 و قسم اول ثابندن اتم و اعظم ایدو کی امر ظاهر در ورسوخ محبت دایل قوت
 ایماندر هر چند محبت راسخ و قوی اوله ایمان دخی عظیم و متین اولور و مقربان
 الهی به محبت نوع منفعتی متضمن اولسه اولور که انبیاء و اولیاء و لما و صلیاء
 احبابی ایشار نوال و مال و بذل ماملک و منال ایتد کلری معروف و مشهور در
 نه که (حضرت ابی بکر صدیق و عمر فاروق رضی الله عنهما و سایر اصحاب کرامدن
 صدور ایتدیکی متفق علیه جهورد در هر کس مرتبه محبت و قوت ایمانی
 مرتبه سنده بذل و ایشار ایدوب بعضی لر کل محبت رندن مجموع ماملک لر بن یکباره
 در میان ایشار لدر و بعضی لر (الهدایا بقدر مهدیها) و قعجه مرتبه قطعی
 اوزره مقدور لرین فدا قیلشدر

(معلوم) خواطر آگاه اهل انبیا اوله که مطیعان اوامر و نواهی الهی به
 محبت ایدن طائفه بالضروره سرکشان فرمان خدا اولان طغاة نبوت پیشه به
 لله عدو بدخواه خصوصاً داعن خلقتی آلوده لوس فسق و فجور و له اس

طینتری چرکین دنس کفر و شرور اولان کروه مکر و هدن بیرار و نفور
نه اول سر ذمه مذمومه نك هامة مستحق الملامه وجود دارنده کویال غضب قهاری
پیدا ایتدیکی شجاع بی علاج عاصیانه هر هم نه ترحم و نه اول طائفه خائفه نك
جامه مسقدر البطائه نهادارنده مقراض قضا و قدر کشاده ایتدیکی چاک
موجب الهالك طغیانه بنیادن تکریم اولورلر بلکه اول کونه مردودان بارگاه
رحمتی بهر حال لکد زده و پای مال ایدرلر زیرالزمه محبت محبوبك متعلقات و احبابنه
تعاق و دوستی و بدخواه و بدسکالرینه نفرین و عداوتدر اما بر مسلم بالاعتقاد که
بنای کلد عقیده سی حروف علل زالدن صحیح و سالم ایکن تلبیس ابلیس ایله
ار تکاب معاصی قیلوب وزن استعدادی ناقص اولدیفندن ضیعه مبغوض
خدایه مثال اوله لازمدر که حسنه و سیئه نك حکمی و یرلوب اسلام و دینی جهتیله
سزاوار محبت و رعایت و فسق و عصیانی حسبیه مظاهر عداوت و نفرت
قیانوب حالت دوستی و دشمنیده متردد معامله اوئنه و چهره معاشرت نه طرف
یساردن سیلی حشرات طوقند قه جانب یمیندن کف دست نوازش و مرحت
دریغ اولتیه بو حال که جمع اضداد صورتیدر عند التحقیق ممنوع و محال دکلدر
مثلا بر آدم شخص آخرک اولادندن برینه رعایت و برینه اهانت ایلسه و الداول
شخصه من وجه محبت و من وجه عدا و اولور کذاک بر آدمک اوچ فرزند ی اولوب
بری عاقل و مطیع و بری ابله و سرکش و بری ابله و مطیع اولسه لابد اوله محبت
و ثانیه عداوت و ثالثه گاه بعض و گاه رعایت ایدوب هر برینک فرخور بالایی
استحقاق مقتضا سنجه گاه الیاس پریشان احسان ایدر و گاه خلعت رعایتدن برهنه
و عریان قیور پس هر کسک اسلوب معامله ده بوسمت هر غوب مسالو مقدم
اختیاری اولوب عصانه نصیانه عداوت و فسق و فسادیه لفسقه اهانت لازمدر
وضیعه ظلم و عدوانی لازم غیر متعددی اولان ناچارلر که حقوق عباددن احتراز
ایدوب ظلم و تعدیسی اثیق کندی نفس خسیسه سنه مخصوص اوله لعبه بازی
فجور و رای پرده خفاده ترتیب ایدوب پیمانه فسق سرپوش خجالت ایله
مستور ایده هر ساغر تلخ فساد عجبجه تاول نقل استغفار ایایه بو مقوله ل سنکسار
طعن و تشنیع اولق مناقض قاعده مروت اولوب اول مقوله نك سر نقوش
رسوایسندن انماض و اول کونه ملامت زده نك تویخ و اعتراضدن اعراض

سیر صلی ای متقدمیند که (حضرت غفور و غفار) اول رسمه آلوده اوساخ
کستاخینک جریده جرائمه رقکش غفور جیل اولق مأمولدر

❖ نظم ❖

❖ یومز سه آب رحمت اهل جرمک جرمی یارب ❖

❖ یا اول یخدوبی پایان اولان دریانی نیلرسن ❖

و بویاده مشرب اسلاف اختلاف اوزره در بعضیلر صلابت دینیه و سیماست
شرعیه اجرا سنده دقیقه فوت ایتیموب تعییر و تو بخارین اظهار و اعلان
اولی در دیمش لر و بعضیلر صفت ستاری ایله اتصاف ستمن شیئه کرمیه
دل صاف با تصاف لری قیلوب پاداش کارنا نمجارین پادشاه خطا بخش اجرم پوش
جنانیه حوله ستمن ترجیح ایتشلر در بوماده ذره تسامح روا کورمین مشاییدن
(امام احمد بن حنبل رحمه الله علیه) متعلقات علم کلام مصنف نردن بری تیریر
ایتدیکی رساله سنده رد کلام معتزله صد دنده قول اهل اعتزالی تقدیم ایدوب
بعده لایحه ذهن سدیدینی تحقیق ایتد کده جناب امام جمین نفرینی پرچین
ایدوب بونه سوزدر که اول انزلک مسطر نابره ندسه قبولدن خارج
سفسطه فاسد المدلولنی تقدیم ایدوب جواب سدید صواب انتصابینی تأخیر
ایده سن مباداغشاوه نظره اولی ایله مبتلای سبات غفلت اولان طلبه ساده
لوح بیدماغدن برینک نظربی بصیرتی مقدا انزلک مقدمه موهمه سنه تعلق
ایتد کده جایگیر خا طری اولوب ستمند اراکی سرمزل تزییفنه واصل اولدین
چبرو کر یوه ترهات بین اختلاف لری اولمغله جاده هدادن انحراف ایله دیو نصیحت
فرما اولدیلر (یحیی بن معن) صد دبحث و همت و دعوی استغنا ده بن هیچ
آفریده دن آرزو مند عطیه و راتبه اولیوب حسیس و نفیس جنس نقد انعامه
طالب و جو یاد کلم (اما) خلیفه زمان طرفندن صدور ایدن صلات و عواطفدن
استنکاف ایتیموب قبولنده بی پروایم دید کده امام مذکور علیه رحمه الرب الغفور
یحیایر قومه اظهار روی عتاب ایدوب زمان کثیر دلگیر لکنندن شرف
خطابدن محروم قیادی بالاخره یحیی بن معن دامن بوس اعتذار اولوب مزاح
و لطیفه مقصود ایتشیدیم نه آنکه انا جد صرفدن ترشح ایده دیو استغفای
کستاخنی ایتد کده (حضرت امام) امور دینیه ده لعب و لهو اولد یو جواب

تهدید آمیز ایلہ تعزیر بوزدیرا کر چه ارباب مراحم و اشفاقدن برفرقه عیوب
جهانیانی لحافه مرحمت ایلہ مستور ایتک سمن مشرب خطایوشلرینه ملایم
کوز مشلردر و خلقت صفای عقیده لرینه نظر ایدوب آرایش دوش خلقتلری
اولان ردای تغافل ایلہ جرم و گناهلرین پوشیده قتلشلردر اما بوقاعده نیتہ دائر
اولوب اولمقوله مبتلای عیوب ذنوب اولاد آفتکان زلت ذلتک ستر جرایمنده
در کار و اتش اضطرار لرینه رشحه پاش ترحم و اعتذار اولدقلری کانون قهر
ربو بیتده مقهوریتلرین مشاهدهلری جهنمدندر که برفحوای (کفی له ذنبه)
مرتکب اولدقلری مصائب معایبه حسنیله مظهر غضب ذی الجلالی اولدقلری
محنت و ملال و صورت سوء حال یتدیو زیاده قهر و نکاله سزا کور مدکلری
جهنمدندر (فی الحقیقه) بومرتبه مقبوله و طبقه عالیہ در (اما) آشتکان هوا جس
و ساوس اولان کور دلان تلاشی و خر طبعان بی تکاشی زهار بومعنایه مغرور
اولیوب سر جمال مظاهر اولان رجالدن صدور ایدن مرحمت کریمانه نک ظاهرینه
و ثوق ایلہ اجترامکاره تصویری خاطر فاتر لرینه رهیاب اولان دروازه مفکره لرینی
مسدود و عیار تحمیه بی قائد الجیش او هام اولق رتبه سندن معزول و مر دود
ایده لرزیرانکته شناسان رموز مسودات مصطلحات قولیه و دفاتر قوانین فعلیهلری
طایفه ضعیف المرفذ ظاهر بینک کنجیده محفوظه ادراکی اولق واضح التعمیر در
اولر سمدر سوم اهل حال و قواعد خاصه رجال فہمندن راجل اولان عوام انا مک که
تشبت دامن عقل معاش ایلہ مز دحم بهایم و انعامدن خلاص اولوب افرادینک
حق ادا ایلہ تفسیر ماهیت ادراکلری تعبیر لایفہمندن منفرد شتران بی ساربان
زمام بگردن کبی صحرای فسیحه الارجای اسرارده کشت و کذار بی قیدانهلری
جانب قافله سالار اجتهاتدن ممنوع اولوب حدود شهره شریعت شریفه دن
سر مو تخطی یه رخصت یوقدر بعض مذبذبین اهل تقایدک امانت نفس
اماره لرینه مساعدهلرین توحیده حل ایتدکلری ضلال محض (وعیاذ باللہ)
نشان زندقہ در زیر دلیل توحید اواصر و نواهیده رعایت شرع مجید ایدوب
نفسه متر تب اولان هر ازار و اضرائی صوب خدادن جزاء سوء صنیع
و عوض فعل شیععلری یلوب اکدار روزکاری امتحانات المیہ دن بر هدیہ

بهمه عد ایلوب جفا کاری انامی هضم و محله ده غیظ ضروری الوردی
 کظم ایلله خط و خطارینه غبار افشان صفح جیل اولقدر (کما قال الله تعالی
 والکاظمین الغیظ والعافین عن الناس) انلهم احفظ عبادک العالبدین بک
 من شر الوسواس الخناس (حضرت مخدوم آفاق) درنشار بعثت لاثم
 محاسن الاخلاق صلی الله علیه وسلم جنابلرینک بعض غزوات مشهوره ده
 انتظام سلاک اللال اسنان بدیع انتظاملرینه دست واجب القطع مدراندازان
 عدوی سیه روی دوزخ جویدن نوع پریشانی صوری تطرق ایدوب حقه
 لعین دهان کوهر افشانلری پریاقوت مذاب اولدقده مقضای شفقت طینت
 مرحت طرازلری اوزره تبرع یوروب پنجه مضمون (اللهم اهد قومی فانهم
 لا یلمون) قصیه مشهوره درا کر اول حضرتک اراده علیه لری اول دمه
 استهلاک روسیهان حزب مشرکینه تعاق ایدوب فی الجملة اخذ دثار و قصد
 دمار ملا حظه سن برداشته پیشگاه قهاری قیاسلر درحال زوایای کره
 زمبده ازقاف تا قاف فردمتفس قالیوب نفوس ضایعه مشرکین کمره دفعه
 سموم قهر خدا ایلله تباه ونشیکاه درکات (الی جهنم وبئس المصیر) جانبته
 روبراه اولق مقرر ایدی (ملخص التفصیل) آدم کندی نفسنه راجع اولان
 اومورده (حسبما امر الله و باغ الرسول) دقیقه فوت ایتیموب حقوق الهیه
 وحدود شرعیه ده مسامحه دن اجتناب لازمدر وشورید کان فجور اندیشه
 عدم عداوت دلیل ضعف دیانتدر (مثلا) احبابدن برینه شخص
 بیکانه دن نوع جفا و اهانت صدور ایتد کده سکوت ایلله معامله ایدوب
 مقابله تعدی به تصدی اولنسه دعوی محبت فسانه و لغو محض اولور (پس)
 طبقات طائفه مزبوره یعنی مراتب مخالفان امر الهی درت درجه به مقسم
 اولانین لازمدر که درجات خشم و کین و طبقات تعبیر و تهنیتیاری دخی
 متفاوت اوله (اولا) گروه کفره مشرکیندر که انزله بغض و کین فریضه
 ذم مسلمیندر حریر لیلله معامله سیف و سنان جانستان ایلله صورتما اولوب
 مقابله دن اوز که وجه مقابله ناروادر و اول صنف ایلله مهادات بایسته ازین
 جانب رسالت مرک ایلله دانه رویین طوب و مسهره اسیر بی نهاد تفنک و تبر
 و حربه و شمشر و سنک و سائر ادوات جکر کداز جنکدن غیره هدیه

نامناسب و آنرا که شگفته جان حقیر نندن اوز که ارمغانا لری قبولندن همت
اسلامیه و غیرت دینیه رو کردن و متجانبدر (الحاصل) بعض قواضب
اهل اسلامکه نبوه فتور و فلول قصور دن مصوندر اول تیره دلان سیه کاسه نک
اعتناق نحو تکش رعونت مدارلرندن جدا قیلیموب هیمة دوزخ اولق
ایچون اجساد خبث آلودلرین متصل انداخته حفره کور پرمار و مور قلیق
کر کدرو بقیه السیوف اولان عجزه بی مزه مظهر آیت کریمه (ویل لکل همزه لمزه)
داخل سلاسل استرقاق اولنوب کردن حاللری زنجیر ذل و ملام و دوشاخه
تحقیر و استخدامدن خالی قولماق لازمدر مکر باج و خراج و اناوه لازمه یه
ملترم اولوب میمان اهل استیمانه کریز ایله داخل زنجیر تحقیر اولهار اول
تقدیرجه (اعضوا الجزیه و هم صاغرون) مدلولی اوزرینه قید و بند
و اهانت و تذلیلدن آزاده قیلیموب رهگذار تصادف محارندن ره لری
تضییق و ثباب ریشه کافرانه ایله زی اهل اسلامدن تفریق اولنق کر کدر
واهل ذمت ایله دوستی و خلت کراهتی کراهت تحریمیه قیلندندر دیو جناب
متصف غیور مشرب شافعی مذهب تصریح و اشارت دو جناب (خیرالوری
حدیث شریفنده روز جزایه ایمان کتورن دشمنان خدا ایله دوست اولماز
مضموننه دلالت وارد دیو تنبیه و نصیحت بیور مشدر (ثانیاً) طائفه
مبتدعه در که سراسیمه داروی ضلال اولمغله راست روشار عهذی اولمغه بحال لری
اولیموب رفتار ناهموار ایله جوانب وسعتنه تما یلاری مزلقه بشیریدن پالغزیده
بالوعه بدعت و افتاده چاه چرکاب ضلالت اولمغله منفور طباع مطهره صلحای
امت اولمشلردزا کر هر تکب اولدقلری مفاسده خلق دعوت و مسلك باطلارینه
تکلیف تبعیت ایدرلرایسه اول طائفه هدف تیرتد میر و معاداة اولمغه سزاوارلردر
لازمدر که دائماً کانکره اهانتدن چهره بی بهره کردارلرینه هر کس مهره انداز
طعن و تشنیع اولوب یمین و یسارندن کاه سیلی رد و استحقار و کاه مشت تذلیل
و ازار مبذول اوله و مطلقاً انلرایله مصاحبت بدن اجتناب لازمدر که عوام
ظاهر بین بو حالدن متنبه اولوب صحبت و الفتلرندن کریز ایتمکله اصابت مکر
و کیدلرندن امین اولهار واکر کندولر بیم سریان لوث بدعتدن دامن
چیده حرکت ایدوب هیچکسه تکلیف موافقت انلرایسه ینه معامله لرن

بقاء عدم محبت اوزره بنالیدوب دفع مخدور ضرر لری سهل اولور (ثالثا)
 اول فرقه فساد اندیش طایفه در که مرتکب اولدقلری معاصی رنجش
 خاطر انامه داعی اوله (عیاذ بالله تعالی ظلم و تعدی و میل ارتشا ایله حکمه
 تصدی و هجو و غیبت و نیت و سعایت کبی واقعا بواطوار سیئه اصحابی
 دامن الفت یارانی دریده قلیق نیت ایله چنصفه و فاقه غرس مغیلان نفاق
 و اندام احبابه خلیده اولق فکری ایله رهگذر اتفاقه القای خس و خارشفاق
 ایدر لر بونلردخی شایان و داد و آشتیای اولیوب مجموعه پریشان اوراق خلتلری
 رشته پر که کراحت ایله مشر زو قباچه آلوده دامن الفتلری نمده پاره
 مذمت ایله مطر زدر لکن ظاهر فتوی مقتضای سنجه مرتبه کراحت اختلاطلری
 بالغ درجه حرمت دکلدر یوردیلر (رابعاً) شرب شراب و انک امثالنه
 خفیه ارتکاب ایدن کنه کار لر در که شرر شر و ضرر لری حرافه طبایع ناسه
 اصابت ایلوب خاکستر ستر و اخفاده نهان اولان آتش خسیوش معصیتلری
 آنجق کندورک متاع ناموس و عار لرین سوزان ایده اولقوله معاصی و رزان
 ممکن الالتزام ایله سمت معامله رشحات پند مشفقانه و میاه تمشلات خوش
 طبعانه ایله اطفاء ناره شرور لرینه بدل مقدور در اکر (ع) پند پدر نافع
 نشد رسوای مادر زاد را* وزنی اوزره ناولک نصیحه کشاد و یرلد کده دل
 پولاد نهاد لرینه تأثیر ایلوب فتاده خالک بی رغبتی اولور ایه بحث ارشاده فیصل
 و یریلوب اختلاط و الفت لریندن متجانب اولق واجبدر نهایه الامر بالکلیه
 سر رشته سلام و کلامه کسستکی و انقصام طاری اولیه و زهاد سینه صاف
 تقوی اتصافدن بعض اولقوله اهل هوادن بحکم الدیانه یرزار و نفور اولجق
 زهار شتم و لعن ایتیه که عهد سعادت قرین (فخر عالم صل الله تعالی علیه و سلمده)
 بر شوریده لا بابالی نهاد مرار شرب خیرایدوب هر مزه سکر کده شربنده
 حضور حضرته احضار اولدقده مشرف امر شرع اولوب شربت
 هشیار ساز خدا ایله دفع صداع خجارت در دیار اصحاب کرامدن بری مز بورک
 بوحالتله پیدر پی مست و افکار می دیوان حکم الشریعتنه احضار اولوب
 مستوره اقدامن گاه و بیکاه ملاقات شاهد موزون خرام عصا ایتدیکندن
 متأثر اولوب هی بیچاره بو غفلت و اصرار تابکی و بو وضع ناپسندی التزام

و پای نابرجایکه (حماله الخطب) آزار اولمخی الزام ایدرسن مضمونندن توبیخ
 و تعیر ایدرک روی خجالتک لطمه زن لعنت اولدی (حضرت شفیق) هر دو عالم
 صل الله علیه وسلم صحابی بی بوجه ناموجهدن منع ایدوب حالا اول دردناک
 مستعد الهلاکه شیطان خصم اولدیغی خذلان یتر بر طرفدن سندیغی لعن
 و ملالت ایله ایلیمه یار و یاور و شمتات و استهزاده عزایله برابر اولمه دیو بیوردیلر
 معلوم اوله که هر آدم معامله یاری و همدی یه شایسته دکل و هر کس ایله عقد
 شرکت مفاوضه برادری امر مشکدر هر کیمکله که صحبت و الفت مقصود اوله
 کر کدر که آنده بو خصال ثلاثة موجود اوله (اولاً) عاقل و هوشمند اولمق لازمدر که
 صحبت احقده شایسته فائده بر طرف اولوب هر چند (لولاً) الحقائقه طلت الحکمة)
 امر مقرر ایکن دوستی و الفتلری ناموافق قانون حکمتد زیر عاقبه العاقبه شکل
 اجتماعی نتیجه بخش نفرت و وحشتدر (ع) زاحقان بگریز چون عبسی
 کریخت * زیرا قرین احق جائزدر که بر مصیحت صوابدید رأی قاصر اولوب
 اراده خیر ایدرکن قلت فهمی ایله بر ضرر عظیمه باعث اوله که تدبیر دفعنده
 صقول هزار بوعلی و افلاطون مضطر و بزبون قاله زیرا احقک قبه پست
 دماغی ظلام انجام غباوت بروجهله مالا مال کثافت ایتشددر که دروننده
 چراغ افروز بصیرت اولغه مجال محال اولوب تاریکی حجرات قوای مدر که سی
 حسبیلله تشخیص غث و سمینده عاجز اولمغین بعضی محله افاعی بیج دریج
 غدر و خسرانی زلف شکن در شکن غایه امانی و پرچم خم اندر خم شاهد
 کلروی کامرانی صائوب طاس نه توی فلکه تأثیر ایدن سموم شما کداز
 پریشانی بی تریاق مفید شادمانی و نوشداری حیات جاودانی قیاس
 ایلم فرموده کباردر که اصحاب حق و غباوتدن نفرت نوع قربت و روی
 احقده نظر عین خطا و محض ضرردر و تعریف احقده اول ناکس مطلق
 جدیر و ماصد قدر که عواقب اموره اطلاع و شعوردن فهم و ادراکی قاصر
 و دور و مشاهده شمس یقیندن دیده خفاش خاصیت بصیرتی کور اوله
 و اکابر مهمه نیک تفهیمی ایله تضییع وقت ایدن ساده لوحک کوشش بی اثر لری نتیجه
 بخش ادعان اولیوب کاغد نشأف ذهننه ثبت مسطر اولئان رسوم افاده مراد
 (کالتش علی الماء)) جایگیر قبول و صوت پذیر حصول اولیه (ثانیاً)

نکو خلق و خوب شمیم اولمق کر کدر که بدخوی ایلله الفتده احتمال سلامت بر طرفدر زیرائیم بد بختک کوشه کیر صندوقه طینتی اولان اراقم لئوم جبللی عاقبت مقتضای خاصه لازمه سن اظهارده مجبور اولوب بر مدت حسن معاشرتده خلاف طبیعت زور ایدرسه ده آخر زهر افشان ادعیه مصافات اولسی یدیهیات اموردندر (نالشا) ارباب صلاح و دیاتندن اولمق کر کدر که شارحه سیرتنده (يعرف المجرمون بسیمهم) ظلامی عکس انداز اولان روسیهان ناخدا ترسه اعتماد اولمازنته که (ولا تصع من اغفلنا قلبه عن ذکرنا و اتبع هواه) نص جلیلی بومدعا یه کواهدر حقا که اولمقوله لاله مقارنت معنی رضای حقندن مفارقتدر طائفه اهل بدعت دخی مقتضای هوای نفسیه تبعیت ایدن راندکان درگاه حق و مستحقان قهر مطلق شرذمه سنه ملحق و ملصق اولوب پاداش رذالت و ندامت لری سائر رعاع ناس کی نشسته که سعادی صلحان مطرود و نظیر التفات انکیز ابرار و اتقیادن مر دود اولمقدرد که اول سیه رویان سیه کارک لوت مشربلری اشنان و صابون تدارک و تدبیر ایلله محتمل تطهیر اولیوب دنس آشنایلری آلوده دامان ضلال اولبحق اصحاب غیرته موجب عاردر خصوصاً اولمقوله واسع مذهبان تسامح پیشه نک بعض کراهلری خلق مناهیدن منع ایتک مخلوق خدایه تحکم داوریدر بزم هیچکس ایلله خصوصتمز و کردار لرنده کتخدایی و تصرفز یوقدر دیوب تمشیت فجوره مساعدورخصت فرمای ارتکاب مفاسد اولدقلری (عیاذ بالله تعالی) تخم اباحت و خیرمایه الحاد و زندقه دربو گونه هرزه کویان زارخادن فرسخ فرسخ کریزان اولمق لازمه ذمت راست عیاران اذعان بلکه فریضه ذمت همت پاکبازان میدان دین و ایماندر (امام جعفر صادق رضی الله عنه) حضر تلرینک اجناس بشردن بش صنف بی خیر و شر ایلله اختلاطدن منع ایتدکلری مفاد کلک اثر طرازان اجتهاددر که فی الجمله حصانت عقل و رزانت رأی اصحابی اول امام بزرگوارک شیخراغ پند سود مندینی مشعل راه انباه ایدیجک پانغزیده خندق حق و خذلان اولمدن سالم و کاربان اخلاق و افعالی هجوم ناکاه کیر مکیدت رهزن ضلالتدن امین اولور (اولای) کذاب خانه خراب که مواعید عرقوبیه ایلله قرین مغرور ایدوب امور غیرواقعه بی قالب صدقه افراغ ایتکله باد شامت

حیله و زور ایله برطرف ساز خرمن حضوری اولور (ثانی) احوال
جای منفعتده سوء صناعی سیبله ابداع انواع ضرر قیلوب خلقت
نافهمیدن اضطراب مضرت انکیزه باعث اولدیفن دخی بلز ونه رسیده
وشر و فتنه و خیر ایجاد ایتدیکن بلز (ثالثا) بحیل مستحق التذلیل که سر کسیده
سماحتی رشته پریچ و تاب امساک ایله محکم بندایدوب همیان بدنندن تقدجانی
چقسه جیب مروتندن کمتر حبه کرم چقماز و کانون سینه سندن دود کرد
باد آسا پیوسته چرخ آسمان اولور اما کج نکتخانه کور نمایشده یم نزول
همان ایله شعله نار و اثر دخان نمایان اولمز

❖ شعر ❖

❖ قوم اذا استبح الاضیاف کلهم ❖ ❖ قالوا لامهم و بولی علی النار ❖
حقا که اهل دله مجالست بحیل مستعد التذلیلدن اوز که عذاب الیم
و آدمه اول کروه مکروه ایله مقارنت یکدمه دن زیاده بلای عظیم اولمز و صنوف
مرتکبان مکاره و مفاسدک بر تدبیر یسیر ایله ازله اوساخ فسادی ممکن ایکن
بورنج مادر زاد مبتلاری شربت جانکداز مرک راحت رساندن غیری
علاج ایله اصلاح قبول الیمز

❖ نظم ❖

❖ خوی بد در طبیعتی که نشست ❖ ❖ نرود نابوقت مرک از دست ❖
(رابعاً) بد خوی تیره دل که صخره صمای دروننه تیشه سخت آویز
نیاز کار ایتیوب لوح سنکین سینه سنده فلککاری التماس ارباب رجا صور تنبند
تمائیل مقبوله مراد اولمز (خامساً) فاسق خیره سرکه همیشه سرکردان
جام فجور اولوب نشوه سرمستی شروردن آسمیه دماغ اولقله نه مشغله
دست اوره جفن بلیوب تدبیر امور کارگاه حواسد منهایت عجز و فتورندن
نه جوهر کلامی منتظم سمت سداد ایده یلور ونه نقد جنس اوضاع و اطوری
سنجیده میزان مستقیم العیاریفس ایتکه قادر اولور فکیف قرینک اسعاف
حوالینجده درکار اولوب یارانی نصاب جوانمردیدن حصه دار ایلیه مع هذا
سیدالطائفه جنید بغدادی قدس سره العزیز حضر تلی فاسق نیکخوی
ایله صحبتی عالم بدخلق ایله الفتدن ترجیح ایدرم دیو بیور لر ایش بومعنی دخی
پرتو انداز آینه اذعان اوله که بر آدمک دفتر وجودنده رسوم اخلاق مذکوره

باسرها مسطورہ اولیٰ امر بعید در غایۃ مافی الباب (المیسور لایسقط بالمعسور
(اولا) صحبتدن والفتدن مراد و نتیجۃ فؤاد معلوم اولیٰ کر کدر کہ اول حالہ
ملا یم اولان کسہ لہ اختلاط اولئہ کذا و کذا * احکام نویسان تقویم تجاریب
امور انواعی آدمی اقسام ثلاثیہ منقسم ایتشلردر (بر قسمی) غدا مقولہ سیدر کہ
وجود لری قوت روح و قوت بدن اولوب انلرسز کذران حیاتہ امکان اولیوب
کاربان نفس بچضور ایشان قصبۃ حلقومدن کذرا یتز (قسم ثانی) کیف
و تریاق منزله سنده در کہ صحبتلرینہ ازمنہ مخصوصہ و موطن متعددیہ احتیاج
چککور (قسم ثالث) مرض و علت مقامندہ در کہ ہر کر آشایلرینہ ضرورت
الجا یتز بلکہ اولمقولہ اخلاط فاسدہ نک ثباعدی موجب راحت و مفارقتی بدن
اتحادہ باعث صحبتدر قضایاہ بوضفہ مبتلا اولیحق شربت مدار ایلہ دفع و تحلیلنہ
سعی ایدوب اول رسمہ فضلات مقولہ سندن اولان قرین فضول میان یارانندن
ازالہ و اخراج اولنقی لازمدر (الغرض) یار و ہمدم اولغہ لایق اول آدمدر کہ
مقارنتی منافع داریندن قلیل و کثیر جلیل و حقیر نوع منفعتی مشتمل و متضمن اولہ
والاتضییع اوقات عمر عزیزندہ مؤدی ایدوی پرتوانداز آیینہ تمیز در (در تفصیل
حقوق لازم الرعاۃ اخوت و برادری) معلوم دقیقہ سبحان سطرلاب معقول
و مفہوم اولہ کہ قصد لعبتباری شطرنج اتحاد ایلہ ہر ایک آدمکہ نشستہ سر قطع
وداد اولوب تختہ نزد ملاقاتدہ کعبتین موالاۃ انداختہ قیلہ ل منزلہ عقد نکاح
و مثابۃ عہد کابین ازدواجدہ بر حق واجب الرعاۃ بی اثبات ایتش اولور لہ کہ
(لوبست الجبال و انشقت السماء) جبل المتین محبت بی غرضانہ لری کشاکش
ماومنی ایلہ منقسم و بنیان رصین الارکان حصن الفتلری مناجیق کویہ افکن
خاطر شکن منازعہ و مہارات ایلہ متضعضع و منہدم اولیہ بوضمون جلیل الاعتبار
(حضرت احمد) مختار دین صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم مرویدر کہ ایکی برادر
ہموار اوضاع آدمہ ایکی دست استوار مقامندہ در کہ بزی برینی شست
و شوویکدی کرہ اسالۃ و ضوع قیلور دیو صادق نہادان امتہ لزوم رعایت شروط
اخوتی ایما و اشارت بیور مشلردر بناء علیہ (ع) بنی آدم اعضای یکدیگرند *
مدلولی اوزرہ عامۃ ناسک بزی برینہ انتساب و اختصاصی اعضا مثابہ سندہ و اخ
فی اللہک نسبت تامہ سی ایکی ید مصالحگذار مرتبہ سندنہ اولیحق مراعات

حقوق لازمہ سی فریضہ ذمہ ہم قاطبہ امم ایدو کی امر مسلدر* تقدیر مذکور برآمدک افعال و خصلی موافق خاطر خواہ اولدیغدن لایق اخوت و برادری کور یلوب اختصاص مواخات حقانیہ قرار و پر یلور ایسه میانه جاری اوله حق حقوق موالات برقاج مرتبه در* (حق اول) تصرفات ارزاق و اموال دن حق شفیعک کندی نفسنه تقدیم ایدوب بر مقتضای (ویؤ ثرون علی انفسهم ولو کان بهم خصاصة) قاعده ترجیح و امتیازی پیشنهاد ایلکدر و نقد جنس معتبره دن خاطر خواہ و تعلق نموده سی اولان اشیاء نفیسه مقبوله نك زمام تصرف مالکانه سن برادر نك ید مؤیدینه و یرمکدر (حق ثانی) جمیع امور و احوالده کندودن تفریق مشار کتته شریعت شریفه مساعد اولیان مواد معهوده معدوده دن غیر ی خصوصده مشارک و مساهم و بالذات کندی مقامده قائم بلمکدر شویله که بری بر نك اسب و اسباب و خدمه و دواب و املاک و اوثان بنده محتاج تکلیف و استیجازه اولیوب حوایج مذکوره حصولی تحریک حلقه باب طلب و رجایه موقوف اولیه بلکه لازم کلچک تقد جان عزیزین دریغ ایتوب بی تکلف و بی تردد راه برادری به مبذول ایدیز پراهر مقصودک پیوسته حصول اولسی بذل کنجینه نیازه وابسته اولیجق اول مهمی ثمن سخنه بیع ایتیش اولور عقبه العام رجه الله علیه بر صدیقدن درت بیک اقچه طلب ایدوب حریف نیم ظریف نصف مطلوبی تکلیف ایتد کده ای بی حیا شرم ایترمیسن که دعوی محبت حقانیه ایدوب هنوز ایشار متاع ناچیز دنیاده بخل ایدرسن دیو حواله عصای انکار ایلدی مال دریغ ایتک دکل بعض یاران حقیقت مال بری برینه بذل نقدینه حیات ایتدیکی مقاد السنه اقلام تقاددر (حکایت) جباره ملوک سلفدن برسفاک خیره کیش حجاج منش حضورنده بر نیچه آلفته نامرادی و شاة بدنهاد سامی بالفساد خلاف نفس الامر ایله یاد و طریقه افتراکاری اوزره بعض امور ناشایسته اسناد ایتکله نأره بیکنه سوز غر و نمیتی انقاد ایتدیلر ملک که ملک الموت ایله دعوی برادری و کار جانتانیده حضرت قابض الارواح ایله بحث برابری ایدر ایدی اول فتاد کان دام قضای ناکهانی و آویختکان چنکل شهبازی امانی اولان کروه مظلومینی تیغ جلاد جان ربایه سفارش ایتدیکه اولاخلعت حیاندن عریان بعده کله لرین چوکان شمشر ایله پایین تحتکاه شاهده غلطان ایدله ره هانا

اول جمعك افرادندن (ابو الحسن نوری) رجة الله عليه میان صف مظلومیندن
تخطی ایدوب کردن افزاتمنی اولدی و تقدیم نیاز درونی قیلدیکه (الله تعالی)
بنی مقدمه الجیش کشتکان و امام جماعت بر کشتکان ایلک که شیر شمشیر
یاران و اخواندن مقدم بن فقیری نجیر ایدوب رباط عدمه انلردن مقدم وضع قدم
قیلهم و شهرستان فنیاه رفق دادن اول واروب پیام و رودلرین میر بانان دار الضیافه
جنته ابلاغ ایدم دید کده ملک داعیه تهالک هلاکدن پرسش ایدوب نه حالدر که
قاطبه انام چاره پرداز تراخی مرک اولوب تدارک اسباب دیر پروازی جامه جام
ایدرو بر آن امتداد حیاته جان و یروب (من العمود الی العمود فرج) مصداق بجه
ولو لحظه استیقای نفسه و نفسه اقدام کو ستور لرسن مضض سیاسته جان ایله
طاب و تقدم هلاک که درون دلدن حریص و راغب سن دید کده ابو الحسن که
مرد میدان جان سپاری ایدی بوجواب مستطاب ایله رد خطاب ایلدی که بو طائفه
برادر لر مدر آرزو مند احسانم که حیات یکدمه و جان داری لمحۃ البصری یارانه
ایثار ایدمه که جلادان تیز دست جانستان بنم اتمام مصلحت قتل مشغول
اولدیغی قدر زمان انلرک نفس حیاتی متمد اولوب بندن زیاده متاع حیات فانیدن
متمتع اوله لر دیدی پس ملک جایرو جابر بو حالدن حار و بار اولوب عروق و اعصاب
جراثمه بر وجهله فتور کلدیکه دست خنجر کش جورندن صمصامه عالم کشی
قتاده زمین تسامح اولوب بومشربده اولان مخلصان توافق مذهبک تفریق
شجره ثابت الاصل وجودلرینه سعی ایدوب فسانه بد اندیشان ایله اراقه دمارینه
ار تکاب ناملایم قانون مروت و هجنت فرای دأب عدا لدر دیوب در حال
جلاد بی امانه اشارت عفو ایدوب جمله سنک رقبه لرین غل تیغدن ازاد ایلدی
(فتح الله موصلی رجة الله علیه) احباسندن برینک مسکن مألوفن تشریف
ایدوب صاحب خانه موجود اولمغله حافظ البیت اولان خدمتکارینه خداوندینک
صندوق معهودینی احضاره اشارت ایدوب غلام خداوندی ایله شخصک
مناسبت و اختصاصندن خبردار اولغین علی الفور امتثال ایدوب صندوق
پیش نظر فتح الله احضار ایلدی اولدخی قفلنی برداشته جرأت ایدوب
درون صندوقده بولدیغی نقود موجودی بر متهام متوجه طرف آخر اولدی
اولد خانه کلوب ماجرای حالدن آگاه اولیحق غایت سرورندن خدمتکار

مذکورى بومعامله مقابلہ سندہ فی الحال محرر الرقبہ ومطلق العنان ایدوب
الینہ برات آزادی و یروب و مملوک مر قومک صندوق درونی جواهر فواخر
مرادات الیہ مالا مال ایلدی (حضرت ابوهریرہ رضی اللہ عنہ) جنبی احبابندن
بعض آغوش برادری یه چکمک مر ادایدینوب ای کزیده اصحاب رسول وای راوی
احادیث قرین القبول وجود مسعودینی کندیه یارویاورولله صدیق برادر
اتخاذتک اقصای آمال و نتیجه مافی البالدر لطف الیہ بورجای خاطری قبول
وبوامنیہ دل و جانمی حصوله موصول الیہ دیوبسط مقدمات نیازایت کده حضرت
ابی هریرہ شرائط عسبر الرعاۃ مصادقتی یکان یکان حریفه تفہیم واذعان
ایتدیروب جملہ مر اسم اخوتدن بری اموال و ارزاقک سندن مقرب اولوب
زروسیمکی بی باک تصرف مر ادایسم چون و چرا ایتدیوب قلبا و قالبا اظهار تعلل
و عناد ایتیه سن بومر تبیه مشربک تحمل ایدوب بو حالت حوصله طبعقده
کنجا یشدیر اولور می دیمک یا باهریرہ هنوز بو طبقه ده اراده رسوخ کلیوب
بو طریق اوزره ایشار ماملکه قدرتم یوقدر دیدی ابوهریرہ دخی ای ساده دل وار
ایمدی کندی کارینه مواظبت قیل که امر اخوة مقوله سی کار مشکل دخی سنک
مصلحتک دکدر دیوب منع یوردیلر (ابن عمر رضی اللہ تعالی عنہ) جنبی بندن
مقو لدر که بر سر بریانی بعض احباب غدا طبع اهدا قیلوب حضور آخره
فرستاده ایلدی مر سل الیه بو هدیه فلان کس بندن احقدر دیوب آخر
اوستنه ایشار ایلدی اولدخی بعینه بواثره اقتضا ایدوب بر یار غارانه بر کذار
ایتدی اولدخی کندی یارجانی نفس نفیسنه ترجیح ایدوب سر پشته بی آخره
پیشکش قیلدی (کذا و کذا) هر بری صدیقنی هدیه مذکوریه احق
کور مملکه کله بریانی مانند طوب کری میدان مهادتده چوکان دست احباب
الیہ بر آزمان غلطان اولوب تاینه مر سل اولده قرار اید نتیجه دست بدست
سرکردان اولدی (مسروق رحمة الله علیه) معاصر لزندن بری الیہ مواخات
اوزره اولوب هر بری ذمت آخره اداسی لازم اولان دیون واجب القضای
صنو شفیقتدن مخفی صاحب المال اولان و انخواه کندی کسب حلا لندن
ادا و ایضا ایدوب شمه امتنان فایح اولق خوفیله جیلهلر ندن یکدیگری اکاه

ایتمدیلر (حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنه) برادران دینیدن
 بری حقنده یکریمی درهم صرفنی حوایح درویشان و مساکینه یوز الحقه
 صرفندن ترجیح ایدرم بیوررل ایش (حضرت فخر عالم صلی الله تعالی
 علیه وسلم) بر پیشه مسواک زارده صحب کرامدن بری ایله تفرج کنان کشت
 و گذار ایدر ایکن ایکی نهال مسواک مشرف دستبوس تاجدار لولاک اولدی
 جناب رسول سماحت پیشه صلوات الله علیه اول ایکی نهال خجسته فالک
 درست و راست اولانن سعادت رفاقتلری ایله مستعد اولان صحابی یه ایشار
 بیوروب بر مقدار خجیده اولان مسواکی نفس نفیسارینه تخصیص بیوردیلر
 صحابی یاسید البشر بن فقیر و کتره احسان ایتدیکک موزون و هموار تمام
 ذات کر مکاریکه لایق و سزا واردر دیونیا ز مند تبدیل اولیجق (حضرت
 فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم) بوتعبیر دلپذیر ایله تحریک لبان شکر ریز
 ایتدیکه هیچکس آخر ایله صحبت یکساعه ایتز که هر اعات حقوق مرا فقتدن
 سؤال اولیه (الحاله هذه) دنیاده راه موافقت و مرا فقت مسلوک قوافل
 بنی آدم اولهلی حضور خداده سنک رفیقکدن محبوب و مقبول ظهور ایتمشدز
 و ایتز ایتدی افراد خلائقندن (کائنا من کان) حقوق رفاقتدن سؤال اولیجق
 حبیب خدا و طیب مسلم دوا اولان ممدوح برگزیده مولی بوبابده دقیقه فوت
 ایتک اولور می مضمون افاده بیوروب مسواک بین الاعوجاج ایله ککندولر
 قناعت و هموار نی ایشار صحابی ایله اثبات حقوق مرا فقت بیوردیلر یار وفادارک
 جمیع حوایح لازمه سن بی طلب و رجا صفای خاطر و نشاط ظاهر ایله تدارک
 و ایفاد که سلف صالحین بوشیمه کریمه بی پیشنهاد ایدوب احبا و اصدقا سنک
 حضور و غیبتلرنده در خانه لریشه بالذات واروب خدمه و عیالندن پرسش
 ما لزمه بی تدارک لازمه ایتد کلری مشهور و معروفدر (حسن بصری
 رجه الله علیه بیوررل ایش برادر دینی بکا اهل و عیالمدن و اولاد و اتباعمدن
 عزیزدر که آنلر امور دینی بی تذکیر و سمت حقانیتنه تشویق ایدرلر (عطر سای
 انجمن اخیار قدوة الابرار شیخ عطار قدس سره بیورمشردرا حوال اخوان دیندن
 غفلتی اوچ کونه دک ازاله ایتک و بالدر مدت مذکوره قدر زمان مهر دیدارلری
 متواری سمحاب احتجاب اولیجق لازمدر که تکاپوی مواصلت اقدام و قرع باب

تحت واکرام ایدوب اگر نشسته یسترانکسار مزاج اولمشلر ایه عیادت و تسلیت
 باندہ دلنمود کیمای مشفقانہ ایلہ شفا سازی جان در ماندہ لرینہ درمان و عنایت قیلہ لر
 المزدہ تشویش معاش ایدوب پای مردی اقراض و اعارہ و کفاله ایلہ مضیق
 فاقہ مزیل الطاقہ دن خلاص ایدوب اندوہ دل زار لرین ازالہ بہ ہمت ایدوب
 بحکم البشریہ سزای فراموش ایتشلر ایه قدم نہ زیارتلری اولوب تجمید محبت
 و اثبات خلوص طوبت ایلہ تحقیق مسئلہ انجذاب و مودت ایلہ سز قاطع العروق
 ہر منافق ❀ امام جعفر صادق رضی اللہ عنہ یوررلر کہ بن صنف دشمنان بدانیشک
 مقضی المرام اولسنہ تسمیر ساق اہتمام ایدوب وانلرک بیلہ حضور مدہ خائآب
 اولملرین ناسزای مشرب سماحت پسندم یلورم ونہ حال ایه یانمدن کامیاب
 وشاد کام کمتلرین ذمت عالی ہمتہ لازم ومہم کوررین پس نہ ممکندر کہ امور
 دوستان حقیقیدہ قصور ایدوب نور محبتلری ایلہ چار جہت وجودم رشک
 زوایای بیت العمور اولان احباب محلمصینک آرزوی طبع لطیفلرین تہنہ دہ
 مساحہ وقصور ایلہم دیو یوررلر ایش بعض کبار احبابندن برینک فوتند نصکرہ
 الہی مقداری توابع متوفانک التزام تمشیت امور معاشلرین کندی ذمتلرینہ الزام ایدوب
 زمان حیات مر حومدہ معشار عاشری ظاہر اولمیان وجہ اوزرہ تدارک مہام
 ایتدکاری شایع ومشہور و کتب آناردہ مغرور ومسطور ولسانہ دائرہ در ❀
 وبوحق واجب الریایۃ براقاج مرتبہ در (اولا) اثنای مکالمہ وخطابہ طبعیہ
 زبان ایلہ شکوفشان تعظیم اولوب اخ عزیز غیبتدن احتراز ایدوب
 فرضا غائب ایکن حاضر یلوب تہناسندہ بحث احوالی زبانزدہ تحقیق
 ایتد کدہ پس پردہ محبتی عنہی مستمع مقال و خبردار حال ملاحظہ ایدوب
 نہ منظومہ تعریفی مدیح مداهنہ ونحسین ریا کونہ ایلہ مشجون ونہ مضمون
 توصیفی قالب ہجومایحہ سبک ایدوب حشو قبیح قدح ومذمت ایلہ شجون
 کلامی ہجترد وانکارہ مقرون ایدہ (ثانیاً) صدیقندن مظہر شرف خطاب
 اولدقدہ لازمدر کہ سمع قبول ورضا ایلہ اصفا ایدوب خلاف ومناظرہ
 وجدل ومکا برہ دن اجتنابی واجب ییلہ کہ منہل صاف ودادی غبار
 خلافدن بر تیرہ ❀ و دماغ اتحادی ژنکار لجاجدن زیادہ خیرہ ایدر علت
 زوال خلت اولز دیو مہرہ فن اخلاق اتفاق ایتشلردر (ثالثاً) کتم

واخفای حبایا واسرارده اهتمام ایدوب ودیعه حافظه اولان کیسه سر
بمهر رازه کوشه کرک اظهاریت قنندن احتراز اولنه که عیارتیز ناخن دهر
اتفاق یغما کر مرکه ایله خلوتخانه جائنه تقبرن بوار اولیجق اول امانت
لازم الوقایه زیر حصیر (نسیامنسیا) ده پوشیده قالدیفندن تاراجنه ظفر
بولیوب ودیعه روح صوب مودعه رد وتسلیم اولدقدده امانت معهوده صندوقه
بدن پوشیده ایله معادفین خاک اوله (رابعا) (الشیء اذا ثبت بلوازمه)
مدلولی اوزره صدیقک اتباع واشیاعی دخی غائله مذمت وازاردن مصون
اولوب جمله توابع ولواحق اگرآمده فعلا وقولا متبوعه تابع ومعطوف قیلنه
(خامسا) اخ صدیق حقه هره کویان عالمدن برکلام ناپسند اسماع ایتدکده
زینهار ابلاغی ایله تغیر ضمیر وتکدیر خاطر خطیرینه باعث اولیه که بووضع
ایکی وجهله موجب ازدرء صریح اونور (اولا) (سبک من بلغک) طریقیله
شتم مستحق (ثانیسا) غمنا مستحسندر (ثالثا) قبول عذر وتقصیردر
زیرا شوائب معاییدن بری یار غمخوار ایله طرح برادری همانا مهر ومشری
ایله همصحب اولوب خیا کر عالم بالا اولان زهره زهرا ایله الفتکری به
بکرر * پس مقتضای قانون مرؤت عیب ونقصان یارانه که انداز تعرض
اولیوب پرده (التغافل من اخلاق الکرام) ایله تسامح زلاتنه اهتمامدر
وبرخطیه صدور ایتدکده چاروب اعتذار ایله ساحه کلزار موالاتی رفته
قیلوب خس وخار عثرات وهفواتی شعله معذرت خواهی مستندانه ایله
سوزان ایتک کرکدر فرموده کبار اخباردر که هرکیم که حجره دل صفا
مشحونده اثر نور ایمان اوله بی شبهه آینه لساننده بریق اعتذار واستغفات بان اولور
وهرکیم کانون دروننده ضرام دورویی ونفاق وزان اوله البته منفذدهانی
دود نفس غیبت ومذمت ایله سیهقام خذلان اولور مؤمن سینه صافک عادی
عذر خواه ومنافق روسیاهک پیشه سی عیب جوی وید خواه اولمقدر نظر
انصاف بودر که صدیق شفیقک برحسنه سی ماحی اعشار سیئات اولوب
برکره وقوعه کلان لطف ووفاسی مقابل تقصیر وجفای ده مره بلنه یعنی
دوستک برکره لطف ایتسی اون کره خطاسنه مقابل وتقصیر صادر اولد قبحه
نیایه لم فلان زمانده شو مقوله برکرم ایتشیدی دیوب اون مرتبه به وارنجیه

خطاری عفو اولنه * و بحکم البشریه خطوه خطا ايله کام نه راه اسانت
اوليحق اکر سيئه سنک حکمی ويريلوب حقوق سابقه مضمحل ومنسي
اولورسه محض يوفاي وعين حقوق اولمش اولور بوتقدیرجه سيئه نامر ضيه
يوفاي بوجانبه مستند اولق لازم کاور * حضرت شفيق ام صلی الله
تعالی علیه وسلم مضامين پند مشفقانه لرندن مترشحدر که قرین سیه کار
وياربد کردار دن عون خدایه التجا ايلک که سيزدن برکتر عثره و محقر هفوه
صدورندن آگاه اوليحق اشاعه قیلوب هزاران حسنات مقبوله کزی کتم
واخفا ایدر یور مشاعر عیاذا بالله بوفرقه یه التحاق لزومندن اجتناب اولنه
(حق چهارم) بر ماده ده برادر وفا کستره سوء ظن اولنما مقدر برادره دکل
قاطبه بشردن هیچ فرده ظن بد جائز دکلدرد (ان بعض الظن اثم) فحوائی
جاملی اول حالک وبال عظیم ایدوکنه دلیل قویدر * روايت کرده کبار در که
(حضرت عیسی علیه السلام) اصحابنه خطاب ایدوب اولنا کس بدفعال
حقنیده حاکم عدل مروت نه وجه اوزره حکم مجازات ایلر که برقرنداشنی
زیر چادر خواب کرانده نهفته کور بیک پوشش عورتنی برداشته قیلوب
بین الناس افتضاحنه باعث اوله دید کده حضار (یای الله) نه مقوله بدبخت
روسياه بوقباحت عظمیه اجترأ ایدوب بورسمه فضاحت شعیبی قنخی لثیم
ناخدا ترسک سوء صنیع دست ملامت یماسی اوله دیوبنان تعجبی مسواک
دهان تحیر قیادیلر (حضرت مسیح روح الله) بووضع نامأمول سیزدن
صادر وجهه کردن صدوری امر ظاهر در که کندی اخوانکز غنوده رقدۀ
غفلت بشریت ایکن خطالرن آشکار و جزئی بهانه ايله متاع تقصیرلرن
انداخته دوش دلال روزکار ایدوب قضیه هجنت نکیر خطیئه لرن نقل انجمن
اغیار ایدرسز دیو یور دیار (قاعده) کار آزمایان دهر کینه ور که اغوار بحار
افکاره غوص ايله اخراج اصداق عبر قیلشدر در تشبث جبال خیال ايله
فراز کتکرۀ قصور تصویره وصول بولوب ضمنده نیچه دوشیزۀ پاکیزۀ
نصایمی در اغوش ایشلدر بر بوضابطه بی پیش نهاد ارباب سدا و دستور العمل
اصحاب رشاد اولق اوزره قرار ویرمشلدر در که بر آدمی نامزد اخوت و یاری
و مر سوم داغ وفاداری قلیق و نقد وفایه امیر و حوایج حب و ولایه کافل و ضمین

بتلك مراد اولیحق لازمدر که اولاً برتقریب ایلہ اغضاب و تعذیب ایدہ سن
 و تنہا سندنہ صحبت توصیفکی نہ قالبہ افراغ ایدر و مشاطہ زبانی صورت
 بکر ذکر یکہ نہ یوزدن آب و تاب و یرر تجسس ایدوب کورہ سن و نہ ناختہ
 رازیکہ جواسیس اسرار اولان یاران موثوق بہمدن بعضی محرم قیلہ سین تا کہ
 عروق تفکرینہ حلول ایدوب اکتناہ ملحوظات ضمیرندہ واستطلاع ماہیت
 عقیدہ سندنہ مبالغہ ایدوب حقیقت حال بالتفصیل والاجمال منکشف و متین
 و متخلص و متعین اولہ اگر مشغول ملامت اولوب سر تحقیقہ ساطور مذمت
 حوالہ ایش ایسہ العیاذ کویان (راضیامن الغیۃ بالایاب) نیم راہ توجہدن
 سمت فراغہ عطف زمام ندامت قیلوب سر منزل بیکسی یہ عنانیز کریز
 ایدہ سن واکر سنک جبال شمالیہ تعنیف و نہ بجنبندن ہبوب ایدن صرصر
 از دراء آنک لجہ درونی متلاطم و امواج تغیری متراکم ایتوب سکون
 دریای درونی سبیلہ جو دماغنہ ایشرہ عتوہ و بغضا متصاعد و ساحل دہانہ
 قذف و شتم متوارد اولماش ایسہ اب صافی صفت صفوت درون صاحبی ایدوکی
 متین و لایق دوستی و الفت اولدیغی متعین اولور اول تقدیر جہ میثاق حب
 و ولایی تجدد و بنیان مر صوصہ صدق و صفایی تشدید ایدوب ہمیشہ آیین
 یکانکی و برادری برقرار اولہ * فرمودہ کبار اخباردر کہ اولمقولہ مسلم ایلہ صحبت
 و الفت سزادر کہ جناب علام الغیوبہ معلوم اولان سر نہا نیدن مخفی و پنهان
 ایتیمہ و حضرت ستار العیوب ذیل عفو ایلہ مستور ایتدیکسی ذلت و قصور بی
 اغیارہ عیان ایتیمہ بلکہ بعض خبابای رازی افراغ اتاعافظہ سی قیلوب اسرار
 محکمہ تمام معلوم و مضبوطیدر دیو پرسش کیفیت نکہداری سمع دیگردن
 اخراج ایدوب نشیدہ و ندانستہ معاملہ سن کوسترہ و بالجلہ روزنہ کشادہ جناح
 صماخذن داخل حجرہ سامعہ سی اولان اسرار واجب الاضمار در یحہ
 دہانہ رھیاب اولمدن منع ایدوب انہدام بناء وجود زمانی کلنجہ محارز حصن
 بدن اولان کوتوال روح کبی قلہ حافظہ دن بیرون خرام اولغی حرام تصور
 ایلہ بو کھر پارہ کھر باخاصیت نصیحت جذب کیاہ خواطر اهل فطنت
 ایچون نہادہ درج روایت قلمشدر کہ ارباب عقول سدیدہ و اصحاب الباب
 پسندیدہ بیور مشردر زہار بودرت حالہ اظہار محبت و وفا داری ایدن

اشخاصك شيفته دعواى بيمناى مزور فحوارى اولدن احتراز اولنه يعنى وقت رخاده وزمان رجاده وايام هوى وهوسده وهنگام طغيان سيل شهوتده نماينده يارى ومهربانى اولان ريكاران مغشوش طبيعتك نقش بى مأل تبصيص روبهاله رينه وجود و يرليه زيرا حالات مذكوره ده ادعاى سوالات ضرورت الجا ايدوب حصول مر امد نصكره لابد سر رشته تعلق انفصام بولور (حضرت عباس رضى الله عنه) فاذة كبدى ونورس ميوه نخل جسدى اولان فرزند امجد وارشدى عبد الله كه اعزه اصحاب واجله مقربان (عربن) الخطابدين ايدى بو تعويذ نصيحتى حرز بازوى اذنان ايشدى كه اى جان پدر محاط ذهن دراك اوله كه جناب امير المؤمنين سكا مز يد اكرامندن صف مختصان آستانده جاى نشست ارزانى قيلول قدر جاهد وجلالكي آسمان پيوند ايشدر و كال رعا ينسندن پيران جهانديدهيه تقديم ايدوب سنى خواص بارگاه اجلالندن بيشدر روا بودر كه حق عنايت اضاعت ايتيه سن وبو خواص خسه ده كه شخص وقايه منزله حواس خسه در تسامح وغفول جائز كورميه سن (اولاه) شكاف كوشدن داخل هميان سمع اولان كوهر معتبر اسرارك كتم واخفا سنده اهتمام ايدوب اول سر هميانى رشته سكوت ايله محكم بند ايده سن واسنان سى ودونك هر برين پارچه شمع كافورى فرض ايدوب اوتوزايكى برده مهر سكوت اورده سن فرضا ناخن دست قضا كيسه جسمكي چاچاك ايدرسه اول لالى كرانباهيه پریشنى تطرق ايتيه (ثانيا) حضرت حضور امير المؤمنينده اعراض مسلميندن بحث ايتيوب جمعيتكاه سياه عرض ووقار اولان مجلس عاليلرنده زنه ارسل سيف لسان ايدوب هيچ كسك اندام تعريفته زخم رس غيبت ومذمت اولميه سن (ثالثا) شمشيربانكى زنك بسته كذب ودروغ اولدن صاقنوب اول صمصام سرتيزى نبوه كلام غير واقعدن حفظ ايده سن (رابعا) جناب خليفهك هرامرينه مطيع ومنقاد اولوب كان اشارتندن همانكه برنالك مراد كشاد ويره در حال سينه قبولى هدف اجابت قيلول زنه ار طرف تعاله بجانب و تمایل روا كورميه سن (خامسا) خيانت وسست پنايندن حذر ايدوب سعى ايت كه آسمان راست كردش همك قطب صداقت و خط الاستواء استقامت اوزره كردان اولوب ذنب تين خيل ويوفاي آفتاب طلعتكي منكسف

ایته (حق بنجم) صددمصاحبتده کلام آخر شفیق مر دودو کاسد قلمدن احترازدر
یعنی سوق سوق سخنده کندیکی غالب و صدیقی مغلوب کو ستر میه سن حضار
مجلس سنی عاقل و ندیه و آئی غافل و سفیه ظن ایتمه (الحاصل) مقتضای ادب
مصاحبت بودر که هر حالده سوز یار آنک اولوب (ولوسلم) حق النده اولدیغی
تقدیرجه لازمدر که مر ادیکی بر طریقه تعبیرایده سن که سامع طرف صوابی
کلام احبابده مشاهده ایلیه (حق ششم) قولو فعلا تعظیم واکرا منده سر موتقصیر
ایتموب هر حالده رعایت حداعتدال درو شریعت مر و تده صدیق زیر جناح
تعظمه آلوب هدف نبال تحقیر ایتمکدن ریاده وبال اولمز (تتمات صددمذکور دندر که)
اصدق ایله افراط ممانجه باعث تغیر مزاج موالات اولور زیر مزاج معتدل نمک
خوان القندر شویله که حد معتاددن تجاوزایده منهل عذب و دادی آینه شریک
فساد ایدوب نه اطعمه نفیسه مخاططده لذت ونه چاشنی اشربه مصادقده
خوشکوار و خلوت قالمور ننه که آب حیات نصایح (حضرت رسول عیم
المنایحدن بوزلال تنبیه مترشح اولمشدر که) شهد عهده مر خلف و خلاف ایله
تلخ و ناکوار ایتمک و اصدقای دغدغه کثرت مزاج ایله پریشان و بی حضور قباله
و پالوده کلامی آلوده دروغ و کذاب ایتمکی روا کورمال دیواشارت یور مشلدر
(حق هفتم) تابع مطلق اولوب سکون و حرکت وضعن و نهضت ده تبیت
ایتمکده در شویله که بر طرفه عطف عنان عزیمت صدمنده کند و ایله مر افقته اشارت
ایلسه بهانه فروشی زاد و زواده و تدارک حوایج و اماندگان بیت و تدبیر و ترتیب
اسلحه ساز و سلب ایتموب بی پرسش سمت توجهه فی الحال دبله رویار وفادار
اولمغه متابعت قیله (ابو سلیمان دارانی رحمه الله علیه) بیور مشلدر بر صتوصداقت
شعار ایله نیچه روزگار (ع) الجسم جسمان والروح واحد * (نثر) وزنی اوزره
نفس واحد حکمنده یار غار اولوب بنیان محبت برادرانه مزب و وجهله رصانت
واشتداد بولمش ایدیکه شجره ثابت الاصل توافقمری تیری کده دست جدشان
سالهاد رککار اولسه مقدار ذره نه بیخوبن خلوصمه تضعضع کلورونه افغان
واغصان (ملطفه الساق بالساق) اتفاقره ترعزع نمایان اولور ایدی (الحاصل)
اتصال دروغن بر مر تبده رسوخ پیدا ایتمشیدیکه اره مار دندن اجالندن غیر ایله
نفریق محال و ناخج تبرعمر شکافندن اوز که ادوات ممارات ایله شکست بولمق تصور

بی مأل اولوب بیمزه نور ذکا ور شحمه ماء حلولی متعسر و شخص تکلیف و تکلف
وجود بیکانه کبی میافزوده جای کنجایش بواق متعذر ایدی (باین جمله یوما
من الایام) حضورنده بر محقر حاجتم ظاهر اولوب انبجاس مرام صندنه کیتندن
سؤال ایدوب نه مقدار ایله مصلحتک تمام اولور مضمونک اشعار ایتمکله بومر تبه ده
ترددی باعث اضمحلال محبت اولوب الحال حلاوت الفی مذاق جانندن هجرت
ایلدی (حق هشتم) لطف تعبیر ایله مرتبه محبتکدن صدیق شفیق
خیر ایتکدر کما ورد فی الحدیث (اذا احب احدکم اخاه فلیخبره) ثمره شجره
اخبار اولدرکه بریق افاده محبت شکاف سامعه دن فضای دماغنه عکس
انداز وصول اولیجق آنک دخی صحرای درونه تأثیر ایدوب مزارع باطننده
پاشیده اولان تنیم صداقت رسیده درجه کمال اولوب سنابل هزار دانه
مهر و وفا و محصول عیم البرکات صدق و صفا حصوله کلور (حق نهم)
صدیقک جمیع حالی سرا تفحصدر مبادا عارضه فاقه دن خسته حال
ویبار طاقث شکن دیون ایله زبون و بیحال اولوب سامان غیرت مانع کشف
ضرورت اولغله آتش غیور سوز حیت اجزاء وجودی سوزان ایدوب ناره
محتی خاکستر قیلد ایله پنهان ایتک فکرینه دوشوب کشف رازدن غایبه
عار نار مشال ایله احتراز اوزره اوله پس شریطه قصیده غمکساری و نتیجه
مقدمه برادری ویاری بودرکه رشحات آب حیات تقید و التفات ایله اطفاء
لوعه جگر کداز اضطرابنه همت و تسکین حرارت ذائقه سوز بحر واضطرارینه
اعانت اولنه (حق دهم) اسماء القابدن مبعوض و منفوری اولان لفظه
ناچسمان ایله خطابدن احترازدرکه (امیر المؤمنین حضرت عمر بن الخطاب) بیور مشلر
اخ شفیقک محبتی اوچ جهتندن ترقی یاب ازدیاد اولوب مرآت مجلوه درونی
اول وجوه ثلاثه دن صفات نقیذا ایدرکه (اولا) نام نیک و وصف خوب ایله
مخاطبه (ثانیا) سلام تعظیم انبجاس ایله ابتداء مصاحبه (ثالثا) آمد شده
اکرام و تصدیر ایله معامله در و اتباع و اشیا عن دخی بووجه اوزره معامله دن
حصه دار التفات ایتک لازمه یاران پسندیده صفاتدر (حق یازدهم) ادای
شکر نعمته تقصیر اولنما مقدر (حضرت علی کرم الله وجهه) بیور مشلردر
هر کیم برادرینک کندی حقه اظهاری ایتدیکی نیت خیر لشکرنده قصور ایده

اول نیتک قولدن فعله کلیدیکی صورته دخی تقصیر ایتسی مقرر (حق دوازدهم)
 غیبت صدیقده قاعده جانبداری وصیانت عرض وفاداری کما هو الواجب
 مرعی کر کدر شویله که * برهزه خوار ژاژ خای دهنکشای غیبت اولسه
 سبلی چهره خراش اعتراض ایله روی مذمت کوی نیلی قیلنه که بومقامده
 سکوت و تحمل کمال ناکی دناشیدر * مثلاً صورت ظاهره ده بر دوستک
 ضرب و اضرائینه مباشر اولان شخص پر نقصه معارضه فعلیه لازم
 اولدیغی کبی بوماده ده دخی بعینه مطارده قولیه امر مهمدر اریکه نشین
 دارالبقا وساکن عالیسرای جنت الماوی * حضرت ابی ذر دناک اثناء
 کشت کوه و دشتنده مصلحت زراعت ایچون متعین ایکن بقره محقریه نظر
 عالیری دوش اولور کورر که بری بری ایله کمال موانست ایدوب سکون
 و حر کتده یکدیگره بوجهله تبعیت ایتشلر که بری رفتار ایلسه اولدخی معا
 کیدر قرار ایلسه اولدخی قرار ایدر بی اختیار ایکی لوله دیده لرندن اساله قطرات
 عبرات ایله شاد اابساز مزمارع تأثر اولدیله و یوردیلر که برادران راه دین
 آداب اخوت و دأب مرافقت و موافقتی بو ایکی حیوان کاسد الذمادن
 تعلم ایتسونلر و بر برینه اطاعت و تبعیت بونلردن کورسونلر (حق سیزدهم)
 علوم دینیه ده محتاج تعلم اولدیغی هر تبه بی صدیق شفیع تعالیمد زرا
 احوال دنیویه ده کما مر تفصیله ذمت اخ عزیز متاعب صوریه دن حایه
 لزومی کبی نار دوزخدن وقایه دخی بطریق الاولویه مهم و لازمدر اکر افاده ده
 تقصیر ایتوب قبول و عله طریق صدیقن تهاون و قصور نمایان اولورسه
 نهانی پند مشفقانه و تمیلات خرس طبعانه ایله سمت تلطفدن احوال آخرت
 و احوال قهر ربوبیتدن آگاه ایله کار کر اولیحق تخویف و تهدید ایله تعریک
 اذن غفلتده بذل همت قیله اکر روزنه کوشندن ولوج ایدن نسیم نصیحت
 قبه دماغنده آرام ایتوب منفذ سمع دیگردن خروج ایدر سه قول (حضرت عثمان)
 رضی الله عنه (اذا نصحت لاحد فلم یقبل منك فتقرب الی الله) رهنمای سکون
 اولور اما بومقوله ایله تداور اقتداح نصایح ملائناس و مجمع انامده نامر خصدر
 زیرانشوه بخش تأثیر اولوب خمار اقتضاحی علاج پذیر اولر سه تفهیم
 پند سود مننده حروف تقریریکی مخارج تفهیم اوزره ادادن احتراز ایدوب

رعایت قاعده ترقیق ایله اماله خاطرینه همت اولئه و بانك تنبیه و تهدیدی برداشته اوج توییح ایتکله مشعر غوغا اولیه سن که زمزمه نصیح و پند مشفقانه بیرون پرده اعتدال و خارج اصول معقول اولیحق مؤثر جان اذعان اولیوب تصدیع تمتع العلاجدن غیری حالت ابراث انلز و عیوبکی نهانی افاده ایدن صدیق صادق رنجور و بیحضور اولوق مرتبه انصافدن دور * بلکه بولاطفی مقابله سنده ممنون اولوق لازمدر که برکسه درون جامه و بطانه لباسکه مارو کژدم و سارهوم ضرر رساندن بر موزینک پنهان اولدیغندن آگاه ایلیه تمام لطف ایش اوور * عند التحقیق اوصاف ذمیمه اذیت کاران مذکوردن یعنی مار و کژدم مقوله سندن برتر ایدوی امر مقرردر زیرامار و کژدمک ضرری جسم ضعیفه و اخلاق سیئه نك اصابتی روح لطیفه در و انلرک زخمکاریلری فراش و شایده بونلرک کفن و ترابده ظاهر اولوب عالم صوریده اولان وجع برهه من الزمان زائل اولور اما عالم معنیده اولان ابدی و سرمدی قالور * (حضرت فخر عالم) صلی الله علیه وسلم (المؤمن مرءآة المؤمن) بیوردقلری کلام پر حکم حکمی بو مضمون لطیفی متضمندر که نور ایمان ایله آینه کی تابناک اولان مسلم آخرک عینی کوستر یعنی احترازی اولان سوء فعالی بری برنده کوروب متنبه اولورل دیومعنی و بر مشلردر (حضرت عمر) رضی الله عنه رحمت خدا اول صدیق بی ریب و رایاه که عیوبی بکا اهدا ایله دیو بیورلر ایش حتی روایتکرده کبار اخیاردر که (سلطان فارسی) رضی الله عنه برکون پیشگاه حضرت عمر رضی الله عنه دخول میان صف مقربانه مشول ایشدی جناب (ابن خطاب) سلمان حضرت تلرینه خطاب ایدوب یاسلمان درست و راست سؤیله که بنم احوالمدن السنه انامده سار ودا تر نه مقوله کفت و کو کو شزدک اولدی که اول حال علی تقدیر الوقوع سکا مستهجن کلوب ازاله و دفعی حضور کده مستحسن اوله دید کده سلمان دلکش بیان تقدیم مر اسم استعفاد نصکره زمین المأ مور معذورده زانورده آغازتقر رایدوب (ای جانشین رسول کرین) زبان خلقده شایع و مشهوردر که نمودار منقش سفره آسمان اولان سماطکرده روزمره مهرومه کی ایکی کلیمه نان نهاده اولور ایش * ولباس جسم شریفکر ایچون ایکی پیرهن مهیا

اولوب بری دیبای زیبای روز کی ایامده پوشش تن و بری مانند که خای
 مسکی فام شام هنگام خواب راحتده ظرف کوهربدن قیامشور ایتمش *
 یوندن غیری سسرفه و تلفه دار مقتضای طریق تقد تقوایه مغایر خبر
 کوشکذارم اولمدی دیدی (حضرت فاروق) عیم الاطاف مقتضای
 شیء عدل و انصاف ایله ملحوظدل سلمانی اسعافه عزیمت بیوروب * فی الحقیقه
 بویکی حال زئددن بدن و دهن محروم اولمق امر سهلدر (بعدالیوم)
 تکرر جامه و نان بر طرف اولسون دیوتنبیه و اشارت بیوردیلر
 (حذیفه مرعشی رجه الله علیه) یوسف بن اسباطه ارسال مکتوب ایله
 توئخ عیوب ایدوب استماع اولندیکه دینکی ایکی جبهیه فروخت ایتمش سن
 یعنی بازارده بر شیء خریدار اولوب بایمق تعیین ایتدیکی ثمنندن ربع
 درهم قدر خط اولماسن تکلیف ایله اظهار وضع عینف ایتمش سن زینهار
 دیده جائدن سببات غفلتی دفع ایت و چهره مجاهده دن برقع طمعی
 رفع ایت هرکیم معجز اثر فرقان جایل الشاه تحصیل عثوراتد کدنصکره
 میل حطام و رغبته نزع حلال و حرام نمایان ایده بعیددکلدر که اول آدم آیات
 خدادهرب و مرا ایدنله التحقیق ایله داغدار خسران دین و دنیا اوله و بومقرله
 اشیاء خسیسه دن محظوظ و مستدار اولمق علامت میلان مال و نشان رغبه
 دنیا ایدوکی محققدر یوب چمن زبول یافته اخلاقنه لوله سمین مکتوبدن
 اساله رشحات نصایح ایتدکلری مرویدر رایت پرهدایت (ولکن
 لا یبونی الناس) تحقیقنده ناودان یراعه مفسریندن ریزان زمین افاده
 تعیین اولان رشحات مفیض البرکات حکمندندر که ناصحن تنفر طباع
 خسیسه به باعث اول مقوله اشخاص خیره سربدرتولک عروق طیه ترنده که
 ابلیس خیشه کذرگاه و محرردر خلط فاسد رعونت و ریخ قبیح نخوت
 استیلا سندن ابخره خیلاء غرور و خود پسندی اوعیه حواسنی ممتلی قیلوب
 قوای مدر که سته منصب اولان مواد نزالت و فساد نور جزالت و رشادینی
 محوایدوب مبتلای سبل علل اولمقنه تمثال جبال مقوله سی اولان اشکال ضلال
 کوزینه کورغیوب اطلاع مغایبه عدم قدرت و فقدان استطاعتیدر
 و الیه انده احساس داء قبایح مورث الفضایحه قدرتی اولانک طلب دواء

نصایحه بی اختیار اولی و واضح و ظاهر در بوتمه بحث مذکور دخی
 معلوم ارباب شعور اوله که صدیقه اذقه چاشنی فصیح و پند اول زمانده
 مفید و سودمند که هر تکب اولدیغی عیب و قصیر حق آخره مترتب اوله
 اکر تعدیسی نفس نا صحت عائد ایهسه اول محامده اسراف نقدینه سخن پند
 آمیز امر زید اولوب مناسب حال تجمیع ملالدر بشرط آن تشریف اظهاری
 وعدم قبول کلامندناشی تکدر و تأثرینی اعلاندن اصرار ایتمه زیاده مشافه
 وجداله الجا ایدوب رفته رفته مؤدی فرقت اولیق احتمالدر و اکر خطیه سنی
 حوصله تحملی هضم ایده میوب بالضروره معده اصطباری ممثلی اولور ایهسه
 هزار زهار شتوم مذموم ایله تعذیب صدیق اتیاده باعث اولیوب (ع) خانه
 جدا کور جدا (نثر) مثل پتلی ایله عمل ایدن کناره کیران سمت وحدته متوجه
 اولغنه و اصل استایشکده هجر و بعد اوله که بهر حال ارتکاب شتوم شومدن
 اختیار تنقی و تبعاعد اولی و صحبت رفیق مذمومدن محروم اولیق استصواب
 کرده عقلادر اما بوحاله یعنی ترک رفیق بدخصاله کمال ضرورت الجا ایتک
 کر کدر که ادنی موجب ایله اختیار مفارقت منافی هر قدر و لازم اولان مهمل
 امکان زهرابه اوضاع بارده رفقای تجمیع و بار کران ا کداره محبتان تجمیلدر
 زیرا صحبت و الفتدن غرض تهذیب اخلاق ایدوب تیغ آزار خلقه سینه
 صبری سیر قلمدر (ابوبکر کتانی) رحمة الله علیه بیوردر که بر شخص کرانجان
 راغب صحبت اولوب نیمه زمان سایه مثال ملازم خدمتم اولدی لکن دروغه
 پیکر مستکری ثقلت و یروب هر چند تدبیر مدافعه به مباشرت اولمش ایهسه دخی
 زیاده جایکبر ثبات اولوب کمد کجه کشتی کمران سیر ثقلی لشکر انداز بحر
 خاطر اولدی فسون اهداء اشیاء نفیسه ایله توقع دفع کابوسی قید لجه دخی
 آزردن ثبات اقدام ایدوب شب و روز ظل مخروطی صفت سمت کره ارض
 وجود مدن منفک اولی غایت حریفی منزله کتوروب نهانخانه رعایتده ا کرام
 و ضیافت نصره اقدام ایتدم که قدانی نهاده روی مسکنیت جویم قیلوب
 بندی چهری سوده کف پای قیل طرفیندن هزاران الحاح واستغنا
 صدورند نصره بوضع رها و یروب مقتضای رجا برجا اولیجق دروندن
 اول حال استعجال زائر اولوب لویا بومعامه ایله اشکال کرانجایی بی لکدرده

و یا عمل ایلدی (ابوعلی رباطی رجة الله علیه) پیوررلر که (عبدالله رازی) ایله
بربادیه ده همراه اولق لازم کلوب قطع مسافه یه برابر وضع قدم اقدام ابتدک
برمقدار طی راهدنصکره بکا خطاب ایدوب بو صحرای پهناده که بزدن غیر
رهر و بادیه پیا ناپید ادر میر قافله قنغر اولق مناسبدر دیدی بندخی تعظیا لشایه
جناب کرمک اول رتبه یه سزاوار و تبعیت مطلقه یه مناسب اولان فقیر
بیقدر در من بعد امر یکه طیع و فرمانبرم دیوب علم خداوندی بی آنک دوش
همته تحمیل ایتدم عبدالله دخی تأکید موایق و عهد ایدوب قول و فعلا
بکا انقیاد و هر امر مده ترک عناد مقرر میدر دیدی تقریر سابق اوزره بندخی
تکریر عهد امثال ایدوب منتظر اشارت لازم الانقیادی اوادم هماندم کندوده
وبنده اولان قلیل و کثیر زاد و زواده و اتقالی بر طرف معقوله یه قیوب بردوش
ایتدی و تحمل کلفه بار کشی یه قرار و یروب روانه راه اولدی بر قایچ
خطوه دنصکره بن تقدیم نیاز ایدوب خداوند مقتضای قافله سالاری تکلف
بردباری دکل بلکه تعظیم داوریدر ذات بزرگوار یکه لازم اولان آسودگی
و راحت و نقل و اتقال خدمتی مناسب حال بندکان و رعیتدر الله تعالی ظرف
و اتقالی شمدنکرو بو کر بسته عبودیتنه تفویض و تسلیم ایلاک دیدم فائده مند اولدی
بعده نیاز منوبه قیلدم کار کر اولیوب حالا میر نافذ الامر قافله بنم سکا لازم اولان
اطاعت و حکم همایونمه انقیاد و تبعیتدر اولر زمانکه امر امارت سبک نوبتکه
کلوب بو منصب عالی یه روزگار سنی تعیین ایده زمام ارادت و اختیار دست تصرفه
وابسته اولوب (فامرک مسموع و قولک نافذ فحواسی توفیق منشور اجلالک اوله
دیوب شهره عالم بالا اولان سیاح جهان نور د آفتاب منزله که) (تغرب فی عین حثه) ده
نزول ایدنجه یعنی قافله سالار مهر منیر جلوه گاه مشرقدن نهانخانه مغربه کیرنجه
بو وجه اوزره کشت دشت و قطع راه ابتدک اول زمانکه میر بان قضا مسافران
ثوابت سیار ایچون خیام سیهقام شامی بر پا قیلوب و صحن رباط آسمانده مواکب
کواکب جای نشست آماده ایدوب سماط مز رکش مجرعه سی پیشگاه سیاحان
عالم نور دمهر و ماهه کشیده و کشاده و اثواب علایقندن برهنه و عور اولان
اصحاب تجرید دوشنه (وجعلنا اللیل لباسا) مثال مسکی فامنی نهاده قیلدی
زامله حر کتری کشیده زاویه قرار ابتدک و بر گوشه بی توشه ده استراحت و آرامه

قرار ویرد کینکه رأس الجبلدن رهن صحابت شخون ایدوب اوستمه بروجله
تیر باران ایتدیکه نه بر برک شجری سپر ایتکه مجال ونه برز یجره تحصنه اقتدار
اولدی عبد الله بر کلیم پاره بی فرق سر مده مغفور و طوب میرلوا صبح صادق
وفواد نواری بدیدار و تیر اندازان بارانی منهرم و تار و مار ایدنجسه بو حال اوزره
مانع تأثیر تیر ابر مطیر اولدی اول صدیق صادق بومر تبده ارتکاب
ز جتشدن غایتده متأثر اولدم اما نه چاره هر چند تکلیف منسوبه ایتدم ایسه
امتناع ایدوب حالا امیر نافذا الکلام قافله بنم سکا لازم اولان محض اطاعتدر
دیوب جواب اولین ایله ازام ایدر ایدی فرضا ابتدا کندویه تفویض خداوندی
ایتدیکه کمال ندامت و انفعال طاری اولوب حیفا که اکرام و توقیر ملا حظه سیله
باعث آزر دکی و تحقیر اولدم دیو کندیمی لوم و تعییر ایلدم (حق چهاردهم)
عفو زلت و تقصیر در که برزگان طریقه وفاداری قدس لله ارواحهم پیور مشاردر
صدیقدن سنک حقه تهاون ظهور ایتد کده لسان حال ایله کندی کندی که
هفتادوجه اوزره اعتراض ایله اگر قبول اعذارده نفس سرکش عناد ایدوب
بنان توجیه و حیه ایله انحلال عقده درونه مجال اولرسه و بومر تبه دنص کره
یحضور لنگ منافع اولوب صورت انکسار برقرار اولورسه بیلکه سنک لوم
طینت و خشک طبیعت آندن یتش درجه زیاده درزیر اول درمندن سهو ایله
بر خطا صادر اولوب بوقدر یوزدن توجیه و اعتذار اولمشیکن کار کراولوب تغیر
و اغبرارک باقی و پایدار اولیجق معلوم اولور که سنک خبائث و شقاوتک صد
چنداندر (اما) ارتکاب ایتدیکی خطای با عوایب حقوق انامه دأر اولیجق منع
وزجرنده مبالغه لازمدر * اگر فجنیق تنبیه و تهدید ایله بنیان عداوته مجال
اولرسه صحبتی ترلایبده مذهب ارباب الباب مختلفه در (ابوالدرداء رضی الله عنه)
ترجیح انقطاعه ذاهب اولوب اول مقوله حقوق انامه مبالات ایتیمز لک طبع
ملو ثلری آب نصیحت ایله زائل اولیجق صحبتدن انزال لازمدر دیو یوزر لر
و بر مدت لله صدیق و دوست اتخاذ اولوب ذمت اخوته اداسی لازم اولان پند
مشفقانه دریغ اولمندی تأثیر ایتیموب شطط و شکایتی برقرار اولمغله بر زمان دخی
لله بغض و عداوته سزاوار کور یلوب موالات حقایقه مبدل معادات حقایقه
اولمق لازم کلور دیو یوزر لر (ابودررضی الله تعالی عنه) جرم و عصیان صدیق

سببیه اجزای الفتی تشریح و تفریق اولفق روا کور و ایوب اول سوء حالدن فراغ احتمالیله تحمل کلفت ذلتن ترجیح ایشلردر دیو یوردر هر کس ایله ابتداء طرح اساس اخوت ناروا و ولد یغی کی علی الشما مبتلا و لیحق تقصیری جهتیله روگردان اولمقده ناسزادر زیراهنوز دست یاری اصدقایه محتاج اولوب مرتکب ذلت اولمغله دفعی باینده اعانت صدیقه هنوز ضرورت الجا ایشلدر بو حالده نامرادی ترك ایتک عین بیوفایدر بلکه لازم اولان شرط اخوت و صداقتی اجرا ایدوب فقیری حسن تدبیر ایله زنجیر تدمیردن خلاص ایتکدر و بعد صدور الخطیئه ترك اولمیب ینه ملازمت صحیح مقرر اولیحق محتملدر که دوام حالت دوستی ملا بسببیه بر فحوائی (الصخبه مؤثره) رفته رفته نصیحت و ارشاد پیدر پی کار کراولوب خوی بددن فراغه مؤدی اوله (مرویدر که اکابر سلفدن برینه فلان برادرک طریق مستقیم سداددن انحراف ایدوب ره نمکرده چنکستان فساد اولمشدر بعد ازین دستگاه موالاتدن قضع رشته مناسبت مناسبدر دیدیلر اول کاردان خیر اندیش نظر بر صواب بوسوق ناروای اخباری رد ایله تدارک جواب ایدوب علی هذا التقیر اول دردمند مستعد العلاج هنوز یار صدیقه محتاج اولمش و آنکله مناسبت و یاری زمانی دخی شمدی کلشدر زیرا بوائه ذلك ثابت قدم جاده نفس الامر ایدی آشنا و یگانه آندن بجانب اولیوب هر کسه کندی یار و یکسره عالمیان اکامخلص و غمگسار ایدیلر حالا بالغزیده بالوعه بشریت اولمغله لوث خبثدن جمیع احباب و اخوانی روگردان تنفر اولوب استنکاف ایشلردر لازمدر که بو حالده بزاکا یار وفادار اولوب زلفه خطا دن تخلیص ایچون مهمه پرداز دستگیری اوله و زور سن سعی و ارشاد انکیرانه قمر چاه عمیق خطا دن اخراج ایدوز دیو یور دیلر (ابراهیم نخعی رحمه الله علیه) انقطاع صحبت احبابدن منع و تمویل سیاقنده یوردر ایمش که هر نکب خطایا اولان احبادن تنائی قاعده انصانه منافیدر زیرا محتمل که فساد امر و زنی فرداده تارک اوله * حضرت مخدوم عالمیان * و محبوب خدا و مظلوم انس و جان (علیه صلوات العزیز الرحمن) نفحه پاش ساحه اذعان اهل ایمان اولدولری کلدسته غیر تأثیرلرندن مستفاددر که بر مرد عالمین بحکم البشریه برزات

صدور ایتد کده اول وضع منکردن حذور و نفور اولق لازمدر ولی فراغ و پشیمانی برله تعقیب ایتسندن مأیوس و نومید اولیهلر یعنی احتمال ندامت و توبه کاریسن بعید کورمیهلر (نتیجه سخن مر تکب تقصیر اولنلرک حالته انکار ذاته انکاری مستلزم اولیوب عنقریب تحول و انتقالی ملاحظه سیله آیین مر افقت و یاری یه فیصل ویر لیمچک اصلاح حاله میلانی مقرر اولور (حکایت) روایت کرده نقله احوالدر که ازمنه سالفده ایکی صدیق وفادارک جمال الفت و اتحادری نماینده حسن موافقت برکال اولوب نیچه ماه و سال مقتضای رضای یکدیگر اوزره طی مراحل ایام و لیالی ایدرلر ایدی (اتفاقا) برینک شهباز نظری هوای شورید کیده پرواز ایدرک نیچه سخت آویز عشق بی امانه گرفتار و کجشک دل زار بیقارای بر محبوب اندک سالهک ربوده چنکال ابتلای آزار رسانی اولوب

✽ شعر ✽

✽ دلم بدست تو مر غیست بر کف طفلی ✽

✽ که نه کشد نه گذارد نه سازدش قفسی ✽

وزنی اوزره نیچه میل و محبتده خوار و زار اولدی باده هوشبر عشقک ابتداء گرفت و نشوه اولیسنندن یلدیکه رفته رفته سرتاپای وجودینه استیلا ایدوب سرمستی وله و افغان رسوایی فراسنده دکه بلا ایله تخلص جان پر عنایه امکان اولیه پس رفیق شفیقتدن عذر خواه کستاخنی اولوب برادر غمگسار معلوم ذهن پاکک اوله که

✽ بیت ✽

✽ بر بلا در صالندی عشاقه ✽ ✽ دوستم قامت خرامانک ✽

مصدافچه بوقضای ناکهانی که سرنوشت فقیر آواره هیچ کاری همه کاره در خرمن جان بلا کشته بوصاعقه سامان سوز تحمل کداز اولمشدر من بعد بندن تصور محصول موافقت و توقع منفعت مر افقت اجتماع آب و آتش کبی نامیسر بلکه بنم کبی سوخته جان شعله آشامک پنبه وجود اجابه مقارنتی عین ضرر در بعد ازین مناسب حال اختیار بمنزله شیرازه مجموعه اختلاطی کسسته مقراض مفارقت قیلوب دفتر اخوت و اتحادی دست روزگار

پريشان سازه تسليم ايله كه اختيار مباحثدر (ع) بن چكادم صاغ اسن قال
ايمدى قربان اولديغم (نثر) ديوب نيت وداع وعزيمت انقطاع ايله متوجه
دامنبوس اخ عزيز اولدى بومقدمه كه نفته مصدور وهذيان محرور قيهلندن
ايدى رسیده سمع برادري اوليحق مكدر ساز مشرب عذب محبت وانجذاب
اوليوب وقطعا كلمات مذكوره دن تأثر وتغير كليوب روى جد صرفدن مدافعه
اغلوطة هذل امير رفيقنده مجد اولدى وديديكه اى اخ شفيق ووفادار صديق
لهيب صبايه ايله مرض ميل ووله اشتداد پذير بحران اولمله حرارت مفرطه
عشق طاقتكده از مقداق زباني هذيان پاش پريشاني قيلول بيد ماغ وداغ
داغ اولديغكدن خيالات بى معنى تعطيل حواس وقوايه مؤدى اولمش
معذور باد (ع) اين اول داروكير عشقست (نثر) مكر ابتلاى عشق ومحبت
آدمه باعث عيب وهجنت ويارانه مدار تفرقه نفرت اولقى احتمالي واردر
حالت محبتك برقرارى اخوته مانعيت وتعلق دلبرانك زوال علاقه برادري ايله
مناسبتى ندر (شان ينهما) اكر خاطر ميالك آرزوسى جاله رپوده ايسه كردار
اخوته نه ضرر ويرر فرضا روزان وشان آواره وسر كردان اولقى لازم كمش ايسه
بزم بسزده ثابت اولان حقوق اخوت صادقانه خال طرياني ندن لازم كلور
معاذ الله بوسوداي خامى دماغ فكر ندن ازاله وبوفكر فاسد المالى ساحة
خاطر دن اخراج ايله * اكر جنابكه تلاشى الويوب سربى سامانكه سربى
اولقى كور نمش ايسه الحمد لله بنم مائه عقل وادراكم برجادرا كرسكا آواره لك
يوز طوتوب برآر زمان محرار دشيداي اولقى لازم كمش ايسه ميدان صداقتده
ثبات قدم بكارا داندارسن نه حال اوزره كشت وكذار مراد ايدرسك مانع
ومزاحم دكلم اكر پركار وار هزار اطراف واقطار سير ايدرسك بنينه مر كز
اخوته ثابت قدم وبرقرار معمار قضا بنیان حب وولامزى اول مر تبه مى
تأسيس ايتشدر كه مناجيق فسانه وفسون وياتند باد كونا كونا ايله انهدام
پذير زوال اوله اطفالدن دكلز كه سرمشق ودادى بنان تلوث پذير عقوق ايله
مضمحل آلايش تغير ايدموز مجنون غير كه سرمايه مابه الابتهاج خلوصى اسراف
ملاعب فنورو تقصير قيله وز * غائله امر اض هله قيهلندندر كه جسم وجانكي
تبلرزه اضطرابه صالمشدر شرط برادري ولازمه طريقت وصداقت كستري

وجود ناز پروردی بپوشیده اختلاف مزاج و استیلا عارضه انزعاج حالنده
 تگ و تنها قوم یوب یا نکه پویان و دوان و دردی که جویای درمان اولمقدر *
 اگر تکاپوی همت سببیل دار الشقای عالمه زخم دروغه مرهم بولنر سه
 باری سنکله برار سوزان آتش اضطراب اولوب جام قهر دهر بی امانی
 جنابکله برادرانه یله چکه م دیوب اولوب تدریر زود تأثیری مغلاب شربت نافع ابتدی
 و بنان تدارک دلپذیر ایله مقدم نبض کیر دلخسته عشق موجب التدمیر اولدی *
 و جناب حکیم علی الاطلاق * و حضرت شفا بخش درماندگان فراق عارضه
 اضطراب که خفت و لمیب سینه بی شکبکه سکون و راحت و پرنجه عهد اولسون که
 طفل دهانم پستان غدا دن فطیم و رحم شکم جنین شعبدن عقیم اولوب تاسنک
 کردن جانک دوشاخه عشق مجازیدن آزاد اولجه خواب و خورش و حضور
 و آسایش وجودیه حرام اولسون دیدی بو عهد اوزره قرق کون علی التوالی
 انای معده سن بدل مایخی لادن خالی قیلوب نفسیده لب و تشنه جگر در دسر
 چکوب چله مر دان تمام اولیجق حریفک کیفیت غلیان دیک محنت و فوران
 تنور عشق و محبتندن سؤال ایلدی جان عاشقه الان کماکان جویای وارد اولوب
 برادر نیک سکا ل تکرار صوم وصال ایدوب دهانه انکشت حیرتن اوز که
 نسنه لازم کلز و ذایقه جانی تلخاب صبردن غیری ایله دفع مرارت حلقوم تحمل
 ایتمز ایدی برادر عاشق رفیق صادق بو وجه اوزره زجت و مشقت ارتکابنده
 کندویه موافقت و رعایت لوازم مرافقت کوروب نه حالدر برادرم آزاده
 قید عشق ایکن مجرد بکاتبیت و درد محنت کشیده معنای معیت بولنق ایچون
 نیجه مدتدر که کرسنه و بی تاب محروم غدا و آب افتان و خیران کریان و حیران
 کز ریور بر بحال اوزره بن فقیر اوفقدر دیوب اولدخی برادر غیورینه تبعیته
 جنس اغدیه و اشربه دن بالکلیه انقطاع ایدوب مدتی چند بو وضع درد
 مندانه ایله خرسند اولیجق ترک اکل و شرب ایله قوت ریاضیه رسوخ و اشتداد
 و ملکه روحانیتنه ترقی و ازدیاد حاصل اولوب تزیاد صفای روحانی ازاله
 هوای نفسانی به باعث اولغله نازه پرسوز و کداز مجاز آلودی منطقی و غائله
 ابتلا انکیزی منتفی اولوب آخر عمره دک برادرانه گذران اوقات و احیانه قرار
 و یردیلر و عوایق علایقندن آزاده سیر کلزار روزگار و سخن کلسان جهانده

اقتطاف بهار آثار ایدیلر (حکایت) صدد مذکوره مناسب بر حکایه صحیح
 الروایه منقولدر که عهد سالفده عباد مر تاضین بنی اسر ایلدن ایکی یار
 بر غارتنک وتارده اختیار انزو اوقرار ایدوب (یوما من الایام) اول ایکی یار وفادارک
 بری بعضی لوازم احضاری ایچون جانب معموره به متوجه اولوب میان محلات
 شهرده کذر ایدر ایکن بر سرای عالی بنانک روزنه شهنشین زرینه طاقندن
 پرتوانداز عالم جان بر جمال تابدار خورشید لمعانه نظری دوش اولیجق شعله
 عذاری محترق ساز عقل وهوشی اولوب مست ومدهوش بر کوشه ده قرار
 ایدوب نه مقوله مصلحت ایچون شهره کلدیکن فراموش ایلدی کنج غارده قلان
 یار وفادار نیچه ایام سر بحیب انتظار اولوب شهره امیددن اثر بدیدار اولیجق
 نیت فحش واستخبار ایله پانهاده دار معموره اولوب کشت اطراف واقطار
 ایدرک بر معلا سرایه اوغرایوب پیشگاهنده کورر که

✽ شعر ✽

✽ آن سوخته خراب سینه ✽ ✽ اورنک نشین بی خزینه ✽
 مستدکاه عشق جاتانه امیرانه یکمش طورر یعنی قید عقل وادراکی بر طرف
 قیلوب واله وجیران بر کنارده اتکای جدار ایدوب یاتور طریقۀ ترجمدن
 پرسش حال ملال مألنه آغاز ایدیجک حجابندن روی مقاله نقاب انداز تبخن
 اولوب یار غارینی تشخیص ایتماک صورتندن سن کیمن ونه جانبندن کلور سن
 دیو بیگانه معامله سیله مقابله وادیسن کوستردی یار عابد بر آرزمان سیاله فشان
 دموع اولوب کاه کف نوازش ایله جبین حائنه صندلسای شفقت وکاه کلدسته
 نیاز مندی ایله روی آما لئه کلاب افشان مر حمت اولدی ویدی ای یار
 وفاسکال (لله تعالی) کندیکی پامال ملال ولکدزده انفعال ایتمه سمند صبره
 ارخای عنان ایدوب عروق واعصاب تحملکه فتور وکلال ویرمه وبندن
 شرم وحجاب ایدوب ستر حال ایله مقید اوله

✽ نظم ✽

✽ بر بلای سیاهه دوشمش سن ✽

✽ سهوایله قعر چاهه دوشمش سن ✽

اوله که فیض صحتله وجود پر ملالکه صحت و پایردی مر افقتله بوغندن

خلاص وعافیت میسر اولوب رخنه مشقتک رفو کرتدیر ایله بخیه فلاح پیدا قیله اکر بنم طرفدن قاعده یاریه خلل طاری اولق خیالان ایدرسن ایم الله شمدیکچاله دک جنابکه شفقت بودر جهده نابض اولما مشیدی محصل فقیری تدارک اسباب غمخواریده بازل مقدور و درمیان کن جد موفوریل همان اسرار ضمیر کدن بنی آگاه قیل (ان شاء الله تعالی) ساعد پرزور همت درکار اولجق یامیان معشوق امل درنگار اولور یا کردن جانکه آویخته اولان قلاده فتن جدا قیلنور دیو یحید و شمار جواهر تسلیت ایثارا یلدی عاشق نامراد برادر خالص القوادک بورته ده انسانیت و کندودن بورسمه وضع مستهجن منافی المروء صدورند نصکره جاده محبتده ثابت قدم اولوب بو حالده بردوامی صدق و محبتن مشاهده ایدیجک عنایت کریم چاره ساز ایله آینه قلبنه نور شمس هدایت پرتو انداز ندهات اولوب سبیکه عشق مجازی نقد محبت حقیق برادری ایله میزان تصورده وزن و عیارا یلدی و ایکسینک دخی ابریز علاقه لرین محک مبین الماهیه ادرا که اوردی کوردیکه عشق محایب عذیم الوفا در وکل و ناله عندلیب کبی بی بقادر و محبت برادر مهربان همواره ثابت و برقرار عالم جائدر (علی هذا التقدير) امر باقی شی فانیه ترجیح و نقدی نسیهیه تبدیل مقوله سیدرو بودخی مقرر در که بر نخت اوزره ایکی پادشاه نامتصور بر کنج محقر ایکی شهر یار کجینه مقر اولق نامیسر در لابدا یکسندن برین اختیار و انساب و اولی اولان محبت اوزره قرار لازم کلور دیو کندی کتدویه نصیحت واجوبه مسکنه ایله الزام طبیعت ایدوب

✽ نظم ✽

✽ لازم اولان بکا برادر در ✽ که همیشه محب و یاور در ✽
 ✽ عشق اوله عشق بردوامه همان ✽ عشق فانی بی نیلر عاقل اولان ✽
 مدلولی اوزره محبت یار خالص القوادی میل محبوب هر جایی نهاده ترجیح
 و حسن زائله متعلق میل ناپایداری ترک وازاله وجوبن تصریح ایدوب یار غار
 قدیمی ایله تجدید حب صمیمی قیلدیلر و خاتمه عمر عزیزلرینه دک آفات قواد حدن
 سلام مواظب طاعات جهان آفرین اولدیلر ✽ ذکر اولثان حکایه اردن منفهمدر که
 صحایف سالفه ده مذکور اولدیغی اوزره مذاهب (ابی ذر) اسلام و انساب و قاعده

مروته اقرب اوله زيرا اخوت حقانيه منزله قرابت نسبيه ده در (مثلا) ارتكاب معاصي سببيله اقربان دور ورو كردان اولق ناسزا اولديغي كي صدور كستاخى ايله برادر صداقت پروردن بجانب وثنائي نار وادر آيت كريمه (فان عصولك فقل اني بريء مما تعلمون) تفسيرنده مفاد قل حضرت مؤلف الاصل (امام حجة الاسلام) بومضمون بلاغت انجام در كه عثرت و خویشان مرتكب شوائب عصيان او ليحق عملارندن بيزار و نفور اولق اختلاط نردن اجتناب و افتراق مستلزم اولماز (ابو الدرداء رضى الله عنه) جانبندن منقولدر كه مع تجاوز الة تقطاع على مامر توابعندن بري ارتكاب معصيت ايتد كده نيچون عداوت ائمز سن ديدير بن آنك معصيت دشمن طوتارم كندى برادر لر مدر ديويور مشلر نهايه الامر اولمقوله ي ابتدا داخل حلقه اخوت ايتك يعنى تجربه و امتحان ايتدين رتبه برادرى يه كتورمك لايق دكلدر زير ابعدا لوقوع رد ايتك خيانت اولور و بومعنى دخی وصايای بزرگان طریقه حقیقه دندر كه هر چند بر صديق مجرم ارتكاب ايتديكي خطادن بسط اعتذار و اظهار سمت استغفار ايده (ان صدقا وان كذبا) عذرى قبوله موصول اولق كر كدر (ابو سليمان داراني رحة الله عليه) بيور مشلر در كه احباب كرذن مشاهده جفا ايتديكر ذره زهار عتاب و توبيخ ايله معامله ايتيه سز زير محتملدر كه صدد عتابه سزذن بعض كلمات ناسزا ظهور ايدوب اندن كورديك كر جفا و جورذن عتاب كر زياده ايتمش اولور سز و بو تقدير جه سزذن تعدى صدور ايدوب رتبه عدالتدن سقوط ايجاب ايده (حق پانزدهم) حیات و ممانده برادر يني و اتباعنى دعای خير ايله ياد ايتمكدر (جناب فخر العالميندن) منقولدر كه هر كس كه اخوانك غيبتنده دعا ايتليه بارگاه آله هيتدن بفرشته مأمور جواب آمين اولوب اى مؤمن خير خواه معلوم خاطر آگاهك اوله كه مضمون مناجاتك رسیده سمع قبول قاضى الحاجات اولوب دادار كرد كار مقتضای دعاك اوزره سنك دخی مأل حالنى خير نكويده اول برادره برابر ايله ديو خطاب ايدر * وینه مرويدر كه اولمقوله دعا ورزان اخوان مؤمنينه جناب الوهيتدن خطاب مستطاب وارد اولور كه قرنداشلر يكر حقه نياز مند اولديگر حسنات افاضه سندن سزذن بد او مباشرت ايدر ين يعنى اول امنيه ي اول سزه عطا قلوب بعده مدعوليه احسان ايدر ين

تحقیق کرده محققین پاک آیند در که هر نسیم دعا که غیبت احباده مهذب دهاندن
وزان اوله البته کشتن قبوله وصول بولوب باعث شکفتی غنچه اقبال اولور
وهر قطره ثنا که وراء ظهر احبایدن میراب لساندن ریزان اوله لابد چمنستان
اجایته رسیده اولوب موجب سرسبزی برك ناچیز آمال اولور (ابوالدرداء
رضی الله تعالی عنه) بیور مشر هرگاه جبین تضرع و نیازم سوده خالک شجده گاه
اوله احبایدن هفتاد نفری خیرایله یادایدوب البته سر نهاده سجده ایکن اولمقدار
دوستک حصول مراد دارینلرین درخواست ایدرین (وبعض) کبار اخیار
اخوانک ترک متاع حیات ایتد کدن صکره یغما کران ورته نهب مخلفاته مشغول
اولد قلرنده آنلر سرمرزارنده نقود درود ثناکاری نثار ایدوب ایلم عزای انجام
بولنجه صبح و شام حلوا ی سکرین دعایی روح روانلرینه اهدا و ایثار ایدرلر ایدی *
اخبار سیدالابراردن مأخوذ در که فتاده دریای فنا اولان عجزه مثابه غریق
دریاده در که اطراف وجوانبه پشت و پا ورلر و هر خشیش خسیسدن جوای
مدد و امید وار درمان اولورلر و دعای اهل و عیال نوردن کوه و جزیره شکن
باغلیوب اول ناتوانلری تلاطم امواج رحمت اول کوهستانه القا ایدوب نهنگ
خوف و بیم قهر چیمدن نجات بولورلر (کذلک) مریدر که بیور مشر سرش
رحمت ادعیه اخوانی نهاده اوعیه نورانی قیلوب پیشگاه مستعدان مغفرت
سجنانیه عرض ایده لر و دار فائیده ترک ایتدیکک فلان کسه نک ار مغناید ر دیه لر
وزمره اموات بهشت نشینک عالم حیاتده هدا یه فائیده یکدیگر دن فرحان
اولد قلری وجه اوزره بوحالده دخی ملائکه بشارت رسالتک طریقه مذکوره
اوزره عرض ایتد کلری دعا هدیله لرندن شاد و مسرور و بر برینه ابتهاج و مباحات
ایله فرح و فحور اوله لر (حق شانزدهم) محافظه حق وفادر و توابع و لواحق
یار متوفادن غفلت اولنسن دخی بوجهلده دن معدود در دیمشلمری ویدر که عهد
رسول اللهه (صلی الله تعالی علیه وسلم) بر پیره زن پر حزن برك خزان کبی
لرزان و نهال خیزران اساضعیف و نالان هزار بیج و تاب و قلق و اضطراب ایله
مجلس شریف سید کاشانه دخول ایلدی (حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم)
دخی مستوره مسطوریهی مر موق نظر التفات و مغمور نمای نوازش عیم البرکات
ایدوب قطیفه لطیفه حسن انبساطی ضعیفه عقیقه مذکوره پای انداز تعظیم

و تلطیف ابدی و طبق طبق میوه کونا کون تحیه بی هدیه القدوم و شیشه
 شیشه ازهار عنبر بوی شای پشکاه مخدره مشوش الدقوم ایتمکده مبالغه
 پیوردی حضار عالیقام افراط اکرام حضرتدن حیران اولوب متعجبانه
 زبان حاله متوجه پرسش و سؤال اولیحق حضرت سخنسرای شایف جواب
 ملاحظه احباب ایدوب پیوردیلرکه بوامة اللهک خدیجه مر قومه عصمت
 پناه ایله فرط توددی و حال صحنده محبتنه گاه و بیکاه ترددی اولوب حیاتنده
 منادم و مصاحبی و حضورنده خیلی تقرب صاحبی ایدی اول حقوق گذشته بی
 رعایتده مسامحه روح مر حومهیه جفادر دیو پیوردیلر (و تمای وفاداریدندرکه
 رعایت خاطر اخوانده جله توابع و لواحق حصه دار تساوی اولوب فزونی
 مرا تب و ارتقاء درجات مناصب سببیله زیر جناح تکبره آئینه و هیچ غائله دن
 میانه توخش و تنفر حلول آئینه که ابلیس پرتلیسک تفرقه احبابدن اهم کار
 ناصوابی یوقدر حق صد یقده کلام تمام ساعی بالفسادی اسماع و اولبایده
 صدور ایدن دروغ یفروغنه اعتماد دخی منفور طباع ارباب سداد ایدوی
 مقرر در و مسلم سخنان عظه و تذکیر قبول کلمات فاسد المأل و شاتدن منع
 و تذذیر پیوردقلری خبر متواتر در (حق هفدهم) طرح تکلف و اجتناب
 طور و تعسفدر دو سندن مقابله محبتده بر امنیه توقع ایتماکدر که دلیل
 نقصان محبت اولور فرموده (امیر المؤمنین علی المرتضا) در که بدترین احبا
 اولدر که حضورنده بسط اعدار و تقدیم استعفا و اعتذاره محتاج اوله سن
 و انکله معامله ده زانوی تکلف اوزره نشست و قرار ایده سن * سید الطائفه
 حنید بغدادی علیه رحمة الملك الهادی * پیورمشلدر هزاران هزار دوست
 و احبا کورلمشدر که مدتها زانو بزانو سفره نشین بزم اتحاد و شراب
 آشام حب و و داد اولمش ایکن بزم التلرینه اغیار تنفر و توخش القاء
 خس و خار تنا کر ایتدیکی مشاهده اولمشدر لاجرم بو حالت نامتوقع و قوعی
 البته میانلرندن برینک ساحه دروننده مغیلان علت و بطائنه جامه نهاده
 اثر خاشاک ضنت بولتدیغی جهتنددر کبار ابراردن منقولدر که پیورمشلر
 اهل دنیا ایله ادب اوزره زند کانی ایدوب رجال آخرت و صلحاء امت ایله
 معامله علمیدن غفلت آئینه سز اما ارباب معرفت یعنی راز دانان عالم حقیقت

ایله کو کلکز نه بوزدن استرسه او یله اختلاط و معاشرت ایده سز یغنی اهل عرفان قصور و نقصانه نگران اولزل اول زهره حضورنده هر نه مرتبه خطیه و تقصیر یکن ظهور ایدرسه کلفه بسط اعتذاره محتاج اولماز سزدن فرضا خطای ظاهره صادر اولسه ده مقتضای کرم جبلیلری اوزره عیبکری دامن عفو ایله ساتر و کسر جرایمی ادوات صفح جمیل ایله جابر اولورل طائفه صفوت اثر صوفیاندن بر قوم معتبره بر برینه تبعیت و ستر عیب زلت ملاحظه سیله بوجه اوزره معاشرت قلمشردر که میانلرندن بری خواب راحتته متوجه اولسه جمله سی سوایم قوای متحر که لرین چراگاه نومه القا ایدرل ایدی و بری افطار صوم ایله تناول غذا مراد ایلسه جمله سی حواصل نفس شره آلودلرین نفایس اطعمه دن حصه دار شعب و سیری قیلورل ایدی تا که آرزومند ترک ریاضت و محظوظ حصول مراد طبیعت اولان کسه میانلرندن قنغیسی ایدوکی متضخ و اول هجئه ایله متفضح اولیه (حق هشدهم) کندویه صدیق شفیقندن کمتر و هر حالده یار غارندن ضعیف و احقر عد ایلکدر حضور جنید بغدادیده احبابندن بری قاعده مر اسم پرستان زمانه کبی یار صادقندن بحث ایدوب دریغ که روزگارد بر جلیس هموار کرداره مالک اولدم و عمر آخر اولدی بر صدیق صادق نهاده راست کلام دیو مخزن ایلدی جناب جنید اول خریفی تعمیر ایدوب

❧ بیت ❧

❧ ای هوسناک آرزوی محال ❧ ❧ عقلی خیره ایش بو خیال ❧
اگر سنک بارکش مؤتک اولور و کندوسن حال اقبال حوایجک قیلور
یار بولمق استرسک و کندی مراد جابنه سنک آمالکی ترجیح ایدر آدم طلب
ایدر ايسک (ع) زهی تصور باطل زهی خیال محال ❧ اولمقوله یار ازمنه نک
برنده بولمز یار استرایسک سینه کی سهام مر امنه سپر و وجودیکی احکام آلمنه
فرمانبر ایتک کرکسن والا تک و تنها محروم الفت احبا قالمق مقرر اولور دیو
بیوردیلر ❧ کذلک تجربه کاران روزگار دیمشردر هر کیم کندوی دوستلرندن
متفوق طوتوب بلند پرواز اوج کبر و ناز اوله البته عقاب اضطرار چنکالندن
رها بولماز و بو غبار افکار ایله تیره دماغ اولنلرک منهل حالی قطعا کسب
صفا قیلز و اولمقوله از باب تعظم کندولرین مرتکب و بال هم یارانی

کنهکار سوء فعال ایدرلر واکر برابر فرض ایدوب دعوی تساوی ایدرلر سه
 هم کندولره تکلف وزور اولور هم یارانی رنجور ببحضور ایتک لازم کلور
 اما یارانندن کندویی دنی وحقیر فرض ایدوب هر حالده تابع مطلق اولور سه
 طرفین آسوده اولیق محقق اولور (اولا) معلوم ذل دانش پڑوهان منطوق
 ومفهوم اوله که هر کسک نوازش والتفات استحقاقی مرتبه تقرب وانتسابی
 قدردر جانب قرب ونسبت متفاوته اولمین مراعاتی واجب اولان حقوق
 دخی متعدد اولیق لازم کلور وجهل دن اقوی واولی اولان اخوت حقانیه در که
 بیانی صحایف سالفه ده تفصیل اولندی بعدازین مجرد علاقه دینه ورا بطه
 مناسبت اسلامیة مقتضاسیله رعایت اولنه جق حقوق جمیله ذکرینه
 شروع اولور * والله الموفق والمعین (حق اول) کندی وجودینه سزا
 کورمدیکی احوالی مسلم آخره روا کورمیه (حضرت سیدالوری) بیورمشلردر
 افراد مؤمنین جسم واحد منزله سنده در که برعضوه اصابت ایدن رنج
 وزجنگ اثر وجعی تمام بدنه سرایت ایدرته کیم انفس شریفه عالیحضرتدن
 مستفاد در که هر کیم وجودینه زندان نیراندن امیدرهای قیله ویزم دم واپسینده
 ساقی هادم اللذات اذاقه چاشنی ناکوار سکرات ایتد کده شراب خنظل
 عذاب ومعجون سم الفار اضطراب مرارتدن سلامت آرزوقیله کر کدر که
 طبرزدکله شهادت مذاق جائنه حلاوتبخش ایمان یعنی فحواى غرای (من کان
 آخر کلامه لا اله الا الله دخل الجنة) رهنمای جانب جنان اوله پس آنکاه کندینه
 لایق کورمدیکی خصوصی آخره دخی مناسب کورمیه وشیخ برمومنک شهراه
 حالنه حفر بئر اختلال ایتمه که (من حفر بئر الاخیه وقع فیه) کلامی دلیلی
 تمویه در (حضرت موسی علیه السلام اثنای مناجاتده یارب العالمین عباد کدن
 صفت عدالتله موصوف اولوب حقیقت اوزره عادل اطلاقه کیملر لایقدر
 دیوالتماس جواب ایتد کده صوب خدادن خطاب وارداولدی که (بین الناس)
 عادل حقیق اول کیمسه در که کندودن انصاف ایدوب براى منکره مباشر
 وقصد اضرار غیره متبحاسر ایکن کندی نفسینه قیاس ایلیه وبوحال بنم
 حقمده ظهور ایلسه تکدر و تضرع مقرر ایدی دیوب آخره تعدی بی روا کورمیه
 (حق ثانی) دست وزباندن آخره مضرت رسان اولما مقدر که مدلول حدیث

مشهور و مقبول اوزره شرط اسلام یدندن ولسا نندن مسلم آخر آزرده اولماقدیر
 وینه کلمات حکمت آمیز حضرتدن مستفاد ثقاتدر که بیوزمشلردر مومن اطلاق
 اول شخصه ماصدقدیر که مسلمانلرک دیننه وماننه امین اوله و مهاجر اول
 صاحب خلق فاخردر که افعال ذمیمه دن مباعدت یعنی خطئه سوء صنیعدن
 مهاجرت قیلوب کار ایدووصف مذمومدن اختیاری ایله انقطاع ایده و بر مؤمنه
 باعث خوف و بیم اولان وضع ذمیمدن اجتناب ایلیه (مجاهد رحمه الله علیه)
 جنباندن هر ویدر که طرف قهاریدن اهل دوزخه خارش بدن تسلط اولئور
 شول هر تبده استخوانلری ظاهر اولنجه جسدرین تحذیش ایدوب عروق
 واعصاب و لحوم واعضادن متشخص اوله (بعده) نداء قهر اقتضا وارد
 اولوب بوزجتک چاشنی اضطرابی مذاق ادرا ککزه تلخ و ناخوشکوار
 کلورمی دیند کده جانب محنتکشان عذابدن فریاد متضجرانه برخاسته اولوب
 حقابو عذاب الیمک صعوبتی بدن محنت زده مزنی قنایدر ایدوب کارد با استخوان
 رسید مثلی اوزره تامغز جانغزه تأثیر ایتدی دید کلرنده زبانان قهر انداز زبان
 زبانه پاش تویخی دراز ایدوب بوقهر و نکال اول سوء حال کز غره سیدر که
 دنیاده مسلمینی آزرده ورنجیده ایدوب رهگذر حضور لینه القاء خارخار
 آزار ایدر ایدیکر دیلر (حضرت سید عالم صلی الله تعالی علیه وسلم) اثنای
 محاکات تنبیها ت صمدانیده مدارات ناس ایله مأموریتلرین بیان بیوردقلری
 اوزره عباد الله تواضع وزیر دستانه شفقت و سرفرو ایله معامله بیورملری
 باینده نزول وحی ربانی خصوصن برآورده زبان شکر پاش تقریر بیوردقلری
 مفاد السنه کلک تحاریردر (اول برکزیده کائنات علیه افضل التحیات)
 صحن جنتده برآزاده خرام بی باک رفتار نه نظرم دوش اولندی که فضای پهنای
 فردوسی کیف یشاء سیر و تماشا و بی مزاحم و غریم کلکشت باغ نعیم ایلر دیو
 بیوردقلرنده اصحاب مکرم جناب پیمبر صحیح الخطاب اول کامکار صاحب نصاب
 نه مقوله عمل خیر موجب الثواب ایله بونعمت عمیم النفعیه فائزونه کونه حسنه
 محیر الاحباب ایله بویوزدن کامیاب اولمشدر دیو نیازمند تحریک لب جواب
 اولدیلر (حضرت رسول) معجزه پرداز صد دیان واقعه کوهر پاش راز
 اولوب بیوردیلر که حال حیاتنده رهگذر انامدن بردخت پاره بی اندامی قلع

وقع و جذوع پرخاری آئنده و رونده نك خایده دامن عزیمت لری اولماق ایچون
 محندن اخراج و قطع ایتشیدیکه ابناء سبیل اول موضعدن سهولت و آسانی ایله
 مرورایدن (لله دره و قوبل بارجن خیره) صورت ظاهرده بر شجره خبیثه که
 ضرری ایچق تصادف ایدن بعضی ره روانه طاریدر ازاله اولمقله بوطبقده
 احسانه باعث اولیچق رهگذر عامه و خاصده نشانده دست طبیعت اولان
 ام غیلان خباثت که افغان و اغصانی یجد و نهایت اولد یغندن فسادى
 قاطبه ناسه تأثیر و سرایت ایتدوکی قراردادده جموع اهل فطنتدر بریده منجیل
 همت اولد قده نه مرتبه ده انعام ذی الجلال والا کرامی مستلزم ایده چکی معلوم
 صواب اندیشان عالی رتبتدر (حق ثالث) هیچ کسه تکبر ایتماکدر که (جناب
 ذی العظمة و الکبرياء) اول حال ایله اتصاقی زمره مؤمنینه روا کورمیوب
 طائفه متکبرینی سلسله دشمنان مستعد نفرینه ادخال ایدوب اول فرقده
 سردر هوانك ستون قبه خیلا اولان کردن رعونت ایتلارین زنجیر سختگیر
 (ان الله لا یحب المتکبرین) ایله بند و سزاوار اغلال ایتدیکی مخصوص و معروف
 اهل حاددر و لازمدر که حصول مراتب شروردن خلقه اظهار فخر و غرور
 ایتیدر که (حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم) علوشان و سطوع
 برهانی مقرر ایکن ارامل و ایسام و فقرای پر آلامک (بالذات) خانه و برانه لینه
 واروب انجاح مرام و تدارک مهاملری ایله تهید و اهتمام ایتدکلی معلوم انامدر
 هیچکسه چشم حقارتله نگاه ایتیه نر که بوندن بزرگ جرم و کنه اولمز
 جائز که تحقیر اولشان مرد عاجز ولی خدا و منظور جناب مولی اولوب
 ردای (اولیائی تحت قبای لایع فهم غیری) ایله پوشیده و مستور
 و عین حقارت ایله نظر اولشان کیسه عین عنایت حق ایله منظور اولمش اوله
 (حق رابع) سخن هرزه خایان نغمت شعاره توجیه سمع قبول ایتماکدر خبر سعادت
 اثرده وارد اولمشدر که هشت بهشت مرتبه الاسباب که صلحای مؤمنینه
 مفتحه الابوابدر طائفه دروغ کویان بدین * و نغمه کاران فساد آیین دخول
 خلد بریندن ممنوع و قلم اجازت سیرجنت اول زمره دن مر فوعدر (حق خامس)
 قصدا هیچ مسلمی اوچ کوندن زیاده شرف مصاحبتدن محروم ایتماکدر بحکم
 الضرورة بعض عوارض بشریه حسبیه برایکی کون ترک مکمله واقع اولمش

ایسه لازمدر که اوچ کونه قوموب سلام لازم الاسلام ایله بدء کلام ایلیه
 (امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه) حکایه بیورمشلردر که جناب الوهیتدن
 (حضرت یوسف علیه السلامه) خطاب سبحانی ورود ایتدیکه سن بویوزدن
 مظاهر جمال ورتبه علیه ایله عزیز و نجسته حال اولدیغکه سبب صاحب الزل
 برادرلندن صدور ایدن سابقه رفکش عفو جیل اولدیغندندر (بعض)
 کبار دیمشلردر زلات اخوانی عفوایدن آدم فروئی عزت و بزرگی دولتدن غیری
 نسنه کورمز و بومعامله بی پیشهاد مشرب ایدنلر هرگز ذلیل و خوار اولمز
 (حق سادس) مطلقا لطف و نکوی مبذول و یدریغ اولمق باینده خواص
 و عوام و خیار و ثام بیننی فرق ایتوب وسع امکان مرتبه سنده اولان لطف
 و احسان هر مسلم حقیقه نمایان اوله که خبرده وارد اولمشدر که هر کیمه قادر ایسک
 لطف و حسنه کی دریغ اتمه که اکر اول کیمسه احسانه لایق دکل ایسه ابداع
 کرمه اهل اولدیغ مقرر اولور * وینه خبرده ورود ایتمشدر که وجود آدمیده
 اصل عققدر کمال عققدر صکره اولا لازم اولان ایمان بالله ورسوله در
 بعدالایمان اهم مهام کافه خلق جهاته دوستی و نکویدر اکر نیک واکر بد
 واکر طالح واکر صالح (ابوهریره رضی الله تعالی عنه) حکایه بیورمشلر هر کیم
 اثناء مصاحبتده ایدی کریمه رسول الله تشبث ایدوب دست کرم پیوستلرینه
 یابشمش اولمش ایسه کف مبارکترین کف ایتوب وکلام شریفاری انجام
 بولنجه تحمل بیورل ایدی مکر بر شخص مخاطب ارادتیه صالیو یروب جدا اوله
 وهر کیم حضرت خطا باعرض مرام ایسه لر جهله روی مشکین بویلرین اکاه
 توجیه ایدوب بالکلیه طرف متکلمه توجه ایدرلر ایدی تاحریفک مدعاسی
 پیوسته ختام اولنجه روکردان اعراض اولمز لر ایدی دیو تحقیق ایتمشلردر
 (حق سابع) پیرانه حرمت واطفاله مرتد زرا (حضرت صلی الله علیه وسلم)
 بوایکی حالده تقصیر ایدنلری بزندن دکلدر دیواشارت بیورمشلردر وموی سفیده
 تعظیم واکرام (جناب کریم ذی الجلاله تعظیم ایدوکن افاده و تصریح بیوروب
 هیچ نوع بشردن بر شاب امر داحترام پیران ساخورده بی کندویه الزام ایلز که
 حضرت خداوند مقدر الاجال اول جوان ستوده خصالی هنکام پیری به ایصال
 اتمیه وزمان اراذل عمرده بالغ صحبتلری اولان جوانان صاحب توانک رعایت

واکرام لرینه مظہر اولیہ دیو پیور مشلردر * ومتفق علیہ تجربہ کاران روز کاردر کہ ضابطہ تعظیم ساخور دکان دہری پیشنہاد ایدن لر البتہ برخوردار ومعمر اولوب خلافہ ذاہب اولئر نہ شجرہ دولتدن اجتناء شمار مر ادا یتشلر نہ مزرعہ آمالدن اقتطاف محصول قلمشلردر اطفال عصمت آیتک نوازش خاطر سادہ نقشلری دخی بوقبیلدنر کہ (حضرت سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم) بعض سفر ظفر اثرلرندن عودت پیوردقلرنہ کودکان شہردن نیچہ سن حضور شریف لرینہ دعوت وکمال شفقتلرندن کندی پیش زین سعادت قرین لرینہ آلوب آغوش عزت لرنہ کنجایش پذیر اولیانلرین وراء ظہر مبارک لرینہ اجلاس ایدوب انلردخی پیش و پس رسول اللہ سوار سمند براق رفتار سید الابراہام اولق سعادتیلہ مباحات واقبحار ایدر لر ایدی (اول اکرم کائنات علیہ افضل الصلوات) حضرت لرینک فرط نوازش اطفال مؤمنندن صدور ایدن کرم ذات مقدس صفات لرین صد اثبات نہ ایراد ایتشلردر کہ شرفیاب التفات عالی حضرت اولق ملا حظہ سیلہ هنوز وجودہ کلان طفل ناشستہ بی حضور حضرتہ کتور لر ایدی تعیین پیوردقلری اسم ایلہ مشرف و بنا کوش حالی قرطہ دعا لری ایلہ مشنف اولوب مدۃ العمر سیمۃ جناب محبوب الہیلہ مفتخر و مباحی اولہ حضرت شرف بخش اشراف اندام آلودہ باوساخ رضیعدن استکاف ایتیموب کمال شفقتلرندن زانوی مبارک لرینہ آلوب بلکہ تطفافا کنارہ چکوب کف دست دعا ایلہ نواخت اثناسندہ صبی غافل یبیاک مجرای آبی امساک ایدہ مدیکندن تلویث دامن پاک آثاری ظہور ایدیچک کتورن دایہ و خدمہ فریاد کنان طفلی آغوش حضرتدن اخذہ شتابان اولدقلرنہ تا مصلحت صغیر یخبر تمام اولنجہ ویرمز لر ایدی ومبادتحریریک بی وقت ایلہ انقطاع آب مؤدی زجت واضطراب ومورث مرض موجب الاتعاب اولیہ دیو تحمل ایدر لر ایدی وتوابع صبی شرمسار کستاخ اولسونلر دیو محمول انفعال اولماق ایچون یا نلرنہ تطہیر رشاشہ صغیرہ تقید ایتیموب کتورن کسنہ لر یا نلرنہ نشست التفات آمیز ایلہ تلطیف خاطر پیوزوب اتمام حاجتلرند نصکرہ آنر کدروانہ سمت خانہ اولور لر ایدی مجلس عالی لری خالی قالوب اقامت لوازم شست وشویہ بعدہ اقدام ایدر لر ایدی (حق نامن)

عموما اهل اسلامه خنده روی و بسیم اولمقدر که (جناب خیرالوری) لوح جبینده
خطوط برهمنده چین نمایان ایتمدن منع و تخذیر ایدوب حق جل و علی کشاده
روی و آسانگیر اولثری دوست اتخاذ ایتمشدر دیو بیوررل (وانس بن مالک
رضی الله تعالی عنه) (حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم) جنابارینه برعجز
بدنمای هفتاد سیده ناقبول دلخراش ادا سرراهنده رفع عقیرة اشتکا قیلوب
بداء توقع مکالمه دور ادور مدعا ایدیجک اول خاطر نواز ارباب رجایره زن ثقلت
نماتک اوضاع نادر برابردن استنکاف ایتمیوب اسماع تفصیل مقالات طویل
الدیلنه انبساط تام ایله توجیه سمع رضا قیلدیلر و برکوشده فرش خاک اوزره
نشست ایدوب تا کلامی پیوسته اختتام اولنج اول جایگاه نارفته دن قیام
ایتمدیلر دیو حکایت بیورمشلردر (حق تاسع) دروغ و خلف وعددن
احترازدر که کلام پاکی آلوده اوساخ کذب و کذاف و شر بت عهدی
مبدل شرنک خلاف ایدنلر و جوهر امانتی شکسته سنک خیانت قیلنلر کا ثامن کان
صوم و قیام شبانروزی به مداوم اولوب عبادات ظاهرده دقیقه فوت ایتمیوب
اولتقدیرجه زمره منافقیندن معدود و حلقه ارباب صادقیندن مردود
و مطرود ایدوکننده راست کویان خبر ایراد حدیث معتبر ایله اثبات مدعا قلمشلردز
(حق عاشر) هر مؤمنک درجه اکر ای مرتبه سنه ملایم قیلنوب طبقه سننده
رعایتدر و بو مصححت وجهی بیاندن غنیدر که اسافل ناس و رعاع رعایادن
برینه اکرام اکا بر و اصحاب جاه و جلال معامله سی اولنسه هجنتی ظاهر اولوب
تقیح انامدن قطع نظر اولنا کسک طغیان و خذلانه مؤدی اولور و برعکس
بر صاحب تجمل و ذیشانه فقراء بیثاب و توان اکرامک ایلسک حقیقته اهانت
و تذلیل ایتمش اولورسن همان بو بایده لطف مفیض النعماء حقیقیه تبعیت
اولنق مناسبدر که جناب حقندن نه مرتبه ده مظاهر احسان اولمش ایسه
لایق اولان طرف بشردن دخی اول طبقه ده سزاوار انعام و اکرام اولمقدر
زیرا خبرده بو معنایی مؤید حضور یکره اعز واقویادن کسکه کلورسه سزدخی
انی عزیز و محترم طوتک دیوتنبیه اولنمشدر (و جناب فخر عالم صلی الله علیه وسلم)
بعض ارباب استحقاقه ردای مبارک لرین مبسوط و جای نشست آماده ایدوب
و بردفعه دخی بر پیره زن عقیقه ردای شیرین کسترانیده قیلوب

بعد الاجلاس پرسش خاطر خواهنه آغاز ایدوب مر حبا ای مادر خوش سیر
هرنه مر ادك وارایسه شفاعت، ورجا قیل كه یدریغ ومهیا در دیوب اول
اشاده واقع اولان غزاده كندی حصه لینه دوشن غنایمی باسرها اول خاتونه
اهدا یوردیلر اولدخی * حضرت ذی النورینه * یوز بیک درهم بها ایله
فروخت ایتدیکی کتب سیرده مسطور و محرردر (حق حادی عشر) ایکی مسلم
بیننده احساس وحشت ایتد كده اصلاح ذات البینه مستعجلا همت در كه
(حضرت شفیع كائنات علیه اطیب التحیات) بركون وجوه اصحابی ووجهه
خطاب ایدوب نوافل عباداتدن افضل مصلحت نه ایدوكن سزه افاده و تحقیق
ایدهن یوردقلمنده (حضرت عمر بن الخطاب) یار رسول الله * پدر و مادر
فدا اولسون دیوب سائر اصحاب كزین شكفته كل اذانی اذعان مدعا ییچون
جانب عندلیب سخنسرای كلزار هدایه طوتوب متوجه كلام سعادتلری
اولیچق ایکی مسلم بیننده اثار عداوت پیدا اولدقده میا نلرندن ازاله خس
وخار شقاق ایدوب رهگذر معامله لینه كلفشان محبت اولمق نوافل عبادات
ومواظبات طاعتدن بهتر و حضور خداده مساعی مذکور دن معتبر در دیو
یوردیلر (حكایت) سالك احسن المسالك (جناب انس بن مالك) حكایه
یوررلر كه * یوما من الايام حضرت خواجه كائناتك غنجه دهانلری خندان
اولوب بی اختیار تبسم یوردیلر حضاردن (حضرت عمر رضی الله تعالی عنه)
یار رسول الله پدر و مادر فدا اولسون بولطف شكفتی یه باعث نه وسر پرده
خاطر عاطزلنده اثاروحی ومشاهدات غیبیه دن نه مقوله سانحه قدسیه لایح
وحادث اولدی دیو رجای كشف راز ایتد كده اول فصاحت پرداز انجازه
طراز انجمن اصحابه بو مضمون عبرت نمون ایله جواهر نثار تحقیق اولدیلر كه
امتمدن ایکی نفر پیشگاه قاضی الحاجاتده زانو زده بث شكوی وتقریر دعوی
ایدوب ای عادل بی معادل حریفم اولان شخص مامل بكا تعدی وظلم ایتشدرد
احقاق حق ایدوب دادیمی آلور دیو فریاد ایدیك (جناب خدا نصیحه
خطاب ایدوب شو مظلومك حقنی ادا ایله دیو فرمان ایلد كده شخص كنهمكار
شرم ساردهن كشای اعتذار اولوب پروردگار اجمع حسنامی سائر خصما آلوب
كتدیله وهر بری كندی حفته طوته مشوباتمى یغما ایتدیله حالا جرایم وزلا ندن

غیری نسنه قالیوب (المفس فی امان الله) مضمونی امضای حجت افلا سمر
 باقی فرمان خدای فرمان فرمان کدر دید کده * حضرت قهار شدید البطش *
 جانب مظلوم متظلمه خطاب ایدوب نه در سن خصمک حسنه سی یوق که
 ظلمی قدر سکا وروب متسلی ایده دیو فخص مراد ایدجک شخص داد
 خواه تحویل دخواه ایدوب یارباه اول تقدیر جبه بنم سیئات بی نهاییه مدن
 بر مقدارین اکا تحمیل ایله که حال ائقال وزر ووبالم اولوب درکات
 دوزخده بکا بدل بارکش عذاب نیران اوله دید کده خاطر خواهی اوزره
 مظلومک جمیع جرایمی حواله کردن ظالم قیلنوب بر مظلمه باقی قالدی
 وانک مجازا تنده نه ظالمده حسنه وار که مظلومه ویره لونه متظلمه جریمه
 قالدیکه جور نه بدل ظالمه تحمیل اولته بو محمله (حضرت سیدالابرار) ایکی
 چشم پر نورلین لؤلؤ بار ایدوب اول روز ظالم سوزعجب یوم هائندر که هر کس
 آنده تخفیف بار سیئاته مائل اولوب مجموع کائنات اول محمله قید عصیان
 آرزومند خلاص وره ایدوب برآز کریمه ترجم نثار ایتد کده ینته اتمام حکایه
 سا بقیه عطف زمام گفتار ایدوب دعوی متخاصمین فیصل یاب تراضی
 اولدین (حضرت رب العزت) طرف مظلومه توجیه خطابه ایدوب
 مقابله که صرف نگاه ایله چشم عبرت ینکه نلر کور بنور سیر و تماشا ایله دیجک
 حریف داد خواه نظر انداز پیشگاه اولوب کور که بر شهر ستان مفرح
 بنیان وزر و سیم وجواهر فواخر ایله مرصع نیچه قصور مشید الارکان صنوف
 زیب وزیور ایله آراسته و فرش استبرق کونا کون ایله پیراسته اولوب
 طورر یا اله العالمین بومنازل علیه پر زیب جواهر آکین انبیا و مرسلین و اتقیا
 و مقرین و شهداء صدیقین نه مقوله دولتمند کامکاره مهیا وسزا وارد دیو
 جرأت نمای استفسار اولیجک جناب الوهیتدن بهاسن ادایه صاحب اقتدار
 اولشایر ایچون مهیا در وهر کیم اعداد ثمن باینده در میان ساز سرمایه
 احضار اوله بومقام عالی اکا منزل و مأوادر دیو خطاب صمدانی وارد اولیجک
 حریف دمبسته وله اولوب * ای قادر بدیع المظاهر بومقوله جایگاه فاخرک
 ادای ثمنه کیملر قادر اولور دیدی صوب خدادن ای فقیر عاجز پراضطراب
 حالا اداء بهاسنه سنده کمال قدرت واردرا کر ذمت خصمکده باقی قلان

حقکدن عفو ایله معامله ایدر ایسک اول جرم حقیر بو مقوله عز کثیره ثمن یسیردر
ایاوین وقصور مذکوره سکا معین و مخصوص اولوب ابد الایاد صحن لطیف
دلکش بنیادنده تفرج کنان خرامان اولورسن دیو بشارت علیه صدور
ایدیجک جان ودلدن امتثال امر ذی الجلاله متابعت وعفو مظلمه خصمه
مبادرت ایدوب حضرت غفار الذنوب * اول ایکی خصمک مایینی مندفع
اولدیغندن ایکیسندخی ضیافت واکرام ایله مسرور وشاد کام ایدوب
معیت اوزره اول مقام عالیده آرام ایده لر دیو مظهر مغفرت وانعام بیوردقارنده
ابتسام واقع اولدیغنی حضار عالیقامه تفهیم واعلام بیوردیلر بعده مشرفان
صحبت عالیشانه خطاب ایدوب زنهاری گروه اخیار جناب پروردکاردن
خوف وخشیته هر حالده کند یکره شعار دثار وابروی اعمال وکار ایلك ومیان
مؤمنینه القاء حسن وفاق ومیانلرندن ازاله تناکر وشقاقه سعی ایلك که
بین المسلمین صلح وصلاح وقوعنی بالذات جناب قاضی الحاجات مراد
ایدیوب عفو زلات ایله معامله ایدنلره نه یوزدن افاضه درجات ایتدیکی
قضیه مذکوره دن واضح وآشکار اولور دیو بیوردیلر (حق الثانی عشر)
عیوب ناسی پوشیده خط خطالینه رقم تغافل کشیده قلمقدر که دنیاده
ستر معایب مؤمنین ایدنلر فردای قیامتمده کدر انکشاف عیوبدن سالم وامین
اولورلر دیو (حضرت صادق الوعد الامین) خبر ویر مشلدر (حضرت
ابی بکر الصدیق رضی الله عنه) بیور مشلدر که مرتکبان شرور وآلودگان
لوث وفجور دن برین اخذ واجرای حدود لازم کلدیکه جناب رب غفور دن
رجا ایدرین که برحالت ایله اول دردمند مفضحک مرتکب اولدیغی مایه
خذلان مستور ایده وحضرت رسول شفقت پناه علیه صلوات الله بحسب
عیوب ناس ایدنلری توینجا بیور مشلدر که هر کیم بر مؤمنک وضوح واقضاحن
رواکوره اکر کندی منزله پنهان ومتواری پردهای پنهان ایدسه ده
جناب کرد کارانک ستر عیوبی برداشته وحال رسوای نمانسی خلقه عیان
ایدرسه البته پرده عصمتی دریده قیلوب بین الانام رسوای وبدنام اولسی مقرر
اولور (ابن مسعود رضی الله عنه) حکلیه بیورلر که اثناء حکومت حضرتده
ابتدا قطع بد ایچون بردزد بی پروا که حضور رسول الله احضار اولندی

و تهمت سرقه متین اولوب اجرای حکم شریعت شریفه لازم کادی حضرت رسالت پناهک لون عذاری آفتاب وارفتیغیر اولوب بو حالده حاضر فی المجلس اولان مقربان اصحاب پرسش وجه تأثر ایدوب (یا رسول الله) یوخسه بوکارده نوع کراهیت رهیاب طبیعتی اولدی دیدکلرنده تصدیق اصحاب ایدوب نیجه اولسون که کندی برادریمز حقنده شیطان لعنت مأبک خاطر خواهی خیرظهوره کلیور حالا بودردمندک فضااحتندن ابلیس خبیث فرخناک و شمت کذاردر و قطع یدی خصوصنده اهتمامز تمام عزازیلک خاطر گوشه سیدر ایمدی عندالله تعالی مغفور و معایکز مستور اولق ملحوظکن ایسه سزدخی تقصیرات خلقی عفو و کناهلرین ستر ایلک که حضور حکامه اخضارندن صکره ستره مجال قالمیوب اقامت حدوددن غیری چاره و تدبیر برطرفدر دیو بیوردیلر (حکایت) (حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه) برکجه محافظه محلات شهر ایچون کشت اسواق ایدر ایکن برخانه دن صدای سرود کوش زدی اولوب بام خانه یه عروج ایدوب استطلاع حال ایتدکده کوردیکه درون بیت محروس الحوالی اغیاردن خالی و صدرنده بر شخص لابالی مسند نشین اولوب قرابه می در پیش و برزن صاحب جمال در آغوش ایکیسی دخی نشوه جام وصال ایله پر مست و مدهوش همانم حضرت فاروق غیور عتاب تو بیخ امیر ایله لطمه زن مرتکب فجور اولوب ای دشمن خداند بر کار ناسزا اوله می قیاس ایدرسن که نهانخانه ده ترتیب مفسده ایتدیکک مستور اوله شمدی جزای کار ناصوابکی کورر و مستحق اولدیغک عتاب و عقابی بولورسن دیجک حریف حاضر جواب (یا امیر المؤمنین) ترتیب مقدمات قهریه ده شتاب ایتمه که بر طریق ایله مرتکب عصیان اولمش ایسم جنابکده اوچ وجهله مخالفت حکم قرآن نما یاندر (اولا) تجسس عیوب ناس منعی امر منصوص ایکن بنم عیب نهائی تجسس ایتدک (ثانیا) (واتوا البیوت من ابوابها) بیورلمش ایکن بالای بامدن دخول نهانخانه یه اقدام کوستردک (ثالثا) (ولاند خلوا بيو تاغیر بیوتکم حتی تستأنسوا و تسلموا علی اهلها) فحوا سنی یاد ایتیب هنوز بنله استیناس جلوه کر دکل ایکن شریطه قصیده اسلام مقدمه رساله ایمان اولان شرط سلام رعایتنده مسامحه قیادک دیو جسارت معارضه ده اظهار قوت قلب

ایدهجک حضرت فاروق مسلم الانصاف کلمات مذکوره دن متأثر اولوب جناب جهان آفرین جل جلاله واقف جمیع اسرار کائنات ایکن مرتکبان معاصینک زیر کلم اخفاده پادرازی کستاخیرین ییلوب ینه مستور پرده مقدس الاستار ستاری ایدرکن شخص نقیصه کارمر قوم حقنده رهروسمت (تخلقوا باخلاق الله) اولمدقلرینه ندامت کلدی اما بومر تبه دنصکره حریفی کل ولای فجور دن تخلیص ایتوب حال ضلال اوزره ترک ایتک دخی همت دینه عمریه به ناروا اولغین (بعد اللتی والتی) تکلیف رجوع وتوبه کاری قیلدی اول مجرم سیهروی شرمناک درحال قبول توبه ایله لوث معاصیدن پاک وصورت معامله سی حیرت انکیز اهل ادراک اولدی صد د مذکورده صدور ایدن تنبیهات بزرگواران ابراردندرکه ایکی آدم کوش یکدیگره خفیه اسماع ایتدکلری اسراره توجیه سمع ایله اسراق جوهر راز پوشیده دن احتراز اولنه که روز جزاده اولمقولهک صماخنه اسرب کداخته القا اولوب دنیاده کنجینه کلام غیری کف سمع ایله غصب ایتدیکیم چون سر صندوقه ذن واعیه سی اخترده اسربی الحتم اوله جقدر *

(حق الثالث عشر) موجب تعیب وتعییر اولان مواضع تهمتدن اجتناب وکریز وخلق لوم وتشنیعنه باعث مواد فساددن علی ای حال پرهیز در تاخواطر ناسی کندی حقنده سوء ظندن والسنه اهل السنه یی لوث غیبتدن صیانت انیش اوله زیرا هر کیمکه آخرک ارتکاب معصیتنه باعث اوله کندی دخی اول معصیتده شریک اولور * حضرت سید کائنات نجسته صفات علیه افضل التحیات *

زوجات عالی درجاتدن صغیه سنیة الحركات ایله آخر رمضانده صفة مسجده مکالمه مهمات ایدر ایکن برایکی آدم سرراهدن مرورایدوب (جناب رسالتنهای آتاری حضورینه دعوت ایتدی وبومحدره عفت لباس محبوبه زوجیتله استیناس ایدن مشکوحه مقبولم صغیه در دیو دفع شبهة ناعز میت بیور دیلر صغیه تدارک خیر البریه دن تحمیر اولوب (یارسول الله) اگر چه غیر یلری بری برینه سوء ظن ایدر لرایدی جناب عالیشانکه هیچکس حرف انداز تهمت اولمق احتمالی وارد دیدکده (حضرت فخر العالمین صلی الله تعالی علیه وسلم) ابلیس تلبیس انکیرک عروق آدمیده همپای دم سیال اولدیغی مضمونی ایله الزام یعنی مبادا بعض انام تابع اوهام اولمق معالیننی ایهام بیور دیلر (حضرت عمر

رضی الله تعالی عنه) بر شخصی سرراهنده برزن مستوره الحلال ایله مصاحبتده
 کوروب دست غیرت ایله سرحر یفه دره ملامت حواله ایدیجک (یا امیر المؤمنین)
 بومرأة ییکانه دکل نهانخانه ازدواج اولان منکوحه در نیچون معامله دن
 منعه تصدی وی سبب بکا تعدی قیلدک دیوز باندرازی معارضه اولدی جناب
 ابن خطاب اولتقدیرجه خلق شبهه تهمته القایده جک مواضعده روی آشنایدن
 رفع برقع حجاب شان اهل ایمانه سزامیدر دیوحریقی مظهر سرزنش و عتاب
 ابتدیلر (حق الرابع عشر) نافذ الکلام اولیجق محمده شفاعت دریغ اولنما مقدر
 (حضرت فخر الانام علیه الصلوٰة والسلام) تحریر رض رجا یوزندن همصحبان
 عالیشانه بوکلدهسته تشویق اهدایوروب بدن امانی خاطر یکر رجا سنده
 تکاسل روا کورماک که درونده انباج امر امکره نصیم ونیت مهیادر اما بلا طلب
 مرادا نکری بخشش واعطا ایتوب شاید میانکردن بری شفاعت و تمنی ایلیه
 دیوتا خیر ایله معامله اقتضا ایدر ایمدی معلوم اوله که التماس شفاعت کونده
 ایکی فائده متصوردر یعنی شفع نیازمندک قبول رجا دن امتنان ایله قلبی مسرور
 و فقیر حاجت مندک حصول مرادن خاطری مهمور اولوب ایکی وجهله صورت
 سرور جلوه کر مع هذا اثواب شفاعت دخی ضمننده مقرردر یوردیلر
 (حضرت خواجه شفیع الام رسول اکرم صلی الله علیه وسلم) حضرتتری
 بر محله صدقه لسانه معادل ثواب اولمز دیو کافشان مسامع اصحاب اولدنده
 انردخی تفصیل کیفیتدن حملو المذاق اذعان اولق ایچون در خواست سکر مکرر
 ایدیجک بو عقیده تحقیق لذیذ الفحوائی تقسیم عقاید احباب یوردیلر که صدقه
 لسان شفاعت حسنه دن عبارت اولوب البته ضمن شفاعتده یار آدمه حصول
 منفعت و یازوال رنج و مشقت رونما اولدیغندن غیری احیاناً باعث دفع قید
 اراقه دماء اولق معنای پیدا اولور (حق الخامس عشر) هرزه خیایان طمعکار دن
 بری آخر مؤمنین غیبتنده هذیانپاش غیبت اولدقجه مقتضای غیرت دینیه
 اوزره لطمه زن اعتراض اولوب و یا بحکم الاشعبیه اضرار مالیه جسارت
 قیلدقجه داعیه حیت اسلامییه ایله دفع مضرتنه سعی و همتدر که بوانوار
 هدایت آثار اشعه کفثار حضرتدن اقتباسکرده ثقات اخیار در که غائبانه
 براخ مسلك نصرتنده درکار اولان وغیبتنده عرضنه و مائه تعرض ایدنلرک

قولاً وفعلاً دفعنه مرتبه مقدورین اظهار ایدن البته بودار مکافاتده محتاج اعانت
اولد قچه حضرت مددرس عالمان جل شانہ اول آدمہ عون ونصرت پیدریغن
نمایان ایدر کذلک معاونت اخوان مسلمینده تسامح وتوائی ایدوب بی سبب اهل
ایماندن برینہ بعض وعدوان وخصومت واضرار علایمن درمیان ایدنلر
لامحالہ صوب صمدیدن جزاء سیئہ لرین مشاهده قیلوب کندی سوء صنع ایدنلر
زیاده مظهر خذلان وخسران اولورلر (حق السادس عشر) صحبت
سوء القرینہ مبتلا اولیحق تاخلاص اولجہ مدارات ایلہ معاملہ ایدوب وجاها
درشتی وسخت روی روا کورمکدر (ابن عباس رضی اللہ تعالیٰ عنہ) تفسیر
آیت کریمہ (واذا حاکم الجاهلون قالوا سلاماً) تحقیقنہ کهرپاش
مسامع ناس اولدقلری اجناس یواقیت معانیدندر که بی سبب شتوم
وفخش مذموم ایلہ منکسر ساز آیینہ حال پیدلان اولان خیرہ سران بدزبانہ
بداء سلام ولطف کلام ایلہ مقابله ایتک لازمه تہذیب خصالدر (عائشہ صدیقہ
رضی اللہ تعالیٰ عنہا) بیان نوادر نبویہ خلائندہ بیورمشلردر کہ یوما من الایام
بدخصالان انامدن بر شخص برنقص مذموم وبدلہجہ وبدسیرت ولثیم وشوم
حضور حضرتہ اجازتخواہ دخول مجلس ملائک جلیس رسول والامنزلتہ
رخصت جوی مثول اولدی جناب رسالتنہاہ سوء خلق شخصدن اکاہ ایکن
مساعده فرمای قدوم اولوب دستور ویرین کلسون قبیله سی بینندہ سوء
خصلت وفساد طینت ایلہ معروف ومعلوم بر شخص مذمومدر بیوردیلر
حسب الاجازة شرفیاب دخول انجمن رسالت پناہی اولیحق اولقدر مظهر
نوازش والتفات رسول الہی اولدیکہ خیرت انداز حواس خواص اصحاب اولوب
فرضا حضور حضرتہ منزله ومقام صاحب اولوق احتمالی خاطر لرینہ رھیاب
اولغین کستان مجلس نبوی اول شخصک خاشاک ظل ناپا کندن منطف
الساحہ اولیحق بغای شیرین ادای کلزار تقرب بی اختیار زمزمہ پیرای
استفسار اولوب ای رسول علیم وعلام سابقا بولیحق کروه لثام حقندہ
برآوردہ طبق تعبیر بیوریلان جوهر کلام بدیع الانتظام لرینک مقتضاسی
خلاف توقیر واحترام ایکن مقتضای ظاہردن عدول بیورلدیغی ظاہر بودر کہ
برنکنہ خفیہ بہ مبتنی اولوق کورینور کہ نظر ادراک حضاردن پوشیدہ ومعلوم

علم عالم شمول حضرت رازدان اسرار ناشیده اوله دید کارنده (حضرت مختصرای
 انا فصح و مشرف ساز قلم و ابطن) علیه اطیب التحیات بو خطاب نکته آمیز ایله
 جانب مستخبره شکر پاش جواب اولوب بو مقوله پریشان سخنلرک سرحال
 بی سامانی دأتماط بآنجه دریغ و افسوس محروم کلاه ناموس ابتدکی اشعار ایچون
 یاعائشه حضور خداده بدترین مردمان جهان اول کس ناکسدر که بیم شرتدن
 رعایت و التفات اولنه دیواش شخص بدلهجه نک لزوم مدار تک اشعار و ایمایوردیلر
 خلال آئارده نکاشته کاک خبر نویسان صداقت شعار در که زبان هذیانپاش
 بد کویاندن عرض لازم الوقایه حایه سی ایچون صدور ایدن اوضاع و کلمات قبیل
 صدقه لساندن عداولتمشدر سیاق مذکوره موافق کلام نازک معنای ابوالدرده
 مؤید مدعادر که اختلاط اولتان گروه پریشان مشربدن نیجه کسنه لره روی
 انبساطدن عرض آشنایی وریشخنده ملاطفت ایدرز اما قلم بزه نفرین و لعنت
 مقرر در یور مشلر مهمما ممکن علاقه اختلاطی فرقه فقر اودر ویشان بی نوايه
 مقصور ایدوب توانکران مال پرست و اغنیای باد بدست صحبتلرندن نفور و ضرورت
 الجا ایتدیکجه آلایش دینویه ایله تلوث میاه احوال احوال آخرویه ایله تطهیرده مسامح
 اولان غفلت پیشکان زماندن حذر اوله (حضرت سلیمان علیه و علی نبینا
 صلوات الله العزیز المنان) (ع) سلیمان باچنان حشمت نظر ها کرد بامورش
 (نثر) مصداقجه فرمان فرمای وحوش و طیور ایکن تنزل مصاحبت موردن
 خلاص اولوب هر قنده بر فقیر ناتوان کورسه لابد حضورینه کتوروب اکثر
 ازمنه ده صحبت عالی رتبی مساکین و فقرایه مقصور ایدی و زمان مجالست
 ناهم ایدان آفته نهاده ابتهاج تام ایدوب مسکین مسکین ایله همزان اودر دیو
 بیورلرایدی وزنده ساز مرده کینام حضرت عیسی علیه السلام) اثنای مکالمه
 ائامده یامسکین خطابی ایله مخاطب اولمقدن انبساط تام پیدا ایدوب کلام
 مذکور ایله مخاطبه بی کمال اکرام عدیورلرایدی خصوصاً (حضرت
 فخر الانام علیه افضل التحیه والسلام) صدق مناجاده (اللهم احیی مسکینات
 واحشرنی فی زمرة المساکین) دعای ایله جام صفا بخش تعبیرلرین مسکی
 اختتام بیور دقلری مفاد اقلام بکار عالمقامدر (کذلک جناب رسالتناه) علیه
 صلوات الله مظهر شرف خطاب رب الارباب اولدقده (یا اله العالمین) سنی

قنده طلب ایدوب نور وصالی قنخی طور سرور آکینده مشاهده ایدین دیدکده
 (انا عند المنکسرة قلوبهم) مدلولی اوزره زجاج خاطری انکسار پذیر اولنلر
 حضورندهیم دیو بشار تمنای سبحانی ورود ابتدیکی تحقیق کرده مفسرین
 کلام ملک علامدر (حق السبع عشر) انبجاص مرام مسلمینه اقدام ابله
 تعجیل مسیره اهتمام ایتکدرکه مضامین احادیث جلیل القدر حضرتدن
 مستفاد اذهان بکار مفاد کلک محدثین ابراردرکه یرمسلك حاجتن روا ایدن
 گویا جناب مولایه خدمت ایتشدرد محل آخرده بر مؤمنک قریالین سرور
 اولسنه بذل مقدور ایدنلرک ظلمات قیامتده دیده لری پر نور و روشنیاپ
 شوق و حبور اونور بیورمشدر * و جای دیکرده بر مؤمنک حصول مرانسه
 اوقات لیل و نهاردن بر ساعت بذل ایدن اول حاجتن عدم ظهوری تقدیر نجه
 بیله ایکی شهر کامل اعتکاف مسجد شریف ایتمش قدر ثوابه نائل اولدیغی
 روایت اولنمشدر (كذلك) آزر دکان زنجکاری اضطرابک اعصاب و عروق
 آملانده پیدا اولان اوجاع حزن و غمه مر همسای تسلیت اولوب تریاق
 تفریح ابله ازاله مضرت مار قساوت و القاء دواء بشارت باینده اعمال مقدمات
 همت ایدنلره و سر پنجه هجوم سباع تطاول پیشکان غداردن تخلص
 وجودیکی عجزه بیتاب و توانه در کار ساز بازوی قدرت اولنلره یتمش اویچ
 طریقله مغفرت اولنمن مهره فن حدیث تحقیق و صدق مذکورده
 بر روایت صحیحجه تنیق ایتشدرد هادی الانام (الی اقوم السبل) گروه اصحاب
 چنابه اخوان مسلمینه هر حالده نصرت ظالم و مظلوم اولدیغی تقدیر نجه لزوم
 یاری و اعانت خصوصنه اشارت بیور دقلرنده ای رسول امین فقیر مظلومه
 هر کس معین اولمق مهم ولیکن مر تکب مظالم اولان جبار ظالمه نصرت
 ندن لازم کلور دیو متعجبانه استغهام مرام ایتد کلرنده تنجاسر ان ظلم
 وعدوانه طریقله دستگیری شهرت پذیر اولان معامله اولنلر اولمقوله به نصرت نیت
 ابتدیکی فساد و شاعتدن منع طریقله صورت بولور وانی دفتر ظلمیه لصوقدن
 جایده پیدا اولور دیو افاده بیومشاردر و مضامین احادیث شریفه دن قلوب
 مؤمنینه القاء سروردن معتبر حالت بهجت اثر نامتصور ایدوکی استنباط اولنوب
 بومعنائی مؤید بر حدیث عزت مفاد دخی ایراد اولنمشدرکه وجود بشرده

ایکی خصلت مقرر در که اقسام شروردن هیچ بری اکا معادل و هرگز بر سینه
 نامر ضیه اول فسادہ مماثل اولز (اولا) شرک باللہ تعالی (ثانیا) اضرار
 برایا (نعود باللہ من شرور انفسنا) * (کذلک) خصال حمیدہ دن ایکی
 خصلت جلوہ کردر کہ انواع طاعات پسندیدہ دن بر عبادت اکا برابر قیامناز
 (اولا) ایمان باللہ العریز العلام (ثانیا) راحت انامہ سعی و اقدامدر
 وغم اہل ایمانی چکمیوب تغیر احوال مسلمیندن غمناک اولینک متانت بنیان
 ایمانندہ تردد اولند یغی بطون معتبرات کتبندہ مسطوردر (وفضیل بن حیاضک)
 کندویہ تعدی ایدنلرک روز جزا دہ حالی نہ منجر اولوب مسؤل اولد قبحہ
 آیانہ جواب تدارک اولد دیو کریان اولد قلری میان محققیندہ شایع و مشہوردر *

وبو سیاقندہ شیخ قدس سرہ حضر تبری (اللہم اصلح امة محمد اللہم ارحم
 امة محمد اللہم فرج عن امة محمد) دعا سنہ مداومت ایدنلر دفتر ابدالہ قید
 اولتور دیو یورد یغی خلال آثار سلفندہ مذکوردر (حق الثامن عشر) هر کیمہ
 یعنی اہل اسلامدن قنغی آدمہ راست کلور ایسہ سلام ایلہ بدأ معاملہ در کہ
 (حضرت فخر الانام علیہ الصلوٰۃ والسلام) جمع حضار ستودہ کارہ خطابا
 تقدیم سلام ایتین بی ادبان طریق آشنایینک شروع ایتدکاری کلاملرینہ
 جواب و یرماک و تا اول شرط اسلامی رعایت قتلیہ تقریر ایتدکاری مدعا لرینہ
 کوش تقید توجیہ ایتماک بیور مشا لدر حتی بر شخص بیکانہ پیشکاه رسول اللہ
 کلوب سلامدہ اہمال کو ستر مکلہ حضور عالی لرندن رد ایدوب مجلس
 شریف لرندن منصرف اولد قد نصکرہ آداب اسلام ایلہ تکرار دخولنہ رخصت
 و یردی لرو بو وجہ اوزرہ امر جلیل القدر لری یرین بولمینجہ پرسش باعث قدوم
 ایتدی لار راہر واحسن المسائل (جناب انس بن مالک) خدمت جلیلہ حضرت
 مخدوم کا ثنائہ سکر سنہ حسابی اوزرہ بذل نقدینہ اوقات ایتد کدہ دامن
 ادعا نمہ بوجواہر فواخر ہدایت آثاری کف تعبیر ایلہ نشار ایتدی لر (یعنی یا انس)
 طہارت تامیہ اقدام اللہ کہ عمرک اوزون اولہ و هر کیمہ راست کلور سکر ابتدا
 سلام و یر کہ منزلکہ بشمار قطار خیر و برکت یول بولہ مفہومنی تنبیہ و اشعار
 بیودیلر دیو افتخاری مفاد السنہ اقلام بکار اولوب صددمذکورہ موافق اتحاف
 صماخ جان صاحب قبولان نادرہ دان اولان عقد الجمان اخبار حضرت فخر

عالمیاندر که شرفیاب مجلس جنت نظیر نندن بری حین دخول محفل اجلالده
 سلام لازم الاسلام ایله کلامنی بیرایه زبان ایدیجک در عقب شخص آخر
 تعبیر دلپذیرین پیشکش سمع شریف حضار ایدرک پیشگاه سلطان هر دوسرا ه
 وضع قدم عبودیت قیلدی زیاده کلام مستلزم ترقی معانی اولمق طریق اوزره
 منظومه ثوابی مستزاد اولوب جریده حسنا نه اوتوز هر تبه ثواب قید
 اولندیغن تحقیق ایله مرده فرمای اصحاب اولشار در اول پییر معجز خطاب
 مددرس جناب علیه صلوات الله العزیز الوهاب * هم صحبتان نجسته نصابه
 توصیه فعال حسنه مستوجب الثواب خلاننده هر چند دروازه خانه احبابه
 وضع قدم اقتضا ایده سلام مستمع الاکرام ایله ایتدی ککزی کبی لابدخارج بابه
 پانها ده رجوع وایاب اولدقجه ینه کافی الاول آداب سلام اللهی بر جای معنی
 زمان وداعده دخی اول قاعده بی اجرا ایتک کر کسر که سلام اول ثانیدن
 بهتر و بوبایده مقدم تالیدن عزیز و معتبر دکلدر دیو یور مشلدر اصول مسئله
 سلام اللهین متفرع اولان قول صحیح المدلول قرین القبول عالیحضرتندر که
 هر بار ایکی مؤمن صداقت شعار دست بدست خلوص اندیش و فایوست
 اولوب درونلرنده اولان محبت خالصلرین اظهار و طرز یکدلی واتحاد
 درونلرین آشکار ایدلر بینلرنده یتش درلور رحمت قسمت اولنور هر قنغیسی
 رفیقندن زیاده خندان و بسیم و محبت و خلوصده حریفنه غالب عن الصمیم
 ایسه عداد هفتادک التمس طقوزی اکا و بر حصه باقیه رفیق آخره
 تقسیم اولنور (کذلک) ایکی مؤمن دبا تیکار سر راهده دوچار اولدقجه
 یکدیگره تقدیم هدیه سلام ایتدکلرنده یوز رحمت نازل اولوب طقسان
 حصه سی مقدم سلام و برن کسمیه و باقیسنی حریف آخره نصیب اولور
 مدلولن اشعار ایتشدر در بزرگان دین واکا بر اختیار مسلمینک حین ملاقاتده
 تقبیل دست مبارک لرین دخی شعار دیانت و سیر معتبر بکار امتنددر دیو تحقیق
 اولنوب صحابی کرامدن بعضنک فعل و قولی ایله استدلال اولنمشدر که
 (حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه) جناب عالی لرینک دست کرم
 پیوستلرینه تقبیل و التئام ایدوب حضرت سرور عالمدن صلی الله تعالی علیه
 وسلم سؤال ایلد مکه بر بر عزمه حین ملاقاتده رکوعه مشابه خمیده قد اوله لیم می

و یا تقبیل یو بوس رخسار ایده لیم می دیدم استصواب ایتوب منعی مشعر
 جواب بیوردیلر لیکن مصافحه خصوصن تجویز و استحسان بیوروب خصوصاً
 سفردن قدوم ایدنلرک معافقه و تقبیلن مناسب کوردیلردیو تحقیق ایتد کد نصکره
 (امام حجة الاسلام) قدس سره العزیز بو تفصیل جلیل القدر ایله تذیل
 بحث مذکور ایدوب بلاموجب قیام حضور حضرته چندان موافق خاطر
 خواه اولدیغک بیان اثنا سنده (انس بن مالکدن) نقل ایله تصحیح روایت
 بیورلر که هرگز جناب رسالتنه اهدن زیاده هیچ آفریده مه محبت نامتصور
 ایکن مطلقاً اول سر و زینده خرام کلزار نبوت ایچون قیام صدور ایتوب
 اول طریقله ا کرام منفور مشرب سماحت پدشه لری معلوم اولدیغی جهندن
 اولو جهله معامله دن حذور ایدم دیو بیور مشلردر لیکن مواضع معناده دن عرف
 انا مه ملایم اولدیغی صورتده بأس یوقدر نهایه الامر طور تعظیم و خیالی متضمن
 بر آدمک مقابله ده پای عبودیت اوزره قیامنه مساعده منهی اولوب حتی (حضرت
 رسول ذی الجلال والا کرام) محذور مذکور دن خطیر و منعی محتوی درنثار
 مسامع ابرار اولمشلردر که هر کیم مقابله سنده بندکان خدایی ایستاده پای
 و کندینی بالاخانه تعظیم و خود کامیده مسند آرای ایدوب وضع مذکور دن
 محظوظ و مسرور اوله قعر دوزخده وجودینه جای قرار اعداد اولدیغن
 مقرر یلسون بیور مشلردر (حق التاسع عشر) صدور عطسه ضروری
 الوقوعده * (یرحک الله) ایله مقابله و شخص عاطس دخی بعد الحمد یهدیک الله
 ایله معامله در که راوی صحیح الخبر ایله بومدعایی کلام سید الانبیا ایله تأیید
 ایدوب دیمشلردر که (جناب مرشد الثقلین صلی الله علیه وسلم) برکسته دن
 عطسه صدور ایدیکک لازمدر که (الحمد لله رب العالمین) دیوب شویله که
 حضاردن بری (یرحک الله) دیدکد نصکره ینه عاطس * یغفر الله لی ولکم *
 دیه و شویله که عطسه ایدن جمله ده اهمال ایده یرحک الله دعا سته لایق و سزاوار
 اولمز بیور مشدر اول مظهر مضمون ادینی ربی علیه الصلوة والسلام جنابندن
 صدور عطسه مستحق اولیجق نفس حیاء ترسلرین کظمه تقید و اظهار صدا سندن
 احتراز بیوروب ایدی کریمه لرین روی مبارک لرینه نهاده قیلور لرایدی دیو
 تحقیق اولمشدر و ذکر نام خدا مخالف دستور ادب کوریلان مواضع

مستعجن الذ کرده عطسه هجوم ایدیک ادای لازمہ جدک اظہار و اخفا سنده
 اختلاف اولوب بعض کبار یا لکن قلب ایلہ جد ایلک کفایت ایدر دیوب (ابراہیم
 نخعیدن) لسان ایلہ ادایی مجوز نقول ایراد اولمشدر (و کعب الاحبار دن) منقولدر کہ
 ذ کر خفی و جلی پیندہ تردد ایدوب یارب العزت نزدیک مسکنہ مخفی سویایم
 دور میسنکہ آواز ایلہ فریاد ایلیم مدلولی اوزره مناجات ایتد کده صوب هاتفدن
 بنی ذکر ایدنلرک هم نشینیم مضمونی اوزره جواب الهامی ورود ایشلر در
 (حضرت موسی علیه السلام) و علی نبینا اثناء دعاده خدایا ضرورات
 بشریہ دن جنایت و دفع کثافت مقولہ سی بعض حالات واقع اولدقچہ
 ذکر جمیلک اول رسمہ طهارتی محل محلدرہ برآورده زبان ادا قیلنقی دأب
 ادبہ مخالف کورینور دیوب نیاز مند لطف الهی اولیق هر نه حالده ایسک
 بنی ذکر ایتد کده بی باک اول مدلولی اوزره بارقه رخصت شعله اندازدل
 (کلیم الله) اولدیغی روایت اولمشدر مطلقا عیادت خستگان اهل ایماندر کہ
 (حضرت شهابخیش) تبرکدان عالم صلی الله علیه وسلم (ترغیب عیادت
 مرضای امت باینده رشحات آب حیات سخن عجم البرکاتک مزارع فهم
 واذعان احکاب عالی درجاء نثار ایدوب هر مؤمنکہ پرسش حال مریض
 منکسر مزاجہ غازم اولہ همانامیان بهشته وضع قدم ایتش اولور عیادتدن
 عودت ایتد کده یتش یک فرشته اول مؤمنک سلام و ثنائسنه مؤکل قیلنوب
 اول کون اخشامہ دک ادای خدمت مذ کوریه قیام ایدرلر مضمونله مطرا ساز
 چیزار مسامع حضار عالمقام اولمشدر وقاعدہ مسنونہ عیادتی قانون نویسان
 دیانت بووجه اوزره مبسوط صحایف روایت قیلشدر کہ سر بالین مریض
 بستر نشینہ وارلدقده اولادست نواز شکرین سر بیمار نهاده و کفر فق و تطف
 ایلہ پیشانی دردمند شکسته حالی مالیده قیلوب زبان تسلیت فرما برله سؤال
 کیفیت اختلال مزاجی سبک قالب حسن تعبیر ایلله و بودعای شفا رسانی
 کلاب مزیل الصداغ خسته سوخته جان ایده و کیده (وامیر المؤمنین عثمان
 بن عفان علیه رضوان الله العزیز الرحمن) شکسته مزاج اولدقده (حضرت
 طیب قلوب عالمیان صلی الله تعالی علیه وسلم) عیادت نیتی ایلہ وضع قدم زیارت
 یوردقده دعاء اجابت قرین مذ کوری سر بالینلرنده قرائت و قند شیرین

کوار الفاظ سکر مثال هر قومی مکررا جمال باکمال ذی النورینه اهدا بیورد قلرین
 حکایت ایتشلرد و حضور بیمار صاحب اضطرابده بوتعویذ بدیع التأثیرک قرائتی
 دخی سنندر دیمشله و خسته اولان دردناک مشرف هلاک ایشه ده عیادته کئلرده
 پرسش حال ایدنله شکایت واضطراب حالک حکایت جازد کلدرد زیرا خبرده
 وارددر که صاحب فراش اولان خسته حال بی محاله شکر و شکایتک حساب ایچون
 ایکی فرشته مؤکل و مأموردرا کردم عیادته تفحص حالیه تقید ایدن احبابنه
 چین جبین انقباضن مالش دست تحمل ایله مضمحل ایدوب جواب سؤال
 حالده (الشکر لله المتعال) مدلولیه عرض جمال راحت و ارامت روی صحت
 تسلیه فرمای آرزومندان عافیت اوله (جناب حی و قیوم جل جلاله) اول بیمار
 پرعجز واضطرابک ترک دارالبوار ایتسی مقرر اولدیغی صورته غرق نور رحمت
 و شرفیاب دخول جنت اولنسن تبشیر ایدوب اگرچیزار سلامته عزیمت
 و صحن صفه حیاته عودتی مقدر ایشه مرض مذکور کفارت ذنوب
 و جیره شجاع عیوب ایدوب عارضه بیمار یدن مقدم اولان هیأت بهجت
 نماندن زیاده نهال طبعنه نشو و نما فاضله و اعطا و لحم و شحم و عروق
 و اعصابی اولکی مرتبه دن اعلا ایتسی بیریب و مرادر العیاذ بالله تعالی
 درد شکم عارضه سندن متکدر اولئر کابین حلیله سندن برقاج اقیچه رجا و اول
 بهایله بر مقدار غسل مصفا اشترا ایدوب اسمایله شربت خوشکوار ایتد کدنصرکه
 بنیته الدواء نوش ایدوب امر خدا یله شفا بوله قطرات امطار و انکین شیرینکوار
 مبارک ایدوکی مقرر و زوجات عصمت صفاتک ازواج مهربانه هبه ایتد کلری
 مهر لرنده دخی عین مبارکی متحق ایدوکی امر ظاهر در (پس اوچ شی مبارکک
 انضمامی اول خسته یه تریاق اربعه کبی مفید اولدیغنده اشتباه قلمز و آداب
 عیادت تفصیلنده دیمش لردر که (اول) درخانه بیمار کلد کده آهسته دق باب
 و رفق ایله خدمه خسته به سوق خطاب ایدوب و خدمتکار لری و رای پرده دن کیمن
 دیواستفسار ایدیجک بنم عیادته کلدیم طریق اوزره تصریح یوزندن جواب
 و یرمیوب (سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر) تسبیحی ایله عیادته
 کلدوکن وضعا و قولاً تلمیح ایتسی ترجیح اولنشدرد (ثابا) حضور خسته ده
 دور ادور مکث و قرار و مزاج و مضحکات و یافزع و فریاد ایله بیمار ابراث

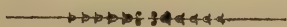
عجز واضطرار دهن حذر اولنوب ومیت خسته نك زوایا ودهالیز وجفت وطاقنه
 صرف نكاه تماشا دهن اختراز اولنه و (ثالثا) خسته یه قوت قلب ایراث ایدمه جك مفید
 مختصر كلمات تسلیه بخش ایله دعای عافیت ورجای حصول صحت ایدوب
 زینهار اکتناه غور مرضی ایله تضییق و تعجیز و حکایت احوال هائله مرض
 و ذکراخبار مدهشته اموات ایله تعزیز و تخویف اولتمیه زمان حیاته رعایت
 حقوق اولندیغی کی بعد الموت دخی خدمت نبهیز و تکفینده دقیقه فوت
 اولنمقدر و رای جنازه تشییع میت ایدرک مز ارستاه کیدنله بر قیراط مز د
 عنایت اولنوب و تادفن اولنجه قدر توقف ایدنله ایکی قیراط ثواب اعطا اولنوب
 هر قیراط حبل احد و زننده اوله دیو تحقیق ایشلردر و آداب تشییع جنازه دهن
 بری خنده و تبسم ایثوب کند و موتك اخطار ایله غمناك و حزین اولقدر
 (اعمش علیه الرحمة) دن منقولدر که بر کره تشییع جنازه ایتدم تعزیت ایدمه جك آدم
 قنغیسدر بیدم یعنی جهله قوم بر بردن محزون و غمناك اولمغله تشییع مائزده یه
 امکان اولدی دیشدر ابرار سلفدن بری حضورنده بر جنازه می ورا ایدوب
 بعض حضار فکر معاددن متأثر اولدقده بیوردیکه کندی عجز قیدینه
 دوشوب تدبیر جواب یوم سوال ایتك اولادر که حالا بومر حوم احوال عظیمه دهن
 اوج هولی و راء ظهرینه القایدوب هنوز سز زده و سائر احباده اول حالت
 موحشه متوقع الظهوردر (اولا) قدوم ملك الموت و مشاهدۀ لقاء مهیندن
 خلاص اولدی (ثانیا) مرارت مرک که خاطره کلدنجه ملاحظه کیفیتدن
 عالم حیاتی ترك لازم کلور چاشنیکیکیر ذائقه سنی تلکام ایتدن قورتلدی (ثالثا)
 عاقبت حال نیجه اوله جقدر فکری ایله کاه و بیگاه و سوسه حیرت انکیره ابتلا دهن
 ره ابولدی فی الواقع صورت حیاته ذکر اولان غم و اندوه بیگاه خاطر
 هر دم عواقب بینه ره یاب متفکره اولنوب بعد تسلیم الودیعه اول اوچ نوع
 کدری بر طرف اولوب سائر اخوان مسلمین سالمینه میراث اولور (رزقنا الله
 احسن العاقبة) اموات مؤمنینه دعادر (امام حجة الاسلام) قدس سره زیارت
 قبور مؤمنینی دخی بو صدده ایراد ایدوب محله خاموشانه وضع قدم زیارت
 ایتدکجه هر یکاه نورسته مقابردن بر کونه عبرت آلمق لازمه عقل و درایت ارباب
 دیانت در دیو پیور مشدر

✽ بیت ✽

✽ هر گیاهی که از زمین روید ✽   ✽ وحده لا شریک له کوید ✽
 (نثر) (سفیان نوری رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ) پیور که یاد کورستان ایدن کندی
 مقبره سن ریاض جنتدن بر روضه یلور ذکر موت و فکر مقابری فراموش
 ایدن خارستان دوزخدن بر جای موخش کورر (وریع بن حشیم) که
 طو سده مدفون بزرگان تا بعیندن معدود در هر ویدر که زمان حیاتنده
 مماثل مقبره بر خفره پیدا ایتشیدی هر چند اشغال آمال دنیویه خاطرینه
 مسلط اوله اولحده بر مقدار آرام ایدوب تاریکی کدردن منور القلب اولیحق
 یارب بنی دنیایه کوندر که تلافی تقصیرات و تدارک عذر مافات ایده یم دیو
 کندنی مرده فرض ایدوب بویوزدن مناجات و رجاء تکرر نعمت حیات ایدر
 ایدی واول موضعدن خروج ایدیچک کندی نفسنه خطایا یاریع اشته
 دلخواهک اوزره سنی جهاننه کوندر دیلر جد وجهد ایله تلافی تقصیرات
 باینده فرصتی فوت ایلله شاید بر کون اوله که تکرار سنی دنیایه صالمیهلر و رجاء
 بقاء حیاتک لغو اولوب سنی محل اقتدار که کتورمیهلر دیر ایدی نورالله مر قده
 (امام غزالی قدس سره) بوسیاقده (فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم)
 قبرمادر کهر پرورلنده لؤلؤء پاش دموج اولدقبرین ایراد ایدوب (حضرت
 عمر فاروق) صحیح الخبردن قل اولندیخی اوزره ثبت صحیفه اثبات ایشدر
 یومامن الایام (جناب سید الانام علیه افضل الصلوة والسلام) ایله اعدل
 اصحاب (عمر بن الخطاب) روانه زیارت قبور اولدقده (حضرت فخر عالم
 صلی الله علیه وسلم) بر سر کورده نشست یکدمه ایله شرفبخش آسود کان
 بقعه خالک اولوب بی اختیار سحاب دیدهلرین لؤلؤء یار ایدیچک پرسش داعیه
 کریه دل عمرده باعث حلیجان اولوب لب جنیان تقیص اولیحق (یا عمر) معلوم
 اوله که بوتوده خالک مقبره مادر مدراتی زیارت و التماس مغفرت باینده صوب
 صمدیدن طلب اجازت ایتدیکدمه رخصت عنایت اولمندی لکن اقتضای
 مرور ایله حوالیسی موطنی قدم اولمغله عرق شفقت حرکت ایدوب یدمر حث
 کرهکشای سبجه تاب و طاقت اولدیغندن پرنیجه هر جان دننه سرشک
 فتاده زمین رقت اولسی لازم کلدی پیوردیلر (بطون صحایف سابقه ده علاقه

اسلامدن غیري بیلرلنده رابطه آشنایی متصور اولیان طائفه نك جواهر حقوق
وتیره تحقیق مصنف الاصل اوزره کشیده رشته تفصیل اولتوب بعدازین
اشربه تعلق ودوستیلری مزوج تریاق خلت مخصوصه اولان اقارب و خویشان
واصول وفروع همسایگان حقوق یساره شروع اولندی (والله الموفق
والمعین)

حقوق همسایه بر قایق نوع اولق اوزره تحقیق اولتوب مثلاً همسایه که مسلم
اوله ایکی وجهله رعایته مستحق اولور بری حق جوار و آخری حق اسلامدر
اول همسایه کیم هم مسلم هم اقربادن اوله اوچ طریق ایله رعایته لایق و تحقیق
اولور بری لاجل اسلامه نایا برای قرابت ثالثاً علاقه جوار جهتندندر (جناب
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم) جناب خدایه وروز جزایه ایمان کتورن
البتّه جارینی عزیز و کرامی طور بیوروب و برکسته نك همسایه سی امین
اولیجق اول آدم مؤمن اولز و همسایه سی کلبه سنك انداز اولان همان
جارینی رنجیده ایتمش اولور دیواضرا ردن منع و تحذیر بیورمشلردر حتی حضور
عالیرلنده بر خاتونك کمال زهد و صلاحی اکلدقده ازار همجوار ایتدیکندن غیري
نقیصه سی اولدیغی ذکر اولیجق مأوا سی نادر بیوردیلر و علاقه جوار قرق
خانه یه دك اعتبار اولتوب بعض روایتده یمین و یسار و قدام و خلف اعتبار یله
قرقر خانه یه دك حکمی وارد دیمشالر حاصل رعایت خاطر و تطیب قلوب
همسایگانده بذل مقدور حصوصن کبار ابرار توصیه بیورمشلردر وروز
قیامتده همسایه لر ایله باب حسن معامله بی منسد ایدنلر پیشگاه رب العزتّه
احضار اولندقده سایه جوار توانگران صاحب یسارده اتخاذ جای قرار
ایدن فقرای یمقدار اول جای هولناك و محل هلاکده دامن اغنیوا کابره پنجه زن
خصوصت اولوب نیچون عالم حیاتده اریکه نشین فخر و مباهات ایکن بزنامر ایلردن
فضاله خوان احسانلرین دریغ ایدوب حقمرده ایشار مباره اقتدارلری آشکار
ایکن نواله کرمدن بزی حصه دار ایتدیلر و کندی امثالی اکابر کامکاره

درد و لطمه دار لی کشاده اولوب فقیر و خوار اولدیغمز ایچون حالمزه نکه انداز
اعتبار اولیوب بزه نسبت در معاشرتی دیوار ابتدیلر دیو مضیق تفتیشه
القایله مبتلای اضطراب ایلمری تحقیق کرده کباردر * رعایت خاطر همسایه
باینده منقولدر که بر مؤمن ستوده سیر خانه سنی قافله موش کثیر الضرر پی سیر
ایتمکله رفقا سندن برینه اظهار کدر قلدی اولدخی سوق مدافع لری
ملاحظه سیله کر به شیر پنجه شیرین شمائلک مظهر ادنی التفاتی اولیجق اول
جمع کثیرک کار ازاله لری یالکز بر حله هن برانه سیله حاصلدر یولندن تدارک
جواب ابتدا کده حریف منصف نهاد العیاذ کویان عنف عتاب آمیر ایله رد
خطاب ایدوب نیچه ممکن بومسلکی تجویز ایدوب خانه مده اسکان سنور ایدم
زیرا مقرر در که خصم جان موش اولان هره زوایای خانه مده ثبات شیرانه و حرکات
دلیرانه برله جولانه باشلر سه فی الحال صفوف مشاهد الختوف فاره کرزان و بیت
همسایکانه القاء راحله زیان باینده شتابان اولور لر اولتقدیر جه
بندن اضرار جار قباحتی صادر و کندی مضرت می همسایکانه روا
کور دیکم ظاهر و باهر در بوا یسه خلاف مشرب فتوت و منافی طور مر و ندر
دیدی الله اعلم بونیت ازاله مضرت باینده کفایت قیلوب طائفه موش
اختیار لریله مسکن حریفدن پریشان اولوب بردخی اول محله ده هیچکسه ضرر
رسان اولما مشدر (مین احکام عالم صلی الله تعالی علیه وسلم) تفصیل
حق جوار ایدوب بیور مشلدر در که طلب یاری ابتدیکه معاونت و زمان ضرور تده
اقراض و اعانت و فقیر اولدقلری صور تده نزل و نفقه لر تده سماحت و وقت
بیمار یلرنده عیادت و تسلیت و دم سرور و شادمانیده اکرام و تهنیت و حالت
موت و مصیبتده تجهیز و تعزیت اولنه لر و شرائط همسایه نوازیدن بری ابنیه
منزلکی رفیع و بالا قیقله ضیاء و هواسن سد ایتمک و دست رس میسر اولان
میوه نوباوه بی دریغ ایتموب قدر ممکن حصه لرین ویرمکدر کرشی قلیل اولوب
تقسیم و اعطایه ممکن اولمزه باری پنهان ایدم که کندی فرزند و عیالکز
دستنده کوروب آجکرسوز تحسر له نیلی ساز کنید آرزو اولیده لر بعض اطعمه
مخصوصه طبخ اولدخچه بوی طعام دماغ لرینه رعاف آرزو انداز اولمسن
حذر اولتوب (بالضروره) رسیده مشاملری اولیجق البته بر مقدارین ارسال

ایله اکرام لازمدر ازین جمله در وبامدن همسایه حرمته تیرانداز نگاه اولمق
دخی شرع مروته حرامدر اول جانبیدن صدور زلاتی مهمما مکن تجرع
ایدوب بعض حوایج لازمه سی ایچون مثلا جدار خانه که وضع چوب وهیزم
ویا القاء خس وخاشاک ایدوب مشامه دن حذر اولنه علی تقدیرا لضرر
کلام لین ایله التماس دفعی ممکندر وسیل آب وممرناودان سد ایتوب وخدمه
وتوابعنک عیوبنی تجسس و اوضاع یارد ایله توینجندن حذور اولنه وبالجمله
اکرام ورعایتنده مرتبه مقدوری در میان ایدوب جانب جاردن بحکم البشریه
عقوق صدور ایتدیکه عفوایله احسان لازمه شان اهل ایماندر * مروید که
(حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم) اکرام جار باینده توصیه
بیودیلر که طبخ طعام ایتدیکه حصه بخش همجوار اولغه مادهنک تحملی اولمحق
بر مقدار آب صاف القاسیله تکثیر ایدوب بهر حال آبی اولور سه ده همسایکانه
بر مقدار القاء وار سال اولمحق کرکدر (عبدالله بن مبارکدن) برکسنه
سؤال ایتدیکه غلامدن بر همسایه م بی سبب شکایت ایدر اگر بلاحت
ضرب ایدر سم تعدی ایله آثم اولورم توقف ایدر سم همسایه منکسر الخطر
قالور بویاید نصیحت طلب ایدر بن دیدی عبدالله بن مبارک بوتعیر دلپذیر
ایله جواب بیوردیلر که غلامدن بر تادیبی مستلزم وضع نامعقول صدور ایدنجه
توقف قیل تا همسایه شماتت واستهزایه باشلیه بعده جرمی مستوجب
اولدیغی مرتبه ضرب وتأدیب ایله که طرفینک حق مرعی اولمش اولور
(رعایت اقربا) وخواطر باینده روایت اولتان آثار شریفه لایحصى دراز جمله
(حضرت سیدالوری) بیور مشلردر خویشاوندی ایله اتصال پیوند ایدنلرایله
بندخی اتصال ومنقطع اولتلردن انقطاع اوزره م * واول برکزیده کائنات
علیه افضل التحیات جناب عالیلرندن روایت اولنمشدر که (حق اقربا) طلب
اولتان شیئک بلاتردد اعطا واهدا اولنمیدر دیو بیوروب ودرازی عمره فراخی
رزق مراد ایدنلر اقارب وخویشاوندینه لطف ایلسونلر دیملردر * وترغیب
صله رجده آندن زیاده ثواب اولمز * حتی آلوده فسق وفجور ایکن صله رحم
صدور ایلسه اول صورت ذمیمه اندفاعدن غیری مال نافع واولاد صلحا
ظهور ایلیه دیو تبشیر امت ووعده شفاعت ورحمت بیور مشلردر واقربا

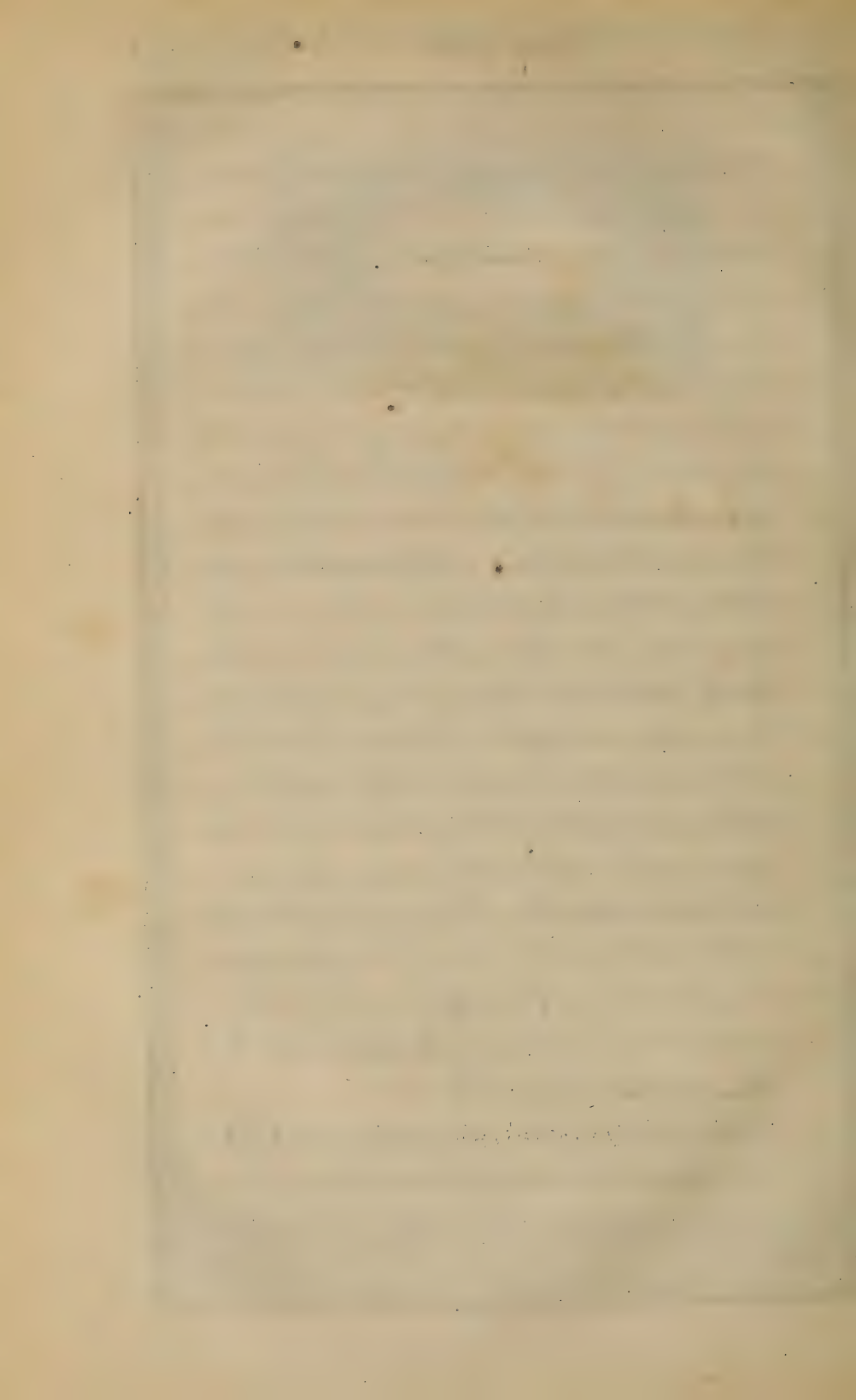
ویریلان صدقه افضل صدقات اولوب فی الجملة منازعه وخصومت ایدنلره
تصدق ووجه ایله افضلدر دیمشدر و اقرایه اتصال و صله رحم حقیق بی بوجه
اوزره تحقیق ایتشلرکه اقرایه اتصالک معناسی آنلر سندن انقطاع ایدرسه
سن آنلره اتصال ایتکدر و اقرایان بری سندن بجانب و ثانی کوستر سده
سن اکتقرب ایدوب حضورینه واروب وهر قغیسی نصاب لطفندن سنی
بی نصیب ایدرسه بهره دار عطیه و انعام ایدوب و میاتلریدن بری سکاظم وعدوان
ایدرسه عفو و شفقت احسانه مظهر ایتکدر بو تقدیرجه تمام رعایت حقوق
اقارب اجرا اولمش اولور کذا و کذا (رعایت حق والدین) بجهل دن
اهم و ذم ناسه جیع حقوقدن الزمدر حتی اقسام عبادانده تمشیت قواعد
افراطدن افضلدر دیمشدر و بر مؤمن که رعایت والدینه تقصیر ایتیه بشیر و یلیق
مر حله دن بوی بهشتی اشتیام و راه پانصد ساله دن استنشاق هوای
نفحات الانس دارالمقام ایدوب قاطع رحم و عاق والدین اولان فرقه بد فرجام
اول شمیم روح افزادن حرمان و کسب تحسر و آلام ایده جکدر دیو (جناب
سید الانام) و بشیر و نذیر خاص و عام علیه افضل الصلوة والسلام) خبر
ویرمشلدر و پیدشوی بنی اسرائیل (موسی علیه السلام) وحی جلیل وارد
اولوب اول کیمسه که انقیاد امر والدین و اطاعت فرمان خالق ال کونین ایلیه
دفتر مطیعان الهییه قید اولوب علی طریق عکس القضية دفتر مخالفین
احکام رب العالمینه ادخال اولورلر الغرض حکم خدایه اطاعت فرمان پدر
و مادره انقیاد و تبعیت مستلزم اولوب احد هما آخر دن منفک اولماق لازمدر
و اعطاء صدقه ده ثوابی روح والدینه اهدا اولنق ترغیبی خلالتده تحقیق
اولنمشدر که ثواب صدقاتی اهداء ارواح اصول ایدن فروع قرین القبول
تجارت مذ کوره ده راجحلدر که هم آنلر اهدا ثوابنه نائل اولورلر هم کندولره
عائد اولان نصاب ثوابه نقصان و سرمایه حسنه لرینه زیان ترتب ایتز
بیرولمشدر * مر ویدر که حضور عزنده بر مؤمن تقریر مرام ایدوب (یارسول الله)
پدر و مادر مر ویراه بهشت اولوب دنیاده بنم ذمته اداسی لازم حق واجب القضا
ترک ایتدکلرندن غافل حالا ادای حقوق والدین امرنده نه مقوله کاره تشبث
مناسبدر دیوزمینبوس تفحص اولیحق (حضرت شفیق الامم صلی الله تعالی

علیه وسلم انزل ایچون صلوة ودعا واستغفار ایدوب تفیذ وصیلتیرنه همت قیل
 واحبا ودوستان والدینی معزز و مکرم طوت واقربا و مخلصین و یاراننی نصاب
 لطف و نیکویدن بهره دار ایله دیو یوردیلر و بوسیاقدنه حق مادر ضعف حق
 پدر مرتبه سنده ایدوکن افاده سمع حضار ایتدیله حقوق فرزندان و اولاد
 ماده سی دخی حقوق والدینه قیاس اولنوب کرچه آنلر مقدم و اولاد و انسایدن
 معزز و مکرم در لکن حقوق عیال رعایتی دخی ذم ایله امر الزمدر (حضرت
 فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلمدن) بر آدم کیلره لطف ایدنه مضمون سؤال
 ایتد کده ابونیه بذل نعمت اولنسنی اشارت بیوروب انلر متوجه جانب عدمدر
 دید کده فرزندیکه رعایت ایله خطایله مشرف و مقتم اولدیغی مفاد کبار
 ستوده شیمدر و حقوق اولاد مشاهیر کتب اخلاق و مواظطه تحقیق اولنوب
 از جمله ترتیب لوازم تأدیب باینده اول مرتبه ده تعجیز و تعذیب اولنیه لکه
 ضرورت بدخوی* پدر پسر بیچاره بی عقوقه الجا ایتیه که بومدلول بر اصول
 موافق کلام رسولدر که رحمت خدا اول شخصه که فرزندی ترک اطاعت
 و انقیاد مرتبه سنده کتور میه بیور مشالردر (فی نفس الامر) اطفال نمونه تورس
 نهالدر که تندباد بیخ افکنه تحمل ایدمه یوب ناچار صرصر قهر ایله شکست
 اولمز سه تمایل ضروری حسبله صورت اعتدالدن چیقوب بر جانب نامأمو له
 میلان ایله کوز پشت و ناهموار اولسی مقرر اولور* مرویدر که تعلیم تربیت
 اولاد بینه ده بوجه اوزره کهر پاش تنبیه اولوب طفل رد شیع یدی کونلک اولنجه
 عقیقه و تسمیه لوازم کورهل و تنظیف و تطهیرنده تقصیر ایتیب شش ساله
 اولدقده تعلیم آداب و تفهیم خطا و صواب ایدله طقوز یاشنه کیرد کده کندی
 مایئلردن چقاروب خوابگاهنی چاخواب ابون اولان محلدن جدا قلهل سن
 و سالی اون اوچه ایرشد کده دقایق صلوة و لوازم اقسام عبادات افاده
 اولنوب متردد ترهات تکاسل اولور ایسه ضربا ادخال شارع اقدام ایدله
 زمان بلوغ حلم ابریشوب سنوات عمری نصاب ست عشره بالغ اولیجی تأهل
 ایتدیر یله و وجوه مسطور اوزره ظهوره کلان لطف تربیت ایله امتنان یعنی
 فرزنده تعداد وجوه احسان ایدوب ذمت پدره لازم اولان تعلیم آداب و تفهیم
 رشد و صواب لوازمی اجرا اولندقدنضکره طریقه حلالدن انیس و همحال

اوله جق جفت خوش خصاله اتصال مصلحتی دخی همتمزایله صورتپذیر
 حصول اولدی من بعد عالم حیاته فتنه به مؤدی حالکدن و بعد المات استحقاق
 قهر و نکالدن کرم ذی الجلاله التجا ایدرین دیوب دعاء خیر انما ایله امورین خدایه
 تفویض ایدلر دیو بیورمشدر و تمتات حقوق اولاد دندر که التفات و نوازش
 عطایاده اخوانیله تسویه قنوب بری برندن ترجیح ایتیلر و احیاناً تقبیل اطفال
 دخی پسندیده کبار او اوب (حضرت فخر عالمک امام حسن و حسین رضی الله
 تعالی عنهما) ایله واقع اولان معاملات جملیه لری ایله استدلال ایتشلردر *
 (حتی اول برکزیده کائنات علیه افضل الصلوات) تقبیل حسن ایتدکده حضار
 کرامدن اقرع نوع تعجبی متضمن سوق کلام ایدوب بنم اون فرزندم اولوب
 هرکز برین بوس ایتک اولمامشدر دیدکده (جناب رسول الثقلین) هرکیم اولادینه
 مرحمت قیلله نیجه امید رحمت خدا ایدر دیو بیورمشدر وینه برکون بالای
 منبرده ایکن امام حسنک زلفه قدمنه نظر عالی لری دوش اولوب فی الحال
 نزول بیوروب (امام حسنی) کنار مبارک لری آلوب (انما و الکم و اولادکم فتنه)
 آیت کریمه سنی قرائت بیوردیلر (امام حسنی) اثناء سجده ده کردن مبارک
 عالی حضرته تشبث ایتدیکی حالده دورو دراز سجده کاهدن سر و زانو لری
 برداشته قلیوب حتی درون اصحابه نزول و حی جلیل سجده ده واقع اولمق احتمالی
 رهیاب اولدقده سر رشته مراد امام برهمزده انفصام اولماق ایچون سجده دن
 رفع جبین ایتدم بیور دقلری دخی مهربانی فرزندانه دلیدر و حقوق برادری
 دخی منوال سابقه قیاس اولنوب اخ بزرگوار مثابه پدرده و برادر کهتر منزله
 پسرده اعتبار اولنوب احدهما آخرک رعایت حقوق اول وجه اوزره بر جاقبلیق
 کرکدر (جناب رسول) خدا خشیت قهار ایچون و جرایب توصیه صد دنده
 بومضمونی اشارت و ایما بیورمشدر که بندکان وزیر دستان حقنده خوف و هراس
 لازمه ذمت ناسدر و ملابس و ما کلمده هر کس کندی نفسنه مختص ایدو کندن
 انلره دخی تقسیم حصص ایدوب و کندولر طاقت کتور مدیکی خدمت لری
 اول زمزمیه تحمیل روا کورمیه لری ولایق خدمت اولنلرینه رعایت اولنوب عهده
 خدمت خداوندانندن خروجه قادر اولیان ضعفا و عجزیه تعذیب و اهانت ایتوب
 بیع طریقیله خلاص اولمق مناسبدر و بالجمله حال خدایم کندی نفس لرینه قیاس

ایدهل که مشیت الهیه عکس قضیه اوزره جریان ایدوب اثر حاکم خداوندان
 وسرلر محکوم بندکان اول سکر معلومدر که تحمل ازار ایتوب هجوم
 اضطرار جانہ کار ایدر ایدی ایدی لازمدر که بومعنائی ملاحظه
 ایدوب شکر نعمت خداوندی مقابله سنده اول ناچار لره معامله ده مجامله اختیار
 اولنه (جناب رسالتناهدن صلی الله تعالی علیه وسلم) عبادم رک نه مرتبه دیک
 جراین عفو و تقصیراته صبر ایدلم دیوسؤال اولند قده یتش مرتبه دیک ذکر
 بیور مشلدر * بکاردن برینه بردباری و تحمل و حوصله کاری بی کیدن او کردنک
 دید کلرنده قیس بن عامدن دیدی اکناه سبب ایتد کلرنده بر جاریه سی آلت
 تحمل لحوم اولان قلاب آهنینی بر محلمدن نقل ایدر کن سهوا التدن دوشوب
 بر فرزند جان پسندینی هلاک ایلدی و ملوکه مغلوکه خوفندن دهشت هلاکه
 قریب بر موضع موخسته دوش و وهم و بیدن مدهوش اولیحق قیس تسلیه بخش
 جاریه اولوب غم چکمه سنک نه نگاهک وار بونازله صوب خدادن بر قضای محنت
 اقتضادر دیوب تأکید تسلیت ایچون فی الحال اعتناق ایلدی دیدی و هر چند
 خدمه سندن اثر سرکشی مشاهده قیله ینه خداوندیک خلق ایله تخاق ایتدک
 دیونکایه ایدوب یعنی خداوندیک کند و خداوندینه مطیع اولوب فرمانته انقیاد
 ایتدیک کی سندی امر ینه منقاد اولز اولدک معنایین تلخیص ایدر ایدی پس
 بومعامله ممالیکده مناسب حال بودر که آنی دخی سائر احرار بنی آدم کی فرض
 ایدوب خطا ایتد کیه عبدان خدائک فرمان الهیده اولان تقصیراته جل ایدلر
 و هر حالده قیاس نفس ایدوب نان و ادام و جامه ده رعایت حد اعتدال
 اولنه و نگاه غضب آلود و نظر خشمکین ایله منظور و نیجه قهر
 و ازدراده مقهور قیامیه بر مقتضای (ع) بنی آدم اعضای یکد یکنرند
 (نثر) مقام خدمنده اولان توابع و خدام تام آدمک دست و پای
 مقامنده در که بر مصالحتک اتمامنده بی دست و پا اوللر پای مردی
 خدام ایله اتمام هجوم خصومه دست و کربان اولنه
 دراز دستان نیرومند اقدام تام ایدرلر
 تمت بالخیر والسلام

مشاق العشاق

❖ بسم الله الرحمن الرحيم ❖

❖ دیباجه طراز دفتر درد ❖ پیرایه فزای پیکر درد ❖
 ❖ سرنامه نویس لوح محنت ❖ زنجیره کش نقوش حیرت ❖
 ❖ تصویرنکار دیر معنا ❖ رونق ده نسخه تماشا ❖
 ❖ رامشگر بز مکاه بیداد ❖ خواننده نقش صوت فریاد ❖
 ❖ مختزده ترکسی محزون ❖ فرهاد زمانه نقد مجنون ❖
 ❖ تحقیقه بحث ابتلائی ❖ بویوزدن ایدر سجنسرای ❖
 (نثر) نجسته هنکامی که بارگاه معلا حرم ازاده پیشگاه قدیم
 لمیزده سده کار آگاه کارگاه قدرت ❖ یعنی سروش سبکجناح
 رجت بر موجب امر مشیت ❖ و بر مقتضای حکم ارادت صنوف
 ارواح مختلفه الاشباح بنی آدم ترتیب صنوف قیام و تعیین مقر
 و مقام ایدوب

❖ شعر ❖

❖ ملائکه اخروش و ناله برخاست ❖

❖ که بر رسم ادب صفها شود داست ❖

(نثر) اول بزم خالص الخالص مکیسک بار یافتگان
 عزت شستی صهبای صفا بخشای التفات الست ایله مست و هریری

همصحبان قرب ایله دوش بدوش و دست بدست اولدقده و اول مجلس
کرما کریم و داد آئینده مصطفی آریان انجذاب صمیمی و باده کساران
ابتلائی قدیمی به کسترانیده دست صنع خدا اولان خوان پر نعمای
ابتلائی ترین ایچون مجوهر اطباق پر نقش و نگار آشنایی به حدائق
مخضرة الاطراف مناسبتدن چیده کف استعداد اولان با کوره شهدریز
مختلف الالوان مهر و محبت نهاده قیلندقده الحاصل اردوی آذین
بسته عالم ارواحده افش زنگارنک حسن و جمال دلال عشق النده
مز ادا اولندقده و بر موجب حکم همایون (بجبهه و بجبونه) وضوح
سر نهان (فخلقت الخلق لاعرف) ایچون آشفته دلان کیمیه * و سودا
کران بی سرمایه * رأس المال ارادتلرین متاع حسن با کماله صرف
ایتمک مراد ایتدیکی بیلند کده

✽ شعر ✽

✽ بوبلا میخانه سینک تا ازل میخواره سی ✽

✽ بوفلا کتکه دهرک او کادق آواره سی ✽

(نثر) اول روز بازار عشق و سوز جهان افروزده متاع مرغوب
القلوب درد و آشوبی رایگان بولوب

✽ شعر ✽

✽ کفر کا فر او دین دیندار را ✽ ذره درد دل عطار را ✽

(نثر) قیراط درد عشق جانان یک جهان نقد جانه ارزان در دیوب
کالای ابتلائی سیمیران یاسمن عذاره تقدینه تام العیار جان و دلی ایشارایله
خریدار اولمشیدی

✽ بیت ✽

✽ دلی دارم گرفتار محبت ✽ کز و کر مست بازار محبت ✽

(نثر) و بوی تجارت رابحه سرمایه سعادت دنیا و آخرت در دیوب
بوعقد بلزارد تصور دن فائده مند اولق احتمالیله فرحناک و خرسند

اولوب کندویی امید فوز اجور (تجاره لن تبور) ایله مقنم و کامکار بتلشیدی
(ع) آلدک متاع عشقی بلار مبارکی (نثر) بو علاقه روحانیة ازلیه تأثیریه

✽ شعر ✽

✽ چودایه ناف من بی مسک دیده ✽ ✽ بقیع عاشقی نام بریده ✽
(نثر) قاط ادم رنگ رچدن لحاف زربفت مزرکش طرازش جهته ✽ وضع
قدم ظهور ایده لی اوقات عمر عزیز سریع الزوالدن مقدار تقلیب حدقه
بر لحظه مرور ایتمشد که سربی سامان دلدۀ داغ طاقتکداز بلا فروزان اولیه

✽ مشوی ✽

✽ دل که زعشق آتش سودا دراوست ✽
✽ قطره خونست که دریا دراوست ✽
✽ بر نل صد پاره مکو کریه کن ✽

✽ دل که نه اخونست برو کریه کن ✽
(نثر) و کردن جان بلاکش قیود سلسله زلف سیاه مار کردار پیچ در پیچ
بنفشه مویان سمنبوی فتنه جویک برندن رها بوله ✽ فی الحال پری پیکران
مردم آزار آدمی کشدن برغیری مکار فسونکار سحر اندیشک پیمان اثرهای
کیسوان خم بجمی حلقه حلقه صارلیه

✽ بیت ✽

✽ ای وای کجا مجال تدیر ✽ ✽ یک کردن و صد هزار زنجیر ✽
(نثر) حالیا فصل ربیع شباب سرعت شتابده همحال (نغمه السحاب) اولوب

✽ نظم ✽

✽ آن رفت که درجوی طرب آبی بود ✽
✽ یاد سر زلف آرزو تابی بود ✽
✽ دردا که زمان عیش وایم وصال ✽

✽ بکذاشت چنانکه کو یا خوابی بود ✽
(نثر) سنوات عمر بر باد داده نصاب اربعیندن تجاوز ایتمکله و حلاج قضایان
فلکدن آغاز پشه نزاری قیلوب سبزۀ زار محاسن ✽ برف سپیدی ایله خوشه
بخ بسته شکله کرمکله

❖ بیت ❖

❖ دوز بقارفت فرون شد هوس ❖ ❖ آرزوی سینه نفس بر نفس ❖
 (نثر) بعد ازین تف و تاب عشق و جنون بر مقدار برهم زده سرمای صیروسکون
 اولوق ملاحظه سیله چله کرین خلوتخانه زهد و صلاح و کاره نشین سرکانون
 فوز و فلاح اولوق تدبیرنده ایکن (ع) نه دانستم که کارمن بدنایمی کشید آخر
 (نثر) مکر جرات هوش کداز ❖ هوسگاه زمین سینه زار و شیدایه ❖ و گاهی
 هوای دماغ پروله و سودایه ❖ و گاه جویبار حواس و قوای بی برک و نوایه
 دوشمکه حرارت مهر و محبتله وجود زارم کلخن فروزانه درون بیصبر و قرارم
 منقل آتشدانه دونوب بو حالده یعنی بوسن و سالده کافی الاول سوزان نار بیداد
 اولوق لازمه ذمت استعداد ایش

❖ قطعه ❖

❖ آتش خونست کل باغ دل ❖ ❖ تا نرود جان نرود داغ دل ❖
 ❖ آتش دل کر چه شود کبرک ❖ ❖ داغ دل من نرود هم بمرک ❖
 (نثر) نتیجه ناله کریمه ریز بومدعای شور افکن رقت انکیر محنت آمیز در که

❖ بیت ❖

❖ برقاشی یا جوان مهوشله ❖ ❖ باشه چمن فالور کشا کشله ❖
 (نثر) اضطرار بندن تخلص کریبان جانه امکان اولیوب روزان و شبان و اوقات
 و احیان تعاقب ابتدیه

❖ بیت ❖

❖ بازم از تو خم ابروی دگر در نظرست ❖ ❖ سلخ ماه دگر و غره ماه دگرست ❖
 (نثر) معناسی انا فاناجدد بولوب هر زمانده برفته کر بی امانه و بر آشوب
 دهر و آفت جاله

❖ بیت ❖

❖ دادم بدست تو دل اندوه پیشه را ❖ ❖ غافل که زود میشکند هست شیشه را ❖
 (نثر) مضمونیه عرض شکوه نیاز ❖ و بسط مقدمه سوز و کدازدن
 خالی اولیوب

❖ بیت ❖

❖ زده برقاشی محراب اوله کون کبی عیان ❖

❖ کوزم اول یا که دوز قبله نما کبی همان ❖

(نثر) چارجهت هر کوی و برزندن کون کبی هویدا وشعله فکن سویدا اولان
مه پیکران خورشید عذاره نگاه اندازی انجذاب و الهانده بی اختیار

❖ بیت ❖

❖ یامنکر سوی بتان تیز تیز ❖ ❖ یاقدم دل مکش از سنجیر ❖

(نثر) کینک روضه اتوار جالنده بدیدار اولان شکوفه ستان خط و خالیدن
مشم جان فلا کترده استشمام نجات الانس وفا ❖ و کینک کبان مشکین توز
ابرواندن کشاد بولان تیر جکر دوز جفایی بیک جانله استقبالدن روح برب
آمده کسب روح وصفا ایدر ایدی

❖ نظم ❖

❖ راه دل آنها که نشان داده اند ❖ ❖ روی نکر دیده و جان داده اند ❖

❖ از رخ زیبا که وفایی بدید ❖ ❖ کیست که آن دید و جفایی ندید ❖

(نثر) القصه فن عسیر الفهم عشقه افراط ورزش ایله بر مر تبده ملکه شور
وشعبه تمکین کلش ایدیکه مهر و محبت بو علی و افلاطونی و غوامض عویصات
میل و مودت علامه ذی فتونی اولق دعوا سنه لیاقت و استعداد پیدا اولمشیدی
و بو تقریب ایله جنسیت علت ضم اولق ضابطه سی اوزره (ع) احوال دل سوخته
هم سوخته داند (نثر) اکثر اوقات و ایام مکتب عرفان مشقده مواظبان درس
محبت ایله مذاکره مباحث طویل الذیل محشیه مصروف ایکن (خدا عالم
من افواه الرجال) مصداق بجه اول طلبه علم فلا کندن استماعله خاطر نشاتم اولان
مسائل معضله ابتلا و قواعد مشکله رنج و عناد فتر دیوان زمین وزمانده امکان
کنجاییدن آزاده یعنی همنشین اولدیغم هنگامه کیران تحت القلعه
حزن و غمندن کوشزد ذهن فسانه سنج اولان نوادر اسمار عبرت
آمیز و حیرت انکیز احتمال حد و حسابدن زیاده اولمین احیانا اول نهاده
درج ادراک اولان جواهر کرافقدر حکایات عاشقانه بی زیب طبق ترتیب اتمک
خاطره سی تخدیش دماغ اندیشه دن خالی اولمزدی لکن سائق تقدیر پریشان

اثر بودر بدر صد پاره چکری ضرورت قحط رجال داعیه سیله سلاک قضایه
ادخال و وجود بیسودیمی طریق فضل و کماله مایه فزونی اختلال اتمکله
شریاب حکومتی اولدیغم قصبات و مداین مثالک هر برنده غلبه نشوات سلافه
مسررات ایله ترانه پردازی شعر و انشادن خالی اولیوب ادبده زعم فاسدم اوزره
شکسته بسته نیجه اثر معتبرک آرایش صفحات تبیض اولمسنه روزکار زورکار
موافقت کوستر مکهله هر بری پیشگاه نگاه کباره وصول بولوب کیمی تقریضات
صدور کرام ایله تاجدار اعتبار و بعضیسی قبول مشایخ اسلامیه ایله رونقذیر
اشتهار اولمشلر ایکن تاریخ (اربع و ثلاثین والفده) شخصه بی رحم روزکار
بوسر او ارضیق الشجونی نشانده مسند حکومت بلده (ایلبصان) قیلوب بوجمله
نصاب راحت موهمه دن بهره ور و وایه دار اتمکله

✽ شعر ✽

✽ نه نکته زکلی نه پیامی از خاری ✽

✽ درین قفس بچه دل خوش کند گرفتاری ✽

(نثر) مقتضای حکم قضایه لیک کویان رضا ایکن (فیوم علینا و یوم لنا)
کش مکش دل زار بفرارک حالدن حاله تحول و انقلابن اقتضا ایدوب تقالیب
محن و کربدن صورت خوشنمای مدعا وفق خاطر خواه اوزره نقش بدیع دلکش
اسلوبده آب و تاب چهره کشایدن حصه دار اتمکله زمان بولمزیدی

✽ شعر ✽

✽ بر حقه پوشیده به ✽ بر موری پنهان ایتسه لر ✽

✽ کردان ایدوب اول حقه بی ✽ مانند کوی کوی کوری ✽

✽ ایلر دوام انقلاب ✽ احوالن اول مورک خراب ✽

✽ بن غمله پر اضطراب ✽ اول حقه چرخ چنبیری ✽

(نثر) اتفاقا هجوم خصوم غموم تیز تیز کرلک و تیریزه تأثیر خامه دن استظهاره
ارتجاع ایدوب غریم عبوس الوجه کسلدن دفع مجلس ملاحظه سیله
(ع) سمند طبعه سوار اولدی عزم ایدرباقی (نثر) وزنی اوزره یکران طبع صرصر
خرامی زیران ایدوب کشت و کذار باغ و راغ سخنوری به آهسته خرام ایکن
یوما من الایام دامن کهسار تخیلده بو تحجیر فکر صوابه ظفر یاب اولدمکه الی الان

صحن جنت نشانده بساط افکن حکومت اولدیغم ممالك خوش آب وهوا
هر برنده دایه مهربان طینت طبیعت پرزاده نوعروس متفکره به کهواره
جنبان ظهور ایکن وای العجب بودیار مشتاق الطربده رجولیت سخنوری
معقود کلال وفور اولغه سبب وهر طرفه خریداران هنزدامن دامن کهرپاش
ولائی نثار الفاظ ومعانی ایکن بوی پرده سر کیسه مخبره به بویوزدن مهر سکوت
اوروب نقود بی نقاد سخن صرفنده اختیار هجئه امساک وتصرف جهندن
نکته فروش ناطقه مک بازاری کساده دوشمکه

✽ بیت ✽

✽ نه معینره سوزلر مندر جدر صفحه دلد ✽

✽ اگر چه صورت ظاهرده خاموشم کتاب آسا ✽

(نثر) ایمدی مناسب حال رهین المألدركه ازاله عارضه مالحولیای خیالات
فاسده اكدار آفرین ایچون دیده دل و جان هنر پیامه خیابان دلکش هوای
انشایی غیری یولدن تماشایتدیرم وبرزمانه دل شاهسواران مصافکاء بلاغتك
ربوده چوکان خامه سی اولسامش برکوی دلارای نویدای معنایی ساحة
پهنای حسن اداده کردان ایشد کدنصره حلیه فسیحه الاکناف براعتده احراز
قصبات السبق فصاحت قلم یعنی بودیردیر بنیاد جهانده بت پرستان جهانک شاهد
چشم جانی اولان تمایل واشکال اطوار واحوالی موینه قلم فکر دقیق ایله
مجلی الواح تحقیقه رسم ایلوب نقش خیال قصه پردازیده هزاران بهراد
ومانی معنایه نقش لکچوب مجموعه لیل ونهار شهنامه دور روز کارده سنجیده
عیاران اولی الابصاره حیرانی فزای تعجب اوله جق یادکار اسمار طرفه طرح
نویداد وتازه طرز دلاراده مجلس مجلس آرایش ترتیب وپرداخت زینت وزیب
ویرمکه صور تکرئی صنمخانه انشاده قوت مخیله نادره سنجان دقایق
شناسه ضعف کلال وفور ایراث ایده جک مرتبه ده صنعتلر کوسترم (ع)
کورسون فلکده سوز نیچه اولور خصم نابکار (نثر) با آنکه همصحبان عشق
وولادن مسموع ومنقولم ومتن مسطر نسخ مهر ووفاده منظور ومشهودم اولان
اطروفه حکایات بتحقیق الوقوع متعین الظهوردن قطع نظریالکثر سرب سامان
مکرده دولتمدن یکن تفصیل ماجرای دردو بلای لسان قلم تحقیقه کتورسم

نیچه مجلد کتاب اولغه تحملى جای اریاب دکلدر (ع) عشقی شریحه باشله سم
نقطه سی بر کتاب اولور (نثر) پس روا بودر که ایام ضلال و اوائل حالده سرمایه
تسخیر شماتت کز اران اولان سرگذشتی یاران رندان بلا پیما سائر بلا کشان محنت
و یاران طریقه عشق و مودتدن استماعله جایگیر کنج صندوقه خاطر اولان
غرائب و قایع خنده فرمالیله یک بیک نهاده ظروف تغییر و افراغ اوعیه تسطیر ایدم
تا که رندان معارف پیمای بزمنگاه لطائف سماء پر نعمای مصاحبتی نازگانه
در میان ابتدیکه اول نوباه و نوادر ایله تفکله و تنقل ایدوب مقاله امتنان انیکیز
بارک الله شهید ریز و شکر پاش خوان تحسین اوله ردیوب بونیتی اجرایه روزگار دن
اتمه از فرصت مقامنده ایکن بعض مقتضیات حرکتله خوش طبعان دیار دامن دشت
و کوهساره عزم ایدوب درون قصبه قصبه حلقوم فقرا کی مالامال خلوا و لغله آثار
دهشت فزای لیس فی الدار غیر نادیاره مظهر و ماصدق دوشوب بزرگ سنک دیمکله
معروف و مشهور مسیره دلکشای جنت آساده طرح انداز جمعیت و مابین چناران
و کناره آب روانه مهمساز سیر و صحبت اولد قلری کوشزد فقیر آواره نهاد
ازاده خلقت اولیجق

✽ نظم ✽

✽ آشفته دماغم سر و برک منجم نیست ✽

✽ دامن چه کشایمکه کلی در چمن نیست ✽

✽ ازدوری کلشن غرضم حفظ ملاست ✽

✽ ورنه شکر آبی بکل و یاسمن نیست ✽

(نثر) مضمونله تابکی کوشه کیر عزالت و انزاق سو تکش پیغوله قهر

و جفا اوله م

✽ غزل ✽

✽ ای فلک ای بی ترحم جور و عدوان تابکی ✽

✽ هیچ دو کز منی غمک بودرد و احزان تابکی ✽

✽ هیچ نسیم وصل صبح استر می کلزار دله ✽

✽ امتداد شام بی انجام هجران تابکی ✽

✽ سیله و پردی حاصل عزم نیچه بر جوش ایدر ✽

* نيل اشك برقراری بوقی طغیان تابکی *

* نیچه بر که نظم و که نثر ایله کشف سوز دل *

* بوعلور شعله لرای داغ پنهان تابکی *

* خالك سينه‌م اولده داغ درونه متصل *

* بوتعدی جانہ ای مژگان جانان تابکی *

* فارغ اول خوف ورجای هجر و وصل یاردن *

* نر کسی بوقید فکر سود و خسران تابکی *

(نثر) بی تکلفانه بندخی سائر شکفته دلان تفرجگاهه التحاق ایله نائل ذوق
وانسراح و اول عشرت آبادی بهانه ده فاز شوق ارتباح اولق مقضای حال
قرین الملاله اوفقدر دیوب

* بیت *

* اوتورمه گوشه تاریک حجرده یحیی *

* کار کلشته چق شعر دلکشا ذیه رک *

(نثر) فتواسنی دستور العمل جان ایدرک سامان آرامی برطرف واول
خرم فضای بهجت افزایه توجه قیلوب وصول نشستکه ازاد کان شهر ایله
کسب مایه شرف قیلدم کورد مکه اول جای دلکشا کثرت حشر بشیرله
مزد حگاه محشره دونوب مستعمان صحن عدنه برابرل جویبار کوثر اثرده
کوشه بکوشه مجلسر قورولمش و طرف طرف مجلس عیش وعشرته بنیاد اورلمش
جایجا خیمه زرین طنابلر چتر فدا که طعنه زن ورشک انداز ویر آتش کرم التهابلر
مطبخ کیقباده زبانه لرله زیاندر از اولوب روز روشننده هر گوشه کلشنده
بر انجمن عالی ملاء اعلا ایله بحث مباهاتده ولیله ظلماده هر سمت صحرا ده
زینت چراغان ایله اطراف وحوالی مصاییح سماء دنیا ایله دعوای مساواتده یاران
عیش وعشرت الم تقینش نائب ومحتسبدن ازاده پری صفتان جفا کیش
کدر نشویش پدر مغاضب ولایای معاییدن آسوده براوز که صفاده مسرورلر
شراب نابی جویا مخمورلر بو نشیده ایله کویا

* بیت *

* بده ساقی می باقی که در جنت نخواست می یافت *

* کاراب رکنباد و کلکشت مصلی را *

(نثر) زندان جفاکش غم ایامی فراموش ایدوب سبوی می در پیدش و ساغر
صهبا بدست جوانان پری کیش می کلفای نوش ایدوب رطل کران عشوه
و ناز ایله فکر و مست

✽ بیت ✽

✽ فغان کین اولیان شوخ شیرینکار شهر آشوب ✽

✽ چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغمارا ✽

(نثر) درویشان آزاده مشرب حلقه حلقه نعره یا مولانا! یارب یار بده دل ایشان
تخسلف کوکب تجرع زهرا! درد و تعب له تمسیر جام لبالبده نعره هوی
وهای ایله قبه فلک پر صد انعمه عود و نای ایله سمع زمانه پرنوا کلبانک شوقاشوق
ایله پیرهن عاشقان غم اندیشه چاکچاک زمزمهای نوشا نوشده زمره زاهدان
ریا پیشه رشک و حسد ددن هلاک بروجهله اسباب سرور طرب مهیا ولوانم
شورو شغب (ع) همه بروجه کالست کالایخی (نثر) که ارباب نظر تماشا
سند و حیران وزهره رامشگر اندیشه رشک غبطه آور ایله عمکین و کسلان ایدی

✽ شعر ✽

✽ کورنلر طرز عیش و عشرت جشید و دارایی ✽

✽ نه کوردی نه کورر بر بویه بزم حیرت افزایی ✽

(نثر) بس فقیر خسته و زار بو ترتیب غریب دلکش آثار مشاهده سیله بی اختیار
بر طر فساز گروه اندوه و بر همزن جیش حزن اکدار اولوب

✽ بیت ✽

✽ کل کی عشرت اولمز ایسه برک و ساز ایله ✽

✽ سنبل کی کچمک اولوز بر یاز ایله ✽

(نثر) تحت جگری نقل ماحضر واشک تری صهبای بی کدر یلوب اداره
اقداح راح معارفدن محظوظ اولان سبکروح سخن فهم ایله برکوشده
بیتکلف طرح بزم ایتلاف و جاروب اتصاد ایله رفت وروب خس و خار
اختلاف ایدوب (ع) بن عاشقم سوزمده بنم عاشقانه در (نثر) گاه مناو له صهبای
کدر فرسای مشاعره و گاه مفاکهه ثمار شهید آمیز مسامره ایله تشخیص خاطر
ودفع ملال متواتره ایکن (ع) قاصد رسید و ساخت معطر مشام من (نثر)

برید سعید فرخ نوید فرخنده اثر یعنی پیام آور مرده رسان نجسته خبر میان
مجلسه دامن دامن کلفشان بشارت شادمانی فرای اولدی بروجله که تقدینه
روح روانی و کنجینه کرانقدر دل و جانی رسم تحیه القدومده ایشار خاکپای
مرده رس مشکین نفس قیاسم بنه حق اوزره ادای قهوه بهای قاصد موصل
المقاصد عیسی دم حضر قدومه عجز و تقصیرم مقرر ایدی

❀ بیت ❀

❀ ازین بشارت خرم که ناکهان آمد ❀

❀ هزار جان غمین کشته شادمان آمد ❀

(نثر) خلاصه کلام و نقاوه پیامی حضرت خدایکان عالیجاه معظم و جناب
معضل کشای معجز نمای قنوی پناه محرم

❀ بیت ❀

❀ ستوده منقبه یمینی افندی حضرتی کیم ❀

❀ زلال لطفیدر احیاییدن بودورانی ❀

(نثر) اسعد ساعات مبارکه ده مره بعد از شری فبخشای مسندگاه عز و المانال
صدارت روم و مکرر کار که آرای منصب و جاه نظام دین و دنیا اولمغله جثمان شخص
عالمده خاصه جسم و جان علمای عالی همم بنی آدمده مجدد احیات نویدا اولدیغنی
مشعرایدوکی مقدمات تعبیرات متبع السعاداتدن منفهم اولیجق علم الله تعالی تراحم
کروه تهنیه گذاران مسرتدن اشخاص حواس که دیرینه خدمتگذار خداوند عقل
و ادراکدر تبشیر محارزان قلعه دماغ و مرده رسائی قطان چارسوی سرور سینه
ایچون طرف طرف اخبار مستلزم الشرف ایله پریشان زوایای شهر وجود
اولدیلر براز گذران زمان توقعد نصکره که حواس وقوی یکان یکان پرلورنده
قرارایدوب رسم قدیم تهنیه گذاران اوزره اجرای ادب دامنبوسی به مباشرت
قیلیدیلر بوامارات مجدد و اقبال ایله کنندی پادشاه وقت اکلیوب بی محابا مرع
نشین چاربالش عز و اجلال اولدم کوردم ادای خدمت مبارکه ده کلان مدیحه
سنبجان خوش ادادن ملازم بزم خاص اولان مصاحب صاحب اختصاص
یعنی محل خوان بین الاخلاص که قدیمی ندیم دل و جان شیدا ایدی بودو بیت
اعجاز طراز ایله ترانه پرداز و ترنمساز بزم اهتزاز اولدی

❖ شعر ❖

❖ چه مستی است ندانم که رو بیا آورد ❖

❖ که بود ساقی و این باده از کجا آورد ❖

❖ صبا بخوش خبری دهد سلام است ❖

❖ که مرده طرب از جانب سبا آورد ❖

(نثر) و ملک الشعرای پای تخت ملک درونکه تخیله نکته طراز صاحب اعجاز در

بو گفته دلپذیر عشرتفرمای عزت افزایی وساطت ندیم بدیهه کوی زبان ایله

زرینه طبق تهینه ده پیشگاه سامعه یر عرض و ابراز ایلدی

❖ اله آل نر کسیا جام صفا پیایی ❖

❖ چونکه کوردک بودم خرم بخت زایی ❖

❖ قیلینه نعره العیش ایله دهری مملو ❖

❖ الصبوح ایله پرایت سامعه دنیایی ❖

❖ کج اوتور مصطفیٰ عشرته جشیدانه ❖

❖ کج قیلوب طرف کلاه سراسنایی ❖

❖ طوتسون آفاقینه غلغلله نوشانوش ❖

❖ جده کورسون نیجه اولور طنطنه دارایی ❖

❖ کیجه کونزدیموب مست مدام اولسه نوله ❖

❖ رایکان بولدی کوکل باده غم فرسایی ❖

❖ بردخی دیری عجب عالم بالایه بیلی ❖

❖ فوش ایدن بومی راحتده روح افزایی ❖

❖ بومی اول باده دکدر که قدح آشامی ❖

❖ چکه بزمنده انک دغدغه غوغایی ❖

❖ نشوه یکدمه سی فکر خجار ایله کجه ❖

- * اوله هر بر قدسی ملتزم رسوایی *
 * دیدیکم اول می شوق افکن عالمدر کیم *
 * قطره سی زنده ایدر کوسکتوری دنیایی *
 * کوستر لذت شیرینی می فردوسی *
 * اکدیر نکمت خوشبوی دم عیسایی *
 * یعنی صهبای بشارتکه مباحیتمی *
 * کسه انکار ایده من اوله مکر سودایی *
 * شمه نکمتی صحن حرم بطحاده *
 * ابتدی خیاره کسان صوفی حلواخایی *
 * منت اللهه که ایردک بوزمان طربه *
 * شکر مولایه که کوردک بودم زیبایی *
 * بارک الله زهی موسم عیش ابدی *
 * لوحش الله خوشاوقت قدح پیمایی *
 * بودر اولدمکه ایدوب اهل دل آهنگ سماع *
 * فرش هفت توی جهانه اوره پشت و پایی *
 * نبجه رقص ایتیمه یوز شوقله عالمکه قضا *
 * بر اصول ایتده هر نغمه روح افزایی *
 * نبجه حد ایتیمه ییک جانیه اشیا که فلک *
 * ابتدی ترتیب ضیافت کتوری دنیایی *
 * بلش اولسون جکرین چالک ایدرین بی پروا *
 * کیمکه شمدنکرو دیرسه فلهکه هر جای *
 * نبجه هر جای دینورا کا که بروفق مراد *
 * ویردی کام دل یاران هنر پیمایی *
 * ویردی بر رونق نو خانقه دنیایه *
 * شیخ الاسلام ایدوب اول فاضل بهمتایی *
 * شرف نجم هدی نیر اوج تقوی *
 * واضع الاصل عطا علت جان بخشایی *

- * موشکاف دل تدقیق کر مکار شفیق *
- * سیرت لهجه تحقیق اثر دانایی *
- * قوه بازوی دین باصره عین یقین *
- * رونق روی زمین مایه دین پیرایی *
- * معنی نقطه جان صورت شخص احسان *
- * نکته نظم جهان نسخه روشن رایی *
- * وارث جاه و رتب مفتی پاکیزه نسب *
- * که وراثتله دسلدر اکا ملایی *
- * والدی اولدی سمی ز کربای نبی *
- * کندی فاز اولوب عز علم یحیایی *
- * اول کریم ابن کریم افضل افضل زاده *
- * جد بجد ایلدی احیا اثر آبایی *
- * ذاته مجمع بحرین دیسم ارزانی *
- * انده فتوا ایله جمع ایتدی خدا تقوایی *
- * اولور اولز که ایدر سطر جوابه تحریر *
- * صائمه بیهوده ایدر خامه سی اول املائی *
- * دهن پالکی کبی طور مه لسان قلبی *
- * نفی واثباتله تو حیده درمولایی *
- * طور ظاهرده قلان زاهد خرنأویلن *
- * بلیوب بندن ایدر سه اکر استقصایی *
- * بلزین بن ال اوزاتد قجه کتایه اول ایدر *
- * قوت فضل ایله حل نکته یایحیایی *
- * بنده پرور سنداسر ورع ایلقدرا *
- * ای که فرمانکه رام ایتدی خدادنیایی *
- * زخصت اولور سه اکر طبع کر مکار کدن *
- * حضرت به یلدیره یم داعیه شکوایی *
- * حق یلور فرقت خالک دراجلا لکدن *

- ❖ دبه مم مرتبه سوز دل شیدایی ❖
❖ کوزلم قان آقیدر محتله آکدجه ❖
❖ شرف خدمت درگاه بهشت آسایی ❖
❖ خسته درد و غم قدرته رفتار اولسه ❖
❖ کل ایدنک قتی آسان ایدی خاکپایی ❖
❖ ایام دوز با صه بلسم بر بیک دنیاه ❖
❖ کوستر دم روش بند کی برجایی ❖
❖ یوزم اولسه سوره جک خاک عبودیتنه ❖
❖ بن یلور دم نیجه اولور در کجه جبهه سایی ❖
❖ ویرمه مژده اقبالک اگر طبعه نشاط ❖
❖ غم ایدردی بنی آزده صدر سوایی ❖
❖ حمد لله بو پیامیله بولوب تازه حیات ❖
❖ بنده کوستر دی فلاك معجزه عیسایی ❖
❖ اکلارین بردخی پامال ایده من دهر دنی ❖
❖ عرشه ایر کوردی کوکل تارك فرقده سایی ❖
❖ اله من جیب تحمل شو قدر بخت کریم ❖
❖ ویردی تقد فرح یجد لا یحصایی ❖
❖ یوقدرر تهنیت حضرته استعدادم ❖
❖ یلورین پست دل رتبه پرسودایی ❖
❖ هیچ بوصورتله بو گفتار شتر کر به اله ❖
❖ نیجه وصف ایدین اول فاضل روشن رایی ❖
❖ در نثار اولور ایدم مجلسیان خاصه ❖
❖ الیه ویرسه خدا مرسله حورایی ❖
❖ سوز برینه کهر عدنی نثار ایلیه رک ❖
❖ تهنیه قیلسم او مخدوم ملک سیمایی ❖
❖ نیجه مخدوم شه تختکه علم وهنر ❖
❖ که مسلم اکا یارای فنون آرابی ❖

- ❦ هنر آموخته خاص خداوند کریم ❦
- ❦ تربیت کرده مخصوص درملایی ❦
- ❦ اول علی نام و علی سیرت و عالی کوکب ❦
- ❦ که ثنا کس ترا بدندی ملاء اعلائی ❦
- ❦ مخلصی دیمزایدی اوله رضای استاد ❦
- ❦ کورمه طور کریمندن اگر ارضایی ❦
- ❦ ایکی الما کبی سر نیجه ادر اکنده ❦
- ❦ دستخوش ایتسه روا شعر ترو انشایی ❦
- ❦ اولدی مداحی او محبوب قلوبک عالم ❦
- ❦ بکا مخصوص اوله صمک قلم اطرای ❦
- ❦ نکته سنجانوله اطناب ایله تصدیع ایتسم ❦
- ❦ نلین ضبط ایده م خامه بی پروایی ❦
- ❦ مست شوق نوله کر خلط کلام ایلرایسم ❦
- ❦ باده کستاخ ایدر البته دل شیدایی ❦
- ❦ یری مقطعه ایکن کور نیجه کستاخانه ❦
- ❦ مختصم جلوه که ایتکده صف بالایی ❦
- ❦ ز کسی کل کبی باش اوزره برایتسه بریدر ❦
- ❦ نکمت مدحله چون ایتده در بویایی ❦
- ❦ کل دعا ایله یتربی ادبانه تصدیع ❦
- ❦ ثقلتی قونیجه بریاوه وهرزه خایی ❦
- ❦ ننه کیم ساقی قدرت ایده بو مجلسده ❦
- ❦ باده لطفله کردان قدح مینایی ❦
- ❦ در میان اوله سماط کرم صبح و مسا ❦
- ❦ بیدریغ ایده خدا مائده نعمایی ❦
- ❦ یوز سوروب در که که جلوه ارباب هنر ❦
- ❦ سجده گاه ایله اول بار که اعلائی ❦
- ❦ عزتک کور مکه اوله احبا مسرور ❦

✽ تحت رشك وحسدايده هلاك اعداي ✽

✽ ويره اولرتبه به همواره وجودك رونق ✽

✽ ايد اخيار شحات قلمك دنيابي ✽

(حقا كه) بوقدر سرور بديهي الظهور كه پرتواند از مرآي صدور و تاب افكن
جرات طاق بر طاق ادراك و شعور كافه جمهور ايدى بوجمله جان و جان
جهانيانه روشناي بخش بهجت و حبور اولسي اول آفتاب جلي شعله سماحتك
جمال باهر الاجلال حالي افق تابدار جاه رفعت پناه شيخ الاسلاميدن عرض
ديدار ساطع النور ايتسيه جلوه كرمصه ظهور و صدور اولمشر

✽ بيت ✽

✽ بوانبساطي و يرمذي سسكان عالمه ✽

✽ الا كه بمن دولت مفتي كاردان ✽

(نثر) جذبات عظمای عالم و آدم كه خامه حل مشكلات ملل و ائم اول معل
جناب نجسته قدمك كف كريم عطاي كه پراشنه مسلم و خلعت مذهب
مذهب كريمان و مطلي دامن حضرت امام اعظم اول يكانه عرب و عجم
و حلال عويصات علوم و حكيم حضر تالرينك نسج زرين تار دغه قلم نجسته
رقى ايله مطرز و معمار

✽ بيت ✽

✽ بولور سه شمدى بولور انعدام ظلمى زمان ✽

✽ كور سه شمدى كور التفات عدلى زمين ✽

(نثر) حقا كه بواين داد و دهشه ترتيب و نظام و بريلى نه سلم تختگاه صدارت
بومقوله بحق عادل و جوديله مشرف و نه مسامع فلك بومقولهك قرطه وصف
جمل ايله مشنف اولمشر نه بور سه قدر شناس مستحق پرور دنيا به كش نه كلور
نه بويوزدن عدل و داد صاحبي اولمش و نه اولور (ع) قدرين ييلور سه معرفتك
يننه اول ييلور (نثر) آمديم بمانحن فيه بو كيفيت كلوب اول نفايس صمباي
كاهر اتى ايله دماغ مختل الاماني بحير سراپاي ديار معرفته و اندیشه سير و تماشاى
زوایای اقاليم بلاغه مشعوف اولوب دفتر و ديوان شعر و انشاى عاشقانه ميانه
و صحايف الواح اثار بلغای دور قدیم و فصحاى زمانه ميدانه كلوب پياز و سير دخی

لازمه بزم نذله رزله کار پروران سفلانهاد در دیوب اول نفایس شکر آمیز معارف
 زیب زرینه خوان مصاحبت ایکن کندی شوره زمین خاطر فاطر سقامت
 زادمند سرزده اولان میوه خام ناخوشکوار آثاری مزه و بقله الحمقای سبره زار
 متفکره که زیب سمط قیل وقال همزه لزه در شکسته سفال تعبیر پرتقصیر ایله
 در میان ایدوب اظهار خاصه قباحث نافهمی روستایانه موجیهله آروغ
 فرمای مجلسیان وتلوث رسان خوان اخوان اولدم نه حال ایسه اول بارگاه
 معلا بنیان فضائله شمه منسویت برکاتیله فضا حتم قرین تسامح وعفو و قباحتم
 رهین تغافل ومحو اولوب متاع ناچیز آثارمه بعضی برای خاطر میلان صوری
 نمایان ایتدکله مهالزه ستم ظریفانی جدمزاح آلوده حل ایدوب اغترار التفات
 یازان ایله مقدما موضوع دست تعبیر اولان نوباهه باغ طبیعت جمله یکان یکان
 نموده پیشگاه احباب اولدوقده بعض حق شناسان صاف سینده ونیک سکلان
 پالک آینه جیب انصاف لرزنده موجود اولان نفود رایج العیار آفرینی بذل و ایشارده
 بی اختیار اولوب کف مداهنه ایله جواهر تحسین بی نهایی نثار قیلدیلر
 بر مقتضای قاعده (الکلام یجر الکلام) میدان مدعای سابق الوصفه عطف
 زمام اولوب دیرینه مراد خاطر امنیه خواه اولان ترتیب حکایات مشاق
 کتب ضعیف الترتیب وعاشقان ملامتش فلاکت نصیحت صورت پذیر تحریر
 اولسی موضوع طبق استشاره اولیحق احباب ستوده جناب (طوبی لهم وحسن مأب)
 مسئله استجازه صورت استصوابده سوق جواب ایدوب خصوصاً خبر خیر
 حیات بخش عز و اقبال خداوند فتوی پناه کریم الحاصل عید المثال ایله جسم
 وجانه بورسمه نشاط و انبساط و یروب بووجهله نشوه دار ابتهاج ایکن شکر
 کراری نعمت غیر مترقبه ایچون نسج زر دوزنادره باف اولان طرف انقشه
 کرانهای پیشکش مسامع یاران ایتماک داخل دائرة انصاف اولورمی دیوب
 فقیر خاکنهادی بووجه وجیهه ایله الزام و بونیت مستحسن الحصولک نهائنه
 قولدن جلوه گاه فعله بروزی باینده قرع باب استعجال وسد منافذ توانی واهمال
 ایدوب ترویج نثار ایچون بذل ماملک اقدام ور جای تاملرین ایصال مرتبه
 ابرام محصل المرام ایتدیلر بهانه جوی تشویق اولدیغم جهتدن فی الحال ادوات
 تحریر یعنی دوات بسته دهان وخامه دلکش صریحه پنجه زن اهتمام اولوب

ادعای سابق الذکر اوزره بلاکشان عشق هوش کداز طاقت فرسادن
 صدور ایدن حالات غریبه انکیرک بطریق التسماع اوعلی وجه المعاینه قرین
 رتبه تحقیق ورهین درجه تصدیق اولنلرین بو طرز یاران پسند اوزره ثبت صحایف
 ترتیب ایدوب (مشاق العشاق) نامیه نسیمه روا کورلدی هر چند بوقطرات
 کوثر اثر الفاظ معانی نادر برابر شکسته سفال طبع فقیر در بدر زهین الکدردن
 ترشح ایتکله دامن چارو بکشان حریم ارم نظیر خاطر عاطر دریامقاطر نظر
 اندازی غبار استنکافدن وقایه ایچون خاک پاک عنبرناک ساحه فهم
 وادرا کلرین تر ساخته قلیق سعادتیه لایق دکلدن لکن امیدوار لطف خدایم که
 باری پایه یست عوام پسندیدن یوایه اولیوب باشد که شرمه ساده
 لوحان فرومایه دن برینک بوستان دروننه طراوت بخش مداهنه اولق خدمته
 مستعد اولوب کل خوشبوی تحسین صوری شکفته لکنه باعث و یادی ضروری
 اوله آمین بحق الکتاب المین

✽ بیت ✽

✽ ابن نامه سزای آفرین باد ✽ ان شالله اینچنین باد ✽
 اگر بعض ریابیشکان ظاهر پرستک که

✽ بیت ✽

✽ هر که درو چاشنی سوز نیست ✽ مظهر اسرار دل افروز نیست ✽
 (نثر) مدعا سنه ماصد قدر که رسیده پیشخانه نظر لری اولد قده روزنه
 حجرات هفت طبقه دیدلرینه عناکب ورع تارو بود کش انکار اولغله

✽ بیت ✽

✽ آن علم که در مدرسه حاصل کزدی ✽
 ✽ کارد کرسنه، و عشق کارد کرسنه ✽

(نثر) رموزنی ادرا که مانع قوی اولق توهمی حدشه اضطراب ویر مسه
 سربس سامان فلاکت مدارمدن گذران ایدن ماجرای تعلق وابتلا بیان که
 قضیه فرهاد و شیرین اکا نسبت فسانه و سرگذشت مجنون و لیلی آنک یاننده
 کلخن دوزخ مقابله سنده کمتر زبانه در سارو قایع بیکانکانه تقدیم ایدوب ضحک
 مسلسل و قهقهه پیدر پی ابله گروه مستعینی لقوه حیرانی ایتک جائز ایدی

❖ بیت ❖
❖ آنکه در راه عشق من دیدم ❖ نشنیده است در زمانه کسی ❖
(نثر) امانه چاره ❖ بیت ❖

❖ طی کرده شبیه مجازم ❖ ❖ الله بیلور که پاکبازم ❖
(نثر) مدعاسن اثبات ایچون هزار باردامن پاك (لا یمسه الا المطهرون) نه تشبث
ایلم بنه اول كروه نادان روشن لازمه طبع نخوت آلودری تکریر کله
(استغفر الله) ایله روگردان استنکاف اولمقدر (ع) دارم کله وزهره گفتن نیست ❖
(نثر) فلهذا بیان حسبمال فقیر نهاده کوشه طاق تأخیر قبلتوب عهد قریب
وقوعی قرین رأی العین اولان حکایه منج الکرامه ایله بد اولغنی مناسب کورادی
رثائت هیئات وحقارت صورتم سببیه امرار نظردن عار ایتین یاران کر مکاران
راست کرداره عرض تمنای مستمندان اولنور که (ع) هر بد نکو نماید در چشم
نیک بینان ❖ (نثر) مدلولی اوزره مساححه زلفه قدم قلم پریشان رقم باینده اجرای
خاصه کرمله کردن ودوش محرر الحروف بی عقل وهوشه تحمیل من یوره که
نه مقوله تراخم اقدار کونا کونده کشیده رشته تسطیر اولدیفک بیانه عرض
عریض تجلد تحمل ابتسه کلفه اعتذاردن مستغنی ایدر ایدی

❖ بیت ❖
❖ کره شد ست شفای صدر از ویدلم ❖
❖ فغانکه عرصه اظهار بر زبان تنگست ❖

❖ بوحکایه صحیح الروایه ❖

ایرار آمدن بر فاضل عالی رتبه او اخر سن وسالده بر دلبر ناقد ر شناسک آشفته
مکر محبتی اولوب هر جایلغی سببیه مشرف موت اولدقده دم واپسین ده ذکر نام
معشوق ایله تسلیم روح ابتد یکیدر

✽ ینہ بیغای کلک شکر خای ✽ اولدی برطرز نوده نعمه سرای ✽

✽ ینہ بو طرفه قصه دلکش ✽ ایلسون جان خلقی پر آتش ✽

(نثر) ینہ بر احد و ثنہ غربه تحقیق الوقوع تحقیق ایله تصدیق یاوه شنوان
هرزه نگاره شروع اولنور که تاریخ القدن برایکی سنه مقدم سرحد ممالک رومده
کمال فضائل و علوم ایله مجدد مایه عاشره اطلاقه ماصدق بر فریدالدهر
استاد کل واریدی که طنطنه کوس اشتہاری آفاقیر اولوب بشیوزدن زیاده
طلبه علم پیشکاهنده زانورده تعلم واستفاده ایدی الحاله هذه اول اطراف واتحاد
نما بخشنده مزمارع قابلیات انام اولان رشحات مایه الافاده علم وهن اول یکنه دهرک
منیع طبع نام الافاده سندن مترشح اولان قطرات فنون معتبره جیل الاثر ایدوکی
مقرر در بومر تبه احیاء علومده بذل نامک مشاهده ایدن طرح اندازان اساس
خیراتندن بعض کبار کندیو به مشروطه مدارس و بقاع بناییدوب شرف بخش دیار
اولش در در کندی محضاً کسب علومه از دیادر غبت ایچون تلامذه سنه برمر تبه بذل
نقدور رعایت ایدر دیکه لازم مجلسه هنوز ابتدا مقدمات علوم ایدن کپا یکان
طلبه ایچون راه یکاهدیه پیاده روان اولور ایدی انجا حرام تلامذه باینده
در میان ابتدیکی همت بلند شوریده پسندی بوشه یوه دن منضم اوله که
ایام تعطیلک برنده جمیع طلبه سیله تفرجکاهده ایکن کوشه نشین صف انعالده
اولان فرومایکان تلامذه دن بری لوله چشم جیچون مثالندن اساله خون
دموع ایدب نوحه کران شیونکش رسمنده آوازه فریادنی پیوسته قبه چرخ دیر
بنیاد ایدوب زمزمه آه وانین ایله طنین انداز مقعر سقف سمای بیستون
و عماد اولدقده حضرت استاد که بالانشین صدر مجلس ایدی صورت حال
داسوخته اشک ریزه نکه انداز ترجم اولوب پر شش اسباب انفعال واستکشاف
داعیه ملال سیاقنده مولانا مراد خاطرک وساطت بنی آدمله جلوه کر حصول
اولور اموردن ایسه البته بیان ایله که صورت پذیر وقوع اولسی بنم عهدمه
منوط اوله دیو تکریر ابرام ایلدی حریف اندوه الیف انین وزاری و محبت
شرمساری ایله الم دل محترده سن بیان و تقریر ه اغاز ایدوب فلان کبر میفروشک
آغوش از دواجندن حاصل نگار پاره کنده کسک نیجه زماندر که جرعه
کش عشق و و لاسی و پیمانه کش درد و بلاسی یم (ع) نه صبر در دل عاشق نه

آب در غربال * (نثر) مضمونیه بسط جواب سؤال ایدیجک فی الحال جناب
استاد شاگرد نواز سبک پایان طلبه دن بر نیچه شجاعت پیشه سرباز پر خاش
طرازنده استصحاب ایدوب کر مر و باده فروشانی اولوب دق باب نکار ایتدیلر
اول فاجره دخی میکسار ان معهوددن بعض شراب ایچون کلسلردر
اعتقادی ایله دروازه یه چیقوب حضرت قدوة العلماء دست مبار کنده
اولان عصای از درهایگری ایله اول قحبه بی نیک و عاری اوکنه قنوب علی الغور
بز مکاه شاگردانه احضار و پیش زانوی عاشقده بر مقدار مکث و قرارینه
رخصتد نصکره ینه اودمده عرض و وقاری دریده اولدین بی هجته تقرب
کارخانه سنه تسلیم ایدوب کنیدی حرقه عرض و دستار ناموسنی نیچه
ابتدال ایله چاکچاک ایتکی اختیار ایتشد (آدمیم بمانجن فیه) افاده پناه مومی ایله
پنجاه سالدن متجاوز طلبه علومه سبق آموز فنون ایتکمله بر عزیز جلیل الاعتبار
ایدیکه اول قلمروک صغار و کباری نصاب فضیلت لایحصاسنه معتقد اولغله
نام نامیسی یاد اولند قدده اعظم قبائلی رعشه الحذر طوتوب هیچکسده خلاف
فرموده سنه جواز احتمالی مسدود ایدی اتفاق آخر عمرنده (ع) رفت بیرون
ز کفش حالت پنجه ساله * (نثر) ابراهیم دلکش نامنده بر آدمی زاده پری وشه
دل داده اولوب الی التمس سنه دنیرو قلوب عامه و خاصه ده جایکسر اولان
رفع و قبولی تاراج کرده یغما کر تنفر و استکفاف اولدی اوچ درت سنه دنیرو
بو آتش جگر کداز ایله جسم و جانی کباب اولوب بومدت پر محنتده حضرت
استاد تقوی پناهدن روزمره بو گونه هفوة عجیبه و بر نوعه زله غریبه ظهور
ایدردیکه تفصیل تحقیقه اوراق هفت آسمان تحمل دکلد (الحاصل) ظهور
کوکبه صباحدن طلوع طایعه ظلامه دک جدار دکاندنه قرار ایدوب ینه ابتداء
شامدن انتشار بیاض فجره دک پاسبان چارسوی کوی جانان اولوب کعبه وار
پیرامن بیت ابراهیمی طواف ایدوب منظوقه

* بیت *

* در دلم شد مقام یار مقیم * صار قلبی مقام ابراهیم *
(نثر) تمام موافق حال محنت مالی ایدی اما جوان سفله ندارد و ستایی نژاد کرزیه
کفشگری ایله کار و کسبه مشغول اولوب لبان لعین فامی همیشه آلوده لوث

ادیم پاره‌های ناپاک ایدی بر مقتضای (کل اناء یترشح بمافیہ) اظهار و نسخ کربہ
بیوفایده تقاضای رزالت شاقی و نذالت حسب ونسبی در کار اولغله قدر عاشق
ستوده جناب حقیقت نصابی فهم واذ عانده مقتضای حیث طینتہ تبعیت
ابدوب هر کون بر کونه جفا کاری ایله آزار خاطر نکار عاشق زاری واجبه ذمت
وانواع جور واهانتی طبع دنائت شعارینه فرض و سنت بلش ایدی

✽ نظم ✽

✽ در کیش مقیدان وفا باشد فرض ✽ ✽ در شیوه دلبران جفا باشد فرض ✽
✽ ما اهل محبتیم در مذهب ما ✽ ✽ سنت باشد غم و بلا باشد فرض ✽
(نثر) بیچاره عاشق ستوده سیرتک مبذول راه جانان اولوب (صاحب العشره
والعقبه الحی) اولغله بر قاعده احسانه استعدادی مقرر ایکن بو قدر زمان
هرزه خایانه نثار ایتدیکی تحف نقود یجد و شمار ایله اکتفایه جوان شعبی الاوصافک
حوصله حرص و آزی نامساعد اولوب

✽ بیت ✽

✽ گفت فکر سیم وزر کن زانکه ای عالی پدر ✽

✽ مقصدت حاصل نکرددی نثار سیم وزر ✽

(نثر) و بالاخره علت ذمیمه مجعولیت بحرانی ایله حرارت حکمه باطنه دن بر کبجه
بستر اتفاقه همپهلو اولوب ترک دیاره کر بند میثاق اولور لر و بیچاره عاشق زاری
بیوجه و سبب محنت فراقده قیوب تهاجه ضلال وصال حکمک ویرک نهانی
کشت اطراف دیاره روبراه اولوب کیدر صبحدم که آبتن شرور و وقت اولان
لیله حبلائی فلاکت زای بو بر جنین مستوجب الانین خبر و خشت رهینی دایه
بیرحم روز کاره وضع ایلد کده اول بابائی عالم و خدا یکن خانمان حزن و الم یعنی
عاشق پردرد و غم وقوع قضیه بیوفادن آگاه اولد قده دائره شعور دن دور و مر تبه
عقل و ادراک دن مهجور اولوب تعب شب فراقله نهاده بالین بیماری و آواز
حزین و اسفا ایله انین وزاری به قرار و یروب بستر نشین مرض موت اولدیغی
تحقق بولدی

نظم

فرا یاد که د خسته الام فراق * بیداد کش محنت ایام فراق *
 بلم سحر و صله میسر می ابر شک * شمدی هله بن تیره دل شام فراق *
 اول سر خوش ناز ایچمه ده اغیار ایله باده *

بن غصه ایله جرعه چش جام فراق *
 (نثر) شاگردان حقیقت آموز چون مقاله جگر سوز آتش افروزی گوش ابتدیلر
 هر برینک خون حیتی جوش اتمکله کر غیرتی در میان و تبغ همتی حائل
 آسار دوش ایدوب تفقد اطراف کذرگاه

بیت

شولقدر آره بی بن شاهد مقصود میبکیم *

جس سجوده طلبم رخشنه میدان دوکنه *
 (نثر) سمت سمت و جانب و جانب ره پیمای شارع اقدام اولدی لر تا استانبوله وارنجه
 اقطار و انحای و تمامی روی زمینی تک و پو و طرف طرف اجرای مراسم جست
 و جواب تبدیلر بواثنا ده ره نوردان خبر پزوهک زمان ایابنه دک عاشق خانه خراب
 بالکلیه تناول مایخیلدن کف نفس ایدوب ولود فقه جنس مأکول و مشروب
 رایحه سیله ضیافت شامیه اقتداری اولدی بومدنده یار هر جای نهادک تصور
 سیب ذقنی ایله تغدی و تحیل و جام لعیلله دفع عطش ضروری قیلوب
 احتمالی محال رجعتی ایله تسلیه بخش خاطر فاتر ایکن جویندکان نام و نشان
 جوان اولان ره نوردان یکان یکان خبر حرمان ایله رجعت قیلوب حضور عاشقه
 تقریر بر پیام یأس ایتد کلرنده استاد خسته حالکه بستر نشین درد و ملال و آزرده
 حزن و انفعال ایدی خبر جانکا قنوطی استماع ایدیجک کانون درون پر خونندن
 بردود آه سیاه پیدا اولوب ظلمت انداز قبه افلاک و تیره ساز آینه مهر و ماه اولدی
 پس انگاه دهر ظلوم مظلوم کشته و داع و یاران و احبابندن انقطاعه قرار و پروپ
 عروقی و اعصاب تحملی کسسته و فحسم و اعضای هزال زده سی بند بر بند
 بر برندن منقسم اولوب پنج روزه قالدیکه علایم ریه منیه و دنیای دینه دن
 امارات قطع امنیه حالاتی آشکار اولدی بعض اخبار صحیح المقالدن کوشرد
 راقم الحروف در که حالت نزعده سر بالینده مشغول ایدم کلبرک خزان زده زبانی

باد سموم احتضار ایله آهسته آهسته حرکت ایتدیکن حس ایدوب آیانه کله
شریفه نفوه ایدراوله دیو طرف ناطقه سنه توجیه سامعه قیلم اولدم واپسینده
آه دلکش کلامک تکریر ایدوب بوندن غیره تعبیر رسیده سمع فقیر اولمدی
اول آند کلقند نام محبوب ایله حلو المذاق ایکن چاشنیکی مرک اذاقه
مرارت تسلیم نقدینه حیات ایتدی تجاوز الله عن سیئاته

❖ قطعه ❖

❖ بهین راتبه عشق نقد هجرا نست ❖

❖ کینه وارد جاهش نثار صد جانست ❖

❖ شهید عشق نسوزد ز تابش دوزخ ❖

❖ که دوزخش دگرست و همیشه سوزانست ❖

❖ عصر دیرین و ایام پیشینده ❖

دارالنجایب ستابول محبیه الجوانب دل بازندن فردی مخلص یکپیری فرقه سنه
ملحق و مختص بر محبوب شهر آشوبک عاشق کشلیکی حکایه سیدر العهده

علی الراوی

❖ ایله ایا کلك ستوده سیر ❖ ❖ ینه بیان اثر شور و شر ❖

❖ خنجر ازار ستم پیشکان ❖ ❖ نیجه ایدر کارنی ایله بیان ❖

پری پیکران آدمی کشدن صدور ایدن غرائب حالات بدیهی الظهور دندر که

❖ بیت ❖

❖ قور قرم جنده ده عشاق راحت بولیه ❖

❖ او کورنور سه شبهه خوابان استانبولی حور ❖

(نثر) کان محایب عاشق فریب اولان دریای آدمی زاد محبیه قسطنطنیه جنت
آبادده ایام سالقه ده فردی مخلص بر یکپیری جوانی پیدا اولمشیدیکه تاج زر بفت

بکتابشینی بر سر قلوب اتاغهٔ ثریا پیکرنی بالاسنه وضع ایله فرق دولتمندینه
زیب وزیر و پرد کده مهر منیر آسمان بجلت و شرمساریدن قعر زمینه کیرملک
مقرر ایدی

❀ بیت ❀

❀ زردواتن طاقوب چیقسه اوندن سحری ❀

❀ آفتاب او که مقابل کله من میدانه ❀

(نثر) اتفاق آزاده دلان بی قیددن بر ساده لوح تلاشی پیشه یادگار جوان
حور اعذار مارالذکر ک بند کند زلف هوشرباسنه گرفتار اولوب روزروشنده
سایه واردنباله روملازمتی ولیالیده پروانه کردار پیرامشکر دشمع منیر طلعتی اولوب
شب روز یانندن آبرمز کیجه کوندز صحبتندن مفارق اولمز ایدی عاشق بیصبر
و قرار ک بومر تبه ده ثقلی جوانک جانسه کار ایدیوب دفع ضرر عین الکمال
ملاحظه سیله حریفک ایکی چشم جهان بینندن کوشهٔ ک آویز خونریزیه
مخندن اخراج ایله کدر نظر بازی ضرر رساندن خلاص اولدم قیاس
ایلدی حریف کستاخ روشک قوهٔ باصره سی مزداد اولوب بوکره جمال
جانانی نشانگاه تیر نکار ایدوب همواره نظریدر پینی حوالهٔ روی زیبای جوان
ماه پیکرایده اولدی اما طرف یار کان ابرودن تیر جقای جانکاهد نغیری نیم نظره
التفات مظهر اولیوب

❀ بیت ❀

❀ خواهمکه خوب تیرشوم تا تو کاه کاه ❀

❀ بر حال من بکوشهٔ چشمی کنی نگاه ❀

(نثر) تضرع نگاه متغافلهٔ جانان ایله همواره آه و واه ایدوب هر چند یار پری
چهره جانب عاشقه سنک انداز نفرین عتاب اولسه تحفهٔ دل بادر دیوب کل کبی او پر
باشنه قوردی و هر جفا سنی بیک جهان وفادن مر جمح کورر ایدی عاقبت دلبر
خونی نگاه مهر کسل اول در دمنده روسیاه ولایعقل بومر تبه ده جور واذاده
تحملی اولوب جفا کورد کجه جادهٔ وفاده پابر جالفن مشاهده ایتکله روی حائنه
سیلی زن التفات اولمغی لازمهٔ ناز جوانی بیلدی بالاضطرار اطراد و اتحاد قرار
و یروب سکون و حر کتده کندویه رفیق و همزانو قیلدی و یکدیگر دن و لولحظهٔ

مفارقت کو ستر میوب عاشق بینوا حضور دل ربا ده وفق مراد اوزره منزله تقرب
بولندی اما دماغ بیچاره غلبه سودای عشق ایله براوز که مایخولایای جنون
افزا استیلا ابتدیکه خلال مصاحبتده بی مناسبت بوتکلیف خام ایله تکدیر
ضمیر جانان ایدوب البته عزیز باشک ایچون کبش وجودیمی کندی دست
مبارک کله قربان ایله که آخر دمه جالکه نکران تسلیم جان ایلیم شویله که
بوعید سعیده ایرمز ایسه هم محقق بیله سنکه بن چا کرک کستاخانه وجود ناز
پروردیکه آفت رسان اهلک اولورم

❖ بیت ❖

❖ از قتل من مترسکه دیوانیان حشر ❖ مجرم کنند بهر تو صد داد خواهر ❖
(نثر) الحاصل یا کندلک ارتکاب زحمت ایدوب بنی اولدر یا مقرر بن سنی اولدوره بن
دیوب کاه و بیکاه بورسمه الحاح بی مزه دن خالی اولمزدی بوتکلیف خام عاشق
مشرب صاف جانانه غایتده ناموافق کلوب بووضع ناهموارندن همواره دامن
طبیعی مغبر و آینه سنیه بیکینه سی ژنک بسته و مکدر اولور ایدی وهذیان
بی معانی به جل ایدوب دلخواه بی مناسبت حکم ویرمه مساعدده کو ستر مز ایدی
اولقدر که جناب دلبر سینه صاف بوایرام نامو جهدن روگردان استکاف
اولوب هی سفیه بی ادراک هرگز بنیدن مراد خاطر بیکه مخالفت و خلاف
مقصودک بر حرکت توجیه ارادت صدور ایتوب رضای طبعکه منافی بووضع
ایتم و شاهراه وفاقی قیوب کر یوه شقاقه کتدم بومقوله تکلیف سخیف
واقدام فضاحت انجامه سبب وکلشن عیش و طرب بی ترک ایدوب داعیه میلان
رنج و تعب ندر دیوب مدافعه ثقلت نادر برابره بذل همت ایدرایدی قطعاً
مفید اولیوب بیچاره عاشق وضع ناهموار سا بقده اصرار ایدوب همانکه
فرجه مقال وفرصت عرض حال بوله کلام ثقلت آمیز مذ کوری مقدمات
ایمان ایله تأکید ایدرایدی مؤلف تذکره الشعراء پسندیده مفهوم جنت مکان
عاشق افندی المرحوم تحقیق روایت ایدر که برکون اول حیران اسرار عاشق
جانان و کتان آماده ماه تابان جناب دلبر ناهمربان مدرس کوبی جانلرین
تفرج و سیرانه کیده لم دیو الحاح وایرام ایدوب اولدخی انجامه مرام ایله
شفقتنا اولوب جایکه معهوده روان اولدقلرنده جوان مذکور حکایتی اوزره

اول کون درد مند سینه فکار بیاض جامه و پاک عمامه کیوب رهگذارده دوچار
اولدیغی آشنا و یکانه یه بوکون بیرامدر دیوب سرور وافر و نشاط ظاهر ایله
ایات و اشعار عاشقانه برله مناسب حال ترانه کتان و سرور کویان آهسته آهسته
کلکشت و تماشای صحرا و دشت ایدرک محل معهوده وصول بولدق امامدعای
طلب هلاکی هرگز لساندن کتیبوب خلال مصاحبتده مقال و خشت انکیز
مقاتله یی تکریرندن خالی اولیوب لکن کثرت اعتبار ایله (ع) هرزه کویدلطفه
پندارد (نثر) و فقیحه مقالات خلعت پوش التفات اولغله ناچسبان اولق
حکمک و یرمکه تقید ایتدمینه معتادی اوزره آغاز هرزه کاری ایدر دیو تصام
وروا کورم مکر برجانده شب دیجور فراقه بکرر بر غارتک و تاردن خبردار ایش
درون غار تاریکک تماشاسک مراد ایدوب سوق د خول ایلدی همانکه
اتفاقادرون غاره وضع قدم ایتدک طرف مدخلکاهی وجودی ایله سد ایدوب
حاضر و مهیا یرنده بر خنجر سرتیز سینه شکافی واری ایش فوری درمیان اولوب

❖ بیت ❖

❖ دولت اگر مدد کندد امنش آورم بکف ❖

❖ کر بکشم زهی طرب و ربکشد زهی شرف ❖

(نثر) ای یار جانانم و مراد بخش درونم دیرینه تمنای دل و جان شیدایه
فائز اوله حق بر روز فیروز فرخ نوید بویوم عید سعیدر که پیشکاهده قربان اولغله
سزوار اولوب سنک کی شهسوار میدان رخساران الندن شهید اولق سعادتنه
نال اولورین (ع) غازی چو تویی رواست کافر بودن (نثر) لله تعالی کار حیاتی
بوکار دسرتیزه تفویض ایدوب بوکردن رضایی دست قضایه تسلیم ایدن
پابسته رسنبازان تحمیلی ذبح و بسمله اهمال و تفصیر ایله که فردایه تأخیر ایدرسک
فردای قیامتده دامنکه آویخته اولورین و بالجمله تأخیرده آفت تقصیرده
همندامت مقرر در اکرینی بولخظه ده مراد جائمه ایصال ایدوب کل جائنه
نگاه ایدرک تسلیم روح ایدرسم قائم حلال اولسون شویله که مقدار ثقلت
حدقه تسامح ایده سن بی توقف بن سنی عرضه تیغ تلف ایدوب مر تکب و پال
اولورین بلا اعمال بودعویاه همان بوآنده فیصل و یرمک کرکدر دیوب
النده اولان سکین زهره خراشی سینه مه حواله قیلدی کوردمکه رفع حائلده
مسامحه ایدرسم امر هلاکده بر طرف سازت رحدر

✽ بیت ✽

✽ قتلش بچار مذهب واجب چو قتل افعی ✽

✽ دفعش بچار ملت لازم چو دفع سائل ✽

(نثر) دیوب کندی بچا غیله نامرادی ذبح ایلدم جمالنه نگاه ایدرک تسلیم
کنجینه روح ایدب خلعت کارنک شهادتی دریده قیابوب جلوه گاه آخرته شوق
ونشاط ایله عزم خرام ایلدی اما بندخی بوار تکاب نامطبوع ایله ستم کش
انواع عذاب و آزرده صد کونه اضطراب اولوب بالای حاله لباس عافیت
تنک و ممرارت ندامتله شربت شیرین حیات ذائقه ادراکه شرنک اولمشدر
دیواظهار بشیمانی ایله صورت حاله چهره کشای قتلشدر

✽ نظم ✽

✽ غازی ز پی شهادت اندر تک و پوست ✽

✽ غافل که شهید عشق عاقل ترا زوست ✽

✽ خود روز قیامت این بدان کی ماند ✽

✽ این کشته دشمنست وان کشته دوست ✽

✽ فردی سالف الوصفک ✽

طریق آخردن حکایت نا جوانمردی سیدر که زمره دلدادگان
بی سرو سامانندن یکپیری اغاسنک مظهر قهر پادشاهی و سر بریده
تیغ در که سلطنت پناهی اولسته باعث و بادی اولمشدر

✽ اولسه روایتنه بونوداستان ✽ ✽ واقعه سابقه عطف بیان ✽

(نثر) تاسخن سنج نکته پرداز نادره نیمای انشاطر ازان دور بو قلمون کهنه
سالک اشبهی طرفه روشن ادای عصر قدیم دیرینه ایامک طرز
موجهی مصنف تذکره المرحوم عاشق افندی فردی بیکناه آزار مر قومک
آثار ضرر و تأثیر شراره شرور مستع الکدری وجه آخر اوزره خانمان سوز

عاشق تیره بخت سیه روز اولدیغنی بو طرز بلاغت طراز اوزره ثبت صحایف
تحقیق ایتشدیر که جوان مذکورک کمال زمان دلربایی وموسم حسن عالم
ارایی سنده صاحب مذاق اولان ارباب جاه وجلالده یکچیری اغالغی رتبه سیله
کامروا ونشوه جام عشق جوانان ایله آشفته دماغ وینوا پرداز بردولتمند
عالیقدار محبوب مذکور البیانه طالب وجهان پهلوان زورمند محبتیله دست
وکر بیان اولوب لشکر حسن طاقت شکنیله روزان و شبان کوششمنای جنگ
ویکار ایدی

❧ بیت ❧

❧ لشکر حسن اوز بسیاری ❧ ❧ هر یکابر گذشت ویران شد ❧

(نثر) اغای مشار الیهک خدمت تعیین خدمه خاصی تقریدیه مقرب الحضرت
ندیم صاحب اختصاصی بو حکایت مضوع المألده بو یوزدن پیرایه بخش
اولدیغن عاشق افندی مر حوم ثبت صحایف روایت ایتشدیر که بر کیمجه اغایله تک
وتهمانوله کاسات رحیق مصاحبتیه نشوه دار صفا ایکن بداءمیر آخور بنه اشارت
ایلدیکه کوک طوریه دینکله متعارف اولان بادپای صر صر تکی کنندویه
وبرجست رورهواری وره نور دصبارفتاری بکاز برزین ایده لر هماندم سوار
اولوب ایکنز بی رفیق وهوادار و بی انیس وقفادار سمت قرار کاه دلبر آهونکاهه
تبدیل هیئت ایله خرامان اولدق مکر اغا دلدار ییلور وکاهی ملازمت نهانی
ایدر ایش سرکوی جانانه قریب اولدیغیر زده کندی بر سایه دیواره التجایدوب
بکا واردق باب ایله باشد که بر تدبیر ایله اخراجنه چاره ساز اوله سن دیو امر ایلدی
بنده خی حسب الاشارة در دولتمداره واروب تحریک حلقه اقدام ایلدم مکر پدر
اژدها بیکر یایا باشیلردن ایش ریش سفید وروسیاه سیمای بطارقه بولهب سیرتدن
نور وقاد ایدوب دجال وش خروج ایش غول مرد مغریب شکننده طور عجیب
ووضع مهیب ایله نه خبر بووقت نامناسبده دق بابه سبب ندبو مخارج عنف ایله
رعوتدن خارج تنافر حروف تعیرات ناهمواری بروجهله دماغ دانشه دهشت
انداز خوف و بیم اولدی که ازقالدی دفتیه روحی خزینه داران دوزخه تسلیم ایدم
بر زمان کمر کرده ره شعور اولدق دق نصرکه ناطقه ده امکان افصاح مر ام ملکدستی
ادراک ایدیچک والد مر حمت شعاره بسط مقدمات نیازه آغاز ایدب احسان

بیکرانگردن مخدوم مکرم جنابلرین بومحله ارساله عنایت ایلک اغا حضر تلیری بالذت
ارتکاب زحمت ایدوب کیشلر و قدیم رنجہ فیلشلردر چلیی حضر تلیری دعوت ایدوب
مشرف اولق استردیم حریف عنیف غضبان و غیر تکش استیلای حرارت
انفعال ایلہ مشوش درون پراآتیش اولوب بی پروا آهنگ شتوم و هرزه خای
قیلوب بونه کلام هجنت انجمادر که سویلرسن ونه تکلیف سخیف
واقدام خامدر که ایلرسن اول اغا ایسه خنکار صاغ اولسون دست بر بالای
دست مقالی کوشز دیکز دکل ایسه دوه دن بیوک فیل مثلنی کوش ایتدی کز می
صبح دیوانه وار دیوانه وارهین بن اغانک دست جورندن کرییانی چاکچاک
وروی زردمی آلوده خون و خاک ایدین دیوب بر مر تبہ یاکوی و زریق طراز
اولدیکه حوالی نشینان جمعیتکه سینہ یه تفرقه انداز پریشانی اولغه ازقالدی
بالاخره تسکین لب غضبی ایچون دره دن یتیم ایکی صوکتوردم و خاکپاینه رشحه
پاش تمی اولوب اغانجبرک جناب مخدومه کم نظری و بد قصدی یوقدر
حقنده فکر ایتدیکی باشنه کلسون اول آتی بقاسندن کچورب آخرت اوغلی
ایدمشدر ادب وارکانه و حسن واذعاننه مفتون اولوب چراغ ایدمک استر
و شمع جالنه بال و پر صبر و سامانی سوزان ایدوب کندویه قول و فوات اولمه سن
مرادایلر اوجا غکز حق و پیر کز حاجی بکتاش ولی روحی ایچون ارسالنده
ناخیر ایلہ بنم سلطانم بوندن بیوک ثوابی قنده بولورسن انشا الله تعالی دیناده
کوردیکک عزتدن غیر غیری عنقریب آخرتده نلر کوررسن دیوب انواع دروغ
مصلحت آمیز ایلہ چرب زبانقلر ایدوب هزار گونه زاری ایلہ تملق و جا بلوسی
کوستردم نه حال ایسه بیک بلا ایلہ راضی ایدوب پسروالا کهری ارساله
مساعده نما اولدی بر مقدار گذار زمان توقعدن صکره کوردم جوان زهره جبین
جبهه سمینی چین چین ابروانی کره بندخشم و کین خرام ناز آمیز و نگاه فشه انکیز
ایلہ شرف بخش موقفکاه اولوب لبلری دوشینه دن لعلکون و دیده لری خواب
نوشندن آلوده خون بر طرفه جلووه عاشق کشانه ایلہ سرو زینده خرام
اندامی طاوس جنت کبی جولان ایدرک آستانه بهشت آسایه چقدی و دهان
لؤلؤ نثار کوهر فشاندن سحر جوانی ایلہ جواهر سخن یرینه جور و شراره
ریز عتاب اولوب ای یاهو طرازان ثقلت مأب خدادن شرم وانساندن حجاب

ایتر میسر که بو وقت نامناسبده آدمی جامه خوابدن قالدیروب مانع حضور خواب اولور سز بو یوزدن بنی آزرده اضطراب ایتکه باعث وموجب اسباب ندر دیوب هنوز اراده خاطری اوزره اتمام جواب ایتدین کوشمه بر صدا او یله طوقندی که خواجه افندی جوان بویه قایلور و دیدمه دخی بویه بر خیال کوردی که شراره نعل سمنددن عالمه اودلر صا چیلور ایدی

❖ بیت ❖

❖ چو کرم کشت نیارد جهید باو برق ❖

❖ چوتند شد نتواند بردن شست غبار ❖

(نثر) الحال اغا وجوان دیو و پری کی کوزدن نهان اولوب بندخی لنگان لنگان افغان و خبران دناله دوان سرای عامره اغایه روان اولدم نهانخانه عشرتگاهه کبردم کوردم عاشق و معشوق زانو بزانو دست بدست رطل کران شوق لقا یله مست ناز و نیاز خاطر فریانه آغاز ایت مشرق فقیر دخی کناره نشین سماء عیش اولوب دلبر آتشین عذار مهر فلک آغوش ظلمت شبیدن خلاص اولوب جلوه گاه مشرقده ناز یله جولان ایدنجه ساغر صهبا ماهاله دار آسا در میان اولوب اول هنکام شبیدن نخستین صبحه دك کاسه پو شراب مانند ماهتاب ضیای بخش مجلس انس جناب اولدی (الغرض) بی کدر هوا جس تشویش و بی ضرر وساوس تفتیش بروجهله آیین بند بزم عیش اولدیلر که جان چشید نهانخانه لحددن خمیازه کش حسددر دینلسه جائز ایدی

❖ بیت ❖

❖ نه عالمده بو کونه باده عشرت کورلشدر ❖

❖ نه عشرتگاه دهر ایچره اوساغر لر سورلشدر ❖

(نثر) مکر اغاک صندوق تملکنده بر تحفه کرانقدر و ذی بها کمر بند زانودود موجود ایش که سلاطین عجمدن خزانه شاهنشاه رومه هدیه طریقیله داخل اولوب واغاک زین طراوت کلبرک جالتدن ناشی جانب شاه عالمدن کندویه عطیه رسمنده واصل اولمشیدی اول کیچه اثناء سرکرمی صهبای و صالده اول کمر زرینی در میان ایدوب بی محابا جوان رعنا عذاره اهدا قیلدی

فردا که جهان پهلوان فلک پالنهک سیمین ماه و کر زرنشان کهکشان میاندند
 جدا اولوب جوان تابنده جلال روز دخی شمشه بار خورشیدی زیور فرق
 فرقدسای ولایای سیه روی زنی نهادشامی کندویه قفادار ایلدی حلقه
 جمعیت مجلسیان باده کسار هاله مه کبی ناپاید اروما نند خیل انجم رخننده
 تارو مارو هر بری بر کناره کیدوب آرزوی اتمام مهسام لازمه زنده درکار
 اولد قده جوان آفتاب رخسار میان بند معهودی استصحاب ایدوب *
 نازکانه رفتار ایله سیر شهر و بازاره خرام ایلدی مؤکلان درگاه اولان
 خدمه عفریت پناه عصای محمد الطرفین تعرضی حاجز کذرگاه ایدوب
 ای ناخلف یعرض و عار هزار حیف و دریغ اول لطافت جلال و رشاق
 قد و تناسب یال و باله بوشه لونده طرز ایله ارتکاب اطوار و محنتانه و اختیار
 اوضاع زنانانه قیلوب بر حریف ایله نهانخانه وصالده شب تاهمهر هم آغوش
 و همسر اوله سن و ایرتسی جامه خواب ارازلدن جامه کیدر فاجره بی نام
 و نیک رنگنده بیباکانه خرام ایله پیشگاهمزدن گذار ایلده سن ابدیه خیل هنر عرض
 ایتمش دلاور سن اغاخر اوله جق سفیه بینواک عطیه سن آلوب کالای وصالکه
 برغیری خریدار پیدا سنه کیده سن اول اول کرزین یانکه قالورمی ظن ایدر سن
 اول کرشهنشاه بحر و بر معلومی بر یادکار معتبر در عنقریب کنجشک جانکه افعی
 هلاهلر یز پرستیز کبی مضرت رسان بلکه وجود یکی هر ده و بیجان ایتمکه اژدر
 بیجان آتش فشان اولور دیوب اول پری چهره بی غول بیابان کبی اهر منار اورتایه
 آلوب هر جانبدن کلاب ذی ناب سرکوی عوعو شتوم ایله اول ماه تابانه
 حمله و هجوم و دندان آزار ایله دامن خاطرین صد پاره قیلدیلر بو آتش قهر ایله
 ورد مطرای عارضی خونچکان اضطراب و نرکس خوشنمای دیده سی ششم
 سرشک ایله کاسه پر کلاب اولوب خون اشک ریزان ایدرک فی الحال دونوب
 نشسته که اغا حاضر تلرینه کلدی و کر غیرتی در میان ایتمکه اول میان بند بر کزیده بی
 مار کزنده کبی میانه آندی و طبقه زبانیله بی نهاله میوه خام ناخوشکوار نفرین
 نثار ایدوب محل بنم کبی نادان بی ادعانه که سنک کبی اوزباشنه حکمی نافذ دکل
 معنوه نابسانانه هواخواه اولوب مجلسکه کلورین و تطیب خاطرین تکلفنه
 تحمل ایدرین آل احسانکی باشکه چال کندی مالک اولدیغی شیئی غیره

احسانك معناسی ندر و باشكه بویرق اولمچق طور اراذلانه تقایدایله مجلسكه یاران کتورمه‌نك صفاسی ندر سكا كئخدالرك و اغالرك مصاحب یترسز بردخی بزى وسائری مجلسکزه دعوت و کندیکزه تحمیل زحمت ایلمکزدیوب عنف نام ایله قصد ایلدیکه بیرون خانیه وضع قدم اقدام ایله و اغای بیکنه سراسیمه و سرگردان اولوب دردندن دیده لری طاس پرخونه ورویی نجات کستاخی و حجاب ایله رنگ بو قلمونه دوندی حاصل کلام دیوانه وارجایکاهندن صحرایوب دامن جانانه صارلندی و خاکیینه جواهر پیکران سرشك ایشار ایدوب زارزار اغلدى و بهی نیم سلطان عالیشانم اول ملاعین بدآیین هرزه کارلرك حکمن و ربوب بن نامرادی کشته اضطراب ایتك انصاف واذعان پاگكه دوشن اوصافیمز نیم خصوصیمی یلورکن آخر خبردرأی خولك نهادك فساد بیدایله اولیله بنی اولدیروب قائمه کیرمه

❖ رباعی ❖

❖ ای دوست کسی بی سببی یار کشد ❖

❖ وانکه چومن یار درون دار کشد ❖

❖ تودوست مکن دشمن خود کیرمرا ❖

❖ کس دشمن خویش را چنین زار کشد ❖

(نثر) نیم لحظه توقف بیور اول بیدیلری نیجه کشته سیاست صد کونه ایده جکم سیر ایله کور الله تعالی بر مقدار مسند آرای قرار ایدوب تقلیب حدقه ایدنیجه اتکای بالین حضور ایله بربر آنلرك کار حیاتی حواله دشته جلادان تیز دست ایدین شرایین سرایشلرندن جهان اولان فواره خون تماشاسیله کسب سرور ایله دیو منظومه نیازی مستزاد ایتدیکه دلبر جفاپدشه روگردان استکاف اولوب بحث جورآمیز نازی کتدیکه دراز ایلدی و بالجمله کوردککه بودرد ممتع التذییرك علاجی امر عسیر انجق

❖ بیت ❖

❖ نباشد اگر رهبر خضر پی ❖ ❖ نکرده یسا بان اندوه طی ❖

(نثر) لب دریاده خضر خسته پی توفیقه دوچار اولمق احتمالیله جمله من دامن پاک جانانه صار لدق وهر بریمز همیان اقتدارنده موجود اولدیغی نقود نیازی نثار

خاک پای قیلوب اول سروسمن سیمائک ایاغنه جویبارتمی اساله ایتکله نهال
موزون طبیعتک جانب دلخواهه اماله ایدوب بشکطاش سمتنده برکاستان
ارم نشانه کتدک تلافی تقصیرات گذشته ایچون برطرفه بزم شاهانه طرح
انداز اولوب تمام اوچکون اوچ کیجه صحت پیاپی ونوش جام لبالب ایله
فلکدن کام المق اسبابنه مباشرت قیلدی اما نه چاره

✽ بیت ✽

✽ ساقی دهر بزه ساغر عشرتمی ورر ✽

✽ کینه جودد فلک اهل دله رخصتمی ویرر ✽

✽ نظم ✽

✽ نداری تعجب زینرک دهر ✽   ✽ که آرد زیك حقه تر یالوزهر ✽
✽ چه لذت زانعام عام فلک ✽   ✽ که خوان نوالش ندار دنگ ✽
✽ خلیل از گلش خاردر چشم شوق ✽   ✽ چکد زهر از شرکش کاه ذوق ✽
✽ فلک راست کردد باهل وفا ✽   ✽ اگر حلقه کردد خط استوا ✽
✽ کراز دفترش برکشایند فال ✽   ✽ برآید که ای وای براهل حال ✽

(نثر) مکر شهنه خشمکین قضا بمجلس عیش و صفا من پریشان ایتکه تهنه
اسباب ایدوب مکر سحره فلکدن بیخبر ویم غدر هزار آشنای جهانندن
آینه سینه من نامکدر ایکن طرف شهر ستان بولدن بداء خبر کدیکه قول طائفه سی
اغاض ناپیدا اولغله بوندن اعلا فرصت شور و غوغا اولمز دیوب مساکن
مساکین یهود یغما سنه جرأت و هجوم ایتشرفی الجملة سرمایه عقلی ر بوده
یغما کرمستی اولمیان یاران عاقبت اندیش مدد های و او یلایه بشایوب بوفتنه
ناکاه کبر ✽ تخدیش مسامع جلیله خداوندان اولوب فحوص و تفتیش ایتدین
مرکز خدمتده بولمق کرکدر والا خطر قهر پادشاهی محقق کورینور
دیوب اغناک روی حالته رشحه پاش ایقاظ اولمق تدار کینه دوشدیلر اما
بروجهله گرفتار کیفیت شراب اولمش یاتور که روز کار قطرات هفت دریایی
دیده لرینه نثار ایتسه ✽ احتمال بیداری محال یاران مجلس مال حال نیه مؤدی
اولسنه انتقال ایدوب ساغر و صراخی بی مینای خاطر کبی شکست ایتدیلر
وسفره صفایی برداشته و بساط عشرتی نور دیده قیلدیلر اغای عالیجناب

حضرت ترينك كيمي اليه وكيي اياغنه ياپشوب عالم صحوه وضع قدم احتماليه
 كاه دريايه باتورديلر كاه اوستنه صوق صولر دو كوب سنكلالڤ اوزره ياتورديلر
 قطعاً چاره اوليوب عالم ادراك تماشاسنه اصلاً حواس وقواسنه قدرت
 بيدار اولدى بو حالده جانب سلطنت پناهيدن بوستانجى باشى حضرتلى
 قضاي آسماني كبي ورود ايدوب پيشگاه اغاده اولان تعظيم وتوقير نام ايله سلام
 حضرت ملك المولى بي ابلاغ بعده پيام دعوت جناب سلطاني اسماع مراد
 ايلدى درون صخره صمايه نفس نسيم صباهه مرتهده تأثير ايدر ايسه مقدمات
 مذكوره دن اغاده همان اولقدر جاكيگر اولوب بالاخره كورديلر كه چاره وتدير
 بر طرف لاشه بهايم مثالي قايق بر كوشه سنه آتديلر طرف سلطنت دن استعجال
 دعوت ايچون بي در بي آدم لر تعاقب ايتكله مسامحه يه امكان اوليوب
 اول هيئاته حضور سلطان زمانه احضار ايتد كلرنده نار غضب
 شهنشاهي بوكره مشتعل اولوب في الحال زبانه تيغ
 سياست دردمندك نهال وجوديني سوزان
 وخا كستر جسمي هواي فتايه پيران ايلديكي
 نكاشته عبرت امثال اولمشدر

*** م تم م ***

نر كسي مر حومك يسانه كوره مقدا براى حكومت روم ايليده واقع
 ايلصان قصبه سنده بولنوب بعض احبائك ابرام والاحاييله مشاق العشاق
 قلمه آلوب مدت وافره مرورنده بش نهالي مشتمل خمسه يه شروع
 ايتد كلرنده نهال ثانيده از سر نو مشاق العشاق وافر حكاياتي عينيله تحرير
 ايتديكي كوريلوب بر بر ليله مقابله ايتد يرلد كده قالبى قالبسه
 اولديغي ييلنوب انجق خمسه يه صكره دن همت بيورد قلرندن ناشي
 اولكيدن زياده رونق ويرملريله نهال ثانيده اولنلر
 ايله اكتفا اولنوب بورا ده اولان تكرار
 حكايات رفع اولمشدر

***

***

فانون الرشاد

* ای خامه اگر چه ناتوانسن * ظاهرده خوش و بیربانسن *
 * استاد الله کبرنجما * ایلر سنی عندلیب کویا *
 * اولورسن اودم ترانه پرداز * هر نعمک ایدر بیان صدر از *
 * و بر دله اوترا نه حالت * مانند صغیر مرغ جنت *
 * ایلر اونوای عاشقانه * فی کبی اثر صماخ حانه *
 * کل ایمدی سروده قیل سر آغاز * اول بلبل طبعه له هم آواز *
 * چون جد خدا ایله ترنم * لازم ایده جمله به تقدیم *
 * اول خدمته ایمدی ابتدا ایت * درگاه خدایه چوق ثنایت *
 * پس نصلیه رسول وآله * اقدام ایله زب ویرمقاله *

* نثر لاک بیتال *

خدایا سن اول پادشاه مستقل حکم بیچون و چرا و سلطان
 مطالع الامر نافذ القضا سنکه مضمون منشور قدر تک (بفعل الله

مايشاء) ومدلول احكام حكمتك (تؤتى الملك من تشاء) در
فرما نفرمای بيقوقف سنكه استقلال داد ودهشده مداخله
مستشاروز برطرف ممالك بخشای يتكلف سنكه مسلم دست
شهر ياران اولان معموره جهان امواج بحر قدرتک انداخته ساحل
ابتديکي پاره خرف نه ضبط وربط هجده هزار عالمده تدابير
حكماي تجربه آموزه اختياجک ونه رتق وفتق مصالح اجناس
امده اصالت واستقلال ايله غرور وابتهاجک وار * نه قانون
حكمتله هيچکسده زهره اعتراض متصور * نه مضمون
مشيتکدن امکان اعراض متيسر صحايف اسرار کاف ونون
مسطره حکمتک اوزره مسطوره چارجهت ربع مسکون دستور
عدالتکله معموره کردکار اعصای الف ثنا که اتکا اولنسه
طی بوادی مدعابه کبرلز سهوا ترک اولنسه سرمزل مراده ايرلز

✽ نظم ✽

✽ بنامش کردم آغاز اين چه نامست ✽

✽ کز ودائم زبان من بکامست ✽

✽ زبانا اين چه کامست الله الله ✽

✽ خدا را اين چه نامست الله الله ✽

(نثر) پس انگاه طومار نعت رسول وحرز مدح آل بتول وتعويد
ثنای صحابه صاحب قبول نهاده کلمه کونده همت قيلنسه طوارق
عوايقدن روی سلامت کورلزل

✽ شعر ✽

✽ احمد الله واهب الامال ✽ دأبما بالغدو والاصال ✽

✽ واصلی علی النبی الامین ✽ وعلى الهداة الدين ✽

(اما بعد) بوجواهر شعله پاش نصايح شجراغ خاصيت که

هر بری تنها روظلام غفلته مشعل راه هدایت اولغله شایسته خزانۀ فهم
کار که آرایان جاه و دولت در پوست بلغا پسند اوزره کشیده سبط سطور اولغله
باعث بواقاویل و مباحث اولمشدر که بوازهار نکت و لطائف ایله پیرایه بخش
اطباق و صحائف اولان

❖ بیت ❖

❖ کوشه کیر ریاض فیض قدیر ❖ ❖ خادم الشرع ترکسی فقیر ❖
(نثر) پیرایه جلال استعداد اولان حلیه فیض خدا داد ترتیبه اشتغالی لازمه
قابلیت مادر زاد یلوب اوائل سن و سالدن بوجاله کنجه نفوذ سعی جلیل
تکمیل اسباب معارفه صرف اولغله هر اسم سخنوری به نائل خصوصاً فن
دلپذیر انشاده (خواجۀ جهان) کی مرتبه تمیز و اشتهاره واصل ❖ اولمشیکن
بودور مقبول الطوره منتهی اولنجه اکثر ازمنده سر رشته حل و عقد مناصب
علمیه دست شیرینکاران طرفه نقش دستگاه رد و قبوله دوشمکله نسج کالای
معیشت ایچون ترتیب تار و پود جاه و ماله اقتدار بر طرف اولوب

❖ بیت ❖

❖ اینست اگر مضایقه ساقیان بزم ❖

❖ بس یار آب حشرم اندر کلو کنند ❖
(نثر) چند باره دست انداز ستم پیشکان بی انصاف بوالعجب کردار ایله ادوات
انتظام حال ارباب فضل و کمال شکسته و صد پاره اولدیغی جهنمدن تدارک
مایه العیش تشویشندن تخلص دل و جانۀ امکان اولغله ❖ اظهار قوت کامله
سخن طرازی به زمان بولنماشیدی

❖ بیت ❖

❖ کجاروم تجارت بدین متاع کساد ❖

❖ هنر نمیزد ایام و غیر ازینم نیست ❖
(نثر) القصه آرزوی تک و بوی میدان گفت و گویی خاطر نا سوده دن اخراج
ایدوب کوشه نشینی زاویه بطالتۀ قرار ویرلمشیدی و بر مقتضای

نظم

کر جرم وهزمایه این بکروشهاست

سو کند بپیان تو که از بی هنر انیم

از لاف هنر توبه ولا حول زدانش

زانسانکه دلت خواهد من بعد چنانیم

(نثر) اندیشه بپال نکته سنجی و خیال خام سخن پروریدن بالضروره وسوسه اختیار فراغ رهیاب خانه دماغ اولوب

نظم

کردم ز شراب ناب توبه از کرده ناصواب توبه

(نثر) مصداق بجه پیمانه پیمای صهبای معارف و جرعه فشان سلافه لطافتدن احتساب باینده تابع مقتضای دهر سفله نواز اولمق واجبه همت باخشیدی

نظم

زدور جور ستمکار و روزگار لیم

نشسته اند بخون نکته پروران فهم

زمانه سفله نواز و سپهر دون پرور

هنروران شده درمائه عذاب الیم

(نثر) بوجهله امتداد فصل الشتاء فساد جو بیار نشاط عالمیانه باعث انجماد ایکن اتفاق

(مصرع) رسید مرده که ایام غم نخواهد ماند (نثر) آثار نوبهار فیوضات

کرد کار ظاهر و بدیدار اولوب خورشید فضل و کرم پروردکار برج حل

توفیقدن عرض دیدار ایتمکه یعنی سعادتلی عظمتلی پادشاهنزدادام الله تعالی

ایام دولته فی سمات عزته ما بهج المدهر بدکانه و عزته هزار میمنت و اقبال ایله

سایه انداز نحتکاه اجلال و شرف بخشای زمین مجدو و افضال اولغله عامه کاشانه

بلکه جاد و نباته افاضه حالت حیات و اعطاء ملکه جنبش و حرکات ایلدی

بیت

جهان بر تازہ رونق بولدی بروح مصوره

عجمی تازه لنسه داستانی ماه کنعانی

(نثر) نتیجه سخن اول شهریار عدل آیین سرکار نظام عالمه تعیین ایتدیی
مباشران نامدار شیمه عدل و دادی پیشهاد مشرب قرین السداد لری قتلغه
وهریری رجای خلق و رضای خالق اوزره حرکتی واجبه طبع صواب آشنالری
بیلکله زوایای هفت اقلیمه بروجهله روتقده انتظام و اطراف وارجای ربع
مسکونه بر طریقله طراوت افزای بهجت و صفای تام اولدیله که

❖ بیت ❖

❖ عالم اوقدر فیض نشاط ایله لبالب ❖

❖ کویا که فلک جام طربخانه جدر ❖

(نثر) مقالی موافق حال و ماصدق دور فرخنده فال اولدی

❖ قطعه ❖

❖ آرام یافت در خرم امن وحش و طیر ❖

❖ آسوده کشت در کنف انس و جان ❖

❖ کردون فروکشاد کرازمیان تیغ ❖

❖ وایام بر گرفت زه از کردن کمان ❖

(نثر) الغرض ساحة ملسای مرآت آسای دنیادن کرد محن و کروب چاروب
تقید شهر یاری ایله رفت وروب اولمغله تماشای صور امانی و اماله نوعا
استعداد پیدا اولوب (ع) وین حال که نوکشت زمین راوز مانرا (نثر)
مصد! قنبجه طراوت جلال بیثال معشوقه هزار آشنای عالم تحریک سلسله
دمادم قلدی و پای انداز موکب اجلال الهی اولمق ایچون اساتیده حرفت
بلاغت نسج افشه کرانهای تازه نقش بر اعت قیلغله بوخام دست پیشه
معرفت دخی بوفن جلیل الاعتبار ایله مناسبتن آشکار ایتک لازم کادی
هر چند

❖ بیت ❖

❖ که بن قنده ادای مدح سلطان جهان قنده ❖

❖ نیچون خدمت یلوب مهر سکوت اورم دهان اوزره ❖

(نثر) مضمونی امر مقرر ایکن (ع) سلیمان باچنان حشمت نظر ها کرد
باموش (نثر) مدلولی بسط مقدمات کستاخته خاطر فاتر پر عجز و قصوری

مقدام وجسور ایدوب علی طریق فرض المحال رسیده پیشگاه نظر پادشاه
عاجگاه باهر الاقبال اولمق احتمالیله سلاطین دورقدیمدن سلطان محمد خدا بنده
ایچون تألیف اولئان رساله اخلاق السلطنه بی که نصایح ملوک وسلاطینی
مضمن * وقواعد رسوم جهانبانی ورعیت پروری بی میندر تسهیل فهم ایچون
تعبیرات خوش آبنده ترکیانه ایله ترجمه یه نیت و بعض حکایات خوش طبعانه
الحاقیله پیرایه بخش صحایف واوراق اولدقد نصکره هدیه نمله مقبله سنده
برداشتنه بارگاه کردون اشتباه صاحبقران سلیمان مکان اسکندر توان قیلغه
عزیمت اولندی و مضمون هدا یتقونی مدار رشد وسداد اولغله (قانون الرشاد)
نامیله تسمیه اولمق روا کوردی اگرچه بوجاله الوقت ناشموار خلال ملال
غربت اثناء بلاء ملارمنده کمال عجز وتوانی وغایت فتور و پریشانی ایله مشوق
کلك سهو آثار ورقزده خامه سیه کار اولوب علم الله تعالی بعض مقتضیات
استعمال حسبیله تسوید و تبییضی نصف شهر دن اقلده پیوسته حصول و کمال
اولغله تکلفات الفاظ و عبارات منشیانه و نقش و نگار نکت و کنایات سخن
پرورانه ایله آرایش و تزین تعبیراته مجال اولماشدر لکن بوجرات غیر
مستحسنه دن غرض ارانت مرتبه قوت سلیقه اولیوب مراد اصلی مقدم
همایون شهر یاریدن رسیده سینه ستمکشیده اولان سرور و وفوری ودعای
دوام عمر و جاه پادشاه جمشید اشتباهه کیفیت اشتغال بی کلال و فتوری برتقریب ایله
عرضه داشت مسامع شریفه فرمان فرمای کارگاه دولت قیلوب برقاج نصایح
مفیده بی اسهل عباراته ایصال کوش هوش مدیران عالی منزلت قلمغه مرتب
سازدواعی تأسیس بنیان دین و دولت اولمقدر (فلهذا) تعبیرات مشهوره ایله
اداسی مراد اولنوب شکنجه اصطلاحات نامطبوعه ایله تعذیب سمع جلیل
اکابر جلیل الماثر روا کوردی و بوعلت ضروریه سببیه کردن و کوش ترکیب
زیور و زیب تشبیب * و پیرایه ترصیع و تجنیس بدیع التزییدن بی نصیب اولمق
مقتضای مقامه اوفق ملاحظه اولندی امرار نظر دن استنکاف ایتین اجله
اشرافدن درخواست عاجزانه اولنور که مستعد خارش کرکک اعتراض اولان
اولان مواضع بی نهایته خط و خالنه پنج انگشت استهزا ایله تنزل یورمیده

بنم کی نصاب تعیندن بیوایه اولان کمپایه اندک مایه آثارینک بحثه تحملی
یوقدر که نیک و بدینک حکمی ویرلک جائز اوله

✽ قطعده ✽

✽ کسی که مظهر توفیق از آسمان نبود ✽

✽ هر آن هنر که نماید بخلق نامقبول ✽

✽ شجاعتش همه دیوانگی فصاحت حشو ✽

✽ سخا کذاف و کریمی فساد و فضل فضول ✽

(نثر) جناب و اهب الامال حقیقیدن صنوف عجز و ابتهاج ایله ملتس کدای بیکیس
ورجای فقیر بیدر سدر که بو ساخته کهر عبر قرطه کوش قبول شهر یار داد کر
معدلت اثر اولغه لایق و سز اوار اولمزه سبب باری آویزه کردن روزگار و پیرایه
اکلیل اعتبار صغار و کبار اوله آمین بحق الکتاب المبین

✽ نظم ✽

✽ الهی این عروس جله غیب ✽ که بهر جلوه سر بر کرده از جیب ✽
✽ مقیم مجلس اقبال بادا ✽ رفیق بخت فرخ بال بادا ✽
✽ جالش را دمادم تازه کردان ✽ کمالش را بلند آوازه کردان ✽

(نثر) هله فقیر ناتوان ککرده نشانه ماده شادمانی و مایه سرور جاودانی
بو معنی کفایت ایلر که حضرت شاهنشاه سرورش انتباهک فاتحه سلطنت
و صباح الخیر دولتمده نام شریف لرینه ترجمه کتاب سعادت ایله شرفیاب اولوق
اولا بو کدای بی سر پای ککرده شعوره میسر و بو نعمت عیم المواهبه جمله دن
مقدم بو فقیر کثیر التقصیر مظهر اوله میدان سخنوریده چوکان خامه ایله
کویر بای معنای الفضل للمتقدم اولوق مقرر اولدی (ع) منت جناب حقده دمادم
هرار بار ✽ (نثر) امید و اراطف خدایم که نام همایون لری پیرایه دیباجه کتاب
اولدیغی جتهدن

✽ بیت ✽

✽ حشره دك آب حیات سخن باقیدر ✽

✽ اکدیروب زنده قیلان نام سلیمان خانی ✽

(نثر) فحوا سی اوزره جهاندار جشید اشتهاک ذکر جمیلی همواره زیب صحیف

روزگار والی یوم القرار پیرایه اوراق لیل ونهار اولمغه بهانه اوله والله الموفق والمعین
(تنبيه) چون بوصحایف حکمت نمون عبرت مشحون اول شهنشاه ربع مسکونک
نام همایونته ترجمه اولنوب احتمال عز و قبوللری ایله جلوه کر معرض حصول
اولمشدر لازمدر که اولافریضه ذمت جهانبیان اولان ثنای ذات کرم شعار و دعای
بقای وجود کامکارلری سیاقنده آثار حسنترندن بر مقدار بیان اولنوب
پس انکاه (الشیء اذا ثبت ثبت بلوازمه) مصداقچه صداقت اوزره خدمت
بارکاه کردون اشتباهلرین مؤدی قیلغه آسایش عبادالله باعث اولان صنادید
علمادن بعضنک اوصاف جلیله لری ذیل صحیفه مدیحه طرازی شهریاریده مذکور
ولای ثنا و ستایشلری بعدازان کشیده رشته سطور اوله

اغاز مدیح صاحبقران عالیحضرت شاهنشاه سامی رتبت جهانبیان اسکندر
نشان سلطان مراد خان عالیشان

حالا دوشیزه پاکیزه عذرا عذار دنیایی کشیده آغوش تسخیر و مشت سامان فرمای
قهرمائی ایله شهر یاران روی زمینی بارگاهنده بنده واسیر ایدوب امر و فرمائی قافدن
قافه جاری و روان وعدل و احسانی جوهر جان کبی ماده بقای غالمیان اولان خلیفه
الله اعظم جهان پناه معظم پادشاه زمین و زمان ظل الله سلیمان توان جمجمله فریدون
حشم سیاره سپاه آفتاب علم قهرمان رستم اثر جهانگیر اسکندر سیرافسر ربای
صدافرا سیاب مکر کسل هزاریزدجرد و داراب پنجه شکن کیو و پش زهره شکاف
خدیوان پیلان تن مظفر محض وغالب مطلق سایه خدا و بخت حق السلطان
بن السلطان المظفر المنصور مرادخان ابن السلطان العادل المغفور احمدخان

❖ قطعه ❖

❖ یا الهی بحق فخر جهان ❖ ایله عالمده آنی پاینده ❖
❖ شهر یاران دهری سرتاپا ❖ ایله درگاه عزته بنده ❖

(نثر) برپادشاه عاجه فلک بارگاه ملک انبیا در که زمان کیومرث و جشید بلکه ابتدای کردش چرخ و ماه خورشید در بوقته کانه یعنی دور آمدن بودمه منتهی او نجه * بورسمة فهم و فراست * وعقل و کساست * وضبط و سیاست * و جرأت و جلالت و هیئت و صلابت * صاحبی بر شهریار کیومرث استهار تشریف سریر شاهنشاهی قیامش در و هرگز بو گونه فرمانفرمای مستقل رأی عالمیرای اقامیکبر و ممالک کسانک سایه انداز تختگاه ظل الهی اولدیغ دیده عجايب بین روزگار مشاهده ایتامشدر

✽ نظم ✽

✽ بویه شاهنشاه عالم کلامشدر عالمه ✽

✽ جمله تاریخ سلف خاطر نشاند در بنم ✽

(نثر) شمشیر جگر شکاف خونریزی بر سر زده شیر دلیر سرتیز پنجه در که غایب قرابدن پرتاب ایتدیکی ساعت اولاد رنده جگر بیر بیابان اولدی و تیغ پیدریغ اندام شکن لرزه فکنی براژدرهای مردمربای هفت سرمهیب پیکر در که غار غلافدن سر بر آورده اولدیغی دم جانواران موزی خلقتدن بو گونه بر کراز بد طینت بلکه برغول دیولقاسی دوسیرتی کترین طعمه حوصله دشمن آشام آتش فشانی قیلغله شرو شورندن تخلص جان جهانان ایلدی

✽ قطعه ✽

✽ شهر یارا سرور دشمن کشا خنجر کشا ✽

✽ ای سرافراز شهنشاهان دوران قدیم ✽

سنسین اول شیر زیان زورمند خصم کش ✽

✽ کایتدک اول جمله ده بریری قهر کله عدییم ✽

(نثر) صد (بارک الله) و هزار آفرین اول صاحبقران ملک آرای بی پروای روی زمین و خاقان تیغزن بیرافکن بهرام رزم غضنفر کینه که ابتدا دست کشور کبر عالم ستانه چوکان جهان ربای شمشیرین الدیغی حین ظفر رهنده نمرود وقت و فرعون ثانی دیمکه ارزان بر کشتنی مختل الدین مشوش الیمانی (اولا) لکدکله کوب قهر قهرمائی ایله پیشگاه دولتدن رانده اقصى الغایات مغاوز سر کردانی قیلوب (ثانیا) کوی ناپرداخته سربی سامان ناتراشیده سن

سر میدان زندگانیدن نشیکاه بر عقبات نیرانه غلطان ایدوب اول نمودار خربزه
بوجهل اولان کلمبی دولتی دستخوش اطفال ابالسہ اولق ایچون برلعبله
انداخته جمعیتکاه دوزخیان شیطان قلدی

❖ بیت ❖

❖ بحمدالله شرف بولدی بنه ملک سلیمانی ❖

❖ فلک خاکله یکسان ایلدی بر دیونادانی ❖

(نثر) اول جهانبان مظفر کردون شکوه اسکندر ظفر حضرتلرینک ایام دولتی
مهر تأییدر بانی ایلہ منور و هر لحظه آتی تأثیر سعد السعود اقبال ایلہ نوروز عیده
برابر اولق بلاشبہ امر مقرر ونور شمس منیردن اظهر درکہ افتتاح سلطنتده
بومقوله برغزای اکبره موفق اولغله مغبوط شهریاران ظالم کداز و محسود
جهانداران مظلوم نواز اولق ذات کرم شعارلرینه اسهل وجوهله میسر اولدی

❖ نظم ❖

❖ آفرین ای روزگارک قهرمان صفدری ❖

❖ عرشه آص شمدنکرو تیغ ثریا کوهری ❖

❖ تیغکه نوله بین ایلرسه روح مر تضی ❖

❖ برغزایتدنکه خوشنود ایلدک پیغمبری ❖

(نثر) حقا که ظالم کشان سلفدن برینک پای موکب اجلالی بو یوزدن لکدن
چشم دشمن اولیوب بو کونه خون واجب الاساله اراقه سیله رنگین سازپاین
تخت اجلال و بومقوله مغیلان لازم الازاله نک کلزار سلطنتدن قلع و قمع ایلہ
رونقده ریاض مجد و اقبال اولق صورت پذیر و وقوع اولماشدر زیرالی هذا العهد
سوزان شراره غضب الله یعنی کشته سیاست پادشاه اولان مر تشیسان
خیانت پناه یک یک مشار بالبنان عد و احصا اولیجق میانلرنده بعض افراد
تعدادی ممکنه در که هر چند آلوده لوث خبت نفس ایلہ وجوه خبیثاتدن
فی الجمله دین و دولته لایق برحالتہ مالک اولغله ساده لوحان عالمدن بعض
عقول قاصره اربابی دعوای ترجیح سلامتہ سالک اولق جائز اوله اما بوخرس
حریص هراس پیشه نک که (ع) قباحندن مر کب سر بسر پیدا و پنهانی ❖
(نثر) مضمونی صفت کاشفه سیدر مکارم شیمن مقدار شمه وایه کیرشائبه حسنه

اولوب قطعاً وجود خبث آلودینک دنیا به لزومی * و نشانه تیر تد میر اولمقدن
غیری مصلحت به جسم کشفینک استعدادی بر طرف ایدی روزی چند دهر
اسافل نواز اول تیره دل چپ اندازه میدان سر کشتی و خود کامیده رخصتمای
تک و تاز اولوب دستیاری دهر ظلوم بیکس ازار ایله پناهاده سلم استقلال
و عروج کرده بالاخانه استدراج اولغله رایکی کون زغمجه نیل مراتب ابتهاج
ایتمشیدی لکن هوای راحت فرسای دولت سفروزه سی مزاج اهل دله
موجب انزعاج اولوب جویری موقعندن ارباب قبولک چکدکاری درد ممتنع
العلاج سببیه درگاه مدد رسان حقیقیه پیوسته اولان دود آه سیاه رفته رفته
سحاب ظلمانی کبی تراکم ایدرک عاقبت مزاج حاله تکرک اختلال و سر نخوت
مدارینه صاعقه قهر و نکال نازل اولوب بالاخره جناب سلطان باهرا لاجلال
اول بر کشته حال مشوش الاحوالک امر حیاتی حواله تیغ آتشبار و جسم
پرسیئاتنی هیمه دوزخ قهر و بوار ایتمکله مسرتسان سیننه ابرار و اخیار اولدیلر

✽ نظم ✽

✽ دشمن رو باده سیرت کرک اولور سه خیلده ✽

✽ پنجه بر زورینه طاقت کتومز سرورا ✽

✽ کشته شمشیر قهرک ابتدا بیر اولیحق ✽

✽ زهره چاک اولر می اعدا کر اولور سه ازدها ✽

(نثر) اول شهر یار دیار بخت واجلالک طالع همایون فرخنده
فالی صنوف ین و اقباله مقرون ایدوکنده مشاهد عیون اعیان اولان دلائل
قطعه دن بری دخی بواسطیفه غیبیه درکه حضرت مالک الملک جهان آفرین
دیهمیکاه سلطنت هفت اقلیمی اول پادشاه جوان بخت کردون اورنکه میسر
قیلوب سریر معلا ی جهانبانی به جلوس همایون ارزانی ابتدیکی آن سعادت
قرینده مجموع وزرای ملک آرای بیروا و علمای صاحب رای مشکل کشا
وسائر اعیان دولت عظمای کروه تفاهم پیشگاه سلطانی و ترقب دامنبوس
صاحبقرانی اوزره ایکن

✽ بیت ✽

✽ نظر بر قرعه توفیق بمن دولت شاهست ✽

✽ بده کام دل حافظ که فال بختیاران زد ✽

(نثر) فحواسنجه فیض قدم کرم توأمی ایله اطراف ممالکدن قطار قطار خزان
واموال بیشمار دیوانخانه آسمان نشانه ورود ایدوب مقبوض مستوفیان
عطارد قلم ومضبوط محاسبان پسندیده رقم اولدقده مستخر جان احکام
زائجه ذکا وفطنت بوقضیه اتفاقیه بی دلیل صنوف عز ودولت اولق
اشارتیه دیباجه طراز تقویم بشارت اولمشدر درحقا سلاطین سالفه دن
بردولتمند عزت ما نوسک آوان جلوسی بومقوله میامن عام المنافعه مصادف
اولدیغی خاطر نشان دقیقه سنجان تلید وطارف ✽ ومحاط علم وادراک نادر
بینان جیل المعارف دکدر بعد ازین روی دریاده ریح عاصف وتنبیاد
مخالف کبی نیجه ماه وسال دبر و تهیج لجه فساد واشعال ناره بغی وعناد ایله
تخریب نواحی عباد ایلین قزاق طائفه سنک انهن امرلی ایله مسامع ناس
پرسرود سرور اولوب وکلای دولت قاهره اوائل ایلم عرضده تشنیف سمع
تشریف پادشاهی ایچون بوجواهر کرانه های بشارتی طبق عرض ایله
پیشکش پایه سریر عالم مصیر جهانبانی قیلدقدنصره درعقب طائفه
خائفه مذکوره سفن ومعابری ایله گرفتار واسیر ودست بسته وکردن درزنجیر
پیشگاه جهانینه سلیمان نظیره احضار اولنوب مقدمات پیام تبشیر بوجعله
نتیجه بخش فتح وتیسیر اولدیغی نشاط افزای صغیر وکیر اولمشدر

✽ شعر ✽

✽ بشری لقد حصل الاقبال والظفر ✽

✽ والمسلمون علی الکفار قد ظهروا ✽

(نثر) محصل الکلام اول شهنشاه عالی مقام واجب الاحترامک برکات مقدم
همایونی وآثار کوب سعد یمینت مقرونی بیرون حیظه عدو احصا
وبوسن وسالده ضبط وربط ممالک باینده اظهار ایتدییکی همم پیران پسند
عبرتقونی حیرت افزای اولی التهادر

✽ نظم ✽

✽ زعدش عامه در شادی و دستان ✽

✽ چنان کز جمعه طفلان درد بستان ✽

✽ زمانه تا بود دوران اوباد ✽

✽ سراسر دور در فرمان اوباد ✽

(نثر) از جمله رفکشان دفتر تزویردن بعض چب اندازان کتبه شرت پذیرك آلوده
لوث خباثت اولان ایدی جنایت پیمای خباثت افزا رین آب شمشر ایله تطهیره
اشارت فرما اولد قلربی محسوس خدمه دیوان عالی اولد قدده فی الحال بلا توقف
واهمال موجب فرمان واجب الامتثالی اجرا اولمغله جمله حیلہ کران مکراندیش
وغایبشہ نك دست خدعه پیوستلری گارد بیم قهر قهرمان هفت اقلیم ایله
بریده و دفتر فساد و فتنه لری طی کرده و نور دیده اولوب عامه هوسناکان کریوه
تزویر و حیلہ ضرب دست جهانگیر عام الجمیلہ برله پنجه رعشه ناک اندیشه لری
جیب فراغه کشیده قیلدیلر

✽ بیت ✽

✽ یز کیمسه طبا پنجه دوز عدلنده مکر دشمن ✽

✽ دم اعدادن اوز که کیمسه نك دوشمز به قانی ✽

(نثر) و بالجمله براز زمان ایدیکه ظلام ظلم اختلال صد گونه بر طرف ساز روشایی
حضور اولوب محاق دولت جهلاده تاریکی لیل الیل فساد ایله روز روشن
جمهور انام همان شام بخجوزه دوشمش ایدی و بر مقتضای (ع) جهان درهم
شده چون موی زنگی ✽ (نثر) تاروپود نظام و انتظام برهمزده سوء صنیع
خام دستان ناهوشمند اولمغله نسج کار و کردار خواص و عوام صورت پذیر
حصول و اختتام اولدن قالب (ع) سرپایی سرایلر جهان ربی سرو پادر ✽
(نثر) و فقبحه ارتفاع قانون تمیز که و مه سبیلہ اعلا و ادنا بر برینه کیرمشدی
حدا لله که جناب دادار هفت اقلیم و خنکار و صاحب تاج و دیهیم خیر الخلق
(سلطان سلیمان) نقد وقت (سلطان سلیم) یعنی حضرت جان جهانیان
(سلطان مراد خان) عدالتکار فهمیم که عدل و دادور شد و سدادده مثل ومانندی
عديم وخلق کریم و لطف عمیمی غبطه انکیز خسروان دور قدیمدر کون کبی

زینہ تاج درخشان ایلہ افق کرسی مذهبیدن پرتواند از زمان وزمین وشعشعہ پاش
چار جهت ارضین اولوب بروجهله روشنائی بخش ساحۃ ملسای جهان
وباعث محض سطوع نورامن وامن اولشد رکه (بفضل الله المستعان)
صخره صماوزره لیلہ ظلمادہ خرامان اولان غلہ سودانک کیفیت حرکتی عامہ
ناسہ نمایان ودرون جہانیانہ پوشیدہ استار کتمان اولان جہلہ اسرارنہان
جرم نورافشان شمس تابان کی کافہ خلقہ عیان اولوب انشاء الله الرحمن
بعدالیوم (ع) اوپور آہو برہ زاتوی شیران ژیان اوزره (نثر) مدلولی
مشاہدہ سیلہ یکسرہ خلق جہان جرم وخوشحال وشادمان اولملری
قراردادہ روشندلان ومجمع علیہ صاحبینظراندر همان اول قادر بیریب وکمان
آسیب دور زماندن وجود پاک شہنشاہ جم نشانی محفوظ ومصون ایتکلہ
جسم وجان قاطبہ برایاہ راحت رسان اولہ

✽ لَمْسَتْهُ ✽

✽ هنوز بولدی شهن مسند جہانبانی ✽

✽ هنوز بولدی یرین دولت سلیمانی ✽

✽ هزار سال ایدہ عمرین مقدرالاعمار ✽

✽ کچہ سرروز وطربلہ جمیع احبابی ✽

مطرز ساختن خلعت مدح پادشاہ بحر و پرواہای منافق صدور علمای
فضائل پناہی

اگرچہ بر مقتضای قاعدہ (الناس علی دین ملوکہم) مصالح مختلفہ الاحکام
دین ودولتہ مأمور ومعین اولان جہلہ کارفرمایان دستکاہ ملک وملت کمال عدل
واستقامت اوزره حرکتی واجبہ ذمت یلوب ہربری فردا فردا سزاوارا طراومستعد
مدح و ثنادر لکن فقیر محرر السطوری سائق قضا وقدر زمیرہ قضاۃ ایلہ

شرفیاب انتساب ابواب دانشوران حکمت آموز مناسبتیله رأس المال آشنایی
 ارباب فضائلدن حائز نصاب قلمغله ادرالتعاجزانه م کندی مسلوکم اولان
 طریق علم وهنر اساطینک تفصیل احوالنه بالغ اولوب صدور علمادن غیرک
 اوصاف جمیله سن زبانزده تحقیق ایتک خلاف مقتضای ظاهر اولغین حافظ
 خوش ادای کلک نادره زای اول صنادید کرام عالیقامک نشیدمدح و ثناری
 اوزره بوجهمله ترانه پرداز بزمکاه تقریر اولور که ذکر اوصاف شیخ الاسلامی
 اولاعصر شریف میامن ردیف سعادت رهینده که رشک روزگار قدیم و روز پیشین
 فصل الربیع نجسته سال عز و تمکیندر * شرفجنس سجادۀ غرای شیخ الاسلامی *
 و رونق افزای متکای مفتی الانامی * ذات مکارم صفات کرامی * صاحب انواع
 الکرامات الباهره * صاحب اذیال الغایات الظاهره * فرید الاوائل والاواخر *
 البحر الذی لا یجذب ساحل * سلطان العلماء والافاضل * التحریر الذی لم یسمح
 الدهر بمثله قط * وقوله الذی هو الفصل صحیح وماعده غلط * مدار الدولة
 والدین * مدیر سماء الفضل والیقین * الهدی لفظ وذاته معناه * والتقی
 کلام وطبعه فحواه * محبوب القلوب وممدوح الكل * منظور الاله ومقبول الرسل *
 عقیلة الدهر والفضلاء عیاله * علامة العصر یحاکى عین الحیاة مقاله
 * عون الانام * غوث الاسلام * حسنة الیالی والایام

* لمنشئه *

* پناه دولت و دین حضرت ولی الله *

* بلند مرتبه اسعد افندی طال بقاه *

حضر تلرینک مسائل اوصاف جمیله سنندن اداره بحثه بنم کی دعبسته
 نعتۀ قصور ومبتلاى حصروعى وکلال وفتورك نطق وپساننده نیروی
 ومکتب و تعصیب بنی انسجامنده یارای لیاقت تصویری ممکن اولمندیعی
 صورتده کلاب استغفار الیه اوساخ مالا یعنیدن هزار بار شست وشوی طشت
 سمین دهن لازمدر که شربت کوثر اثر وصف برجاوشهد مصفاى تعریف
 واطر الزینى افراغه جواز اوله

✽ نیت ✽

✽ شریف ترز تو کس را ببارگاه وجود ✽

✽ پس از نجی و علی تا کنون کسی نشنود ✽

(نثر) برفرید الدهر مسعود الوجود که لبان شهید ریز شکر فشانی مص
لبن پستان مادر زهرا خصال رابعه مثال دن استغنا نما اولان آلوده
چاشنی محرمات اغدیه اولق دکل وقایه دایه تأیید وسعدت و تنبیه لالای
توفیق و هدایت ایله استشمام لقمه قرین الشبهه دن مصون اولوب احتمال
ارتکاب کبائر خود بین الاستحاله ایدوکی بدیهیت اموردن اولد یغندن
قطع نظر طوارق صغایردخی اول خاندان فضل باهره برکات حرز تقوی ایله
رخصت دخولدن مایوس اولغله دواغی هفوات و معاصیدن ظاهر و باطنی
محفوظ و محروس ایدوکی محسوس کارا کهان ربع مسکون اوله بومقوله
مقبول بارگاه خدا و منظور جناب ذی العظمه و الکبریاء لالی ثنا و ستایشی
نوجهله کشیده رشته تحریر ایتک کر کدر که ناهمواره تقصیر سببیه ناظمی
ستمکشیده مؤاخذه و تعبیر اولیه

✽ نظم ✽

✽ معذورم ارمقصرم اندر ثنا که تو ✽

✽ زان بر گذشته که منت بر ثارسم ✽

✽ هنگامه ایست کرم زشکر عواطف ✽

✽ هر کوی و برزی که من انجافارسم ✽

✽ باشد مرا عزیمت سرحد مدح تو ✽

✽ روزی که در سخن بحد اتهارسم ✽

✽ عمرت در از باد که من در ثنای تو ✽

✽ دارم امید آنکه بامیدها رسم ✽

(نثر) شهادت کراما کاتین ایله اثبات مدعا ممکندر که ترصیع مکر بند مدیحجری
آرزوسیه پیرایه می سله وصف آخر اولمش ناسفته کهر تعبیر دلپذیر
تهیه سی ایچون سمسار متخيله بی چارسوی کفت و کویه صالوب بومر اد
جانه دسترس فکری ایله هر چند تکاپوی بازار الفاظ و عبارات بلیغانه قیلدم

رشته مدح غیره انسلاک ایله معیب اولمش برزینده کوهر پاک ترکیبه ظفر
بولدم و اتحاف بز مکاه محمدتلی ایچون گوشه دندان غیر ایله آلاشپذیر استعمال
اولمش بر با کوره ناظر فریب سخن تحصیلی قصدیله خد متکثر از مفکره بی
اجتناء ثمار مقالاته ارسال ایدوب اولقدر جست وجوی حدایق تصور
و خیالات ایلدم سماط ثنای آخره پیرایه بخش وزینت افزا قیلنمش بر ناخاییده
مضمون خاصه مصادف اولدم و اولمقوله نازنین بازاری که هزار مجلس وصف
اکا بره دخول ایله حلیه ننگ و عار اعتباردن عاری محبوبه هزار آشنای لفظ
و معنایی پیشکش نهانخانه مدیحلری قیلغه عار ایدوب ناچار بوجهله معترف
عجز و قصور اولدن غیر چاره بولدم * حقا که اول یکانه آفاق حضر تلی
تشریف دارالاجلال وجود ایتد کبری ساعت سعیده دن بو آنه کلنجه
ذات فرخنده صفات بی مدا نیلری السنه قاضی ودا نیده مدح و ثنا و خیر
دعا ایله مذکور اولوب بوقدر ماه و سالده مباشر اولدقلری خدمات جلیله
دین و دولته جاده (فاستقم کما امرت) دن مقدار ذره انحراف و تمایل
ایتموب سبوی طبع مکارم شعار لرندن ترشح ایدن قطرات عین الحیاة
خاصیت عدا لتلریله مطری کن سبزه زار عالم و حیا تبخش تفسیده
لبان ام اولدقلری جهتدن قطان ملاء اعلى سجه ککردان مدح
و ثنالی ایکن بنم گبی خاکنشین زمین حول و کمنامینک نه حدی وار که
اوج وصف جیللرینه ارتقاء آرزوسته دوشه

✽ شعر ✽

✽ ستلقى الذی قدمت للناس محضرا ✽

✽ وانت بما تأتی من الخیر اسعد ✽

(نثر) بومر تبده جرأت مدیحه سنجی دخی محض قباحت نافهمیدنشی ایکن
مجرد تبرکا بذکره الشریف و نقلاً باسمه اللطیف نام با احتراملری ایله
پیرایه بخش دیباجه کتاب اولوب (ع) سکه دار اولسه لابد یور یز نقره خام
(نثر) مصداقجه بومسبوك قالب سطور اولان ابریز مغشوش العیاری اول
سلطان العیالک تمغای اسم جلیل الاعتباری ایله مسکوک و شرفیاب قیلق
ملا بسه سیله در امیدر که نام شریفلری اسم اعظم وار بوفرزند نوظهور

مغوینک نهاده تاج دیباچه سی قیلمغله آفت انکار هرزه خایان روز کاری دافع
وسالب و شیرینی رغبت والتفات مشکبندان ستوده کاری بجاذب وجالب
اوله یو خسه شان شیریلری اول مرتبه دن عالیدر که بنم کی بر قاج صحیح
وسقیم نازیبت بی مزیه ترتیب شتر کر به ویرمگله مزور دعوی سخنوری به
سالک مقلد بی رسوخ کوته قلمک تعیرات بی انسجامی اول حضرتک
مقاله توصیف ذاتشه سزا واراوله (ع) بین تفاوت ره کز بجاست تابکجا
(نثر) اکر اول طود شاخ جهان تاجر وایقانک بالای قلل شاهقه فضل و کالنه
عیار چاپکبای عقل چالاک کمند فهم وادراکله عروجه قادر اولسه باری
اول حالتدن فی الجملة پیام آور تحقیق اولمغله رونق افزای صحایف اولمق بشقه
بر سعادت عظمی ابدی لکن اول غرامک سر رشته حصولی دخی برهمزده
عقود تعسر و امتناع اولمغین متیقن قلب آگاه اولان مرتبه قرار داده نک
آرزومندان آکشانه بوکلدهسته افاده انخافیه امتشان اولنور که اول رکن
رکین دین واول خیر الخلف مجتهدین عامه ارباب یقین اعتقاد دی اوزره حالا
قطب عالم و غوث اعظم وهر حالده نفس درمازرسندن استمداد مدار حصول
هراد ووجود کریمی آسایش افزای بلاد وعباددر

✽ شعر ✽

✽ لازال غیاثا و مغیثا و معینا ✽ ✽ فی الدوله و الدین شهر او سنینا ✽
(نثر) و حالا مشرف ساز مسندگاه قاضی القضاتی اولان صدرین فضائلناه
مکرمین که قطب الاقطاب زمانک عین و یسارنده قرار ایله تصرف روز کاره
مأمور اولان عالم ملک ملک کوته ناظر اما مین معظمین منزله سنده درر لر
حق الانصاف هر بری فرید زمانه بی عیب و بهانه بر علامه یکنانه در کویا شاه
یلت شریعتک ایکی مصرع موزونی و یاهمای دیانتک ایکی جناح همایونی
قهرمان بی پروای دولتک ایکی بازوی پر زوری محبوب دلارای سلطنتک
دودیده پر نوری خورشید و ماه آسمان عدل و دادک نور و زو عید نجسته سال
صدق و سداد بحر و بر جهان معدلت کعبه و طیبه حجاز مکرمت جانشین
امامین نعمان اجتهاد قائم مقام عمرین ستوده نهاد مضطربان بحر و بر حزن

و کدره مدد رسانیده خضر والیاس اتباع فرمان پیبریده هممال
خزیه وعباسدر

✽ مدحت صدر روم غنی زاده ✽

خصوصا کار فرمای صدارت ممالک روم اولان جامع اششاث العلوم المولی
المعروف والکرام الالوف بیدل الالوف الصنیدد الوحید والسمیدع الفزید
اصمعی الفصاحه برمکی السماحة مفسر الايات القرآنیه مبین الاسرار الربانیه

✽ لمنشئه ✽

✽ فرید دور زمان حضرت غنی زاده ✽

✽ شهنشه فلک اورنک تختگاه هنر ✽

✽ کزیده کراما قبله گاه اهل رجا ✽

✽ یکانه فضلا داور ستوده سیر ✽

✽ نه ابتدی نه ایده بذل و ثنارک اهل کرم ✽

✽ نه کوردی نه کوره عدلک عبون اهل نظر ✽

✽ محاط طبع محیطی رموز فرقانی ✽

✽ مفاد قول مفیدی حدیث پیغمبر ✽

✽ زهی غنا که دو کفر مدام بذل ایلر ✽

✽ لسانبدر کهر وایکی دستی سیم ایله زر ✽

بر شهریار بحر و بر علم و عرفان و بر جهاندار شرق و غرب فهم و ادعاندر که
وزیر ارسطو نظیری توفیق و هدایت و مشیر مشتری تدبیری عقل و درایت
طغراکش یرلیغ اقبالی عطارد زرین قلم امین دفترخانه افضالی برجیس نجمسته
شیم مستوفی خزانه فکرتی عقل کل سپهکش اردوی عزیمتی همت آنبیا و رسل

پهلوان پای تختی خامه مشکل کشا لشکر فرخنده بختی هزاران هزار لفظ ومعنی
سمات بزم عالسی کهکشان خدام اطراف وحوالسی نجوم رخشان چاکر
زرین کلاهی مهر و ماه خیمه و خرگاه بونه بارگاه قلم و ضبطی ملک فضائل
زبردست حکمی قبائل حصائل ثبت آثارینه اوراق هفت آسمان مهیا و اوقاتنک
هر لحظه و آتی بر عید مهنادر

✽ منوی ✽

✽ فلک خاشاکروب دولت اوست ✽ ✽ قمر مشعل فروز خرکه اوست ✽
✽ سپهر و آفتاب و ماه و ماهی ✽ ✽ بتقبیل جناب او مباهی ✽
✽ زشوق مدحت او هر زمانی ✽ ✽ بر اندام شود هر موزبانی ✽
(نثر) اول کشف معضلات سبع المثانی زحشری حقیق وقاضی ثانی
حضرت تبریک فنون کونا کونه تعلیق ایتدیکی کتب و رسائیدن قطع نظر که
هر بری نسخ نسخ اسلاف ایدوکی بی ریب و خلاف جمع علیه اجله اشرفدر
اجل مراتب علوم اولان فن جلیل تفسیر شریفده حالا تصنیف ایتدیکی
تألیف لطیفی توصیفنده (ع) من خودچه کسم کیم کدام (نثر) معترف
حق کوی کلک فقیر دکل خامه زبان معجز بیان فضلالی نحریر دمبسته
عجز و تقصیردر

✽ قطعه ✽

✽ اومسلم اثر خاص تصرف که روا ✽
✽ فضلنه معترف اولسه فضلالی اشراف ✽
✽ سخت بازوی بلاغت که کوریدی قلم ✽
✽ اثرین آچزایدی کیمسه به صاحب کشف ✽
(نثر) معطر ساز مشام کرویشان اولان فححه مداد عنبر سایندن دماغ طیبی
(پرنکھت مشک اذفر ویم نره کلک معنی ربایندن جان قرطی) ترسان
وکرزان البجاموده جوارا من افزای شیخ اکبردر) خلال تحقیقات
مفیده دن اختراع اسجاع بلیغانه استماعندن ابن تجید مناره تحبیده زمزمه
سنج یامولا) وائناء تفصیلات افاده ده ایراد ایتدیکی مقالات بدیعه غبطه سیله
(حاشیه شیخ زاده) قطعه قطعه و پریشان اجزادر ✽ اول غرنده شیر دلیر

نیستان فضیلتك زور بجه سخت آویز خامه سن (ابو الیس) مشاهده قیسه
تبصص رو بهانه به سر آغاز ایتسی مقرر در واول کرسی نشین جامع معلا بنیان
بلاغت حسن و بیان و لطف آراسن (حسین واعظ) کوش ایتسه پایین سلم
تحقیقنده خاکنشین اولوب (نحن علی ذالك من الشاهدین) مقالی ایله
مهمساز تصدیق اولسی نور شمسدن اظهار در * خلاصه سخن بلبل
خوشنوی ناطقه اول یکنه دور کهنك حق اوزره مدیحه سرای کلشن
آرای منقبتی اولق نیجه میسر واول زنده سازدل مرد کان غباوت اولان
میجای سمای بلاغتک عمده شکر کر مندن خروجه تصور اقتدار نیجه
متصور در که وخامت هوای فتور و توانی ایله کالبد مهزول دانش تبلرزه
اضمحلال ایله وهن تمام پیدا قتلش ایکن نفس حیاتبخش ایله بر مر تبده
احیاء علوم ایتشدر که نفخ صور ایله فناپذیر نسیان اولیه

✽ بیت ✽

✽ اورولسه صور قیامت فناپذیر اولمز ✽

✽ شود کلو ایلدی بنیان علمی مستحکم ✽

(نثر) حقا که نیج اقصیه بلاغت ایچون ترتیب ایتدیکی تار و پود الفاظ
و عباراتك حسن انجای محسوس مدر که (امام غزالی) اولسه کندی
سر رشته رغبت برهنده بیچتاب خواری ایدر ایدی و دیای والای تحریری
مشاهد اذعان (حریری) اولسه کندی آثارینه مقراض اعتراضیتور و ب
معیوب رخنه بی اعتباری قیلور ایدی ساخته استاد طبع موشکافی اولان دفتر
ودیوانك لطف ارتباطی شیرازه کسل حسن ادای (علامه شیرازی) و پرداخته
متقب کلك نادره پردازی اولان کوهر رازمنازی سرشکن فخر و مباهات امام
(فخر رازی) بو وجهله ذات فضائل رهینی شیخ المفسرین ایکن احیانا کلکشت
حدائق معارفه تنزل و ثمر مضامین شعر و انشا ایله تفکله و تنقل بیور مغله اول
فن دلپذیرده ابداع ایتدکاری کلمات شریفه شکر ریزلردن چاشنی حیات افزا
رسیده ذاتقه ادراک عالیمان اولشدر که لذت صفا بخشی رغبت شکن طبرزد
فانید بلکه چشمه حیات کبی ماده زنده کی جاوید در (والحاصل) ممالک
الانکاف علوم و فضائل مسخر قبضه دانش لری اولدیغی کبی

چهل سالدن تجاوزدر دینسه جائزدر که زور بازوی استحقاقی ایله تخت نشین
 ملك الشعراي اولوب عامه سخنوران جهان بنده درگاهی اولمغه فقیر
 ومبا هیدر سبحان الله نه حال بوالعجبدر که طریقه ملاعبه دن انامل خامه ساینه
 میدان قرطاسده رخصت تلهی ارزانی بیوروب آزمایش مداد خامه ایچون
 بر کاغذ پارهیه برایکی نقطه نهاده وبرقاج مد کشیده قیاسه هر نقطه ضمنده معنای
 بیحد وهر مد تحننه مضمون لایعد مندرج اولور مثلاً اول مداد نمودار کشیده
 سین حساب ابروی شاهد کلروی سخن ابر اولوبار بهار علم وفن کمان زر نشان
 پهلوان عبارت کهکشان آسمان نکت وکنایت غره غرای افق معنی پیدری
 پرند کنگ هوای فصل بهار کورینور واول نقطه لخال جمال زیب رخساره
 صحیف داغ ساعدزب تراکیب مشعر اللطائف صدف قرطاسده درردراری
 التباس دکان کهر فروش بلاغته خریدار مترقب قطعه الماس دیده سخنه
 مردمک عبرین دل کلامه سویدای حکمت ضمین سمای اداده نجم هدی
 زمین معناده قطره ماکیما کرخامه کلیچه مدعایه طرح ایچون اعدادایتدیکی
 جواهر اکسیر معتبر نهال خامه دن فتاده زمین کاغذ اولمش میوه پیشرس
 علم وهر فهم اولنور

✽ مشوی ✽

✽ موسی طبعش بدیضانمای ✽ ✽ خاطرش اعجاز مسیحانمای ✽
 ✽ شرح معانی زیانش طلب ✽ ✽ درج لائی زدهانش طلب ✽
 (نثر) اول صدر نشین بالاخانه حل وعقدک منطوقه

✽ بیت ✽

✽ صدریکه ازودولت و دین جفت ثباتست ✽

✽ آن خواجه شرعیست که سلطان قضااست ✽

(نثر) کتابه بدشطاق دیوانخانه مجدواقبال وپیرایه دیباجه منشور عزواجلالیدر
 سائر محامد شیمندن قطع نظر زخارف دهر پرقوادح وصوراقدن استغنا
 تامی ایله گروه محتاجینه انعام عامی بر طبقه یه بالغدر که مستوفی قضاء و قدر
 عطیه یکروزه سن حساب ایچون صحائف افلاک زفکش اولسه جمیع ثوابت
 وسیار جمله احساننه صفر الوف اولمغه کفایت ایتز ودقیقه سخن فاک وزن جنس

کرمی ایچون کره زمین وشکل مجرہ بی قنطار ایدوب یوم حشر ومیرانه دک
مجموع اوقات واحیائک بوکاره مصروف ایلسه معشار عشر مکار منک
معلومیتہ چاره بولمز

✽ نظم ✽

✽ بارک الله زهی همت واستغنا کیم ✽

✽ اول ایکن ملجا کل مرجع ارباب دول ✽

✽ انسه کوکلن آلورا هل فسانک اما ✽

✽ بوجهان طوبطلو کنج اولسه اوزاتمز اکال ✽

✽ لوحش الله خوشا حسن تواضع که اکا ✽

✽ بویله حق ویرمش ایکن کوکبه و صدر اجل ✽

✽ قالدیرر خاکدن ارباب دلی عار اتمز ✽

✽ صورتا هر نقدر اولسه حقیر واسفل ✽

(نثر) والخاص طالع سویدای سعادتخاستدن هویدا اولان نور لطف موفوری
منور سازدرون جهور اولوب اوصاف کریمه لری

مثل سائر کبی السنه انامده متلو و مذکور و حسنات جبهه سی کون کبی مشهور ایکن
بوکیایه کدای عاجز و قاصر حق ادا ایله تحقیقه نیجه قادر اولور همان جناب
خالق الخلائق ظلل عاطفنن مفارق ناسدن مفارق ایتیه که نه وجهله دعای
دولته اشتغال ایده جکشنده عقل کریز پای متخیردر

✽ شعر ✽

✽ دام فی عز دولة الاقبالی ✽ حرس الله بابه ذالعالی ✽

✽ ذکر صدر اناطولی غریمی زاده افندی ✽

کذلک امر معظم صدارت اناطولی مسلم وجود و مقبولی اولان شاهسوار
عرصه بلاغت یککه تازمیدان فصاحت

✽ منشئه ✽

✽ معلا پایه عز می زاده صاحب فضیلت کیم ✽

✽ اباعن جد طریق علم و فضله عازم اولمشدر ✽

✽ همیشه پویه یکران سعی ساحة معنی ✽

✽ دما دم آکا کشت راه عرفان لازم اولمشدر ✽

(نثر) بر سه سال از زور مند عالم علم و معرفت در که ربع مسکون فتون کونا کون مسخر طبع فلاطون حکمت اسکندر همتی اوله لی و نوله انداز مسامع کرو بیان اولان غلغله کوس اشتهارندن اقطار جمیع ممالکده علم افزاز دعوای کمال (و منم دیگر نیست) زمرمه سیاه نو بترن استقلال اولان میر کلامرین اندام استعدادینه لرزه خوف و هراس دوشمکه دست رعشه ناک ادراکری میدان دار و کبر سخنوریده اعمال اسلحه حواسیدن قالب هر بری دست بسته رویال عتبه فضل عزیز المائنه استعجال و بارگاه تحقیقنده نیل رتبه عبودیت اسبابی تر تینه اشتغال ایدوب چاشنیکر خوان بیایان افاده سی و یاجار و بکش حریم تعلیم مستوجب السعاده سی اولق آرزوسنه دوشمشدر در ✽ اول شارح معنی الیب ادب و محشی منار فضل مکتسبک علوم نافعیه دأر اولان تألیفات جلیله بی نهایه سندن قطع نظر کا هی تشحیذ خاطر ✽ و یا تشریف سلاطین و اکابر ایچون ادهم چاپکیای خامه لرین میادین شعر و انشاده رخصت جولان ارزانی ایتدکده چهان اولان هر شراره نعل جهان افروزی که بر سخن پرسوز ✽ و بر مضمون آتشباردن عبارتدر ✽ فلك معنایه شهاب ثاقب و نجم رخشان و زمین اذعانه مشعل راه و شمع شبستان اولور

✽ بیت ✽

✽ هر نکته خفی که کلامنده درج اولور ✽

✽ مضمونی دست عالمه برداستان و بر ✽

(نثر) حقا که هر غزل بی بدلی طعنه زن خسته نظامی ✽ و هر شعر مذیلی رشک هفت رنگ جامی قطعه لری ✽ بازو شکن ابن یمن رباعیلری کف الخضیب آسمان فضل و یقین ✽ بلکه اضطراب انداز چار جهت عالم جان خیام سحر آفریندر لالی مشوره منشئات شریفه سی خود سرمایه دکان (خواجه

جهان) ورأس المال صیارفه بازار بلاغت و عرفان اولغله کر بتد ترکیب ❖
 وتوشیح قلاده تشیب اراده قلتن اساتیده حرف بلاغت اول کهر سنج درج
 فصاحتک زیب طبق ترتیب ابتدکی مروارید کرانیهای غبارت پسندیده
 مراجعت ایتسه اولمز ❖ اول صدر عالیه عدالت پناهک وابسته دست کرم
 پیوستی اولان سر رشته تار و پود حل وعقد مناصبی دخی بروجهله محوک
 منوال عدل ایتشدر که صدساله پیران جهانیده مهلهل دیبای والابهایی
 داد ودهش برجایک بورسمه صورتپذیر حقانیت اولدیغن نه بطریق المعاینه
 مشاهده ایله قریرالعین اولمش ❖ ونه حکایه پردازان احدوئه دور قدیمدن
 استماعله تحصیل رتبه یقین قیلسدر

❖ بیت ❖

❖ بامر ادونشاط و راحت روح ❖ ❖ عمرش هزار ساله چونوح ❖

❖ آغاز ترجمه کتاب ❖ وابتداء ترتیب نصایح شاه کامیاب فلك جناب ❖
 ❖ بر مقتضای آراء صائبه اولی الاباب ❖

❖ زدار ادانش اسکندر نشانا ❖	❖ شها حکمت شناسا کار دانا ❖
❖ برسم نیک خواهان نکته چند ❖	❖ بکستخی برون افکندم از بند ❖
❖ که از تلقین حکمت کامرانی ❖	❖ تو خود در کار ملک آن رازدانی ❖
❖ هم از لہام غیبی کنج داری ❖	❖ هم از خود عقل دولت سنج داری ❖
❖ نصیحت کردنش نواز غیب ❖	❖ چو لئتمد ملهم باشد از غیب ❖
❖ که کس بر گلستان ریزد کلابی ❖	❖ بدان مانده می زینسان خطابی ❖
❖ بدر یادر یکان کوه رفکندن ❖	❖ خرد نبود بمعدن ز رفکندن ❖
❖ بنور آلودن خورشید پر نور ❖	❖ عمارت کردن اندر بیت معمور ❖
❖ بواجب شرط باشد نیکخواهی ❖	❖ ولی بردولت اندیشان شاهی ❖

(نثر) اول سلاطین دین ❖ و شهر یاران عدل آیین ❖ مرا اسم فرمانروایی را ز منی
فهم و اذعان ایلدکاری کبی لازمدر که فرمانبرداری باری بی ❖ ذمت همملری نه
واجب و تحتم یلهلر ❖ یعنی کندولرین تنفیذ او امر و احکامنده ساعی اولدقلری
اسلوب اوزره مراتب انقیاد فرمان رب العبادی ❖ مراعی اولهلر ❖ و خدم
و حشمملرینک کندولره امثالی نه مرتبه ده خاطر خواهلری ایسه پادشاه بی اشتباه
حقیقیه انقیاد و عبودیتده اهتمام بدخی اولقدر مهمترین امور لازم الظهور
قبیلندن عد ایلهلر

❖ نظم ❖

❖ پرستش چون ترا جله جهان کرد ❖

❖ ترا باید پرستش بیش ازان کرد ❖

❖ بشاهی سهل باشد ملک رانی ❖

❖ بملک بندگی رس کر توانی ❖

(نثر) (و شکر نعمای متعاقب الورد ملک و دوده) مسامحه روا کور میوب
اولبابده یعنی حمد و ثنای رب الاربابده ❖ سر موقتصیره مساعده و رضا
کوسترمیهلر که نیل زیادکی فیض خدا ❖ خزانه شکر و ثنایله صورتنا اولور

❖ نظم ❖

❖ نمی باید حق نعمت نهفتن ❖ ❖ تودانی چیست باید شکر گفتن ❖

❖ زهر شکر اگر فرزند آدم ❖ ❖ بقدر هر یک از ذرات عالم ❖

❖ دران کوشش کند چندانکه خواهی ❖ ❖ بگوید ذره شکر الهی ❖

(نثر) و معلوم نکته بیایان منطوق و مفهوم اوله که مراتب شکر سلاطین
عظام مختلفه الاقسام اولوب یا لکن خضیب خوش ادای ناطقه لری منیره سی
ودوپایه دهنده فقره بلیغه (الحمد لله) ایله کویا اولغله خدمت جلیله شکر
و ثنا کا ینبغی مؤدی قیلیمز و بومرتبه ایله اکتفا اولنیجق فوز درجه
(الشاکر یتحق المزیذ) میسر اولمز واجبدر که صوب جلیل منعم
حقیقیدن مظهر اولدقلری صنوف سعادتک جدا کانه هر برینه مناسب
شکر و ثنا ❖ و هر نور بدیهی السطوع دولته ملایم حد و سپاس مستقل ادا اولنه

✽ نظم ✽

✽ ترا همچون زبان دادند چون کوش ✽

✽ سخن بشنو مباح از شکر خاموش ✽

✽ بشکر دست و پامی کوشایی ✽

✽ براه شکر میزان دست و پایی ✽

✽ چو داری چشم چشم خود بره دار ✽

✽ دلت دادند دلها رانکه دار ✽

✽ بشکر ظاهر و باطن پیر داز ✽

✽ بظاهر باطن خود را یکی ساز ✽

(نثر) مثلاً (شکر سلطنت و استعلا) درون افراد برایابی عدل و داد ایله
پر صفا و خانه جان زیر دستان و رعایابی شعله جود و عطا ایله پر ضیا
قتلقدیر ✽

✽ از عدل پادشاه چه چیزست خوبتر ✽

✽ کز عدل میشود ممتشی علی الدوام ✽

✽ هم شکر را طراوت و هم شرک را زوال ✽

✽ هم خلق را فراغت و هم ملک را نظام ✽

(نثر) و (شکر فسحت ملک پنهان) املاک بندهاگان وضعفا طمع و رغبت
ملوک و امر ادن مبرا اولوب نکهبانی پادشاه و وکلا ایله افراد بیکسان
و فقرا موطنی پای تملکری اولان عرصه بقدر و بهایه بیباک و بی پروا
واضع الید ضبط و تصرف اولغله غوغای ظلم و تعدی نابرجادن اقتضای
آسودگی ایله کامروا اولقدیر

✽ بیت ✽

✽ هر کز کسی که خانه مردم خراب کرد ✽

✽ آباد بعد ازین نبود خاتمان او ✽

(نثر) و (شکر جریان احکام و نفوذ فرمان) حکم پادشاه منقاد و رام اولان
حلقه بکوشان عبودیتک دقایق حقوق خدمتن یلوب هر برینک بالای استحقاقه

حسبان اولان خلعت فاخره لطف واحسانى طراز خوشنماى التفات ايله
معلم وارتقاى بالاخانه رعایته رخصت دریغ اولمىوب طبقات خدماته نسبت
درجات مكافآتى قصرمنیع ترقیه سلم قیلمغه مؤیدرو (شکر مساعده بخت
وموافقت اقبال) بالای کاخ معلاى عز واجلالدن لکدانقلاب مکدرالقلوب ايله
فتاده حضيض مذلت وملال اولان برکشته حالان روزگار (ارجو اعزیر
قوم ذل) مصداقجه مرهم زجت واکرام ايله جیره بندنوازش والتفات اولوب
اولمقوله شکسته دلان منکسر البالك علاج زخم اختلالنه مومیای شفقت
پادشاهانه بی مبذول ویدریغ ایتکله هویدادرو (شکر معموری خزانه
وبسیاری مال) اجرای قوانین سماحتده برطرف سازدواعی اهمال اولوب
سمره فقر واضطرارده کردن پیچ عجز و خواری کوریلان بیکسان تهنی کیسه
ومغلسان کهن جامه بی وایه کبر نصاب کامراتی قیلوب اول رسمه پریشان
دغدغه کرسنکی بی تعیین وظائف ورواتب ايله منتظم حال ایتک صورتده
حاصلدر

❖ قطعه ❖

❖ زرجه شماری که بروز شمار ❖ ❖ سیم وزرت هیچ نیاید بکار ❖
❖ روز جزا زدل و جان یادکن ❖ ❖ خاطر محنتزدکان شادکن ❖
(نثر) وشکر شکوه وسطوت قهرمانی) پای لغزیده مزلق سهو و غفلت وآلوده
چرکاب خطیه وزلت اولان بدمستان شراب نخوت وتنک حوصله کان
میخواری شقا وشریدن اخذ انتقام مقامنده جویبار عفو وصفح جبل ايله
تنظیف بطانۀ باطن وتطهیر جامۀ ظاهرنزنده درکار اولق طریقۀ یله ممکن
واولمقوله سرخروی وشرمکین نجات کنه کارینک عارض اضطرارنه سبوی
(احسن الی من اساء) دن رشحه پاش قطرات التفات اولق صورتده قابلدر
(وشکر صحت بدن وسلامت وجود) امراض تعدیدن خسته حال و بیحال اولان
دردناکان بستر فلاکت حکیمانه پرسش اسباب وعلامات زحمتیله تقید
بیوروب سبابة زینهار ايله نبضکیر اولدقدنصره اشربه عدل وترباق لطفله
صفابخش وراحت رسان اولمقده صرف نقدینه استیصال ايله میسردر
(وشکر بسیاری لشکر و فراوانی جنود) کتاب ومواکب جنائب ومراکبی

رعایای عجزه‌نک مزارع و مراعاتدن دور اولغه سعی موفور ایدوب فرسان میدان قهر و زورک سمندجور و کز نداری مصافکاه تعیشده ارجل و پیاده قالان مستندان درد مندک کشتزار حال لرندن مهجور طو تلق باینده اعمال تیقظ و انبناه ایله معرض حصولده جلوه کردر (و شکر تملک خدائق و ریاض) و ایادین رعایا و براینک خرابی خانما نلرک مقتضی امور مستلزم التضجر و مقدمات متج التکدردن اجتناب و تنفر دستوری مرعی طو توب هر حالده جای حمایت ولایت و رعایت رعایای مکر کرده طاقت قانونی اجراده بذل همت ایله مقرر در

نظم

دست رعیت زر رعیت مدار کار رعیت بر رعایت برار
از نفس صور قیامت بترس و زشب دیجور ندامت بترس

حکایت

روایت کرده نقله اخبار عبرت آثار در که قانون عدل و دادی دستور العمل و پیشنهاد ایلین کسرای بیعادل نوشینزوان عادل بر کون اکتناه کیفیت آبادانی ممالک نیتله ترتیت تدبیر تجسس و استفسار ایدوب نعمد ابستر نشین تمارض اولدی و دواء داء صور یسی بوکا منحصر ایدو کن بروجهله ایصال سمع مقربان ایلدیکه بو عارضه نك باهر الله تعالی بر الساعی بر خرابه منزل تزلزل پذیردن برخشت فرسوده اخذ اولتوب رقیه خوانان و کهنه اول خشت بارانیده کهنه فسون فلاقی دمیده قیلد قد نصرکه و ساده زرکش پنبه آکینه بدل زیر سر پر کدرمه وضع اولنق ضمننده و اصل و جسم و جان بیتاب و توانمه مایه راحت عافیت بو تدبیر دلپذیر بدیع التاثر بردن حاصل اولور پس خدمه بارگاه عالی و سندنه تختگاه محروس الحوالی حقه دهن شاه شوکتیناهدن بو گوهر جواب شافینک نهاده طبق افاده اولدیفن کوروب فی الحال محفوظ درج امتثال قیلد یلر و وجهله کارفرمایان باهر الشرف گوشه گوشه و طرف طرف رو براه کشت و گذار قطار و جویای ویران جدار و طالب وصول خرابه دیار اولدیلر هر چند نواحی حوزه تملک نوشینزوای پویه بادپای سریع السیر اهتمام ایتدیلر قطعاً زیر حکومتنده اطلال و ذمن و خرابه مسکندن نشان بولنیوب

بر جایگاه ویرانه راست کاندیکه مزاج تبرده پاشاه باعث علاج اوله جق
 تحت خشت معهود اخراج اولته بالاخره مباشران کاره یأسله ایاب لازم
 کلوب مجموع ممالك معموره ده برجای خرابه ظفر یاب اولدق دیو پایه سر بر
 نوشیزوانه عرض جواب ایندیلر جناب نوشیزوان کاردان بو تقریب ايله
 معموری ملک و دیارندن آگاه و خبردار اولوب شکر و ثنای عادل حقیقی به
 سر آغاز ایلدی و فواره لعین دلدن قطرات حد و سپاسی پیوسته طاق
 زبرجد رنگ هفت آسمان قیلوب حد الله زمان سلطنتده سخن جهان
 نسیم عدل و رأفته طعنه زن باغ جنان و غبطه انکیز ملک سلیمان ایدوکی
 ظاهر اولوب وسوسه چکونکی نواحی و بلداندن خلاص اولدم دیوروی
 نیازی سوده زمین اخلاص ایلدی

❧ نظم ❧

❧ خنک روز محشر تن داد کر ❧	❧ که در سایه عرش دارد مقر ❧
❧ بقومی که نیکی پسندد خدای ❧	❧ دهد خسرو عادل و نیک زای ❧
❧ چو کین آورد دهر بر ظالمی ❧	❧ نهد ملک در پنجه ظالمی ❧

❧ تمثیل موجب التبحیل ❧

سیرغ زور آزمای پیل ربای قوی پنجه مور ضعیف میان شکسته بی کندویه
 طعمه و غذا قیلغی همت والاسنه روا کورمز و شیر دلیر تیز ناخن درنده
 فضله چاشت روباهه تنزل و شاهباز هوا پروز شکار باز ملخ ناچیزه که غدای
 کج بشک و چکا و کدرنکه انداز حرص و از اولمز و صر صر تند کوه افکن
 هدم ابنیه شدادی قیلور کن کیه ناچیزی محبت و بر باد اینلر کذلک پادشاهان
 ذی قدره و شهر یاران صاحب شکوه و شوکتدن فقرای رعیت و ضعفای یتاب
 و طاقتک ملک مالته رغبت کدا جشماته صدوری موافق دستور همدر دینلر

❖ بیت ❖

❖ پادشاهی که طرح ظلم افکند ❖ پای دیوار ملک خویش بکند ❖

❖ حکایت ❖

مفاد خامه زنجیر کشان سر لوحه تاریخ ایام اولان عجایب اسمار حکمت
انجامدند که ملوک ازمنه سالفه دن بر جبار هامان طینت بناء کاخ مشیده
نیت و طرح صرح مرده مباشرت قیلوب مهندسان سمار صنعته تنبیه
واشارت ایلدیکه جایگاه فلانیده بر قصر بلند خورنق مشاله طرح انداز
عمارت اولوب اراده طبع محال اندیشی اوزره اول طاق عالی رواق
شدادی بناسنه تهیته ساز اسباب اولدر اتفاق تعیین ابتدکی محله بر عجزه
ناچار پراضطرارک مسکن ویرانی ملاصق اولغله خاطر خواه پادشاه اوزره
بنای معلای مذکورک مهیا اولسی انهدام خانه ویرانه سالف البیانه موقوف
ایدی هر چند که معتمدان کار و معماران ناستوار بطریق الاشترا تملک خانه
مارالذکره صرف نقود اقدامی بهانه قیلدیلر تقبید تدبیر لری نتیجه بخش
حصول اولیوب زن پرخرن مکرده حضور بیع منزلدن مجتنب ونفور اولغله
مراد و مقصوده وصول میسر اولدی بر کون مستوره مسطوره تدارک
حوائج لازمه سی ایچون کشت و کذار اطرافه مشغول ایکن (لیس
فی الدار غیر نادیار) مدلولنه ماصدق بولوب بی توقف و تکلف بناسنی
خاکه بار و سقف و جدراننی زیرو زبر قیلدیلر شبانگاه اول ضعیفه عنیفه
عزم منزلگاه ایدوب کلد کده مسکن و مأوا سن بنای صبر و قرار عاشقان
کی ناپیدا کور یجک کانون سیننه زارنده اشعال خس و خار عجز و اضطراره
مباشر اولوب دود آه سیاهی ستون سقف سما قیلوب زبان زبانه فشانی ایله
مشعل افروزند دعا و شراره پاش و او یلا اولدی و مقاله جگر سوز (یار باه

ان كنت غائبة فلست بغائب (ایله مدعی شکواسنی برداشته پیشگاه
عرض خدا قلدی تحقیق راوی صحیح الکلام بوقول سداد انجم اوزره
قرار داده در که مراد آورقاصی ودانی اول دادخواه فلا کتپناه ناتوانی
تکریر مناجاته محتاج ایتیموب فی الحال بر زلزله سخت هونالك ایله خانمان
سلطان بیداد کری ماصدق (فجعلنا عالمها سافلها) قیلوب لمحة البصرده
بنیان ایواننی ویران وطاق وراقنی ساحة غبرایه یکسان ایلدی * وانشاء
انهدام جدران رفیع البنیانده پریشان اطراف اولان سنکپارهای ناپرداخته نك
بری منجیق قضادن سمرنخوتیزیرشاه ظلم اندیشه نازل اولوب مرغ
روحی آشیانه حیاتدن اوج شاخسار مماته پروازو جسدناز پروردی
زیرخشت لحدده قالوب دم انهدام راسیه دهر ظالم کدازه چشم انتظاری
بازایلدی

✽ نظم ✽

✽ خبرداری از خسروان عجم ✽ که کردند برزیردستان ستم ✽
✽ نه آن شوکت و پادشاهی بماند ✽ نه آن ظلم بروستانی بماند ✽
✽ خطایین که از دست ظالم برفت ✽ جهان ماند و او با مظالم برفت ✽

✽ صرف مقال بصوب اعتدال ✽

اگر چه (حلم و کرم) صفت محموده درولی اول مرتبه ده دکل که عجز
وقصوره محمول اوله (وعنف و غضب) دخی سیرت ستوده دراما اول
درجه ده دکل که تکذیربخه درون خلقه باعث اولوب افراد ناسک هربری
بوتضیق نامالیم حسبیه محزون وملول اوله (سعی و تحصیل مال) کردار
پسنیده درولی اول طبقه ده دکل که مصادرات نامعقولیه مؤدی اولوب
اخلال احوال زیردستانه باعث اولمغله خواطر دائره محبت و انجیز ابدن

خروج ایده (عفو جرم رجال) شیء کریمه در اما اول حدده دکل که
هر کس ارتکاب مفاسده جسور اولوب ارازل و او باش فراز کوه فته
عروج ایده (لهو و لعب و صید شکار) بادی تشمید خاطر و دافع ملال
و غدر ولی اولوجهله دکل که تقید احوال سلطنتدن اشغال ایدوب
تعطیل امور جهانبائی بی مؤدی اوله (ضبط و ربط) خونخواران عسکره
پادشاهک نفس نفیسلیه اشتغالی ناموجهدر اما اول طریقله دکل که
رشته مشرب خذله بی عرض و ناموسده عقده حقد و کین پیدا سنه موجب
اولغله حین توقع خدمت و جانسپاریده حبال عزیمت لرینگ برهمزده اختلال
اولسته باعث و بادی اوله

نظم

مکن تیغ سیاست آنچنان تیز * که چون آتش نداند کرد پر هیز *
شه آن به کو عمل چون آب راند * که هم جان بخشد و هم جان ستاند *
توشو جان بخش تا نسی و جانی * همت جان بخشد و هم زندگانی *
(نثر) محصل کلام جیع احوالده رعایت حد اعتدال رابطه دفتر کال *
و ظابطه اندفاع قبل و قال ایدو کی مسلم دور دور اندیشان فرخنده فالدر *

بیت

و بر مک استرسن اگر اجزای لطفه ارتباط *
دفتر احواله اول شیرازه بند اتساط *

تشویق و اغراض عبادات خدا

شهریاران عادل و پادشاهان روشن دل اشغال مهمه جهانبایدن فاضل
اولان اوقات عزیزه لرینگ عبادت جناب رب العزتده گذراننه بذل همت
قیلشردر و بو سنت سنیه بی همواره واجبه ذمت بیلشردر

✽ بیت ✽

✽ چنین کردند شاهان ملک رانی ✽
 چنین بود دست رسم مهربانی ✽
 (نثر) ورثه تاج و تخت اولان شهریاران جوان بخته امر لازمدر که اسلاف
 کرام جنت مقاملرینک بوحال ستوده مائنه دخی وارث اولوب اقامت
 مراسم طاعتده هیچ نامری قومیلر که عبادات خدایه مشاغل دنیا مانعیتی
 امر محال و بویاده عذر عوایق واشغال بارگاه باریده پیوسته رتبه قبول
 اولق نه احتمالدر بندکان حضرت و مقربان عالی منزلتن قیاس ممکندر که
 مامور اولدقلری امور رتی و فتنی کاهو الواجب مؤدی قیلدقد نصکره
 کندی مهمات لازمه و حوایج دائمه لرین کاینغی مهیا ایدر و ارباب
 صناعه و اصحاب حرف که نفقه یومیه لری صرف نقود عرق جبین ایله
 آماده دستکاه حصول اولسه رأس المال حیانتلری لامحالہ قرین ضیاع
 وتلف اولور کذلک تهیؤ برک و ساز معاش اهل و عیال ایچون اکثر اوقات
 و احیان جداید دکن مراسم عبادات خدایه خلل ویرمزلر واشغال دنبویه
 مزاحم طاعت و عبادتدر دیمزلر

✽ نظم ✽

✽ مشو مغرور این مشتی خیالات ✽

✽ که در پیش تومی آید بحالات ✽

✽ جهان خوابست پیش چشم بیدار ✽

✽ بخوابی دل مبندای مرد هشیار ✽

(نثر) ایمدی بو مقدمات منتج البر کاتدن مفهمدر که پادشاهان ذیشانہ
 ادای فرائض و نوافله شوائب تکاسل و توانیدن تجانب و تنائی الزم
 لوازمندر و ضمن عبادتده آسایش عباد الله ایچون بارگاه کریم کارسازه
 عرض نیاز دخی طراز آستین دولت مکاری و شقه رایات فلکسای
 بختیاری ایدوکی پیشه به امر مقرر و متفق علیه دقیقه سنجان هنروردر
 زیرا پادشاهلر سایه خد اونظر کرده جناب کبریا اولدقلری جهتدن ناوک
 دعالری سریرعا پیوسته هدف قبول و مقدمه تمنا لری ادعیه سائرہ دن مقدم
 نتیجه بخش حصول اولور

❖ بیت ❖

❖ عنان شاه اگر بر آسمانست ❖ دمار دست بالاترازانست ❖
 (نثر) و بومدعای تأیید باینده اصحاب فهم سدید دیمشردر که نور عالمگیر
 سلطنت فروغ شمع منیره مماثلدر که افروخته دست قدرت الهیه در
 صرصر آفات روزگار دن و قایه ایچون حریر والای دعای اسکافاوس
 ایده لکه تندباد حوادث کار کراولیوب جنبش دامان چرخ دوار ایله انظفا
 پذیر اولیه

❖ قطعه ❖

❖ پادشاهی و بندگی کن اگر ❖ حکم بر بند کانت می باید ❖
 ❖ ناخوشیهای روزگار بچش ❖ کرخوشی جهانت می باید ❖

❖ حکایت ❖

شکوفه زار اسمار شقائق نعمانیه دن بوکلدسته حکایه اقتطاف کرده
 دست برعه در که حضرت شهریار ممالک کشای بی تقصیر مظهر اسرار
 مقال نعم الامیر یعنی فاتح قسطنطنیه سلطان محمد خان کردون سریر تیره
 بختان جهنم نشین مشرکیندن استخلاص حصن حصین دارالاجلاله
 مباشر اولدیغی حین نصرت قرینده رایت افراز دعای اجابت رهین
 اولان (ع) فیض الوجوه کریمه احسابهم (نثر) اکابرندن جناب ستوده آیین
 حضرت فخر الاولیا (آق شمس الدینه) قدس سره وزرای ملک آرای
 پسندیده رأیدن ابن ولی الدین احمد پاشای فرستاده قیلوب فتح باب قلعه باینده
 فیض انفاس بدیع التائیرندن استمداد همت و تکلیف ارتکاب مشاق مرافقت
 قیلدقده جناب شیخ عالی منزلت اسعاف مراد پادشاهه مبادرت وجیش
 مظهرین مؤمنین ایله معا سفر همایون مذکوره عزیمت قیلوب محل ملحوظه

وصول نصکره یوما من الایام انشاء الله العلام ضحوة کبری یوم فلا نیده جانب
 فلانیدن قلعہ میسر وزیر مشارالیه ہرکاب سلطان معلی جناب اولوق اوزرہ
 دخول درون حصار امری مقرر در دیو پیرایہ سطور لوح محفوظ اولان مضمون
 حکم تقدیری مشاہدہ سی اوزرہ اخبار و تقریر الیہ خاطر خاطر فافع الممالکہ نشاط
 بخش تبخیر اولدی اتفاقا زمان موعود معهود قریب اولدقده امازات قلعہ
 ونصرتدن اثر نمایان اولمغله شیخک مقدماتیصال مسامع کار آکھان عسکر ابتدایی
 دخول قلعہ دن خیر اولان معتقدان حضرت درونلرینہ وہم وبیم تخلف
 نصرت وسوسہ انداز حیرت اولیحق متشبثان دامن اعتقاد اولان احبہ
 سدید الاعتماد دن بریکہ تحقیق کردہ راویان اوزرہ کندی فرزند نجیب
 دولتمدیر تأخر قلعہ قلعدن فوق البیان متأثر * و طرف پادشاھیدن احتمال
 ظهور غیظ ملوکانہ الیہ متضجر اولوب آیا بو حالده شیخ بزرگوار عالیقدر
 نہ کارہ ملازم * ونہ مقولہ اوراد واذکارہ مداوم اولدقده در دیوب استعلام اطوار
 خفیہ سی نیلایہ عزیمت سمت خرگاہ شیخ ایدوب کوردیکہ دامن خیمہ دست
 طنابدن رها بولوب خدمت خاکبوس ولایت پناھی ایچون ساحۂ زمینہ اغش
 استار شرفیاب قبلۃ الاسلام کبی اول کعبۂ فضل و یقینی سسر تا پا اخطا
 قیاس * کو یا حریر والای سپیددن پردا خستہ بر فانوس غرا ایدیکہ
 جناب شیخ عالی رتبہ نک شمع ضیا پاش نیازی باد نظر اغیار دن وقایہ
 ایچون مہیا کردہ دست قضا ایدی * و یا حرارت سوزو کداز عزیز آفتاب
 طلعتدن (کائنات ماکان) شعلہ کیر وجد و حال اولسون دیو عالم بالادن
 نازل و میانہ حائل بر سجائہ بیضا ایدی * خدمۂ شیخ معلّا جنابدن بری در خیمہ دہ
 مأمور دفع مترددین خلوتکاه اولوب شخص متفحص الاحوالی دخولدن
 منع تصدی ایتمکہ بالضرورہ دامن خیمہ نک بر طرفن برداشتہ بنان تقید قیلوب
 نکہ انداز درون چادر ہدی مشحون اولدقده چشم عبرتینی بنور معاینہ الیہ
 قریر اولدیکہ اول غرۂ بیضای وجہ دوران * و اول صباح الخیر دھرو سپیدہ دم
 دور زمان * یعنی جناب شیخ مکارم پناہ قدس آشیان * خاک تضرعہ جہہ سای
 نیاز اولوب سربار کئی سامان عمامہ دن عریان ایتش و کمال ذل ابہال الیہ
 سجدہ و واروب دو چشم خونپاشی همحال (عینان تجریان) ایتش برو جہلہ کہ

پیرامن سجده گاهی دریای محیطه دوش و کانون سینه شراره نثارندن کلخن
 شعله فروز سوز درون اولمش بر طریقله دود آه سیاهی پیوسته چرخ برین اولوب
 زسباز نیاز اول سلسله فرقد سایه آویخته اوله رق رسیده اوج قبول اولمخی
 مقرر بلش (الحاصل) برسوزو کداز ایله زبانه پاش هیرمکاه نیاز اولمقده که
 رشحات سریشک دریامثالی فی الجمله تسکینده اولسه آتش انداز خرمن مهر و ماه
 و محترق ساز نیلی خرگاه اولمق مقرر اندی بو حالتده اول تیرانداز هدف نیازک کان
 سخت توجهدن پرتاب هوای نمئی ایتدیکی ناولک دعا خلیده طبله اجابت
 اولدیغدن جبریل سبکناح الهام درون شیخ عالی مقامه پیام آورتحقیق
 وافهم اولمق درحال مانند عصای آژدر برای موسی برپا اولوب (والحمد لله
 الذی فتحنا بفتح القلعه) مقلی ایله کلینک شکر و ثنا و نعره تکبیر مولای پیوسته
 مقعر هفت آسمان ایتدی همانا دبدبه کوس بشارت فتح و ظفر دخی غلغله
 انداز چار جهت معسکر وهم آواز نعره هیئت فرای (الله اکبر) اولمق
 بوطنطنه بهجت زای شادمانیدن شهناز باصره مر دماشایی بازوی اختیاران
 رم کرده جانب دروازه حصاده بالکشیای نگاه اولوب بوجامه سره پنجه زن معاینه
 اولدی که نسق معهود موعود شیخ اوزره حضرت صاحبقران عالمگیر ساحه
 حصن مذکورى موطنی بادپای تسخیر ایدوب فروشکوه ایله گروه پرخاشکران
 مجادله کارپیش و پس شهر یاری احاطه ده سرش نصرت ایله عنان در عنان
 اولوب مهمساز جنگ و پیکار اوله رق قدم نه درون حصار اولمش درو حضرت
 فاتح عالینجاب دخی قدم بر قدم داخل باب و ابن ولی الدین سایه و از اول حضرت
 ظفر یاه ملازم رکاب اولوب کیدر لر بو آثار قوت قدسیه شیخ کرامتپناهی ملازم
 اردوی پادشاهینک پنجه شکن ریب و اشتباهی اولغله هر کس دغدغه تحیردن
 امین اولوب فراغ بال ایله زمین ابتهاله ناصیه سای شکر و ثنا اولدیلر ازین جانب
 بو مضمون صحیح المآل حضرت شهریار منصور اللواء مشارالیه دن منقول
 اختیار کرامند که حین دخول قلعه ده اطراف و جوانبه کرم نظر ایلمین
 ابن ولی الدینی بخت بیداری کبی رکاب همایونه ملازم کور یجک حضرت
 شیخک ظهور وعد کریمندن فرح و شادان اولوب ابن ولی الدینه قسم
 یاد ایدوب زمانده اعزه اختیاردن بو مقوله صادق نفس مسعود الوجود

موجود ایدوکنه مسرور اولدیغ قدر قح قلعه دن کسب نشاط و جبر
 ایتدم دیو بیور مشلردر * پس انکاه حضرت پادشاه عالیجاه آرزوی
 دستبوس شیخ ایله عزم خرگاه عزیز کرامتپناه ایدوب جناب ولی الهی
 مضطجعا اتکای بالین عز و شرف ایله مستریج اولدیغی حالده بولوب توقع
 توقیر و اکرام ایدرکن حکمة شیخ عالی مقام قیام تعظیم مرامن انداخته
 مطرح مسامحه قلدی * بووضع نامأمله خاطر شهر یاریده نوع اغبرار
 پیدا اولوب بعد المسامحه دهنکشی رجا اولدی * و دیدیکه آرزو مندم که
 بنی طریقه مسلوکه صوفیه اوزره خلوته قویوب روزی چند رخصت
 جهاد اکبر کرامت پیوره سسز * جناب شیخ می شد الفقراء صورتمای
 امتناع اولیجق بو معامله بارده دن کدر پادشاهی مز دادو مضاعف
 اولوب متعجبه استئناف خطاب ایلدیکه اراذل و اترک ککرده ادراکدن
 بر شخص غلیظ فظاظت ایف جنبیکه بورجای صعب المنالی تکلیف ایتسه
 بلا توقف مساعد و رضا کوسترسن بن شهر یار هفت اقلیم * و مستقل
 حکم تاج و دبیم ایکن عدم قبولک وجهی ظاهر بوکه بر حکمت خفیه
 دائردر دیدی حضرت شیخ دل آگاه ینه اسعاف دخواه ایتوب خلوت
 و عزتده چاشنی ترک و فنا * ولذت فراغ و انزوا محسوس ذائقه وجدانک
 اولیجق اخلاص احوال سلطنته الجا ایدر راحت انام ایسه حالا جناب
 حضرتک بومهمه قیامی سببیله تمام اولور * مصلحت وقت و کار زمانه
 دائرة دولت اسلامیة کز و می کز وجود و مسعود کز اوزره دوران ایله
 حصوله کلور * ارتکاب مشاق خلوتدن مراد ترتیب مهم عدل
 و داددر اگر رضای مولایه تبعیت مقصود ایسه اجرای قانون عدالتده
 مجد اولدیغک بسدر دیوب نیجه لالی کرانهای نصیح و پند سودمندی
 قرطه کوش هوش پادشاهی قیادی * مجلس تشرف انجام بولوب
 حضرت پادشاه باهر الاجلال بنه و براه محیکاه اقبال اولدقده ملازمت
 رکابی ایله کامیاب اولان ابن ولی الدین حضرتنه متعجبه دهنکشی شکایت
 اولدیکه وقت ملاقاتده حضرت عز بزرگ رعایت ادب قیام ایتدیکدن
 قوق البیان متأثر الخرطر * و متکدر الجناح بووضع غریک البته سرو حکمتی

و سبب وعلی مقرر در دیک احمد پاشا که مرد کارداران * و حکیم
 فیلسوف اذعان ایدی * ازاله اضطرار شهریار ستوده کردار ایچون
 بو تر یاق جواب شافی بی حقه حسن تعبیر ایتدیکه وقوع فتوحات عظیمه دن
 طبع کریمه نوع عجب و اغترار رهیاب اولق معناسی لایحه مزاج و طبعنده
 اسقای اشربه حکیمانه قیلدی * قیاس ایلرین دیوب ایتسی وقت ثلث
 اخیر لیلده حضرت پادشاه جهانگیرینه شیخی مجلس خاصه دعوت
 بیوروب اولدخی تشریفه عزیمت و دعوتیه اجابت قیلوب مضرب خیام
 زرین طنابه قریب اولدقده حضرت جهاندار اسکندر تبار غلط انداز
 مشرب شیخ اولق نیتله سائر اعیان و اکابرله مختلطاً تعظیم واستقبال
 ایچون پیشگاه چادره چیقوب لکن رشته دروننده اولان کره انفعال
 سابق الذکری هنوز نخل انامل مهر و ولایت میثیدی حضرت شیخدن
 روایتکرده راست کویان نقله در که اول شب مظلمه کروه مستقبلین
 میانده بصر صوری ایله روی زیبای پادشاهی مشاهده و تخصیصه مجال
 اولیوب حاسه روح ایله پیگیری ادراک ایتدیکمده اندام لطیفک
 اغوش عناقه آلوب بروجهله سینمه کشیده قیلیم که زورمدن بیهوش
 اولوب مرتبه سقوطه قریب اولدی تادرونده جایگیر اولان حالات
 ناپسندیده زوالپذیر اولیجق المدن رها بولدی دیو بیوروب حضرت پادشاه
 عالیجاه دخی قربانی بومعیندن آگاه ایدوب اول زور معانقه ایله حضرت
 شیخه اولان کدر و غیظم بالکلیه برطرف اولوب حالت برودت حرارت محبته
 منقلب اولدی دیو بیور مشلردر پس انگاه و رای سراپرده هر هفت کرده
 تسلیم و انقیاده بر نیچمه زمان قرار وینلرنده کاسات ریحیق معاملات
 روحانیه تداور ایدوب الی الان حکایه سی پیرایه دفاتر لیل و نهار وزیر کردن
 و کوش دهور و اعصار اولمشدر فذلکه کلام اول صاحب ید بیضای
 ولایت مشاهیر مشایخ سامی متقدمین اولغله مقدمه نیازی عاجلا نیجه
 بخش اجابت اولدیغی قوت قدسیه لرینک حواس لازمه سندندر * لکن
 سلاطین اسلامیه دن هر برینک یتش ولی قدر قوت معنویه سی اولق معناسنه
 تشبث اولیجق افراد اولیادن برینک بومر تبده تأثیر تیردعاسنه نسبت

شهریاران عدالتکار عثمانیه مک همایون بالرجاری دامن عرش اجا بدن
غیری محله آشیان ساز قبول اولوق نه احتمالدر

✽ حکایت ✽

تأثیر تیر جگر دوز دعاده مشاهد عیون اعیان اولان حالات غریبه قریب العهد
ملواندند که مر حوم و مغفور له جهانبان جمیل الخصال سلطان
(احمد خان) عادل حضر تلیرنیک والد بزرگوار سرافرازی جنتکان
سلطان (محمد خان) غازی بسج سفرانکروسه اظهار تقید شهریارانه
یوردقلرنده (ارباب الدول ملهمون) مضمونی اوزره قدیمی خیر اندیش
دولت عظمای عثمانیه حضرت سعدالدین ثانی (ابوالسعود) حقیق
یوک خواجه افندی جنابلرنیک بقای فروغ مشعل نور پاش سلطنتده
مدد کاری بیشماری وقوعه کلمک تیقنیه مجلس خاصه دعوت و انواع
نوازشهای ملوکانه ضمیمه تکلیف اختیار مشاق مر افقت یورمهغه مبادی
و خواتیم سفر و نهضتده حسن تدبیر عقلا پسندی ایله درمیان ایتدیکی
صنوف هم اعجاز طرازی علت مستقله فیوضات عظیمه اولمشدر ✽
محصل کلام سعادت و اقبال تام ایله منازل و مر احلی پویه بادبای اهتمام
ایدرك عسکر جرار انجه شمار ایله قدمنه دیار مستعد الاستیصال اهل
ضلال اولدقدنصرکه کجینه حصن حصین آکری پی اژدرهار کی اخاطه
قیلدقلرنده فضائل پناه مشارالیه عیم المعارف نسخ تواریخ سالفده مصادف
اولدیغی نوادر تدایر قلعه کشایی خاطر نشان حافظه کردون اشتمالی اولدیغی
جهتدن تخصیص مواضع نزول و هجوم و تعیین اسالیب ورود و قدومه
نیجه وجه وجهه دلپذیری استماع کار فرمایان ستوده تدبیر ایدوب هر حالده
مقبضای رأی رصین اصابت رهینیه عمل اولنمغین بفضل الله تعالی اون سکر

كونده اول حصن آسمان مماسی كه رصد سازوهم و قیاس سطرلاب تصور
 ودوائر حواس ایلہ اخذ ارتفاعندہ قاصر و عنكبوت باصره مك تشبث تار نظره
 بالای بروج مشیدہ سنہ عروجدن عجزی باهر در * اهل وجوه اوزره مضبوط
 شم شیر تسخیر ایتك میسر شدہ * شهر یار جهانگیر اسکندر ضمیر اولدی *
 بواحتدام ضرام قهریبیا كانه درون تیره دلان دوزخ مكانہ اذاقہ چاشنی
 عذاب سعبایدوب اگر بودفعہ هجوم جیش حیدری الحلاتدن اہمال وتوانی
 جائز کوریلور ایسہ محنتکدہ روز کارده آسایش ملت مسیحیہ دشوار اولوب
 ساحہ پنهانی غبرادہ بر کافر تیره دلہ جای قرار برطرف * بلکه عنقریب لشکر
 و سردار بمن کشتہ تیغ تلف * و دار و دیار بمن موطی پای خدا پرستان باهر الشرف
 اولوب * زور پنجه نره شیران ارد شیر قدمین خوك صفتان کبرانہ روبراه
 عدم اولمقدن غیری چاره و مجال قالمز دیو قاطبہ نامداران اشرا رخس و خاشاک
 وار بر یرہ کلوب اوچ درتوزیک مقداری عسکر جرار ایلہ سیل عرم کبی
 استخلاص قلعه و مقابله * مسلمین ملاحظہ سیلہ کمر بند کین اولدقلری پیوستہ
 سمع یقین مجاہدین اولدی تحقیق جدل پیشکان کهنسال اوزره * طائفہ
 مشرکینک هرگز بومر تبه اجتماع و تحزبلری صورتپذیر وقوع اولوب بلکه
 بو طبقہ ده جمعیتہ قدرتلی علی طریق فرض المجال زبازدہ ژاژ خایان فسانہ
 کوی اولسہ دانشوران ادراک جواب لانسلم ایلہ فیصلده بحث احتمال اولورایدی
 تمام اول کروه مکروهک مخیمکاه پادشاهی یه قریب اولدقلری مفاد السنہ
 جواسیس خبر پڑوہ اولیحق اکابرناکار دیدہ دن بعض و اہمہ پرستان ضعیف
 القابہ خاطرہ عودت و سوسہ فرمای راحت اولوب حمد الله تعالی مفاتیح
 قلعه سلم دست تسخیر در بومر تبه ده حصول مراد ایلہ مغنم ایکن بو کونہ دبدبہ
 صولتہ ساحہ غبر اوطظنہ شو کتنہ قیہ خضر اتاب آور اولیمان بیرو کولک
 کوتورمز عسکر ایلہ فکر و مقاومت دلیل قلت فطنتدر بعد ازین مقر اجلالہ
 ایاب و رجعت مناسب حال و داعیہ سلامت پادشاه و رجالدر دیور ہمنای کر یوہ
 انصراف اولوب بورای ناپسندی کہ میوہ خام ناخوشکوار بیان عجز و اضطرابی
 نہادہ طبق تقریر ایدوب پیشکش پایہ سر بر شهر یاری قیلدیلر حضرت
 مؤید الدولہ والدین (اسکندہ الله فی اعلیٰ علین) یعنی خواجہ فضائلپناه

سعدالدین افندی حضرت تری بموقوله افکار مخیفه مترجلین رانده دور باش تهدید
ایدوب نیروی بازوی دولت اسلامیة اول می تبه دن را سخت در که بر قاج ناپر داخه
صنپاره چوپین عاجز دن استمداد قوت ایله بین اقدام واجام میدانه کلان
شرذمه ائماک نیجه شکن قهر و کینی اولده زجت چکوب کثرت سواد لری
سوی دای آهن دلانه باعث انفعال اوله رومیدر که (القصاب لایالی بکثره الغم)
مضمونی لوح دلدن شسته آب نسیان ایده سز دیوب صنوف تسلیه دلاورانه ایله
تقویت بخش خواطر پادشاه و عسا کر اولدقدنصر که جناب سلطان کامیابی
طرف مصافکاهه تشویق و حرز نصایح مفیده فی رشته حسن ادایله کردن اذعان
سپاهه تعلیق ایلدی محل تقابل فریقینده خنا زیر مستعد اند میرک طریقه
مناقصه اوزره هجوم اقدام لری پیوند کسل سمط جمعیت اسلامیان اولوب
بعض بیوفایان حشر بر طریق ایله ملحق صنف عسکر اولمشارایدی بالضروره
کریزان بیابان این المفر اولوب کویا جناب خدای کریم (مامن قوم یظهر
فیهم الرشا الاخذ وبالرعب) مضمونی تذکیر ایچون طائفه جنک آورانی
مغلوب جنود خوف و بیم ایدوب بی اختیار جله سی عنایر سز سلامتگاه فرار اولدیلر
حضرت صاحبقران اسکندر توائک توسن نباتی استاد خیر اندیش صداقت
کیش شکل نصیح و پند ایله محکم بند ایدوب نتیجه سخن حضرت استاد
ستوده شیمله جناب شاهنشاه کثیر الجمیل ثابتقدم حلیه تحمل و مستند کوهسار
توکل اولوب حله و هجوم رذله نذله مشرکین بر طبقه یه و اردیکه خزانه کاهه
قریب محله نصب رایات معکوسه قیلدقلری منظور چشم اعتبار مجاهدین
اولدی نقاره و آندن مسموع محرر الحروف در که بوعالنده حضرت پادشاه عالیمجاه
خواجه فضائل دستکاهه غضبان اولوب بواحوال مستلزم الاهواله سن باعث
اولدکمقتضای رأی صائب فتح قلعه دنصر که مقر اجلاله راجع و آئب اولوب
وقعه هائله مشاهده شدن فراغ باله همت مناسب دیکلیدی دیو خطاب عتاب
آلود ایله زبندر از تو بیح اولدیلر جناب نیکخواه صادق خیر اندیش مشفق بینا کانه
جواب صحیح المفاده آغاز ایدوب فضل کریم کار ساز ایله انهرام دشمن ساعتی
صدر دخولده وسیره زار قرار اشزار اشراف زوال و ذبولده دروسوسه مغلوبیت
قطعا جلوه کر می آت مجلوه طبیعت اولسونکه بموقوله حالات هول انکیر و خطرات

دهست آمیز اکثر غزوات سالفده مقرر الوقوع ایدوکی مشهور و مشهور و مسموع در
مقتضاب صلابت جهانستانی بو کونه آثار پریشانی یه وجود و پر میوب علی کل حال
اظهار بیانی و تجملد ایلله حفظ ناموس جهانبا نیدر دیو تسلیه فرمای درون صاحب
قرانی اولدقد نصکره یدینهای ظفر پیمانی اولان مخدوم بزرگوار افلاطون اثارینه که
وجود مقبولی کار فرمای صدارت اناطولی ایدی اشارت قیلدیکه ترکش
زراند و دنده موجود اولان سهام الماس خدنگ زهر آلودک هر برینی که آفت
جان خصم غم فرسوددر یکان یکان در کان ایدوب اوزرینه ادعیه مأثوره
رهین الاجابه دن حسب الامکان قرائت و سفارت جائستانی ایلله پران
لشکرگاه دوزخیان بدطینت قیله فی الحال اول قوی القلب میدان جدال
و بیساک روعراض و طراد و نزال فرمان و الدما جده امتثال ایدوب اول
همجناس سرورش نصرت اولان نبال بدیع التأثير مقدار عشری عقاب
تیز پرکی هنوز خیل کججشک نهادان اشاره بالکشیای دمار اولمش ایدیکه
امر خدای قهار ایلله جمله سی تار مارو دام افتاده قهر و بوار اولدیلر کار
زار مذکورده ادناشخص یتاب و توانک کشته تیغ بی امانی بالغ عدد
عشرین اولدیغی تحقیق کرده روشن نظران مجاهدیندر الغرض اول سفر
همایون میامن قرینده عسکر موحدینک مظفر و منصور اولمسی بلا شبهه
اول ادعیه مأثوره او قمنش تیرانداخته صفوف مخالفین اولمغله صورت پذیر
تیسر اولمشدر تماشا بایان دارو کیرمذ **ک**وردن روایت کرده نقله صحیح
الخبردر که خواجه افندی حضرینک اول محل چکاچاک تیغ و تبرو جای
اصطکاک کرز و سپرده بروجهله قوت قلب و متانت فوادی مشاهده
اولمشدر که اول مرتبه ثبات و برقراری (حیدر) کرار (وحزه)
مبارزه کاردن غیره میسر دکلدر دیرلر فی الحقیقه اول هرج و مرج و اختلال
موجب الملالد نصکره دولت عثمانیه بلکه ملت اسلامیهک بقاسنه خواجه
افندی حضر تلرینک وجود مسعودی بادی ایدوکی قرارداده هر بنده
وازا ده در

حکایت

(ع) وللدعوات تأثیر بلیغ (نثر) مدعاستنی اثبات امرنده مشاهد
 راقم الحروف اولان غرائب حالاتندركه تاريخ ثلث وعشرين بوفقیر
 پرتقصیر قلموروم ایله قصباتك بعضنده مامور امر قضا و خدمتکارا شرع
 مبین مصطفی ایکن برفقیر دلخسته خون آلود و سرشکسته نظم کنان
 جامه دران مسندگاه حکومت حاضر اولوب شخص آخردن بث شکوی
 و بوجه و باعث سرب سامانه زخمرسان اولدی دیو حکومت عدل
 و احقاق حق رجا ایلدی مقتضای ادب قضا اوزره حریف ستمکار احضار
 اولوب پرسش تفصیل غوغا و اکشاه غورماجری اولندقدن مکر بدبختان
 ارادلدن دیوانه ارسلان دیملکه شهرتشعار برشی بدکردارک برادری ایش
 بلا تلغم اقرار و ایتدیکی وضع ناپسندده اصرار ایدوب محظورات دینیه بی
 مباحی و محذورات دینیه ایله مباهی اولدیغی جهندن مقتضای غلبه غیرت
 حق ایله اجرای کردار ناصوابنه اهتمام ایله نیل ثواب اسبابنه اقدام اولندقدن
 کندی امثالی فجری ضلال اندیش ایله مکر بند تعدی اولدیله و بومقوله
 برشبرغابه شرتك برادر پرآذری روبه نهادان اسافلدن بو کونه برکتر
 کدای احقری ازده پنجه ستم و جور ایدر ایشه نه لازم کلور دیو اول کلاب
 عوعوزنك هربری آغاز هر پروباح و شرور و فتن قیلدیله اتفاق صلحای
 قصبه دن حسن خلیفه نام بابای صافی خلقت و پاکیزه طینت رفقای
 شخص محرک الفسادی الزام قصدیه بر قاج کلام پند آمیزه دهنکشای
 اولوب نیچون خلاف شرعی متقاضی و ناراضی حکم قاضی سزدیمک
 میان ارادلدن بری کردن افراز عتاب اولوب قاضینك کاسه لیس اولغله
 جانبدار لق ستم طوتارسن بو یولدا شیمك برادری سفردن کلدکده

سکا وقاضی به پهن دشت دنیای دیده موردن تنک و حفره کوردن
تار ایدردیو ژاژخای وهذیان پاش اولدی مزبور حسن خلیفه دخی
مردغیور اولغله صدق نیت ایله جناب قهار شدیدالبطش وعزیزنی
انتقامدن نیازمند و امید وارمکه شرورشوری ایله تهدید ستمدیکان ایتدیککر
خیث بدنهادی وصول اهل ووطن و نزول مفر و مسکندن محروم ایلله
دیو قیل و قاله فیصل ویرلدی و صورت واقعه یوم صدورنده ثبت سبجل
اولغله حین منازعه مضبوط و معلوم اولوب برقاچگون هرور ایدیچک
سفر پادشاهیدن برآدم کلدیکک خبر ویردیلر طریقه معتاد اوزره تجسس
احوال عسکر ایچون دعوت اولوب پرسش وقایع دهر اولندقدنه جمله
سپاهک سالما عودت لرندن پیام آور اولوب شخص پرنقص مذکورک برادری
ارسلان خوک اندامک اسقای مواشی ایدرکن یوم فلانیده جمیع ساز و سبلی ایله
برجوبارده غرقاب اولدیغن حکایت و قعرچاه غیایه وارنجه عنا نکش
ستمند باکرند اولیوب توجه (بئس المصیرده) همحال فرعون اولدیغن
تخصیضا روایت ایلدی سبجل محفوظه مر اجعت اولندقدنه بعینه یوم وقوع
غوغا بلکه لحظه صدور بددعاده حریفک مهلکه فنادن پالغزیده درکات
هاویه اولدیغنی ظاهر اولوب (سبحان القادر القهار) مقالی پیرایه زبان صغار
و کبار اولدی

✽ بیت ✽

✽ کار ایدنجه آتش آه دزون مستمند ✽

✽ بر دم ایجره قلعه هفت آسمانی قالدیر ✽

✽ حکایت ✽

ینه سالف الذکر حسن خلیفه نک تأثیر تیردعاسی بووجهله معاین اولمشدرکه
حرمکاه پادشاهی تبردار لرندن برینک مادری که نهایتده دمیم الخلق و ذمیم

الخلق ایدی فرزندینه استناد ایله بی وجه و سبب صلاح اندیش مر قومک آویخته
دامن خصومتی اولوب هر چند که موجب احکام شرع شریف ایله الزام قصد
اولمش ایسه ده کارکر اولدی خلال قیل و قالده اول زن پرفتن مر قوم حسن
خلیفه یه خطابا او غلم سنی عن قریب بو مملکتدن اخراج واجلا * و مداخله
امور ناسدن سکا قطع رجا ایتدیرر مضمونده بعض اراجیف بی مرزه ایله
زباندر از تهید اولدی * اتفاقا خصومت و نزاع لری لیلہ قدره مصادف
اولوب مزبور حسن خلیفه کلام دهشت آمیزا جلایی استماع ایدیجک
تبردار مغرورک امر حیاتی حواله تیغ قضا ایدوب بولیلہ مبارکه حرمتنه
جناب رب الاربابدن رجایدرین که فرزند ناپسندک مظهر قهر پادشاهی
اولوب مقتدر و مباهی اولدیغی رتبه سندن مهجور و مکاره و مکایدی مفارق
یکننهان عالمدن دور اولسون دیوب کلام لری پیوسته ختام اولدقدنصرکه
برقاج کون مرور ایدوب دارالاجلال عثمانیهدن آدم لر کلوب پیام آور تحقیق
اولدیلر که حضرت پادشاه عظیم المعادل ماصدق قول قائل

✽ بیت ✽

✽ خان احمد عادل که قضا نعل سمندک ✽

✽ ماه علم رأیت فتح و ظفر ایلر ✽
(نثر) لیلہ قدرده ادای فرائض و نوافل عقبنده سجاده سی اوزره برکاغد
پارویه نکاهی دوش اولور دستیار ایدوب امرار نظر بیورد قدده بعض مقربان
حضرتی غز نیمنه متعلق هرزه و هذیان مسطور ایدوکن مشاهده بیوروب
آینه ضمیر منبر لری ژنکیز یرتکدر و اغبرار اولمغله تجلیل عقوبت رقعہ نویسه
اصدار فرمان قهر آمیز ایدیجک مؤکلان خدمه حر مسرای عالی جست
وجوی کاتب تیره بخت کوته قلم سیه نامه بی کربند اهتمام اولدقلرنده
زن شور انکیز فتنه بیرک فرزند ناخلف بی عقل و تمیزی اول رقعہ یه آب
و تاب ارتباط و یردیک متعین و کندویه خط آزادی اولق اوزره تحریر
ایتدیک بخت افتضاح و رسوایی پرداخته خامه قباححت زایی ایدوکی متحقق
و متعین اولمغله فرموده فرمانفرمای قهرمان رأی اوزره فی الحال سیاستگاهه
احضار اولوب لیلہ مبارکه حرمتنه اراقه دمی اذاقه چاشنی ضربه تحویل

اولمغله جائزه کتابت نامه‌یه بشوز عدد چپ راست فرنکی بلا مسامحه عطیه اندام فلاکت انجاسی قیلنوب خلعت و طیفه راتبه دن عریان و دیده کریان و سینه بریان رانده دورباش (فاخرج منها) قیلنوب غلبه مذات و خواری * و هجوم بحالت و شرمساری عنانگیر عزم وطن مألوف اولمغله مکروب و ملهوف رو براه مصر اولوب کیدر کن سفینه حیاتی شعب ممات اولمشدر

✽ بیت ✽

✽ هر که اوینک میکند یابد ✽ نیک و بد هر چه میکند یابد ✽
(نثر) زهی رب ذی الجلال و قادر قهار پرکال که افراد ناسدن بر ناتوانه اولقدر قوت و اقتدار احسان ایدر که

✽ بیت ✽

✽ بانکه ناکشیدیکی تیغ از نیام ✽ بانکه تانها ده یکی تیر در کان ✽
(نثر) نیچه کونلک مسافه ده بی بالک و بی پروا مسندارای متکای جاه و جلال اولان خصم قوی بختک صدپاره ساز خلعت حیاتی و سرشکن پیکر عجب و مباحاتی اولور * بروجهله که نه بازوی قوت و زور یله تخلیص دامانه مجال * ونه سپر شروشورایله مدافعه زخم انتقامه فرجه احتمال بولور (ع)
ولیس لما شاء الاله مدافع (نثر) آمدم بمنحن فیه

✽ تمثیل موجب التحجیل ✽

شهر یاران باهر الاقدار سحاب رشحه باردر که خشک وتره و بحر و بره فیضنی دریغ ایتوب هر محله رشاشه پاش و قطره فشان اولور * وانوار مهر تابدار در که حضیض و او جه و بلند و یسته نور بخش و پرتوانداز اولوب اعلا و ادنا زیروبالاتی منور و تابدار قیلور وجود کوه ثباتلری طودشا مخدر تحمل اخطار روزگار ده بحر فاخر در کتم خبیاء اسرارده

✽ قطعه ✽

✽ ای بوده بر معارج اقبال کا مجوی ✽

✽ وی کشته بر ممالک آفاق کامیاب ✽

✽ تو ابر بحر مر جتی بر همه بیار ✽

✽ تو آفتاب عاطفی بر همه بتاب ✽

✽ تشویق و اغراب استخدام الیق و احرا ✽

واجب در که پادشاهلر شایسته قبول خدمت بیادگیری عبادی نوازش
التفات ابله محرم بزم رعایت و مستعد رد و نفرت کوردگیری بدنهادی
سرزنش و عتابله رانده مفاوازهانت، قیلغی لازمه دستور سلطنت و طغرای
مناشیر دولت بیلر زیرانیک نهادان خوش دله ترتیب و بدتر اذان ارادلدن
مباعدت قانونی رعایت اولنسه شیوه تمیز رذیل و عزیز بر طرف اولوب
نیکومنشان عالم بلاکش خزی و سرزنش و مختل روشن امم جرعه چشم
لطف و پرورش اولق لازم کلور و بردیارده اشرار لثامه و اختیار کرامه ستم
روا کور یله البته اول ممالک سوزان آتش مهالك اولوب حوالیسندن
مزن خیر و نیکویی منقطع اولغله اهاالیسنک کشتزار آ مالی باران احسان
ربانیدن کسب ریائی قیلق ممتنع و محال اولور

✽ نظم ✽

✽ ریاست بدست کسان خطاست ✽

✽ که از نظم شان دستهار خداست ✽

✽ خدا ترس را بر رعیت کار ✽

✽ که معمار ملکست پرهیز کار ✽

✽ حکایت ✽

فی الجمله مناسب سیاق ملاحظه اولمغله بولطفه صدد ما نحن فيه منساق
 قیلندیکه اهالی کوفه خلفاء عباسیه دن مأمون خلیفه درگاهنده والی
 ولایتلرندن بسط شکایت و دیارلر نده ابداع ایتدیکی بدع و مظالمی تقریر
 و حکایت قیلدیلر * جناب مأمون مشکور المساعی خطاب لانسلم ایله
 اسکات شکاته ساعی اولوب میان ولایه وو کلالده اذن مأمون الغائله
 مجتنب احوال هائله برامیر عادل و **ک**کار فرمای معتدل یوقدر اعتقادندهم
 دیو جوابده داد خواهان اولیحق ستمدیکان کوفه ای شهریار عالیقدر
 چون سر بلامدار عزمه حواله ایتدیکنک عامل دیار بوجه اوزره داد کستر
 و معد لتکار ایش لله تعالی نصاب عدل شاملندن سائر ممالک واقطاری
 دخی بهره ور و حصه دار ایله که یالکنز فقرای **ک**کوفه لطف عمیندن
 مستفید اولوب سائر جوانب و نواحی سکائی محروم و ناامید اولق سمت
 عدل و انصافدن بعید در دیو بالاتفاق نوحه سرای فریاد اولدیلر
 مأمون که شهریار منصف و میال نکت و لطائف ایدی کوفیانک بوجواب
 خوش طبعانه لرندن شکفته درون اولوب فی الحال طبق لعین زبان ایله کوهر
 افشان احسان و عزل عامل ستمکاره اصدار فرمان ایله هر هم نه زخم کوفیان اولدی

✽ نظم ✽

✽ مکن جور بازیر دست و ستم ✽

✽ که یخست این **ک**کاورد بار غم ✽

✽ نجوید کسی کو بود از عدول ✽

✽ ز عدل و از انصاف هرگز عدول ✽

✽ مکن ظلم کان کس که او ظلم کرد ✽

✽ بری هرگز از زندگانی نخورد ✽

تغیر و تحذیر از نامناسبان شریر

قرب سلطان لایق کورلیان اوباشان اشخاصك * خدمات جلیله خاصه ده
استخدامی ناروا اولدیغی کبی اسافل روستازادك ملتحق سلك اجناد اولسی
تجربه کاران عقلا در زیر اول مقوله کار نادیده ضعفای سخیف الافکارك
تکثیر سواد دن غیري فائده لری اولیوب بلکه محل تصادم عسکرده مقتضای
طبع تشوش مدار لری اوزره صدمات کوروفره تاب آور مقاومت اولغه
اقتدار لری یوقدر که رهنمای کر یوه فراردن غیري خدمت مهمه عهده سندن
خروجہ مجال لری اوله

❖ حکایت ❖

تاج ربای شهریاران هفت اقلیم کشور کشای بی پروای فلك تحت وآسمان
دیهم فاتح الحرمین الشریفین سلطان سلیم خان حضر تلری شاهزاده لک لری
حائده کارفرمای منصب امارت ایکن جوانب و اطراف عالم دن استماع ایتدیکی
نامداران روز کاری پنجه لطف والتفات ایله ربوده قبضه تسخیری قیلوب
اولمقوله دلاوران عصر و نامداران دهری زمره بندکان خاصه الحاق ایله
تکثیر خدم و حشمت اشتغال یورزر ایدی * اتفاق اول دیارك رئیس اهل
سوقی اولان بازار باشینك بر فارس دلاور اوغلی پیدا اولدیکه فن فارسی
وسلا حشوری و خیالیده خیالنه ایرلر * و حین مشواره کوستردیکی
خرده کاری دشوار فهمی قوت باصره ایله ادراک اولمز ایدی هنکام تك وتازده
عیار چاپکپای صباتوزینه ایرمکده عاجز * وتوسن صرصر تك فلکی
یک میخ سها اوزره قوللغه قادر دینلسه جائز ایدی والحاصل

❖ بیت ❖

❖ جهان آفرین تاجهان آفرید ❖ چورستم سواری نیامد بدید ❖
(نثر) تعریفنه ایراد نقص ایدوب اکثری چا کران شهرزاده یه تعلیم آیین تك

ودوقتش بزدلور پهلوان بی باک روایدی آرزوی الحاق بندکان سلطانی ایل
 کندوسی شاگردانه مراجعت قیلدی که شهزاده جوان بختک سر وقت
 صفارنده دخول زمره سپاه ایچون خاکراهنه درنشار شفاعت اوله برکون
 جناب شهزاده رکاب عزیمته پانهاده اولوب توجه میدان طوب وچوکان
 قیلدقه اشارت بندکان ایله شخص معهود دخی هم رکاب خدمه شهزاده
 سکندر جناب اولوب صعت فرسرا نیده معلوم ومقدوری مرتبه سن درمیان
 ایلدی واولقدر طرید وجولان کوستردیکه حضرت شهزاده جلیل المأثر
 بی اختیار منجذب الخاطر اولوب قصد اسعاف ایله خاطر خواهندن استکشاف
 ایدیجک جمیع سپاه متفق الکلمه روی نیازی سوده خاک رجا ایدوب دلاورمذکور
 فن تک وتازده استاد اکمل اولغله سلاک بندکان حضرته الحاقی بانبده الطاف
 خداوند نعمتدن نیازمند رخصت ورضاجوی حضرتزدیو بسط کلام وعرض
 مرام ایتدیلر شاهنشاه سوبد التیمز الحاح سپاهی بی تجویز صورتده جوا بفرمای
 نیازمندان اولدیکه بومقوله فنک فریدی بریکانه وحیدی زمره بندکانه الحاق
 جانه مندر * لکن نسب وحسبی وطور وادی معلوم همایونم اولیجق قبولی
 دآب عالمگیرانه ناملایمدر دیو پرسش اصل وفرعی ایله تقید کوستربجک
 شهریارا بو دیارک رئیس سوق ونامدار کوی وبازاری اولان بازار باشینک
 فرزند رشید وارچندیدر دیدیلر حضرت پادشاه ستوده اوصاف اسعاف
 دخواه سپاهدن استکاف ایدوب برآدمکه پدرینی محتسب وقت وحکام
 زمانه نغز و سیاسته اقدام ایده کلوب هفته باشنده قولاغندن میخلمغه معتاد
 اوله زمان جنک ومصافدن رعب وخوفه مشحون اولان درون فشل نمونی
 مائل انصراف اولوب ایاق ناچی کلک توهمی ایله سمت اختفایه اماله
 لجام ایتسه کرکدر

✽ بیت ✽

✽ دلاور که نبود سلاح آزمای ✽ زبی دستی خود در ایدز پای ✽
 (نثر) بنم خدمت بارگاهمه طبایحه اورمغه معتاد اولمش آدم لایق وسرا وار
 اولور یوخسه بومقوله مغلوبیت ایله پرورش یافته اولان حریف لکد خورده

همیشه باعث انهمزام اولفله میان عسا کرده وجود بی سودی علت پریشانی
وداعیه فرار اولور دیو ملتسانه قبول الزام صورتبنده بسط مقدمات
اعذار ایتدیلر

✽ شعر ✽

✽ لاتصحب الکسلان فی حالاته ✽ ✽ کم صالح بفساد آخر یفسد ✽
✽ عدول البلیدالی الجلید سریعه ✽ ✽ والجر بوضع فی الرمال فیحمد ✽

✽ قول راسخ در اختلاط علما و مشایخ ✽

مشیران دولت و مباحشران کار سلطنته لازمدر که سمت صواب و راه ثوابه
ترغیب ایچون مشایخ و علمای مجلس پادشاهی به تقریب ایده لر که طوائف
مذکور خبردار اسرار خدا و راز دان احوال کبریا اولفله جناب سلطانه
تقریری موجب سعادت عظمی و مدار بقاء رونق دین و دنیا در

✽ نظم ✽

✽ همزه و همزه رو دهم زهبرد ✽
✽ هم می وهم ساقی وهم ساغرند ✽
✽ چترمه حلقه در کاه شان ✽
✽ زرکش خور دامن خر کاه شان ✽
✽ ملک نه و نوبت شاهی زده ✽
✽ تخت دراکوان الهی زده ✽
✽ درره عرفان چوشدی راه جوی ✽
✽ معرفت از من عرف الله جوی ✽

✽ حکایت ✽

روایت کرده صادق نفسان خبر در که سلطان محمود غزنوی حشره ربه
 علی الصراط السوی و نور ضریحه بالبر الاخری برقاج ماده ده پی برده
 راه اشتباه اولوب سمندو همی شکل اشکال ایله پای بسته قید و تردد اولغله عزیمت
 سمت یقینه امکان بولماشیدی (اولا) حقیقده سلاله سبکتکین اولوب
 خیر مایه وجودینه ماء منی شخص آخر مختلط اولماشیدر (ثانیا) میدان
 مجازات حسنات و سیئات اولان عرصه عرصه صائده محرز قصب السبق
 مغفرت اولورمی (ثالثا) العلماء و رثة الانبیاء حدیث شریفک معنای لطیفی
 الان بقا اوزره میدر یو خسه مایه وراثت نبویه تقود بولوب اول سعادت
 عظیمه فائزلی معدوم و مفقود میدر سالهارائض متفکره سی احتمالات
 دورا دوزده جولان ایدوب کوی ربای ثیق اولغله مجال بولماشیدی اتفاق
 علماء روزگار دن بری طریق زیارت ایله بارگاهه جبهه سای اولوب شرف بخشای
 بزم بهشت آیینی اولدقده پادشاه مذکور عالم زاری اولقدر حصه دار
 نعمای التفات ایلدی که جیب و دامان تصوری فوا که شادمانی ایله مالامال
 اولدی شبانگاه مسند آرای سریر اصطفای (جناب حضر محمد المصطفی
 صلی الله تعالی علیه وسلم) رؤیاده پادشاه مشارالیهک رفع فرات اشتباهی
 ایچون طبق لعین زبان شکر پاس تحقیق اولوب بیوردیکه (یا ابن سبکتکین
 اکرمک الله کما اکرمت وارثی) یعنی ای زاده صلب سبکتکین و یکتا کهر
 صدف رحم مادر نازنین بنم وارثه اکرام ایتدیکک وجه دلپسند اوزره
 حضرت رب العالمین سنی دخی اکرام عامندن کامیاب ایلسون دیومرده
 رسان شاه مکارم قرین اولیجق بوتعیر خاطر پذیر رسالت پناهی سلطان
 محمود کشور ستاک حل و تغیر عقد شهادت دیر ساله سی باینده تعریف
 جامع الافراد مانع الاغیار اولوب اول عالم زائر وارث رسول اولمی
 و پادشاه اکا اکرام ایتمکله اکرام خدایه وصول بولمی شهادت حضرت
 سید الکونین ایله مثبت اولغین آینه خاطر کثیر الخواطر پادشاه جیل المآثر دن
 زنکار تردد و تحیر زائل و مصقله زبان مجز بیان رسول الله ایله مرآت مجلوه
 طبیعتنه انجلاء یقین حاصل اولدی

* نظم *
 * خرد گفت بامن که مطلق بکوی *
 * بفر خند صکی شاه والا طلب *
 * ندا نمکه سر طالبان رامدام *
 * رساند بمطوب الا طلب *
 * چودانی که دانش به از چیز هاست *
 * همه چیز ها تو ز دانا طلب *

اثبات لزوم ثبات در اوضاع و حرکات *

جمیع کارده ثبات ملوک و سلاطینه اهم مهماندندر شول مرتبه ده دك که
 پادشاهلر اقوال و افعالده ثابت قدم اولق لازمدر که فرضا بحکم البشریه
 بروضعنده اصابت ایتوب ارتکاب خطایسه و مقربان حضرت بر مقتضای
 هر اسم نیکخواهی اول کارک خطایدوکن اشعار ایدوب صوب صوابه
 القایسه لر و کندویه دخی ندامت کلوب مرتکب خطا اولدیغنه جازم اولسه
 ینه رجوع و تحوله سرعت و محله روا کور میوب بر مدت ثبات قدم صورت
 اراءت ایلیه ایمدی دانشوران حکمت آموز جایل الحركات خاصه ثبات ایچون
 بو مرتبه ده وجوب و لزوم اثبات ایدیچک یعنی اصرار خطا محض نقیصه
 ایکن مجرد محمول تلاشی اولماق ایچون وقت صدور خطیئده صورتنامی
 تثبت اولق فحتم اولیچق اوضاع حمیده و اطوار پسندیده ده نه مرتبه
 پابرجا اولق کر کدر که دامن دولتری آلوده کل ولای تعیب اولیه و بویاده
 یعنی خصمت ثباتی ایجادیه مفاد مشکل کشان عالم اولان تمثیلات
 مشعر الحکمندر که مثلا هر کس که اقامت ارکان اسلامیه ده ارتکاب محذور
 تلاشی ایدوب بعض فرائضی مؤدی کرده و بعض آخرین بطرح تسامحه

انداخته قیله البته احوال دیانی خلیذیر پریشانی و ناچار دامن سیرتی
آلوده لوث نامسمائی اولور کذلک بر آدم یارانی ایله معامله ده هرزه کردیابان
تلون اولوب کاه قدم نه میدان خلت وولا وکاه کریوه مر دفیاقی علت وریا اوله
یعنی پرکار اختلاطی مرکز صدق و سداد اوزره دائر اولیوب کله الفتی
حرکات ثبات اوزرینه مبتنی قیلمیه لابد دائره محبتلری اعوجاج لجاج ایله
خط مستقیم نفس الامر دن منحرف واسم حقیقتلری علل حقایق انعدامی ایله
قاعده انسانیتدن منصرف اولق لازم کلوز القصه هر شخصک که
لعبتازی مشرب حیلہ پردازی انبان سینه سندن کاه عدل وکاه جور
صورتلرین ابراز ایدوب حقائق وفاقده اخفاء مهره نفاق وزیر حرقة اتفاقه
ستر کاسه اشتقاق ایلیه کنندی دخی هیچکسدن نائل جوائز آفرین اولیوب دامن
کوتاه تصویری نقود صلات حسانتدن بی شبهه هبی اولور مشاهد عین اعتبار
هر کسدر که امر نفسی سندن اختیار ناهمواری قیلان ارباب وضع شتر
کر به که کاه اسباب زندگی و صحت وکاه دوائی مرض و علتیه مباشر اولوب
ما کل و مشار بنده و مطاعم و ملا بسنده رعایت ضابطه اطرا و مهمی اولیه
یعنی کاه اغذیه مختلفه المطامعه شره و ولوع وکاه ریاضت و پرهیز ایله تحمل
متاعب عطش و جوع قیلوب کاه تکثیر جامه و لباس قبای یکتا ایله استیناس
اختیار ایلیه بالاخره بو حالات متناقضه ارتکابی هلا که مقضی اولوب بو هوای
سرد ناهمواری ایله شمع حیاتی مرده و جویبار سلامتی فسرده اولق لازم
کلوز بس عوام انامه علل تلاشی بو مرتبه ده مضرت رسان سوء جزا
اولیحق شهر یاران جهانه بطریق الاولویه منجج اختلال حال و ثمر شماتت
موجب الملال اولسنده شبهه واریاب قالمز

❖ قطعه ❖

❖ در امور زمانه ثابت باش ❖	❖ متغیر مشویر تغیر ❖
❖ قطب چون ثابتست و پابرجای ❖	❖ هست بروی مدار هر تدویر ❖
❖ قطره ابر چون تواتر یافت ❖	❖ در دل سنک میکند تأثیر ❖

❖ القاء صواب ❖

خدمه بارگاه شاهي وسدنه ديوان ظل اللهی به اول مرتبه ده رخصت
غني و ترفه نامناسبدر که داعيه سروت و کامرانی ايله خدمت اردوگاه اجلالدين
بی نیاز و مستغنی قيله و اول درجه ده تضيق و اذايه توجه ناملايمدر که علل فقر
و ناتوانی ايله خالک مذلتدين سر بر آورده اقتدار اولمغه مجال بوله ميوب هنگام
لرزم جانسپاریده جناب ولی النعمایه مدد رسانيدن عجز و توانی لازم کله

❖ بیت ❖

❖ در افراط جود و روی کرم ❖ ❖ گاه می بند و گاه هم بکشی ❖

❖ اشارت و ایما بملاحظه خوف ورجا ❖

هر حالده نیت صافیه و عقیده خالصه ايله جناب مسبب الاسبابه توکل قیلوب
حالت خشم و رضاده یعنی صورت لطف و جفا ده سر رشته فکر حق دست
تصوردن گذاشته قیلوب توسن حرون تندر و نفسنی دائماً شکیه خوف
خدا ايله ضبط و تسخیر ایلیه

❖ بیت ❖

❖ خوشست از قهر و لطف اندیشه کردن ❖

❖ بهم خوف ورجا را پیشه کردن ❖

(نثر) وسعت رزق و وسعت معیشت ايله عجب و غروردن مجتنب و حذور اولوب
مساعده اسباب جاه و جلال مشاهده سی ملاحظه بیم زوالدن اشغال ایتیه که
وفق دلخواه اوزره ظهور آثار کمال طلیعه جیش اختلال و مبتدای
خبر انفعالدر

✽ شعر ✽

✽ اذا تم امر بدا نقصه ✽ ✽ فهمی زوالا اذا قيل تم ✽
(نثر) بوجوهله توفرا سباب تخمل وکامرانی وسوسه انداز طبع پاک جهانبانی
اولادده ملاحظه سرگذشت اسلاف ايله ازاله خواطر غرور افزایه
همت پیوره لر

✽ بیت ✽

✽ همی تابگردانی آنکشتی ✽ ✽ جهانزاد کرکون کندد اوری ✽
(نثر) گاه اولور که جناب محول الاحوال کره زمینی دستخوش نیجه تسخیر
ایتمکله فریفته باز نیجه استقلال اولان جهانداران اسکندر مشالی عدد حصی
ورمالده چند رجاله کار فرما ایکن بر لعله خاکنشین زمین فنا وزوال ایدوب
بی نام ونشان کنج حول وائزوا بر کدای بی تاج و قبای رایت افزاز مصافگاه
استعلا ونوبترن تغلب واستیلا ایدر عند التحقیق جله ملک جهان قیضه اقتدار
حقده وسرا پای زمین وزمان زیر حکم فیاض مطلقده در

✽ نظم ✽

✽ ای بصد لطف کار سازنده ✽ ✽ بنده را از کرم نوازنده ✽
✽ تو توانی که بخشی از شاهی ✽ ✽ هر چه خواهی و هر کر خواهی ✽

✽ حکایت ✽

نقشبندان دیباجه حکم و عبر و طرح اندازان صور و قایع و خبر بورسم طرفه
نکار ايله پیرایه بخش شهنامه دور بوالعجب اثر اولمشردر که ازمنه سالفه سلاطیندن
برشهر یار قوی بخت زورمندکینه اصحاب تاج و تختدن کندویه نسبت
برضعیف الحال بی تاب و طاقت ايله خصومتی اولوب هر بری جمع لشکرده بذل
خرانه اهتمام ایدوب مجادله گاه تقابله آهندلان فریقین و جنگجویان طرفین

✽ بیت ✽

✽ شتابان دوجیش از دو سوی درنگ ✽

✽ دل هر دو چو شان ز صفرای جنگ ✽

(نثر) نعره زن (هل من مبارز) اولد قلبرنده پادشاه صاحب اقتدار که زور
 بازوی قوت قاهره سته اغترار ایله احتمال مغلوبیتی ضمیر پلکی با که اخطار ایتمزایدی
 نعره زنان فرسران سرمیدان اولوب سلطان کپایه فرومایه به اسماع خطاب
 ایتدیکه سر رشته منازعه ایکیگزک وابسته دست همتی ایکن بو کشاکش
 خصوصت سببیه طرفیندن بو قدر عساکری نهایه بر برینه مکر بند
 انتقام اولق ناملایم قانون عدالتدر مناسب حال ایکیگز بی مددکاری معین
 وقفدار عزم پیکاری گاه جنگ یکایک ایله اقدام بخت آزمایی در تا که
 امر خدا ایله غالب و مغلوب متین اولوب ماییندن غبار جنگ و آشوب
 بر طرف اوله

✽ مثنوی ✽

✽ توای تاجور کامدی در نبرد ✽

✽ بمردی کن این داوری نه ببرد ✽

✽ پیکار اگر بامنی کینه سنج ✽

✽ سپه را بدهوده داری برنج ✽

✽ چوکاری میان من و تست بس ✽

✽ چه جویم فریاد و فریاد رس ✽

✽ بیاتابهدست بیرون کنیم ✽

✽ زره در خوی و تیغ در خون کنیم ✽

✽ بکوشیم تا بخشش کرد کار ✽

✽ کده را بر سر آمد سر انجام کار ✽

(نثر) بو تکلیفی پادشاه ضعیف است صواب ایدوب بلا توقف جرأتی مبارزه
 و قدمنه جلوه گاه مقابله اولوب شاه عالیه آماده مصارمه و مقاتله اولدی

❖ بیت ❖

❖ بخصم آزمای علم برکشید ❖

❖ همه دشت در زیر لشکر کشید ❖

(نثر) ایکی طرف عسکری تیغ جدالی قراب فراغه ادخال ایدوب وهریری برطرفده نیره فرقد سایلرینه اتکا قیلوب اول ایکی نزه شیرک تماشای دارو کیرینه مشغول اولدیلر هماندم که اول ایکی جهانگیر نامدار نیجه جراتی حواله قبضه تیغ آتشتاب مهیز تحریکی خلیده باره صر صرنت بادشتاب ایندیلر

❖ بیت ❖

❖ عنان در عنان هر دودر تاخند ❖

❖ سنا نها یکد یکر اندا خند ❖

(نثر) سلطان زورمند بی نهایه اول حله ده خصم کپایه ناتوانه رستماته برسیف سرشکاف جکر در حواله ایندیکه صاعقه وار سر بلامد ارینه تیغ نزولی ایله مرغ روح شاه ضعیف ترک آشیان حیات ایتسی بر لحظه ده وقوعه کلدی تمام پادشاه مغرور مظفر ومنصور اولش ایکن ارادت علیه قهاریه اول شهر یار غرور اندیشک خذلانه تعلق ایتمکین رسان کارخانه تقدیر صحیفه جداله بویوزدن طرح انداز نقش تغیر اولدی که دیده شهر یار قرین التائیده سمند شاه سر بریده مقبول و پسندیده کورینوب بومعنی جلوه کر ضمیر پر کردری اولدیکه جدالله تعالی خصمه ظفر بولوب کله سن کوی بازیچه کاه فنا قیلدم روا بودر که اسب غریمه سوار اولوب کندی عسکریمه توسن دشمنی زیران ایندیکم حاله جولان مباهات کوسترم دیوب فی الحال کندی ادهم همایون قدمندن زین سمند شامت پیوند خصمه پرتاب ایدوب آهسته خرام جانب صفوف اعلام نصرت انجامی اولیحق کندی مطلق العنان ترک ایندیکه اسبی ما لوفی اولان طرف لشکر کاهه یعنی شاه منصورک تخمیکاهی اولان اردوی سپاه طوغری زامن سور یوب شاهدن اول چیه کلدی عسکر که مصافکاهده خصمینک برین فتاده خالک سیاه کور مشلرایدی هنوز قغسی مقبول ایدوکی

تشیخیص و تمیز او لنما مغله کندی پادشاهلرینک سمندی بوحال ایله
 قید رائضدن وار هیده کور یجک اول شهریار کامین قتاده زمین کین
 اولمش توهمیله جله سی یکسره عنایز کریز اولوب برآنده پریشان
 چنکا ستان وروبره یابان اولدیلر هر چند که پادشاه غالب اسماع پاشخ
 سلامتیه راغب اولوب کشته ساز خصم تبه کار اولان سرفراز روزگار بنم
 مغلوب طرف دشمندر نیچون فرار ایدرسز دیو تسلیمه فرمای عسکر اولوب
 بانک و فریاد برداشته قیلدی مفید المیوب صحن میدانده تنها فالدیغن عسکر
 مخالفین مشاهده اید یجک فرصت غنیمتدر دیوب بالجمله اوزرینه هجوم وحله
 قیلوب دست بسته وارث تاج و تخت سلطان مقتوله کتوردیلر مکر شاه مقتولک
 بر فرزندرشید خیر الخلق و ارایدی فی الحال قصاص پدر حکمیله اول سلطان
 مظفری عرضه تیغ هلاک ایدوب کندی جانشین پدر و شر فساد ساز تاج و افسر
 اول یجق بی منازع و مخاصم علم افراز استیلا اولوب ممالک خصمی بی حارس
 و نگهدار بولغله بلایجادله ضبط و تسخیر ایدوب پدری بومر تبه ده منخسف
 الکوکب وضعیف الحال ایکن پسری بر لحظه ده ایکی ملک عظیمه وارث
 اولوب چار جهت ممالکه سایه انداز اجلال اولدی

❖ نظم ❖

❖ بساغر کز مر دن ایمن نشست ❖

❖ که تا چشم بر هم نهی دیده بست ❖

❖ اسکر تاجداری و کر سرفراز ❖

❖ بتاج سرخویش چندین مناز ❖

❖ که یک صدمه زین باغ نیلوفر ی ❖

❖ رباید دوصد تاج اسکندری ❖

❖ القاء اصغای شکوی ❖

طریقه مسلو که سلاطین و ملوک آدابندن بری اصغای شکوای دادخواهان
درم حاله توجه و اقبال گوستر مکدر

✽ نظم ✽

✽ فروخوان نامه مظلوم ازان پیش ✽

✽ که می بینی سپهر و نامه خویش ✽

✽ سپید ست هر چه ایوان شهنشاه ✽

✽ سیه کر دزد دود تیره آه ✽

(نثر) واجبدر که هرستم کشیده مظلوم بلا دیده نك اذین تظلمی پیوسته سمع
قبول ایدوب اغلو طه تصدیع بی موقع لرندن تکدر پذیر استنکاف اولیه لکه
بزرگان مسندگاه بختیاری مکالمه بلاورزان کوچه ذل و خواری به صرف
نیم خطه بی اسراف کنجینه عمر و اتلاف نقدینه وقت اولور دیمزل بلکه داد
خواهان فلا کتائبك استماع ناله و زاری سن ترانه سر و دوشادمانی به ترجیح
ایدوب طنین نوخه و فغان لرندن تنفر ایتمزل (حضرت سلیمان امین الله علیه
و علی نبینا صلوات الله) شرف نبوتله سرافراز عالم اولدیغندن غیرى اجناس
مخلوقاتة نفوذ امرایله احراز رتبه امتیاز ایتمش نظر کرده خدای بی نیاز
واجب الاعزاز ایکن بوقدر کوکبه احتشام و تجمل ایله معامله مورچه ناتوان
شکسته میانه تنزل قیلدیغی مدعا به دلیل و بومقامه مناسب تمثیل جیلدر

✽ رباعی ✽

✽ ای رتبه تونه برتر از سلیمان ✽ بشنوشخن ارچه کمه زورم ✽

✽ زرین سختیم بدولت عالی شاه ✽ هر چند که بی زرم و بی زورم ✽

✽ حکایت ✽

روایت کرده حکایه پردازان توارینخدر که شهریاران جهان آریان فرخنده
رایان هندوستاندن بر پادشاه نصفت پناهک قوه سامعه سنه بعض

عوارض سببیه نوع خلل تطرق ایدوب روزنه کوشندن صباى آوای
برایار سیده کاخ صماخ اولق مرتبه لری استار صمم ایله ارتفع قوت شنوایدن
مکدر الحاطر ومشوش الحال اولوب برکون منادمان بزماکانه تضجیر
وتکدردن ناشی مقالات شکایتگونه سر آغا ایدوب بو عارضه سببیه
نعمات فرج بخش و ترانه خوب و دلکش استماعندن تلذذ بابتک انسدادی
لرزمه فزغ و فریاد ایتیم علم الله اضطراریم مدعاى مظلومیتی اصغایه
اقتدار امتناعنه در بعد الیوم پیشگاهمه جبهه سبای تظلم اولان یکسان
ستدیده نلک حال تشویشمالی نیه منجر اولور و نتیجه فریاد و خلاصه مراد لری
بن کاینغی فهم و ادراک ایتمینجک محبتکشان اندوهکینک تدیر دفع مظلوملری
ایله کیلر تقید قیلور دیو آه جانکاهک پیوسته طاق مهر و ماه ایلدی و بوجهتدن
قاطبه زیر دستانه اصدار فرمان ایلدیکه بعد از ان ملوک و عمال و سایر مباشران
احوالدن شکایتنه کلنلر قبای سرخفام پوشیده قیلوب دم تظلم و هنگام نیل
ترجده لباس خونابه رنگ ایله عرض حال ایلر تا که داد خواه اولدقاری
هیئت معهوده لرندن معلوم پادشاه قوی جاه اولوب تدارک دفع مکاره لرنده
حسب القدرة در کار اولغله عهده جهانبایدن اقتدار ما و یوم قرارده زیر
سایان رحمت پروردکارده وجودینه جای التجا پیدا قیله

✽ شعر ✽

✽ نامت جفونک و المظلوم متصب ✽

✽ یدعو علیک و عین الله لم تم ✽

✽ فاحذر اخي من المظلوم دعوته ✽

✽ کی لا یصیبک سهم الظلم فی الظلم ✽

✽ در بیان تنبیه و حیه ✽

سرکار و کالته معین قلیان مشیران ارسطو نژاد و وزیران فیلسوف استعدادك
خفیه تتبع کار و کردار لی مندوب و مستحب کیفیت سلوکلرینه حصول و قوف
و اطلاع نصکره مجازات عملرنده مسامحه دن احتراز مناسب دأب ادب و موافق
رضای ربدر و بویاده اهمالی و توانی احوال سلطنته مؤدی اولغسله تجسس
عملرنده فرط اهمام لازمه طور جهانباندر

❖ بیت ❖

❖ کسی کو مملکت را بد سکااست ❖

❖ بکش کان خون بی حرمت حلااست ❖

(نثر) بومسئله صحیح الفحوی منفق علیه مشکل کشایان مباحت عقل
رحمی در که اکثر از مئه ده ویرانی ملک و خیرانی ممالکه مظالم کاشکان و مکاره
و کلا باعث اولمش اوله

❖ شعر ❖

❖ لا تظلمن اذا ما كنت مقتدرا ❖

❖ والظلم آخره یا یتک بالئدم ❖

❖ حکایت ❖

مفساد خامه تحقیق نمای رقصشان اخبار اولان عبرت آثار دندر که زمان
سابقده ایکی پادشاه عالیهجاه جشمید اشتباه میانلرنده بحکم التضاد نطع
معادات مبسوط اولوب همواره اول ایکی شاه باهرا لاجلال شطرنج جنک
و جدال لعبته اشتغال ایدر لر ایدی و یکدیگره لشکر کش بغضا اولغله اشغال
ناثره قتال ایچون تحریک قداحه کشا کشده بازوی اهتماملری در کار ایدی
بری عادل مرضی الشیم وبری جبار صاحب ستم اولوب مقتضای ظاهر
ممالک شاه عادل معهور و آبادان اولق ایکن امر برعکس اولوب پادشاه

جابرک حوزه سلطنتی قرین معموری و شادابی و سلطان مادلک ولایتی یوما فیوما
مشرف خرابی اولغله بوطور نامأمول محیر العقول ظهورندن خاطر شاه
عدالت پیشه ملال و تشویش ایله پامال اندیشه اولوب بوسرخفینک تفحص
و تفتیش اسباب و دواعیسنده مجد و ساعی اولدی بالاخره برعاقل و کاردان
وزیرینی رسالت طریقله حضور شاه ظالمه فرستاده قیلدیکه بالذات بومشکلی
کنندکدن اکثاه ایدوب خداوندینی واقع حالدن خیر و آگاه ایلیه

✽ بیت ✽

✽ طلب کرد مردی خردمند و جست ✽

✽ باندیشه دانا بگفتن درست ✽

(نثر) حسب الاشارة سفير ستوده تدیر شهر یارستکاره واروب پرسش احوال
ایندکده بوجهله جوابده سؤال اولدی که فی الحقیقه سنی ارسال ایدن
پادشاه فرخنده حصال فوق الغایه رعیت پرور بر جهانبان عدالت کستر در
لکن سرانامه تسلیط ابتدکی و کلاوعمالی ستمکار و ظالم هیمه دوزخ اولغله لایق
بر اخگر عالمسوز کلخن مظالمدر (مصراع) یقماغه برولایتی براژدره ایتر (نثر)
فحواستجه خرابه ساز معوره جهان اولقده یالکز برینک جور ممنوع الازاله سی
کفایه ایلرکن بوقدر شراره شرورک ناره نوائی یالکز پادشاهک سبوی
طبع کر مشعارندن ترشح ایدن قطرات عدالتله اطفایه مجال اولیوب هزار
شخص جبارک سوء صنیع لری تراکم ایدیجک برآدمک لطفی ایله مندفع اولغله
چاره اولمز کذلک بنم مقتضای نفس اماره آتشپارم کرچه آیین ظلم اندوزی
و دستور کشور سوزیده غلبه نمایی اطوار حجاجیه در لکن ممالیکه تعیین ایتدیکم امرا
اطراف و انجا جمله عادل و نیکو سیرو مهربان و داد کستر اولدقلری جهتندن
تنها بندن صدور ایدن ظلم و ستم بوقدر کر مکاران ستوده شیم الطافی میاتنده
صور تمای وجود اولیوب اهالی ممالک مباشران کاردن لطف و شفقت
مشاهده ایتمکله یا لکن بنم شامت شقاوتمده متأثر شرر زود میرضرم میان دریا
بار کر مه دوشمکله فی الحال منطفی و ناپیدا اولور فلهمذا بنم ولا بنم معمور و آباد
ورعیم مسرور و دلکشاد و انک ممالکی و یزان و برباد و اهالیسی بلاکش

جورو پیدادر حقا که (لیس الخبر کالعیان) فحوا سنجہ بومضمون صحت
رہینک آثار عبرت قرینی ازمنہ قریب العہدہ کرارا نمایان اولشدر

✽ نظم ✽

✽ من بگویم کہ ظلم در عالم ✽

✽ چیست چون خواستار آن کشتی ✽

✽ کړک در کله ما ارنذر جیب ✽

✽ خاک در دیده آب در کشتی ✽

✽ پند و نصیحت و نکہائی رعیت ✽

پادشاهان جہانہار تکاب ناوا جیدن بعض مکرہ و مضار ترتیبی واجب اولور مثلی
علی ابحال توفیر خزانہ و تکثیر مال مراد اولنوب البتہ کیسہ سیم و ہمیان زر مملو
ومالا مال اولوق کر کردر دیوب بوا منیہ مکدر النبیہی سائر مهام جہان بنیدن
تقدیم تصمیم اولنور ایسہ احوال ملک و ملت قرین اختلال و درون عیال و رعیت
قرار گاہ درد و ملال اولوق لازم کلور

✽ نظم ✽

✽ بودشہ در فراز تخت جشید ✽

✽ چراغ ہفت کشور ہمچو خورشید ✽

✽ چنین روشن چراغی را بود شوم ✽

✽ کہ باشد در و غنش از مغز مظلوم ✽

(نثر) ہر چند کہ لزوم توفیر مال دخی بعض عقلای دور اندیش مذاہبندہ
نجویز اولنوب استخسانا (وعلیہ الفتوی) مقالی ایلہ امضا اولمشدر لکن
جمع مالی آسایش رجا لدن ترجیح قول غیر صحیح اولغلہ خیاراتئہ نفس
الامر دن هیچ احد اول مسئلہ ذاہب اولیوب وعامہ مجتہدین رشد و سداد

باب اذیت رعایا انسد انده متفقد درو عند التحقيق خزانه عامره دیدگاری
وجود رعایان عبارت اولی قونده اجاع ایشلردر زیر رعایا که یولورنده
ساکن وسعت معیشت ایله متصرف اوطان و مساکن اوله لرهرنه زمان اراده
اولورسه و خزانه ده مضایقه اولوب استمداده حاجت اولورسه جزوی
اشارت ایله انلردن مقدار کفایه بلکه حدون زیاده مال تحصیلنه مجال
وارد امار عیت پریشان اولیجق خزینه تهی اولدقه کیمدن طب
و تحصیل ونه طائفه دن استیفایله نقصان بیت المال تکمیل اولتور

❖ نظم ❖

❖ رعیت مایه بنیاد و مالست ❖ ❖ زمال اسباب ملک آماده حالست ❖
❖ رعیت چون خلل یابد ز بنیاد ❖ ❖ کجا ماند بنای دولت آباد ❖
(نثر) فلن هذا دور اندیشان سلف ادخار اموال دن معموره ملک و خوشحالی
رعیته اهتمامی ترجیح ایشلردن و بالجمله مجرد وجود تقوده بذل مجهود اولنوب
کاروبار سلطنتدن مراد جمع مالدر دینوب آسایش رعایا اولیجق محققدر که
نه حسب الاراده خزانه حاصل اولور ونه مملکت نظام بولور بلکه میانه خلق
و بادشاهه تو حش و تنفر دوشوب بالاخره بومقدمات ناپسندیده منتج سوء
حال و موجب حزن و ملال اولور

❖ نظم ❖

❖ زیان رعیت پی سود خویش ❖ ❖ یقینم که سلطان نخواهد کزید ❖
❖ چرا زانکه داند بنور خرد ❖ ❖ که سود از زیان در جهان کس ندید ❖

❖ حکایت ❖

من وجه بولطیفه صد دنده مناسب ملاحظه اولمغله ایرادی مزه دن خالی
 اولسه اولور * مرویدر که عظمای سلاطین جلیل الشاندن برینک
 خزینه داری عقلای اقرباسندن برین تماشای عجایب خزائن ایچون
 حرمسرای خاصه دعوت قیلوب یک یک حجره پر تحف و تفاریق واموالی
 سیرایتدردی ابتداملبوسات فاخره حفظ اولندیغی جایگاهه کوتورب سمسار
 ادراکی بالغ اولدیغی مرتبه اول ملابس کرانه هایه تقدیر ثمن ایتسن تکلیف
 ایدیچک حریف ظریف مبلغی فهم و قیاس اوزره بر بها تقدیرایتدی بعده
 کتبخانه و دارالاسلحه و محل نقدینه یی بربر کوستروب بر مقدار معین تخمین
 ایدوب مقبولترین خزائن اولان بیت مرصعانه کتوروب زعمی اوزره شخص
 مذکور ی اول کوزلر کورمش جواهر تماشایله تحیر و تعیر اراده قیلدی اول
 خزانه ده ایسه محفوظ اولان کمتر جوهرک ادناهایسی خراج مصر و شام ایکن
 مجموعنه بالبداهه بر بها تخمین ایتک کر کسن دیوحرینی تجیز قصد ایلدی
 شخص مذکور نهایتده عاقل و هوشمند اولمغله بر مقدار مین و یساره نکه انداز
 اولدقدنصرکه جمله سی اون یک التون دکسه اولوردیو جواب ویریچک
 خزینه دار اغا طریقه تسفیه دن زباندر ازدشنام اولوب بهی یادکار بن سنی
 بر مرد هوشیار و سمسار سدید الافکار قیاس ایدردم بومر صعانه یالکز
 اون یک التونه معادل جواهر اون یکدن زیاده درسنگ تقدیر ایتدیچک
 ثمن سفینه انک بومحله نه مناسبتی وارد زینهار بومقوله هذیان ی بردخی
 تکرار ایتده که عقلا جنونه نسبت ایدوب کاریکی حواله دارالشفاء ایتیه ل دیو
 توینجه سرا غاز ایدیچک حریف خنده زنان (ع) دیوانه تویی که عقل داری
 (نثر) مضمونیه رد جواب ایدوب بنم تقدیم و تخمین ایتدیکم بومر صعانه
 مکنون اولان التوندر یو خسه سزک جوهر تسمیه ایتدیچک سبج ناجیز
 میا پاره ل بنم حسابده ایکی پوله دکر زیر اخزانه ضرورت حال اقتضای
 ایچون حفظ اولتور و حالا بوجواهرک ذی قدر و کران قیمت اولدیغی
 ملوک و سلاطین رغبت کوستروب مشتری لری اولمغله در شویله که
 بحکم الضرورة خزانه ده نفود مدخره نفود بولوب مرصعانه مختصر اوله
 و سلاطین مشتریسی اولمقدن قالب فروشنده لکه تنزل یورده ل هیچکس

نکه انداز التفات اولیوب فرضا یوزیک التونه معادل اولان جوهری سپاهک
برینه وظیفه سی ایچون تکلیف ایتسه لر ایکی اجهیه قبول ایتزدیو جواب
ور یجک خزینه دارک بومقال صحیح المأل غایتده خاطر پسندی اولوب
بوجوهر پند سودمندی قرطه کوش هوش پادشاهی ونهاده صندوقه
فهم واذعان ظل الهی قیلدی جمله ارکان دولت بو کلامه تسلیم ایدوب
بعدزان اولوجهمله اتلاف بیت المالدن مهمامکن احتراز اولنق اوزره فرمان
سلطانی صدور ایتدی

❖ امتناع نظم جهان بیوجود پادشهان ❖

تاکه معموره جهان وصمه زوالدن مصون اولوب خطه ربع مسکون وجود
بنی آدم ایله مملو و مشحون اوله پادشاهان روز کار دخی علی طریق
التناوب والتعاقب مسند آرای متکای عظمت واجلال اولوب همواره سایه اندازان
مفارق عالمیان اولدن خالی اولمز یعنی تحتکاه زمان البته مقتدر شهریاران عالیشان
اولوب هر عرصه ده وجود کریملری شرفبخش کون و مکان اولور اما بختیار
وهوشمند اول پادشاهدر که شاهین همپروا زهمتی صید کجشک پر شکسته دولته روزه
دنیا ایله قناعت روا کور میوب پنجه زن نسر طائر مثنویات یوم الاخره کوشش قبله

❖ نظم ❖

❖ بز دست زهمت بال بکشای ❖ ❖ بروی خود در اقبال بکشای ❖
❖ که بینی جای خود فرق شهنائرا ❖ ❖ بزیر پای خود ملک جهانرا ❖
(نثر) یعنی بو عالم صورتده پادشاه منصور اللواء اولدیغی کبی لیواه قیامتدن
تخلیص کریان حاله همت عالم معناده دخی سلطان بی پروا اولغله کسب استعداد
ایلیه والحاصل دیهیمکاه دارالبقاده بیم تعرض اصحاب حقوقدن آسوده وسالم
وحسن کرداری سیبیه سخن ریاض جنتده صحبت حور و غلمان ایله عیش
سرمدییه مداوم اوله

نظم

نیکویم که ترک خسروی کن * ره کم تو شکانرا پروری کن *
ولیکن سالک راه هدی باش * درون درویش و بیرون پادشاه باش *

عظه و تذکیر

جمله وجوه کسب سرمایه آخرتدن بری پادشاه گذشته نک ابقاء اساس خیراتنده
بذل کنجینه اهتمامدر یعنی بر شهر یار عادل که سبب ذکر جیل اولوق ایچون
بر پادشاهک طرح انداز ایجاد اولدیغی بنیاد حسناتنی میتین غدر ایله
قلع وقع ایتیموب بلکه تعمیر و توفیرنده مقدم وسعی دارا وله البته کندی
آثاری دخی تعرض اخلاف کر اماندن مصون اولوب جانشینی اولان سروران
عدل آیین قبلندن مظهر تأسیس و تأمین و تمکین اولمغله حسنات مقبوله سی
الی یوم الدین پیرایه روی زمین وزیب جنبین ارضین اولوق مقرر و محقق در

نظم

پادشاهی کدرفت و خیر گذاشت * نام اوزنده ماند تا جاوید *
وانکه اونیز خیری نکند * بی خلافت بی ثمر چون پید *

لزم وزرا بخدمت پادشاهان عالمگیر شوکتپذیر

بالذات تمثیت امور جهورده قادر اولوب حرما و حسمامصالح مفرقه
سلطنتی نفس نفیسی ایله کاینغی ادایه مستعد اولدیغی صورته ینه بر وزیر
صاحب تدبیردن لابد در

شعر

فاصابه الخلفاء فیما حاولوا * مقرونة باصابة الوزراء *

(نثر) زیرا سلطان وزیر کوره جک مصالحه کندی وجودی ايله مباشرت
 قیلورسه رتبه سلطنت و پادشاهیدن ساقط اولوب کندی وزیر اولق لازم کلور
 مثلا خدمت احتسابه معین اولان شخص رذیلک خدمت نفیسه جو بیسنه
 وزیر کندی نفسی ايله مباشر اولسه سامان وزارت برطرف اولوب خلق عالم
 اکاوزیر نظری ايله نکه انداز اعتبار اولیوب محتسب مقامنده طوترل امدی
 وزیردن بوحال صدوری مستقیج اولدیغی کبی امر وزارتله تقیددخی سلطاندن
 مستهجن کلور زیرا عامه جناب سلطان وقتی و رای سرا پرده شکوه وشو کتدن
 مشاهدهیه معتاد اولغله نظرلرنده جلیل القدر و جلیل الاعتبار اولمشدر
 شویله که مباشر امور خسیسه کورهل خاصه سطوت جاه و جلال برهمزده
 اضحلال اوانغله صغیر و کبیر اول رسمه پادشاه تنزل نموده یی وزیردن فرق
 ایتیموب رعایت عرض و ناموس سلطنتده تقصیره مؤدی اولور پس امر خطیر
 سلطنت بیوجود وزیر عالی منزلت صور تپذیر ایهت اولق بین الاستحاله اولیجق
 عالمک وجود امامه احتیاجلری مقرر اولوز بناء علیه شایسته رتبه وزارت کوریلان
 صاحب سعادت که تعریف آتی البیانہ ماصدق اولوب اوضاع و اطوارینک
 مشرب صافی پادشاهی یی تکذیره باعث و بادی بر اثر مستوجب الضروری
 نمایان اولیسه و هر حالده رضای سلطانه موافقی آشکار اولوب خاطر خواه
 شاه امر اعاتده شایسته تقصیردن مجتنب و حذور اوله واجبدر که اول مقوله
 وزیر جلیل المأثرک قدر جلیلی می عی اولوب فسانه بداندیشان و خرافات
 حسده بدکیشان ايله حضرت سلطان صادق اولمقوله وزیر مستحق الاعزاز
 سی الظن و بدیکان اولیه زیرا وزیر البته محسود صغیر و کبیر اولور خصوصاً
 مظہر التفات مخصوص پادشاهی اولیجق کافه مقربان حضرت حسد و معاداته
 سر آغاز ایدر لوسبب حسد و بغضا کر چه لایعد و لایحیی دراز جمله خدمت بارگاه
 شهنشاهی ايله مستعد اولان اکثر سندن درگاهی علی حده آرزوی مرتبه وزارت
 ايله اول مقام عالی به خدمت گزار اولمشدر در اول جهتدن لازم کلور که جل همتلرین
 کندولری پادشاهه مقرب و مقبول و وزیری نظرو لی التعمدن اسقاط ايله مطرود
 و محذول ایتکه مصروف ایدر اول تقدیر چه حقنده ترتیب مفتریات و اراجیف
 باطله دن بی اختیار اولور زایدی سلطان سدید الاذعانہ لازمدر که وزیر حقنده کذب

ودروغ وشاة وحسادى اصغا ايتيوب نيمه سنجان بيمعناك مقدمات فاسده لرى
 كار كر اوليه وهيجكسه وزير حقنده قيل وقاله رخصت ويريوب حضور
 شهر ياريد اطواروز يردن بخته رضا كوسترليه واول رتبه جايله به وصولدن
 مقدم تجربه اولتوب سبيكه نهاده محك امتحانده آزمائش اولدقد نصكره
 مسند صدارت وسركار وزارت كتورلك كر كدر زيراوكالت عظميه لايق
 كورلد كد نصكره اول جاه عالينك حكمتى ومقتضاسى كمال استقلال
 اولمغين شويله كه حقنده كلام انام وهذيان خواص وعوام مسموع ومقبول
 اولمق بابى مفتوح اولوب كاه ويكه تجربه وامتحان ايله مبتلاى كشاكش
 اختلال قيلمق جائز كوريله سامان وزارت برطرف اولوب امور جمهور
 عهده سندن خروجه قادر اولمز اولور والحاصل وزير جله دن معقد
 وموثوق به وپادشاهه سائر دن مقرب ومسموع الكلام اولمق لازمدر
 وجيع مصالح ملك و لشكر وامور ماليه واسرار سلطنت ومهام دين ودولته
 پادشاه كندى اعضا وجوارحه اعتماد ايتديكى كى وزيره دخی اعتماد
 واعتقاد ايله پس وزير پادشاهك اعضا وجوارحى مقامنده اوليحق
 وزير حقنده كلمات نارواقوه ايندئر اعضا پادشاهه تعرض ايتش اولورلر اخلاق
 وزير حقنده عقلاي حكما بيمشردر كه وزارت عهد سندن كلمك اراده
 ايدن صاحب سعادت علوهت ومومنزات و ذكا وفطنت وعدل ورأفت
 وسداد وفطرت ورشاد سيرت وتقوى وديان و انصاف جليل وتدير تحرى
 صاحبي اولوب عقل واذعانده معمول عليه فهم وادراكده مشار ايله
 روزكار ديد و كار آزموده ذى نجدة وجرأت صاحب شجاعت وصلابت
 كريم الاخلاق طيب الاعراق طبعى سخنى منظرى بهى تيز فهم ودوراندیش
 محتجب تلاشى ونفور تشويش فصيح القول فسيح الحوصله سيد الرأى
 ومأمون الغائله متين ودر يادل ديندارى غش وغل اصغاي اقاويل
 متخاضمينده بى كلال وفنور اجراى احكام اووامرده مجد وغيره كسل
 و ناتواندن محترز وحذور قهر وكيتى مهرو لطفله مشحون تواضعى شكوه
 وشوكته مقرون داد ودهشده ثابت قدم توجيه عطاده بنیان اختيارى
 مستحکم مالك ازمنه عدل وانصاف سالك مناهج سماحت اسعاف آداب

مصاحب ملوک و سلاطینه واقف مراتب و مقادیر اکابر و اعیانی کاین بنی
عارف عمارت دنیا و تحصیل اموال قادر ترتیب صفوف لشکر و تدبیر
صنوف جهانگیریده ماهر باب تحصیلده اهتمام و تجلیه سالک باین جمله
افراد رعایا ایله مدارایه مالک اصحاب معارف و علومه مائل و راغب ذهاد
و مشایخ ایله صحبت و الفت طالع غفلا ایله مشاوره دن محظوظ حصن دیانتی
محارزدن اصلاح و امانت ایله محروس و محفوظ اولق کرکدر بوجله شرائط
مستحب الحصول مراعاتده قادر اولدقدنصکره شهرادکان و اغایان دن
و مقربان پادشاهینک رعایت خواطر شریفه لرنده انجراح و اسعاف ملتساننده
دخی کمال اعتدال اوزره حرکت عهده سندن کلمکه ماهر اوله حکمت
آموزان عقلا دیعشدر امر و زار تنده مشکلترین حالات مقربان سلطنت ایله
مدار ادر زیر اول طائفه نک تمشیت اما نیرلنده مساعده ایدوب هر اراده
ابتدکاری مصلحتی مبذول و بیدریغ ایدیجک جانب پادشاهه متمخص اولوب
بکالانم اولان خاطر پادشاهیدر دلخواه متعلقاته سعی ایتدیکم منافی طور
صداقتدر دیرسه عداوته مفضی جزوی بهانه صدورنده تیرسعایتیه سنیّه
وزیر سپر قیلور لر و اقتضای تقدیر ایله اقطار ممالکده بالجمله شور و شر
پیدا اولسه سؤند بیروزیدن نشأت ایتشدر دیو سوق کلام نیت انجامه
اقدام ایدوب تغیر عقیده پالک شهر یاری به بادی اولور لر امدی انجراح مرام
مقربان سلطانیده وزیر اول مرتبه ده مساعده به جواز و رخصت واردر که
فرضار سیده سمع پادشاهی اولدقده یخضور اولیوب مقربان سلطنته
اول مرتبه ده اسعافی بالذات پادشاه دخی بیدریغ ایتک جائز اوله فی نفس
الامر بو طبقه ده رعایت خاطر خواه ارکان و خواص بیرون دائرة غدر
و خیانت اولمز

❧ ترتیب نصیح و پند با وزیران ارجنند ❧

قانون شناسان دفتر خانه رشد و سداد بواسطه بی پیرایه دیباجه پند
منتج الرشاد ایشلردر که بروز طرف شاهنشاه کردن سریردن رخصتیافته
کمال استقلال واحسان دیده توجه واقبال اولدقدنصرکه واجبدر که
مقتضای خیر اندیشی و نیکخواهی پادشاهیده سرمو تقصیر و مسامحه
روا کور میوب لازم کلیمک سلامت وجود پادشاه ایچون کندی نفسی
فدادن کردن بیج تعلل و عناد اولیه که نقود عمر ینک جمله سنی راه ولی النعمه
صرف ایتک موافق دستور هر روت بلکه مناسب دأب حقیقتدر بوتقدیرجه
راحت وحضور خداوند ایچون مر تکب مشاق تعب وزجت اولمق
بطریق الاولویه واجبه ذمت اولور وحفظ ناموس دولت و کتم اسرار سلطنت
باینده وزیره اول مر تبده اهتمام لازمدر که فی المثل یغما کر اجل صندوق
وجودنی صد پاره تیر فنا قیلسه و نیچه سر تیز مر که همیان سینه سن صد چاک
ناخن زوال ایلسه ینه کیسه سر عمر سینه سنده مودوع و موضوع اولان جواهر
کرانیهای اسراری پریشان میدان شیوع ایتیه

حکایت

بومیوه خوشکوار معنیدار حدائق توار ینخ روز کاردن اجتناء کرده انامل کلک
کوهر نشار در که نوشین روان عدالت پیشه نک بر پادشاه قوی بخت وزور
آزما ایله که قوت شکوه وشو کتمده کندویه کمال تغلب واستیلا سی مشاهداعلا
وادنا ایدی زمانها ینلرنده رایات نزاع و تخاصم بر پا و عسا کر طراد و نزاع
مهمیا اولوب بالاخره دفع خصوصتلی امر نده تدایر هوشمندان تجربه
کار بورای صائب اوزره قرار ایتدی که دختر نوشین روانی پادشاه مذکور
نامزد قیلوب بعد الازدواج احوال تنا کر واختلاف مبدل ایتلاف امتزاج
اوله لکن اکاثره عجب ینشده کندی ثمره نخل وجودین دشمن بی مذاقه

اطعام و اذاقه ممنوع و بمقوله خصما پیشده قانون صهریت هر فروع
اولعین سفینه طبع نوشین روان بوکار ناپسندک صور تپذیر وقوع اولسندده
فتاده کرداب تحیر اولوب کندینک مجرب خاص و معتقد صاحب اختصاصی
بزر جهر دانادن دستیاری (و شاوور هم فی الامر) ایله استمداد رهایی
قیلیدی بزر جهر تکاپوی اطراف فی ملا حظله و تفکر دن صکره بو حبل متین
تدبیر طفر بولدی که دفع محذور مذکور ایچون دوشیز کان اشخاص بیگانه
دن برین خاندان سلطانه بنت صدریه مقامنده دایکان و پرستاران
حر مسراتر بیت قیلوب هنکام ذفاده دختر نوشین روانه بدل تجهیز وارسال
حلو تکاه داماد ایده لر که بو تقریب ایله هم علت قرابت صهریت برجاهم محذور
دشمنی نابود و ناپیدا اوله بو تدبیر دلپذیر ذهن پاک نوشین روانه جایگیر اولوب
اکراد ذی بغی و عناددن برینک دختری مناسب کوریلوب مال فراوان ایله
پدر و مادری ازضا اولسندقد نصکره بیت الحرام اعظمده تعیین دایه و خدم
قینوب برآز زمان تربیتنده دامن درمیان اولدیلر اتفاقاً بزر جهرک بر محذومه سی
وارایدی احیانا حر مسرای نوشین روانه تردد ابتدا کجه اول دختر کردیه
خبائث اصلیه سی مقتضاسیله حرکات ردیه دن خالی اولیوب اوضاع وارده
ایله دختر بزر جهری آزرده قیلور ایدی برکون دختر بزر جهر پدری حضورنده
اول ساختد کوهردن شکایت کونه دهنگشای نظم اولوب ای پدر مهربان
حرمگاه پادشاهه وارد کجه دختر سلطان بکا بی سبب اذیت رسان اولور دیوب
مقاله شکوا سنی بحر طویل اطنابده بر منظومه مستزاد ایدیچک بزر جهر شفقت
پدرانه حسبیله تسلیه فرمای جگر پاره پریاره بیچاره اولوب ای اختیر برج وزارت
اول سکا جفاکار اولان دختر بداصل ورشت طینتی صلب شهریار عدالتکاردن
ساقط برعالی نژاد و سلطان زادمی قیاس ایدرسن اول سیایطه بد زبان بر کردیچه
پسبانیور برای مصلحت فلائی گوشه گیر دامن دایکان حر مسرای سلطانی
قیلمشدر اکا یحضور و اوضاعندن رنجور اوله دیو جواهر تسلیتی مرسله
کردن هوش کافور زنجی قیلیدی بعد زمان دختر بزر جهر عایشان طریقه
معتاد اوزرینه دارالسلطانه واروب سفره مصاحبت درمیان اولدقده
دختر معهوده عادت مألوفه سی اوزرینه سرآغاز جفاکاری قیلیمحق وزیرزاده

نحمدن قلوب (ای خضرء الدمن) نیچه بر بوی خلق ذمیمکن اذیت
 رسان دماغ جان اولورسن مکرسنی کندیکی نسل سلطان و درصدف صلب
 نوشین روانی ظن ایدرسن بر کرد ناپاکک ناخلف اولادنن ایکن کندیکی
 فروع اصل جلیدن قیاس ایدوب بومر تبه غراق ندن لازم کلور دیوب ناخن
 عتاب ایله چهره خراش خطاب اولیحق اول دختر بد اختر بومقال منیع الملالدن
 سر خروی انفعال اولوب کلمات وزیرزاده یی بر برایصال کوش پدر قیلدی
 نوشین روان عالیشان بو کوهر سر خفینک غلطان میدان شیوع و ظهور
 اولدیغندن نهایتده بحضور اولوب اسان وزیردن معرض پروزه جلوه کر
 اولدیغن تیقن ایتمکله امر ایتمدیکه اسرار ملوکی فاش ایدن کستاح تنک
 حوصله نک جزاسی بودر دیو یزر جهری بر دار ایده لر فی الحال جلادان
 بی ترجم اجرای فرمان ایچون دست و کریبان وزیره آویخته اولوب سر داره
 معلق اولان امر خیانتی حواله پیچتاب رسن قیلدیله هنوز هنکامه گاه سیاست
 مالا مال تماشایان ایکن بزر جهرک دختری سرو پا برهنه مکشوف العوره
 میدانه کلوب بی باک و بی پروا زیر و بالاییه جولانه بشلیدی نوشین روانکه عفت
 ورشدد دختره واقف ایدی البته بووضعک بر حکمتی و سبب علتی واردر دیو
 پرسش مرادینه اشارتفرما اولیحق دختر که نهایتده عاقله ایدی بووجهله
 رد جواب ایلدیکه حالا عرصه پهنای دنیاده رجل اطلاقه سزا بر آدم یوقدر که
 آندن ستر عورت لازم کله حضار مجلسی یابو کروه اعیان و اشرافه نه دیرسن
 دید کلرنده دختر تکریر جوابه لب جنبان اولوب ظاهر بو عرصه پر اشباحده
 بر آدم بولتسه پدرم کبی عاقل ودانا وزیر یی پادشاهدن رجا و دامنبوس
 شفاعت اولمغله سلطان قهرمان روشن استعفا ایدر لایدی دیدی نوشین زوان
 پاکیزه اذعان مدغای دختری تحسین ایدوب تهو راهی سبب وجود وزیر یی
 بر باد ایتمدیکنه پشیمان اولوب دهن تأسقله انکشت خای ندامت و مسامحان
 شفاعته زباندراز تو بیخ و ملامت اولدی

❖ شعر ❖

❖ احذر بماسطة الملوك ولا تکن ❖ ماعشت بالتقریب منهم واثقا ❖
 ❖ فالغیب غوثک ان ظممت وربما ❖ ترمی بوارقه الیک صواعقا ❖

❖ نصیحت در تحری و تدبیر و تأمل و تفکر ❖

بوضابطه حکمت قرین کذلک خاطر نشان کار آکهمان دور بین اوله صکه
بر کنه ناسنرا که مقتضای خطیه سی اوزره مستعد سوء جزاء و مظهر قهر
و اذا اوله و تا که کنه کنهنه و اصل و غدر و جورینه اطلاع حاصل اولدین
(و جزاء سیئه سیئه مثلها) مضمونیه جزاء عملده سرعت و عجله ناروا و علی الفور
عقوبت و سیاستی عین خطا در حضرت مالک الملک حقیقی جل شانہ افراد
ناسک بوجایکاه شر و شورده می تکب اولد قبری صنوف شقاقک تفصیل
و دقایقته واقف ایکن دیوان محشر و جای مکافات خیر و شرده تعجیل عقاب
ایتموب کنه کاران شوریده بختک صحیف اعماللرین اللرینه و یرمدین و مجال
انکار بر طرف ایکن شهادت ایدی وارجل ایلہ سوء صنیعلری بالمواجهه
مرتبه ثبوتہ یرمدین پاداش کارلرینه اصدار فرمان ایلز یعنی مجرمین و عصائی
الزام ایتمدین جزالری روا کورمز جناب خدا (عالم الغیب و الشهاده) ایکن
(یوم یؤخذ بالانواصی) ده توقف و تحریدن مستغنی بر قهار شدید البطش
و سلطان صاحب جبروت ایکن ینه مجازات جرایم عبادت ثبوت استحقاقدن
تقدیم بلز سایه خدا و ظل مولا اولان جناب شهر یاران عدالتکاره دخی بویابده
مناسب حال مدلول (تخلقوا باخلاق الله) ایلہ متنصح اولوب مجرمینک استحقاق
عقوبتلری یقینا معلوم اولمنجه تعجیل سیاسته اقدامدن مجتنب و خذور اولوق لازم کلزمی

❖ نظم ❖

❖ ترا چون زیزدان بزرکی عطاست ❖	❖ بتعجیل حکم سیاست خطاست ❖
❖ کراول توقف کنی در قصاص ❖	❖ توان کشتن اورا که بدهی خلاص ❖
❖ ولیکن چوقالب پراکنده کشت ❖	❖ نیارد بفرمان تو زنده کشت ❖
❖ چوازه هم شد این خالک ز کنجست ❖	❖ نکر ددسفال شکسته درست ❖
❖ بر آمرزش مجرمان کن شمار ❖	❖ کرامید داری بر امر ز کار ❖

(نثر) فی نفس الامر تحریر و تأئیدہ شائبہ ضرر متصور اولیوب عکسندہ ترتب
ندامت عظیمہ امر مقرر در مثلاً بر آدم حقیقتہ مستعد وجوب قتل اولیوب
حوالہ تیغ سیاست قلمبندہ بر مقدار اہمال اولنسہ هیچ مصلحت فوت اولیوب
ہرنہ وقت ارادہ اولنسہ ازالہ وجودی امر ممکنہ در اما اہلا کنندہ مسازعت
صور تندہ تلاقی و تدارک بقاحال اولوب فرضاً اول شخصک اطلاقندہ ملک
وملتہ نافع بر مصلحت ظهور ایلنسہ بعد القتل والاقتنا تذبیرہ مجال بر طرف اولوب
(ع) بسیار بخاید سر آنکشت ندامت (نثر) مقتضای حسب حال اولوب لازم کلور

✽ شعر ✽

✽ ان الزاجۃ مہما حطمت سبکت ✽

✽ ولا تکسر در آثم ما سبک ✽

✽ حکایت ✽

زمان سلطنت پرویزدہ مقبولان سلطانن بر شخص جلیل القدرک دماغنہ
سودای غرور و سرکشی استیلا ایدوب اطاعت شہریار عالیباردن روگردان
و علم افزا خود کامی و عتو عصیان اولغلہ جیع نیک اندیشان حضور حضرت سلطانہ
کلوب حریف عنیفک تفصیل وجوہ مفاسدند نصکرہ شویلہ کہ حقندن کلمکدن
اہمال اولنوب قطع عروق مکارہندہ استعجال اولنیمہ داء عضال خیاتی سائر خدمہ
بارکاهہ سرایت قیلوب بعدہ علاجی تعذر پذیر و تدبیر دفعی امر عسیر اولودبو
تقریر مقدمات خیرخواہی قیلک یلر پادشاہ انتباہہ مقربان بیغرضک کلمات مذکورہ سی
قرین صحت و سداد اولدیغنہ حسن اعتقاد حاصل اولوب علی الضباح دیوان
معلاہہ مجموع وزراء و ارکان دولت حاضر اولدق لرنندن کلمہ حریفی کلمہ
حیثندن عریان و میدان سیاست غلطان ایتک اوزرہ بسط عہودی و موافق
ابلدی سپیدہ دم کہ مر یخ فلک کنار نطع سماء پنجمدہ جلوہ جلا دانہ یہ آہنک

و ترتیب ساز و سلب آشوب جنگ ایلدی پرویز دلیر خونریز هیا تفرای بهرامی ایله
 سایه انداز سریر قهرمانی اولوب قاطبه ارکان دولت صف امثال عبودیتده
 دست بسته قرار ایتدیلر شخص پر نقص خباثتکار و خیانتشعار مقام معهودنده
 مثول ایدوب هر کس مترقب کیفیت ظهور قهر و کین اولدیلر پادشاه عالی
 جاه اول کنهکار رتبه دله متغافلانه اگر امله سراغاز ایدوب مرتبه قدیمه سندن
 نیجه طبقه زیاده رعایتلر اظهار ایتدی و جیب و دامان تصویرین نقود جواهر
 احسان ایله مالا مال ایتد کدنصکره مأمولندن هزار مری تبه و الاثر بر منصب
 رفیع و عالی ارزانی بیوروب اعیان و ارکان تعجب قیلوب بونه حال بوالعجبدر که
 دونکی کون حضور پادشاه عالیجاهه محض نیکخواهیدن ناشی القا اولنان
 اقاویل صحیحی بی اصغایورب موجبنی اجرایه تعهد نمایکن حالانه حال ظهور
 ایتک کر کدر که سمت خلافت ذاهب اولوب عفو جرایمندن قطع نظر بومری تبه ده
 عواطف و الطاف بی شماره مظهر قیله بوسر سر نهفته تک البته بر حکمتی وارد
 دیوب غوطه خور اندیشه و تشویش اولدیلر پرویز دور اندیش ارکان دولتک
 دفع و سوسه لری ایچون بو وجهله جوابفرمای سؤال مقدر اولدیکه
 بو شخص مری تکب المفاصد حقنده دونکی کون عرضه داشت پابه سریر عالم
 مصیر ایتدیکر کز اقوال صحیح المأل هر چند مطابق نفس الامر و موافق واقع حالدر
 و مغرور من بورك پناهده رکاب شرور اولوب نیت و همتی عزیمت میدان عصیان
 و کشت دشت ضلالدر بناء علیه بندیخیانی مبتلای قید و بند و محبوس چاه کرند
 ایتکی لازم و نسق سازی کار ساز دولته مناسب و ملائم بلکه واجب و مهم
 یلوب هر چند کیفیت حبسنی تفکر قیلدم حکیم دور اندیش عقل بو طریق
 القا ایلدیکه هر نه مقوله عضوندر نه رسمه زنجیر ایله بند اولنور سه انفصام و انحسام
 قبول ایتکله حبس مدیددن رها بولسی ایله جمیع بدنی مقید و محبوس اولیمه پس
 ملا حظه قیلدم سکین مکر و حیله و سوهان فکر و تدبیر ایله بریده اولیمه حق
 زنجیر لطف و احساندر و مجموع جوارح و اعضایه شامل عضو قلب و جناندر
 اول جهتمدن قلبنی بسته سلسله عواطف و الطاف ایتدم امیدر که مدت العمر
 خلاص اولیمه و تا که مجلس تنک جهانده وجودی موجود اوله بو قید
 و بنددن رها بولیمه

✽ بیت ✽

✽ دست و پای میتوان زد بند اگر بردست و پا است ✽

✽ وای بر جان گرفتاری که بندش بردست ✽

(نثر) مرویدر که شخص مذکور بمقابلۀ شهر یاریدن صکره بروجهله غل اطاعتی پیرایۀ کردن جان و خلوص تائی آرایش صمیمۀ جنان ابتدیکه سائر سدنۀ دیوان بوحاله حیران قالدیلر

✽ نظم ✽

✽ نباشد چو توشاه در قهر و کین ✽

✽ بکوشش چنان و بکوشش چنین ✽

✽ چو بستی بقید عطیا کردم ✽

✽ چه حاجت رسن در کلو کردم ✽

✽ جواهر زواهر در تسلیۀ خاطر ✽

امور مملکتده موجب مسرت و انشراح بر حال باعث الارتباح پیداو لدقده جناب فیاضه تقدیم جد و ثنا قیلوب قضایله بر رخنۀ تغیر و اختلال ظهور ابتد کده قطعا مرآت سینهلری زنکیزر تأثر و ملال اولغۀ مساعدۀ بیور میوب هر حالده خزانۀ دورنلرین نقود شکر مولا ایله ممتلی ایده لکه خواطر شهر یاران عالم نمودار دریای اعظمدر هر سیل بلا ایله تکدر پذیر اولوق روا اولمز و اولر رسمه دواعی حزن و اندوه صدورنده مقدما سبق ایدن مقدمات فرح و سرور تفکری ایله برهمزن جیش غوم اولوب عالم کون و فسادک حالدن حاله تحولن یادایله ل (مصرع) عاقل نه شاد اولور بو جهانده نه غم جگر

✽ ذکر مالاید ✽

احقاق حقوق دادخواهان بهترین کردار شهر یاران جهاندر ویر مقتضای
(کلمکم راع وکلمکم مسؤل عن رعیتہ) محکمہ محشرده هر کس علی قدره
زیر دستان وتوابعدن مسؤل اولیحق خلفاء سطوتپناه و پادشاهان عالیجاه
احوال افراد بریادن نه مرتبه مظهر تدقیق وسزاور تصدیق اوله جقلری
بدیهیات امور دندر

✽ حکایت ✽

مرویدر که عهد سلطنت ملکشاه سلجوقید بر پیره زن پر حزن دردمند
اسباب تجمل وکامر انیدن بر لاغر و ناتوان کوسفنده مالک اولوب نفقه یومیه سی
پستان کوسفند مزبور دن مقدر اولغله انکله سدرمق ایدرایدی اتفاقا
سمت چراگاهه اخراج ایچون اول فرتوده کسکرده راحت متوجه طرف
صحراولوب کیدرکن رهگذرده برجسر خرابه راست کلدیکه بنیان وجود
عجوزه بی برک ونواکی متضعضع الاضلاع اولوب هر تخته پاره سی که
معاصر اجزاء سفینه نوح نجی علیه السلام ایدی مانند استخوان سینه
زن هقتادر سیده وهن تمام پیدا ایشیدی و دل دردناکنده اثر تیر قضادن
پیدا اولان هزار زخم عناکبی هر محلی سوراخ سوراخ اولشیدی نه حال ایسه
بیچاره اواره مروره جرأت ایدوب کیدرکن پای کوسفند بر خنیه خلیده
اولوب قتاده قمر آب ومتوجه چراگاه عدم اولدی عجوزه مصیبت زده اول
محلده ناچار قالوب آه وواویلایه آهنگ وقامت خکشته سن بزم عزایه چنگ
ایدوب زمزمه و الاسفالیله خنیا کر بزمگاه فریاد اولدی بواشناده ملکشاه
ملک انتباه خدم وحشم وکروفرایله نشسنکه فرتوده دن کذر قیلوب همان
اول عاجزه دلتک ارغنون فریاده آهنگ ایدوب ای خلف صلب الب
ارسلان وای مسند خلافت شاه کامران رومیدر که زمان سلطنتکده
بنم کبی فقیره ناتوانه بورسمه ظلم وعدوان ترتب ایدوب غذا بخش رضیع

جان اولان کوسفند مظلومی بو جسر اژدر نشان التقام ایله بن نامراده
 موجب خسران اوله البته بومر خونخوار جکر دردن دادیمی البیوروب کین
 ستان اول والاصر اطده حضور پادشاه حقیقیده دامنکه آوتخته اولوب
 دادخواه اولورین دیدکده ملکشاه متعجبانه جوابه متصدی اولوب جاداتدن
 اولان جسربی روح و بی عقلک ظلمه مامور امور انسانیه اولان سلطان
 عادل نیجه ترتیب در مان ایلسون اگر سکا تعدی ایدن طوائف ذوی
 العقولدن اولسه احقاق حق نیجه اولور کورردن دیکک زن مظلومه
 ای شهنشاه دل آگاه سنک تیقظ و انتباهکه لایقیدرکه ممر اصناف مخلوقات
 اولان جسر چوپین خاطر اهل دل کی خراب اوله و تعمیرنده اهمال روا کوره سن
 معنی بکا ظلم ایدن سنسین دیو بسط کلام مستلزم الازام ایدیجک درون شاه
 نصفت پناه بومقالات مکدره دن نهایتده متأثر اولوب امر ایتدیکه مال حلالندن
 هزار غنم غنیمت اشدیت کوسفند اولق اوزره تسلیم کرده زن پر حزن
 قیلنه حسب الاشارة فرمان سلطانی برجا اولدقده فرتوتنه مذکوره نک
 خاطر زاری متسلی بولوب آخر عمرینه دک دعای بقای ملکشاهه مشغول
 اولدی اول دمکه ملکشاهه تبدیل منزلگاه و رحلت بارگاهه لازم کلوب
 عالم بقاده قرار ایلدی صلحای زماندن بری عالم خوابده پرسش چکونکی
 احوال پراهوال معاد ایتدکده اگر سر جسر معهودده دادخواه اولان
 زنی برک ونواحقنده ظهوره کلان حسنه حال دستگیر و معیت اولسه
 چاه عذابدن خروجه قادر اولیزدم و هزار کوسفند معهود مطیه روحم
 اولسه کل ولای محنتدن گذاره چاره بولیزدم حمدالله که اولوجهله
 احقاق حق ایتدیکم جهتدن حالا مظهر کرم رب رحیم و سزاوار دخول
 باغ نعیم اولدم دیو شکر گزار حضرت پوزشذیر کریم اولدی والسلام

حمد الله تعالى حكاك چالك دست سلیقه یه بوجواهر الفاظ و عباراتی کوشه
 صندوق مخیله دن اخراج و ابراز و بوطرز بلاغت اوزره پرداخته مثقب کلك
 نادره برداز ایتد کد نصرکه پیرایه کردن و کوش دوشیره قبول فحول اولوق
 ملا حظله سیله يك يك کشیده رشته تسطیر و دسته دسته نهاده طبق تحریر
 ایتک نصیب اولدی امید در که (ع) سخن در دست تعلق بکوش شه دارد
 (نثر) وزنی اوزره داخل خزانه فهم پادشاهی ویا واصل پیشگاه نظر ارکان
 دیوان ظل الهی اولغله بوکیایه فقیراندک مایه به باعث کامرانی اعتبار
 و موجب نیل رأس المال افتخار اوله اگر چه صورتا صحایف مشعر الحکم
 رساله اخلاق السلطنه دن مترجدر لکن احتمال رغبت و تقرب مناسبت ایله
 نسخ مختلفه معتبره دن نیجه عبرت آمیز و غیرت انکیز حکایه لضم والحق
 اولغله حقیقته تألیف مستقل اطلاقه محملمدر دینلسه قابلدر هر چند
 بعض مقتضیات ضروریه سببیه تسوید و تبیضی خلال خزن و ملال و کمال
 تشوش و استعجاله مصادف اولوب هنوز معتبرات کتب ادبیه و مهمات لغت
 عربیه دن برجز و پریشان اوراقک علی وجه الاستحکاب نهاده پیشکته
 مطالعه اولسنه روز کار ستره کار مساعد اولماغله حسب الاراده ابراد نکت
 و امثال و انشاد اشعار مزین المقال ایله زینت یاب اولسنه مجال بولنیموب دکانچه
 حافظه ده و کنج حجره متفکرده موجود بولنسان مرتبه ایله اکثفا اولغله
 بو عروس تعبیرک کردن و کوش انسجامی اولمقوله زیب و زیور دن خالی
 دوشدیکي محض نقیصه در لکن کوشه چشم التفات ایله نینکاه دلفریبانه یی
 زکاة نصاب مروت عد ایلین اجله اشراف زمانه دن درخواست مستندانه
 اولنور که مواضع بی نهایت خط و خلان انکشت پنج استرزا ایتکه تنزل بیورمیه ل
 بتم کبی خامد ست فرومایه اثارینک مظهر التفات طعن و تشنیع اولغله
 وجود استعدادی صورتنده وضوع اعذار مانع تنفر و انکار اولوق جائزدر
 حقا بنم کبی ناتوان یکسک زاده طبع تکدر پذیر یی ترتیب دایه حسن
 تعبیر دن انجق بو مرتبه ده وایه کیر اولور بو مدعا شهادة (عالم لغیب والشهادة)
 ایله محکمه عدل و انصافده قابل اثباتدر که بو بضاعه مزجالتک بالغ منتهی
 الغایات بلاغت اولسنده تعدد خاطره کلیوب و ترتیب تراکیب شتر کر به سنده

اظهار تصنعات منشیه به قصد تعلق ایتیموب من کل الوجوه رسم تکلف
مطروح اولوب ابتدا خاطر فاتره سنوح ایتدیکی وجه اوزره قلمه کلدیکی
متعین الوضو حدر (انشاء الله تعالی)

❦ لَمْشْه ❦

❦ ظهوره باعث اولان همت مریدر ❦

❦ مثال ذره یم اما ضیا ندر بلم ❦
(نثر) فی الجملة شمه التفات کار فرمایان ستوده ذات فرخنده صفات احساس
اول نورایسه استمداد فضل خداداد و استناد قوت بازوی استعداد ایله عبید کتردن
نیجه طبقه راجح و معتبر اثار فصحا پسند پیچه زن کوشش اولق طبع
شوریده حالک کم پیشه سی ودل اندوهینک همیشه اندیشه سیدر
امیدر که جناب میسرالامال توفیقک رفیق ایتکله بو آرزوی
درویه اتصال و بومراد جان حصولیله فقیر ناتوانی
مسرور البال ایلیه آمین

❦ لَمْشْه ❦

❦ نه معیار نه سوزلر مندر جدر صفحه دلدہ ❦

❦ اگر چه صورت ظاهر ده خاموشم کتاب آسا ❦

وتم بعون الله وتوفيقه

❦ تم ❦

غزوات مسله

بسم الله الرحمن الرحيم

هر سیاح چاپکیای مضمون آشنای عالم شعر و انشا * و عیار معنی
 بیای دانش پیرای جهان تحریر و املا یه قدم نهاده کشت و گذار
 دیار فسیحه الاقطار مدعا اولق صد دنده اولاچنستان اخضر یافته
 رصافه بهجت فزای دادن اقتطاف ایتدیکي کلدسته نورسته حد
 و ثنای برك سبز درویشانه رسمنده طبله لعلی رنگ زبانه فرستاده بارگاه
 باهر الاجلال پادشاه ممالك ابد و اذل و مهدی کرده سلطان لم یزل
 قلیق نخستین ادب طریقه سخن پروریدر وهر مداح نکته
 فروش آفرین ربای بی پروا و داستان پرداز منتظم ادای سلیقه آزمایه
 بر قصه بر حصه یی سبک قالب طرز نویسد ا قیلوب مز دحم
 بو السهوسان اصغای اعجوبهای دهر که نسالده کرم ساز هنکامه
 قیل و قال اولق تصمینه ابتدا شهیت بدیع الانسجام حد و سیاس
 براعت لباس ایلله سر آغاز ایتک اولین دأب معر که آرایان بلاغت کستریذ

نظم

ای تو بهین صفت سزاوار * نام تو کره کشای هر کار *
 تاجان بودم امید وارم * کز جد تو دل تهی ندارم *

(نثر) آئنا بو مقدمه د لېسند مستحسن الفحواي عنوان
مناشير مقالات عبرت نما قلیق یا لکز نکته سنجان نازک ادانک عادت
وسنتی دکل ایجد خوان مکتب تکلم اولان افراد بنی آدمک
بلکه ذرات هر زده هزار عالمک فریضه ذمت همیدر

✽ بیت ✽

✽ تسبیح حمد و نشر ثنای تو میکند ✽

✽ در کوه سنک ریزه و بر شاخ کل صبا ✽

(نثر) ولی هیاهات بنم کبی راجل سست روضعیف الحرکه
بو خدمت عمیم البر که بی حق ادا ایله مؤدی قیلغه نهادنده ملکه
اقدار حس ایدوب اتکای عصای کلک سترده پای ایله سر راه
سینخوری به لنگ و لوک وضع قدیم ایتمکله کندوده مبارزان
هیچاگاه فصاحت اولان تکاور سواران تیر جنبش مضمار
بلاغت کبی طی فیاض ثنائی باری به استعداد تصور ایله
و طفل نو آموز هیچا ناشناس طبع بو تلجیح حق و غباوت ایله
کاین بنی افصاح کلمه تمجید رب مجیده قادر اولوب براقح صحیح
وسقیم لفظ نادرست و ادای رکیک ناچسبانه ترتیب شتر کر به
ویرمکله قاعده اساتیده دقیقه باف دستکاه سلاست اوزره قبول
مولایه لایق حمد و ستایش ایله آرایشفرای دیباجه مقال اولوب
پیرو پیران طریقت اولدم دیه

✽ نظم ✽

✽ خواهم بستایش تو بودن ✽

✽ من خود چه نواخت ستودن ✽

✽ نه بس دل پاک من زبان هم ✽

✽ در مدحت خویش و بلکه جان هم ✽

✽ تا گوید ذکر تو بتئیر ✽

✽ تنهانه زبان که جان و دل نیز ✽

❖ امتزاج دادن شکر شکر خدا باشد مصفاى مدحت خير الورى ❖
❖ و خوشبو ساختن شربت شیرین مدعا بکلمات ثنائى ان اصحاب باصفا ❖

الهى سن اول مستغنى پر خاش و جنك ❖ مالك الملك كبريا اورنك ❖
ظرازنده ميناسراى فيروزه رنك ❖ ماحى آرنك وجود اهل نيرنك ❖ استوارى
بخش ساعد پرزور قهرمان و پشتك ❖ فرمانفرماى بى تردد و تلغم ❖
طاقترباى خسروان باهر الجسم ❖ راحت افزاى ملهوفان مستحق
الترجسن ❖ اسرار بديهي الظهور قضا و قدر ❖ مسامره مخير العقول
اراد نكدن پرسم ❖ و آثار محقق الصدور خير و شمر و مصدر مشيتكدن
بر فعل معتبر در خدايا مباحث معجز البخارير الوهيتك زبانزده تحقيق ايتك
قنغى سرباز نادره سنج سديد الافكارك مقدور ناطقه مشكل كشاسيدر
مكر (جناب محمد مصطفى) اوله صلى الله عليه وسلم صل عليه وآله مظهر
الحب على واله پروردگار امسائل مسكت البلاء شئون حضرتك مفاد
السنة قاله و حاله قنغى معجز كوى رموز آموز فصيح الاقوالك ميسور
معتبره تماسيدر (مكر صحب كزين وآل باصفا اوله)

❖ بيت ❖

❖ بادبر ايشان زخداى و دود ❖ ❖ هر نفس انواع ثنا و درود ❖
(نثر) حقا كه اول يكه سوار مضمار (سيحان الذى اسرى) و كوى ربابى
سسر ميدان (ان هو الاوحى يوحى)

❖ نظم ❖

❖ سلطان ممالك رسالت ❖ ❖ طغراى صقيفه جالات ❖
❖ محجوبه كشاي پرده غيب ❖ ❖ كنجور خزينهاى لاريب ❖

(نثر) جناب قدسی مآبه که منظومه نشید (علی المصطفی الوضاح وجهها محمد * علیه کتاب الحق بالحق نازل) مبین کیفیت صدور التفات و مصدوق دعوی فخر و مباهات اولور صوب درگاه رفیع الجناب صمدین مهدی اولان فرقان مجید حاوی اولدیغی اسرار غریبه وعد و وعید و آثار عجیبه توحید و تمجید و احکام لازم الانقیاد عز و جهاد و امور واجب الاشتال نزال و طراد و سایر موقوف تنبیه و افاده اولان تفصیل اشارات مستوجب السعاداتی ابلغ وجوه اوزره معنی طلبان رشد و سداده ابلاغ * و هر کسک حوصله استعدادی کنجایش پذیر اولدیغی مرتبه نفایس علوم الهیه بی اوعیه فهم و ادراک رینه افراغ ایدوب کاینغی اجرای مر اسم امت پروریدن صکره منظومه (انا بی السیف) ایله نعره زن میدان مباهات اولوب دفعات ایله بالذات جسم عروق و اعصاب روسیهان کمر کرده راه ایچون اختیار کلفه جمع سپاه و ارتکاب زحمت عزم مصافکاه ایلدی و بر مقتضای (ان الرسول لسیف یستضاهیه * مهندمن سیوف الله مسلول) صمصامه سرشکاف مفرق الباهیه بی کردن رعونت مدار عبده اصنامه حواله و سیل عمر مرمر عساکر نصرت مأثر اسلامیه بی دریامثال ملک و دیار عنده کمنامه اساله ایتمکله ساحه کلزار حجازدن خس و خار جور اشرا بد کرداری ازاله قیلوب مهب دهان معجز یانندن و زان صبای معنای (فاقتلوهم حیث وجدوهم) خطه مقدسه یتربدن مهل سهل ایچره رسیده چار جهت مشرق و مغرب و اول نسیم کلیر نفس پیغمبری مشام اهل هدایه نقحه رسان روح و راحت و درون هوا پرستان و غاده شعله فروز دردمحنت اولغله بدبختان مشرکینک خاتمان صبر و قرار لرین مخرب اولدیغی داعیه حضور خرب الله غالب اولمشدر

* نظم *

* محمد کاصل هستی شد وجودش *

* جهان کردی زشاد روان جودش *

* چراغی روشن از نور خدای *

* جهانرا داده از ظلمت رهایی *

* دم خلقش که جان داده عرب را *
 * فرو گشته چراغ بولهب را *
 * که از آهوشن گفته کهی شیر *
 * کهی حجت زبان و کاه شمشیر *
 * براهل اقلو ارانده غضب را *
 * بلوح فاستقم خوانده ادب را *
 * زدو لتمدی بخت جهانگیر *
 * نوای شرع کرده آسمانگیر *
 * روان باد ابدو از طرف امت *
 * دما دم صد سلام و صد تحیت *
 (نثر) كذلك خلفاء رابعه که فروغ رأی جهان پیرای شجرای حاصیلری
 منور ساز چار جهت عالم اولغه تیغ جلی ضیای عالمکشای خورشید
 اضاءتلی شعله زن خرمن حیات سیاوش و عمر کداز روبین تن و کسستم
 و نیچه سختگیر جگر شکاف همتلی افسر ربای افراسیاب و کر کسل رستم
 و نعره جهانگیر ساعقه تأثیر عد همتلی زهره شکاف شیراجم و اشتم انداز
 درون خسرو و جدر

* بیت *

* در صف هیجا چوغریو آوردند *

* رعشه بسیر نیچه کیو آوردند *
 (نثر) هر بزی نوبت نکهبانی کاستان خلافتده معموری چارباغ ملک و ملت
 باینده بر یوزدن بذل کجینه همت و بر طریقه صرف سرمایه و سع
 و قدرت قیلوب سر چشمه دریا قیاس فصل پیمیریدن اعتراف ابتدکاری
 رشحات فیوضات ایله طراوت افزای چمن دین و تقویت نمای بن و بیخ شجره
 ثابت الاصل شرع متین اولوب منجل سیوف و خناجر حناجر مقر ایله مشرکین
 بد آینهک شول لازم الحک وجود بی نفع و سودلرین بریده * و دست همت اسکندر
 پسند ایله بساط آسایش و حضور لرین نور دیده * قیلدیلر و توسیع جای محیة
 الجوانب دارالامن اسلامیه باینده شمیر ساق اهتمامله دامن عالمیانی دست تلوث

رسان اهل عدواندن تخلص ایچون طرف طرف مردان جدل آوران کین ستائی
تجهیز وارسل و گروهها گروه شجاع مبارز کار دشمن شکاری فرستاده دیار اهل
ضلال و مسلط اماکن مستعد الاستیصال ازال قتلغله زمان قیلنده اکثر عراض
فسیحه الاکناف جهان داخل حوزه تصرف خدا پرستان اولوب جنود
مؤیده پرخاشگران قوی القلب سدید الجنانک آثار عزیمت صادقه لری که
آسود کی دل ابرار و اختیار در سرنامه تواریح روز کار اولوب کلک وقایع
نویس قضا اولابی بالک روان میدان غزادن صدور ایدن حالات صفدرانه
وحلات رستمایی ثبت صحایف دوران و پیرایه کوش هوش عبرت شنوان
هنکامه کاه آخر الزمان قیلدی

✽ نظم ✽

✽ چار یارش بچار سوی یقین ✽	✽ چار رکن و چهار صفة دین ✽
✽ آن بزرگان که همنشین ویند ✽	✽ ریزه چین کنار خوان ویند ✽
✽ هریکی سر سرمدی دارند ✽	✽ زانکه نور محمدی دارند ✽
✽ آنکه پا کند و پاک کیشاند ✽	✽ رضی الله عنهم ایشانند ✽

✽ بیان موجب تحریک مقب کلک خوشنما و پرداخت کوهر نئی ✽

✽ قدر مدعا ✽

داعیه مرتب ساختن تار و بود سخن ✽ و باعث نسج دیبای مهلهل معنای
داستان کهن بوحال ستوده مأل اولشدر که نویسنده این سواد ✽ و مترجم
حکایه صحیح الاسناد فقیر آزردہ درون منکسر الفؤاد ✽ شوریده سردر هوای
سبوخانه تلاشی لا ابالی بی بالک و آلوده بی تحاشی ناهر اد امنیه دشمن ✽ در بدر
صد کوی و برزن سجاده پیرای زاویه صبر و سکون مصطفی آرای خجده

عشق و جنون * برباد کن خرمن سرو سامان * بر طر ف ساز کلفت فهم اذعان
سبوشکن میخانه عقل وهوش * سرنکو ن ساز پیمانه عیش و نوش * پاکشیده
بر مگاه شوق و شادی خوشنشین کناره نامرادی

* بیت *

* از خدا امید وار باد فیض واقداسی *

* گوشه کبر و روضه لطف الهی ترکیبی *

(نثر) گاه ریاض ارم کردار عالمده نسیم التفات کبار ایله کشاده دل و شکفته
درون و گاه گلشن بهجت فرا ی مجالس اهل دلاندن انقطاع ایله پامال دهر
دنی و دون * گاه شبنم کرم حاتم نهادان مخادیم ایله طری وریان * و گاه سموم
قهربی رغبتی ایله هم رنگ برک خزان گاه جایگیر گوشه دستار اعتبار * گاه مقهور
دست سیلی زن روزگار * ما نند هشیمن ناچیز خاکسار اولوب (ع) فیوم علینا
ویوم لنا (نثر) انقلاب بدن رهایی تصویری ایله تابع مقتضای دور عجایب زای
ایکن ضرورت قحط رجال حسیهله دهر دون پرور طریقۀ جلیله قضایه ادخال
ایتمکله اکثر عمر برباد دراده * ملازمت خدمت صناید المعنی نژادان روزگار ده گذار
ایدوب هر گاه ساحه کار گاه خیال اولان اوهام بی مأل کامرانی بخش بازوی
تقید منصه ظهورده جلوه کر بونورایدی بلکه نیجه معانی امانی مستبعد الحصول
هنوز مسوده تصورده نکاشته کلک مفرکه اولمدن صحایف وقوع تیسرده
بیاض اولمش کورینورایدی اتفاقا تاریخ ثلاثین والف ده حکومت قضاء موستار
ایله کامکار اولوب اول قصبه مدینه نمائشده بر مدت آسایش نیلیه بسط بوریا پاره
اقامت اولندقدۀ روش و مقتضای مشرب فقیر مشغله دشمنه موافق کلوب
آب و هوای دماغ افسردهیه مدار قوت و قوت و نسیم صبا ی دل پثر مردهیه
مایه روح و راحت کورندی * حقا اول دیار بهشت آثارک هر گوشه سی بر صحن
صفا و هر طرفی بر مسیرۀ دلکشا فئای بی فئاسی خیابان در خیابان و گلشن
در گلشن صحرای جانفزاسی گلستان در گلستان و چمن در چمن میان حدائق
پر شقایقده انهار غمفرسای کدر شوی جاری و زوان صحن ریاض با جیاضنده
نسیم صبا ی روی افزای مشکین بوی همواره وزان اولمغله نمودار روضه
رضوان اطلاقنه سزار جای روان آسای طرب فزایدی

✽ شعر ✽

✽ و ماء على الرضراض بحرى كانه ✽

✽ صحايف تبرقد سبكن جد اول ✽

✽ كان بهامن شدة الجرى جنة ✽

✽ فقد البسطن الرياح سلا سلا ✽

(نثر) الغرض دواعى عيش وصفامهيا ولوازم شوق وطرب (ع)
همه بوجه كالمست كالانحنى (نثر) ايكن مألوف صحبت حياتبخشى اولديغم
مخاديم كرامك فراق مجلس روح افزا لى موجب انقطاع سر رشته حيات ومستلزم
وداع جميع مسرات اولوب زهر نمان طرق راحت اولان حراميان حسرت
دروندن نه مهمما نخانه جائه مسافر تاب و طاقت كلور ✽ و نه دروازه رباط
آرزو دست ياس وقنوط ايله بر بسته اولور ايدى

✽ نظم ✽

✽ شبنم بيايد آن آرامش جان ✽ ✽ نكردد آشنامز كان بئر كان ✽
✽ هم آغوشند در عهد فراقش ✽ ✽ شكاف دامن و چاك كريبان ✽
(نثر) بواضطراب آرزو مندى صحبت اولياى نعمت ايله سرسرى و حيران
هرزه كرد اطراف يابان اولوب

✽ بيت ✽

✽ اطراف دشتى كشت و كذار اينديكم بودر ✽

✽ ديوانه كو كلم اكلنه جك برير استرين ✽

(نثر) ديه رك هر كون بر كوشه ذه تشخيص خاطر زاره قرار و يرانشيدى
(يوما من الايام) طريقة معتاد اوزره بعض غمكساران ايله سخن چنزاره
واريلوب بر كوشه ده سجاده صد پاره آرام يك ساعت كسترانده قيلند قدده
صلحاى قصبه دن مظنه كرامت بر باباى صاقهاد پاك سيرت تشريف
انجمن فقيرانه قيلول دسته مانند جام شراب بر تحفه كتاب مستطاب
صوند يكه كيفيت مشاهده هيئت نشاط بخش كدر كدازى دماغ مرده
صد ساله ي نشوه دار اهتر ازيلر

✽ شعر ✽

✽ کتاب لوناًمله ضریر ✽ لغاد کریمته بلا اریاب ✽
 (نثر) استفسار موضوع وماهیته رغبت کوستر مکه کوشه بنان تقید
 تر ساخته قیلوب فاتحه وخاتمہ سنہ امرار نظر ایچون قلب صحیف اولندقدہ
 حضرت سلطان المشایخ والاولیاء فریدالدھر والدنیا (محمی الدین العربی)
 قدست اسرارہ تألیفات معتبرہ سندن کتاب سامرہ ایدوی معاینہ اولوب
 برای تعلق صمیمی واشتیاق قدیمی بوسیدہ وبرسینہ کشیدہ اولسی ایجاب
 ایتکله درون حریف سماحت پیشہدہ آثار دل ربودکی فقیر دن نو عماثر
 پیدا اولوب واول دیرینہ معشوق جان وذلک آغوش استصحابہ کلیسیا بنده
 کرامت شیخ عالی رتبہ مر اجعت اولوب روحانیت حضرت ولایتناہی بہ
 تقدیم نیاز مندی مستمدانہ اولندیغی پرتوانداز قلب آکاهی اولغله ایشار کتاب
 جلیل الاعتباردہ مسلوب الاختیار اولوب فی الحال نہادہ بیشتختہ اھدا قیلدی
 بوموہبۃ الہیہ و لطیفۃ غیبیہ دن برہم تہدہ سرور وانبساط رھباب درون
 پر نشاط اولدیکہ تعبیر کیفیتی مقدور زبان فصیح البیان دکدر حضار مجلس
 کتاب مذکورک بر محندن نیاز مند قرائت اولغله علی طریق التفال فتح
 صحیف واوراق اولندقدہ اتفاقاً زمان سلطنت عبدالملککہ کہ تاریخ ہجرتک
 التمس بشندہ مسند آرای امارت اولشد ر عسا کر موحدینک محمۃ قسطنطنیہ
 بی موطنی بادبای ہمت قیلوب حصن حصین غلطیہ وحالا صحن لطیفندہ
 واقع عرب جامعی دیتکله متعارف اولان عباد نکاہ شریفہ طرح انداز
 عمارت اولدقلری وسردار جنود مبارزہ کار اسلامیہ اولان مسلمۃ بن عبدالملک
 ہمتیلہ تخت نشین دار الملک استانبول اولان الیون تیرہ درونی ملترم خراج
 و باج ایتدکلری قصۃ پر حصہ وزود ایدوب اول جواہر کرانہای حکم
 و عبر قرطۃ کوش ہوش مستمعین قیلندقدہ شکرانۃ نیل کتاب اولوق ایچون
 احوال مذکورمک نسق ترکیانہ اوززہ افراغ قالب ترجمہ قلمسنہ بسط
 اقدام و اظہار شوق تام ایتدکلری جھندن حد بندکی دکل ایکن اسعاف
 مراد احباب واجب والتماس امر التباسلرینہ مخالفت نامناسب کوریلوب
 بوجہ اوززہ نقل مسطر تبیین اولندی و بوحکایہ صحیحہ عبرتشعارک

وقوعی مجمع علیه کبار و مرتبه شیوعی نادره سنجان روزگار در لکن روایت
 بعضی مبالغه و بعضی آخری مسامحه ایدوب حضرت شیخ بزرگوار
 سدید التمیز قدسنا الله بسره العزیز عنعنۀ ثقاة وروایه بالذات محاربات
 مذکوره ده موجود اولان عبدالله بن القیس الهمدانی نقل ایتکله شائبه
 اشتباهدن مصون کمال صدق و سداده مقرون اصح روایات اولمغین
 (الاقوال المسئلة فی غزوات المسئلة) دیوتسمیه روا کوزلدی امرار نظر دن
 استنکاف ایتین اجله اشراف عیم الاطافدن مسؤل و متضرعدر که
 (الاصاغر یهفون والا کابر یعفون) مدلولیه عمل بیوروب مواضع بی نهاییه
 خبط و خللن کوشه قلم اصلاحدن محروم ایتیلر و التفات تصحیح شرفبخشه
 مظهر بیورمغله تاج ابتهاج فقیر پرتقصیری فرقدسانی ایتدکلرنده رازخایان
 عیب کوی و نقیضه جویان ملامت سنج بدخویک رسم معتاد اوزره خنده
 بیجای تمسخر و ازدر الزینه رخصت و یرمیوب قلب بضاعه و عدم
 استطاعه سنه اعتراف صحیح ایله مقر اولیوب حضور اساتید معلا جنبده
 حدین بلکه افتخار ایدن بنده یمقدار درون دلدن معذرتخواه ایکن طعن
 بی محل و دخل نادر برابر ایله آهنگ ستم ظریبی ایدن لئیمان بدفرجامک دهان
 هرزه پاشنی سد و طبا بجه ردو تو بیخی قفای مستعد البلاسیه ایصال ایله
 مبتلای لقوه ملامت قلیغه همت بیورملر که اول مقوله بدنهادان یاوه سنجک
 بو و جهله مقدارین بلدر مک محض انصاف و عین عدالتدر حقا که لجه
 درونک تکدرندن آگاه اولنلر اصداف مضامینک آلوده کل ولای سنجاف
 اولدیعنه تعیب و مذمت روا کورمز لر

❧ نظم ❧

❧ چشم هنزین بود از عیب پاک ❧	❧ بی هنز از عیب کند زوجه پاک ❧
❧ دیده انصاف چوینا بود ❧	❧ در شمرد کرچه که مینا بود ❧
❧ وانکه ندار ددل رحمت پذیر ❧	❧ تهمت پشمینه نهد بر حریر ❧
❧ رسم بزرگان بود انصاف کار ❧	❧ کار خسان نیست مکر خار خار ❧
❧ ای که نظر سوی هنز نیست ❧	❧ عیب بخود کن که نظر نیست ❧

❖ آغاز جمع لشکر و معین شدن مسلمة نامور بسر داری جند مظفر ❖

وقتا که رئیس توفیق قلاده سلطنتی کردن عبدالملکه تعلیق ایلدی خاطر
استعلا اندیشه ملاحظه توسیع انجای جای ممالک اسلامیه رهیاب اولوب
بوامنیه درون حصولته قیام ❖ و بوامل جانیه وصول امیدیه ترتیب دواعی
اهتمامه اقدام ایدوب بساط آسایش و حضوری نور دیده وجیش بیکران
سعی و همتی ملک تکاسل و اهمال تخرینه کشیده قیلدی لکن بومهمه
حصولته کندی نفس توانی دشمنیه مباشر اولیحق اخلاص احوال تحتکاه
ودارالاجلاله مؤدی اولوق احتمالیله رایات فک سای اهمتمی پروکیل مقدم
مهیّب الشکل جلیل الاعتبارک دوش همته تحمیل و میان لشکرده مزبور
کندی طرفندن نائب مناب ❖ و وکیل ایتمک تدبیری ترحیح ایدوب جله
مقربان حضرتدن شجره ثابت الاصل وجودندن بالا کشیده اوج استقلال
اولش نهال نخل اندام باهر الاقبال (مسئله) نام سرو خوش شخرام باغ جاه و جلالی
منصب جلیل سرداری به سزاوار کوروب علم افزا میدان کارزار و وسبک
سمت رزم و پیکار قیلدی و اطراف و انجای ممالکه منادیلر صالوب بویوزن
ابراز مر اسم تنبیه اکید و اسماع لوازم فرمان رهین التا کید ایلدی که قلمرو
حکومتنده گوشه نشین مساکن و خلوتگزین اماکن اولان مرتب ساختکان
برک و ساز چنک و دشمن شکاران صاحب نام و ننگ

❖ بیت ❖

❖ دلبران خصم افکن شیر کیر ❖ ❖ خروشنده با جوشن و تیغ و تیر ❖
(نثر) بر طرف ساز صفای استراحت و مرتب مقدمات غیرت اولوب اردوی
آزین بسته مسئله جنگجوی رزم خویه مبادرتده نورد بادیه مسارعت و پیرامن
مرکز رکیز خیزیده دائره بند جمعیت اولوب هر حالده اول کعبه مجد و رفعت

ایک کویان اطاعت اوله ورؤساء قبائل عربدن حاکم سمت عراق حجاج بن یوسفه
 وعامل جانب حجاز اولان عثمان بن عفانه وعامل طرف یمن اولان علقمه بن مروانه
 ارسال برلیغ لازم الامتثال ایله اشعار فرمان قضا جریان ایتدیکه هربری تخت
 حکومتلرنده اولان ممالک معموره نیک رؤسائی جنودنامعود ایله جمعیتگاه سپاه مسلمیه
 علی جناح الاستعجال تجهیز وارسال ایدهلر و برادری محمد بن مروانه که حکومت
 قلمرو بصره وابسته ذمت همتی ایدی بالذات قاطیه شجاعان مرزوبوم می قوم
 ایله پیشگاه سرداری به روبراه اوله دیو مستقلا مظهر اکرام اقدام ایلدی
 همان که صبا ی فرمان عبدالملک رسیده ساحه صماخ مأمورین مذکورین اولدی
 شهراه عزیمتلرندن خس وخار تعللی رفت وروب ایدوب هربری فرمان سلطانه
 اطاعتی مهمترین مشاغل یلوب کروها گروه محل مأموره تفاهم ایتدیلر و اطراف
 تخیمگاه اجلالنده ضرب طوبله اقامت وترتیب صفوف اطاعت قلیدیلر تمام
 امر تحیز اجتماع پیوسته مرتبه کمال اولدقده بالذات عبدالملک عالیجاه خرامان
 صوب جمعیتگاه اولوب میان صفوف مرتبه عزانه بر خطبه بلیغه حسان
 پسند ایله زمزمه سازی نصیح و پند سر آغاز و لازمه حد و ثنای کار ساز بی نیاز
 غازی نواز د نصکره کیسه سر بمهر سینه سندن نقود و جواهر نصایحی بو وجهله
 نهاده طبق ابراز ایلدی و دیدیکه ایها الناس بو معنایی صواب اتما جلوه کر خاطر
 سداد آشنا کر اوله که شریان عدوی بدنهادده خون تعدی غلیان ایدوب
 درون زعونت مشحونلرنده جایگیر اولان ماده کبر و نخوت واختلاط
 فاسده شرور وضنت مایخولیای طمع لرینک رسوخ واشتدادینه
 و حرارت حای محرقه حرص و آز لرینک بحران اواز د یادینه موجب اولمشدر
 و بادخانه دماغ پر شر و شور لری هوای تغلب استعلا ایله طولمشدر نیشتر خنجر
 سرتیز ایله فصد اکحل جانلرنده بر مدت اهمالکز سببیه زیاد کی دماء فاسده
 جرأت لری اول سیه رویان خاکسارانی مبتلای سیف و سنان انتقام ایدوب نیروی
 بازو لینه غرور لریله بنجه زن دامن شرور قلمشدر بو بایده وارد اولان اوامر
 واحکام الهیه تفاصیلی رسیده کوش هوشکر ایکن ترغیم اوف و کسر جباه لری
 ماده سنده پر خاشکران سخت بازوی اسلامیة نیک مشت چهره فرسای از درازی
 ممنوع و لطمه افکار ساز قهر و جفاری مرفوع اولدیغی مستلزم عنایت

قهاری و طرف مخلوقدن مستوجب تذلیل و خوار بدر حالا مقتضای علوهیست
 مردانه وداعیه حیات عالمگیرانهم یوحالی مقتضیدر که سرمایہٴ وسع و قدرتم
 اول طائفهٴ خائفهٴ نک تذلیل و تحقیرینهٴ مصروف اولوب بر حلقهٴ رستمانه ایله
 جله سن فتنادهٴ خندق نه نابید هلاک و بوار و صرصر جنیش خیول دشمن
 شکاران ستوده کار ایله تودهٴ خاشاک جمعیتلرین تار و مار ایدهم خصوصاً
 تخت نشین حصن حصین قسطنطنیئه الیون عدو اللہک تاج لعین پرزورینی
 سربى سامانه برطاس آتشین پراخکر واستیصال ملک و مالتد نصکره تختنی
 تابوت محقر و کاخ مرمی حفرهٴ نیرانه برابر قلیق اہم آمال دروندر مذل
 کردنکشان عنود و مخرب ایوان عاد و ثمود جل جلاله الطافندن امیدوار
 و مساعدہ بیکه بولمتمس جانہ دسترس بولوب ارادت علیہ سی اول فتنهٴ
 پرسیتہ نک خذلانہ متعلق اولمغله رزق و ماللری وایہ سپاہ و اهل عیاللری تحفهٴ
 پیشکاه اولدیغی عن قریب مشاہدہ و محسوس بارکاه اوله

❧ بیت ❧

❧ نیکو شود از رحمت او کارها ❧

❧ نیکاد دهری طائعا او کارها ❧

(نثر) ایمدی یامعشر المسلمین و یاخوان الدین سز لری بومحمد جمع و تربیدن
 مرادم اقتدارو بأس و نجدت و فرط جرأت و جلالتکزه و نو قم اولمغله فتح ممالک
 دشمنان دین و قهر و کین کروه مشرکینه تعیین و ارسالدر اتباع فرمان
 خداوندی که فریضهٴ هر مسلمدر کما هو حقہ مؤدی قلیق ملحوظ خاطر همت
 کزینکز ایسه لازمدر که بودفعه حق خدا و رسوله قیام ایدوب شردمهٴ ذمیهٴ
 کفار لئامدن اخذ انتقامده درکار اوله سز و جله کره امیر و سپهسالار نصب
 ایتدیکم (مسلمه) دلیره که بدن عسکره جان و درون سپاهله قلب و دائرهٴ جنوده
 مرکز و آسمان اردویه آفتاب منزله سنده در کمر بستهٴ اقیاد اولوب پیرامن
 شمع منیر و جودنی باد اضرار اشتراردن وقایه ایچون فانوس والاکی محیط اوله سز
 و نشست و برخاست و سکون و حرکتده سایه وار تابع مقتضای طبع صواب اندیشی
 اولمغی واجبہٴ ذمت یله سز اگر بامر الله تعالی صہبای شہادتدن سر کردان
 زقدهٴ ممت اولور ایسه کند و نصکره امر امارت عسکر (محمد بن خالد

بن ولید الخزومی به منوط اولوب اکا دخی تبدیل منزلکامور حلت بارگاه اله لازم
کلور ایسه (محمد بن العزیز) سر عسکر و امیر اله و خدمت امانت
غنائمی رجا بن حبانہ مفوض قیلم و مسلمہ و لشکره آنی امین نصب
ایتدم لازمدر که فی عزاتک علی وجه التعمیم امر حفظ و تقسیم کف
بی سر قنہ وابسته اوله و ریاست قبیله تمیم (محمد بن الاحنفه) و ریاست
اهل همدان عبدالله بن قیسه مفوض اولسون دیدکده عبدالله ابن قیس که
تحقیق (حضرت شیخ) اوزره راوی حکایه دز قبول ریاستدن استکاف
وسبق عهدود ایمان ایله بسط مقدمات عذر خواهی و استعفا ایدیچک
ریاست همدانیان (صدق بن الیمان) الهمدانی به حواله اولندی
و قبیله ربیعیه (عبد الرحمن بن صعصعه بی و قبیله طی و لحم و خذامه
(عبد الله بن عدی) بن حاتم الطائی بی و قبیله قیسه (ضحاک)
بن مزاحم الاسدی بی و بنی امیه به و بعض قریشه (محمد) بن مروان
و قبیله کنده و غسانه (اصبع) بن اشعث الکندی بی و اهل حمزه
(عبد الله) ابن عمر بن الخطابی و اهالی جزیره و دلا و ران شامه (بطل)
مشهوری و ناهوران مصره یزید بن مره القبطی بی و مبارران کوفیه (هشیم)
بن الاسود النخعی بی و غازیان بصریه (سلیمان) بن ابی موسی الاشعری بی
و مجاهدین یننه (جابر) بن الجیر المذحجی بی و مرابطین خیاله (عبد الرحمن)
بن جریر بن عبدالله البجلي بی امیر قبیله و رئیس کتیه نصب ایتدکد نصکره
مسلمه سر عسکره توجیه خطاب ایدوب ای نورعینم سنی بو جیش انجم
شمار اسلامه

✽ شعر ✽

✽ جیش کما التج طامی الموج مصطحب ✽

✽ يضيق عنه سهول الارض والاکم ✽

(نثر) والی مطلق و فرمانفرمای محقق نصب ایتدم لازمدر که ذکر اولئان
جنگ آوران دشمن شکار و پر خاشکران مجادله کار ایله قدم بر قدم عزم
دیار کفار و قصد تسخیر ملک اشمرار ایدوب ملک روم الیون مذمومک
تخریب داور دیارنده بذل کنجینه اقتدار ایده سن و استیصال ملک و مائنده

بر طر فساز راحت و سکون اولوب فیافى مشاقى پویه گاه بادپای همت ایتکی
 واجبه ذمت یله سن و عباد الله رفق و شفقتله معامله ایدوب گروه مجاهدینه
 که رفقای طریقه جانسپاری و سربازی و رهروان بی کلال و فتور شارع
 پهنای مغازی در زر هر حالده مشفق و مهربان و هربرینه و الدخاطر نواز کبی
 دلفریب و راحت رسان اوله سن و زنهار و هزار زنهار جبار و عنید و مختال
 و فخور و املقدن نفور و خدور اولمغله همت قیله سن دیوب مدعای نصیح
 و پند سودمند فیصل و یردی و جمع سپاهی یگان یگان پیشکا هندن امرار
 ایدوب جمله دن سکسان بیک شجیع نامداری افراز و تشخیص و همرکاب
 مسئله قیلوب قهر عدویه تعیین و تخصیص ایلدی که اوتوزینی سوار و ساری
 پیاده ایدی

❖ بیت ❖

❖ سواران صرصر تک برق رو ❖ ❖ دلبران بیر افکن تیز دو ❖
 (نثر) آنکاه ترتیب صفوف سپاه و تعیین جای نبرد و مصافکاهه سر آغاز
 ایدوب دیدیکه انشاء الله تعالی تقابل فریقین لازم کلدکده محمد بن الا حنفی
 رئیس مقدمه لشکر قیلوب محمد بن مروانی میمنه و عبد الرحمن بن
 صعصعه بن میسر هیه و محمد بن العزیزی ساقیه تعیین ایدوب کندک قلب
 سپاهده جان کبی قرار ایده سن و طلا یعه بطلال فرخنده فالی معین قیلوب
 تنبیه ایده سنکه بطون لیالیده خدمت قراول و تجسس جوابنده درکار
 اولوب محافظه موارد و مداخل کتائب مذموم العواقب مخالفینده اعمال
 جواسیس بصیرت و اثباده ایده (و یعون القادر القیوم) ممالک فسیحه الاکناف
 روم موطنی اقدام جنود حیدری الهجوم اولدقده جل همتکن اول امرده
 هراس اندازی دل دشمنانه مصروف اولوب مبادی تصادفده ترعیب
 قلوب خائفه لرینه بادی اولمغه ساعی اوله سز باشد که صرصر هیبت
 فکن طاقت شکن صولتکردن اقدام تخاذله اقداملری مترزل و توده خاشاک
 جمعیتلری بر باد اوله هر چند طرف مشرکیندن آثار تثبت و اصطبار نمایان
 اوله قطعاً مرآت سیئه کری ژنکذیر تغیر ایتوب هجوم بی باکانه کره فتور
 کتور میه سز که حضرت قهار شدید البطش و عزیز ذی انتقام اول رهط

اشراك مهلكى وديار مستعدالد مارلر نك مخربى وچند ملائكه اول كروه
مكروهك محاربدر ايمدى لائق علوهت اسلاميه بودر كه زنهار اول قوم
مستحق اللوم بر كشته حال ايله مصافدن انصراف و مجادله بي باكله دن
انحراف ملاحظه سي پيرامنكر دخاطر جهاد انديش ووسوسه انداز درون
بي تكدر وتشويشكز اولميه كه فرار عن الزحف ارتكاب ايدن محنتان معجر
پوش جمعيتكاه فر داده پيشكاه مردانه بي نقاب نجات قدومدن ممنوع
اولوب خدادن غضب وعباددن بغض و ملائكه دن لعنه مستحق اولورلر
وهرامر پسندیده كه مصدز سينه كردن مشق اوله زنهار سزله باعث عجب
واغترار اولميه كه قتل ورمى وانكال وبونك امثالى افعال مستحسن الملاك
مبدع وموجدی خدای عز وجل در ديوب بعدذا افراد اجسادى مظهر
عز خطاب ايدوب اى برادران دين وعونه اهل يقين معلوم خاطر صداقت
زهينكز اولسونكه سزله امير وسپهد نصب ايتديكم مسيله دلاور نور عيتم
ثمره جاتم ومحصول مزرعه جنانمدر اتمام مهام غزو وجهادده بكايديمنى
وتبع كله رباوتر سينه دوزعدو فر سادر كه انكله پنجه زن دامن اعدا
وسرشكن دشمن بدلقا وچهره خراش اهل شقايم حالا وجودين جناب
واهب الاماله هبه ايدوب رجاى نيل رضاى مولاييله دمنى ومهجه سنى راه
خدایه فدا قيلدم بن كه سبيل حقه نورديده مى افندان ابا ايتميجك سزله
دخى واجب ومناسب اولان جان و باشه قالميوب دم هجومنده معين
وقفدار وحين سكوننده تحريض واغرايله مشوق سمت پيكار اولمقدر فرضا
هنكام اقدامده اشكال وهم وييم پاى بنديكران اهمتامى اولور ايسه بنان
تشجيع وتشويق ايله عقده ترددینه كشائش ويروب حواس جرآته خواب
سكون استيلاسيله سر نهاده باين اهمال وتوانى اولمق لازم كلور ايسه رشحه پاش
تنبيه وايقاظ اوله سز بحكم البشرى لغزیده پاى مزر لقه سهو وغفلت
اولديغى كور يلور ايسه خندق زلتن اخراجنده بازوى سعى وهمتى دركار
ايد سزديوب بالاي عرعر مثال مسيله بي در آغوش ايتدى وصنوف نوازشهاى
پدرانه ايله مخاطبات متضمن الالتفات شىروع ايدوب (ياحبيبي وثمره قلبى)
ديهرك ميانته ايكي سيف سرشكاف ذوالفقار اندام بند ايلدى كه برى تغ

مسلمه وبری شمشیر عبدالملك ایدی و سردولتمندینه کل کبی بر عمامه بیضا تکریر
ایدوب یرکوه پیکر اشهب صرصر خرام پیل اندامه سوار ایتدیکه مضمون
قطعه غرای بی مانند

❖ قطعه ❖

❖ تکاوری که یک حمله زیر پا آرد ❖

❖ اگر درازی امید باشدش میدان ❖

❖ زمین نورد چو شوق و فراخ رو چون هوش ❖

❖ سبک کذر چو جوانی و قیمتی چو روان ❖

(نثر) مبین اوصاف دلپسندیدر یوم جمعه ده که غره مبارک رجب ایدی ادای
صلاة ظهر دنصکره بحر موج عسا کرو جیوش نسیم اشارت عبدالملك ملك
آرا یله خروشه کلوب بدرقه بمن و اقبال و دلالت بخش فرخ فال ایلله باب
دمشق دن خروج ایتدیلر بالذات عبدالملك فرخنده صفات خدمت تعظیم
واجلال غزاة مدمر الطغاته کمر بند اهتمام اولوب درت فرسخ مقداری
محمده ک اختیار کلفه تشییع ایتد کدنصکره (ع) قنده کیم عزم ایده سن
عون خدا یارک اوله (نثر) مقالنی مخدوم عالیتر ادینک حرز بازوی جانی
(ع) حضرت خضر نبی قافله سالارک اوله (نثر) کلامنی رؤسای قبائل
واجنادک عنوان متاشیرامن و امانی

❖ شعر ❖

❖ و حیث اتجهم ساعدتکم سلامة ❖

❖ ویرعاکم الرحمن من کل جانب ❖

(نثر) مدلولنی افراد مبارزین جهاد آیینک پر کلمه کوشه سرو سامانی
قیلوب تیر قامت فرزند هو شمندن کان آغوشندن جدا قیلدی و دامن
اجفان ایلله کهر پاش سرشک اولوب برایکی ساعت خونابه فشان فرقت
و قطره نثارشک حسرت اولدقدنصکره

❧ نظم ❧

❧ رفتی و کشت حال من خسته زارتر ❧

❧ دل بقرار شد من ازو بقرارتر ❧

❧ سرکشته هوای توام ای بهار عمر ❧

❧ بادیده زابر بهار اشکبارتر ❧

(نثر) دیهرك پاره جگرو نور بصری اولان پسر نامور وعسکر مظفر باكر
و فریخی وداع ابدوب زبان شراره فشانله زبانه پاش فرقت اولدی

❧ نظم ❧

❧ الهی نصرتش ده تاز عالم داد بستانند ❧

❧ مراد دل تمام از بنده و آزاد بستانند ❧

❧ خدا وندا سلیمانی ده این فرزند جاغرا ❧

❧ که کام مور بخشد انتقام از باد بستانند ❧

(نثر) مضمونیه دعای قح ونصرتی لسان حال وقال برله تکرار ایدرك جانب
دارالاماریه عطف عنان عزیمت وعسکر صرصر اثر تخریب ممالک دشمنان
دین فکری ایله سمت رومه امله لجام پیکران همت قیلدیلر روزان وشبان طی
مراحل کنان طرسوس نام محله نزول ابدوب حوالیسی اعلام رنکارنگ ایله
لالهستان اولدقده فرمان مسئله سرعسکر بونجهج اوزره مقرر اولدی که
اول مقامده تمام بزنسه آرام اولته حسب الاشارة لشکر کش عالم بالایعنی
ابن ذکاء جلی ضیا طی منازل اثنی عشر ایدنجه طرسوسده مکث وقرار
اولتوب تکمیل مهمام پیکار ومشق رشق کارزاره اشتغال اولندی زمان نهضت
و آوان حرکت کلوب سنه مزبوره ایامی نهایت بولیمق اول محلدن نقل
زامله احوال اولتوب بلاد اصحاب شرک وضلا لدن عوریه نام محله
حل عقود حبال ائقال مناسب کورلدی

❧ ورود جنود اسلامیه بحوالی عموریه ومقابله نمودن شمعون ❧
❧ ومصاف کردن مسلمین و کشته آن لعین بدین ❧

حوالی عموریه مضرب خیام فلک فرسای مجاهدین اولدقدده جواسیس
خبر برلر بویامی اسماع کار آ کهان کروه با فرو شکوه ایتدیلر که حاکم حصار
نااستوار عموریه اولان شمعون ملعون مست شراب غرور اولدیغندن
هوادرلرندن نیجه بدمست خندریس خیلا ایله مترقب دم تصادم اولوب
نعره زن هل من مبارزدر پس سله دخی نامداران قبائلی زیرلواسته جمع ایدوب
بویوزدن مخاطبانه سر آغاز ایلدیکه ای مبارزان بیباک روای چاپکسواران
عرصه تک و دو معلومکن اوله که شمعون خدعه نمون جمع لشکرده بذل مقدور
ایدوب کندی امشالی علوج ایله پانها ده رکاب خروج اولمشدر حالا
سزلردن نیازمند وامید وارمکه مقتضای قوت قلب اسلامیه اوزره دبده
کوس منکوسی کوش هوشکره طنین ذبایدن احقر و انین دلخستکانه
برابر کلوب دیب خیول ناقبولی حرکت غله میان شکسته قدر مؤثر و کارکر
اولیه که بعونه تعالی نصرت سروش فرحت جیوشه توأم و تأید اله
عزیمت سپاهه همدرا کر چه اول خولک صفتان روبه درون مقضای کلیت
ایل اول امرده هریرنباح دلخراشه آهنگ ایدوب عوعو خاطر آزار ایله
اغلو طه کدر رسائی به آغاز ایتلری مقرر در اماهن بران یشه زاروغا وزه
شیران غابه هجوم وغوغا اولان مبارزان بیر انتقام اسلامه تاب آور مقابله
اولمغه اقتدارلری اولوب ناچار چنکال قهر و نکال جدل پیشکانه
کرفتار اولملری دخی محققدر دیوب هر برینک بالای اذعانه

الباس خفتان تسلیه د نصکره محمد بن الاخنی مقدمه و محمد بن مروانی یمده
و عبدالرحمن بن صعصعه بی میسریه تعیین ایدوب کندی قلب عسکرده ثابت
قدم و پاپر جا آماده خنک و هیجا اولدی و بطلال فرخنده قالی رئیس طلیعه
قیلوب مانند تیر پیشرو میدان دارو کیرایتدی

❖ نظم ❖

❖ فغان چاوشان هر گوشه برخاست ❖

❖ که بر رسم ادب صفها شود راست ❖

❖ سپاه از هر طرف صفها کشیدند ❖

❖ چو لشکر گاه شطرنج آرمیدند ❖

❖ کما اندازان کمانها بر کشادند ❖

❖ عقابان شکاری پر کشادند ❖

(نثر) القصه صفوف رزم آراسته قیلنوب بطلال همراکب اولدیغی شجاعان
و ابطال ایله استیصال شمن بد فعال ایچون روبراه مصافکاه اولیجق عسکر
شمعوندن بر بطریق بی توفیقه دوچار اولوب بر ساعت مقداری زمان کاسات
محاربه میانلرنده تداور ایدوب بعدالتصادم سراندازان طرفینک صراخی
انداملرندن سلافه خون ریزان زمین اولوب خاک سیاهی لاله کون ایتدیلر

❖ نظم ❖

❖ ز غلطیدن کشتگان در مصاف ❖

❖ شده پشته بر پشته چون کوه قاف ❖

(نثر) دلاوران طرفین هنوز سرکران خیار فتور اولماغین بروجله
امر جدال و قتاله مقدور ایتدیلر که نبرد گاه آسماندن سماک راح و بهرام خون
آشام بنان آفرین برداشته قیلوب سبابه کران حیرت اولدیلر (ع) فلاك گفت
احسنت ملك گفت زه (نثر) هنوز حجت قاطعه مر هغات مصقوله غزاتله
فصل دعوای غالب و مغلوب اولما مشیکن بطریق که کرده طریق بیر همناور فیک
چپ رو کریوه انهمزام اولوب سپر انداخته عنان ریز سلامتگاه کریز اولدی
بعده جله سپاه منصورالوا امواج متراکه دریا کی پیدر پی و فوجا فوج بر برینی
تعقیب کنان خرامان جای نبرد و پویان میدان تمیز جبان و مرد اولدیلر

❖ بیت ❖

❖ همه کس بازار جویند نبرد ❖ ولی گاه مردی شناسیده مرد ❖
(نثر) زایت فلکفر ساوینرهای کاه ربا ایله تلاطم صفوف دلاوران مبارزه
کاری کورنلر اشجار ملتفه الساق بالساق ایله کوه البرز و قاف حرکت کلدی
قیاس ایدر لر ایدی و شقه رنگارنگ خورشید التهاب جنبش و اهتراین تماشا
ایدنلر کار شهر اچینه سروش نصرت نمایان اولدی صانور لر ایدی

❖ بیت ❖

❖ شهسواران روز میدان نیزها جولان کنان ❖
❖ چون بر اطراف نیستان روز کین شیردمان ❖
(نثر) تمام لشکر اسلام ظفر انجام جای هیجاده الای الای قیام ایدوب
❖ نظم ❖

❖ بیابان همه پیشه شیر کشت ❖ ❖ جهانی پراز تیرو و شمیر کشت ❖
(نثر) طرفیندن کوسلردو کلیوب صدای کره نای محاکی صور قیامت
ودیده به طبل و نقاره هم آهنگ رعد پرهیت صهیل افراس جیادد مساز نعره
آهندلان اجناد اولوب طرف مشرکینده فریادها یا های و وایلا و آه و جانب
مسلمینده کلبانک عالمگیر الله الله پیوسته قبه آسمان وطنین انداز مسامع کرو بیان اولدی

❖ نظم ❖

❖ روارو برآمد بخورشید و ماه ❖	❖ هرا هر در آمد بهر دو سپاه ❖
❖ کلین کشت چرخ وزمین آهنین ❖	❖ زموج سلاح وز کرد زمین ❖
❖ هو ابرز میغ وزمین پرز برق ❖	❖ بدریای آهن جهان کشته غرق ❖
❖ شده بر صدا کبند لاجورد ❖	❖ زبانت خیولان کیتی نورد ❖
❖ زره برززه پشت رویین تنان ❖	❖ کره بر کره دست پیکان زنان ❖
❖ فلک را پر از رخنه کرده طاس ❖	❖ خروشیدن کوس روینه کاس ❖
❖ دلیران بر آشفته دیوانه وار ❖	❖ سپاه از علما شده سایه دار ❖
❖ کر یزان شده رحمت از سنیها ❖	❖ بهر سنیة نوشته کینها ❖
❖ پدر تشنه خون فرزند خویش ❖	❖ جدا کشته دل به از پیوند خویش ❖

(نثر) طرف مخالفین هریمت رهین دخی صف آرای مقاومت اولوب بر بردن

امیدمدد رسائیه پشت بر پشت و دست بدست کردا کرد قیام ایتدیلر لکن
 وضامت هوای راحت فرسای غوغادن اول خسته دلان زهره چاک مبتلای
 حای و هم ویم اولغله اعضا وجوا رحلری تبلرزه رعب وهر اسدن
 رعشه ناک اولوب پنجه زن قبضه تیغ اولغله مجال محال اولدی جیع کار
 و کردار لری مخالف اصول معقول اولغین ترانه اوایلارینه پای نابرجار لیه
 اصول طوتوب کف مطرب دفاف مشالنده اقدام لرزه ناکلری آهن رکابه
 طوقند قجه سامعه لرینه صدای درای مصیبت کبی زمزمه سنج فریاد اولور
 ابدی (القصه) جنود مؤیده مسلمه دن اولار رئیس المقدمه محمد بن الاحنف
 حله قیلوب

❦ نظم ❦

❦ نه یم از خدنگ و نه بآک از سنان ❦ ❦ قضا را بتسلیم داده عثمان ❦
 ❦ بجنبید و آمد بجای مصاف ❦ ❦ بسختی بی افشرده چون کوه قاف ❦
 ❦ در آمد بمیدان و جولان نمود ❦ ❦ نمود از دعوی فراوان نمود ❦
 (نثر) اول کون سلحشور معرکه زار فلک اثر یعنی جهان پهلوان مهرنبر شمشیر
 تیرینی نهاده نیام شام ایدوب ایرتسی علی السحر قدمه سرمیدان روز اولوب
 و رای جنه کوه دن تیر زران دو دشمنه بی عالمه پریشان ایدنجه دلاور مشارالیه
 وسائر عدو شکاران تیر افکن و سر بازان دشمن شکن شمشیر شیر زهره شکاف لرین
 خوابگاه غلافدن بر خطه آسوده قوموب تمام بر کون و بر کیجه علی الدوام
 جنگ و پیکار برقرار اولدی شویله کیم جانیندن نیجه پیاده سوار مرکب
 نعش اولوب نیجه سوار صحرای عدم انجام سمندور خس اولدی

❦ نظم ❦

❦ سراسر شده زوی صحن زمین ❦ ❦ زبس نقش بیجان چو دیبای چین ❦
 ❦ زنه ای صد باره و شاخ شاخ ❦ ❦ شده طعمه بر کرک و روبه فراخ ❦
 (نثر) سپیده دم که بیراق براق صلح افراشته قیلنوب وفود اضواء و انوار
 اردو که نهاره نفاقم ایتدیلر مسلمه جماعت اهل السنه و الجماعه ایله

ادای مکتوبه فجر ایدوب صوب روزی رسان مخلوقاته دست نیاز ورجا
برداشته قیلدی وکروه مؤمنین جهاد آیین غریوانین ایله ولوله انداز آسمان
وزمین اولدقد نصکره تکرار اقامت رزم وپیکاره اصدار فرمان قضا جریان
ایلدی

✽ بیت ✽

✽ دود ریاد کر باره جوشنده کشت ✽

✽ بهر سوی سیلی خروشنده کشت ✽

(نثر) جدال آموزان رستم نبرد وچکر دوزان هیجانورد بریدن حلات
هزبرانه سه سر اغاز و جان و دلدن برو جهله آهنگ تک و تاز ایتدی لکه روح
فرامر زوجان قهرمان

✽ بیت ✽

✽ صدهزاران آفرین ای پهلوانان زمین ✽

✽ بویله اولسون اولیحق عالمده قهر مشرکین ✽

(نثر) مضمون بر آورده لسان حال ایتکده بی اختیار اولوب قداحه مقاتله دن
درون مر قدلرینه جهان اولان شراره رشک غبطه آمیز خاک لحدلرندن
رسته اولان چترار نوخاسته بی همرنگ خاکستر ایلدی شمعون زوبه دزون
درع تجلدی بر دوش ایدوب سپر غیرت صوری ایله دفع نیزه و تیر دلبران
خنجر زن و شمشیر کیر تصویر یله صورت نمای تثبیت و قرار اولیحق طرف میسره دن
عبدالرحمن بن صعصعه تکاور مصر مصر خرمان خارش هم میر تحریرک ایله
سر میدان رزمگاهه سوروب

✽ بیت ✽

✽ سلیمان شد و یادرار اندر دود ✽ چه بادی که هم بادو هم دیو بود ✽

(نثر) بر مقتله عظیمه قیلدی که جیش پر طیش عدوی از قالدی که سرگردان
مفاوز پر یشانی قیله بعده عبدالرحمن بن جریر حله قیلوب اولدخی نیچه
خیث الوجود کفر آلودک سر نخوت پذیرین غدای شیر شمشیر و نیچه
سنگ جسم ناپاک طعمه مار سیاه زنجیر ایلدی

❦ نظم ❦

❦ گروهی خراشیده از تیغ و تیر ❦ گروهی بزنجیر خواری اسیر ❦
 (نثر) بعده محمد بن مروان حمله قیلوب ناکاه جریح نیره تیره دلان روسیاه
 اولغله مرهم تیز خیم اولق ایچون رو براه سمت خرگاه اولدی اندنصکره
 محمد بن العزیز حمله قیلوب گروه مکروه دوزخ نشینانک زمین سینله رینه
 جویبار تیغندن آب خرابی فرازی مرکی اولقدر اساله ایتدیکه مزارع و مراتع
 وجود بی نفع و سودلرین سیل فناغر قاب ایدوب فی الحال خاشاک جسم
 ناپاکلرین کلخن حیمه ایصال ایلدی

❦ نظم ❦

❦ بهر سو که شمشیر اوکار کرد ❦ یکی رادو کرد و دورا چار کرد ❦
 (نثر) پس آنکاه مسلمة دلاور مانند زره شیر جکر در نخبیرگاه صفوفه توجه
 قیلوب توسن چاپک خرام پیل اندامن که ماصدق کفته شاعر در

❦ بیت ❦

❦ رخشی جهنده تیز دواند خور و سیارو ❦

❦ از آهوان برده کرو در پویه و در تاختن ❦
 (نثر) مصافکاهه سوروب بروجهله جنک و پیکار ایتدیکه کافه مجاهدین
 اولروز دهادده خون عدویه سیراب اولوب مسلمة دلیره قطعاً اهل شقاند
 استغنا کلیوب کتدیکه زبانه خشم و کین مشعل و ملتهب اولوب یمین و یسارنده
 راست کلدیکمه شراره زخم ایله اذاقه چاشنی عذاب حجیم ایدر ایدی
 عبدالرحمن بن صعصعه و سائر رؤسای عساکر پیشگاه مسلمة به حاضر اولوب
 پیش رکابنده نمایان ایتدکری دستبرد مظفرانه و دار و گیر دلاورانه محیر
 عقول فحول اولمشدر بطل غازی سمنچا پیکر امندن جدا اولوب پیاده لکی
 حالتدن فرسان دشمندن نیچه نامدار سواری زین حیاتدن فتاده خندق
 ممت و روانه نشیب درکات ایلدی شمعون ملعون یوزیکرمی بیک مقداری
 شجیع نامداره استظهار غروری ایله قلبکاه سپاهنده ثابت و برقرار اولوب
 احتمال مغلوبیت و انهمزای اخطار قلب تشوش مداری ایتمز ایکن

❖ نظم ❖

❖ همی تابکر دانی انکشتی ❖

❖ جهانزاد کر کون شودد اوری ❖

(نثر) عبدالرحمن بن صعصعه عجله ايله ملتھا حضور مسئلہ يہ کلوب بوقاش
 زرنکار بشارتی پای انداز جنائب کتائب جیل العواقب قیامی و دید که (عنت
 جناب حقہ دما دم هزار بار (نثر) شمعون نابکار کجان خبیثی بو حین ظفر قرینده
 روانہ در کات حجیم اولوب سربنی سامانی کوی بازیچه کاه جهاد و دستخوش
 صمصامہ اجناد اولشدر همان اول طرفہ شبابان روان اولق کر کدر که
 ساحہ ملک عدو خس و خار منازع و مخاصمہن معرا اولوب حسب المرام
 اجتناء ثمار کام زمانیدر پس مسئلہ اکتاه پیام سعادت انجام سالف البیانده
 اهتمام ایدوب یا عبدالرحمن روایت ایتدیکک قضیہ متوقع الحصول تحقیقہ نندن
 جاز مسن دیچک عبدالرحمن مذکور بسط جواب ایدوب اثنای دارو کبرده علوج
 رومدن برینک کریبانی پنجه ضبطمه کبروب پرسش چکونکیء احوال ایچون
 اول دام افتاده یه نثار دانه کفتا ایتدیکمده الحاله هذه شمعون مقدمہ جیشنده
 مباشر مصاف ایکن دلاوران عربدن برینک جریج تیغ سرشکنی اولوب کله ایدولتی
 غلطان زمین فنا اولشدر دیو خبروردی دیچک هنوز کله شمعونک قطعی
 کلامی مقطعه تیدین بطلال فرخنده مقال کلوب سر آلوده نجون شمعونی انداخته
 زیر قوائم توسن سردار مظفر نصرت اترقیلوب همیشه سرکردنکشان مخالفین
 زیر سنابلک خیولکده بووجهله پایمال اولسون دید کده کابلک شکر و ثنا برداشته
 وریات سرور وابتهاج افراشته قلندی مسئلہ سر بریده شمعونی آغشته خاک
 و خون کور یچک روی نیازی نهاده زمین ابتهال ایدوب دمه السروری
 آغشته خاک سبجه هزارا دانه حد و ثنا قیلدی

❖ بیت ❖

❖ برین تیسر قحوظفر که جان بخشست ❖

❖ هزار شکر خدا صد هزار شکر خدا ❖

(نثر) ایدرک بقية السیوف کشتکاک خاشاک جسم ناپاکرندن ساحه غبرانک
 تنظیفنه اشارت فرما اولدی همانا اسود جنود روبه نهادان مشرکینک پوست

خیالترین اجساد بوسیده لرندن جدا ایتمکه مباشرت قیلوب اول خر طبعان
 علف خواری يك يك فرستاده چراگاه بوار ایتدیلر (الحاصل) اطفاء شراره
 زود میر وجود اشرار ایچون بروجله اساله جویبار قهر و دمار ایتدیلر که مسافر
 روز خر که سیاه فام شامی بر پا ایدنجه اول فتنه بر کشته دن اثر ماناید اولوب
 جله سی پریشان چنکستان این المفر ومظهر مقال تفرقوا اولدیلر براق لئک
 ولوک مجروح ومفلوک صعا لکه بدسلوک که پیش نیره پشت فرسای غازیان
 بی پروادن حصن عموریه به التجا آرزوسیه بادیه بیما اولمشار ایدی تعقیب
 اولنوب کشته لر یله دروازه مدینه مذ کوریه منتهی اولنجه طرفین رهگذری
 چارسوی قصابه دوندردیلر و درون قلعه ده بولتان ناتوانلر سیل عرمرم
 جیوش آهن پوش اسلامیه نک هجوم و خروشدن خس وخار کبی در دیکردن
 افتان وخیزان ان نشیکاه فراره پریشان و روان اولوب قلعه وخانما نلرین
 مقحمة الابواب ترک ایتدیلر علی الصباح که سردار لشکرگاه آسمان یعنی مهر
 منیر تابنده سریر درخشان سپاه روسیاه ظلامه شکست و یروب سپهسالاران
 ثابت و سیاری تارمار ایلدی قاطبه لشکر مظفر غضنفر فرا بهت واجلال ایله
 حصن عموریه به دخول ایدوب پسران نازنین سایه پرورد و عرایس عذر اعدا
 نادیده درد واقشه زربفت وامتنه دلکش بستر پنبه آکین ومفرش منقش
 جواهر کرانها ونقود نامعدود دیبای زرنشان وتقاریق مسک سود اقسامندن
 بر مرتبه غنائم کثیریه دسترس میسر اولدیکه تعیین مقدارنده مستوفی ادراک
 بین العجز اولدیغندن حسابن حواله قلم جذراصم قیلشدن

❖ نظم ❖

❖ زمین شدن بار غنیمت کران ❖	❖ ینکاه لشکر کران تا کران ❖
❖ دل و دیده مغلسان کشت پر ❖	❖ زبسیاری رخت اسب و شتر ❖
❖ زکافور عنبر زمشک عبیر ❖	❖ زسیفور دیبا و خز حریر ❖
❖ بیدار زیبا بقیمت فزون ❖	❖ کرانمایهائی زغایت برون ❖
❖ طرائف بخرمین جواهر بمن ❖	❖ زده توده در هر وطن ❖
❖ که دریابد آنرا مهندس شمار ❖	❖ نه سرمایه چندان درآمد بار ❖

(نثر) اجمالا داخل فذلکۃ تخمین محاسبین اولان فی بی نهایته مقداری بوجه
اوزره کشیده دفتر تعیین اولمشر که یالکز سنجیده میزان تقسیم اولان
زرناب یوزسکسان سکر کره یوز یک عددینه بالغ اولوب غنم جنسندن اولان
اون ایکی یک رأس اوله

❧ بیت ❧

❧ تاجهان رسم دستبرد نهاده ❧ ❧ دستبردی چنین ندارد یاد ❧
(نثر) بوتجارت راجحه ده جانب تاراج کران مسلمیندن تلف اولان سرمایه
ارواح مؤمنین تفقد اولند قدیه بومر تبه جان بازارنده التیوز اوتوز نفر غازینک
تقدینه روحی داخل همیان شهادت اولدیغی ظاهر اولوب طرف اسلامیه
بوندن غیری زیان ورأس المال وجود مرابطیه به بوندن زیاده نقصان
ترتب ایتدیکی رسیده مرتبه تحقیقدر مسئله بوفتوحات و غنائمی معرضه داشت
بارگاه سلطانی قیلوب کیفیت ضبط و حفظنده مترقب فرمانی اولیحق جانب
عبد الملکدن پیام اورا حسنت اولان برید سعید پی ذکر اولتان غنیمت (وفیک
بین الغامین) توزیعنه رخصتیا اولغین مأمور خدمت امانت اولان رجا بن
حیات مباشرتیه حق وعدل اوزره تقسیم و بدل اولندی بعده مسئله دلاورینه
عسکر طفر اثره اقدام تقدم ایدوب بالاتفاق جانب تکفوریه به تحریک دوال
عزیمت ایتدیلمی

❧ آمدن عساکر اسلامیه بحصن حصین تکفوریه و محاربه ❧
❧ تکفور بیدین و منهزم شدن مشرکین ❧

تکفور اکبر که مرعشین تختگاه استانبول اولان الیون تیره درونک دامادی
ایدی پیشگاه قلعه تکفوریه ده اسلامیان ایله آماده مقاومت اولوب حضرت
امیرالعربک بوشوکت واجلال ایله قدوم بی باکانه سن کور یچک تهیه برک

وسازتک وتازده بذل مجهود ایدوب میدان دلاوریده مرارا آزمایش وجود
ایتمش التی یک فرسان صرصر سوارایله عزم کارزار ایدوب طریقه مناقضه
اوزره غازیان مؤید من عند الله ایله مباشر جنگ و پیکار اولدی اذقالدی که
اول امرده سلاک صفوف مجاهدینی کسسته وعصای اتحاد غزاتی شکسته
قیلق مرتبه سنی نمایان ایدوب مراکز قرار کاهدن دائره سپاهی جدا قیله
(القصه) امراض هائله و بایئه کبی آفت رسان جسم لشکر اولوب مزاج
مجاهدینه خیلی اختلال و پریشانی ویردیاردن علیلدن راحت وحضور
برطرف اولدیغی کبی مبارزین دیندن سامان تحمل کیدوب

❧ نظم ❧

❧ تحمل کرچه محمودست لطف پیکران آرد ❧

❧ نه چندانی تحمل کن که مردی رازیان آرد ❧

(نثر) هربری آرزوی کناره سلامت ایله طرف برطرف تنهار و بادیه بقراری
اولق علایمی آشکار اولیحق مسئله رفع عقیره غیرت قیلوب (الی ابن یا اهل
الشام فلا شام لکم ان غلبت الروم علی دیار کم والی ابن یا اهل العراق
فلا عراق لکم ان تولیتهم من علوج الروم الیوم یعلم الله لکم صدق الیقین)
دیوب چار جهت معسکره نعره زن حث و تحریض اولدی ورجان حیات
دخی طرف آخردن (یا معشر المسلمین الی ابن تنهرمون یا اهل العراق والدین
من اهل الصلبان وعیده الاوثان) دیو فریاد برداشته قیلوب نقل آیات وعد
ووعید ایله تقدیم مراسم تهدید ایلدی و مبارزین کوفه دن برشاب شجاعت
نصاب خلال صفوفده جولان کنان تشویق شجعان ونفس پر قبول قبول
تأثیری ایله تهییج لجّه جدال واشعال نأره قتاله اشتغال ایلدی بوکلمات غیرت
آمیز حیث آنکیز تب زد کان فشل وجبن اولان ساده لوحان کار نادیده به
فسون صحت اولوب کالاول تحصیل مزاج کین ستانی ایتدیلر و کانون سینه لرنده
ملتهب اولان نار غیرت ایله زبانه پاش خرمن جمیت کفار و آتش انداز خائمان
صبر و قرار اشرار اولدیلر شویله که دود سیاه آهاری اژدهای آتشین دم
رنککده اوج هوایه متصاعد اولمغه باشلدی امانه چاره ارادت عایه قهاریه
عسکر مسئله نک فی الجملة کوش مالنه تعلق ایتکله دلاوران اسلامدن بطلال

غازی و محمد بن مروان ودخی نیجه مردان جان ستانک خیول و سر اکبته
 آسیب زخم سنان دشمنان اصابت ایدوب بالضرورة پیاده مباشر مبارزه اولق
 لازم کلدی بودار او کبر و هرج و مرج اثناسنده قضا ایله تکفور مغرور اندام
 مسئله یی آزردہ زخم تیغ ایدوب فتاده بستر ناتوانی قتلغله مجموع لشکر چند سر
 بریده کبی حرکتدن قالوب رونهاده خاک دمبستی اولدیلر بوسبب ایله نیجه
 ضعیف القلبک درونفہ خاطره انصراف و عودت و سوسه انداز راجت اولوب
 انہزام اهل اسلام تحقق بولمش ایکن عبدالرحمن بن صعصعہ و محمد بن
 عبدالعزیز ہر بری بر طرفدن هجوم شیرانہ وجہلہ دلیرانہ ایلہ برہمن کتبہ
 اصحاب شرک و فساد و دغدغہ و انداز وجود اهل بغی و عناد اولدیلر
 شکستہ نہال وجود مسئلہ دخی فی الجملہ آب و تاب افاقت نمایان اولوب
 نسیم فتح و تائیدینہ رایات فلک سای اسلامیان تحریک و لجہ شوق مؤمنین
 ہیچہ باشلدی * اول کون رؤسای قبائل دست شمشیر کیر الی ایلہ ادای
 فریضہ غرا و زبان جوہر پاشلری ایلہ تحریض و اغرای جنک و ہجایہ
 مشغول اولوب (یا اهل الاسلام اليوم اليوم یوجب الله لکم الرضوان) مقالہ سی
 پیرایہ تیغ زبان پیر و جوان اولمش * مسئلہ دخی اشعار سلامت و جودی ایچون
 بانک بلند ایلہ بنم مسئلہ سر عسکر دشمن شکن دلاور حدلہ کلمہ وجودم
 حرف علتدن صحیح و سالم در احتمال فقدانلہ پریشان اولنلر حضوریمہ کلوب
 جمع اولسونلر دیو بشارت فرمای عسا کر اولیحق قلب لشکر دہ قوت جدید
 پیدا اولوب آن غیر منقسمہ عسکر مسئلہ غالب و مظفر و رھط فجرہ منکوب
 و مدمر اولدی

❖ یت ❖

❖ دولشکر شد از قدرت کار ساز ❖

❖ یکی سر نکون و دکر سر فراز ❖

(نثر) چند کفار مستعد الادبارک کمال ہر یمتلی ہنوز آشکار اولما مشیکن شاہ
 انجم سپاہ ظلام امداد عسکر اسلام ایچون ہمعنان رجال الغیب ہمجناح
 سروش نصرت اولمغلہ یعنی طلیعہ شام اردوی دشمنی اخاطہ قتلغله اعداء
 لٹام دوزخ مقام بالتمام منہزم اولدیلر

❦ بیت ❦

❦ ز تیغش شدند انچنان تار و مار ❦

❦ ز خورشید تابنده چون شام تار ❦

(نثر) بطلال فرخفال باب مدینهٔ تکفوریه به شتاب ایدوب و دروازهٔ حصارده
نسر طائر وار قرار ایلدی ❦ و حصن مذکوره انجا امید یله جان آتوب کلان
بر کشتکان بی سروسامانی قید علایق صحنن تخلیصه مشغول اولوب نامداران
مشر کینی بر ربر جانب بئس المصیره ارساله اشتغال ایتدی ❦ مبادی شبد
سرتکفور مغرور صولجان تیغ شجاعان ایله نشیکاه تیرانه غلطان اولمغین سائر
خذه فجره طرف طرف پریشان اولدن غیری درمان بولوب ❦ رهگذرلی
مغیلا نزار تیر و تبر اولمغین پلاس هزار پاره عمرلی آویخته چنکال اوله رق
رونهاده خالک مرک اولوب غارتاریک مقبره دن غیری نهان اوله جق بر بولنماغله
جمله رونهاده کورستان و انزوا کرده نیران اولدیلر ❦ و غارتکران عرب
بلامزاحم درون قلعه به وضع قدم ایدوب انای تصور رنده کنجایش پذیر تخیل
اولیان مر تبه مغنم کثیره به دسترس اولدیلر ❦ متفق عایه نقله خبر در که
بو قدر حرب و قتال انانسانده کناره کیر صحرای شهادت اولنلر بشیوز مقدارینه
بالغ اولمشدر ❦ و بوقتح و نصرتده امین بیت المال (رجا بن حیات) دفتری
موجنبجه آویخته چنکال شهبازان جدال اولان تحف امتعه فاخره اقسامندن
غیری تکفوریه مالندن داخل میران تقسیم اولان زرناب التی کره یوزیک
التون اولوب جمله سی قطار عدلله میان میان مجاهدینده توزیع و بدل اولندی ❦
و مسئلهٔ شماحت آیین کندو وایه سن دخی ایشار مبارزین ایتدی ❦ ساحة
حصن تکفوریه خس و خار وجود اشرا اردن منطف و پاک اولد قد نص کره
صحن لطیفنده یکر می کون تمام اختیار مکث و آرام اولنوب بعده سماوه کبرایه
عطف زمام یکران اقدام ایتدیلر

❖ آمدن مردان ممالک کشای عرب ❖ بقلعهٔ سماوه و مصاف
❖ کردن جیش ظفر مقرون با فریطون خدعه نمون ❖ میسر شدن
❖ فتح قلعهٔ سماوه و کریمخت ❖ افریطون بجانب مسیحیه ❖

اول زمانده مدینهٔ سماوه متان و فسحت و معموریتده آبروی جمیع قصبات و بلدان جهان اولوب چار جهت عالمه چهاردر عظیمی مفتوح و کشاده ❖ و هر کوشه سنده هزاران هزار مائدهٔ عیش و صفا آماده ❖ بر شهر عظیم ارم نظیر ❖ و برجایکه رفیع دلپذیر ایدی ❖ سر رشتهٔ کوتوالی قلعهٔ مذکوره افریطون نام بطریق بی توقیق و وابستهٔ دست تصرفی اولوب میان کبرای کبران دوزخ آشیانده کمال ثروت و یسار ایله صاحب اشتهار بر مغرور نابکار ایدی ❖ طنطنهٔ شوکت حشر اسلامیة هراس انداز طبع پروسواسی اولیحق تدبیر محافظهٔ شهرستان وجودینه مأمور اولان محارزان حواسی دلبستهٔ حیرت اولوب مستشار سخیف الفکر و واهمه دن بو بایده چاره خواه ارشاد اولدقده رهنمای سمت کریم اولمغین ناچار فرار ایدوب قلعهٔ سماوده تحمل اضطراب تحصن ایلدی

❖ بیلت ❖

❖ یکی رخت می بست بهر کریم ❖ یکی تیغ و یکان همی کرد تیز ❖
(نثر) از جانب دلاوران عسکر ❖ وزه شیران صفدر ❖ پیرامن حصار دن نزول ایدوب اول مظنهٔ کنج شایکان اولان شهر عظیمی از درلر کبی احاطه قیلدیلر و درون قلعه ده چابگیر اولان گروه پرشور که نیروی بازو یینه غرور ایله کندولرین شیر قوی پنجهٔ غایبهٔ قهر و زور صانورلر ایدی ضفادع و دیدان و موران کبی هر بری بر سوراخ کور ماننده کریم دن غیری چاره نجات بولمیدیلر دشمن شکاران آهنین دستک صدمهٔ کوه افکنلر دن چهرهٔ حضور لری خراشیده

وافکار اولیان بعض خود پسندان غرور اندیش پرتشویش احتمال مقاومت
 پرخاش آزمایان مجاهدین ایله و رای باروی قلعه دن جنک محنه‌ایه آغاز ایدوب
 مدافعهٔ تهمتان رستم نبرد ایچون وضع مناجیق ایدوب حجرانداز طرف لشکرگاه
 مسلمین اولدیلر * بوطرفدن دخی کاتدین تدان مدلولیله عمله آهنگ و ترتیب
 مناجیق ایله آغاز جنک اولوب مسلمین مشرکینه و کفره مؤمنینه و رای جداردن
 رمی ججاریدرک تمام قرق کون رسم کارزار برقرار اولدی ایلم اربعین جدال نهایت
 بولایق هوای مجادله ده نوع اعتدال نمایان اولوب خاکشهاد مشرکینه جرات
 خوف و خشیت دشمنکله سردی زهریر خذلان ایله خون جگر لری فجمده ایکن
 ذوبانه باشلوب چشمه سار دیده لرندن شکل خونابه ده روان اولدی بالاخره
 تسلیم مفتاح قلعه دن غیری تدبیردن مأیوس اولوب طریقه ایصال خبر انقیاد
 و ابلاغ پیام اهلا و سهلاده متردد لر ایکن بطارق افریطوندن بر بطریق
 سینه حریق مهتدی سمت استیمان اولوب حجامه تیر ایله جانب معکسه
 نامه پران ایلدی * و مظلومونده الطاف مسلمه دن نیازمند امان اولوب مرغ روحم
 بنجه سختگیر شهبازان عسکر دن سالم قالورسه یعنی همای همت مسلمه کجشک
 پرشکسته وجودیمی زیر جناح حایته آلوب وعقاب جانشکار نبال مجاهدیندن
 خلاص اولوب فضای آزادی به صالمق جائز اولور ایسه ابواب مسدوده قلعه دن
 برین بخت همایون شجیع العرب کبی کشاده قلیق ذممه فرض اولسون دیو
 عهد ایلدی باب احتمال فتح قلعه منسد ایکن بوخبر ورودی ایله ابواب
 مسرت مفتوح اولوب حصن درون مسلمینه هر طرفدن تجاریان سرور شادمانی
 قطار قطار احوال تفاریق کامرانی ایله دخواه بشلدی

❧ بیت ❧

❧ مشو ملول که فتاح باب مشکلهها ❧

❧ که یک دریچه بیند د هزار بکشاید ❧

(نثر) شبانگاه دربان قصادر یچه زرین جناح روزی اغلاق و پرده نیلی فام شامی
 آویخته باب قلعه هفت آسمان ایتد کده اشارت مسلمه ایله بطلال خجسته حال
 روانه دروازه حصار اولوب بطریقه تقدیم لوازم عهود و موایق ایتد کد نصکره
 اول درناک ککرده طریق قلعه نک دراعظمندن کلید انسدادی برداشته

قیلوب بطل هم رکاب اولدیغی ابطال ایله ابطال طلسم وجود بد سکا لان ایچون
 در حال درون حصن معظمه وضع قدم قیلدیلر ❦ وغافل و آگاه نأتم و یا انتباه
 مصادف اولد قلمری روسیاه ککرده راهی ابلاغ پیام و او یلای اهل و عیال ایچون
 در کات حمیمه ارسال ایتدیلر ❦ و قلعه نك سائر ابو ابدن دخی اقبال انسدادی رفع
 ایدوب مترقب رخصت دخول اولان منتظران آن رخصته اسماع مضمون
 آیات نصر و فتح ایدیجک جمله مجاهدین موحدین شکر گان جمله کویان اشارت
 (فاد خاوها) ایله یکدیگره مرده رسان اولوب مسلمنه و مسلمین دخول قلعه
 سما و ایله کامکار اولدیلر

❦ بیت ❦

❦ چو فیروزی مر د کرد دیدید ❦ ❦ در چاره رازود یابد کلید ❦
 (نثر) و صحن زیباسنده بسط بساط زرا ندود عیش و عشرته اشتغال ایتدیلر
 افریطون تیره درون حرکت مذبح ایله کندی ن بردن یره اوروب بر سوراخ تنک
 حفره نشاندن مثال مار زخناک دم بریده نالان و عریان تخلص جسم یتاب
 و توان ایدوب برک خزان کی افتان و خیزان قلعه مسیحیه به القاء خرلاشه
 وجود ایتدی ❦ بومر تبه های وهوی و غوغا اثناسنده اولکون عسکر مسلمیندن
 طقوز نفر غازیدن غیری بر فردک کبوتر جانی آشیانه بدندن بالکشی جانب
 جنان اولدی

❦ بیت ❦

❦ چوازر کران شد ترا زوی شان ❦ ❦ با هن قوی کشت بازوی شان ❦
 (نثر) بعده سالما و غانما مقر افریطون اولان حصن مسیحیه قکننه عزیمت
 قیلندی

❦ عزیمت فرمودن عساکر اسلامیه بقلعه مسیحیه و هجوم کردن ❦

❦ شماسن و مقابله نمودن با سلامیان و کشته شدن شماس و مظفر شدن ❦

❦ اهل ایمان ❦

افر یفزون که یغما کران موحدیندن هارب (و خزب الله غالب) بچہ سندن
تخلیص متاع حیات ایچون برکنج سلامتہ طالب ایدی کیدرک قلعه
مسیحیه به التجایدوب وجود محنتکشنه اول جایگاهی ملجا و ملاذ اتخاذ
ایتشیدی * مجاهدین نصرت قرین اول کبرکبر آینه آنده دخی مجال راحت
قومیوب آیت کریمه (سعدیهم مرتین) مضمونی اوزره تکرار میاشر جنک و پیکار
اولدقلرین مشاهده ایدیچک رئیس مقدمه الجیشی اولان شماس نام خناس
پروسواسی بحدو قیاس لشکر سلاحپوش و مردان نیزه بردوش ایله مقابله
مسلمه و مسلمینه فرستاده و جانلری حقیقجه ضرب و حربه آماده قیلدی *
نتیجه سخن شماس پرمکرو فن سسکسان یک شجیع و بهادر کافر تیغزن ایله
مقابله چند ظفرین مؤمنینه خروج ایدوب

❧ شعر ❧

❧ بوقت لایطیق الیثفیه ❧ ❧ مساوره و لالذنب اختیلا ❧

(نثر) بداء سرر ادهه تصادف ایتد کده بی تردد و توقف هجوم ایدوب
کوز آچدر مغله اسلامیان ترتیب صفوفه زمان بولایوب

❧ نظم ❧

❧ دلیری بهنجار کردن نکوست ❧

❧ چو کار افتدت کار کردن نکوست ❧

❧ بجایی که هنجار بایدنه زور ❧

❧ شود شتر بیچاره دردست مور ❧

❧ درنکی که ان نیز بجای نیست ❧

❧ عدورا قوی کردن ازرای نیست ❧

❧ شتاب و درنکی به شکم خویش ❧

❧ سلامت دهد مرد انجم خویش ❧

(نثر) بووجه ناماً مول اوزره گروه دشمنک هجوم بدیهی الظهورینه
صورتتمای مقاومت اولوق ناملایم دستور حکمت اولغین عسکر اسلامکینه
جانب سماویه انصراف وعودتی مناسب قانون عقل ورویت کوریلوب
بالضرورة طرف مذ کوره عنانریز اولوق صوابدید حکمت شناسان باهر التمیز اولدی

❖ شعر ❖

❖ اللیل داج والکباش تتطاع ❖
❖ فن نجا برأسه فقدرنج ❖
(نثر) شماس لعین سائر فجره دزوخ مکن ایله تعقیب جیوش مسلمین ایدوب
ظمان تفسیده لب قفاع دارو کیر اولان غزناک نیجه سنه اسقای صهای
شهادت ایتدیلر قلعه سماویه ایصال ساز و سلب سلامت قیلنر مجددا ترتیب
ادوات غیرته بذل همت قیلوب ینه بالاتفاق خرامان سمت پیکار و روبراه
کیرو دارو کار و زار اولدیلر (القصه) پدشگاه قلعه سماویه ده ینه صفوف
مصاف آرسته قیلنوب

❖ نظم ❖

❖ خروشی برآمد زهر دوسپاه ❖
❖ بر فتند یکسر سوی رزمگاه ❖
(نثر) رایض چاپکسوار خاور کنار میدان مشرقدن نهایت حله مغربه
ات سور نیجه عسکر اسلامدن یک یوز نفر دلاور سر نهاده زانوی خور و مستریخ
ضریح پر نور اولدیلر عاقبت شماس لعینک سر نکبتداری ربوده شیر شمشیر مسلمین
اولیحق افریطون تیره درونک خس وخاشاک قواسی ضرام اضطرابه مختدم
وخانمان صبر و قراری منظم اولوب خول زخم خورده کی نفس خساست طرازی
ایله قصد سربازی و اغاز کاو تازی قیلوب سرمیدانه ات سوزدی و دلاوران
عربدن مبارز طلب قیلدی

❖ بیت ❖

❖ در آمد بمیدان بقصد نبرد ❖
❖ همی کرد جولان و بخواست مرد ❖
(نثر) نره شیران عربدن جره الحرب عالی نسب مسلمة والا حسب مقابله
خصم بد کیشه خروج ایدوب برقاج حله رستمه ایله تحریک قداحه
کشا کشدن صکره ناکاه شعله پیکان سنان ایله وجود ناز پرورد مسلمه داغدار
زخم اولوب ارد نیجه محمد بن عبدالعزیز میدانه چیقوب قضا ایله اولدخی زخناک
سنان دشمنان اولدی بعده عبدالرحمن بن صعصعه چیقوب اولدخی زخناک
اولدی بعده محمد بن الاحنف حله ایدوب اولدخی زخناک اولدی بعده
محمد بن عبدالله بن سعید چیقوب اولدخی زخناک اولدی بعده عبدالله بن جریر

حمله ایدوب اولدخی زخمناک اولدی بعده امین بیت المال شجیع فرخفال
 رجا بن حیات آهنگ حلات حیدرانه قیلوب عون مدد رسان کائنات ایله
 طرفه العین ایچره پنجه کشتی لئیک وجود پرخبائیک کشته وعیدیم وفرستاده
 قعر جمیم ایلدی درعقب ضحاک بن زید سلمی حمله قیلوب اولدخی خود رسان
 بدبختان مشرکینه بروجله نماینده قهر و کین اولدیکه چشم بدینلرینه
 پهن دشت جهانی تنک وتار ایدوب راه بیابان فسادن غیری مقر و کوشه
 جاه غیادن اعلامقر بولمادیلر لکن حداعتدالدن بیرون جدال و قتاله
 کوشش ایتمکله وخامت هوای کارزار جاننه کار ایدوب حرارت شوق آخرت
 ایله لوله نبره ستیزه کاران بی اماندن شربت شهادت خوشکوار نوش ایدوب
 ریان سلسبیل رحمت اولدی بواشاده محمد بن عبدالعزیز که سابقا زخم خورده
 دست قهر بدکیشان اولمغله سر نهاده بالین ناتوانی ایدی بر مقدار افاقت بولوب
 سمند چا پیکرامی پالغزیده مغاک قعر رها اولوب بی بریده رفتاره اقتداری
 برطرف اولمغین افریطون ملعون فرصت بولوب اولازخم سنان ایله جسم
 نازپرور دینه آسیب رسان اولدی ثانیامقراض تیغ ایله کردن کافور التباسدن
 فرق پرلماتی جدا قیلوب اول سرور دولتمندی انداخته جانب اسلامیان
 ایتمکله باد پایان صرصر اثر طایع مجاهدین جدل پیشه متوحش اولوب
 میان عسکره نهائیده المواضطراب دوشدی سابقا دشته وقعه ضحاک ایله
 سینئه تحملاری چاکچاک ایکن (ع) یک داغ نیک نشده داغ دکر نهاده (نثر)
 فقدان وجود محمد بن عبدالعزیز زخم بر زخم داغ برداغ اولوب طلب مرهم
 راحت آرزوسيله هر بری بادیه پیمای این المقر اولق فکر نده ایکن مسئله و بطلان
 زخم سابقدن فی الجمله افاقت بولوب تکرار سر اغاز جنگ و پیکار ایتمکله
 اثناء تراکم سخت مقاتله ابر کف بطالندن صاعقه تیغ خونبار سر ناپاک
 افریطونه در حال نازل اولوب مغزو استخوانک خرد و خیر ایدیچک بالای
 کوهسار سر نده آشیان ساز اولان زاغ جیفه خوار جان بحسی شکاف
 تارکندن نشیکاه دوزخه پرواز ایلدی کویا استراق سمع ایچون صوب سمایه
 توجه نبی ایله بالای کوهه عروج ابلیس ایدی که شهاب تیغ بیدریغ بطالندن
 مطرود و رجیم وزور قهر قهر ما نیسی ایله فتاده قعر جمیم اولدی

❖ شعر ❖

❖ عفاريت نرمی بالشهاب لدى الوغی ❖

❖ و قدرمی العفریت بالشهب فی الفلك ❖

(نثر) هلاکئ افریطون دوزخ مکان حیاتبخش اسلامیان اولوب بو عنایت
 بدیهی الظهور الهیه قاطبه فته اسلامیه نک مایه نشاط و انبساطی اولغله
 ترتیب ضیافت شکر ایچون قدمنه کلشنسرای شوق و سرور اولوب مجموع
 جنک آوران دسته کل وریحان کبی بریره مجتمع اولوب دماغ دشمنان عطسه
 فرای قهر و دمار اولدیلر و سرنا تراشیده خون آلوده افریطونی بالای نیره
 و موی ثولیده پر خون ایله توغ نصرت کبی پیش رایات فرقدسای اسلامیه ده
 برداشته قیلندی بومر تبه دنصکره لشکر کافر سپاه جلادت اثر مسئله ناموره تاب
 آور مقاومت اوله میوب بالضروره کریوه کرد بیابان هزیمت اولمق لازم کلدی
 کتاب اسلامیه دخی بقیه السیوف فته پرسینه نک جیفه اندام هاویه مقاملرین
 انداخته خندق اسفل سافلین ایدوب مستعد استخدام اولنلرین پیرایه سلاسل
 و اغلال ایتدیلر بر حصن مسیحیه یی دخی فتح ایدوب اول قلعه غنایمدن
 بیک کره بیک ویکرمی ایکینیک زرناب کامل العیار داخل میران تقسیم اولدی
 و مسیحیه دیدکلری سواد اعظمک شمش جهت جهانه ابواب جنت کبی
 هشت در عظیمی کشاده و چارسوی واسواقنده اسباب تنعم و صفا حددن
 زیاده حاضر و اماده اولغله برمدت آرامگاه سپاه اولغله روا کوریلوب
 الی ای مقداری بلده مذکورده اختیار قرار اولندی و دارالامان دمشق
 معمرده حوالی مسیحیه یه منتهی اولنجه کافه ممالک و نواحی زور پنجه
 طاقت شکن غزاة ایله داخل حیطة تصرف اسلامیان اولوب اها لیلی ناچار
 التزام نموده جزیه و باج و تعهد کرده عوارض و تکالیف مسئله اولدیلر
 و تفصیل فتوحات مذکوره آستانه عبدالملکه عرض و اعلام اولنوب استشاره
 اقدام و احجام ایتد کلرنده ینه پیام سعی و اهتمام وارد اولغین استیصال
 تحتکاه الیوشه توجه لازم کلوب اول سمته قدم بر قدم عزیمت و نهضت
 قیلندی

❧ آمدن جیوش بقرارگاه الیوش ومد مرشدن آن مدهوش ❧

قرارگاه الیوش مدهوش اولان بلدة صغيره وصف آخر ايله شهر تپذیر اولیوب مالکی اولان لعین بی دین مذکوره اضافتله مشهوره و بلدان سالف البیانه نسبت ايله مداینه صغیره اولوب صحنده قرار ایدن شرزمه اشرار ضعیف الوجود قلیل المقدار اولغله اجناد انجم اعداد مسلمه ايله مقابله یه استعدادلی حاکم قسطنطینه طرفدن استمداده الجا ایدوب جانب مر دود مذکوره الجاوارسال مال و رجال باینده بسط رجا ایتدیلر کار فرمای دارالملک استنبول دخی اسعاف دلخواه لرندن فوق المحوظ مساعدده ایدوب اول تقریب ايله الیوش بیهوش التی بیک مقداری کافر نیزه دار ايله پیشگاه مدینه مذکوره ده آماده کارزار اولدی نه حال ایسه بر کون بر کیمجه صورت نمای غیرت اولوب بالاخره کندی کشته نصال جدال و عسکری پامال اخیال آجال اولدی اول بلدة صغیره ده مع صفرها و حقارتها بی نهایت نفایس امتعه و نقوده دسترس میسر اولوب مبارزین دین آنده دخی فوق المحوظ نصاب کامرانیدن محظوظ اولدیلر اجناس اثواب و لباس بحد و قیاسدن غیر یالکر التی بیک و قیه ذهب تمام العیار وایه مردان کارزار اولدیغی مجمع علیه نقله اخبار دزاند نصرکه مقتضای رضای عبد الملك ارا ايله توجه نمای جانب قسطنطینه عظمی اولوب کذر کاهنده اولان قلاع و بقاعک عوما بی زحمت و تکلف و بلا تردد و توقف

❧ بیت ❧

❧ بانکه ناکشیده یکی تیغ از نیام ❧ بانکه تلهاده یکی تیر در کان ❧
(نثر) داخل قبضه تصرف جهانگیر اولدی

✽ توجه نمودن مسئله نامور بادلاوران عسکر بجانب قسطنطنیه ✽
 ✽ وعبور کردن دریا و مباشرت فرمودن بنیاد حصن غلطه ✽
 ✽ وجامع کبیر ✽

جناب مفتی الابواب و مسهل الصعاب و حضرت میسر الامال مسبب الاسباب
 یوقدر حصون ممنوع عن الدخول دن رفع اقفال تعسر قیلوب مفاتیح
 تصرفلین بلا تعب و وتعدرتسلیم ید مؤید مسئله نیکبخت فرخنده فال
 ایتد کد نصکره

✽ نظم ✽

✽ عروس مملکت آن برکنار گیرد تنک ✽

✽ که بوسه بر لب شمشیر آبداز دهد ✽

(نثر) آرزوی در اغوش غانیات فتح و ظفر لاه بازی علو همتن که موزون نهال
 شجره ثابت الاصل ایمان و دیانت در کردن معشوقه استانبوله آویخته فیلق
 ملاحظه سیله بر طرف ساز صبر و سکون اولوب بی کلفت منازع و مخاصم
 و بی محنت مقاوم و معارض (ع) فتح و نصرت در عین و عز و دولت در یسار ✽
 (نثر) فتح ممالک و دیار ضبط نواحی و اقطار ایدرک مقابله قسطنطنینه ده
 نزول ایتدیلر

✽ نظم ✽

✽ دایری که نصرت بود یار او ✽	✽ نیارد کسی تاب دیدار او ✽
✽ ازان روی سرمست هیئت فزای ✽	✽ که فیروز منداف ریش خدای ✽
✽ بترسد ز نجیر و آهو کسی ✽	✽ فراهم شوند ارچه یکجایی ✽
✽ زهی دولت مر دفر خنده عزم ✽	✽ که نصرت بود یار او روز رزم ✽
✽ نیاید بجهد این سعادت بجیب ✽	✽ که نا که بیدار کرد ذرغیب ✽

(نثر) پاسبان چارسوی هفت آسمان اولان ماه تابان سکز کره تبدیل شکل ایله اطراف افقی جست وجواید نجه یعنی دفعة کاه بدرو کاه هلال اشکانه تمثیل ایدوب صور مختلفه ده تجسس جوانب عالم قیلنجه محل مذکورده اختیار آرام اولوب طناب خیام نقل و حرکتی مربوط اوتاد قرار ایتدی

❖ نظم ❖

❖ چو جیش دران کشور افکند جوش ❖

❖ برآمد ز کشور نشینان خروش ❖

❖ گروهی بهر در حصار ی شدند ❖

❖ گروهی دکر زینهار ی شدند ❖

(نثر) و بوائشاده جانب رومدن احضار عملة و من دوران و تهیه معماران و مهندسان ایدوب مستوفی سفن معابر اعداد نصرکه عبور بحره شروع اولدقد نصرکه لشکر الیونک بعض خود پسندان وز عیسی که سایه پروردناکار دیده ابتزل اولغله زور بازوی موحدیندن یخبر لرایدی اوچ کون روی آبدریح عاصف و هوای مخالف کبی مانع کذار اولق زعمیه متصدی کارزار اولدیلر ولی دلبران صرصر هجوم و کوه ثبات گروه محالفینک جرأت مغلوبانه لرینه قطعانکه اندازالتفات اولیوب بی وهم و بی باک جست و چالاک نسیم نوبهار کبی عبور بحر ایدوب خاشاک وجود اشرازی تارومار و کله لرین حباب دریای قهر دمار ایتدیلر اند نصرکه حذای قسطنطینه ده فرسخین فی فرسخین بر حصن آسمان ماسه وضع اساس ایدوب صحنه حالیا عرب جامعی دیملکه مشهور اولان سعید لطیفه طرح انداز بنا اولدیلر حصار مذکور مدار قهر عدوی پرشر و شور اولغله مدینه القهر نامیه تسمیه اولندی اسلامانکه بنای حصن مذکورده آغاز ایدوب اساس ایچون حفر خندقه شروع ایتدیلر الیونان صحن جهانده کندوره جای قرار بر طرف ایدو کن یقین ایدوب وجود بی نفع و سود لرین حفر کوره مباشرت قیلدیلر بنا که روی اردنه حیقوب صورت ارتفاع پیدا ایتدی مشرکین بی دینک حصن ویران ابدانی خا که برابر اولوب اساس ناستوار حصار دولتری قعر زمینه کچدی برج و بارور که کنکره بروج آسمان کبی رونق انتظام بولدی ملاعین بد آیینک دیوار ناپیدار وجود لری

رخنه رخنه وسينه بی شکیب و سکنه لری چاکچاک اولدی قلعه نك هر قلعه شاهقه
کردون تماسی که تمام اولوردی دولت سریع الزوال مشرکینک برکن رکیفی
منهدم اولوب قلعه اتفاقلری صورت ویرانی بولوردی پرداخت صخره پاره
ایچون استادلر هر تیشه که اورورلایدی سرکرد نکشان مغورینه طوقنوب
مغز و استخوانلرین خرد و خیر ایدردی وزیر تیشه دن جهان اولان اخکرلر
شراره حجیم کبی جانلرینه اراثت حالات عذاب دوزخ قیلوب احراق خرمن
حیاتلرینه آتش افروز و برق خانمانسوز اولوردی و ضرب تیشه دن پران اولان
سنگ ریزه دخی حوالی شهر اشراهره پریشان اولوب مرغان راحت و حضورلرین
کشته بیجان ایتمک سنک فلاخن و محصول مزارع صبر و طاقتلرین افتایه
تکړک بلا کورینور ایدی طرح ابنیه و مساکنه مباشرت اولندقدده تقطیع
نجارلر هزاره لر که کشیده قیلدیلر اول مبتلایان کشاکش امید و بیمه خراش
جان پر عنا و سو هان عمر فرسا اولوب شجره جسم ناپاکلرین پاره پاره ایلر ایدی
واره دن متساقط اولان ریزه اول افعی نهادره قطار مور اولوب هم نیچه
شیرنر کچن مغرورلری اهلک و افساده درکار ایدی مسمارلریله اجزای بناتک
یکدیگره پیوسته اولدیغن کورد کچه کلید بدنملاری بر بندن بربند جدا اولوب
کویا باشلرینه جلاد قضایوزیده قرمش میخلر قاقرا ایدی نتیجه سخن اول
حصن حصین اسلوب متین و طرز رصین اوزره تمام اولیجق الیونیا نك بنیان
سامانلری خراب اندر خراب اولوب عسکر موحدینک دور و دراز مکث و قناره
عزیمتلرین مشاهده دن فوق الغایه پریشان حال اولدیلر عاقبت رهین (الغریق
یتشبت بکل حشیش) مقتضای رأی سخیف التشویشلری بوکار ضروری بی
مقتضاولدیکه بالای قلعه قسطنطنینه ده وضع مناجیق ایدوب مسافران جنک
آوران ایله ایراقدن مر حبا ایله لر هر چند بومقوله ادوات جنک آور ایله
تدبیر مدافعه ده بذل مقدور ایتمشلرایسه کار کر اولیوب سبزه جویان شیردل
و شتر کینه و رزم آزمایان آهن دست پولاد سینه بی باک و بی پروا میدان کار زارده
حیدر کرار وار کوکس کروب مکث و قناره قرار ویریدیلر و اثبات دعوی
بی باکی ملا حظله سیله طرح بساتین و حدائق و کروم ایدوب انامل ظفرله
حسب المرام اجتناء فوا که امل و کام قیلدیلر و رجعت و ایاب احتمالتک خاطر لرینه

کتور میوب همین مقیملر کی مرکز غیرتده ثابت واستوار اولوب سمت اوطانه
 قطعاً نکه انداز ارزو اولیوب تمام یدی سنه بوحال اوزره آیین رزمه خلل
 وریلیوب قانون خونفشانی وقواعد کین ستانی اجرا سنده سرمو مساحده
 جواز کوستر لسی هر صبحکاه که دربان زرین کلاه قلعه دوازده کنکرة آسمان
 عصای زرانود شعشعه اتکا ایدوب مصرای باب نهار اولان صبح صادق
 و کاذبی کشاده قیلور ایدی طرف مسئله مسلیندن هجوم ومطاره ده وجانب
 الیون مشر کیندن مدافعه ومطارحه اسبابنه تثبیت اولوب شبانگاه باب نیلی
 پرده شامه کلید سپین ماه آویخته اولدقده الیونیان حصن ستانوله کریز
 ایدوب هربری ممائل حفرة نیران اولان زیر زمینلرنده رونهاده خاك ضجرت
 واسلامیان مدینه القهره رجوع ایدوب سردار ذربفت اوتاغ خورشید تشریف
 جلوه کاه مشرقین ایدنجه لحاف (وجعلنا اللیل لباسا) ده فراغ بال ایله غنوده
 خواب راحت اولورلر ایدی همانکه سهسار نهار برق براق صبحی افرشته
 قیلوب بستر زرنشان کهکشانی نور دیده ایده وزال زمانه عمود محبیری
 سرعفریت زنیکی سیرت ظلامه حواله ایدوب غرفات طاق زیرجد رنگ آسمانندن
 تماشای کو کبة سلطان شام ایدن اطفال وزنان ثوابت وسیاره اغلاق روزنه
 مطالع ایتد کد نصرکه هربری منزلهگاه اختفایه کیده بنه کالاول رجال قتال
 آهنگ جدال ایدوب سمد صرصر خرام عزمی زیران وتبع زهره شکاف
 قهری دزمیان قیلورلر ایدی ایام هفت سال مذکوره ده طریقه مستحسنه سلوک
 مجاهدین اولوب دارالخلافة دمشقدن جلوه کر منصفه ظهور اولان تحول
 کارفرمایان سلطنت خبرلی کوشزد عسکر اولمادین وسست رایان واهمه
 پرست میانه تفرقه اختلال ویرمدین برکون مسئله جمیع افراد اجنادک تهیه
 وتجهیزلرینه اصدار امر ایدوب حسب الاشاره مجموع کتابت وقبائل بالاتفاق
 باب اعظم قسطنطینه یه شد نطق هجوم ایدوب

✽ نظم ✽

✽ اجل فتنه را کار سازی نمود ✽

✽ بزرگ بازرگ دستبازی نمود ✽

✽ بکردون شد از نای زرین خروش ✽

✽ بدریای لشکر در افتاد جوش ✽

(نثر) الحاصل مبارزین طرفین آهنگ دارو کیر ایدوب هنکام شام ایرد کده
 ینه عسکر اسلام آیین پیشین اوزره قرار کاهه رجوع ایتک اعتقادی ایله
 جرأت نمایان وسخت چان دشمنان درون حصن ستانبوله دخول ایتدیلر
 لکن پرخاشکران دشمن شکار مسلمان فتح قلعه دن غیری وجهله تسلیه
 خاطر بولیه جفن پیدینلر تیقن ایدوب قبای صبر و قرارلری چاکچاک اولدی
 (ع) یاکام من براید یامن زجان برام (نثر) دیهرک حل عقده تعسر
 فتحه سی و دودند ان همت اعمال ایدوب یدی کون مع الیالی علی التوالی
 مؤئل مؤمنین اولان مدینه القهره وسوسه رجعتی خاطره کتور میوب پیشگاه
 دراعظمده کروه مجاهدین ایله کرا کرد فوجا فوج قیام و مستمر اقدام
 نیل مرام ایتدیلر بوهفت روز فیروزده که دشمنان بلاندوزه محاکم احوال
 (سبع لیال وثمانیه ایام) در صرصر پرخاشه سکون کلیوب یالکر آینه
 تیغ بطالده مشاهده صورت مرک فنایدن زوسیاهلر عدد قریب من ماته و سائر
 دلاوران لشکرک کشته تیرو تیری التوزدن متجاوز اولق اوزره تحقیق
 کرده راست کویان نقله در بوجهله امتداد مدت محاصره دشمنان بدطینته
 ارانت احوال قیامت ایدوب ایام مذکوره ده که ساعتی (مقدار خوسین
 الف سنه) کورنمشر مشاهده ایتدکلری شداید جانکدا از هفت سال سابقده
 کوردکلری آسیب دور و درازی منسی اولوب سیلاب راحت شوی مشقت
 صفحه سینه بی سکنه لردن محو نقوش طاقت ایتکه

✽ نظم ✽

✽ چون نباشد درد تو پروای درنگ ✽

✽ پای همت برکش از میدان جنگ ✽

✽ بگذر از فکر دلازاری غیر ✽

✽ بر زبان ران نکته الصلح خیر ✽

(نثر) مضمونی اوزره سمت استیمانه مهدی اولوب طرف مسلمة سر عسکره
 بوجهله ارسال نامه مصالحه کونه به تصدی ایتدیلر

✽ صورة مكتوب ✽

(الى مسلمة بن عبد الملك امير العرب من اليون (اما بعد) فقد احرقنا بلادى وقتلت بطارقتى وحصرتنى فى مدينتى وبلغت منى كل مبلغ وقداردت ان اجمع عليك جوع الروم كلها ثم اصول عليك صولة واحدة افرق جعك واقتل اصحابك وابدد شملك ثم انى احيت ان لا اجعل ذلك وقد عرمت على مصالحتك على ان احقن دماء اصحابك واصحابى وعلى ان اسلمك وتسلمنى فان ذلك ابقى لك مكتوب مرقوم رسيدة ينشكاه سردار مظفر ومعرض رؤسا وقبائل واركان عسكر اوليجق بوطرز بلاغت طراز اوزره نغمه پرداز جواب اولق استصواب اولئدى

✽ جواب مرغوب ✽

(بسم الله الرحمن الرحيم) من مسلمة بن عبد الملك الى اليون كلب الروم (اما بعد) فانك ذكرت ان تجمع الجموع فلو قدرت فعلت ولكن الله مهلكك ان شاء الله تعالى وهذا امدادى يأتى من الشام وهم ذوالباس والتجدة وهم اصحاب الدين والقرء آن لا يريدون الا قتالك يطلبون بذلك الجنة لا يريدون الدنيا ولا اهلها هم اشد حبال الموت منك للحياة يطلبون بذلك جنة النعيم واما ما ذكرت من امر الصلح فانى قد آليت بيمين ان لا ارجع الى بلادى حتى ادخل مدينتك فان ابررت يمينى والاوقفت على بابها حتى اموت او يفكها الله سبحانه

علی یدی واما ماد کرت من مالک و ما تصالحنی علیه فان ذلك حقیر عندی
 ذلیل فی عینی ان کان قد عظم علیک کثرت ذلك فانه لا یکثر عندی و بعد
 ذلك فانی ان وصلت الی مدینتک والافهی الجنة * همانکه الیون مضمون
 کتاب عتاب مشحون مذکور حاوی اولدیغی زهرابه مذاق سوز جواب
 تویخ آمیز ایلله تلخ کام اولدی جان خیشنه آتش اضطراب دوشوب ماده
 امتدادات حیات اولان جگر صد چاکی پاره پاره ولخت ولخت اولوب شکل
 خونا به ده شکاف دیده سندن پر کاله پر کاله زمین سینه سنه ریزان اولدی
 فریاد کنان جامه دیران تنف شعرات ریش و کیسواننه مبا شرت ایدوب
 مسئله نامور غضنفر اتقام نهنگ التقامک دخول قلعه دن غیری طریقله
 تسلیه سی بین الاستحاله ایدو کن تیقن ایتکله حضرت امیر العربک دخواهنه
 مساعده اولور سه حیت جاهلیه سنه شین و عار لاحق اولوب اقرا نی اولان
 ذوالقرونه رهین شمتات و نفرینی اولق لازم کلور جواز کوستر مرز ایسه
 بومقوله خصم چیره دستک پنجه قهر و نکا لندن تخلص کریبان جان ایتیه جکن
 یلور الحاصل کشاکش تردد و تحیره عذاب اضطرابه دوشوب بالاخره
 مرادات مسئله بی اسعاف و مضمون جوابنه اتقیاده ناچار اولوب شفاها مکلمه
 تفاصیل امن و امان ایچون بالای دروازه قلعه به صعود ایدوب مسئله نک
 در حصاره قریب تشریفی درخواست ایلدی مسئله سر افرازدخی صور تنای
 جواز اولوب برقچ خطوه حرکت ایتد کده الیون مغبون قرطه اکرام و تعظیم
 ایلله عرض منظومه نیاز ایدوب ای سپهسالار سرباز اسعاف ملحوظاتکه
 راضی و رضای خاطر کدن زیاده رعایت و اکرامه ضامنم لله تعالی بعد یومنا
 هذا بولا کشان ایلله معامله ده طریقۀ رفق و ملایمتی پدشهاد ایدوب اساله چشمه
 خس بند خون مشرکینده ادوات استعجال انداخته کنج توانی قیل و قطع عروق
 حیات فجیره طغاثده مشر فیاب غزاتی براز زمان اغماض و مسامحه و تأخیر ایلله حالا
 طویله تصر فکده اولان خیول و دواب اقسامندن و خزانه ضبط کده یولتان
 امتعه و اثواب جنسندن مر جم و معتبر صنوف تحف و هدایای فاخره اعداد حضرت
 او نوب مجلا پیشکش مهل عالی قیلقی مقرر دزد دیچک مسئله نوع رضایی
 مشعر تحریک گوشه ایروبی قبول ایدوب عسکر اسلامه که اول زمانده انجق

الشمس يك مقداری مر دبرد باقي قالمشیدی توجیه خطاب ایدوب ای دلبران
دشمن شکن وای نره شیران خصم افکن حالا مصلحت وقت ومقتضای مقام
وبحث طویل الذیل مجادله نك سیاق وسباقه ملایم کلام اولدر که کتابت
اسلامیه مسلح ومکمل صف بند تهیو اولوب بو محله اشارت فرمائده مترقب
اوله دیدی پس عبدالسلام وعسکر اسلام بالاتفاق التام نعره سمعوا طاعه یی
پیوسته کنبند کردون ایدوب تابع ومتبوع کیمروار ائسه پیرامن سردار
عالی تبارده صف صف قیام ایتدیلر

✽ نظم ✽

✽ دکر باره شیران بجوش آمدند ✽   ✽ بسر افکنی درخروش آمدند ✽
✽ کشیدند از قاف تا قاف صف ✽   ✽ بکوشش نهادند جانها بکف ✽
(نثر) الیون بو جمعیت سپاهدن وتکرر تهیو ناکاهدن پروهم ویم اولوب فزع
وفر یاده باشلدی جانب سردار نصرت شعار دن استفسار داعیه ترتیب
صفوف ایدوب بندن بومر تبهده انقیاد وفرونی صدورند نصکره تجهیز
لشکر تهیج ناره ضرردن مر اندر دیدی مسلمه دخی بواخکر ناره خاطر سوز ایله
فتیه فروز داغ درون الیون بدروز فتنه آموز اولدیکه حالا عزیمت مر دایم
بو هیچ اوزره قرار داده در که حصن قسطنطنیه یه بای وجه کان دخول
ایتمیجه رجوع ایتمیم ومعبد کیرک که ایاصوفیه نامیه شهر تپذیر در جمیع
عجایبک چشم جهان بینم تماشا ایتدیر نتیجه کتیم معلومک اوله که بوامل
دروم پیوسته حصول اولور سه فیه والادر قلعه ده متوقف دم تشریف
قابض الارواح اولق ذمت همته واجب اولمشدر زیرا الحاح دخول قلعه ده
سبق یمین حسبله مجبورم ومقتضای حیت دینه ارتکاب معذور حشه مانع
قوی اولمغله بوامینه حصولته بدل کنجینه اقدامده معذورم دیچک ناچار الیون
مخزون دخول قلعه ده رضا کوستردی اما بر مقدمه عاجزانه بسط ایدوب روی
نیازی فرسوده زمین ابتهال ایتدی ویدیکه ای خداوند معظم وممالک کشای
مسلم سپهسالار ثابت قدم بومر اد خاطر عاطر کدخی قرین حصول اولسی
علی الرأس والعین وذمت بلا کشمه دین اولسون (ع) قدم بر چشم ماند خیر
مقدم ✽ (نثر) نهایت الامر نیاز مندمکه جمله عساکر نصرت مأثر که مساعد

دخول اولوب يالکز نفس نفيسك ايله تشريف بيوره سز كه بوقدر جيش ييكد
وكرانه سينه بي طاقت مملكت متحمل دكلدر شويله كه مجموع سپاهه اجازت
فرماي دخول اوله سز قطان شهر ك اخلاص آسايشلرينه باعث اولوب دبدبه
حشر اسلاميه دن خاتمان كفر زير و زبر اولور وعلى هذا التقدير مفاد مصالحه
نابود و نتيجة استيمان مفقود اولوب بوجا بدن مصروف كنيجينه نياز ورجا
لغو و هبا اولق لازم كلور ديدى مسلمة غاليجناب زبون كشاك مخالف دأب
دليريدر ديو اسعاف مرام اليونه جواز كوستردى و تنها بي نصير و وفادار عزم
دخول شهر اشراي ايدوب بطلاله تنبيه ايلديكي كندى تخت رياسته علم كش
انقياد اولان آهن دلان اجناد ايله در قلعه بي محافظه ايدوب لازم كلور سه اغاثة
واعاثة يابنده بذل مقدور ايليه شويله كه مسلمة اداي مكتوبة عصر دن صكره
سالما خروج ايدر ايسه مر حبايه والا وجودينه بي دينلر آفت رسان اولدقلى
متعين اولور سه پس اخذ انتقامه اقدام ايدوب خاتمان الونيانى مظهر
(فجعلنا عاليها سافلها) قيله و عيادا بالله تعالى بوامر مستكر مقرر اوليحق
امر امارت عسكر محمد بن مروانه مفوض اوله ديو اهتماما تمهيد مهام وصيت
قيلوب متوجه دخول شهر اولدى

❖ يئت ❖

❖ برآمد بر آهوى توسن دلير ❖

❖ چو خورشيد رخساره بر پشت شير ❖

(نثر) مرويدر كه باب حصن قسطنطينه يدي سال ايدى كه بخت دشمنان
دژ مكش كي مسدود اولوب ايكي غريق برى برندن اميد مدد رساني ايله
يكديكره آويخته اولدقلى وجه اوزره اول در اعظمك جناحينى غرقه در ياي
خون اولغله برى برى ايله معانقه ايدوب احد مصر اعينى مدت مذ كوره دنبرو
واتسكاي جانب جدار ايتمايشدى الحاله هذه تشريف مسلمة ايچون مفتوح
اولوب جناب مسلمة دخى ترتيب اسباب جلادنده مبالغه ايدوب كمال شكوه
وشوكت اميرانه ايله ركاب اشهب صرصر خرامنه كه ماصدق گفته شاعر در

✽ شعر ✽

✽ وكل ذوایة فی رأس خود ✽ تمت ان تكون له شكالا ✽
 ✽ بود التبر لو امبسی حنیدا ✽ اذ احذى الحديد له نعالا ✽
 (نثر) بی با کانه وضع قدم ایدوب خلعت سفید مختشمانه لرین دربر و عمامه
 بیضای امیرانه سن بر سر قیلوب طرفی دستار مطلائی خاور پیکرندن ایکی زانوسنه
 ایکی طیلسان زرانودین شعشعه وارصالوب پدر بزرگوارینک تعلیق ایتدیکی
 سیفی در میان ایدوب ونیره دشمن رباسن انه الوب دراعظمندن درون
 حصن مستحکمه ات سوزوب

✽ نظم ✽

✽ بنسدى درون راندىكران چنان ✽

✽ كه كوشنده رابسته از كف عنان ✽
 (نثر) سمند باد پای همایون قدمنه گوشه مهیز تیز تورد کده زیر نعل مه
 پیکرندن زور توجه صرصر اثری ایله جهان اولان هر شراره جهان
 افروز دیده دشمنانه برق خاتمانسوز کورینوب چار جهت شهر اشرا ره آتش انداز
 اضطراب اولدی بوجمله که بنیان صبر سامانلری خاکستره دونوب خاتمان جسم
 و جانلری خراب اندر خراب اولدی الیون ککرده تحمل نوعا عرض احتشام
 و تجمل خاطره سیله در قلعه دن مبعده کیره وارنجه جمله کفاری رهگذره
 ترتیب ایدوب (متکین علی اسلمتم) صف صف قیام ایتدیردی سکان عالم
 بالا اول یکه تاز قهرمان روشن بوجرات رستم پسندینه حیران اولوب

✽ نظم ✽

✽ افرین ای روزكارك قهرمان صفدری ✽

✽ عرشه آص شمدنکرو تیغ ثریا جوهری ✽
 (نثر) مضمون ترانه زبان استحسن ایتدیلمسله دلیر بو قدر جمع کثیر و شرمه
 شرتپذیر میاندن نه شیر نجبر کیر کی (ع) التفات ایتمز کذار ایلر خرامان شیر
 (نثر) مصداق قجه بی پروا روان وقصر متضع الارکان الیون طرفه
 خرامان اولدی اول بی دین تیره بخت وآواره تاج و تخت بالای کاخدن جبهه
 سای خاک پای امیرالعرب اولق آرزوسیه نزول ایدوب تعظیم تام ایله

اولا التمام ایدی عجم الایادی مسلمان ایلہ اظهار کمال تواضع ذل افتقار ایلدی مسلمان
 دخی کوشه چشم ایلہ نگاه انداز التفات اولوب رسم مألوف اکا برملوک اوزره
 الیون سمنسن دیو فی الجمله مظهر عزو خطاب ایدی بک جواب نعم صدورند نصرکه
 پرسش سمت ایاصوفیه قیادی الیون ذلیل طرف عبادتگاهہ دلیل اولوب
 مسلمان سمنند چاپکخرامنه سوار اولدیغی هیأتدن درون کنشت مذکوره دخول
 ایدی بک بطاریق وقسیسین ورهبان فزع و فریاده بشلیوب بز وضع جبین
 ابتهاج ایتدی کمز سجدہ گاهمزی روامیدر بورسمہ پامال ایلک دیو آغاز
 کریه وزاری قیادیلر مسلمان واغلو طه بی مال هرزه خواران بدفعالدن تحاشی
 ایتوب مینہ و میسرہ تماشا ی عجایب تمایل واشکال ونظاره غرائب تصاویر
 محیر الزجالہ اشتعالده ایکن برکوشده کرسی زراندود اوزره موضوع
 چشمانی یاقوت احمر دن وینسی زمر دا خضر دن مصنوع برصنم اعظمہ
 نظری دوش اولدیکہ تعیین قیمتده صراف دقیقه شناس ادراک
 بین العجز اولوب سیر دقائق نقوشندن شخص باصرہ حیران ومدخوش
 اولور بلاتردد توقف صنم اعظمہ مذکوری زجر الهم اخذ ایدوب قریوس
 سرجنه وضع ایلدی بودستبرد بی باکانه سندن رهبان بوکره فتاده دریای
 اضطراب دامن الیونہ صارلدیلر و ناله و فریادی اوج آسمانه صالیدیلر
 ای شاه کبران نیچون بو حالی کوسترسن و دین مسیح و آیین نصاراتک بو وجهله
 منزل ومہمان اولدیغنه مساعد اولورسن دیوجفایہ باشلدیلر الیون مؤاخذه قوم
 مستعد اللؤمدن مضطر اولوب مسلمانیه بومضمون اوزره نیازمند اولدیکہ ای امیر
 عرب وجهانکشی بی تقصیر والانسب رعایت خاطر عاطر کده بذل مقدور
 اولمشیکن جلہمزی آزردہ آزار ایتدی بک یتیمی عاقبت معبودمزی دخی دست
 قهر کدن تخلیص دامان و کریان ایدہمدی لطف ایلہ بزی بویله تعجیر ایتہ
 جانمزی معبودمزی الوب کتمہ دیدی مسلمان دخی قسم یاد ایدوب (ع)
 هیہات تضرب فی حدید بارد (نثر) بوالتماس بی تماس حیر قبولہ موصول
 اولوق بہر حال امر محالدر خواه ناخواہ بالجبر والا کراه اولوب کیدرین دی بک
 الیون کلام بی نفوذینک دل مسلمانیه عدم تأثیرین کوروب فرط تأثر دن
 نالوک نیازی جانب و ہبانیہ انداختہ قیلوب ای بلاکشان بدکیش و کشیشان

پرتشویش بوتیغ قضایی دست چوپ ممانعه ایله مدافعه‌یه امکان خاطره سن
 برطرف قیلق کر کدر کندی پرداخته دست صنعمز اولان صنم ناچیزی
 الوب کدرسه (ع) کهن زنبیل در بغداد کم نیست (شر) بحق المسیح
 والصلیب کندی مالدن سیره بوندن فاخرو پرکار بریادکار معبود پیدا ایدین که
 سائر مسجود و معتقد من انک یاننده کوه مر داری قدر اعتباری اولیه
 زرا شویله که حالا مسلمة تنها و یالکز برادم بوقدر یک کافر جکر در میانندن
 جمله نك معبودنی الوب کتمک منافئ حیت جاهلیه کبرانه در دیوب سالک
 سمت عناد اوله یز بطل معلوم الحالدر در قلعه ده مهیا و بهانه جنوی غوغادر
 فی الحال کلوب بی تکلف صنی الدیغندن غیری جمله مزی صنم بی روح مقامنه
 قویوب چاپیای اجسام مزی پاره پاره قیلور دیجک دردناک معبودنا پرداخته لرنک
 کندورندن عاجز و بیچاره ایدوکن تیغن ایدوب بالضروره ترک نزاع
 امتناع ایدیلر و مسلمة صنی پیش زین زرینده معبدن اخراج ایدوب الیون
 ناتوان یک دوان کبی پیش رکاب امیرالعریده پکیان و دوان اولدی
 وسط شهره کلد کلرنده رغمالهم صنی بالای نیره سنه نشانده قیلوب ملاعینک
 تحقیر وجود و تشهر معبودلرنده بذل مجهود ایلدی رهبانیه و بطارقه بو حالی
 کوروب ناقوس و ارزازار فعانه باشایوب دست سینه کوپلرین دره طباباز
 ملامت قیلدیلر (ع) مصائب قوم عند قوم فوائد (شر) هر چند ابلیس
 لعین درون مشر کینه القای اهلاک مسلمة ایله و سوسه انداز فساد اولمش ایسه
 ملاحظه استتباع تخریب و التزام هلاک قوم و قبیله لری عروق و اعصاب
 جراً تلرین کسسته قیلوب بالاضطراب یجلد ایدوب تجرع زهرابه قهر
 و دماردن غیری تدیردن مایوس اولدیلر

❧ بیت ❧

❧ برق غیرت چو چنین میجهد از ممکن غیب ❧

❧ خود بگو که من دل سوخته خرم چو چه کنم ❧

(شر) مسلمة نامدار تماشای غرایب شهر و بخانه ده وقت معهوددن تجاوز
 مکش و قرار ایتکله زمان معهود مرور ایدوب غروب قریب اولمشیدی حتی بطل
 دخول قلعه یه تهیو ایدوب تنبیه مسلمة اوزره مباشر قتل عام اولق مقامنده ایدیلر

فضل کرم کار ساز ایله طلیعهٔ صبح پر نور ظفر ظهور ایدوب مشرق باب قلعه دن
 خاور شعشهٔ پاش کبی روی منیر مسئلهٔ کشور کیر باش کوستروب جلال تابداری
 (فی ایمن الاحیان) نمایان و مشرف ساز انجمن اعیان اولیحق جسم عسکره
 تازه جان کلوب کلبانک شکر و ثنا وز مزهٔ اهلا و سهلا بی پیوستهٔ قبهٔ
 آسمان ایتدیلر

❖ شعر ❖

❖ بشری لقد حصل الاقبال والظفر ❖

❖ المسلمون علی الکفار قد ظهروا ❖

(نثر) پس انکاه مسئله و سپاه شیرنجیر کیر کبی فرح و فخور و متهم و مسرور نعره
 زنان مباهات کنان دارالامان قدیم لری اولان مدینهٔ القهره رجوع ایدوب
 برهفته قدر زمان فراغ بال ایله ترتیب بزم راحت مشغول اولوب مترقب ورود
 مبلغ معهود و منتظر وصول مال موعود اولدیلر

❖ نظم ❖

❖ دولشکر بمنزل شدن داز مضاف ❖

❖ کروهی بنجالت کروهی بلا ف ❖

❖ همه شب غنودند تا صبحدم ❖

❖ ا زین سو بشاردی ازان سو بغم ❖

(نثر) تمامی ایام اسبوعده جانب الیونین خزانهٔ معهوده وصولنده نوع
 مسامحه احساس اولیحق تکرار صوب سپهسالار جم مقدار دن طرف الیون
 خاکساره بومضمون اوزره نامهٔ همایون ارسال اولندیکه ای الیون از طرف فیاض
 مطلق عسکر اسلام مظفر محض وغالب مطلق ایدی حالا عزیمت پاندم بونک
 اوزرینه در که وعدا بتدیکک اموالی ارسال ایده سن و یا قلعه که ینته هجومی مقرر
 یلور وقتکه آماده اولور سن حضور الیونده شقهٔ رایات نصرت و بادبان فلک عزت
 نامهٔ همایون کشاده اولیحق اردوی حواس الیونه غوغای بیم هریمت تفرقه انداز
 فلاکت و بندرگاه سینهٔ درد آلود ملعونه یغما کران بلا و محنت تارا جمعی ضحرت اولوب
 اسباب سلامتدن نیه تشبث ایده چکن یله میوب بالاخره بورسمه جواب تبصص
 آمیز تسطیر ایله عذر خواه اولدیکه یا امیر دلیر نامدار باهر الوقار وای سپهکش

عالمگیر جلیل الاعتبار جناب والانساب ایله عبد ذلیل خاکسارک اولان الیون
 بیقدارک عرض واتهاسی بودر که حالا بحالہ الوقت اولان یک وقیہ سیم
 خالص یک وقیہ زرناب و بشیک رأس سمندار مایہ جزیه نامیلہ تقدیم خاکراہ
 وجواہر کرانبہا ایله مزین و مرصع مذهب ذات کر مشعارہ مخصوصا اهداء
 پیشکاه قیلندی والطاق بی نہایہ ملوکانہ لزندن مسؤلدر کہ موصول قبول
 اولملرنده ذرہ مسامحہ یہ مصارف قیلنوب بو جزیره دن اختیار ہجرت و بلاد
 فسحہ رومدن مناسب کوریلان جای دلکشدہ اقامت بیوریلہ والسلا مبالاکرام
 همانکہ نامہ و تحف سالف البیان نظر سردار عالی شانہ وساطت سفیر نصرت
 ایلہ رسیدہ و بارکاه مسلمہ یہ سباط عزت کبی یک کشیدہ اولدی صغیر و کبر
 وادنا و پیر فقیر و امیر (مصراع) شکر نعمتہای تو چندانکہ نعمتہای تو (نثر)
 مدلولی پیرایہ طبقہ لسان ایدوب روزی بخش انس جان و مد درس ہر ناتوان
 اولان رب مستعان درکاهنہ عرض شکرو سپاس بی قیاسہ اشتغال و حصول
 خاطر خواہ در پرتیہ لری ایلہ کسب سرور بال ایدوب حسب المراد آزین بند
 شہرستان دوران اولدقد نصکرہ آہستہ آہستہ مہان و کہان همان
 نہضت کن ارتحال اولدیلر و بقیہ عسکری یوقلمہ ایدوب ہفت سال جدال دہ
 دست قضا وضع اعدا ایلہ قرین تلف اولان مبارزہ کاران بہشت آشیانہ
 معلوم اولق ایچون خیل و جنودک موجود و معدودک دفرا بتد کلرنده دارالامالہ
 دمشق قدن ہرکاب مسئلہ اولان سکسان یک رہ نورادن پر خاس و نبردن قرق
 درت یک نفر باقی قالدیغی ثبت صحیفہ تحقیق اولمغلہ اموال و ہدایا مذکورہ بقیہ
 غزاة ستودہ صفات ینشدہ توزیع و تقسیم اولنوب اکیل مہدی کردہ ی دخی مسئلہ
 بعض بطارقہ یہ یوزیک التونہ فروخت ایدوب ثمن مر قومی علی السوہ دلاوان
 دشمن شکارہ بذل و ایثار ایلدی مصلحت قسمت غنائم تمام اولیجق جناب مسئلہ
 میان صفوف اسلامیانہ رایت فتح و ظفر کبی بریا اولوب اولوب اولایان
 دواعی صلح و آشتی ایچون بر خطبہ بلغہ حسان پسند ایلہ زمزمہ سنج حسن
 ادا اولدقد نصکرہ بو جواہر نقود عباراتی نثار سامعہ حضار ایدوب ایہا الاخوان
 محاط علمکر اولہ کہ یدی سنہ دنیرو بن مشاہدہ غمرا ت موت و معاینہ سکرات مرک
 وفوت ایدوب اخلاق نظام عالم توهمی ایلہ چکدیکم محن و تردد و تحیردن

سزری آگاه ایتمشیدم مبادا اول احوال موجب الاهوالدن خیر ایتمکله
بنیان اتفاق عسکر خلیذیر اولوب امر جهاده کسلان اوله سز امدی
قرین فهم واذعانکز اولسنکه بنی قاعد الجیش و سپهد جنود طیش ایدن
پدر بزر کوارم عبدالملک ستوده کار ملک فتایذیر دنیادن استعفا ایدوب سریر
سلطنت و کامر ایدن نزول و صحن منازل جاودانی به دخول ایدوب امر
امارت مطلقه بی برادر م ولیده وصیت قیلوب بعده اساتیده کار گاه تدیر اولان
مشبران مشتری تأثیر صنعی ایله فرزند آخری سلیمان مفوض قینوب حالاکار
فرمائی سلطنت سریع الزوال و مهم سازی دولت زود انتقال منوط رأی سلیمانیدر
حتی جزیره قسطنطنیه به نزول و وصول هنکامنده امین بیت المال مسلمین
رجان حیاتی دیهیکاه شاهه ارساله باعث و بادی بومعنی ایدی تا که حضور
سلطان نوظهورده استیفاء حال مجاهدینه ساعی اولوب عزل بی هنکام ایله رایات
اسلامیه تک سرحد منصوره دن برخالف زمانده رفع و تحولنه اقدام ایدر رایسه
دفع سوء صنیع بدانیدیشان لثامه اهتمام ایلیه الحاصل اول زماندن بودمه دک
گاه توهم عزل و انفصال و گاه تفکر منع جدال ایله مبتلای کشاکش اختلال ایدم
فله الحمد و المنة دشمن دینی بو وجهله زبون و رایات اقبال منکون سار اولمدین
زور بازوی همت ایله فرقه اعدایی بلاکش عذاب هون و اول واز کونه بختان
دوزخ مکینک حال قسوت مألرین دکر کون و دیده و دلرین سینه
صد چاکری کبی غرقه دریای خون ایتمک نصیب اولدی

✽ نظم ✽

✽ منت خدا که هر چه طلب کردم از خدا ✽

✽ برشتهای همت خود کامر ان شدم ✽

(نثر) الحمد لله تعالی علی فیوضاته الباهرة که هر نه جانبه صرف قوه قاهره
قلمش ایسه کمال تقاب و ظفرله کامیاب اولوب هر طرفدن نصرت فتح باب ایله
رجعت و ایاب وقوعه کلدی

✽ نظم ✽

✽ که بر ما چو کرد ایزد کار ساز ✽

✽ در کار سازی و اقبال باز ✽

❖ بهر سو که تو سن برانگیزیم ❖

❖ زبده خواه خون در زمین ریختیم ❖

(نثر) دیوب کلامه فیصل و یردی و سرنامه جد داورایله معنون اولان مقاله مدعاسنی شکر ایزد پروردگار ایله مقطعه یتوردی وقتا که جنود سپاه پیام ارتحال عبدالمکی استماع ایتدیلر بالاتفاق دود آهی پیوسته آسمان ایدوب زخم مصیبتیه مرهمسای تعذیب و آتش دل غمناک مسئلهیه بومضمون ایله رشحه پاش تسلیت اولدیلر

❖ نظم ❖

❖ بسا شاهان بادولت که دیدیم ❖ ❖ بغیر آنکه در دفتر شنیدیم ❖

❖ همه در خاک رفتند و غنودند ❖ ❖ نوکوی در جهان هرگز نبودند ❖

❖ کجا اسکندر و جشید و فغفور ❖ ❖ کجایم دان دعوی دارمغور ❖

(نثر) پس آنکه جمله انام متفق الکلام ملک زاده عالیبتاره تقدیم مر اسم اقدام ایدوب ای خیر الخلف عبد الملك وای سالک احسن المسالك مقام پدره ذات شجاعت شعارك جمله دن البق و امر سلطنته سائر دن احق در خصوص اقم ممالکده ارتکاب صنوف مهالك قیلوب آسایش ملک و ملت خصوصنده بومر تبه ده سعی و همت ظهوره کتورمشیکن غیرك سلطنتله نه مناسبتی وارد البته سکا بیعت و امر و فرمانکه تبعیت جمله نك اقصای امالی و مراد بالی در و بلا تأخیر علم افروز همساز استعلا و گروه مسلمینه امام و پیشوا اولق کر کسن دیو مقالات سوق و القای مرتبه غوغایه ایرشدر دیار مسئله که عواقب امور ملاحظه سنده فتور و قصور دن دور فرطند بیر و تحری ایله مشهور مر دکاردان و فیلسوف اذعان ایدی بورای ناروادن امتناع ایدوب بن طمس وجوه اعداده بومر تبه صرف کلیت ایلش ایکن حالار و امیدر که شواحق عصیانیه اجترای ایدوب صوابید اولی انهی اولان رأی قرار داده اکابره مخالف باعث تهییج لجه شر و غوغا اولهم حاشا ثم حاشا مخالف جمهوره تصدی امر محال و بوماده ده نحن بالجماعه قولندن غیري کلام اختلال انجام تفوهی نه احتمالدر الحاله هذه بندخی سائر اعیان و اکابره بیعت و سریر آرای امارت اولان سلیمانیه

تبعیت ایلمدم سز زره دخی لازمدر که بکا تابع مطلق اوله سز و سلیمان زمانی
جانشین عبد الملك ییله سز

✽ بیت ✽

✽ شنید مکّه این شاه نو خاسته ✽

✽ سری دار داز دولت آراسته ✽

(نثر) من بعد رضای خاطر م مقصود ایسه بو مضمونک خلافتنه ذاهب اولیوب
اقدام دعوی استخفاف اماراتی زبانه بلکه جنانه کتور میه سز دیک
عسکر اجناد روی انقیاد کوستروب اوج شهر کامل جزیره مدینه القهرده
اختیار مکث و قرار ایتدیلر شهر مذکوره ختامنده تکرار الیون نابکاره
بو یوزدن اصدار نامه لازم کلدی و مضموننده ای رئیس رهط کفره و سرخیل
کروه فجره حالا دیار خرا بکدن خروجه عزیمت اولندی و بزدن طلب عافیت
ایتدیک وجه اوزره سنی وایه کیر نعمت احسان ایتک مستحب کورلدی
امدی مدینه القهرده بنا کرده مجاهدین اولان جامع عظیم و عبادتگاه
مکر مکّه و دیعت امتدر زینهار و هزار هزار زینهار بر حجر کتر و بر تخته پاره
محقر تغییر و محملندن تحریک ایتیمه سز زیرا ایمان و عهد جنود بو وجه اوزره
مقصود در که جامع شریفه بو وجه من الوجوه تعرض ایدر سناک فی الحال
رجوع ایدوب اهلا ککده بذل مقدور و سعی موفور اولنه و اولتقدیر جه
تاجناب قادر و قهار ذوالجلال توابع ولوا حقکله سنی لکرده خزی و نکال
ایندجه تیر و کان همتی سکونه و شمشیر سعی قراب فراغه الحاق و ادخال
احتمالی امر محالدر سائر ابنیه و آثار موحدین خصوصنده رأی سخیفکه مداخله
اولمز اما بشرط آنکه عسکر اسلام دیار کدن پا کشیده اولینجه قطع اخیرا
و شرّا تعرض ایتیمه سن و الانقض عهدهی محقق ییله سن دیو بیورلدی الیون
بلاکش مضمون کتاب سعادتبخشی معلوم ایدند کده (ع) فقولک مسموع
ورأیک نافذ ✽ (نثر) مدلولیله رد جواب ایدوب مادام موکب اسلامیه ناک
کرد مرا کبی ابر صاعقه بار ظلمانی کبی سخن جهانی دیده مرزه تار و عالم پهنایی
جسممزه طار ایدوب مسامع کدر شتو مشرکین صهیل افراس مجاهدین ایله
پرطین اوله محافظه ابنیه و شهر و قلعه ده وجود جسیسمله اهتمام ایدوب راهب

هادب مر تكب المتاعب روحم بخانه بدغه منزوی ایکن بروح روح لله
جامع شریفك برجرى مخلدن تحريك اولمئوب انشاءالله تعالى سخن لطیفنده
الى يوم القيام آیین دین محمد علیه السلام مرعى اولمق مقرر در وحالا ذات ملكی
الصفات ملكی الصلابته مخصوصا پیشکش طریقله هزار سمنده مایه صبارفتار
ویك وقیه زرناب کامل العیار ویک قبای مطلاى زرین تار اهدا وارسال
اولمئشدر امید در که حقارتنه اعتبار اولمئوب مظهر شرف قبول اولمغه سزاوار
کوریه دیو تسطیر جواب ایتدی مسئله دخی اشیاء مذکوریه تقبل ایدوب
نسق سابق اوزره بین الغزاة توزیعی باینده اجراء قاعده (الهدایا تشرک)
قیلدى یعده مباشر اسباب نهضت اولوب بطاله فرمان ایلدیکه جنود ظفر
بین مؤمنین سفاین ومعاربه تحمیل ایدوب ودریائی کذار ایتدیره وکندوایکی یوز
مقدار فارس حارس ایله جزیره ده تأخر ایدوب بالتمام عسکر اسلام طرف
اسکداره عبور ایدنجه توقف ایلدی اولدمکه امواج افواج ساحل بحره
کذار ایدوب جزیره دن قطع علایق ایلدیلر مسئله همر کاب اولدبغی
دلاوران ایله ینه باب قسطنطنینه کلوب الیون افسرده درونه ساعت رحلت
ورمان حرکت قریب اولوب عز وسعادته عزیمت هجرت ایلدم اکر دخی
برمر ادك وار ایسه رکابمه عرض ایله علو همتم سنك کبی دشمن سر کشته
حال فرومایه نك انجاح مراننده توقف وترده مانع قویدر دیوب مضمون
نشید ایله عمله سالک اولدی

✽ نظم ✽

✽ بران ینك بختان هزار افرین ✽

✽ کز افتاد کان دور دارند کین ✽

✽ توانا چو پیش توشد ناتوان ✽

✽ مزین کرچه دشمن بود ناتوان ✽

✽ کر مکن چو دوست تو بالا ترست ✽

✽ فروماند کانرا کرم بهترست ✽

(نثر) الیون مکدر درون التفات مسئله دن مشرور اولوب متوجه مصافحه
ودستبوس اولیجق مسئله صور نمای استنکاف اولمغه ناچار تقبیل اقدامه اقدام

ایتد کد نصکره استجازه تشیع ایلدی طرف مسئله دن مساعده اولنموب
قرارگاهکه رجوع ايله دیوتنبیه اشارت صدور ایتمکه الیون ملول ومحزون
درون حصن ستانبوله ومسله شکفته درون جانب معسکره توجه قیلوب
نسیم صباکی عبور بحر ایتد کد نصکره جمعیتکاه سپاهه وصول بولوب
آرام ذات بااحترامی ایچون سرور قح وظفرله فرح فخور مخیمکاه اجلا لده
برپاقینان چادر سپهر آسایه نزول ایلدی

✽ بیت ✽

✽ بفیروزی آمد سوی بارگاه ✽ ✽ بفیروزه کون چرخ زدر کلاه ✽
(نثر) روایت حاکمی حکایت بوجه ازره مثبدر که امتعه واسلحه واثواب
ودوابدن جلیل وقلیل خطیر وحقیر برشی یسیر ترک اولنموب هرکس مالک
اولدقلری اشیای برمتها برداشته قیلدیلو وکنار در یاده برهفته مقداری فراغ
بال ايله آرام اولندقدن نصکره رایات حل وترحال افراشته قیلنوب روبراه دمشق
اولدیله الیون دخی نهضت موحیدند نصکره مدینه القهره کیروب عسکر اسلامک
نواحی مسیحیه یه وصولرندن خبردار اولیجق جامع کیردن غیری جله ابنیه
مسلمینی هدم ایدوب هفت سال سابقده کوپال قهر بطالندن مظهر اولدیغی
زجرونکال انتقامنی زعم فاسدی اوزره آثار ابراردن آکوب ایدان اهل ایمانه
مضرت رسان اولمغه اقتدار اولمدیغندن بنیان شهر مدینه القهری خا ايله
یکسان ایتمکه کین ستان اولدی ازین جانب کروه مبارزین طی منازل ایدرک
ساحل فراهه واصل اولوب عبور نهر مذ کوردن نصکره قلعه مسیحیه داخل
اولدیله ومقدما اول اطراف وانحاک محافظه سنه تعیین اولثان جمیع مبارزینک
حضور مسئله اجتماعنه فرمان عالی صدور ایتمکه جله طوائف مذ کوره
حصن مسیحیه کلدیله سابقا اهالی قلعه مذ کوره تابع تسویلات ابلیسیه
اولوب حیل و نفاق ونقض عهد وميثاق تدبیرنده اولدقلری پیوسته مرتبه
یقین ولمغه ذکور مستعد القتالی کشته شمشیر ونسوان واطغالی بسته زنجیر
قیلنوب قلعه خانمانلرین خا که برابر و سرای وایوانلرین زیر و بر قیلدیله بعد
سمت تکفوره یه عزم اولنوب الی ای اول بلده معموره ده احام افراس آرام
اولندی بواشاده جانب سلطان نافذ الامر حقیق دن جل شانه غزاة مجاهدینک

اکثری دار الضیافه جنته کوشه نشین سماع پر نعمای (و ماتشهی الانفس)
اولمق ایچون سفارت ملک الموت ایله دعوت اولنوب حلقی مسافر خانه دارالبقایه
سورمک ایچون چاوشان و بامیان عسکره استیلا ایدوب بوسیب ایله مهل مهل
ایچره اکثر حشرو عازم عالم آخرت اولدیله منازل صحتده قلان بقیه
مرابطین یوقلمه اولندقدن خیم عافیتده یکریمی بشبیک نفر موجود بولنوب
ماعداسی دارالقاره سفر ایتدیکی مقرر اولدی

✽ شعر ✽

✽ الحکم لله ان الامر لیس لنا ✽

✽ و ما یفید سوی التسلیم للقدر ✽

(نثر) بوباعثدن دل پردرد مسئله ده برسوزشور افکن حادث اولدیکه بنیان
صبر و سامانی سوزان اولوب دود آهی تیره ساز ابنیه مهر و ماه اولدی و دست
اضطراب ایله کلوی تحمیلن فشرده و کریبان طاقنک پیا کچاک ایلدی

✽ شعر ✽

✽ فسخقا لدهر ساورتنی همومه ✽

✽ و شلت ید الایام ان لم تقلب ✽

(نثر) دیهرک کاه چرخ ستیزه کاره خطاب و کاه مقتضای قضایه رضا ایله
تسکین شراره اضطراب ایدر کن دهر بیداد کار طریق آخر ایله دل اندوهکین
مسئله بی تکدره تهیه اسباب ایدوب ناکاه بو پیام وحشت آمیز ایله نأره حزن
و غمی تکرار التهاب پیدا ایتدیکه جانب رجادن مکتوب مشعر الکروب ورود
ایدوب مضموننده مشرف ساز اکلیل جهان بانی اولان برادرک سلیمان بن عبدالملک
دخی تخت سلطنتدن تخت تالوته نزول ایدوب هر حوم هر قومک وصیتی اوزره
ارکان دولت قاهره عمر بن عبدالعزیزه بیعت قیلدیله

✽ شعر ✽

✽ وانا نجوم الارض مجدا و رفعة ✽

✽ اذا واحد یخنی فیظهر واحد ✽

(نثر) ایمدی سندخی اظهار محالفتدن حذور اولوب رأی جمهوره تبعیتدن
زینهار تعلل و توانی یه جسور اولیه سن عادل مرضی الشیم ورعیت پرور

و مجتنب جور و ستم اوله سن صناید بنی امیه و اکابر قریش و اهالی اطراف
و آفاق بورای صائب اوزره یعتلری اجماع امت ممضی و بود دعوی حکم قاضی
الحاجات ایله فصل اولنش برقرار داده مدعادر حالانی احلاله سعی ایتک نامناسب
و علی کل حال جانب جمهورده بولمق و اجدر صواب بودر که بلا اهمال دمشق
روان اولوب عیال و خویشان ایله ملاقی اوله سن و پاییه سریر سلطنته
یوز سورده سن سنک کبی نصاب کاله مالک و طریق و سداده سالک بر مخدوم محبوب
القلوب و ممدوح بی قوادح و عیوب که شرف نسب دخی طراز خلعت و منشور
دولتی اوله هر حالده مظهر لطف شهر یاری و فرمانفرمای عنوان کاره بختیاری
اولماق نیجه متصور در لاید وجود شریفک محتاج الیه و رأی و تدبیرک معول علیه
اولق امر مقرر در فضل حق ایله هر مراد خاطرک میسر در

❦ بیت ❦

❦ تو صدر مسند لطفی و عالم جانی ❦

❦ ز غزل منصبده روزه دل مر نجانی ❦

(نثر) دیوب جواهر نصیح پند و ایشار در تسلیه سودمند ایلدی دل مسئله یه
و آز سلطنته میلاندن مستغنی قیلدی الحاصل دستیاری رأی محمد بن الاحنف
ایله جزرو مد اقدام و احجامدن خلاص و قدم نهاده عزم درگاه و توجه
نموده صوب پادشاه اولدی و ملازمان خدمتیه توجیه خطاب ایدوب
ای برادران دین و رفقای نبرد آیین جزم و یقین بو مضمون صحت قرین
و بو معنای اصابت رهین جمله کزه خاطر نشان و دلنشین اوله که صبای حق
ادا و نسیم سخن صواب اتما بو مقوله صحیح الفحوی در که هب دهن مشک تر
محمد بن الاحنفدن وزان اولدی نفحات حسن حالز ساحة پهنای دنیایه نشر
ایدوب غنچه آمال تعلقاتی شکفته و خندان ایده جک بو اقوال نجسته مألدر
و مضمون مکروب رجاء دخی بو حریفک سلطنته اهلیت و استعدادین
متلخص اهل انصاف و سینه صاف ایدوکی بنمذخی متیقندر امید در که اول
مشرّب صاحبی اولان صاحب سعادت قدر جلیلی غایتده مجنب و تقصیر
و افاضه و مکرمتده مترتب مقدمات توقیر اولق فهم اونور بلکه اخواندن
ابر دو اشق اولوب شازحه سیرتی کمال اعتدالده دال اولق کورینور (ع)

آرم بر آستانه تسلیم سرفرو (نثر) امید وارمکه فوق الحوظ اکرام وزعایتده
محفوظ ایدوب مقریئده جای نشست ارزانی قیله وعلی هذا التقدير مرأت
ملاقادن صدرامای نمایان اولوسه اظهار مأمول ایتش اولور واکر صورتغای
استنکاف معامله واضرار زاره سالک اولغله مقتضای دور ستیزه کاره تبعیت
قیلورسه (ع) از جور فلک نخستین اینست (نثر) ناهمواری آثار تقصیرات
ونتایج سیئاتمزدردیوب تصوردن حیران احتمالن اخطار تفکر گاه ایتیوب ختم
کلام ایدیجک کافه ناس استصواب یدوب

❖ نظم ❖

❖ جهان زیر فرمان وزای توباد ❖

❖ فلک چون زمین زیر پای توباد ❖
(نثر) دیوب وفقك الله یا امیر زمره سن دمساز کلبانک شکر وثنای قح وظفر
قیلیدیلر و طریقه سابقه اوزره تعیین مینه ومیسره اولنوب قطع منازل و طی
فراسخ ایدرک عموریه کلوب جدار قلعه مذ کوره بی اساسنه دك هدم ایلدی
اند نصکره خرامان جانب شام اولوب اوتوز یک آدم ایله باب دمشقه واصل
اولدقدنه بامر الله اول کون رجا بن حیات جرعه نوش جام ممات اولغله
سرنها ده بالین خشت لحد اولمشدر دیو طرف دمشقدن کنلر پیام آور کدر
اولدقلری ناکاه سمع ملک زادهیه پیوسته اولیجق بومصیبت علاوه مصائب
سالفه اولوب بر مرتبه ده تکدیر ضمیر ایتدیکه آلام سابقه بوکا نسبت ایله
قطره ودریا قیلندن معدود ایدی امانه چاره (ع) ولیس لما شاء الله مدافع ❖
(نثر) مسئله نك باب دمشقه وصولنی اشعار و سلطان وقت عمر بن عبدالعزیزدن
استیذان دخول شهر و دیار ایچون آدم کوندروب انتظار پیام رخصت ایله
اوچکون تمام در قلعه ده توقف و آرام ایلدی مسند آرای امارت طرفندن
دخوله اجازت و یرلیوب اظهار جفا و آزار ایله عرض و ناموس مسئلهیه شکست
ایر کورمکه تمعد و اصرار ایتدیلر بالاخره الحاح جمیع بنی امیه ایله بعد ثلاثه
ایام سعادت اجازت دخوله نائل اولوب عز و اکرام ایله خروج ایتشیکن انکسار
تام ایله شهره داخل اولدی و امید دستبوس امیر المؤمنین ایله توجه دار الاماره
قیلوب سیاب سفر و راه ایله مجموع مجاهدین همراکب اولدیغی صورته

بارگاهه واروب حجاب وسندنه دیوان ملاقاتده منع ایدوب نالان وکریان
 قرارگاهه عودت قیلدی ایرتسی بیک مقداری ممتاز جنود ایله عازم اولوب
 ینه دولت رخصته فائز اولوب بیک جهان درد و حزن ایله مقربه رجوع قیلدی
 ایرتسی اخص متعلقات وخدام ایله جبین سای درگاه اولوب ینه مراده ظفر
 بولموب آه وواه ایله ایاب لازم کلدی ایرتسی بنی عی و اخواتیله واروب ینه
 محروما رجوع ایدوب ایرتسی ایکی نورعینی اولان پسر لر ایله و بر نفر
 خدمتکار ایله پیشگاهه یوز سورمکه رخصت بولموب زبانه یأس و قنوط زوایای
 سرای دروننده بولشان کالای صفای خاطری خاکستر ایدیمک جانب کار
 ساز کریمه توجه قیلوب یاربا به حقارت ایله عالم تباه اولوق قنغی کنه همک
 جزاسیدر

❖ نظم ❖

❖ چند ماتمزدۀ کلیۀ حیرت باشم ❖

❖ چند بسمل شده خنجر غیرت باشم ❖

❖ چند بر خود نرم از دست جنون شک بسر ❖

❖ چند رسوائی بازار ملامت باشم ❖

(نثر) دشمن دینه ایتدیکم قهر و کین مقابله سنده امیدوار لطف
 موعود ایکن سلطان وقت طرفندن بو وجهله سزاوار عتاب و نفرین اولنک
 حکمتی ندر اکر تبدلات سلطنت خبر لری ورودنده امکان سرکشتی و مخالفت
 وار ایکن الحاح سپاهه اعتبار ایتوب وسودای سلطنت ایله اخلا لئه بادی
 اولموب انقیاد حکمنه استیصال ایتدیکم مکافات ایسه زهی وضع نادر برابر
 خوشا امر مستکر دیوب اولکجه تا صبحه دك روزنه دیده سی نسیم خواب
 راحت ایله بسته اولموب دو چشم خونبارندن عبرات خونین وسینه شرار
 مشارندن زفرات آتشین صاچوب کندی کنندن لوم و تشنیعه سر آغاز ایدوب
 امید راحت نسیم ایله نقد فرصتی اتلاف ایدن ایله حیره شره بو قهر و اذاحل
 و سزادر دیوب عاقبت هزار حسن و انکسار ایله تک و تهیابی یاروبی یاور و بی عکمسار
 و خادم و برادر هر چه بادا باد کویان و افتان و خیران نالان و کریان دارالاماره
 روان اولوب ارازل خدمه دیواندن ابتدال استشفاع ایله مذل و مهان اوله رق

❖ شعر ❖

❖ یا ایها الرجل المرخی عما منه ❖

❖ هذا زمانك فاستأذن لنا عمرا ❖

(نثر) دیهرك جمله اعیان قریش و قبائل عرب دیوانخانه ده موجود ایکن
بوشکل ایله دخول ایدوب سنت سنیه اسلامیه اوزره سلام و بریجك مسند
آرای جاه و جلال طرفندن رد سلامه تعا فل اولتوب توقف کثیر دنسکره
رد حقیقی مشعر اشارت یسیر ایله رد ایدوب مسلمة نامراد و حزین بر ساعتدن
زیاده مترقب اشارت بنشین اولدی اول ساعته نیلدن حرماننه مقتضای
مقام شهادت ایتمکین دور و دراز اقدام ادب اوزره قیام ایدوب بی اختیار
چشمائی سقای دیوانخانه شاه و باد آهنی فراش بارگاه ایلدی واکتساه جرم
و کنهاه جرأت ایدوب ای میر عادل تختنشین بی معادل عبد فقیری بومر تبه ده
تذلیل و تحقیره باعث ندر

❖ بیت ❖

❖ کر خطایی کرده ام الاعتذار الاعتذار ❖

❖ ور کنهای کرده ام الاجتناب الاجتناب ❖

(نثر) جرم و کنهاهم بستر استراحتی پشت سمند زحمته مبدل قیلوب قهر
جبارة عصائده دقیقه فوت ایتوب راه دینده هزار مشاهده سكرات موت
ایتدیكم ایسه بدن خیر اولئر دخی بو جرمد مشترك اولورل واکر نیچون
لجئه مضمون نعم الامیردن اغراق آرزوسیه اعظم بلاد رومده درون الیونی
تکدیر ایتدیکیور یلور ایسه علم الله اولدخی مقتضای خود رأی و خود کامیدن
نشأت ایتدیوب فرمان اولی الامر ایله وقوعه کلمشدر دیو کلامنه فیصل
و بریجك طرف سلطانیدن بوجواب نمایان اولوب ای مسلمة کنهاک بومذکور
اولان امور دکل بلکه سبب عتاب ورنجش خاطر بو قدر عسکر اسلامی
اول مرتبه ده دور دراز مسافهیه آلوب کیدوب اتعاب مسلمینه باعث
اولدیغندر (حضرت شفیع الامم صلی الله تعالی علیه وسلمدن منقول اولان
قول مقبول اوزره یوم جزاده عادل حقیقی حضرتی احقاق مخلوقات ایتدکده
برمومنك علت افناسی ایله مؤخذ اولئر تخلص کریبان جاننده بین العجز

ایکن پس بو طریقده مقتول اولان جمع کثیرک جوابنده وجهله متدارک
اعتذار سن حوالی و عموریه قفقی ایله اکتفا ایتوب بو قدر کروه مسلمینه اقصای
دیار رومه سفر ایتدیرمک ندن لازم کلمشیدی بو طبقه ده اختیار تکلفات مشاق
ایتمدن مراد کندویه شجاع العرب و نامور و دلیر عالی نسب سیدرمک ایسه
بعد الیوم وقع ما وقع رفی کشیده دفتر سیناک مضمی ماضی قانونی اوزره
غفل و جهلک سببیه صدور ایدن خطیثا تکی عفو ایتدم دیوب قعوده
رخصت و یردی و عجایب ممالک روم و قسطنطنیه پرسشته سر آغا ایدوب
منصب سرداری بی سراق عبدالرحمانه توجیه ایتدی و حدود عموریه دن
تجاوز ایتیه دیو تنبیه ایلدی مسلمه دخی سنین مذکوره ده مشاهده ایتدیکی
احوال کما هو الواقع حضور سلطانیده بر بر تقریره باشلیوب حضار مجلس
دامن دامن جواهر پاش تحسین ایشاری ایله تسلیه خاطر عا طرنده رعایت شرط
اهتمام ایدوب مساعی جلیله سی نیت خالصه یه قرین اولغله ذکر جمیلی پیرایه
دفتر ایام وقصه یر حصه غزواتی حضرت شیخ اکبر کی عزیز و جلیل الشانک
ترجانی خامه مشکین ارقامی ایله رسیده مسامع ذوی الافهام و جریده جهانده
الی یوم القیامه باقی و مستدام اولدی

✽ خاتمة الكتاب ✽

(مصراع) منت جناب حقه دئامد هزار بار ✽ (نثر) بو خوشه چین
خرمن افاضه ابرار و کوشه نشین سمات افاده اخیار و احرار کرامت شیخ
عالی قدر ایله بو حکایه لطیفه عبرتونی بواسطوب دلکش و می غوب اوزره
ختمه یتوروب بو طرز یاران پسند خوش طبعانه ده ثبت مسطر تفصیل
ایتمک میسر اولدی

نظم

* از شکر خدای خوش کنم کام * کاغاز صحیفه شد بانجام *
 * یارب که من سیاه نامه * کاردستم این ورق بخامه *
 * امید که هر خرد پناهی * از چشم رضا کند نکاهی *
 * انصاف من ارتوندهی ای دوست * خود نافه کند حکایت از پوست *
 * ورتو بدهی بسی سیاهم * من قیمت بقل خود شناسم *
 (نثر) هر چند مایه فضل و بلا غدن بی وابه اولان فقیر کپایه نک آثار طبع
 فرومایه سی خصوصاً تعیین جاه و جلالتدن محروم و مأیوس و اکثر از منده
 حزن و ملال ایله مختلط و مأیوس اوله کار فرمایان دستکاه رد و قبول طرفلرندن
 نفیاً و اثباتاً مظهر التفات اولق هیئات لکن مجتنب شوائب جود
 و اعتساف اولان اجله اشراف صاحب الانصافدن درخواست عاجزانه
 و التماس مستمندانه قیلتور که (لاتنظری من قال) مقالی ایله عمل بیوروب
 رثائت هیأت و حقارت شان محرر الحروف حسبیه کالای تعبیر و ادای شتر
 کربه بی مزه نک انداخته مطرح استنکاف اولسی روا کورلیه که هنوز اسباب
 دوائی تحریر و املا وفق دخواه اوزره حاضر و مهیا و سرمایه حسن و ادا
 اولان مهمات نسخ ادبیه استصحاب ایله ترتیب ادوات انشایه اقتدار ماییدا
 اولمشدر که مشاطه خامه حسب المراد الفاظ عبارات فصحا پسند ایله حلی
 بند کردن و کوش اولغه مجال بوله حقا که بنم کبی آزردۀ احزان و آلامک زاده
 طبع فلاکت انجاسی پیرایه حسن انسجامدن انجق بومر تبه ده وایه کبر
 و حصه دار اولور

نظم

* شب تاسحر و صبح تاشام * در گوشه غم نکیرم آرام *
 * تاخون نرود زبای بر سر * دستم نشود زاب کشت *
 * کراز نک و بوی آب و نانم * بودی قدری خلاص جائم *
 (نثر) قوت قدسیه حضرت مصنف الاصل ولایتنا هیدن امید و ارهتم که
 بوثره شجره ملاحظه رهین الفتور هر نقدر استعدادور غبتدن دور و همجورایسه
 اول جناب عالینک ین تأثیر انقاسی ایله چاشنی لطافتدن حصه دار اولوب

ساغر آشامان بزم معارف بونهاده طباق صحایف اولان میوه خوشکوار
لطائف ایله تفکّه و تقدیر خالی اولیوب بوتقریب ایله مترجم نامراد شکسته
قوادک یار اولسی لازم کله

✽ بیت ✽

✽ این نسخه سزای آفرین باد ✽ ✽ انشاء الله همچنین باد ✽
(نثر) اگر چه اثنای ترتیب و تهجیده بحر مواج تاریخ آشنالرندن بعض
اکابر مورخیندن ذهبی و امشالی تحقیق روایت حضرت شیخه مخالفدر
دیو ایراد نقض ایدوب اقوال تاریخ نویسانی مقال سدید المآل شیخدن ترجیح
طریق ایله عنانگیر ادهم چاپکپای کلک فقیره تصدی ایتدکری خیلی زمان
اجاله یکران زباندن اشغال ایتشیدی لکن بوتازیانه سائحه غیبیه ایله اول مقوله
سست روان شارع سدادی و امانده میدان رشاد و پادر کل راه عناد ایتک
میسر اولشیدیکه بومقوله احوال غریبه بی وقوعی اوزره معلوم ایتدک معاینه
موقوف اولوب وقید تحریر تواریخه دلبسته اولنر دخی (ان صدقاوان کذبا)
طریقه نقل و روایت ایله تحقق مدعا ایدوب قطعاً طوائف مذکوره نک برای
افراغ قالب حکایت ایتدیکی قضیه نک وقت صدورنده بالذات موجود
اولق دعوا سنه سالک اولیوب رأی العین مرتبه سیله ادعای معاینه و شهود
ایتمشدر بوتقد یرجه عنعنۀ روانده اهتمام ایدوب بالذات محاریات مذکوره ده
اثبات وجود ایلین عبد الله بن القیس الهمدانی اسنادیله تصحیح دعوی
راوی ایلین عزیز مسلم کلک مقالات صحت اساسی غبرک کلمات بی مساسی
ایله خلاف تدبیر خلاف اولغی حاکم عقل سلیم تجویز ایتک احتمالی بر طرف
اولور بلکه مقتضای عدل و انصاف اقوال ارباب اعتساف کلام شیخ
بزرگوار ایله اضحلال پذیراستنکاف اولمقدر عزیز سدید التمیز نک مرتبه علوشانی
تعریف و بیاندن مستغنی و معلوم هر شریف و دنیدر (مصراع) بین
تفاوت ره از کجاست تابکجا (نثر) با این جمله بوراق الحروف ملمهوف ملترم
ایراد اصح قاویل متکفل اثبات صدق دقائق و تفصیل اولیوب مقصود
اصلی دیباجد کتابده ثبت صحیفه اولنر دخی اوزره اشارت و الحاح ایله

جناب عبداللہ بن الیقس الہمدانیٰ مک مضمون خبر بدیع الاثر حضرت
 شیخ الشیوخ جمیل السیری لسان ترکی ایلہ بوطرز معتبرہ ده
 قلمہ کتورمک العہدہ علی الراوی مقالی بومقوله حکایہ
 پردازان زمانہ یہ سند قویدر امید در کہ (ع) ہر بد کو
 نماید در چشم نیک بینان (نثر) مدلولی مانع تعیب
 وموجب استحسان اولہ والسلام تم بعون اللہ تعالیٰ

❖ بیت ❖

❖ ہر کہ خواند دعا طمع دارم ❖ ❖ زانکہ من بندہ کنہکارم ❖

م م

م

در علیہ ده وزیر خاندہ طاطایوس دیوید جیان بصمد خانہ سندہ

۱۲۸۵

طبع اولندی

سندہ

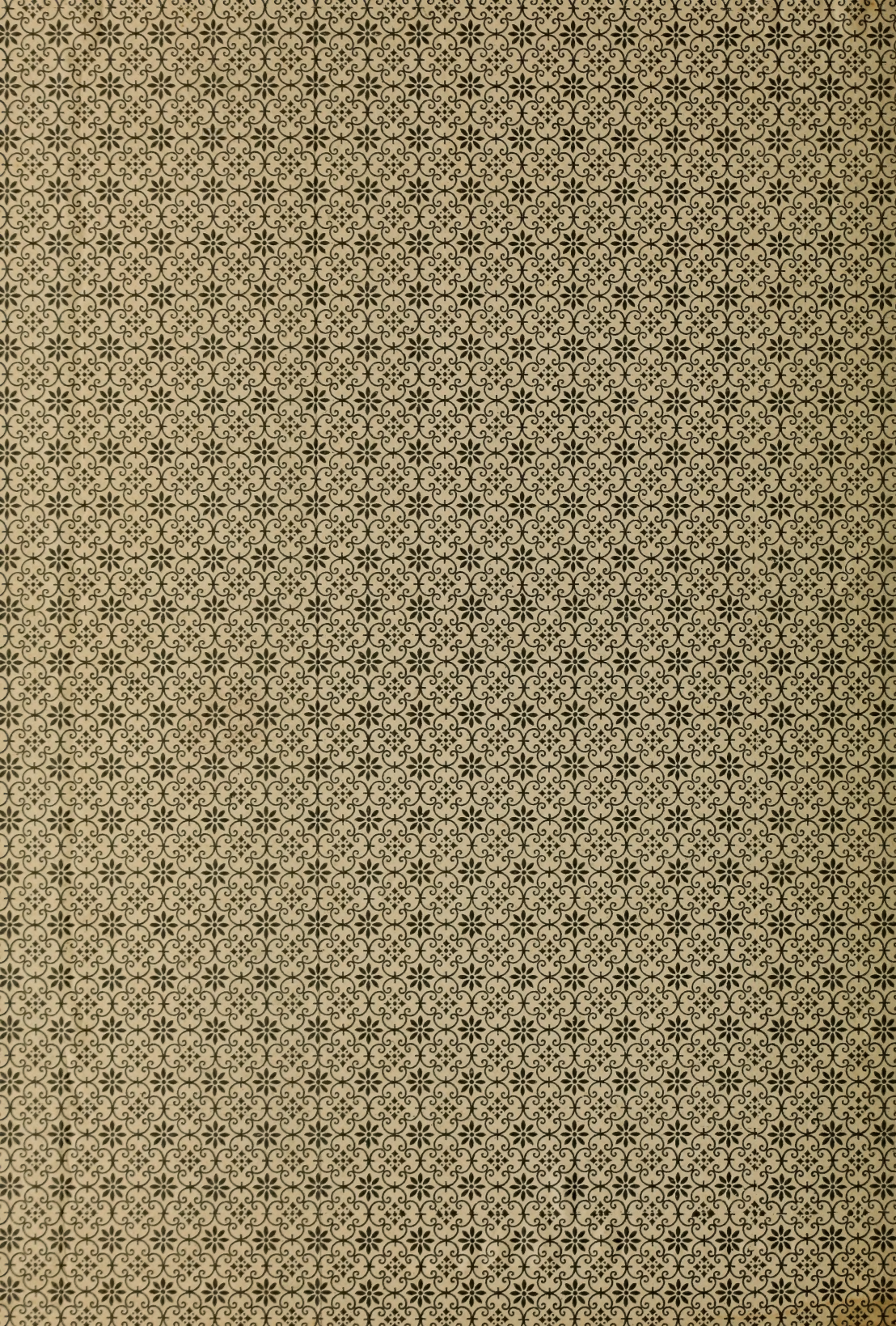

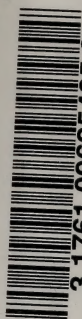

3 1761 09625495 8